॥ ನಮೋ ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಅರಹತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ॥

ಖುದ್ದಕನಿಕಾಯೇ

ಜಾತಕ-ಅಟ್ಠಕಥಾ

(ಛಟ್ಠೋ ಭಾಗೋ)

೨೨. ಮಹಾನಿಪಾತೋ

[೫೩೮] ೧. ಮೂಗಪಕ್ಖಜಾತಕವಣ್ಣನಾ

ಮಾ ಪಣ್ಡಿಚ್ಚಯಂ ವಿಭಾವಯಾತಿ ಇದಂ ಸತ್ಥಾ ಜೇತವನೇ ವಿಹರನ್ತೋ ಮಹಾಭಿನಿಕ್ಖಮನಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥೇಸಿ। ಏಕದಿವಸಞ್ಹಿ ಭಿಕ್ಖೂ ಧಮ್ಮಸಭಾಯಂ ಸನ್ನಿಸಿನ್ನಾ ಭಗವತೋ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಪಾರಮಿಂ ವಣ್ಣಯನ್ತಾ ನಿಸೀದಿಂಸು। ಸತ್ಥಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ''ಕಾಯ ನುತ್ಥ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಏತರಹಿ ಕಥಾಯ ಸನ್ನಿಸಿನ್ನಾ''ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ''ಇಮಾಯ ನಾಮಾ''ತಿ ವುತ್ತೇ ''ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇದಾನಿ ಮಮ ಪೂರಿತಪಾರಮಿಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಮಹಾಭಿನಿಕ್ಖಮನಂ ನಾಮ ಅನಚ್ಛರಿಯಂ। ಅಹಞ್ಹಿ ಪುಬ್ಬೇ ಅಪರಿಪಕ್ಕೇ ಞಾಣೇ ಪಾರಮಿಯೋ ಪೂರೇನ್ತೋಪಿ ರಜ್ಜಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ನಿಕ್ಖನ್ತೋಯೇವಾ''ತಿ ವತ್ವಾ ತೇಹಿ ಯಾಚಿತೋ ಅತೀತಂ ಆಹರಿ।

ಅತೀತೇ ಕಾಸಿರಟ್ಠೇ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಕಾಸಿರಾಜಾ ನಾಮ ಧಮ್ಮೇನ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಸೋಳಸಸಹಸ್ಸಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಅಹೇಸುಂ। ತಾಸು ಏಕಾಪಿ ಪುತ್ತಂ ವಾ ಧೀತರಂ ವಾ ನ ಲಭಿ। ನಾಗರಾ ''ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ವಂಸಾನುರಕ್ಖಕೋ ಏಕೋಪಿ ಪುತ್ತೋ ನತ್ಥೀ''ತಿ ರಾಜಙ್ಗಣೇ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ **ಕುಸಜಾತಕೇ** (ಜಾ॰ ೨.೨೦.೧ ಆದಯೋ) ಆಗತನಯೇನೇವ ರಾಜಾನಂ ಏವಮಾಹಂಸು ''ದೇವ, ಪುತ್ತಂ ಪತ್ಥೇಥಾ''ತಿ। ರಾಜಾ ತೇಸಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಸೋಳಸಸಹಸ್ಸಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ''ತುಮ್ಹೇ ಪುತ್ತಂ ಪತ್ಥೇಥಾ''ತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। ತಾ ಚನ್ದಾದೀನಂ ದೇವತಾನಂ ಆಯಾಚನಉಪಟ್ಠಾನಾದೀನಿ ಕತ್ವಾ ಪತ್ಥೇನ್ತಿಯೋಪಿ ಪುತ್ತಂ ವಾ ಧೀತರಂ ವಾ ನ ಲಭಿಂಸು। ಅಗ್ಗಮಹೇಸೀ ಪನಸ್ಸ ಮದ್ದರಾಜಧೀತಾ ಚನ್ದಾದೇವೀ ನಾಮ ಸೀಲಸಮ್ಪನ್ನಾ ಅಹೋಸಿ। ರಾಜಾ ''ಭದ್ದೇ, ತ್ವಮ್ಪಿ ಪುತ್ತಂ ಪತ್ಥೇಹೀ''ತಿ ಆಹ। ಸಾ ಪುಣ್ಣಮದಿವಸೇ ಉಪೋಸಥಂ ಸಮಾದಿಯಿತ್ವಾ ಚೂಳಸಯನೇ ನಿಪನ್ನಾವ ಅತ್ತನೋ ಸೀಲಂ ಆವಜ್ಜೇತ್ವಾ ''ಸಚಾಹಂ ಅಖಣ್ಡಸೀಲಾ ಇಮಿನಾ ಮೇ ಸಚ್ಚೇನ ಪುತ್ತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೂ''ತಿ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಂ ಅಕಾಸಿ।

ತಸ್ಸಾ ಸೀಲತೇಜೇನ ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಭವನಂ ಉಣ್ಹಾಕಾರಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಸಕ್ಕೋ ಆವಜ್ಜೇನ್ತೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ಞತ್ವಾ ''ಚನ್ದಾದೇವೀ ಪುತ್ತಂ ಪತ್ಥೇತಿ, ಹನ್ದಾಹಂ ಪುತ್ತಂ ದಸ್ಸಾಮೀ''ತಿ ತಸ್ಸಾನುಚ್ಛವಿಕಂ ಪುತ್ತಂ ಉಪಧಾರೇನ್ತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಪಸ್ಸಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋಪಿ ತದಾವೀಸತಿವಸ್ಸಾನಿ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ತತೋ ಚುತೋ ಉಸ್ಸದನಿರಯೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಅಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ತತ್ಥ ಪಚ್ಚಿತ್ವಾ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ತಾವತಿಂಸಭವನೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತತ್ಥಾಪಿ ಯಾವತಾಯುಕಂ ಠತ್ವಾ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಉಪರಿದೇವಲೋಕಂ ಗನ್ತುಕಾಮೋ ಅಹೋಸಿ। ಸಕ್ಕೋ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ''ಮಾರಿಸ, ತಯಿ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ಪಾರಮಿಯೋ ಚ ತೇ ಪೂರಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಮಹಾಜನಸ್ಸ ವುಡ್ಢಿ ಚ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಯಂ ಕಾಸಿರಞ್ಞೋ ಚನ್ದಾದೇವೀ ನಾಮ ಅಗ್ಗಮಹೇಸೀ ಪುತ್ತಂ ಪತ್ಥೇತಿ, ತಸ್ಸಾ ಕುಚ್ಛಿಯಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಾಹೀ''ತಿ ವತ್ವಾ ಅಞ್ಞೇಸಞ್ಚ ಚವನಧಮ್ಮಾನಂ ಪಞ್ಚಸತಾನಂ ದೇವಪುತ್ತಾನಂ ಪಟಿಞ್ಞಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಅಗಮಾಸಿ। ಸೋ ''ಸಾಧೂ''ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚಹಿ ದೇವಪುತ್ತಸತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ದೇವಲೋಕತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಸಯಂ ಚನ್ದಾದೇವಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿ। ಇತರೇ ಪನ ದೇವಪುತ್ತಾ ಅಮಚ್ಚಭರಿಯಾನಂ ಕುಚ್ಛೀಸು ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿಂಸು।

ತದಾ ಚನ್ದಾದೇವಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿ ವಜಿರಪುಣ್ಣಾ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಗಬ್ಭಸ್ಸ ಪತಿಟ್ಠಿತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಗಬ್ಭಸ್ಸ ಪರಿಹಾರಂ ದಾಪೇಸಿ। ಸಾ ಪರಿಪುಣ್ಣಗಬ್ಭಾ ದಸಮಾಸಚ್ಚಯೇನ ಧಞ್ಞಪುಞ್ಞಲಕ್ಖಣಸಮ್ಪನ್ನಂ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿ। ತಂ ದಿವಸಮೇವ ಅಮಚ್ಚಗೇಹೇಸು ಪಞ್ಚ ಕುಮಾರಸತಾನಿ ಜಾಯಿಂಸು। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ರಾಜಾ ಅಮಚ್ಚಗಣಪರಿವುತೋ ಮಹಾತಲೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥಸ್ಸ "ಪುತ್ತೋ, ತೇ ದೇವ, ಜಾತೋ"ತಿ ಆರೋಚಯಿಂಸು। ತೇಸಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಪುತ್ತಪೇಮಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಛವಿಯಾದೀನಿ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಿಮಿಞ್ಜಂ ಆಹಚ್ಚ ಅಟ್ಠಾಸಿ, ಅಬ್ಭನ್ತರೇ ಪೀತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ, ಹದಯಂ ಸೀತಲಂ ಜಾತಂ। ಸೋ ಅಮಚ್ಚೇ ಪುಚ್ಛಿ "ತುಟ್ಠಾ ನು ಖೋ ತುಮ್ಹೇ, ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಜಾತೋ"ತಿ? "ಕಿಂ ಕಥೇಥ, ದೇವ, ಮಯಂ ಪುಬ್ಬೇ ಅನಾಥಾ, ಇದಾನಿ ಪನ ಸನಾಥಾ ಜಾತಾ, ಸಾಮಿಕೋ ನೋ ಲದ್ಧೋ"ತಿ ಆಹಂಸು। ರಾಜಾ ಮಹಾಸೇನಗುತ್ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಆಣಾಪೇಸಿ "ಮಮ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಪರಿವಾರೋ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಗಚ್ಛ ತ್ವಂ ಅಮಚ್ಚಗೇಹೇಸು ಅಜ್ಜ ಜಾತಾ ದಾರಕಾ ಕಿತ್ತಕಾ ನಾಮಾತಿ ಓಲೋಕೇಹೀ"ತಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅಮಚ್ಚಗೇಹಾನಿ ಗನ್ತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಪಞ್ಚ ಕುಮಾರಸತಾನಿ ದಿಸ್ವಾ ಪುನಾಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸಿ।

ರಾಜಾ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ದಾರಕಸತಾನಂ ಕುಮಾರಪಸಾಧನಾನಿ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಪುನ ಪಞ್ಚ ಧಾತಿಸತಾನಿ ಚ ದಾಪೇಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪನ ಅತಿದೀಘಾದಿದೋಸವಜ್ಜಿತಾ ಅಲಮ್ಬತ್ಥನಿಯೋ ಮಧುರಥಞ್ಞಾಯೋ ಚತುಸಟ್ಠಿ ಧಾತಿಯೋ ಅದಾಸಿ। ಅತಿದೀಘಾಯ ಹಿ ಇತ್ಥಿಯಾ ಪಸ್ಸೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಥಞ್ಞಂ ಪಿವತೋ ದಾರಕಸ್ಸ ಗೀವಾ ದೀಘಾ ಹೋತಿ, ಅತಿರಸ್ಸಾಯ ಪಸ್ಸೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಥಞ್ಞಂ ಪಿವನ್ತೋ ದಾರಕೋ ನಿಪ್ಪೀಳಿತಖನ್ಧಟ್ಠಿಕೋ ಹೋತಿ, ಅತಿಕಿಸಾಯ ಪಸ್ಸೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಥಞ್ಞಂ ಪಿವತೋ ದಾರಕಸ್ಸ ಊರೂ ರುಜ್ಜನ್ತಿ, ಅತಿಥೂಲಾಯ ಪಸ್ಸೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಥಞ್ಞಂ ಪಿವನ್ತೋ ದಾರಕೋ ಪಕ್ಖಪಾದೋ ಹೋತಿ, ಅತಿಕಾಳಿಕಾಯ ಖೀರಂ ಅತಿಸೀತಲಂ ಹೋತಿ, ಅತಿಓದಾತಾಯ ಖೀರಂ ಅತಿಉಣ್ಹಂ ಹೋತಿ, ಲಮ್ಬತ್ಥನಿಯಾ ಪಸ್ಸೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಥಞ್ಞಂ ಪಿವನ್ತೋ ದಾರಕೋ ನಿಪ್ಪೀಳಿತನಾಸಿಕೋ ಹೋತಿ। ಕಾಸಾನಞ್ಚ ಪನ ಇತ್ಥೀನಂ ಖೀರಂ ಅತಿಅಮ್ಬಿಲಂ ಹೋತಿ, ಸಾಸಾನಞ್ಚ ಪನ ಇತ್ಥೀನಂ ಖೀರಂ ಅತಿಕಟುಕಾದಿಭೇದಂ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ದೋಸೇ ವಿವಜ್ಜೇತ್ವಾ ಅಲಮ್ಬತ್ಥನಿಯೋ ಮಧುರಥಞ್ಞಾಯೋ ಚತುಸಟ್ಠಿ ಧಾತಿಯೋ ದತ್ವಾ ಮಹನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಚನ್ದಾದೇವಿಯಾಪಿ ವರಂ ಅದಾಸಿ। ಸಾಪಿ ಗಹಿತಕಂ ಕತ್ವಾ ಠಪೇಸಿ।

ರಾಜಾ ಕುಮಾರಸ್ಸ ನಾಮಗ್ಗಹಣದಿವಸೇ ಲಕ್ಖಣಪಾಠಕೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಮಹನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಕುಮಾರಸ್ಸ ಅನ್ತರಾಯಾಭಾವಂ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇ ತಸ್ಸ ಲಕ್ಖಣಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಧಞ್ಞಪುಞ್ಞಲಕ್ಖಣಸಮ್ಪನ್ನೋ ಅಯಂ ಕುಮಾರೋ, ತಿಟ್ಠತು ಏಕದೀಪೋ, ದ್ವಿಸಹಸ್ಸಪರಿವಾರಾನಂ ಚತುನ್ನಮ್ಪಿ ಮಹಾದೀಪಾನಂ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ಹೋತಿ, ನಾಸ್ಸ ಕೋಚಿ ಅನ್ತರಾಯೋ ಪಞ್ಞಾಯತೀ"ತಿ ವದಿಂಸು। ರಾಜಾ ತೇಸಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಕುಮಾರಸ್ಸ ನಾಮಂ ಕರೋನ್ತೋ ಯಸ್ಮಾ ಕುಮಾರಸ್ಸ ಜಾತದಿವಸೇ ಸಕಲಕಾಸಿರಟ್ಠೇ ದೇವೋ ವಸ್ಸಿ, ಯಸ್ಮಾ ಚ ರಞ್ಞೋ ಚೇವ ಅಮಚ್ಚಾನಞ್ಚ ಹದಯಂ ಸೀತಲಂ ಜಾತಂ, ಯಸ್ಮಾ ಚ ತೇಮಯಮಾನೋ ಜಾತೋ, ತಸ್ಮಾ "ತೇಮಿಯಕುಮಾರೋ"ತಿಸ್ಸ ನಾಮಂ ಅಕಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಧಾತಿಯೋ ಏಕಮಾಸಿಕಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಆನಯಿಂಸು। ರಾಜಾ ಪಿಯಪುತ್ತಂ ಆಲಿಙ್ಗಿತ್ವಾ ಸೀಸೇ ಚುಮ್ಬಿತ್ವಾ ಅಙ್ಕೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ರಮಯಮಾನೋ ನಿಸೀದಿ।

ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಚತ್ತಾರೋ ಚೋರಾ ಆನೀತಾ। ರಾಜಾ ತೇ ದಿಸ್ವಾ "ತೇಸು ಏಕಸ್ಸ ಚೋರಸ್ಸ ಸಕಣ್ಟಕಾಹಿ ಕಸಾಹಿ ಪಹಾರಸಹಸ್ಸಂ ಕರೋಥ, ಏಕಸ್ಸ ಸಙ್ಖಲಿಕಾಯ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಬನ್ಧನಾಗಾರಪವೇಸನಂ ಕರೋಥ, ಏಕಸ್ಸ ಸರೀರೇ ಸತ್ತಿಪಹಾರಂ ಕರೋಥ, ಏಕಸ್ಸ ಸೂಲಾರೋಪನಂ ಕರೋಥಾ"ತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪಿತು ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಭೀತತಸಿತೋ ಹುತ್ವಾ "ಅಹೋ ಮಮ ಪಿತಾ ರಜ್ಜಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಅತಿಭಾರಿಯಂ ನಿರಯಗಾಮಿಕಮ್ಮಂ ಅಕಾಸೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ। ಪುನದಿವಸೇ ಪನ ತಂ ಸೇತಚ್ಛತ್ತಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಅಲಙ್ಕತಸಿರಿಸಯನೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇಸುಂ। ಸೋ ಥೋಕಂ ನಿದ್ದಾಯಿತ್ವಾ ಪಬುದ್ಧೋ ಅಕ್ಖೀನಿ ಉಮ್ಮೀಲೇತ್ವಾ ಸೇತಚ್ಛತ್ತಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಮಹನ್ತಂ ಸಿರಿವಿಭವಂ ಪಸ್ಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಪಕತಿಯಾಪಿ ಭೀತತಸಿತಸ್ಸ ಅತಿರೇಕತರಂ ಭಯಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ಸೋ "ಕುತೋ ನು ಖೋ ಅಹಂ ಇಮಂ ಚೋರಗೇಹಂ ಆಗತೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಉಪಧಾರೇನ್ತೋ ಜಾತಿಸ್ಸರಞಾಣೇನ ದೇವಲೋಕತೋ

ಆಗತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ತತೋ ಪರಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಉಸ್ಸದನಿರಯೇ ಪಕ್ಕಭಾವಂ ಪಸ್ಸಿ, ತತೋ ಪರಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ನಗರೇ ರಾಜಭಾವಂ ಅಞ್ಞಾಸಿ।

ಅಥಸ್ಸ "ಅಹಂ ವೀಸತಿವಸ್ಸಾನಿ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಅಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಉಸ್ಸದನಿರಯೇ ಪಚ್ಚಿಂ, ಇದಾನಿ ಪುನಪಿ ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಚೋರಗೇಹೇ ನಿಬ್ಬತ್ತೋಮ್ಹಿ, ಪಿತಾ ಮೇ ಹಿಯ್ಯೋ ಚತೂಸು ಚೋರೇಸು ಆನೀತೇಸು ತಥಾರೂಪಂ ಫರುಸಂ ನಿರಯಸಂವತ್ತನಿಕಂ ಕಥಂ ಕಥೇಸಿ, ಸಚಾಹಂ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸ್ಸಾಮಿ, ಪುನಪಿ ನಿರಯೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾ ಮಹಾದುಕ್ಖಂ ಅನುಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆವಜ್ಜೇನ್ತಸ್ಸ ಮಹನ್ತಂ ಭಯಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಕಞ್ಚನವಣ್ಣಂ ಸರೀರಂ ಹತ್ಥೇನ ಪರಿಮದ್ದಿತಂ ಪದುಮಂ ವಿಯ ಮಿಲಾತಂ ದುಬ್ಬಣ್ಣಂ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ "ಕಥಂ ನು ಖೋ ಇಮಮ್ಹಾ ಚೋರಗೇಹಾ ಮುಚ್ಚೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇನ್ತೋ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಅಥ ನಂ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಅತ್ತಭಾವೇ ಮಾತುಭೂತಪುಬ್ಬಾ ಛತ್ತೇ ಅಧಿವತ್ಥಾ ದೇವಧೀತಾ ಅಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ "ತಾತ ತೇಮಿಯಕುಮಾರ, ಮಾ ಭಾಯಿ, ಮಾ ಸೋಚಿ, ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿ। ಸಚೇ ಇತೋ ಮುಚ್ಚಿತುಕಾಮೋಸಿ, ತ್ವಂ ಅಪೀಠಸಪ್ಪೀಪಿ ಪೀಠಸಪ್ಪೀ ವಿಯ ಹೋಹಿ, ಅಬಧಿರೋಪಿ ಬಧಿರೋ ವಿಯ ಹೋಹಿ, ಅಮೂಗೋಪಿ ಮೂಗೋ ವಿಯ ಹೋಹಿ, ಇಮಾನಿ ತೀಣಿ ಅಙ್ಗಾನಿ ಅಧಿಟ್ಠಾಯ ಅತ್ತನೋ ಪಣ್ಡಿತಭಾವಂ ಮಾ ಪಕಾಸೇಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪಠಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೧. "ಮಾ ಪಣ್ಡಿಚ್ಚಯಂ ವಿಭಾವಯ, ಬಾಲಮತೋ ಭವ ಸಬ್ಬಪಾಣಿನಂ।
ಸಬ್ಬೋ ತಂ ಜನೋ ಓಚಿನಾಯತು, ಏವಂ ತವ ಅತ್ಥೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಣ್ಡಿಚ್ಚಯ**ನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿಚ್ಚಂ, ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ। **ಬಾಲಮತೋ**ತಿ ಬಾಲೋ ಇತಿ ಸಮ್ಮತೋ। **ಸಬ್ಬೋ ಜನೋ**ತಿ ಸಕಲೋ ಅನ್ತೋಜನೋ ಚೇವ ಬಹಿಜನೋ ಚ। **ಓಚಿನಾಯತೂ**ತಿ "ನೀಹರಥೇತಂ ಕಾಳಕಣ್ಣಿ"ನ್ತಿ ಅವಮಞ್ಞತು, ಅವಜಾನಾತೂತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸೋ ತಸ್ಸಾ ವಚನೇನ ಅಸ್ಸಾಸಂ ಪಟಿಲಭಿತ್ವಾ -

೨. "ಕರೋಮಿ ತೇ ತಂ ವಚನಂ, ಯಂ ಮಂ ಭಣಸಿ ದೇವತೇ।
ಅತ್ಥಕಾಮಾಸಿ ಮೇ ಅಮ್ಮ, ಹಿತಕಾಮಾಸಿ ದೇವತೇ"ತಿ॥ -

ಇಮಂ ಗಾಥಂ ವತ್ವಾ ತಾನಿ ತೀಣಿ ಅಙ್ಗಾನಿ ಅಧಿಟ್ಠಾಸಿ। ಸಾ ಚ ದೇವಧೀತಾ ಅನ್ತರಧಾಯಿ। ರಾಜಾ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಅನುಕ್ಕಣ್ಠನತ್ಥಾಯ ತಾನಿ ಪಞ್ಚ ಕುಮಾರಸತಾನಿ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇಯೇವ ಠಪೇಸಿ। ತೇ ದಾರಕಾ ಥಞ್ಞತ್ಥಾಯ ರೋದನ್ತಿ ಪರಿದೇವನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ನಿರಯಭಯತಜ್ಜಿತೋ "ರಜ್ಜತೋ ಮೇ ಸುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಮತಮೇವ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ ನ ರೋದತಿ ನ ಪರಿದೇವತಿ। ಅಥಸ್ಸ ಧಾತಿಯೋ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಞತ್ವಾ ಚನ್ದಾದೇವಿಯಾ ಆರೋಚಯಿಂಸು। ಸಾಪಿ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸಿ। ರಾಜಾ ನೇಮಿತ್ತಕೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ। ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಆಹಂಸು "ದೇವ, ಕುಮಾರಸ್ಸ ಪಕತಿವೇಲಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಥಞ್ಞಂ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಏವಂ ಸೋ ರೋದಮಾನೋ ಥನಂ ದಳ್ಹಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಯಮೇವ ಪಿವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಧಾತಿಯೋ ಕುಮಾರಸ್ಸ ಪಕತಿವೇಲಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಥಞ್ಞಂ ದೇನ್ತಿ। ದದಮಾನಾ ಚ ಕದಾಚಿ ಏಕವಾರಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ದೇನ್ತಿ, ಕದಾಚಿ ಸಕಲದಿವಸಂ ಖೀರಂ ನ ದೇನ್ತಿ।

ವೀಮಂಸನಕಣ್ಡಂ

ಸೋ ನಿರಯಭಯತಜ್ಜಿತೋ ಸುಸ್ಸನ್ತೋಪಿ ಥಞ್ಞತ್ಥಾಯ ನ ರೋದತಿ, ನ ಪರಿದೇವತಿ। ಅಥ ನಂ ಅರೋದನ್ತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾ "ಪುತ್ತೋ ಮೇ ಛಾತೋ"ತಿ ಮಾತಾ ವಾ ಥಞ್ಞಂ ಪಾಯೇತಿ, ಕದಾಚಿ ಧಾತಿಯೋ ವಾ ಪಾಯೇನ್ತಿ। ಸೇಸದಾರಕಾ ಥಞ್ಞಂ

ಅಲದ್ಧವೇಲಾಯಮೇವ ರೋದನ್ತಿ ಪರಿದೇವನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ನಿರಯಭಯತಜ್ಜಿತೋ ನ ರೋದತಿ, ನ ಪರಿದೇವತಿ, ನ ನಿದ್ದಾಯತಿ, ನ ಹತ್ಥಪಾದೇ ಸಮಿಞ್ಜತಿ, ನ ಸದ್ದಂ ಕರೋತಿ। ಅಥಸ್ಸ ಧಾತಿಯೋ "ಪೀಠಸಪ್ಪೀನಂ ಹತ್ಥಪಾದಾ ನಾಮ ನ ಏವರೂಪಾ ಹೋನ್ತಿ, ಮೂಗಾನಂ ಹನುಕಪರಿಯೋಸಾನಂ ನಾಮ ನ ಏವರೂಪಂ ಹೋತಿ, ಬಧಿರಾನಂ ಕಣ್ಣಸೋತಾನಿ ನಾಮ ನ ಏವರೂಪಾನಿ ಹೋನ್ತಿ, ಭವಿತಬ್ಬಮೇತ್ಥ ಕಾರಣೇನ, ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮ ನ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಖೀರೇನ ತಾವ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಸಕಲದಿವಸಂ ಖೀರಂ ನ ದೇನ್ತಿ। ಸೋ ಸುಸ್ಸನ್ತೋಪಿ ಖೀರತ್ಥಾಯ ಸದ್ದಂ ನ ಕರೋತಿ। ಅಥಸ್ಸ ಮಾತಾ "ಪುತ್ತೋ ಮೇ ಛಾತೋ"ತಿ ಸಯಮೇವ ಥಞ್ಞಂ ಪಾಯೇತಿ। ಏವಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ಖೀರಂ ಅದತ್ವಾ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ಅನ್ತರಂ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ ಅಮಚ್ಚಾದಯೋ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸುಂ "ಏಕವಸ್ಸಿಕದಾರಕಾ ನಾಮ ಪೂವಖಜ್ಜಕಂ ಪಿಯಾಯನ್ತಿ, ತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಪಞ್ಚ ಕುಮಾರಸತಾನಿ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇಯೇವ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ನಾನಾಪೂವಖಜ್ಜಕಾನಿ ಉಪನಾಮೇತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಅವಿದೂರೇ ಠಪೇತ್ವಾ "ಯಥಾರುಚಿ ತಾನಿ ಪೂವಖಜ್ಜಕಾನಿ ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಟ್ಠಾನೇ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ। ಸೇಸದಾರಕಾ ಕಲಹಂ ಕರೋನ್ತಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪಹರನ್ತಾ ತಂ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಾದನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ಅತ್ತಾನಂ ಓವದಿತ್ವಾ "ತಾತ ತೇಮಿಯಕುಮಾರ, ನಿರಯಭಯಂ ಇಚ್ಛನ್ತೋ ಪೂವಖಜ್ಜಕಂ ಇಚ್ಛಾಹೀ"ತಿ ನಿರಯಭಯತಜ್ಜಿತೋ ಪೂವಖಜ್ಜಕಂ ನ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಏವಂ ಪೂವಖಜ್ಜಕೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ "ದ್ವಿವಸ್ಸಿಕದಾರಕಾ ನಾಮ ಫಲಾಫಲಂ ಪಿಯಾಯನ್ತಿ, ತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ನಾನಾಫಲಾನಿ ಉಪನಾಮೇತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಅವಿದೂರೇ ಠಪೇತ್ವಾ ವೀಮಂಸಿಂಸು। ಸೇಸದಾರಕಾ ಕಲಹಂ ಕತ್ವಾ ಯುಜ್ಝನ್ತಾ ತಂ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಾದನ್ತಿ। ಸೋ ನಿರಯಭಯತಜ್ಜಿತೋ ತಮ್ಪಿ ನ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಏವಂ ಫಲಾಫಲೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ "ತಿವಸ್ಸಿಕದಾರಕಾ ನಾಮ ಕೀಳನಭಣ್ಡಕಂ ಪಿಯಾಯನ್ತಿ, ತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ನಾನಾಸುವಣ್ಣಮಯಾನಿ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸರೂಪಕಾದೀನಿ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಅವಿದೂರೇ ಠಪೇಸುಂ। ಸೇಸದಾರಕಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ವಿಲುಮ್ಪನ್ತಾ ಗಣ್ಹಿಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಏವಂ ಕೀಳನಭಣ್ಡಕೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ "ಚತುವಸ್ಸಿಕದಾರಕಾ ನಾಮ ಭೋಜನಂ ಪಿಯಾಯನ್ತಿ, ತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ನಾನಾಭೋಜನಾನಿ ಉಪನಾಮೇಸುಂ। ಸೇಸದಾರಕಾ ತಂ ಪಿಣ್ಡಂ ಪಿಣ್ಡಂ ಕತ್ವಾ ಭುಞ್ಜನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ಅತ್ತಾನಂ ಓವದಿತ್ವಾ "ತಾತ ತೇಮಿಯಕುಮಾರ, ಅಲದ್ಧಭೋಜನಾನಂ ತೇ ಅತ್ತಭಾವಾನಂ ಗಣನಾ ನಾಮ ನತ್ಥೀ"ತಿ ನಿರಯಭಯತಜ್ಜಿತೋ ತಮ್ಪಿ ನ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಮಾತಾ ಸಯಮೇವ ಹದಯೇನ ಭಿಜ್ಜಮಾನೇನ ವಿಯ ಅಸಹನ್ತೇನ ಸಹತ್ಥೇನ ಭೋಜನಂ ಭೋಜೇಸಿ। ಏವಂ ಭೋಜನೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ "ಪಞ್ಚವಸ್ಸಿಕದಾರಕಾ ನಾಮ ಅಗ್ಗಿನೋ ಭಾಯನ್ತಿ, ತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ರಾಜಙ್ಗಣೇ ಅನೇಕದ್ವಾರಯುತ್ತಂ ಮಹನ್ತಂ ಗೇಹಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ತಾಲಪಣ್ಣೇಹಿ ಛಾದೇತ್ವಾ ತಂ ಸೇಸದಾರಕೇಹಿ ಪರಿವುತಂ ತಸ್ಸ ಮಜ್ಝೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಿಂ ದೇನ್ತಿ। ಸೇಸದಾರಕಾ ಅಗ್ಗಿಂ ದಿಸ್ವಾ ವಿರವನ್ತಾ ಪಲಾಯಿಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ನಿರಯಅಗ್ಗಿಸನ್ತಾಪನತೋ ಇದಮೇವ ಅಗ್ಗಿಸನ್ತಾಪನಂ ಸತಗುಣೇನ ಸಹಸ್ಸಗುಣೇನ ಸತಸಹಸ್ಸಗುಣೇನ ವರತರ"ನ್ತಿ ನಿರೋಧಸಮಾಪನ್ನೋ ಮಹಾಥೇರೋ ವಿಯ ನಿಚ್ಚಲೋವ ಅಹೋಸಿ। ಅಥ ನಂ ಅಗ್ಗಿಮ್ಹಿ ಆಗಚ್ಛನ್ತೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಪನೇನ್ತಿ। ಏವಂ ಅಗ್ಗಿನಾಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ "ಛವಸ್ಸಿಕದಾರಕಾ ನಾಮ ಮತ್ತಹತ್ಥಿನೋ ಭಾಯನ್ತಿ, ತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಏಕಂ ಹತ್ಥಿಂ ಸುಸಿಕ್ಖಿತಂ ಸಿಕ್ಖಾಪೇತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಸೇಸದಾರಕೇಹಿ ಪರಿವುತಂ ರಾಜಙ್ಗಣೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ತಂ ಹತ್ಥಿಂ ಮುಞ್ಚನ್ತಿ। ಸೋ ಕೋಞ್ಚನಾದಂ ನದನ್ತೋ ಸೋಣ್ಡಾಯ ಭೂಮಿಯಂ ಪೋಥೇನ್ತೋ ಭಯಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಆಗಚ್ಛತಿ। ಸೇಸದಾರಕಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಮರಣಭಯಭೀತಾ ದಿಸಾವಿದಿಸಾಸು ಪಲಾಯಿಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ಮತ್ತಹತ್ಥಿಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಚಣ್ಡನಿರಯೇ ಪಚ್ಚನತೋ ಚಣ್ಡಹತ್ಥಿನೋ ಹತ್ಥೇ ಮರಣಮೇವ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ ನಿರಯಭಯತಜ್ಜಿತೋ ತತ್ಥೇವ ನಿಸೀದಿ। ಸುಸಿಕ್ಖಿತೋ ಹತ್ಥೀ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಪುಪ್ಫಕಲಾಪಂ ವಿಯ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಅಪರಾಪರಂ ಕತ್ವಾ ಅಕಿಲಮೇತ್ವಾವ ಗಚ್ಛತಿ। ಏವಂ ಹತ್ಥಿನಾಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ "ಸತ್ತವಸ್ಸಿಕದಾರಕಾ ನಾಮ ಸಪ್ಪಸ್ಸ ಭಾಯನ್ತಿ, ತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಸೇಸದಾರಕೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ರಾಜಙ್ಗಣೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಉದ್ಧಟದಾಠೇ ಕತಮುಖಬನ್ಧೇ ಸಪ್ಪೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸುಂ। ಸೇಸದಾರಕಾ ತೇ ದಿಸ್ವಾ ವಿರವನ್ತಾ ಪಲಾಯಿಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ನಿರಯಭಯಂ ಆವಜ್ಜೇತ್ವಾ "ಚಣ್ಡಸಪ್ಪಸ್ಸ ಮುಖೇ ವಿನಾಸಮೇವ ವರತರ"ನ್ತಿ ನಿರೋಧಸಮಾಪನ್ನೋ ಮಹಾಥೇರೋ ವಿಯ ನಿಚ್ಚಲೋವ ಅಹೋಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಸಪ್ಪೋ ಸಕಲಸರೀರಂ ವೇಠೇತ್ವಾ ಮತ್ಥಕೇ ಫಣಂ ಕತ್ವಾ ಅಚ್ಛಿ। ತದಾಪಿ ಸೋ ನಿಚ್ಚಲೋವ ಅಹೋಸಿ। ಏವಂ ಸಪ್ಪೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು ।

ತತೋ "ಅಟ್ಠವಸ್ಸಿಕದಾರಕಾ ನಾಮ ನಟಸಮಜ್ಜಂ ಪಿಯಾಯನ್ತಿ, ತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ತಂ ಪಞ್ಚದಾರಕಸತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ರಾಜಙ್ಗಣೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ನಟಸಮಜ್ಜಂ ಕಾರಾಪೇಸುಂ। ಸೇಸದಾರಕಾ ತಂ ನಟಸಮಜ್ಜಂ ದಿಸ್ವಾ "ಸಾಧು ಸಾಧೂ"ತಿ ವದನ್ತಾ ಮಹಾಹಸಿತಂ ಹಸನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ "ನಿರಯೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಕಾಲೇ ತವ ಖಣಮತ್ತಮ್ಪಿ ಹಾಸೋ ವಾ ಸೋಮನಸ್ಸಂ ವಾ ನತ್ಥೀ"ತಿ ನಿರಯಭಯಂ ಆವಜ್ಜೇತ್ವಾ ನಿಚ್ಚಲೋವ ಅಹೋಸಿ, ತಂ ನ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಏವಂ ನಟಸಮಜ್ಜೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ "ನವವಸ್ಸಿಕದಾರಕಾ ನಾಮ ಅಸಿನೋ ಭಾಯನ್ತಿ, ತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ತಂ ಪಞ್ಚದಾರಕಸತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ರಾಜಙ್ಗಣೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ದಾರಕಾನಂ ಕೀಳನಕಾಲೇ ಏಕೋ ಪುರಿಸೋ ಫಲಿಕವಣ್ಣಂ ಅಸಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿಬ್ಭಮನ್ತೋ ನದನ್ತೋ ವಗ್ಗನ್ತೋ ತಾಸೇನ್ತೋ ಲಙ್ಘನ್ತೋ ಅಪ್ಫೋಟೇನ್ತೋ ಮಹಾಸದ್ದಂ ಕರೋನ್ತೋ "ಕಾಸಿರಞ್ಞೋ ಕಿರ ಕಾಳಕಣ್ಣೀ ಏಕೋ ಪುತ್ತೋ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಕುಹಿಂ, ಸೀಸಮಸ್ಸ ಛಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅಭಿಧಾವತಿ। ತಂ ಪುರಿಸಂ ದಿಸ್ವಾ ಸೇಸದಾರಕಾ ಭೀತತಸಿತಾ ಹುತ್ವಾ ವಿರವನ್ತಾ ದಿಸಾವಿದಿಸಾಸು ಪಲಾಯಿಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ನಿರಯಭಯಂ ಆವಜ್ಜೇತ್ವಾ ಅಜಾನನ್ತೋ ವಿಯ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ನಂ ಸೋ ಪುರಿಸೋ ಅಸಿನಾ ಸೀಸೇ ಪರಾಮಸಿತ್ವಾ "ಸೀಸಂ ತೇ ಛಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತಾಸೇನ್ತೋಪಿ ತಾಸೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಅಪಗಮಿ। ಏವಂ ಖಗ್ಗೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ ದಸವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ ಪನಸ್ಸ ಬಧಿರಭಾವವೀಮಂಸನತ್ಥಂ ಸಿರಿಸಯನೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಸಾಣಿಯಾ ಪರಿಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ ಚತೂಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಛಿದ್ದಾನಿ ಕತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಅದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಹೇಟ್ಠಾಸಯನೇ ಸಙ್ಖಧಮಕೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಏಕಪ್ಪಹಾರೇನೇವ ಸಙ್ಖೇ ಧಮಾಪೇನ್ತಿ, ಏಕನಿನ್ನಾದಂ ಅಹೋಸಿ। ಅಮಚ್ಚಾ ಚತೂಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಠತ್ವಾ ಸಾಣಿಯಾ ಛಿದ್ದೇಹಿ ಓಲೋಕೇನ್ತಾಪಿ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಏಕದಿವಸಮ್ಪಿ ಸತಿಸಮ್ಮೋಸಂ ವಾ ಹತ್ಥಪಾದವಿಕಾರಂ ವಾ ಫನ್ದನಮತ್ತಂ ವಾ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸು। ಏವಂ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಸಙ್ಖಸದ್ದೇನಪಿ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ ಪರಮ್ಪಿ ಏಕಾದಸವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ತಥೇವ ಭೇರಿಸದ್ದೇನ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ ದ್ವಾದಸವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ "ದೀಪೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ "ರತ್ತಿಭಾಗೇ ಅನ್ಧಕಾರೇ ಹತ್ಥಂ ವಾ ಪಾದಂ ವಾ ಫನ್ದಾಪೇತಿ ನು ಖೋ, ನೋ"ತಿ ಘಟೇಸು ದೀಪೇ ಜಾಲೇತ್ವಾ ಸೇಸದೀಪೇ ನಿಬ್ಬಾಪೇತ್ವಾ ಥೋಕಂ ಅನ್ಧಕಾರೇ ಸಯಾಪೇತ್ವಾ ಘಟೇಹಿ ದೀಪೇ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಏಕಪ್ಪಹಾರೇನೇವ ಆಲೋಕಂ ಕತ್ವಾ ಇರಿಯಾಪಥಂ ಉಪಧಾರೇನ್ತಿ। ಏವಂ ದೀಪೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ಕಿಞ್ಚಿ ಫನ್ದನಮತ್ತಮ್ಪಿ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ ತೇರಸವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ "ಫಾಣಿತೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಸಕಲಸರೀರಂ ಫಾಣಿತೇನ ಮಕ್ಖೇತ್ವಾ ಬಹುಮಕ್ಖಿಕೇ ಠಾನೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇಸುಂ। ಮಕ್ಖಿಕಾ ಉಟ್ಠಹನ್ತಿ, ತಾ ತಸ್ಸ ಸಕಲಸರೀರಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಸೂಚೀಹಿ ವಿಜ್ಝಮಾನಾ ವಿಯ ಖಾದನ್ತಿ। ಸೋ ನಿರೋಧಸಮಾಪನ್ನೋ ಮಹಾಥೇರೋ ವಿಯ ನಿಚ್ಚಲೋವ ಅಹೋಸಿ। ಏವಂ ಫಾಣಿತೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ಕಿಞ್ಚಿ ಫನ್ದನಮತ್ತಮ್ಪಿ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ಅಥಸ್ಸ ಚುದ್ದಸವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ "ಇದಾನಿ ಪನೇಸ ಮಹಲ್ಲಕೋ ಜಾತೋ ಸುಚಿಕಾಮೋ ಅಸುಚಿಜಿಗುಚ್ಛಕೋ, ಅಸುಚಿನಾ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ನಂ ನೇವ ನ್ಹಾಪೇನ್ತಿ ನ ಚ ಆಚಮಾಪೇನ್ತಿ। ಸೋ ಉಚ್ಚಾರಪಸ್ಸಾವಂ ಕತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ಪಲಿಪನ್ನೋ ಸಯತಿ। ದುಗ್ಗನ್ಧಭಾವೇನ ಪನಸ್ಸ ಅನ್ತರುಧೀನಂ ನಿಕ್ಖಮನಕಾಲೋ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ, ಅಸುಚಿಗನ್ಧೇನ ಮಕ್ಖಿಕಾ ಖಾದನ್ತಿ। ಸೋ ನಿಚ್ಚಲೋವ ಅಹೋಸಿ । ಅಥ ನಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಠಿತಾ ಧಾತಿಯೋ ಆಹಂಸು "ತಾತ ತೇಮಿಯಕುಮಾರ, ತ್ವಂ ಮಹಲ್ಲಕೋ ಜಾತೋ, ಕೋ ತಂ ಸಬ್ಬದಾ ಪಟಿಜಗ್ಗಿಸ್ಸತಿ, ಕಿಂ ನ ಲಜ್ಜಸಿ, ಕಸ್ಮಾ ನಿಪನ್ನೋಸಿ, ಉಟ್ಠಾಯ ತೇ ಸರೀರಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಾಹೀ"ತಿ ಅಕ್ಕೋಸನ್ತಿ ಪರಿಭಾಸನ್ತಿ। ಸೋ ತಥಾರೂಪೇ ಪಟಿಕೂಲೇ ಗೂಥರಾಸಿಮ್ಹಿ ನಿಮುಗ್ಗೋಪಿ ದುಗ್ಗನ್ಧಭಾವೇನ ಯೋಜನಸತಮತ್ಥಕೇ ಠಿತಾನಮ್ಪಿ ಹದಯುಪ್ಪತನಸಮತ್ಥಸ್ಸ ಗೂಥನಿರಯಸ್ಸ ದುಗ್ಗನ್ಧಭಾವಂ ಆವಜ್ಜೇತ್ವಾ ನಿಚ್ಚಲೋವ ಅಹೋಸಿ। ಏವಂ ಅಸುಚಿನಾಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ತತೋ ಪನ್ನರಸವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ "ಅಙ್ಗಾರೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಅಥಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾಮಞ್ಚಕೇ ಅಗ್ಗಿಕಪಲ್ಲಾನಿ ಠಪಯಿಂಸು "ಅಪ್ಪೇವ ನಾಮ ಉಣ್ಹೇನ ಪೀಳಿತೋ ದುಕ್ಖವೇದನಂ ಅಸಹನ್ತೋ ವಿಪ್ಫನ್ದನಾಕಾರಂ ದಸ್ಸೇಯ್ಯಾ"ತಿ। ಅಥಸ್ಸ ಸರೀರೇ ಫೋಟಾನಿ ಉಟ್ಠಹನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಅವೀಚಿನಿರಯಸನ್ತಾಪೋ ಯೋಜನಸತಮತ್ಥಕೇ ಫರತಿ, ತಮ್ಹಾ ದುಕ್ಖತೋ ಇದಂ ದುಕ್ಖಂ ಸತಗುಣೇನ ಸಹಸ್ಸಗುಣೇನ ಸತಸಹಸ್ಸಗುಣೇನ ವರತರ"ನ್ತಿ ಅಧಿವಾಸೇತ್ವಾ ನಿಚ್ಚಲೋವ ಅಹೋಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಭಿಜ್ಜಮಾನಹದಯಾ ವಿಯ ಮನುಸ್ಸೇ ಪಟಿಕ್ಕಮಾಪೇತ್ವಾ ತಂ ತತೋ ಅಗ್ಗಿಸನ್ತಾಪನತೋ ಅಪನೇತ್ವಾ "ತಾತ ತೇಮಿಯಕುಮಾರ, ಮಯಂ ತವ ಅಪೀಠಸಪ್ಪಿಆದಿಭಾವಂ ಜಾನಾಮ। ನ ಹಿ ಏತೇಸಂ ಏವರೂಪಾನಿ ಹತ್ಥಪಾದಕಣ್ಣಸೋತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ, ತ್ವಂ ಅಮ್ಹೇಹಿ ಪತ್ಥೇತ್ವಾ ಲದ್ಧಪುತ್ತಕೋ, ಮಾ ನೋ ನಾಸೇಹಿ, ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ವಸನ್ತಾನಂ ರಾಜೂನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಗರಹತೋ ನೋ ಮೋಚೇಹೀ"ತಿ ಯಾಚಿಂಸು। ಏವಂ ಸೋ ತೇಹಿ ಯಾಚಿತೋಪಿ ಅಸುಣನ್ತೋ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ನಿಚ್ಚಲೋವ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಅಥಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋ ರೋದಮಾನಾ ಪರಿದೇವಮಾನಾ ಪಟಿಕ್ಕಮನ್ತಿ । ಏಕದಾ ಮಾತಾ ಏಕಿಕಾ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಯಾಚತಿ, ಏಕದಾ ಪಿತಾ ಏಕಕೋವ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಯಾಚತಿ। ಏವಂ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ಅಥಸ್ಸ ಸೋಳಸವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ ಅಮಚ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಯೋ ಚಿನ್ತಯಿಂಸು "ಪೀಠಸಪ್ಪೀ ವಾ ಹೋತು, ಮೂಗೋ ವಾ ಬಧಿರೋ ವಾ ಹೋತು, ವಯೇ ಪರಿಣತೇ ರಜನೀಯೇ ಅರಜ್ಜನ್ತಾ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ದುಸ್ಸನೀಯೇ ಅದುಸ್ಸನ್ತಾ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಸಮಯೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ ಪುಪ್ಫವಿಕಸನಂ ವಿಯ ಹಿ ಧಮ್ಮತಾ ಏಸಾ, ನಾಟಕಾನಮ್ಪಿಸ್ಸ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ತಾಹಿ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। ತತೋ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಾ ದೇವಕಞ್ಞಾಯೋ ವಿಯ ವಿಲಾಸಸಮ್ಪನ್ನಾ ನಾಟಕಿತ್ಥಿಯೋ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಯಾ ಕುಮಾರಂ ಹಸಾಪೇತುಂ ವಾ ಕಿಲೇಸೇಹಿ ಬನ್ಧಿತುಂ ವಾ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಸಾ ತಸ್ಸ ಅಗ್ಗಮಹೇಸೀ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಕುಮಾರಂ ಗನ್ಧೋದಕೇನ ನ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ದೇವಪುತ್ತಂ ವಿಯ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ದೇವವಿಮಾನಸದಿಸೇ ಸಿರಿಗಬ್ಭೇ ಸುಪಞ್ಞತ್ತೇ ಸಿರಿಸಯನೇ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಗನ್ಧದಾಮಪುಪ್ಫದಾಮಧೂಮವಾಸಚುಣ್ಣಾದೀಹಿ ಅನ್ತೋಗಬ್ಭಂ ಏಕಗನ್ಧಸಮೋದಕಂ ಕತ್ವಾ ಪಟಿಕ್ಕಮಿಂಸು। ಅಥ ನಂ ತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ

ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ನಚ್ಚಗೀತೇಹಿ ಚೇವ ಮಧುರವಚನಾದೀಹಿ ಚ ನಾನಪ್ಪಕಾರೇಹಿ ಅಭಿರಮಾಪೇತುಂ ವಾಯಮಿಂಸು। ಸೋ ಬುದ್ಧಿಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಅನೋಲೋಕೇತ್ವಾ "ಇಮಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ಮಮ ಸರೀರಸಮ್ಫಸ್ಸಂ ಮಾ ವಿನ್ದನ್ತೂ"ತಿ ಅಧಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಅಸ್ಸಾಸಪಸ್ಸಾಸೇ ಸನ್ನಿರುಮ್ಭಿ, ಅಥಸ್ಸ ಸರೀರಂ ಥದ್ಧಂ ಅಹೋಸಿ। ತಾ ತಸ್ಸ ಸರೀರಸಮ್ಫಸ್ಸಂ ಅವಿನ್ದನ್ತಿಯೋ ಹುತ್ವಾ "ಥದ್ಧಸರೀರೋ ಏಸ, ನಾಯಂ ಮನುಸ್ಸೋ, ಯಕ್ಖೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಭೀತತಸಿತಾ ಹುತ್ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ಸನ್ಧಾರೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಿಯೋ ಪಲಾಯಿಂಸು। ಏವಂ ನಾಟಕೇನಪಿ ಏಕಸಂವಚ್ಛರಂ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವೀಮಂಸನ್ತಾಪಿಸ್ಸ ನೇವ ಅನ್ತರಂ ಪಸ್ಸಿಂಸು।

ಏವಂ ಸೋಳಸ ಸಂವಚ್ಛರಾನಿ ಸೋಳಸಹಿ ಮಹಾವೀಮಂಸಾಹಿ ಚೇವ ಅನೇಕಾಹಿ ಖುದ್ದಕವೀಮಂಸಾಹಿ ಚ ವೀಮಂಸಮಾನಾಪಿ ತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಪರಿಗ್ಗಣ್ಹಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿಂಸು।

ವೀಮಂಸನಕಣ್ಡಂ ನಿಟ್ಠಿತಂ।

ರಜ್ಜಯಾಚನಕಣ್ಡಂ

ತತೋ ರಾಜಾ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರೀ ಹುತ್ವಾ ಲಕ್ಖಣಪಾಠಕೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತುಮ್ಹೇ ಕುಮಾರಸ್ಸ ಜಾತಕಾಲೇ 'ಧಞ್ಞಪುಞ್ಞಲಕ್ಖಣಸಮ್ಪನ್ನೋ ಅಯಂ ಕುಮಾರೋ, ನಾಸ್ಸ ಕೋಚಿ ಅನ್ತರಾಯೋ ಪಞ್ಞಾಯತೀ'ತಿ ಮೇ ಕಥಯಿತ್ಥ, ಇದಾನಿ ಪನ ಸೋ ಪೀಠಸಪ್ಪೀ ಮೂಗಬಧಿರೋ ಜಾತೋ, ಕಥಾ ವೋ ನ ಸಮೇತೀ"ತಿ ಆಹ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವದಿಂಸು "ಮಹಾರಾಜ, ಆಚರಿಯೇಹಿ ಅದಿಟ್ಠಕಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಅಪಿಚ ಖೋ ಪನ, ದೇವ, 'ರಾಜಕುಲೇಹಿ ಪತ್ಥೇತ್ವಾ ಲದ್ಧಪುತ್ತಕೋ ಕಾಳಕಣ್ಣೀ'ತಿ ವುತ್ತೇ 'ತುಮ್ಹಾಕಂ ದೋಮನಸ್ಸಂ ಸಿಯಾ'ತಿ ನ ಕಥಯಿಮ್ಹಾ"ತಿ। ಅಥ ನೇ ರಾಜಾ ಏವಮಾಹ "ಇದಾನಿ ಪನ ಕಿಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ? "ಮಹಾರಾಜ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಕುಮಾರೇ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಗೇಹೇ ವಸನ್ತೇ ತಯೋ ಅನ್ತರಾಯಾ ಪಞ್ಞಾಯಿಸ್ಸನ್ತಿ - ಜೀವಿತಸ್ಸ ವಾ ಅನ್ತರಾಯೋ, ಸೇತಚ್ಛತ್ತಸ್ಸ ವಾ ಅನ್ತರಾಯೋ, ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಯಾ ವಾ ಅನ್ತರಾಯೋ"ತಿ। "ತಸ್ಮಾ, ದೇವ, ಪಪಞ್ಚಂ ಅಕತ್ವಾ ಅವಮಙ್ಗಲರಥೇ ಅವಮಙ್ಗಲಅಸ್ಸೇ ಯೋಜೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ನಂ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಿಮದ್ವಾರೇನ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಆಮಕಸುಸಾನೇ ಚತುಭಿತ್ತಿಕಂ ಆವಾಟಂ ಖಣಿತ್ವಾ ನಿಖಣಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ರಾಜಾ ಅನ್ತರಾಯಭಯೇನ ಭೀತೋ ತೇಸಂ ವಚನಂ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ।

ತದಾ ಚನ್ದಾದೇವೀ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಸುತ್ವಾ ತುರಿತತುರಿತಾವ ಏಕಿಕಾ ರಾಜಾನಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ "ದೇವ, ತುಮ್ಹೇಹಿ ಮಯ್ಹಂ ವರೋ ದಿನ್ನೋ, ಮಯಾ ಚ ಗಹಿತಕೋ ಕತ್ವಾ ಠಪಿತೋ, ಇದಾನಿ ತಂ ಮೇ ದೇಥಾ"ತಿ ಯಾಚಿ। "ಗಣ್ಹಾಹಿ, ದೇವೀ"ತಿ। "ದೇವ, ಪುತ್ತಸ್ಸ ಮೇ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ಕಿಂಕಾರಣಾ, ದೇವಾ"ತಿ। "ಪುತ್ತೋ, ತೇ ದೇವಿ, ಕಾಳಕಣ್ಣೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಯಾವಜೀವಂ ಅದದನ್ತಾಪಿ ಸತ್ತ ವಸ್ಸಾನಿ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಛ ವಸ್ಸಾನಿ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಪಞ್ಚ ವಸ್ಸಾನಿ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಚತ್ತಾರಿ ವಸ್ಸಾನಿ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ತೀಣಿ ವಸ್ಸಾನಿ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ದ್ವೇ ವಸ್ಸಾನಿ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಏಕವಸ್ಸಂ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಸತ್ತ ಮಾಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಛ ಮಾಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಪಞ್ಚ ಮಾಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಚತ್ತಾರಿ ಮಾಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ತೀಣಿ ಮಾಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ದ್ವೇ ಮಾಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಏಕಮಾಸಂ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಅಡ್ಢಮಾಸಂ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। "ನ ಸಕ್ಕಾ, ದೇವೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಸತ್ತ ದಿವಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ। ರಾಜಾ "ಸಾಧು, ದೇವಿ, ಗಣ್ಹಾಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಪುತ್ತಂ ಅಲಙ್ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ "ತೇಮಿಯಕುಮಾರಸ್ಸ ಇದಂ ರಜ್ಜ"ನ್ತಿ ನಗರೇ ಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇತ್ವಾ ಸಕಲನಗರಂ ಅಲಙ್ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ಹತ್ಥಿಕ್ಖನ್ಧಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಸೇತಚ್ಛತ್ತಂ ತಸ್ಸ

ಮತ್ಥಕೇ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ನಗರಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ಪುನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಅನ್ತೋನಗರಂ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ತಂ ಸಿರಿಸಯನೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಪಿಯಪುತ್ತಂ ಸಬ್ಬರತ್ತಿಂ ಯಾಚಿ "ತಾತ ತೇಮಿಯಕುಮಾರ, ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಸೋಳಸ ವಸ್ಸಾನಿ ನಿದ್ದಂ ಅಲಭಿತ್ವಾ ರೋದಮಾನಾಯ ಮೇ ಅಕ್ಖೀನಿ ಉಪಕ್ಕಾನಿ, ಸೋಕೇನ ಮೇ ಹದಯಂ ಭಿಜ್ಜಮಾನಂ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ, ಅಹಂ ತವ ಅಪೀಠಸಪ್ಪಿಆದಿಭಾವಂ ಜಾನಾಮಿ, ಮಾ ಮಂ ಅನಾಥಂ ಕರೀ"ತಿ। ಸಾ ಇಮಿನಾ ಉಪಾಯೇನೇವ ಪುನದಿವಸೇಪಿ ಪುನದಿವಸೇಪೀತಿ ಪಞ್ಚ ದಿವಸಾನಿ ಯಾಚಿ।

ರಜ್ಜಯಾಚನಕಣ್ಡಂ ನಿಟ್ಠಿತಂ।

ಅಥ ಛಟ್ಠೇ ದಿವಸೇ ರಾಜಾ ಸುನನ್ದಂ ನಾಮ ಸಾರಥಿಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತ, ಸುನನ್ದಸಾರಥಿ ಸ್ವೇ ಪಾತೋವ ಅವಮಙ್ಗಲರಥೇ ಅವಮಙ್ಗಲಅಸ್ಸೇ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಕುಮಾರಂ ತತ್ಥ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಿಮದ್ವಾರೇನ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಆಮಕಸುಸಾನೇ ಚತುಬ್ಭಿತ್ತಿಕಂ ಆವಾಟಂ ಖಣಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ನಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಕುದ್ದಾಲಪಿಟ್ಠೇನ ಮತ್ಥಕಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಉಪರಿ ಪಂಸುಂ ದತ್ವಾ ಪಥವಿವಡ್ಢನಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ನ್ಹತ್ವಾ ಏಹೀ"ತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಸೋ "ಸಾಧು, ದೇವಾ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಅಥ ಛಟ್ಠಮ್ಪಿ ರತ್ತಿಂ ದೇವೀ ಕುಮಾರಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ "ತಾತ ತೇಮಿಯಕುಮಾರ, ತವ ಪಿತಾ ಕಾಸಿರಾಜಾ ತಂ ಸ್ವೇ ಪಾತೋವ ಆಮಕಸುಸಾನೇ ನಿಖಣಿತುಂ ಆಣಾಪೇಸಿ, ಸ್ವೇ ಪಾತೋವ ಮರಣಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸಸಿ ಪುತ್ತಾ"ತಿ ಆಹ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ "ತಾತ ತೇಮಿಯಕುಮಾರ, ಸೋಳಸ ವಸ್ಸಾನಿ ತಯಾ ಕತೋ ವಾಯಾಮೋ ಇದಾನಿ ಮತ್ಥಕಂ ಪಕ್ಕೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇನ್ತಸ್ಸ ಅಬ್ಭನ್ತರೇ ಪೀತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ಮಾತುಯಾ ಪನಸ್ಸ ಹದಯಂ ಭಿಜ್ಜಮಾನಂ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ, ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ "ಮನೋರಥೋ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಮಾತುಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ನಾಲಪಿ।

ಅಥಸ್ಸಾ ರತ್ತಿಯಾ ಅಚ್ಚಯೇನ ಪಾತೋವ ಸುನನ್ದೋ ಸಾರಥಿ ರಥಂ ಯೋಜೇನ್ತೋ ದೇವತಾನುಭಾವೇನ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪಾರಮಿತಾನುಭಾವೇನ ಚ ಮಙ್ಗಲರಥೇ ಮಙ್ಗಲಅಸ್ಸೇ ಯೋಜೇತ್ವಾ ರಥಂ ರಾಜದ್ವಾರೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಮಹಾತಲಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಸಿರಿಗಬ್ಭಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ದೇವಿಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏವಮಾಹ - "ದೇವಿ, ಮಯ್ಹಂ ಮಾ ಕುಜ್ಝ, ರಞ್ಞೋ ಆಣಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ಆಲಿಙ್ಗಿತ್ವಾ ನಿಪನ್ನಂ ದೇವಿಂ ಪಿಟ್ಠಿಹತ್ಥೇನ ಅಪನೇತ್ವಾ ಪುಪ್ಫಕಲಾಪಂ ವಿಯ ಕುಮಾರಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪಾಸಾದಾ ಓತರಿ। ತದಾ ಚನ್ದಾದೇವೀ ಉರಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಮಹನ್ತೇನ ಸದ್ದೇನ ಪರಿದೇವಿತ್ವಾ ಮಹಾತಲೇ ಓಹೀಯಿ। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಮಯಿ ಅಕಥೇನ್ತೇ ಮಾತಾ ಹದಯೇನ ಫಲಿತೇನ ಮರಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಕಥೇತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾಪಿ "ಸಚೇ ಅಹಂ ಕಥೇಸ್ಸಾಮಿ, ಸೋಳಸ ವಸ್ಸಾನಿ ಕತೋ ವಾಯಾಮೋ ಮೇ ಮೋಘೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಕಥೇನ್ತೋ ಪನಾಹಂ ಅತ್ತನೋ ಚ ಮಾತಾಪಿತೂನಞ್ಚ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಚ ಪಚ್ಚಯೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅಧಿವಾಸೇಸಿ।

ಅಥ ನಂ ಸಾರಥಿ ರಥಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ "ಪಚ್ಛಿಮದ್ವಾರಾಭಿಮುಖಂ ರಥಂ ಪೇಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ರಥಂ ಪೇಸೇಸಿ। ತದಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪಾರಮಿತಾನುಭಾವೇನ ದೇವತಾವಿಗ್ಗಹಿತೋ ಹುತ್ವಾ ರಥಂ ನಿವತ್ತಾಪೇತ್ವಾ ಪಾಚೀನದ್ವಾರಾಭಿಮುಖಂ ರಥಂ ಪೇಸೇಸಿ, ಅಥ ರಥಚಕ್ಕಂ ಉಮ್ಮಾರೇ ಪಟಿಹಞ್ಞಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ತಸ್ಸ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ "ಮನೋರಥೋ ಮೇ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತೋ"ತಿ ಸುಟ್ಠುತರಂ ತುಟ್ಠಚಿತ್ತೋ ಅಹೋಸಿ। ರಥೋ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ದೇವತಾನುಭಾವೇನ ತಿಯೋಜನಿಕಂ ಠಾನಂ ಗತೋ। ತತ್ಥ ವನಘಟಂ ಸಾರಥಿಸ್ಸ ಆಮಕಸುಸಾನಂ ವಿಯ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ। ಸೋ "ಇದಂ ಠಾನಂ ಫಾಸುಕ"ನ್ತಿ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ರಥಂ ಮಗ್ಗಾ ಓಕ್ಕಮಾಪೇತ್ವಾ ಮಗ್ಗಪಸ್ಸೇ ಠಪೇತ್ವಾ ರಥಾ ಓರುಯ್ಹ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಆಭರಣಭಣ್ಡಂ ಓಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಭಣ್ಡಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಕುದ್ದಾಲಂ ಆದಾಯ ರಥಸ್ಸ ಅವಿದೂರೇ ಠಾನೇ ಚತುಬ್ಭಿತ್ತಿಕಂ ಆವಾಟಂ ಖಣಿತುಂ ಆರಭಿ।

ತತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅಯಂ ಮೇ ವಾಯಾಮಕಾಲೋ, ಅಹಞ್ಹಿ ಸೋಳಸ ವಸ್ಸಾನಿ ಹತ್ಥಪಾದೇ ನ ಚಾಲೇಸಿಂ, ಕಿಂ ನು ಖೋ ಮೇ ಬಲಂ ಅತ್ಥಿ, ಉದಾಹು ನೋ"ತಿ। ಸೋ ಉಟ್ಠಾಯ ವಾಮಹತ್ಥೇನ ದಕ್ಖಿಣಹತ್ಥಂ, ದಕ್ಖಿಣಹತ್ಥೇನ ವಾಮಹತ್ಥಂ ಪರಾಮಸನ್ತೋ ಉಭೋಹಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಪಾದೇ ಸಮ್ಬಾಹಿತ್ವಾ ರಥಾ ಓತರಿತುಂ ಚಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸಿ। ತಾವದೇವಸ್ಸ ಪಾದಪತಿತಟ್ಠಾನೇ

ವಾತಪುಣ್ಣಭಸ್ತಚಮ್ಮಂ ವಿಯ ಮಹಾಪಥವೀ ಅಬ್ಭುಗ್ಗನ್ತ್ವಾ ರಥಸ್ಸ ಪಚ್ಛಿಮನ್ತಂ ಆಹಚ್ಚ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ರಥಾ ಓತರಿತ್ವಾ ಕತಿಪಯೇ ವಾರೇ ಅಪರಾಪರಂ ಚಙ್ಕಮಿತ್ವಾ "ಇಮಿನಾವ ನಿಯಾಮೇನ ಏಕದಿವಸಂ ಯೋಜನಸತಮ್ಪಿ ಮೇ ಗನ್ತುಂ ಬಲಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಞತ್ವಾ "ಸಚೇ, ಸಾರಥಿ, ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ವಿರುಜ್ಝೇಯ್ಯ, ಅತ್ಥಿ ನು ಖೋ ಮೇ ತೇನ ಸಹ ಪಟಿವಿರುಜ್ಝಿತುಂ ಬಲ"ನ್ತಿ ಉಪಧಾರೇನ್ತೋ ರಥಸ್ಸ ಪಚ್ಛಿಮನ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕುಮಾರಕಾನಂ ಕೀಳನಯಾನಕಂ ವಿಯ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ರಥಂ ಪರಿಬ್ಭಮೇನ್ತೋ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥಸ್ಸ "ಅತ್ಥಿ ಮೇ ತೇನ ಸಹ ಪಟಿವಿರುಜ್ಝಿತುಂ ಬಲ"ನ್ತಿ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಪಸಾಧನತ್ಥಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ।

ತಂಖಣಞ್ಞೇವ ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಭವನಂ ಉಣ್ಹಾಕಾರಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಸಕ್ಕೋ ಆವಜ್ಜೇನ್ತೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ಞತ್ವಾ "ತೇಮಿಯಕುಮಾರಸ್ಸ ಮನೋರಥೋ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತೋ, ಇದಾನಿ ಪಸಾಧನತ್ಥಾಯ ಚಿತ್ತಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ, ಕಿಂ ಏತಸ್ಸ ಮಾನುಸಕೇನ ಪಸಾಧನೇನಾ"ತಿ ದಿಬ್ಬಪಸಾಧನಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮದೇವಪುತ್ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮ ದೇವಪುತ್ತ, ತ್ವಂ ಗಚ್ಛ, ಕಾಸಿರಾಜಸ್ಸ ಪುತ್ತಂ ತೇಮಿಯಕುಮಾರಂ ಅಲಙ್ಕರೋಹೀ"ತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಾವತಿಂಸಭವನತೋ ಓತರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ದಸಹಿ ದುಸ್ಸಸಹಸ್ಸೇಹಿ ವೇಠನಂ ಕತ್ವಾ ದಿಬ್ಬೇಹಿ ಚೇವ ಮಾನುಸಕೇಹಿ ಚ ಅಲಙ್ಕಾರೇಹಿ ಸಕ್ಕಂ ವಿಯ ತಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ। ಸೋ ದೇವರಾಜಲೀಲಾಯ ಸಾರಥಿಸ್ಸ ಖಣನೋಕಾಸಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಆವಾಟತೀರೇ ಠತ್ವಾ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ತತಿಯಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೩. "ಕಿಂ ನು ಸನ್ತರಮಾನೋವ, ಕಾಸುಂ ಖಣಸಿ ಸಾರಥಿ।
ಪುಟ್ಠೋ ಮೇ ಸಮ್ಮ ಅಕ್ಖಾಹಿ, ಕಿಂ ಕಾಸುಯಾ ಕರಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಾಸು**ನ್ತಿ ಆವಾಟಂ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸಾರಥಿ ಆವಾಟಂ ಖಣನ್ತೋ ಉದ್ಧಂ ಅನೋಲೋಕೇತ್ವಾವ ಚತುತ್ಥಂ ಗಾಥಾಮಾಹ -

೪. "ರಞ್ಞೋ ಮೂಗೋ ಚ ಪಕ್ಖೋ ಚ, ಪುತ್ತೋ ಜಾತೋ ಅಚೇತಸೋ।
ಸೋಮ್ಹಿ ರಞ್ಞಾ ಸಮಜ್ಝಿಟ್ಠೋ, ಪುತ್ತಂ ಮೇ ನಿಖಣಂ ವನೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಕ್ಖೋ**ತಿ ಪೀಠಸಪ್ಪೀ। "**ಮೂಗೋ**"ತಿ ವಚನೇನೇವ ಪನಸ್ಸ ಬಧಿರಭಾವೋಪಿ ಸಿಜ್ಝತಿ ಬಧಿರಸ್ಸ ಹಿ ಪಟಿವಚನಂ ಕಥೇತುಂ ಅಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯತ್ತಾ। **ಅಚೇತಸೋ**ತಿ ಅಚಿತ್ತಕೋ ವಿಯ ಜಾತೋ। ಸೋಳಸ ವಸ್ಸಾನಿ ಅಕಥಿತತ್ತಾ ಏವಮಾಹ । **ಸಮಜ್ಝಿಟ್ಠೋ**ತಿ ಆಣತ್ತೋ, ಪೇಸಿತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನಿಖಣಂ ವನೇ**ತಿ ವನೇ ನಿಖಣೇಯ್ಯಾಸಿ।

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ -

೫. "ನ ಬಧಿರೋ ನ ಮೂಗೋಸ್ಮಿ, ನ ಪಕ್ಖೋ ನ ಚ ವೀಕಲೋ।
ಅಧಮ್ಮಂ ಸಾರಥಿ ಕಯಿರಾ, ಮಂ ಚೇ ತ್ವಂ ನಿಖಣಂ ವನೇ॥

೬. "ಊರೂ ಬಾಹುಞ್ಚ ಮೇ ಪಸ್ಸ, ಭಾಸಿತಞ್ಚ ಸುಣೋಹಿ ಮೇ।
ಅಧಮ್ಮಂ ಸಾರಥಿ ಕಯಿರಾ, ಮಂ ಚೇ ತ್ವಂ ನಿಖಣಂ ವನೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನ ಬಧಿರೋ**ತಿ ಸಮ್ಮ ಸಾರಥಿ, ಸಚೇ ತಂ ರಾಜಾ ಏವರೂಪಂ ಪುತ್ತಂ ಮಾರಾಪೇತುಂ ಆಣಾಪೇಸಿ, ಅಹಂ ಪನ ಏವರೂಪೋ ನ ಭವಾಮೀತಿ ದೀಪೇತುಂ ಏವಮಾಹ। **ಮಂ ಚೇ ತ್ವಂ ನಿಖಣಂ ವನೇ**ತಿ ಸಚೇ ಬಧಿರಭಾವಾದಿವಿರಹಿತಂ ಏವರೂಪಂ ಮಂ ವನೇ ನಿಖಣೇಯ್ಯಾಸಿ, ಅಧಮ್ಮಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೇಯ್ಯಾಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ। "**ಊರೂ**"ತಿ ಇದಂ ಸೋ ಪುರಿಮಗಾಥಂ ಸುತ್ವಾಪಿ ನಂ

ಅನೋಲೋಕೇನ್ತಮೇವ ದಿಸ್ವಾ “ಅಲಙ್ಕತಸರೀರಮಸ್ಸ ದಸ್ಸೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಸಮ್ಮ ಸಾರಥಿ, ಇಮೇ ಕಞ್ಚನಕದಲಿಕ್ಖನ್ಧಸದಿಸೇ ಊರೂ, ಕನಕಚ್ಛವಿಂ ಬಾಹುಞ್ಚ ಮೇ ಪಸ್ಸ, ಮಧುರವಚನಞ್ಚ ಮೇ ಸುಣಾಹೀತಿ।

ತತೋ ಸಾರಥಿ ಏವಂ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಕೋ ನು ಖೋ ಏಸ, ಆಗತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅತ್ತಾನಮೇವ ವಣ್ಣೇತೀ”ತಿ। ಸೋ ಆವಾಟಖಣನಂ ಪಹಾಯ ಉದ್ಧಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ತಸ್ಸ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ “ಅಯಂ ಪುರಿಸೋ ಕೋ ನು ಖೋ, ಮನುಸ್ಸೋ ವಾ ದೇವೋ ವಾ”ತಿ ಅಜಾನನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೭. “ದೇವತಾ ನುಸಿ ಗನ್ಧಬ್ಬೋ, ಅದು ಸಕ್ಕೋ ಪುರಿನ್ದದೋ।
ಕೋ ವಾ ತ್ವಂ ಕಸ್ಸ ವಾ ಪುತ್ತೋ, ಕಥಂ ಜಾನೇಮು ತಂ ಮಯ”ನ್ತಿ॥

ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಅತ್ತಾನಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋ ಆಹ -

೮. “ನಮ್ಹಿ ದೇವೋ ನ ಗನ್ಧಬ್ಬೋ, ನಮ್ಹಿ ಸಕ್ಕೋ ಪುರಿನ್ದದೋ।
ಕಾಸಿರಞ್ಞೋ ಅಹಂ ಪುತ್ತೋ, ಯಂ ಕಾಸುಯಾ ನಿಹಞ್ಞಸಿ॥

೯. “ತಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಅಹಂ ಪುತ್ತೋ, ಯಂ ತ್ವಂ ಸಮ್ಮೂಪಜೀವಸಿ।
ಅಧಮ್ಮಂ ಸಾರಥಿ ಕಯಿರಾ, ಮಂ ಚೇ ತ್ವಂ ನಿಖಣಂ ವನೇ॥

೧೦. “ಯಸ್ಸ ರುಕ್ಖಸ್ಸ ಛಾಯಾಯ, ನಿಸೀದೇಯ್ಯ ಸಯೇಯ್ಯ ವಾ।
ನ ತಸ್ಸ ಸಾಖಂ ಭಞ್ಜೇಯ್ಯ, ಮಿತ್ತದುಬ್ಭೋ ಹಿ ಪಾಪಕೋ॥

೧೧. “ಯಥಾ ರುಕ್ಖೋ ತಥಾ ರಾಜಾ, ಯಥಾ ಸಾಖಾ ತಥಾ ಅಹಂ।
ಯಥಾ ಛಾಯೂಪಗೋ ಪೋಸೋ, ಏವಂ ತ್ವಮಸಿ ಸಾರಥಿ।
ಅಧಮ್ಮಂ ಸಾರಥಿ ಕಯಿರಾ, ಮಂ ಚೇ ತ್ವಂ ನಿಖಣಂ ವನೇ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಿಹಞ್ಞಸೀತಿ** ನಿಹನಿಸ್ಸಸಿ। ಯಂ ತ್ವಂ ಏತ್ಥ ನಿಹನಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಸಞ್ಞಾಯ ಕಾಸುಂ ಖಣಸಿ, ಸೋ ಅಹನ್ತಿ ದೀಪೇತಿ। ಸೋ “ರಾಜಪುತ್ತೋ ಅಹ”ನ್ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ನ ಸದ್ದಹತಿಯೇವ, ಮಧುರಕಥಾಯ ಪನಸ್ಸ ಬಜ್ಝಿತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೋ ಅಟ್ಠಾಸಿ। **ಮಿತ್ತದುಬ್ಭೋತಿ** ಪರಿಭುತ್ತಛಾಯಸ್ಸ ರುಕ್ಖಸ್ಸ ಪತ್ತಂ ವಾ ಸಾಖಂ ವಾ ಅಙ್ಕುರಂ ವಾ ಭಞ್ಜನ್ತೋ ಮಿತ್ತಘಾತಕೋ ಹೋತಿ ಲಾಮಕಪುರಿಸೋ, ಕಿಮಙ್ಗಂ ಪನ ಸಾಮಿಪುತ್ತಘಾತಕೋ। **ಛಾಯೂಪಗೋತಿ** ಪರಿಭೋಗತ್ಥಾಯ ಛಾಯಂ ಉಪಗತೋ ಪುರಿಸೋ ವಿಯ ರಾಜಾನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಜೀವಮಾನೋ ತ್ವನ್ತಿ ವದತಿ।

ಸೋ ಏವಂ ಕಥೇನ್ತೇಪಿ ಬೋಧಿಸತ್ತೇ ನ ಸದ್ದಹತಿಯೇವ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ “ಸದ್ದಹಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ ನ”ನ್ತಿ ದೇವತಾನಂ ಸಾಧುಕಾರೇನ ಚೇವ ಅತ್ತನೋ ಘೋಸೇನ ಚ ವನಘಟಂ ಉನ್ನಾದೇನ್ತೋ ದಸ ಮಿತ್ತಪೂಜಗಾಥಾ ನಾಮ ಆರಭಿ -

೧೨. “ಪಹೂತಭಕ್ಖೋ ಭವತಿ, ವಿಪ್ಪವುಟ್ಠೋ ಸಕಂಘರಾ।
ಬಹೂ ನಂ ಉಪಜೀವನ್ತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ॥

೧೩. “ಯಂ ಯಂ ಜನಪದಂ ಯಾತಿ, ನಿಗಮೇ ರಾಜಧಾನಿಯೋ।
ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪೂಜಿತೋ ಹೋತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ॥

೧೪. “ನಾಸ್ಸ ಚೋರಾ ಪಸಾಹನ್ತಿ, ನಾತಿಮಞ್ಞನ್ತಿ ಖತ್ತಿಯಾ।
ಸಬ್ಬೇ ಅಮಿತ್ತೇ ತರತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ॥

೧೫. “ಅಕ್ಕುದ್ಧೋ ಸಘರಂ ಏತಿ, ಸಭಾಯಂ ಪಟಿನನ್ದಿತೋ।
ಞಾತೀನಂ ಉತ್ತಮೋ ಹೋತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ॥

೧೬. “ಸಕ್ಕತ್ವಾ ಸಕ್ಕತೋ ಹೋತಿ, ಗರು ಹೋತಿ ಸಗಾರವೋ।
ವಣ್ಣಕಿತ್ತಿಭತೋ ಹೋತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ॥

೧೭. “ಪೂಜಕೋ ಲಭತೇ ಪೂಜಂ, ವನ್ದಕೋ ಪಟಿವನ್ದನಂ।
ಯಸೋಕಿತ್ತಿಞ್ಚ ಪಪ್ಪೋತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ॥

೧೮. “ಅಗ್ಗಿ ಯಥಾ ಪಜ್ಜಲತಿ, ದೇವತಾವ ವಿರೋಚತಿ।
ಸಿರಿಯಾ ಅಜಹಿತೋ ಹೋತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ॥

೧೯. “ಗಾವೋ ತಸ್ಸ ಪಜಾಯನ್ತಿ, ಖೇತ್ತೇ ವುತ್ತಂ ವಿರೂಹತಿ।
ವುತ್ತಾನಂ ಫಲಮಸ್ನಾತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ॥

೨೦. “ದರಿತೋ ಪಬ್ಬತಾತೋ ವಾ, ರುಕ್ಖತೋ ಪತಿತೋ ನರೋ।
ಚುತೋ ಪತಿಟ್ಠಂ ಲಭತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ॥

೨೧. “ವಿರೂಳ್ಹಮೂಲಸನ್ತಾನಂ, ನಿಗ್ರೋಧಮಿವ ಮಾಲುತೋ।
ಅಮಿತ್ತಾ ನಪ್ಪಸಾಹನ್ತಿ, ಯೋ ಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸಕಂ ಘರಾತಿ** ಸಕಘರಾ, ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ। **ನ ದುಬ್ಭತೀತಿ** ನ ದುಸ್ಸತಿ। **ಮಿತ್ತಾನನ್ತಿ** ಬುದ್ಧಾದೀನಂ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತಾನಂ ನ ದುಬ್ಭತಿ। **“ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪೂಜಿತೋ ಹೋತೀ”**ತಿ ಇದಂ ಸೀವಲಿವತ್ಥುನಾ ವಣ್ಣೇತಬ್ಬಂ। **ನ ಪಸಾಹನ್ತೀತಿ** ಪಸಯ್ಹಕಾರಂ ಕಾತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ। ಇದಂ ಸಂಕಿಚ್ಚಸಾಮಣೇರವತ್ಥುನಾ ದೀಪೇತಬ್ಬಂ। **“ನಾತಿಮಞ್ಞನ್ತಿ ಖತ್ತಿಯಾ”**ತಿ ಇದಂ ಜೋತಿಕಸೇಟ್ಠಿವತ್ಥುನಾ ದೀಪೇತಬ್ಬಂ। **ತರತೀತಿ** ಅತಿಕ್ಕಮತಿ। **ಸಘರನ್ತಿ** ಅತ್ತಘರಂ। ಮಿತ್ತಾನಂ ದುಬ್ಭನ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಘರಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೋಪಿ ಘಟ್ಟಿತಚಿತ್ತೋ ಕುದ್ಧೋವ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಅಯಂ ಪನ ಅಕುದ್ಧೋವ ಸಕಘರಂ ಏತಿ। **ಪಟಿನನ್ದಿತೋತಿ** ಬಹೂನಂ ಸನ್ನಿಪಾತಟ್ಠಾನೇ ಅಮಿತ್ತದುಬ್ಭಿನೋ ಗುಣಕಥಂ ಕಥೇನ್ತಿ, ತಾಯ ಸೋ ಪಟಿನನ್ದಿತೋ ಹೋತಿ ಪಮುದಿತಚಿತ್ತೋ।

ಸಕ್ಕತ್ವಾ ಸಕ್ಕತೋ ಹೋತೀತಿ ಪರಂ ಸಕ್ಕತ್ವಾ ಸಯಮ್ಪಿ ಪರೇಹಿ ಸಕ್ಕತೋ ಹೋತಿ। **ಗರು ಹೋತಿ ಸಗಾರವೋತಿ** ಪರೇಸು ಸಗಾರವೋ ಸಯಮ್ಪಿ ಪರೇಹಿ ಗರುಕೋ ಹೋತಿ। **ವಣ್ಣಕಿತ್ತಿಭತೋತಿ** ಭತವಣ್ಣಕಿತ್ತಿ, ಗುಣಞ್ಚೇವ ಕಿತ್ತಿಸದ್ದಞ್ಚ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಚರನ್ತೋ ನಾಮ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪೂಜಕೋತಿ** ಮಿತ್ತಾನಂ ಪೂಜಕೋ ಹುತ್ವಾ ಸಯಮ್ಪಿ ಪೂಜಂ ಲಭತಿ। **ವನ್ದಕೋತಿ** ಬುದ್ಧಾದೀನಂ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ತಾನಂ ವನ್ದಕೋ ಹುತ್ವಾ ಪುನಬ್ಭವೇ ಪಟಿವನ್ದನಂ ಲಭತಿ। **ಯಸೋಕಿತ್ತಿಞ್ಚಾತಿ** ಇಸ್ಸರಿಯಪರಿವಾರಞ್ಚೇವ ಗುಣಕಿತ್ತಿಞ್ಚ ಪಪ್ಪೋತಿ। ಇಮಾಯ ಗಾಥಾಯ ಚಿತ್ತಗಹಪತಿನೋ ವತ್ಥು (ಧ॰ ಪ॰ ೭೩-೭೪) ಕಥೇತಬ್ಬಂ।

ಪಜ್ಜಲತೀತಿ ಇಸ್ಸರಿಯಪರಿವಾರೇನ ಪಜ್ಜಲತಿ। **ಸಿರಿಯಾ ಅಜಹಿತೋ ಹೋತೀತಿ** ಏತ್ಥ ಅನಾಥಪಿಣ್ಡಿಕಸ್ಸ ವತ್ಥು (ಧ॰ ಪ॰ ೧೧೯-೧೨೦) ಕಥೇತಬ್ಬಂ। **ಅಸ್ನಾತೀತಿ** ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ। **“ಪತಿಟ್ಠಂ ಲಭತೀ”**ತಿ ಇದಂ **ಚೂಳಪದುಮಜಾತಕೇನ** (ಜಾ॰ ೧.೨.೮೫-೮೬)

ದೀಪೇತಬ್ಬಂ। **ವಿರೂಳ್ಹಮೂಲಸನ್ತಾನನ್ತಿ** ವಡ್ಢಿತಮೂಲಪಾರೋಹಂ। **ಅಮಿತ್ತಾ ನಪ್ಪಸಾಹನ್ತೀ**ತಿ ಏತ್ಥ ಕುರರಘರಿಯಸೋಣತ್ಥೇರಸ್ಸ ಮಾತು ಗೇಹಂ ಪವಿಟ್ಠಚೋರವತ್ಥು ಕಥೇತಬ್ಬಂ।

ಸುನನ್ದೋ ಸಾರಥಿ ಏತ್ತಕಾಹಿ ಗಾಥಾಹಿ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತಮ್ಪಿ ತಂ ಅಸಞ್ಜಾನಿತ್ವಾ "ಕೋ ನು ಖೋ ಅಯ"ನ್ತಿ ಆವಾಟಖಣನಂ ಪಹಾಯ ರಥಸಮೀಪಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತತ್ಥ ತಞ್ಚ ಪಸಾಧನಭಣ್ಡಞ್ಚ ಉಭಯಂ ಅದಿಸ್ವಾ ಪುನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ತಂ ಸಞ್ಜಾನಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಪಾದೇಸು ಪತಿತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಯಾಚನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೧. "ಏಹಿ ತಂ ಪಟಿನೇಸ್ಸಾಮಿ, ರಾಜಪುತ್ತ ಸಕಂ ಘರಂ।
ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಹಿ ಭದ್ದನ್ತೇ, ಕಿಂ ಅರಞ್ಞೇ ಕರಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ -

೧೩. "ಅಲಂ ಮೇ ತೇನ ರಜ್ಜೇನ, ಞಾತಕೇಹಿ ಧನೇನ ವಾ।
ಯಂ ಮೇ ಅಧಮ್ಮಚರಿಯಾಯ, ರಜ್ಜಂ ಲಬ್ಭೇಥ ಸಾರಥೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಲನ್ತಿ** ಪಟಿಕ್ಖೇಪವಚನಂ।

ಸಾರಥಿ ಆಹ -

೧೪. "ಪುಣ್ಣಪತ್ತಂ ಮಂ ಲಾಭೇಹಿ, ರಾಜಪುತ್ತ ಇತೋ ಗತೋ।
ಪಿತಾ ಮಾತಾ ಚ ಮೇ ದಜ್ಜುಂ, ರಾಜಪುತ್ತ ತಯೀ ಗತೇ॥

೧೫. "ಓರೋಧಾ ಚ ಕುಮಾರಾ ಚ, ವೇಸಿಯಾನಾ ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ।
ತೇಪಿ ಅತ್ತಮನಾ ದಜ್ಜುಂ, ರಾಜಪುತ್ತ ತಯೀ ಗತೇ॥

೧೬. "ಹತ್ಥಾರೋಹಾ ಅನೀಕಟ್ಠಾ, ರಥಿಕಾ ಪತ್ತಿಕಾರಕಾ।
ತೇಪಿ ಅತ್ತಮನಾ ದಜ್ಜುಂ, ರಾಜಪುತ್ತ ತಯೀ ಗತೇ॥

೧೭. "ಬಹುಧಞ್ಞಾ ಜಾನಪದಾ, ನೇಗಮಾ ಚ ಸಮಾಗತಾ।
ಉಪಾಯನಾನಿ ಮೇ ದಜ್ಜುಂ, ರಾಜಪುತ್ತ ತಯೀ ಗತೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪುಣ್ಣಪತ್ತನ್ತಿ** ತುಟ್ಠಿದಾಯಂ। **ದಜ್ಜುನ್ತಿ** ಸತ್ತರತನವಸ್ಸಂ ವಸ್ಸನ್ತಾ ವಿಯ ಮಮ ಅಜ್ಝಾಸಯಪೂರಣಂ ತುಟ್ಠಿದಾಯಂ ದದೇಯ್ಯುಂ। ಇದಂ ಸೋ "ಅಪ್ಪೇವ ನಾಮ ಮಯಿ ಅನುಕಮ್ಪಾಯ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ। **ವೇಸಿಯಾನಾ ಚಾ**ತಿ ವೇಸ್ಸಾ ಚ। **ಉಪಾಯನಾನೀ**ತಿ ಪಣ್ಣಾಕಾರಾನಿ।

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ -

೧೮. "ಪಿತು ಮಾತು ಚಹಂ ಚತ್ತೋ, ರಟ್ಠಸ್ಸ ನಿಗಮಸ್ಸ ಚ।
ಅಥೋ ಸಬ್ಬಕುಮಾರಾನಂ, ನತ್ಥಿ ಮಯ್ಹಂ ಸಕಂ ಘರಂ॥

೧೯. “ಅನುಞ್ಞಾತೋ ಅಹಂ ಮತ್ಯಾ, ಸಞ್ಚತ್ತೋ ಪಿತರಾ ಮಹಂ।
ಏಕೋರಞ್ಞೇ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ನ ಕಾಮೇ ಅಭಿಪತ್ಥಯೇ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಿತು ಮಾತು ಚಾ**ತಿ ಪಿತರಾ ಚ ಮಾತರಾ ಚ ಅಹಂ ಚತ್ತೋ। ಇತರೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ಮತ್ಯಾ**ತಿ ಸಮ್ಮ ಸಾರಥಿ, ಅಹಂ ಸತ್ತಾಹಂ ರಜ್ಜಂ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ವರಂ ಗಣ್ಹನ್ತಿಯಾ ಮಾತರಾ ಅನುಞ್ಞಾತೋ ನಾಮ। **ಸಞ್ಚತ್ತೋ**ತಿ ಸುಟ್ಠು ಚತ್ತೋ। **ಪಬ್ಬಜಿತೋ**ತಿ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಅರಞ್ಞೇ ವಸನತ್ಥಾಯ ನಿಕ್ಖನ್ತೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಂ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಗುಣೇ ಕಥೇನ್ತಸ್ಸ ಪೀತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ, ತತೋ ಪೀತಿವೇಗೇನ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇನ್ತೋ ಆಹ -

೨೦. “ಅಪಿ ಅತರಮಾನಾನಂ, ಫಲಾಸಾವ ಸಮಿಜ್ಝತಿ।
ವಿಪಕ್ಕಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋಸ್ಮಿ, ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಸಾರಥಿ॥

೨೧. “ಅಪಿ ಅತರಮಾನಾನಂ, ಸಮ್ಮದತ್ಥೋ ವಿಪಚ್ಚತಿ।
ವಿಪಕ್ಕಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋಸ್ಮಿ, ನಿಕ್ಖನ್ತೋ ಅಕುತೋಭಯೋ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಫಲಾಸಾವಾ**ತಿ ಅತರಮಾನಸ್ಸ ಮಮ ಸೋಳಸವಸ್ಸೇಹಿ ಕತವಾಯಾಮಸ್ಸ ಸಮಿದ್ಧಂ ಅಜ್ಝಾಸಯಫಲಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ಏವಮಾಹ। **ವಿಪಕ್ಕಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋಸ್ಮೀ**ತಿ ನಿಟ್ಠಪ್ಪತ್ತಮನೋರಥೋ। **ಸಮ್ಮದತ್ಥೋ ವಿಪಚ್ಚತೀ**ತಿ ಸಮ್ಮಾ ಉಪಾಯೇನ ಕಾರಣೇನ ಕತ್ತಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ಸಮ್ಪಜ್ಜತಿ।

ಸಾರಥಿ ಆಹ -

೨೨. “ಏವಂ ವಗ್ಗುಕಥೋ ಸನ್ತೋ, ವಿಸಟ್ಠವಚನೋ ಚಸಿ।
ಕಸ್ಮಾ ಪಿತು ಚ ಮಾತುಚ್ಚ, ಸನ್ತಿಕೇ ನ ಭಣೀ ತದಾ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಗ್ಗುಕಥೋ**ತಿ ಸವಿಲಕಥೋ।

ತತೋ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ -

೨೩. “ನಾಹಂ ಅಸನ್ಧಿತಾ ಪಕ್ಖೋ, ನ ಬಧಿರೋ ಅಸೋತತಾ।
ನಾಹಂ ಅಜಿವ್ಹತಾ ಮೂಗೋ, ಮಾ ಮಂ ಮೂಗಮಧಾರಯಿ॥

೨೪. “ಪುರಿಮಂ ಸರಾಮಹಂ ಜಾತಿಂ, ಯತ್ಥ ರಜ್ಜಮಕಾರಯಿಂ।
ಕಾರಯಿತ್ವಾ ತಹಿಂ ರಜ್ಜಂ, ಪಾಪತ್ಥಂ ನಿರಯಂ ಭುಸಂ॥

೨೫. “ವೀಸತಿಞ್ಚೇವ ವಸ್ಸಾನಿ, ತಹಿಂ ರಜ್ಜಮಕಾರಯಿಂ।
ಅಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ, ನಿರಯಮ್ಹಿ ಅಪಚ್ಚಿಸಂ॥

೨೬. “ತಸ್ಸ ರಜ್ಜಸ್ಸಹಂ ಭೀತೋ, ಮಾ ಮಂ ರಜ್ಜಾಭಿಸೇಚಯುಂ।
ತಸ್ಮಾ ಪಿತು ಚ ಮಾತುಚ್ಚ, ಸನ್ತಿಕೇ ನ ಭಣಿಂ ತದಾ॥

೩೭. “ಉಚ್ಚಙ್ಗೇ ಮಂ ನಿಸಾದೇತ್ವಾ, ಪಿತಾ ಅತ್ಥಾನುಸಾಸತಿ।
ಏಕಂ ಹನಥ ಬನ್ಧಥ, ಏಕಂ ಖಾರಾಪತಚ್ಛಿಕಂ।
ಏಕಂ ಸೂಲಸ್ಮಿಂ ಉಪ್ಪೇಥ, ಇಚ್ಚಸ್ಸ ಮನುಸಾಸತಿ॥

೩೮. “ತಾಯಾಹಂ ಫರುಸಂ ಸುತ್ವಾ, ವಾಚಾಯೋ ಸಮುದೀರಿತಾ।
ಅಮೂಗೋ ಮೂಗವಣ್ಣೇನ, ಅಪಕ್ಖೋ ಪಕ್ಖಸಮ್ಮತೋ।
ಸಕೇ ಮುತ್ತಕರೀಸಸ್ಮಿಂ, ಅಚ್ಛಾಹಂ ಸಮ್ಪರಿಪ್ಲುತೋ॥

೩೯. “ಕಸಿರಞ್ಚ ಪರಿತ್ತಞ್ಚ, ತಞ್ಚ ದುಕ್ಖೇನ ಸಂಯುತಂ।
ಕೋಮಂ ಜೀವಿತಮಾಗಮ್ಮ, ವೇರಂ ಕಯಿರಾಥ ಕೇನಚಿ॥

೪೦. “ಪಞ್ಞಾಯ ಚ ಅಲಾಭೇನ, ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಚ ಅದಸ್ಸನಾ।
ಕೋಮಂ ಜೀವಿತಮಾಗಮ್ಮ, ವೇರಂ ಕಯಿರಾಥ ಕೇನಚಿ॥

೪೧. “ಅಪಿ ಅತರಮಾನಾನಂ, ಫಲಾಸಾವ ಸಮಿಜ್ಝತಿ।
ವಿಪಕ್ಕಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋಸ್ಮಿ, ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಸಾರಥಿ॥

೪೨. “ಅಪಿ ಅತರಮಾನಾನಂ, ಸಮ್ಮದತ್ಥೋ ವಿಪಚ್ಚತಿ।
ವಿಪಕ್ಕಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೋಸ್ಮಿ, ನಿಕ್ಖನ್ತೋ ಅಕುತೋಭಯೋ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಸನ್ಧಿತಾ**ತಿ ಸನ್ಧೀನಂ ಅಭಾವೇನ। **ಅಸೋತತಾ**ತಿ ಸೋತಾನಂ ಅಭಾವೇನ। **ಅಜಿವ್ಹತಾ**ತಿ ಸಮ್ಪರಿವತ್ತನಜಿವ್ಹಾಯ ಅಭಾವೇನ ಮೂಗೋ ಅಹಂ ನ ಭವಾಮಿ। **ಯತ್ಥಾ**ತಿ ಯಾಯ ಜಾತಿಯಾ ಬಾರಾಣಸಿನಗರೇ ರಜ್ಜಂ ಅಕಾರಯಿಂ। **ಪಾಪತ್ಥ**ನ್ತಿ ಪಾಪತಂ। ಪತಿತೋ ಅಸ್ಮೀತಿ ವದತಿ। **ರಜ್ಜಾಭಿಸೇಚಯು**ನ್ತಿ ರಜ್ಜೇ ಅಭಿಸೇಚಯುಂ। **ನಿಸಾದೇತ್ವಾ**ತಿ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ। **ಅತ್ಥಾನುಸಾಸತೀ**ತಿ ಅತ್ಥಂ ಅನುಸಾಸತಿ। **ಖಾರಾಪತಚ್ಛಿಕ**ನ್ತಿ ಸತ್ತೀಹಿ ಪಹರಿತ್ವಾ ಖಾರಾಹಿ ಪತಚ್ಛಿಕಂ ಕರೋಥ। **ಉಪ್ಪೇಥಾ**ತಿ ಆವುನಥ। **ಇಚ್ಚಸ್ಸ ಮನುಸಾಸತೀ**ತಿ ಏವಮಸ್ಸ ಅತ್ಥಂ ಅನುಸಾಸತಿ। **ತಾಯಾಹ**ನ್ತಿ ತಾಯೋ ವಾಚಾಯೋ ಅಹಂ। **ಪಕ್ಖಸಮ್ಮತೋ**ತಿ ಪಕ್ಖೋ ಇತಿ ಸಮ್ಮತೋ ಅಹೋಸಿಂ। **ಅಚ್ಛಾಹ**ನ್ತಿ ಅಚ್ಛಿಂ ಅಹಂ, ಅವಸಿನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಮ್ಪರಿಪ್ಲುತೋ**ತಿ ಸಮ್ಪರಿಕಿಣ್ಣೋ, ನಿಮುಗ್ಗೋ ಹುತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಕಸಿರನ್ತಿ ದುಕ್ಖಂ। **ಪರಿತ್ತ**ನ್ತಿ ಅಪ್ಪಂ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಸಮ್ಮಸಾರಥಿ, ಸಚೇಪಿ ಸತ್ತಾನಂ ಜೀವಿತಂ ದುಕ್ಖಮ್ಪಿ ಸಮಾನಂ ಬಹುಚಿರಟ್ಠಿತಿಕಂ ಭವೇಯ್ಯ, ಪತ್ಥೇಯ್ಯ, ಪರಿತ್ತಮ್ಪಿ ಸಮಾನಂ ಸಚೇ ಸುಖಂ ಭವೇಯ್ಯ, ಪತ್ಥೇಯ್ಯ, ಇದಂ ಪನ ಕಸಿರಞ್ಚ ಪರಿತ್ತಞ್ಚ ಸಕಲೇನ ವಟ್ಟದುಕ್ಖೇನ ಸಂಯುತ್ತಂ ಸನ್ನಿಹಿತಂ ಓಮದ್ದಿತಂ। **ಕೋಮ**ನ್ತಿ ಕೋ ಇಮಂ। **ವೇರ**ನ್ತಿ ಪಾಣಾತಿಪಾತಾದಿಪಞ್ಚವಿಧಂ ವೇರಂ। **ಕೇನಚೀ**ತಿ ಕೇನಚಿ ಕಾರಣೇನ । **ಪಞ್ಞಾಯಾ**ತಿ ವಿಪಸ್ಸನಾಪಞ್ಞಾಯ ಅಲಾಭೇನ। **ಧಮ್ಮಸ್ಸಾ**ತಿ ಸೋತಾಪತ್ತಿಮಗ್ಗಸ್ಸ ಅದಸ್ಸನೇನ। ಪುನ ಉದಾನಗಾಥಾಯೋ ಅಗನ್ತುಕಾಮತಾಯ ಥಿರಭಾವದಸ್ಸನತ್ಥಂ ಕಥೇಸಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸುನನ್ದೋ ಸಾರಥಿ “ಅಯಂ ಕುಮಾರೋ ಏವರೂಪಂ ರಜ್ಜಸಿರಿಂ ಕುಣಪಂ ವಿಯ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಅಧಿಟ್ಠಾನಂ ಅಭಿನ್ದಿತ್ವಾ “ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಅರಞ್ಞಂ ಪವಿಟ್ಠೋ, ಮಮ ಇಮಿನಾ ದುಜ್ಜೀವಿತೇನ ಕೋ ಅತ್ಥೋ, ಅಹಮ್ಪಿ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೪೩. “ಅಹಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ರಾಜಪುತ್ತ ತವನ್ತಿಕೇ।

अव्हायस्सु मं भद्दन्ते, पब्बज्जा मम रुच्चती"ति॥

तत्थ **तवन्तिकेति** तव सन्तिके। **अव्हायस्सूति** "एहि पब्बजाही"ति पक्कोसस्सु।

एवं तेन याचितोपि महासत्तो "सचाहं इदानेव तं पब्बाजेस्सामि, मातापितरो इध नागच्छिस्सन्ति, अथ नेसं परिहानि भविस्सति, इमे अस्सा च रथो च पसाधनभण्डञ्च इधेव नस्सिस्सन्ति, 'यक्खो सो, खादितो नु खो तेन सारथी'ति गरहापि मे उप्पज्जिस्सती"ति चिन्तेत्वा अत्तनो च गरहामोचनत्थं मातापितूनञ्च वुड्ढिं सम्पस्सन्तो अस्से च रथञ्च पसाधनभण्डञ्च तस्स इणं कत्वा दस्सेन्तो इमं गाथमाह -

४४. "रथं निय्यादयित्वान, अनणो एहि सारथि।
अनणस्स हि पब्बज्जा, एतं इसीहि वण्णित"न्ति॥

तत्थ **एतन्ति** एतं पब्बज्जाकरणं बुद्धादीहि इसीहि वण्णितं पसत्थं थोमितं।

तं सुत्वा सारथि "सचे मयि नगरं गते एस अञ्ञत्थ गच्छेय्य, पिता चस्स इमं पवत्तिं सुत्वा 'पुत्तं मे दस्सेही'ति पुन आगतो इमं न पस्सेय्य, राजदण्डं मे करेय्य, तस्मा अहं अत्तनो गुणं कथेत्वा अञ्ञत्थागमनत्थाय पटिञ्ञं गण्हिस्सामी"ति चिन्तेन्तो गाथाद्वयमाह -

४५. "यदेव त्याहं वचनं, अकरं भद्दमत्थु ते।
तदेव मे त्वं वचनं, याचितो कत्तुमरहसि॥

४६. "इधेव ताव अच्छस्सु, याव राजानमानये।
अप्पेव ते पिता दिस्वा, पतीतो सुमनो सिया"ति॥

ततो महासत्तो आह -

४७. "करोमि ते तं वचनं, यं मं भणसि सारथि।
अहम्पि दट्ठुकामोस्मि, पितरं मे इधागतं॥

४८. "एहि सम्म निवत्तस्सु, कुसलं वज्जासि ञातिनं।
मातरं पितरं मय्हं, वुत्तो वज्जासि वन्दन"न्ति॥

तत्थ **करोमि तेतन्ति** करोमि ते एतं वचनं। **एहि सम्म निवत्तस्सूति** सम्म सारथि, तत्थ गन्त्वा एहि, एत्तोव खिप्पमेव निवत्तस्सु। **वुत्तो वज्जासीति** मया वुत्तो हुत्वा "पुत्तो वो तेमियकुमारो वन्दती"ति वन्दनं वदेय्यासीति अत्थो।

इति वत्वा महासत्तो सुवण्णकदली विय ओनमित्वा पञ्चपतिट्ठितेन बाराणसिनगराभिमुखो मातापितरो वन्दित्वा सारथिस्स सासनं अदासि। सो सासनं गहेत्वा कुमारं पदक्खिणं कत्वा रथमारुय्ह नगराभिमुखो पायासि। तमत्थं पकासेन्तो सत्था आह -

೪೯. "ತಸ್ಸ ಪಾದೇ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಕತ್ವಾ ಚ ನಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ।
ಸಾರಥಿ ರಥಮಾರುಯ್ಹ, ರಾಜದ್ವಾರಂ ಉಪಾಗಮೀ"ತಿ॥

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಭಿಕ್ಖವೇ, ಏವಂ ವುತ್ತೋ ಸೋ ಸಾರಥಿ, ತಸ್ಸ ಕುಮಾರಸ್ಸ ಪಾದೇ ಗಹೇತ್ವಾ ತಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ರಥಂ ಆರುಯ್ಹ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಉಪಾಗಮೀತಿ।

ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಚನ್ದಾದೇವೀ ಸೀಹಪಞ್ಜರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ "ಕಾ ನು ಖೋ ಮೇ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಪವತ್ತೀ"ತಿ ಸಾರಥಿಸ್ಸ ಆಗಮನಮಗ್ಗಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ತಂ ಏಕಕಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಉರಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಪರಿದೇವಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೫೦. "ಸುಞ್ಞಂ ಮಾತಾ ರಥಂ ದಿಸ್ವಾ, ಏಕಂ ಸಾರಥಿಮಾಗತಂ।
ಅಸ್ಸುಪುಣ್ಣೇಹಿ ನೇತ್ತೇಹಿ, ರೋದನ್ತೀ ನಂ ಉದಿಕ್ಖತಿ॥

೫೧. "ಅಯಂ ಸೋ ಸಾರಥಿ ಏತಿ, ನಿಹನ್ತ್ವಾ ಮಮ ಅತ್ರಜಂ।
ನಿಹತೋ ನೂನ ಮೇ ಪುತ್ತೋ, ಪಥಬ್ಯಾ ಭೂಮಿವಡ್ಢನೋ॥

೫೨. "ಅಮಿತ್ತಾ ನೂನ ನನ್ದನ್ತಿ, ಪತೀತಾ ನೂನ ವೇರಿನೋ।
ಆಗತಂ ಸಾರಥಿಂ ದಿಸ್ವಾ, ನಿಹನ್ತ್ವಾ ಮಮ ಅತ್ರಜಂ॥

೫೩. "ಸುಞ್ಞಂ ಮಾತಾ ರಥಂ ದಿಸ್ವಾ, ಏಕಂ ಸಾರಥಿಮಾಗತಂ।
ಅಸ್ಸುಪುಣ್ಣೇಹಿ ನೇತ್ತೇಹಿ, ರೋದನ್ತೀ ಪರಿಪುಚ್ಛಿ ನಂ॥

೫೪. "ಕಿಂ ನು ಮೂಗೋ ಕಿಂನು ಪಕ್ಖೋ, ಕಿಂನು ಸೋ ವಿಲಪೀ ತದಾ।
ನಿಹಞ್ಞಮಾನೋ ಭೂಮಿಯಾ, ತಂ ಮೇ ಅಕ್ಖಾಹಿ ಸಾರಥಿ॥

೫೫. "ಕಥಂ ಹತ್ಥೇಹಿ ಪಾದೇಹಿ, ಮೂಗಪಕ್ಖೋ ವಿವಜ್ಜಯಿ।
ನಿಹಞ್ಞಮಾನೋ ಭೂಮಿಯಾ, ತಂ ಮೇ ಅಕ್ಖಾಹಿ ಪುಚ್ಛಿತೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಾತಾ**ತಿ ತೇಮಿಯಕುಮಾರಸ್ಸ ಮಾತಾ। **ಪಥಬ್ಯಾ ಭೂಮಿವಡ್ಢನೋ**ತಿ ಸೋ ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಭೂಮಿವಡ್ಢನೋ ಹುತ್ವಾ ಪಥಬ್ಯಾ ನಿಹತೋ ನೂನ। **ರೋದನ್ತೀ ಪರಿಪುಚ್ಛಿ ನ**ನ್ತಿ ತಂ ರಥಂ ಏಕಮನ್ತಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಮಹಾತಲಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಚನ್ದಾದೇವಿಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತೇ ಠಿತಂ ಸಾರಥಿಂ ಪರಿಪುಚ್ಛಿ। **ಕಿನ್ನೂ**ತಿ ಕಿಂ ನು ಸೋ ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಮೂಗೋ ಏವ ಪಕ್ಖೋ ಏವ। **ತದಾ**ತಿ ಯದಾ ನಂ ತ್ವಂ ಕಾಸುಯಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಕುದ್ದಾಲೇನ ಮತ್ಥಕೇ ಪಹರಿ, ತದಾ। **ನಿಹಞ್ಞಮಾನೋ ಭೂಮಿಯಾ**ತಿ ತಯಾ ಭೂಮಿಯಂ ನಿಹಞ್ಞಮಾನೋ ಕಿಂ ನು ವಿಲಪಿ। **ತಂ ಮೇ**ತಿ ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಅಪರಿಹಾಪೇತ್ವಾ ಮೇ ಅಕ್ಖಾಹಿ। **ವಿವಜ್ಜಯೀ**ತಿ "ಅಪೇಹಿ ಸಾರಥಿ, ಮಾ ಮಂ ಮಾರೇಹೀ"ತಿ ಕಥಂ ಹತ್ಥೇಹಿ ಪಾದೇಹಿ ಚ ಫನ್ದನ್ತೋ ತಂ ಅಪನುದಿ, ತಂ ಮೇ ಕಥೇಹೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತತೋ ಸಾರಥಿ ಆಹ -

೫೬. "ಅಕ್ಖೇಯ್ಯಂ ತೇ ಅಹಂ ಅಯ್ಯೇ, ದಜ್ಜಾಸಿ ಅಭಯಂ ಮಮ।
ಯಂ ಮೇ ಸುತಂ ವಾ ದಿಟ್ಠಂ ವಾ, ರಾಜಪುತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ದಜ್ಜಾಸೀತಿ** ಸಚೇ ಅಭಯಂ ದದೇಯ್ಯಾಸಿ, ಸೋ ಇದಂ "ಸಚಾಹಂ 'ತವ ಪುತ್ತೋ ನೇವ ಮೂಗೋ ನ ಪಕ್ಖೋ ಮಧುರಕಥೋ ಧಮ್ಮಕಥಿಕೋ'ತಿ ವಕ್ಖಾಮಿ, ಅಥ 'ಕಸ್ಮಾ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನಾಗತೋಸೀ'ತಿ ರಾಜಾ ಕುದ್ಧೋ ರಾಜದಣ್ಡಮ್ಪಿ ಮೇ ಕರೇಯ್ಯ, ಅಭಯಂ ತಾವ ಯಾಚಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ।

ಅಥ ನಂ ಚನ್ದಾದೇವೀ ಆಹ –

೫೭. "ಅಭಯಂ ಸಮ್ಮ ತೇ ದಮ್ಮಿ, ಅಭೀತೋ ಭಣ ಸಾರಥಿ।
ಯಂ ತೇ ಸುತಂ ವಾ ದಿಟ್ಠಂ ವಾ, ರಾಜಪುತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ"ತಿ॥

ತತೋ ಸಾರಥಿ ಆಹ –

೫೮. "ನ ಸೋ ಮೂಗೋ ನ ಸೋ ಪಕ್ಖೋ, ವಿಸಟ್ಠವಚನೋ ಚ ಸೋ।
ರಜ್ಜಸ್ಸ ಕಿರ ಸೋ ಭೀತೋ, ಅಕರಾ ಆಲಯೇ ಬಹೂ॥

೫೯. "ಪುರಿಮಂ ಸರತಿ ಸೋ ಜಾತಿಂ, ಯತ್ಥ ರಜ್ಜಮಕಾರಯಿ।
ಕಾರಯಿತ್ವಾ ತಹಿಂ ರಜ್ಜಂ, ಪಾಪತ್ಥ ನಿರಯಂ ಭುಸಂ॥

೬೦. "ವೀಸತಿಞ್ಚೇವ ವಸ್ಸಾನಿ, ತಹಿಂ ರಜ್ಜಮಕಾರಯಿ।
ಅಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ, ನಿರಯಮ್ಹಿ ಅಪಚ್ಚಿ ಸೋ॥

೬೧. "ತಸ್ಸ ರಜ್ಜಸ್ಸ ಸೋ ಭೀತೋ, ಮಾ ಮಂ ರಜ್ಜಾಭಿಸೇಚಯುಂ।
ತಸ್ಮಾ ಪಿತು ಚ ಮಾತುಚ್ಚ, ಸನ್ತಿಕೇ ನ ಭಣೀ ತದಾ॥

೬೨. "ಅಙ್ಗಪಚ್ಚಙ್ಗಸಮ್ಪನ್ನೋ , ಆರೋಹಪರಿಣಾಹವಾ।
ವಿಸಟ್ಠವಚನೋ ಪಞ್ಞೋ, ಮಗ್ಗೇ ಸಗ್ಗಸ್ಸ ತಿಟ್ಠತಿ॥

೬೩. "ಸಚೇ ತ್ವಂ ದಟ್ಠುಕಾಮಾಸಿ, ರಾಜಪುತ್ತಂ ತವತ್ರಜಂ।
ಏಹಿ ತಂ ಪಾಪಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಯತ್ಥ ಸಮ್ಮತಿ ತೇಮಿಯೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಿಸಟ್ಠವಚನೋತಿ** ಅಪಲಿಬುದ್ಧಕಥೋ। **ಅಕರಾ ಆಲಯೇ ಬಹೂತಿ** ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಞ್ಚನಾನಿ ಬಹೂನಿ ಅಕಾಸಿ। **ಪಞ್ಞೋತಿ** ಪಞ್ಞವಾ। **ಸಚೇ ತ್ವನ್ತಿ** ರಾಜಾನಂ ಧುರಂ ಕತ್ವಾ ಉಭೋಪಿ ತೇ ಏವಮಾಹ। **ಯತ್ಥ ಸಮ್ಮತಿ ತೇಮಿಯೋತಿ** ಯತ್ಥ ವೋ ಪುತ್ತೋ ಮಯಾ ಗಹಿತಪಟಿಞ್ಞೋ ಹುತ್ವಾ ಅಚ್ಛತಿ, ತತ್ಥ ಪಾಪಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇದಾನಿ ಪಪಞ್ಚಂ ಅಕತ್ವಾ ಲಹುಂ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತೀತಿ ಆಹ।

ಕುಮಾರೋ ಪನ ಸಾರಥಿಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮೋ ಅಹೋಸಿ। ತದಾ ಸಕ್ಕೋ ತಸ್ಸ ಮನಂ ಞತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮದೇವಪುತ್ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮದೇವಪುತ್ತ, ತೇಮಿಯಕುಮಾರೋ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮೋ, ತ್ವಂ ತಸ್ಸ ಪಣ್ಣಸಾಲಞ್ಚ ಪಬ್ಬಜಿತಪರಿಕ್ಖಾರಞ್ಚ ಮಾಪೇತ್ವಾ ಏಹೀ"ತಿ ಪೇಸೇಸಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ವೇಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ತಿಯೋಜನಿಕೇ ವನಸಣ್ಡೇ ಅತ್ತನೋ ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ರಮಣೀಯಂ ಅಸ್ಸಮಂ ಮಾಪೇತ್ವಾ ರತ್ತಿಟ್ಠಾನದಿವಾಟ್ಠಾನಞ್ಚ ಪೋಕ್ಖರಣಿಞ್ಚ ಆವಾಟಞ್ಚ ಅಕಾಲಫಲಸಮ್ಪನ್ನಂ ರುಕ್ಖಞ್ಚ ಕತ್ವಾ ಪಣ್ಣಸಾಲಸಮೀಪೇ ಚತುವೀಸತಿಹತ್ಥಪ್ಪಮಾಣಂ ಚಙ್ಕಮಂ ಮಾಪೇತ್ವಾ ಅನ್ತೋಚಙ್ಕಮೇ ಚ ಫಲಿಕವಣ್ಣಂ ರುಚಿರಂ ವಾಲುಕಂ ಓಕಿರಿತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇ ಪಬ್ಬಜಿತಪರಿಕ್ಖಾರೇ ಮಾಪೇತ್ವಾ "ಯೇ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮಾ,

ತೇ ಇಮೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜನ್ತೂ"ತಿ ಭಿತ್ತಿಯಂ ಅಕ್ಖರಾನಿ ಲಿಖಿತ್ವಾ ಚಣ್ಡವಾಳೇ ಚ ಅಮನಾಪಸದ್ದೇ ಸಬ್ಬೇ ಮಿಗಪಕ್ಖಿನೋ ಚ ಪಲಾಪೇತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ।

ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸಕ್ಕದತ್ತಿಯಭಾವಂ ಞತ್ವಾ, ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ವತ್ಥಾನಿ ಅಪನೇತ್ವಾ, ರತ್ತವಾಕಚೀರಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಏಕಂ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ಅಜಿನಚಮ್ಮಂ ಏಕಂಸೇ ಕತ್ವಾ ಜಟಾಮಣ್ಡಲಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಕಾಜಂ ಅಂಸೇ ಕತ್ವಾ ಕತ್ತರದಣ್ಡಮಾದಾಯ ಪಣ್ಣಸಾಲತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತಸಿರಿಂ ಸಮುಬ್ಬಹನ್ತೋ ಅಪರಾಪರಂ ಚಙ್ಕಮಿತ್ವಾ "ಅಹೋ ಸುಖಂ, ಅಹೋ ಸುಖ"ನ್ತಿ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇನ್ತೋ ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಕಟ್ಠತ್ಥರಣೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಪಞ್ಚ ಅಭಿಞ್ಞಾ ಅಟ್ಠ ಸಮಾಪತ್ತಿಯೋ ಚ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತ್ವಾ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ಪಣ್ಣಸಾಲತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಚಙ್ಕಮನಕೋಟಿಯಂ ಠಿತಕಾರರುಕ್ಖತೋ ಪಣ್ಣಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ , ಸಕ್ಕದತ್ತಿಯಭಾಜನೇ ಅಲೋಣಕೇ ಅತಕ್ಕೇ ನಿಧೂಪನೇ ಉದಕೇ ಸೇದೇತ್ವಾ ಅಮತಂ ವಿಯ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಚತ್ತಾರೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿಹಾರೇ ಭಾವೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ವಾಸಂ ಕಪ್ಪೇಸಿ।

ಕಾಸಿರಾಜಾಪಿ ಸುನನ್ದಸಾರಥಿಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸೇನಗುತ್ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತರಮಾನರೂಪೋವ ಗಮನಸಜ್ಜಂ ಕಾರೇತುಂ ಆಹ –

೭೪. "ಯೋಜಯನ್ತು ರಥೇ ಅಸ್ಸೇ, ಕಚ್ಛಂ ನಾಗಾನ ಬನ್ಧಥ।
ಉದೀರಯನ್ತು ಸಙ್ಖಪಣವಾ, ವಾದನ್ತು ಏಕಪೋಕ್ಖರಾ॥

೭೫. "ವಾದನ್ತು ಭೇರೀ ಸನ್ನದ್ಧಾ, ವಗ್ಗೂ ವಾದನ್ತು ದುನ್ದುಭೀ।
ನೇಗಮಾ ಚ ಮಂ ಅನ್ವೇನ್ತು, ಗಚ್ಛಂ ಪುತ್ತನಿವೇದಕೋ॥

೭೬. "ಓರೋಧಾ ಚ ಕುಮಾರಾ ಚ, ವೇಸಿಯಾನಾ ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ।
ಖಿಪ್ಪಂ ಯಾನಾನಿ ಯೋಜೇನ್ತು, ಗಚ್ಛಂ ಪುತ್ತನಿವೇದಕೋ॥

೭೭. "ಹತ್ಥಾರೋಹಾ ಅನೀಕಟ್ಠಾ, ರಥಿಕಾ ಪತ್ತಿಕಾರಕಾ।
ಖಿಪ್ಪಂ ಯಾನಾನಿ ಯೋಜೇನ್ತು, ಗಚ್ಛಂ ಪುತ್ತನಿವೇದಕೋ॥

೭೮. "ಸಮಾಗತಾ ಜಾನಪದಾ, ನೇಗಮಾ ಚ ಸಮಾಗತಾ।
ಖಿಪ್ಪಂ ಯಾನಾನಿ ಯೋಜೇನ್ತು, ಗಚ್ಛಂ ಪುತ್ತನಿವೇದಕೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉದೀರಯನ್ತೂ**ತಿ ಸದ್ದಂ ಮುಞ್ಚನ್ತು। **ವಾದನ್ತೂ**ತಿ ವಜ್ಜನ್ತು। **ಏಕಪೋಕ್ಖರಾ**ತಿ ಏಕಮುಖಭೇರಿಯೋ। **ಸನ್ನದ್ಧಾ**ತಿ ಸುಟ್ಠು ನದ್ಧಾ। **ವಗ್ಗೂ**ತಿ ಮಧುರಸ್ಸರಾ। **ಗಚ್ಛ**ನ್ತಿ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ। **ಪುತ್ತನಿವೇದಕೋ**ತಿ ಪುತ್ತಸ್ಸ ನಿವೇದಕೋ ಓವಾದಕೋ ಹುತ್ವಾ ಗಚ್ಛಾಮಿ। ತಂ ಓವದಿತ್ವಾ ಮಮ ವಚನಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ತಂ ರತನರಾಸಿಮ್ಹಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಭಿಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಆನೇತುಂ ಗಚ್ಛಾಮೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೇನೇವಮಾಹ। **ನೇಗಮಾ**ತಿ ಕುಟುಮ್ಬಿಕಜನಾ। **ಸಮಾಗತಾ**ತಿ ಸನ್ನಿಪತಿತಾ ಹುತ್ವಾ।

ಏವಂ ರಞ್ಞಾ ಆಣತ್ತಾ ಸಾರಥಿನೋ ಅಸ್ಸೇ ಯೋಜೇತ್ವಾ ರಥೇ ರಾಜದ್ವಾರೇ ಠಪೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸುಂ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ –

೭೯. "ಅಸ್ಸೇ ಚ ಸಾರಥೀ ಯುತ್ತೇ, ಸಿನ್ಧವೇ ಸೀಘವಾಹನೇ।
ರಾಜದ್ವಾರಂ ಉಪಾಗಚ್ಛುಂ, ಯುತ್ತಾ ದೇವ ಇಮೇ ಹಯಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಸ್ಸೇ**ತಿ ಸಿನ್ಧವೇ ಸಿನ್ಧವಜಾತಿಕೇ ಸೀಘವಾಹನೇ ಜವಸಮ್ಪನ್ನೇ ಅಸ್ಸೇ ಆದಾಯ। **ಸಾರಥೀ**ತಿ ಸಾರಥಿನೋ। **ಯುತ್ತೇ**ತಿ ರಥೇಸು ಯೋಜಿತೇ। **ಉಪಾಗಚ್ಛು**ನ್ತಿ ತೇ ರಥೇಸು ಯುತ್ತೇ ಅಸ್ಸೇ ಆದಾಯ ಆಗಮಂಸು, ಆಗನ್ತ್ವಾ ಚ ಪನ "ಯುತ್ತಾ, ದೇವ, ಇಮೇ ಹಯಾ"ತಿ ಆರೋಚೇಸುಂ।

ತತೋ ಸಾರಥೀನಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಉಪಡ್ಢಗಾಥಮಾಹ -

೭೦. "ಥೂಲಾ ಜವೇನ ಹಾಯನ್ತಿ, ಕಿಸಾ ಹಾಯನ್ತಿ ಥಾಮುನಾ"ತಿ॥

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸಾರಥಿನೋಪಿ ಉಪಡ್ಢಗಾಥಮಾಹಂಸು -

"ಕಿಸೇ ಥೂಲೇ ವಿವಜ್ಜೇತ್ವಾ, ಸಂಸಟ್ಠಾ ಯೋಜಿತಾ ಹಯಾ"ತಿ॥

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ದೇವ, ಕಿಸೇ ಚ ಥೂಲೇ ಚ ಏವರೂಪೇ ಅಸ್ಸೇ ಅಗ್ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ವಯೇನ ವಣ್ಣೇನ ಜವೇನ ಬಲೇನ ಸದಿಸಾ ಹಯಾ ಯೋಜಿತಾತಿ।

ಅಥ ರಾಜಾ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಚತ್ತಾರೋ ವಣ್ಣೇ ಅಟ್ಠಾರಸ ಸೇನಿಯೋ ಸಬ್ಬಞ್ಚ ಬಲಕಾಯಂ ಸನ್ನಿಪಾತಾಪೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಸನ್ನಿಪಾತೇನ್ತಸ್ಸೇವ ತಯೋ ದಿವಸಾ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಾ। ಅಥ ಚತುತ್ಥೇ ದಿವಸೇ ಕಾಸಿರಾಜಾ ನಗರತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಗಹೇತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಅಸ್ಸಮಪದಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಟಿನನ್ದಿತೋ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಮಕಾಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೭೧. "ತತೋ ರಾಜಾ ತರಮಾನೋ, ಯುತ್ತಮಾರುಯ್ಹ ಸನ್ದನಂ।
ಇತ್ಥಾಗಾರಂ ಅಜ್ಝಭಾಸಿ, ಸಬ್ಬಾವ ಅನುಯಾಥ ಮಂ॥

೭೨. "ವಾಳಬೀಜನಿಮುಣ್ಹೀಸಂ, ಖಗ್ಗಂ ಛತ್ತಞ್ಚ ಪಣ್ಡರಂ।
ಉಪಾಧೀ ರಥಮಾರುಯ್ಹ, ಸುವಣ್ಣೇಹಿ ಅಲಙ್ಕತಾ॥

೭೩. "ತತೋ ಸ ರಾಜಾ ಪಾಯಾಸಿ, ಪುರಕ್ಖತ್ವಾನ ಸಾರಥಿಂ।
ಖಿಪ್ಪಮೇವ ಉಪಾಗಚ್ಛಿ, ಯತ್ಥ ಸಮ್ಮತಿ ತೇಮಿಯೋ॥

೭೪. "ತಞ್ಚ ದಿಸ್ವಾನ ಆಯನ್ತಂ, ಜಲನ್ತಮಿವ ತೇಜಸಾ।
ಖತ್ತಸಙ್ಘಪರಿಬ್ಯೂಳ್ಹಂ, ತೇಮಿಯೋ ಏತದಬ್ರವಿ॥

೭೫. "ಕಚ್ಚಿ ನು ತಾತ ಕುಸಲಂ, ಕಚ್ಚಿ ತಾತ ಅನಾಮಯಂ।
ಸಬ್ಬಾ ಚ ರಾಜಕಞ್ಞಾಯೋ, ಅರೋಗಾ ಮಯ್ಹ ಮಾತರೋ॥

೭೬. "ಕುಸಲಞ್ಚೇವ ಮೇ ಪುತ್ತ, ಅಥೋ ಪುತ್ತ ಅನಾಮಯಂ।
ಸಬ್ಬಾ ಚ ರಾಜಕಞ್ಞಾಯೋ, ಅರೋಗಾ ತುಯ್ಹ ಮಾತರೋ॥

೭೭. "ಕಚ್ಚಿ ಅಮಜ್ಜಪೋ ತಾತ, ಕಚ್ಚಿ ತೇ ಸುರಮಪ್ಪಿಯಂ।
ಕಚ್ಚಿ ಸಚ್ಚೇ ಚ ಧಮ್ಮೇ ಚ, ದಾನೇ ತೇ ರಮತೇ ಮನೋ॥

೭೮. "ಅಮಜ್ಜಪೋ ಅಹಂ ಪುತ್ತ, ಅಥೋ ಮೇ ಸುರಮಪ್ಪಿಯಂ।

ಅಥೋ ಸಚ್ಚೇ ಚ ಧಮ್ಮೇ ಚ, ದಾನೇ ಮೇ ರಮತೇ ಮನೋ॥

೭೯. “ಕಚ್ಚಿ ಅರೋಗಂ ಯೋಗ್ಗಂ ತೇ, ಕಚ್ಚಿ ವಹತಿ ವಾಹನಂ।
ಕಚ್ಚಿ ತೇ ಬ್ಯಾಧಯೋ ನತ್ಥಿ, ಸರೀರಸ್ಸುಪತಾಪನಾ॥

೮೦. “ಅಥೋ ಅರೋಗಂ ಯೋಗ್ಗಂ ಮೇ, ಅಥೋ ವಹತಿ ವಾಹನಂ।
ಅಥೋ ಮೇ ಬ್ಯಾಧಯೋ ನತ್ಥಿ, ಸರೀರಸ್ಸುಪತಾಪನಾ॥

೮೧. “ಕಚ್ಚಿ ಅನ್ತಾ ಚ ತೇ ಫೀತಾ, ಮಜ್ಝೇ ಚ ಬಹಲಾ ತವ।
ಕೋಟ್ಠಾಗಾರಞ್ಚ ಕೋಸಞ್ಚ, ಕಚ್ಚಿ ತೇ ಪಟಿಸನ್ಥತಂ॥

೮೨. “ಅಥೋ ಅನ್ತಾ ಚ ಮೇ ಫೀತಾ, ಮಜ್ಝೇ ಚ ಬಹಲಾ ಮಮ।
ಕೋಟ್ಠಾಗಾರಞ್ಚ ಕೋಸಞ್ಚ, ಸಬ್ಬಂ ಮೇ ಪಟಿಸನ್ಥತಂ॥

೮೩. “ಸ್ವಾಗತಂ ತೇ ಮಹಾರಾಜ, ಅಥೋ ತೇ ಅದುರಾಗತಂ।
ಪತಿಟ್ಠಪೇನ್ತು ಪಲ್ಲಙ್ಕಂ, ಯತ್ಥ ರಾಜಾ ನಿಸಕ್ಕತೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉಪಾಧೀ ರಥಮಾರುಯ್ಹಾ**ತಿ ಸುವಣ್ಣಪಾದುಕಾ ಚ ರಥಂ ಆರೋಪೇನ್ತೂತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇಮೇ ತಯೋ ಪಾದೇ ಪುತ್ತಸ್ಸ ತತ್ಥೇವ ಅಭಿಸೇಕಕರಣತ್ಥಾಯ “ಪಞ್ಚ ರಾಜಕಕುಧಭಣ್ಡಾನಿ ಗಣ್ಹಥಾ”ತಿ ಆಣಾಪೇನ್ತೋ ರಾಜಾ ಆಹ। **ಸುವಣ್ಣೇಹಿ ಅಲಙ್ಕತಾ**ತಿ ಇದಂ ಪಾದುಕಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। **ಉಪಾಗಚ್ಛೀ**ತಿ ಉಪಾಗತೋ ಅಹೋಸಿ। ಕಾಯ ವೇಲಾಯಾತಿ? ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಕಾರಪಣ್ಣಾನಿ ಪಚಿತ್ವಾ ನಿಬ್ಬಾಪೇನ್ತಸ್ಸ ನಿಸಿನ್ನವೇಲಾಯ। **ಜಲನ್ತಮಿವ ತೇಜಸಾ**ತಿ ರಾಜತೇಜೇನ ಜಲನ್ತಂ ವಿಯ। **ಖತ್ತಸಙ್ಘಪರಿಬ್ಯೂಳ್ಹ**ನ್ತಿ ಕಥಾಫಾಸುಕೇನ ಅಮಚ್ಚಸಙ್ಘೇನ ಪರಿವುತಂ, ಖತ್ತಿಯಸಮೂಹೇಹಿ ವಾ ಪರಿವಾರಿತಂ। **ಏತದಬ್ರವೀ**ತಿ ಕಾಸಿರಾಜಾನಂ ಬಹಿ ಖನ್ಧಾವಾರಂ ನಿವಾಸಾಪೇತ್ವಾ ಪದಸಾವ ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಂ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕರೋನ್ತೋ ಏತಂ ವಚನಂ ಅಬ್ರವಿ।

ಕುಸಲಂ ಅನಾಮಯನ್ತಿ ಉಭಯೇನಪಿ ಪದೇನ ಆರೋಗ್ಯಮೇವ ಪುಚ್ಛತಿ। **ಕಚ್ಚಿ ಅಮಜ್ಜಪೋ**ತಿ ಕಚ್ಚಿ ಮಜ್ಜಂ ನ ಪಿವಸೀತಿ ಪುಚ್ಛತಿ। **“ಅಪ್ಪಮತ್ತೋ”**ತಿಪಿ ಪಾಠೋ, ಕುಸಲಧಮ್ಮೇಸು ನಪ್ಪಮಜ್ಜಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸುರಮಪ್ಪಿಯ**ನ್ತಿ ಸುರಾಪಾನಂ ಅಪ್ಪಿಯಂ। “ಸುರಮಪ್ಪಿಯಾ”ತಿಪಿ ಪಾಠೋ, ಸುರಾ ಅಪ್ಪಿಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಧಮ್ಮೇ**ತಿ ದಸವಿಧೇ ರಾಜಧಮ್ಮೇ। **ಯೋಗ್ಗ**ನ್ತಿ ಯುಗೇ ಯುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ **ತೇ** ತವ ಅಸ್ಸಗೋಣಾದಿಕಂ। **ಕಚ್ಚಿ ವಹತೀ**ತಿ ಕಚ್ಚಿ ಅರೋಗಂ ಹುತ್ವಾ ವಹತಿ। **ವಾಹನ**ನ್ತಿ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಾದಿ ಸಬ್ಬಂ ವಾಹನಂ। **ಸರೀರಸ್ಸುಪತಾಪನಾ**ತಿ ಸರೀರಸ್ಸ ಉಪತಾಪಕರಾ। **ಅನ್ತಾ**ತಿ ಪಚ್ಚನ್ತಜನಪದಾ। **ಫೀತಾ**ತಿ ಇದ್ಧಾ ಸುಭಿಕ್ಖಾ, ವತ್ಥಾಭರಣೇಹಿ ವಾ ಅನ್ನಪಾನೇಹಿ ವಾ ಪರಿಪುಣ್ಣಾ ಗಾಳ್ಹವಾಸಾ। **ಮಜ್ಝೇ ಚಾ**ತಿ ರಟ್ಠಸ್ಸ ಮಜ್ಝೇ। **ಬಹಲಾ**ತಿ ಗಾಮನಿಗಮಾ ಘನವಾಸಾ। **ಪಟಿಸನ್ಥತ**ನ್ತಿ ಪಟಿಚ್ಛಾದಿತಂ ಗುತ್ತಂ, ಪರಿಪುಣ್ಣಂ ವಾ। **ಯತ್ಥ ರಾಜಾ ನಿಸಕ್ಕತೀ**ತಿ ಯಸ್ಮಿಂ ಪಲ್ಲಙ್ಕೇ ರಾಜಾ ನಿಸೀದಿಸ್ಸತಿ, ತಂ ಪಞ್ಞಾಪೇನ್ತೂತಿ ವದತಿ।

ರಾಜಾ ಮಹಾಸತ್ತೇ ಗಾರವೇನ ಪಲ್ಲಙ್ಕೇ ನ ನಿಸೀದತಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ “ಸಚೇ ಪಲ್ಲಙ್ಕೇ ನ ನಿಸೀದತಿ, ಪಣ್ಣಸನ್ಥಾರಂ ಪಞ್ಞಾಪೇಥಾ”ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ಪಞ್ಞತ್ತೇ ನಿಸೀದನತ್ಥಾಯ ರಾಜಾನಂ ನಿಮನ್ತೇನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ –

೮೪. “ಇಧೇವ ತೇ ನಿಸೀದಸ್ಸು, ನಿಯತೇ ಪಣ್ಣಸನ್ಥರೇ।
ಏತ್ತೋ ಉದಕಮಾದಾಯ, ಪಾದೇ ಪಕ್ಖಾಲಯಸ್ಸು ತೇ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಿಯತೇತಿ** ಸುಸನ್ಥತೇ। **ಏತ್ತೋತಿ** ಪರಿಭೋಗಉದಕಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಆಹ।

ರಾಜಾ ಮಹಾಸತ್ತೇ ಗಾರವೇನ ಪಣ್ಣಸನ್ಥರೇಪಿ ಅನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ಏವ ನಿಸೀದಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ತಂ ಕಾರಪಣ್ಣಕಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ತೇನ ನಿಮನ್ತೇನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೮೫. "ಇದಮ್ಪಿ ಪಣ್ಣಕಂ ಮಯ್ಹಂ, ರನ್ಧಂ ರಾಜ ಅಲೋಣಕಂ।
ಪರಿಭುಞ್ಜ ಮಹಾರಾಜ, ಪಾಹುನೋ ಮೇಸಿಧಾಗತೋ"ತಿ॥

ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ ಆಹ -

೮೬. "ನ ಚಾಹಂ ಪಣ್ಣಂ ಭುಞ್ಜಾಮಿ, ನ ಹೇತಂ ಮಯ್ಹ ಭೋಜನಂ।
ಸಾಲೀನಂ ಓದನಂ ಭುಞ್ಜೇ, ಸುಚಿಂ ಮಂಸೂಪಸೇಚನ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನ ಚಾಹನ್ತಿ** ಪಟಿಕ್ಖೇಪವಚನಂ।

ರಾಜಾ ತಥಾರೂಪಂ ಅತ್ತನೋ ರಾಜಭೋಜನಂ ವಣ್ಣೇತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ಮಹಾಸತ್ತೇ ಗಾರವೇನ ಥೋಕಂ ಪಣ್ಣಕಂ ಹತ್ಥತಲೇ ಠಪೇತ್ವಾ "ತಾತ, ತ್ವಂ ಏವರೂಪಂ ಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಸೀ"ತಿ ಪುತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಿಯಕಥಂ ಕಥೇನ್ತೋ ನಿಸೀದಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಚನ್ದಾದೇವೀ ಓರೋಧೇನ ಪರಿವುತಾ ಏಕಮಗ್ಗೇನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಅಸ್ಸಮಪದಂ ಪತ್ವಾ ಪಿಯಪುತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ಪತಿತ್ವಾ ವಿಸಞ್ಞೀ ಅಹೋಸಿ। ತತೋ ಪಟಿಲದ್ಧಸ್ಸಾಸಾ ಪತಿತಟ್ಠಾನತೋ ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪಾದೇ ದಳ್ಹಂ ಗಹೇತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಅಸ್ಸುಪುಣ್ಣೇಹಿ ನೇತ್ತೇಹಿ ರೋದಿತ್ವಾ ವನ್ದನಟ್ಠಾನತೋ ಉಟ್ಠಾಯ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ "ಭದ್ದೇ, ತವ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಭೋಜನಂ ಪಸ್ಸಾಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಥೋಕಂ ಪಣ್ಣಕಂ ತಸ್ಸಾ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೇಸಇತ್ಥೀನಮ್ಪಿ ಥೋಕಂ ಥೋಕಂ ಅದಾಸಿ। ತಾ ಸಬ್ಬಾಪಿ "ಸಾಮಿ, ಏವರೂಪಂ ಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಸೀ"ತಿ ವದನ್ತಿಯೋ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಸೀಸೇ ಕತ್ವಾ "ಅತಿದುಕ್ಕರಂ ಕರೋಸಿ, ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ನಮಸ್ಸಮಾನಾ ನಿಸೀದಿಂಸು। ರಾಜಾ ಪುನ "ತಾತ, ಇದಂ ಮಯ್ಹಂ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ಹುತ್ವಾ ಉಪಟ್ಠಾತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೮೭. "ಅಚ್ಛೇರಕಂ ಮಂ ಪಟಿಭಾತಿ, ಏಕಕಮ್ಪಿ ರಹೋಗತಂ।
ಏದಿಸಂ ಭುಞ್ಜಮಾನಾನಂ, ಕೇನ ವಣ್ಣೋ ಪಸೀದತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಏಕಕನ್ತಿ** ತಾತ, ತಂ ಏಕಕಮ್ಪಿ ರಹೋಗತಂ ಇಮಿನಾ ಭೋಜನೇನ ಯಾಪೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಮ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ಹುತ್ವಾ ಉಪಟ್ಠಾತಿ। **ಏದಿಸನ್ತಿ** ಏವರೂಪಂ ಅಲೋಣಕಂ ಅತಕ್ಕಂ ನಿಧೂಪನಂ ರನ್ಧಂ ಪತ್ತಂ ಭುಞ್ಜನ್ತಾನಂ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ವಣ್ಣೋ ಪಸೀದತೀತಿ ನಂ ಪುಚ್ಛಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಸೋ ಆಚಿಕ್ಖನ್ತೋ ಆಹ -

೮೮. "ಏಕೋ ರಾಜ ನಿಪಜ್ಜಾಮಿ, ನಿಯತೇ ಪಣ್ಣಸನ್ಥರೇ।
ತಾಯ ಮೇ ಏಕಸೇಯ್ಯಾಯ, ರಾಜ ವಣ್ಣೋ ಪಸೀದತಿ॥

೮೯. "ನ ಚ ನೇತ್ತಿಂಸಬನ್ಧಾ ಮೇ, ರಾಜರಕ್ಖಾ ಉಪಟ್ಠಿತಾ।
ತಾಯ ಮೇ ಸುಖಸೇಯ್ಯಾಯ, ರಾಜವಣ್ಣೋ ಪಸೀದತಿ॥

೬೦. “ಅತೀತಂ ನಾನುಸೋಚಾಮಿ, ನಪ್ಪಜಪ್ಪಾಮಿನಾಗತಂ।
ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನೇನ ಯಾಪೇಮಿ, ತೇನ ವಣ್ಣೋ ಪಸೀದತಿ॥

೬೧. “ಅನಾಗತಪ್ಪಜಪ್ಪಾಯ, ಅತೀತಸ್ಸಾನುಸೋಚನಾ।
ಏತೇನ ಬಾಲಾ ಸುಸ್ಸನ್ತಿ, ನಳೋವ ಹರಿತೋ ಲುತೋ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನೇತ್ತಿಂಸಬನ್ಧಾ**ತಿ ಖಗ್ಗಬನ್ಧಾ। **ರಾಜರಕ್ಖಾ**ತಿ ರಾಜಾನಂ ರಕ್ಖಿತಾ। **ನಪ್ಪಜಪ್ಪಾಮೀ**ತಿ ನ ಪತ್ಥೇಮಿ। **ಹರಿತೋ**ತಿ ಹರಿತವಣ್ಣೋ। **ಲುತೋ**ತಿ ಲುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಆತಪೇ ಖಿತ್ತನಳೋ ವಿಯ।

ಅಥ ರಾಜಾ “ಇಧೇವ ನಂ ಅಭಿಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಆದಾಯ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ರಜ್ಜೇನ ನಿಮನ್ತೇನ್ತೋ ಆಹ -

೬೨. “ಹತ್ಥಾನೀಕಂ ರಥಾನೀಕಂ, ಅಸ್ಸೇ ಪತ್ತೀ ಚ ವಮ್ಮಿನೋ।
ನಿವೇಸನಾನಿ ರಮ್ಮಾನಿ, ಅಹಂ ಪುತ್ತ ದದಾಮಿ ತೇ॥

೬೩. “ಇತ್ಥಾಗಾರಮ್ಪಿ ತೇ ದಮ್ಮಿ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಂ।
ತಾ ಪುತ್ತ ಪಟಿಪಜ್ಜಸ್ಸು, ತ್ವಂ ನೋ ರಾಜಾ ಭವಿಸ್ಸಸಿ॥

೬೪. “ಕುಸಲಾ ನಚ್ಚಗೀತಸ್ಸ, ಸಿಕ್ಖಿತಾ ಚಾತುರಿತ್ಥಿಯೋ।
ಕಾಮೇ ತಂ ರಮಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಕಿಂ ಅರಞ್ಞೇ ಕರಿಸ್ಸಸಿ॥

೬೫. “ಪಟಿರಾಜೂಹಿ ತೇ ಕಞ್ಞಾ, ಆನಯಿಸ್ಸಂ ಅಲಙ್ಕತಾ।
ತಾಸು ಪುತ್ತೇ ಜನೇತ್ವಾನ, ಅಥ ಪಚ್ಛಾ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಸಿ॥

೬೬. “ಯುವಾ ಚ ದಹರೋ ಚಾಸಿ, ಪಠಮುಪ್ಪತ್ತಿಕೋ ಸುಸು।
ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಹಿ ಭದ್ದನ್ತೇ, ಕಿಂ ಅರಞ್ಞೇ ಕರಿಸ್ಸಸೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಹತ್ಥಾನೀಕ**ನ್ತಿ ದಸಹತ್ಥಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಹತ್ಥಾನೀಕಂ ನಾಮ, ತಥಾ **ರಥಾನೀಕಂ**। **ವಮ್ಮಿನೋ**ತಿ ವಮ್ಮಬದ್ಧಸೂರಯೋಧೇ। **ಕುಸಲಾ**ತಿ ಛೇಕಾ। **ಸಿಕ್ಖಿತಾ**ತಿ ಅಞ್ಞೇಸುಪಿ ಇತ್ಥಿಕಿಚ್ಚೇಸು ಸಿಕ್ಖಿತಾ। **ಚಾತುರಿತ್ಥಿಯೋ**ತಿ ಚತುರಾ ವಿಲಾಸಾ ಇತ್ಥಿಯೋ, ಅಥ ವಾ ಚತುರಾ ನಾಗರಾ ಇತ್ಥಿಯೋ, ಅಥ ವಾ ಚತುರಾ ನಾಮ ನಾಟಕಿತ್ಥಿಯೋ। **ಪಟಿರಾಜೂಹಿ ತೇ ಕಞ್ಞಾ**ತಿ ಅಞ್ಞೇಹಿ ರಾಜೂಹಿ ತವ ರಾಜಕಞ್ಞಾಯೋ ಆನಯಿಸ್ಸಾಮಿ। **ಯುವಾ**ತಿ ಯೋಬ್ಬನಪ್ಪತ್ತೋ। **ದಹರೋ**ತಿ ತರುಣೋ। **ಪಠಮುಪ್ಪತ್ತಿಕೋ**ತಿ ಪಠಮವಯೇನ ಉಪ್ಪತ್ತಿತೋ ಸಮುಗ್ಗತೋ। **ಸುಸೂ**ತಿ ಅತಿತರುಣೋ।

ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮಕಥಾ ಹೋತಿ -

೬೭. “ಯುವಾ ಚರೇ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಯುವಾ ಸಿಯಾ।
ದಹರಸ್ಸ ಹಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ, ಏತಂ ಇಸೀಹಿ ವಣ್ಣಿತಂ॥

೬೮. “ಯುವಾ ಚರೇ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಯುವಾ ಸಿಯಾ।
ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರಿಸ್ಸಾಮಿ, ನಾಹಂ ರಜ್ಜೇನ ಮತ್ಥಿಕೋ॥

೯೯. “ಪಸ್ಸಾಮಿ ವೋಹಂ ದಹರಂ, ಅಮ್ಮ ತಾತ ವದನ್ತರಂ।
ಕಿಚ್ಛಾಲದ್ಧಂ ಪಿಯಂ ಪುತ್ತಂ, ಅಪ್ಪತ್ವಾವ ಜರಂ ಮತಂ॥

೧೦೦“ಪಸ್ಸಾಮಿ ವೋಹಂ ದಹರಿಂ, ಕುಮಾರಿಂ ಚಾರುದಸ್ಸನಿಂ।
ನವವಂಸಕಳೀರಂವ, ಪಲುಗ್ಗಂ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ॥

೧೦೧“ದಹರಾಪಿ ಹಿ ಮೀಯನ್ತಿ, ನರಾ ಚ ಅಥ ನಾರಿಯೋ।
ತತ್ಥ ಕೋ ವಿಸ್ಸಸೇ ಪೋಸೋ, ‘ದಹರೋಮ್ಹೀ’ತಿ ಜೀವಿತೇ॥

೧೦೨“ಯಸ್ಸ ರತ್ಯಾ ವಿವಸಾನೇ, ಆಯು ಅಪ್ಪತರಂ ಸಿಯಾ।
ಅಪ್ಪೋದಕೇವ ಮಚ್ಛಾನಂ, ಕಿಂ ನು ಕೋಮಾರಕಂ ತಹಿಂ॥

೧೦೩“ನಿಚ್ಚಮಬ್ಭಾಹತೋ ಲೋಕೋ, ನಿಚ್ಚಞ್ಚ ಪರಿವಾರಿತೋ।
ಅಮೋಘಾಸು ವಜನ್ತೀಸು, ಕಿಂ ಮಂ ರಜ್ಜೇಭಿಸಿಞ್ಚಸೀ”ತಿ॥

ಕಾಸಿರಾಜಾ ಆಹ –

೧೦೪“ಕೇನ ಮಬ್ಭಾಹತೋ ಲೋಕೋ, ಕೇನ ಚ ಪರಿವಾರಿತೋ।
ಕಾಯೋ ಅಮೋಘಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತಂ ಮೇ ಅಕ್ಖಾಹಿ ಪುಚ್ಛಿತೋ”ತಿ॥

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಆಹ –

೧೦೫“ಮಚ್ಚುನಾಬ್ಭಾಹತೋ ಲೋಕೋ, ಜರಾಯ ಪರಿವಾರಿತೋ।
ರತ್ಯೋ ಅಮೋಘಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಏವಂ ಜಾನಾಹಿ ಖತ್ತಿಯ॥

೧೦೬“ಯಥಾಪಿ ತನ್ತೇ ವಿತತೇ, ಯಂ ಯದೇವೂಪವೀಯತಿ।
ಅಪ್ಪಕಂ ಹೋತಿ ವೇತಬ್ಬಂ, ಏವಂ ಮಚ್ಚಾನ ಜೀವಿತಂ॥

೧೦೭“ಯಥಾ ವಾರಿವಹೋ ಪೂರೋ, ಗಚ್ಛಂ ನುಪನಿವತ್ತತಿ।
ಏವಮಾಯು ಮನುಸ್ಸಾನಂ, ಗಚ್ಛಂ ನುಪನಿವತ್ತತಿ॥

೧೦೮“ಯಥಾ ವಾರಿವಹೋ ಪೂರೋ, ವಹೇ ರುಕ್ಖೇಪಕೂಲಜೇ।
ಏವಂ ಜರಾಮರಣೇನ, ವುಯ್ಹನ್ತೇ ಸಬ್ಬಪಾಣಿನೋ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಯುವಾ ಸಿಯಾ**ತಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರನ್ತೋ ಯುವಾ ಭವೇಯ್ಯ। **ಇಸೀಹಿ ವಣ್ಣಿತ**ನ್ತಿ ಬುದ್ಧಾದೀಹಿ ಇಸೀಹಿ ಥೋಮಿತಂ ಪಸತ್ಥಂ। **ನಾಹಂ ರಜ್ಜೇನ ಮತ್ಥಿಕೋ**ತಿ ಅಹಂ ರಜ್ಜೇನ ಅತ್ಥಿಕೋ ನ ಹೋಮಿ। **ಅಮ್ಮ ತಾತ ವದನ್ತರ**ನ್ತಿ “ಅಮ್ಮ, ತಾತಾ”ತಿ ವದನ್ತಂ। **ಪಲುಗ್ಗ**ನ್ತಿ ಮಚ್ಚುನಾ ಲುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಗಹಿತಂ। **ಯಸ್ಸ ರತ್ಯಾ ವಿವಸಾನೇ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ಯಸ್ಸ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಪಟಿಸನ್ಧಿಗ್ಗಹಣಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ರತ್ತಿದಿವಾತಿಕ್ಕಮೇನ ಅಪ್ಪತರಂ ಆಯು ಹೋತಿ। **ಕೋಮಾರಕಂ ತಹಿ**ನ್ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ವಯೇ ತರುಣಭಾವೋ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ।

ಕೇನ ಮಬ್ಭಾಹತೋತಿ ಕೇನ ಅಬ್ಭಾಹತೋ। ಇದಂ ರಾಜಾ ಸಂಖಿತ್ತೇನ ಭಾಸಿತಸ್ಸ ಅತ್ಥಂ ಅಜಾನನ್ತೋವ ಪುಚ್ಛತಿ। **ರತ್ಯೋ**ತಿ ರತ್ತಿಯೋ। ತಾ ಹಿ ಇಮೇಸಂ ಸತ್ತಾನಂ ಆಯುಞ್ಚ ವಣ್ಣಞ್ಚ ಬಲಞ್ಚ ಖೇಪೇನ್ತಿಯೋ ಏವ ಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ ಅಮೋಘಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ ನಾಮಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ । **ಯಂ ಯದೇವೂಪಪವೀಯತೀ**ತಿ ಯಂ ಯಂ ತನ್ತಂ ಉಪವೀಯತಿ। **ವೇತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ತನ್ತಸ್ಮಿಂ ವೀತೇ ಸೇಸಂ ವೇತಬ್ಬಂ ಯಥಾ ಅಪ್ಪಕಂ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಸತ್ತಾನಂ ಜೀವಿತಂ। **ನುಪನಿವತ್ತತೀ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಗತಂ ಗತಮೇವ ಹೋತಿ, ನ ಉಪನಿವತ್ತತಿ। **ವಹೇ ರುಕ್ಖೇಪಕೂಲಜೇ**ತಿ ಉಪಕೂಲಜೇ ರುಕ್ಖೇ ವಹೇಯ್ಯ।

ರಾಜಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಸುತ್ವಾ "ಕಿಂ ಮೇ ಘರಾವಾಸೇನಾ"ತಿ ಅತಿವಿಯ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿತೋ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ "ನಾಹಂ ತಾವ ಪುನ ನಗರಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇಧೇವ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ। ಸಚೇ ಪನ ಮೇ ಪುತ್ತೋ ನಗರಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯ, ಸೇತಚ್ಛತ್ತಮಸ್ಸ ದದೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಂ ವೀಮಂಸಿತುಂ ಪುನ ರಜ್ಜೇನ ನಿಮನ್ತೇನ್ತೋ ಆಹ -

೧೦೯"ಹತ್ಥಾನೀಕಂ ರಥಾನೀಕಂ, ಅಸ್ಸೇ ಪತ್ತೀ ಚ ವಮ್ಮಿನೋ।
ನಿವೇಸನಾನಿ ರಮ್ಮಾನಿ, ಅಹಂ ಪುತ್ತ ದದಾಮಿ ತೇ॥

೧೧೦"ಇತ್ಥಾಗಾರಮ್ಪಿ ತೇ ದಮ್ಮಿ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಂ।
ತಾ ಪುತ್ತ ಪಟಿಪಜ್ಜಸ್ಸು, ತ್ವಂ ನೋ ರಾಜಾ ಭವಿಸ್ಸಸಿ॥

೧೧೧"ಕುಸಲಾ ನಚ್ಚಗೀತಸ್ಸ, ಸಿಕ್ಖಿತಾ ಚಾತುರಿತ್ಥಿಯೋ।
ಕಾಮೇ ತಂ ರಮಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಕಿಂ ಅರಞ್ಞೇ ಕರಿಸ್ಸಸಿ॥

೧೧೨"ಪಟಿರಾಜೂಹಿ ತೇ ಕಞ್ಞಾ, ಆನಯಿಸ್ಸಂ ಅಲಙ್ಕತಾ।
ತಾಸು ಪುತ್ತೇ ಜನೇತ್ವಾನ, ಅಥ ಪಚ್ಛಾ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಸಿ॥

೧೧೩"ಯುವಾ ಚ ದಹರೋ ಚಾಸಿ, ಪಠಮುಪ್ಪತ್ತಿಕೋ ಸುಸು।
ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಹಿ ಭದ್ದನ್ತೇ, ಕಿಂ ಅರಞ್ಞೇ ಕರಿಸ್ಸಸಿ॥

೧೧೪"ಕೋಟ್ಠಾಗಾರಞ್ಚ ಕೋಸಞ್ಚ, ವಾಹನಾನಿ ಬಲಾನಿ ಚ।
ನಿವೇಸನಾನಿ ರಮ್ಮಾನಿ, ಅಹಂ ಪುತ್ತ ದದಾಮಿ ತೇ॥

೧೧೫"ಗೋಮಣ್ಡಲಪರಿಬ್ಬೂಳ್ಹೋ, ದಾಸಿಸಙ್ಘಪುರಕ್ಖತೋ।
ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಹಿ ಭದ್ದನ್ತೇ, ಕಿಂ ಅರಞ್ಞೇ ಕರಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಗೋಮಣ್ಡಲಪರಿಬ್ಬೂಳ್ಹೋ**ತಿ ಸುಭಙ್ಗೇನಂ ರಾಜಕಞ್ಞಾನಂ ಮಣ್ಡಲೇನ ಪುರಕ್ಖತೋ।

ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ರಜ್ಜೇನ ಅನತ್ಥಿಕಭಾವಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಆಹ -

೧೧೬"ಕಿಂ ಧನೇನ ಯಂ ಖೀಯೇಥ, ಕಿಂ ಭರಿಯಾಯ ಮರಿಸ್ಸತಿ।
ಕಿಂ ಯೋಬ್ಬನೇನ ಜಿಣ್ಣೇನ, ಯಂ ಜರಾಯಾಭಿಭುಯ್ಯತಿ॥

೧೧೭"ತತ್ಥ ಕಾ ನನ್ದಿ ಕಾ ಖಿಡ್ಡಾ, ಕಾ ರತೀ ಕಾ ಧನೇಸನಾ।
ಕಿಂ ಮೇ ಪುತ್ತೇಹಿ ದಾರೇಹಿ, ರಾಜ ಮುತ್ತೋಸ್ಮಿ ಬನ್ಧನಾ॥

೧೧೮“ಯೋಹಂ ಏವಂ ಪಜಾನಾಮಿ, ಮಚ್ಚು ಮೇ ನಪ್ಪಮಜ್ಜತಿ।
ಅನ್ತಕೇನಾಧಿಪನ್ನಸ್ಸ, ಕಾ ರತೀ ಕಾ ಧನೇಸನಾ॥

೧೧೯“ಫಲಾನಮಿವ ಪಕ್ಕಾನಂ, ನಿಚ್ಚಂ ಪತನತೋ ಭಯಂ।
ಏವಂ ಜಾತಾನ ಮಚ್ಚಾನಂ, ನಿಚ್ಚಂ ಮರಣತೋ ಭಯಂ॥

೧೨೦“ಸಾಯಮೇಕೇ ನ ದಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಪಾತೋ ದಿಟ್ಠಾ ಬಹೂ ಜನಾ।
ಪಾತೋ ಏಕೇ ನ ದಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಸಾಯಂ ದಿಟ್ಠಾ ಬಹೂ ಜನಾ॥

೧೨೧“ಅಜ್ಜೇವ ಕಿಚ್ಚಂ ಆತಪಂ, ಕೋ ಜಞ್ಞಾ ಮರಣಂ ಸುವೇ।
ನ ಹಿ ನೋ ಸಙ್ಗರಂ ತೇನ, ಮಹಾಸೇನೇನ ಮಚ್ಚುನಾ॥

೧೨೨“ಚೋರಾ ಧನಸ್ಸ ಪತ್ಥೇನ್ತಿ, ರಾಜ ಮುತ್ತೋಸ್ಮಿ ಬನ್ಧನಾ।
ಏಹಿ ರಾಜ ನಿವತ್ತಸ್ಸು, ನಾಹಂ ರಜ್ಜೇನ ಮತ್ಥಿಕೋ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಯಂ ಖೀಯೇಥಾತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ಕಿಂ ತ್ವಂ ಮಂ ಧನೇನ ನಿಮನ್ತೇಸಿ, ಯಂ ಖೀಯೇಥ ಖಯಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯ। ಧನಂ ವಾ ಹಿ ಪುರಿಸಂ ಚಜತಿ, ಪುರಿಸೋ ವಾ ತಂ ಧನಂ ಚಜಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛತೀತಿ ಸಬ್ಬಥಾಪಿ ಖಯಗಾಮೀಯೇವ ಹೋತಿ, ಕಿಂ ತ್ವಂ ಮಂ ತೇನ ಧನೇನ ನಿಮನ್ತೇಸಿ। **ಕಿಂ ಭರಿಯಾಯಾತಿ** ಭರಿಯಾಯ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಯಾ ಮಯಿ ಠಿತೇಯೇವ ಮರಿಸ್ಸತಿ। **ಜಿಣ್ಣೇನಾತಿ** ಜರಾಯ ಅನುಪರಿತೇನ ಅನುಭೂತೇನ। **ಅಭಿಭುಯ್ಯತೀತಿ** ಅಭಿಭವಿಯ್ಯತಿ। **ತತ್ಥಾತಿ** ತಸ್ಮಿಂ ಏವಂ ಜರಾಮರಣಧಮ್ಮೇ ಲೋಕಸನ್ನಿವಾಸೇ। **ಕಾ ನನ್ದೀತಿ** ಕಾ ನಾಮ ತುಟ್ಠಿ। **ಖಿಡ್ಡಾತಿ** ಕೀಳಾ। **ರತೀತಿ** ಪಞ್ಚಕಾಮಗುಣರತಿ। **ಬನ್ಧನಾತಿ** ಕಾಮಬನ್ಧನಾ ಮುತ್ತೋ ಅಸ್ಮಿ, ಮಹಾರಾಜಾತಿ ಝಾನೇನ ವಿಕ್ಖಮ್ಭಿತತ್ತಾ ಏವಮಾಹ। **ಮಚ್ಚು ಮೇತಿ** ಮಮ ಮಚ್ಚು ನಪ್ಪಮಜ್ಜತಿ, ನಿಚ್ಚಂ ಮಮ ವಧಾಯ ಅಪ್ಪಮತ್ತೋಯೇವಾತಿ। ಯೋ ಅಹಂ ಏವಂ ಪಜಾನಾಮಿ, ತಸ್ಸ ಮಮ ಅನ್ತಕೇನ ಅಧಿಪನ್ನಸ್ಸ ವಧಿತಸ್ಸ ಕಾ ನಾಮ ರತಿ, ಕಾ ಧನೇಸನಾತಿ। **ನಿಚ್ಚನ್ತಿ** ಜಾತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸದಾ ಜರಾಮರಣತೋ ಭಯಮೇವ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ।

ಆತಪನ್ತಿ ಕುಸಲಕಮ್ಮವೀರಿಯಂ। **ಕಿಚ್ಚನ್ತಿ** ಕತ್ತಬ್ಬಂ। **ಕೋ ಜಞ್ಞಾ ಮರಣಂ ಸುವೇತಿ** ಸುವೇ ವಾ ಪರಸುವೇ ವಾ ಮರಣಂ ವಾ ಜೀವಿತಂ ವಾ ಕೋ ಜಾನೇಯ್ಯ। **ಸಙ್ಗರನ್ತಿ** ಸಙ್ಕೇತಂ। **ಮಹಾಸೇನೇನಾತಿ** ಪಞ್ಚವೀಸತಿಭಯಬಾತ್ತಿಂಸಕಮ್ಮಕರಣಛನ್ನವುತಿರೋಗಪ್ಪಮುಖಾದಿವಸೇನ ಪುಥುಸೇನೇನ। **ಚೋರಾ ಧನಸ್ಸಾತಿ** ಧನತ್ಥಾಯ ಜೀವಿತಂ ಚಜನ್ತಾ ಚೋರಾ ಧನಸ್ಸ ಪತ್ಥೇನ್ತಿ ನಾಮ, ಅಹಂ ಪನ ಧನಪತ್ಥನಾಸಙ್ಖಾತಾ ಬನ್ಧನಾ ಮುತ್ತೋ ಅಸ್ಮಿ, ನ ಮೇ ಧನೇನತ್ಥೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನಿವತ್ತಸ್ಸೂತಿ** ಮಮ ವಚನೇನ ಸಮ್ಮಾ ನಿವತ್ತಸ್ಸು, ರಜ್ಜಂ ಪಹಾಯ ನೇಕ್ಖಮ್ಮಂ ಪಟಿಸರಣಂ ಕತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಸ್ಸು। ಯಂ ಪನ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಇಮಂ ರಜ್ಜೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ, ತಂ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿ, ನಾಹಂ ರಜ್ಜೇನ ಅತ್ಥಿಕೋತಿ। ಇತಿ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮದೇಸನಾ ಸಹಾನುಸನ್ಧಿನಾ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತಾ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾನಞ್ಚ ಚನ್ದಾದೇವಿಞ್ಚ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಸೋಳಸಸಹಸ್ಸಾ ಓರೋಧಾ ಚ ಅಮಚ್ಚಾದಯೋ ಚ ಸಬ್ಬೇ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮಾ ಅಹೇಸುಂ। ರಾಜಾಪಿ ನಗರೇ ಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇಸಿ “ಯೇ ಮಮ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿತುಂ ಇಚ್ಛನ್ತಿ, ತೇ ಪಬ್ಬಜನ್ತೂ”ತಿ । ಸಬ್ಬೇಸಞ್ಚ ಸುವಣ್ಣಕೋಟ್ಠಾಗಾರಾದೀನಂ ದ್ವಾರಾನಿ ವಿವರಾಪೇತ್ವಾ “ಅಸುಕಟ್ಠಾನೇ ಚ ಮಹಾನಿಧಿಕುಮ್ಭಿಯೋ ಅತ್ಥಿ, ಅತ್ಥಿಕಾ ಗಣ್ಹನ್ತೂ”ತಿ ಸುವಣ್ಣಪಟ್ಟೇ ಅಕ್ಖರಾನಿ ಲಿಖಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಾಥಮ್ಭೇ ಬನ್ಧಾಪೇಸಿ। ತೇ ನಾಗರಾ ಯಥಾಪಸಾರಿತೇ ಆಪಣೇ ಚ ವಿವಟದ್ವಾರಾನಿ ಗೇಹಾನಿ ಚ ಪಹಾಯ ನಗರತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗಮಿಂಸು। ರಾಜಾ ಮಹಾಜನೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿ। ಸಕ್ಕದತ್ತಿಯಂ ತಿಯೋಜನಿಕಂ ಅಸ್ಸಮಪದಂ ಪರಿಪುಣ್ಣಂ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ

ಪಣ್ಣಸಾಲಾಯೋ ವಿಚಾರೇಸಿ, ಮಜ್ಝೇ ಠಿತಾ ಪಣ್ಣಸಾಲಾಯೋ ಇತ್ಥೀನಂ ದಾಪೇಸಿ। ಕಿಂಕಾರಣಾ? ಭೀರುಕಜಾತಿಕಾ ಏತಾತಿ। ಪುರಿಸಾನಂ ಪನ ಬಹಿಪಣ್ಣಸಾಲಾಯೋ ದಾಪೇಸಿ। ತಾ ಸಬ್ಬಾಪಿ ಪಣ್ಣಸಾಲಾಯೋ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮದೇವಪುತ್ತೋವ ಮಾಪೇಸಿ। ತೇ ಚ ಫಲಧರರುಕ್ಖೇ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮದೇವಪುತ್ತೋಯೇವ ಅತ್ತನೋ ಇದ್ಧಿಯಾ ಮಾಪೇಸಿ। ತೇ ಸಬ್ಬೇ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮೇನ ನಿಮ್ಮಿತೇಸು ಫಲಧರರುಕ್ಖೇಸು ಉಪೋಸಥದಿವಸೇ ಭೂಮಿಯಂ ಪತಿತಪತಿತಾನಿ ಫಲಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಿ। ತೇಸು ಯೋ ಕಾಮವಿತಕ್ಕಂ ವಾ ಬ್ಯಾಪಾದವಿತಕ್ಕಂ ವಾ ವಿಹಿಂಸಾವಿತಕ್ಕಂ ವಾ ವಿತಕ್ಕೇತಿ, ತಸ್ಸ ಮನಂ ಜಾನಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಕಾಸೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಮಧುರಧಮ್ಮಂ ಕಥೇಸಿ। ತೇ ಜನಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಮಧುರಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಏಕಗ್ಗಚಿತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ ಖಿಪ್ಪಮೇವ ಅಭಿಞ್ಞಾ ಚ ಸಮಾಪತ್ತಿಯೋ ಚ ನಿಬ್ಬತ್ತೇಸುಂ।

ತದಾ ಏಕೋ ಸಾಮನ್ತರಾಜಾ "ಕಾಸಿರಾಜಾ ಕಿರ ಬಾರಾಣಸಿನಗರತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ವನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋ"ತಿ ಸುತ್ವಾ "ಬಾರಾಣಸಿಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಬಾರಾಣಸಿಂ ಪತ್ವಾ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕತನಗರಂ ದಿಸ್ವಾ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಆರುಯ್ಹ ಸತ್ತವಿಧಂ ವರರತನಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಕಾಸಿರಞ್ಞೋ ಇಮಂ ಧನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಏಕೇನ ಭಯೇನ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇನ್ತೋ ಸುರಾಸೋಣ್ಡೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಇಧ ನಗರೇ ಭಯಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? "ನತ್ಥಿ, ದೇವಾ"ತಿ। "ಕಿಂ ಕಾರಣಾ"ತಿ। "ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಪುತ್ತೋ ತೇಮಿಯಕುಮಾರೋ 'ಬಾರಾಣಸಿಂ ರಜ್ಜಂ ನ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ'ತಿ ಅಮೂಗೋಪಿ ಮೂಗೋ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ಇಮಮ್ಹಾ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ವನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಇಸಿಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಬ್ಬಜಿ, ತೇನ ಕಾರಣೇನ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ಮಹಾಜನೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಇಮಮ್ಹಾ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ತೇಮಿಯಕುಮಾರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋ"ತಿ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಸಾಮನ್ತರಾಜಾ ತೇಸಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ "ಅಹಮ್ಪಿ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ತಾತ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ಕತರದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ದೇವ, ಪಾಚೀನದ್ವಾರೇನಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಅತ್ತನೋ ಪರಿಸಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ತೇನೇವ ಪಾಚೀನದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ನದೀತೀರೇನ ಪಾಯಾಸಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ತಸ್ಸ ಆಗಮನಂ ಞತ್ವಾ ವನನ್ತರಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಆಕಾಸೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಮಧುರಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ಸೋ ಪರಿಸಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇಯೇವ ಪಬ್ಬಜಿ। ಏವಂ ಅಪರೇಪಿ ಸತ್ತ ರಾಜಾನೋ "ಬಾರಾಣಸಿನಗರಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಗತಾ। ತೇಪಿ ರಾಜಾನೋ ಸತ್ತ ರಜ್ಜಾನಿ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇಯೇವ ಪಬ್ಬಜಿಂಸು। ಹತ್ಥೀಪಿ ಅರಞ್ಞಹತ್ಥೀ ಜಾತಾ, ಅಸ್ಸಾಪಿ ಅರಞ್ಞಅಸ್ಸಾ ಜಾತಾ, ರಥಾಪಿ ಅರಞ್ಞೇಯೇವ ವಿನಟ್ಠಾ, ಭಣ್ಡಾಗಾರೇಸು ಕಹಾಪಣೇ ಅಸ್ಸಮಪದೇ ವಾಲುಕಂ ಕತ್ವಾ ವಿಕಿರಿಂಸು। ಸಬ್ಬೇಪಿ ಅಭಿಞ್ಞಾಸಮಾಪತ್ತಿಯೋ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತ್ವಾ ಜೀವಿತಪರಿಯೋಸಾನೇ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಪರಾಯಣಾ ಅಹೇಸುಂ। ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಾಪಿ ಇಸಿಗಣೇ ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇತ್ವಾ ಛಕಾಮಾವಚರಲೋಕೇಸು ನಿಬ್ಬತ್ತಿಂಸು।

ಸತ್ಥಾ ಇಮಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಸಚ್ಚಾನಿ ಪಕಾಸೇತ್ವಾ "ನ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇದಾನೇವ, ಪುಬ್ಬೇಪಿ ರಜ್ಜಂ ಪಹಾಯ ನಿಕ್ಖನ್ತೋಯೇವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಜಾತಕಂ ಸಮೋಧಾನೇಸಿ – "ತದಾ ಛತ್ತೇ ಅಧಿವತ್ಥಾ ದೇವಧೀತಾ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾ ಅಹೋಸಿ, ಸುನನ್ದೋ ಸಾರಥಿ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ಮಹಾರಾಜಕುಲಾನಿ, ಸೇಸಪರಿಸಾ ಬುದ್ಧಪರಿಸಾ, ಮೂಗಪಕ್ಖಪಣ್ಡಿತೋ ಪನ ಅಹಮೇವ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅಹೋಸಿ"ನ್ತಿ।

ಮೂಗಪಕ್ಖಜಾತಕವಣ್ಣನಾ ಪಠಮಾ।

[೫೩೯] ೨. ಮಹಾಜನಕಜಾತಕವಣ್ಣನಾ

ಕೋಯಂ ಮಜ್ಝೇ **ಸಮುದ್ದಸ್ಮಿ**ನ್ತಿ ಇದಂ ಸತ್ಥಾ ಜೇತವನೇ ವಿಹರನ್ತೋ ಮಹಾಭಿನಿಕ್ಖಮನಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥೇಸಿ। ಏಕದಿವಸಞ್ಹಿ ಭಿಕ್ಖೂ ಧಮ್ಮಸಭಾಯಂ ಸನ್ನಿಸಿನ್ನಾ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಮಹಾಭಿನಿಕ್ಖಮನಂ ವಣ್ಣಯನ್ತಾ ನಿಸೀದಿಂಸು। ಸತ್ಥಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಕಾಯ ನುತ್ಥ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಏತರಹಿ ಕಥಾಯ ಸನ್ನಿಸಿನ್ನಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಇಮಾಯ ನಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ನ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇದಾನೇವ, ಪುಬ್ಬೇಪಿ ತಥಾಗತೋ ಮಹಾಭಿನಿಕ್ಖಮನಂ ನಿಕ್ಖನ್ತೋಯೇವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ತೇಹಿ ಯಾಚಿತೋ ಅತೀತಂ ಆಹರಿ।

ಅತೀತೇ ವಿದೇಹರಟ್ಠೇ ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಮಹಾಜನಕೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ। ತಸ್ಸ ದ್ವೇ ಪುತ್ತಾ ಅಹೇಸುಂ ಅರಿಟ್ಠಜನಕೋ ಚ ಪೋಲಜನಕೋ ಚಾತಿ। ತೇಸು ರಾಜಾ ಜೇಟ್ಠಪುತ್ತಸ್ಸ ಉಪರಜ್ಜಂ ಅದಾಸಿ, ಕನಿಟ್ಠಸ್ಸ ಸೇನಾಪತಿಟ್ಠಾನಂ ಅದಾಸಿ। ಅಪರಭಾಗೇ ಮಹಾಜನಕೋ ಕಾಲಮಕಾಸಿ। ತಸ್ಸ ಸರೀರಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಅಚ್ಚಯೇನ ಅರಿಟ್ಠಜನಕೋ ರಾಜಾ ಹುತ್ವಾ ಇತರಸ್ಸ ಉಪರಜ್ಜಂ ಅದಾಸಿ। ತಸ್ಸೇಕೋ ಪಾದಮೂಲಿಕೋ ಅಮಚ್ಚೋ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ದೇವ, ಉಪರಾಜಾ ತುಮ್ಹೇ ಘಾತೇತುಕಾಮೋ"ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಕನಿಟ್ಠಸ್ಸ ಸಿನೇಹಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಪೋಲಜನಕಂ ಸಙ್ಖಲಿಕಾಹಿ ಬನ್ಧಾಪೇತ್ವಾ ರಾಜನಿವೇಸನತೋ ಅವಿದೂರೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಗೇಹೇ ವಸಾಪೇತ್ವಾ ಆರಕ್ಖಂ ಠಪೇಸಿ। ಕುಮಾರೋ "ಸಚಾಹಂ ಭಾತು ವೇರೀಮ್ಹಿ, ಸಙ್ಖಲಿಕಾಪಿ ಮೇ ಹತ್ಥಪಾದಾ ಮಾ ಮುಚ್ಚನ್ತು, ದ್ವಾರಮ್ಪಿ ಮಾ ವಿವರೀಯತು, ಸಚೇ ನೋ ವೇರೀಮ್ಹಿ, ಸಙ್ಖಲಿಕಾಪಿ ಮೇ ಹತ್ಥಪಾದಾ ಮುಚ್ಚನ್ತು, ದ್ವಾರಮ್ಪಿ ವಿವರೀಯತೂ"ತಿ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಮಕಾಸಿ। ತಾವದೇವ ಸಙ್ಖಲಿಕಾಪಿ ಖಣ್ಡಾಖಣ್ಡಂ ಛಿಜ್ಜಿಂಸು, ದ್ವಾರಮ್ಪಿ ವಿವಟಂ। ಸೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಏಕಂ ಪಚ್ಚನ್ತಗಾಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವಾಸಂ ಕಪ್ಪೇಸಿ।

ಪಚ್ಚನ್ತಗಾಮವಾಸಿನೋ ತಂ ಸಞ್ಜಾನಿತ್ವಾ ಉಪಟ್ಠಹಿಂಸು। ರಾಜಾಪಿ ತಂ ಗಾಹಾಪೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ಸೋ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಪಚ್ಚನ್ತಜನಪದಂ ಹತ್ಥಗತಂ ಕತ್ವಾ ಮಹಾಪರಿವಾರೋ ಹುತ್ವಾ "ಅಹಂ ಪುಬ್ಬೇ ಭಾತು ನ ವೇರೀ, ಇದಾನಿ ಪನ ವೇರೀಮ್ಹೀ"ತಿ ಮಹಾಜನಪರಿವುತೋ ಮಿಥಿಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಬಹಿನಗರೇ ಖನ್ಧಾವಾರಂ ಕತ್ವಾ ವಾಸಂ ಕಪ್ಪೇಸಿ। ನಗರವಾಸಿನೋ ಯೋಧಾ "ಕುಮಾರೋ ಕಿರ ಆಗತೋ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ಯೇಭುಯ್ಯೇನ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸವಾಹನಾದೀನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ತಸ್ಸೇವ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗಮಿಂಸು, ಅಞ್ಞೇಪಿ ನಾಗರಾ ಆಗಮಿಂಸು। ಸೋ ಭಾತು ಸಾಸನಂ ಪೇಸೇಸಿ "ನಾಹಂ ಪುಬ್ಬೇ ತುಮ್ಹಾಕಂ ವೇರೀ, ಇದಾನಿ ಪನ ವೇರೀಮ್ಹಿ, ಛತ್ತಂ ವಾ ಮೇ ದೇಥ, ಯುದ್ಧಂ ವಾ"ತಿ। ರಾಜಾ ತಂ ಸುತ್ವಾ ಯುದ್ಧಂ ಕಾತುಂ ಇಚ್ಛನ್ತೋ ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಭದ್ದೇ, ಯುದ್ಧೇ ಜಯಪರಾಜಯೋ ನಾಮ ನ ಸಕ್ಕಾ ಞಾತುಂ, ಸಚೇ ಮಮ ಅನ್ತರಾಯೋ ಹೋತಿ, ತ್ವಂ ಗಬ್ಭಂ ರಕ್ಖೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಮಹತಿಯಾ ಸೇನಾಯ ಪರಿವುತೋ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿ।

ಅಥ ನಂ ಯುದ್ಧೇ ಪೋಲಜನಕಸ್ಸ ಯೋಧಾ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ ಪಾಪೇಸುಂ। ತದಾ "ರಾಜಾ ಮತೋ"ತಿ ಸಕಲನಗರೇ ಏಕಕೋಲಾಹಲಂ ಜಾತಂ। ದೇವೀಪಿ ತಸ್ಸ ಮತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಸೀಘಂ ಸೀಘಂ ಸುವಣ್ಣಸಾರಾದೀನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಿಯಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಮತ್ಥಕೇ ಕಿಲಿಟ್ಠಪಿಲೋತಿಕಂ ಅತ್ಥರಿತ್ವಾ ಉಪರಿ ತಣ್ಡುಲೇ ಓಕಿರಿತ್ವಾ ಕಿಲಿಟ್ಠಪಿಲೋತಿಕಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಸರೀರಂ ವಿರೂಪಂ ಕತ್ವಾ ಪಚ್ಛಿಂ ಸೀಸೇ ಠಪೇತ್ವಾ ದಿವಾ ದಿವಸ್ಸೇವ ನಿಕ್ಖಮಿ, ನ ಕೋಚಿ ನಂ ಸಞ್ಜಾನಿ। ಸಾ ಉತ್ತರದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಕತ್ಥಚಿ ಅಗತಪುಬ್ಬತ್ತಾ ಮಗ್ಗಂ ಅಜಾನನ್ತೀ ದಿಸಂ ವವತ್ಥಾಪೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಕೇವಲಂ "ಕಾಲಚಮ್ಪಾನಗರಂ ನಾಮ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಸುತತ್ತಾ "ಕಾಲಚಮ್ಪಾನಗರಂ ಗಮಿಕಾ ನಾಮ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಮಾನಾ ಏಕಿಕಾ ಸಾಲಾಯಂ ನಿಸೀದಿ। ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಪನಸ್ಸಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಸತ್ತೋ ನ ಯೋ ವಾ ಸೋ ವಾ, ಪೂರಿತಪಾರಮೀ ಮಹಾಸತ್ತೋ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ।

ತಸ್ಸ ತೇಜೇನ ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಭವನಂ ಕಮ್ಪಿ। ಸಕ್ಕೋ ಆವಜ್ಜೇನ್ತೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ಞತ್ವಾ "ತಸ್ಸಾ ಕುಚ್ಛಿಯಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಸತ್ತೋ ಮಹಾಪುಞ್ಞೋ, ಮಯಾ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಯೋಗ್ಗಂ ಮಾಪೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ಮಞ್ಚಂ ಪಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಲ್ಲಕಪುರಿಸೋ ವಿಯ ಯೋಗ್ಗಂ ಪಾಜೇನ್ತೋ ತಾಯ ನಿಸಿನ್ನಸಾಲಾಯ ದ್ವಾರೇ ಠತ್ವಾ "ಕಾಲಚಮ್ಪಾನಗರಂ ಗಮಿಕಾ ನಾಮ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಅಹಂ, ತಾತ, ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ಯೋಗ್ಗಂ ಆರುಯ್ಹ ನಿಸೀದ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ। "ತಾತ, ಅಹಂ ಪರಿಪುಣ್ಣಗಬ್ಭಾ, ನ ಸಕ್ಕಾ ಮಯಾ ಯೋಗ್ಗಂ ಅಭಿರುಹಿತುಂ, ಪಚ್ಛತೋ ಪಚ್ಛತೋ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇಮಿಸ್ಸಾ ಪನ ಮೇ ಪಚ್ಛಿಯಾ ಓಕಾಸಂ ದೇಹೀ"ತಿ। "ಅಮ್ಮ, ಕಿಂ ವದೇಸಿ, ಯೋಗ್ಗಂ ಪಾಜೇತುಂ ಜಾನನಸಮತ್ಥೋ ನಾಮ ಮಯಾ ಸದಿಸೋ ನತ್ಥಿ। ಅಮ್ಮ, ಮಾ ಭಾಯಿ, ಆರುಯ್ಹ ನಿಸೀದಾ"ತಿ। ಸಾ "ತಾತ, ಸಾಧೂ"ತಿ ವದತಿ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಆರೋಹನಕಾಲೇ ಅತ್ತನೋ ಆನುಭಾವೇನ ವಾತಪುಣ್ಣಭಸ್ತಚಮ್ಮಂ ವಿಯ ಪಥವಿಂ ಉನ್ನಾಮೇತ್ವಾ ಯೋಗ್ಗಸ್ಸ ಪಚ್ಛಿಮನ್ತೇ ಪಹರಾಪೇಸಿ। ಸಾ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಸಯನೇ ನಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾವ "ಅಯಂ ದೇವತಾ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಅಞ್ಞಾಸಿ। ಸಾ ದಿಬ್ಬಸಯನೇ ನಿಪನ್ನಮತ್ತಾವ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕಮಿ।

ಅಥ ನಂ ಸಕ್ಕೋ ತಿಂಸಯೋಜನಮತ್ಥಕೇ ಏಕಂ ನದಿಂ ಪತ್ವಾ ಪಬೋಧೇತ್ವಾ "ಅಮ್ಮ, ಓತರಿತ್ವಾ ನದಿಯಂ ನ್ಹಾಯಿತ್ವಾ ಉಸ್ಸೀಸಕೇ ಸಾಟಕಯುಗಂ ಅತ್ಥಿ, ತಂ ನಿವಾಸೇಹಿ, ಅನ್ತೋಯೋಗ್ಗೇ ಪುಟಭತ್ತಂ ಅತ್ಥಿ, ತಂ ಭುಞ್ಜಾಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ಪುನ ನಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ಕಾಲಚಮ್ಪಾನಗರಂ ಪತ್ವಾ ದ್ವಾರಟ್ಟಾಲಕಪಾಕಾರೇ ದಿಸ್ವಾ "ತಾತ, ಕಿಂ ನಾಮ ನಗರಮೇತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಕಾಲಚಮ್ಪಾನಗರಂ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ। "ಕಿಂ ವದೇಸಿ, ತಾತ, ನನು ಅಮ್ಹಾಕಂ ನಗರತೋ ಕಾಲಚಮ್ಪಾನಗರಂ ಸಟ್ಠಿಯೋಜನಮತ್ಥಕೇ ಹೋತೀ"ತಿ? "ಏವಂ, ಅಮ್ಮ, ಅಹಂ ಪನ ಉಜುಮಗ್ಗಂ ಜಾನಾಮೀ"ತಿ। ಅಥ ನಂ ದಕ್ಖಿಣದ್ವಾರಸಮೀಪೇ ಓತಾರೇತ್ವಾ "ಅಮ್ಮ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಗಾಮೋ ಪುರತೋ ಅತ್ಥಿ, ತ್ವಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನಗರಂ ಪವಿಸಾಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪುರತೋ ಗನ್ತ್ವಾ ವಿಯ ಸಕ್ಕೋ ಅನ್ತರಧಾಯಿತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ।

ದೇವೀಪಿ ಏಕಿಕಾವ ಸಾಲಾಯಂ ನಿಸೀದಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಏಕೋ ದಿಸಾಪಾಮೋಕ್ಖೋ ಆಚರಿಯೋ ಕಾಲಚಮ್ಪಾನಗರವಾಸೀ ಮನ್ತಜ್ಝಾಯಕೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಪಞ್ಚಹಿ ಮಾಣವಕಸತೇಹಿ ಪರಿವುತೋ ನ್ಹಾನತ್ಥಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ದೂರತೋವ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ತಂ ಅಭಿರೂಪಂ ಸೋಭಗ್ಗಪ್ಪತ್ತಂ ತತ್ಥ ನಿಸಿನ್ನಂ ದಿಸ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಕುಚ್ಛಿಯಂ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸಾನುಭಾವೇನ ಸಹ ದಸ್ಸನೇನೇವ ಕನಿಟ್ಠಭಗಿನಿಸಿನೇಹಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಮಾಣವಕೇ ಬಹಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಏಕಕೋವ ಸಾಲಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ "ಭಗಿನಿ, ಕತರಗಾಮವಾಸಿಕಾ ತ್ವ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ತಾತ, ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಅರಿಟ್ಠಜನಕರಞ್ಞೋ ಅಗ್ಗಮಹೇಸೀಮ್ಹೀ"ತಿ। "ಅಮ್ಮ, ಇಧ ಕಸ್ಮಾ ಆಗತಾಸೀ"ತಿ? "ತಾತ, ಪೋಲಜನಕೇನ ರಾಜಾ ಮಾರಿತೋ, ಅಥಾಹಂ ಭೀತಾ 'ಗಬ್ಭಂ ಅನುರಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮೀ'ತಿ ಆಗತಾ"ತಿ। "ಅಮ್ಮ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪನ ತೇ ನಗರೇ ಕೋಚಿ ಞಾತಕೋ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? "ನತ್ಥಿ, ತಾತಾ"ತಿ। ತೇನ ಹಿ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿ, ಅಹಂ ಉದಿಚ್ಚಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಮಹಾಸಾಲೋ ದಿಸಾಪಾಮೋಕ್ಖಆಚರಿಯೋ, ಅಹಂ ತಂ ಭಗಿನಿಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಟಿಜಗ್ಗಿಸ್ಸಾಮಿ, ತ್ವಂ "ಭಾತಿಕಾ"ತಿ ಮಂ ವತ್ವಾ ಪಾದೇಸು ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿದೇವಾತಿ। ಸಾ ಮಹಾಸದ್ದಂ ಕತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಪಾದೇಸು ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿದೇವಿ। ತೇ ದ್ವೇಪಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪರಿದೇವಿಂಸು।

ಅಥಸ್ಸ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕಾ ಮಹಾಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ಖಿಪ್ಪಂ ಉಪಧಾವಿತ್ವಾ "ಆಚರಿಯ, ಕಿಂ ತೇ ಹೋತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। ಸೋ ಆಹ - "ಕನಿಟ್ಠಭಗಿನೀ ಮೇ ಏಸಾ, ಅಸುಕಕಾಲೇ ನಾಮ ಮಯಾ ವಿನಾ ಜಾತಾ"ತಿ। ಅಥ ಮಾಣವಾ "ತವ ಭಗಿನಿಂ ದಿಟ್ಠಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ ಆಚರಿಯಾ"ತಿ ಆಹಂಸು। ಸೋ ಮಾಣವೇ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಯೋಗ್ಗಂ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ತಂ ತತ್ಥ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತಾ, ವೋ ಗನ್ತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯಾ ಮಮ ಕನಿಟ್ಠಭಗಿನಿಭಾವಂ ಕಥೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾನಿ ಕಾತುಂ ವದೇಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗೇಹಂ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇ ಗನ್ತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯಾ ಕಥೇಸುಂ। ಅಥ ನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀಪಿ ಉಣ್ಹೋದಕೇನ ನ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಸಯನಂ ಪಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇಸಿ। ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಪಿ ನ್ಹಾತ್ವಾ ಆಗತೋ ಭೋಜನಕಾಲೇ "ಭಗಿನಿಂ ಮೇ ಪಕ್ಕೋಸಥಾ"ತಿ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕತೋ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಅನ್ತೋನಿವೇಸನೇಯೇವ ತಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಿ।

ಸಾ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಂ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿ, "ಮಹಾಜನಕಕುಮಾರೋ"ತಿಸ್ಸ ಅಯ್ಯಕಸನ್ತಕಂ ನಾಮಮಕಾಸಿ। ಸೋ ವಡ್ಢಮಾನೋ ದಾರಕೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕೀಳನ್ತೋ ಯೇ ತಂ ರೋಸೇನ್ತಿ, ತೇ ಅಸಮ್ಭಿನ್ನಖತ್ತಿಯಕುಲೇ ಜಾತತ್ತಾ ಮಹಾಬಲವತಾಯ ಚೇವ ಮಾನಥದ್ಧತಾಯ ಚ ದಳ್ಹಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಹರತಿ। ತದಾ ತೇ ಮಹಾಸದ್ದೇನ ರೋದನ್ತಾ "ಕೇನ ಪಹಟಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ವಿಧವಾಪುತ್ತೇನಾ"ತಿ ವದನ್ತಿ। ಅಥ ಕುಮಾರೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಇಮೇ ಮಂ 'ವಿಧವಾಪುತ್ತೋ'ತಿ ಅಭಿಣ್ಹಂ ವದನ್ತಿ, ಹೋತು, ಮಮ ಮಾತರಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸೋ ಏಕದಿವಸಂ ಮಾತರಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಅಮ್ಮ, ಕೋ ಮಯ್ಹಂ ಪಿತಾ"ತಿ? ಅಥ ನಂ ಮಾತಾ "ತಾತ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ತೇ ಪಿತಾ"ತಿ ವಞ್ಚೇಸಿ। ಸೋ ಪುನದಿವಸೇಪಿ ದಾರಕೇ ಪಹರನ್ತೋ "ವಿಧವಾಪುತ್ತೋ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ನನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಮೇ ಪಿತಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಕಿಂ ತೇ ಹೋತೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಇಮೇ ಮಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ತೇ ಕಿಂ ಹೋತೀ'ತಿ ಅಭಿಣ್ಹಂ ವದನ್ತಿ, ಮಾತಾ ಮೇ ಇದಂ ಕಾರಣಂ ಯಥಾಭೂತಂ ನ ಕಥೇಸಿ, ಸಾ ಅತ್ತನೋ ಮನೇನ ಮೇ ನ ಕಥೇಸ್ಸತಿ, ಹೋತು, ಕಥಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ। ಸೋ ಥಞ್ಞಂ ಪಿವನ್ತೋ ಥನಂ ದನ್ತೇಹಿ ಡಂಸಿತ್ವಾ "ಅಮ್ಮ, ಮೇ ಪಿತರಂ ಕಥೇಹಿ, ಸಚೇ ನ ಕಥೇಸ್ಸಸಿ, ಥನಂ ತೇ ಛಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ಪುತ್ತಂ ವಞ್ಚೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ "ತಾತ, ತ್ವಂ ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಅರಿಟ್ಠಜನಕರಞ್ಞೋ ಪುತ್ತೋ,

ಪಿತಾ ತೇ ಪೋಲಜನಕೇನ ಮಾರಿತೋ, ಅಹಂ ತಂ ಅನುರಕ್ಖನ್ತೀ ಇಮಂ ನಗರಂ ಆಗತಾ, ಅಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಮಂ ಭಗಿನಿಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಟಿಜಗ್ಗತೀ"ತಿ ಕಥೇಸಿ। ಸೋ ತಂ ಸುತ್ವಾ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ "ವಿಧವಾಪುತ್ತೋ"ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ನ ಕುಜ್ಝಿ।

ಸೋ ಸೋಳಸವಸ್ಸಬ್ಭನ್ತರೇಯೇವ ತಯೋ ವೇದೇ ಚ ಸಬ್ಬಸಿಪ್ಪಾನಿ ಚ ಉಗ್ಗಣ್ಹಿ , ಸೋಳಸವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ ಪನ ಉತ್ತಮರೂಪಧರೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥ ಸೋ "ಪಿತು ಸನ್ತಕಂ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಮಾತರಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಅಮ್ಮ, ಕಿಞ್ಚಿ ಧನಂ ತೇ ಹತ್ಥೇ ಅತ್ಥಿ, ಉದಾಹು ನೋ, ಅಹಂ ವೋಹಾರಂ ಕತ್ವಾ ಧನಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಪಿತು ಸನ್ತಕಂ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಅಥ ನಂ ಮಾತಾ ಆಹ - "ತಾತ, ನಾಹಂ ತುಚ್ಛಹತ್ಥಾ ಆಗತಾ, ತಯೋ ಮೇ ಹತ್ಥೇ ಧನಸಾರಾ ಅತ್ಥಿ, ಮುತ್ತಸಾರೋ, ಮಣಿಸಾರೋ, ವಜಿರಸಾರೋತಿ, ತೇಸು ಏಕೇಕೋ ರಜ್ಜಗ್ಗಹಣಪ್ಪಮಾಣೋ, ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹ, ಮಾ ವೋಹಾರಂ ಕರೀ"ತಿ। "ಅಮ್ಮ, ಇದಮ್ಪಿ ಧನಂ ಮಯ್ಹಮೇವ ಉಪಡ್ಢಂ ಕತ್ವಾ ದೇಹಿ, ತಂ ಪನ ಗಹೇತ್ವಾ ಸುವಣ್ಣಭೂಮಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಬಹುಂ ಧನಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸೋ ಉಪಡ್ಢಂ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಭಣ್ಡಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಸುವಣ್ಣಭೂಮಿಂ ಗಮಿಕೇಹಿ ವಾಣಿಜೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ನಾವಾಯ ಭಣ್ಡಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಪುನ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಮಾತರಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ "ಅಮ್ಮ, ಅಹಂ ಸುವಣ್ಣಭೂಮಿಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। ಅಥ ನಂ ಮಾತಾ ಆಹ - "ತಾತ, ಸಮುದ್ದೋ ನಾಮ ಅಪ್ಪಸಿದ್ಧಿಕೋ ಬಹುಅನ್ತರಾಯೋ, ಮಾ ಗಚ್ಛ, ರಜ್ಜಗ್ಗಹಣಾಯ ತೇ ಧನಂ ಬಹೂ"ತಿ। ಸೋ "ಗಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೇವ ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ಮಾತರಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಗೇಹಾ ನಿಕ್ಖಮ್ಮ ನಾವಂ ಅಭಿರುಹಿ।

ತಂ ದಿವಸಮೇವ ಪೋಲಜನಕಸ್ಸ ಸರೀರೇ ರೋಗೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ, ಅನುಟ್ಠಾನಸೇಯ್ಯಂ ಸಯಿ। ತದಾ ಸತ್ತ ಜಙ್ಘಸತಾನಿ ನಾವಂ ಅಭಿರುಹಿಂಸು। ನಾವಾ ಸತ್ತದಿವಸೇಹಿ ಸತ್ತ ಯೋಜನಸತಾನಿ ಗತಾ। ಸಾ ಅತಿಚಣ್ಡವೇಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ವಹಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ, ಫಲಕಾನಿ ಭಿನ್ನಾನಿ, ತತೋ ತತೋ ಉದಕಂ ಉಗ್ಗತಂ, ನಾವಾ ಸಮುದ್ದಮಜ್ಝೇ ನಿಮುಗ್ಗಾ। ಮಹಾಜನಾ ರೋದನ್ತಿ ಪರಿದೇವನ್ತಿ, ನಾನಾದೇವತಾಯೋ ನಮಸ್ಸನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ನೇವ ರೋದತಿ ನ ಪರಿದೇವತಿ, ನ ದೇವತಾಯೋ ನಮಸ್ಸತಿ, ನಾವಾಯ ಪನ ನಿಮುಜ್ಜನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಸಪ್ಪಿನಾ ಸಕ್ಖರಂ ಓಮದ್ದಿತ್ವಾ ಕುಚ್ಛಿಪೂರಂ ಖಾದಿತ್ವಾ ದ್ವೇ ಮಟ್ಠಕಸಾಟಕೇ ತೇಲೇನ ತೇಮೇತ್ವಾ ದಳ್ಹಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಕೂಪಕಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಠಿತೋ ನಾವಾಯ ನಿಮುಜ್ಜನಸಮಯೇ ಕೂಪಕಂ ಅಭಿರುಹಿ। ಮಹಾಜನಾ ಮಚ್ಛಕಚ್ಛಪಭಕ್ಖಾ ಜಾತಾ, ಸಮನ್ತಾ ಉದಕಂ ಅಡ್ಢೂಸಭಮತ್ತಂ ಲೋಹಿತಂ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಕೂಪಕಮತ್ಥಕೇ ಠಿತೋವ "ಇಮಾಯ ನಾಮ ದಿಸಾಯ ಮಿಥಿಲನಗರ"ನ್ತಿ ದಿಸಂ ವವತ್ಥಪೇತ್ವಾ ಕೂಪಕಮತ್ಥಕಾ ಉಪ್ಪತಿತ್ವಾ ಮಚ್ಛಕಚ್ಛಪೇ ಅತಿಕ್ಕಮ್ಮ ಮಹಾಬಲವತಾಯ ಉಸಭಮತ್ಥಕೇ ಪತಿ। ತಂ ದಿವಸಮೇವ ಪೋಲಜನಕೋ ಕಾಲಮಕಾಸಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಮಣಿವಣ್ಣಾಸು ಊಮೀಸು ಪರಿವತ್ತನ್ತೋ ಸುವಣ್ಣಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಯ ಸಮುದ್ದಂ ತರತಿ। ಸೋ ಯಥಾ ಏಕದಿವಸಂ, ಏವಂ ಸತ್ತಾಹಂ ತರತಿ, "ಇದಾನಿ ಪುಣ್ಣಮೀದಿವಸೋ"ತಿ ವೇಲಂ ಪನ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಲೋಣೋದಕೇನ ಮುಖಂ ವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ ಉಪೋಸಥಿಕೋ ಹೋತಿ।

ತದಾ ಚ "ಯೇ ಮಾತುಪಟ್ಠಾನಾದಿಗುಣಯುತ್ತಾ ಸಮುದ್ದೇ ಮರಿತುಂ ಅನನುಚ್ಛವಿಕಾ ಸತ್ತಾ, ತೇ ಉದ್ಧರೇಹೀ"ತಿ ಚತೂಹಿ ಲೋಕಪಾಲೇಹಿ ಮಣಿಮೇಖಲಾ ನಾಮ ದೇವಧೀತಾ ಸಮುದ್ದರಕ್ಖಿಕಾ ಠಪಿತಾ ಹೋತಿ। ಸಾ ಸತ್ತ ದಿವಸಾನಿ ಸಮುದ್ದಂ ನ ಓಲೋಕೇಸಿ, ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವನ್ತಿಯಾ ಕಿರಸ್ಸಾ ಸತಿ ಪಮುಟ್ಠಾ। "ದೇವಸಮಾಗಮಂ ಗತಾ"ತಿಪಿ ವದನ್ತಿ। ಅಥ ಸಾ "ಅಜ್ಜ ಮೇ ಸತ್ತಮೋ ದಿವಸೋ ಸಮುದ್ದಂ ಅನೋಲೋಕೇನ್ತಿಯಾ, ಕಾ ನು ಖೋ ಪವತ್ತೀ"ತಿ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ಮಹಾಸತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಸಚೇ ಮಹಾಜನಕಕುಮಾರೋ ಸಮುದ್ದೇ ನಸ್ಸಿಸ್ಸ, ದೇವಸಮಾಗಮಪವೇಸನಂ ನ ಲಭಿಸ್ಸ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಅವಿದೂರೇ ಅಲಙ್ಕತೇನ ಸರೀರೇನ ಆಕಾಸೇ ಠತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ವೀಮಂಸಮಾನಾ ಪಠಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೨೩."ಕೋಯಂ ಮಜ್ಝೇ ಸಮುದ್ದಸ್ಮಿಂ, ಅಪಸ್ಸಂ ತೀರಮಾಯುಹೇ।
ಕಂ ತ್ವಂ ಅತ್ಥವಸಂ ಞತ್ವಾ, ಏವಂ ವಾಯಮಸೇ ಭುಸ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಪಸ್ಸಂ ತೀರಮಾಯುಹೇತಿ** ತೀರಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋವ ಆಯೂಹತಿ ವೀರಿಯಂ ಕರೋತಿ।

ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಸ್ಸಾ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಅಜ್ಜ ಮೇ ಸತ್ತಮೋ ದಿವಸೋ ಸಮುದ್ದಂ ತರನ್ತಸ್ಸ, ನ ಮೇ ದುತಿಯೋ ಸತ್ತೋ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ, ಕೋ ನು ಮಂ ವದತೀ"ತಿ ಆಕಾಸಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ದುತಿಯಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೨೪."ನಿಸಮ್ಮ ವತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸ, ವಾಯಾಮಸ್ಸ ಚ ದೇವತೇ।
ತಸ್ಮಾ ಮಜ್ಝೇ ಸಮುದ್ದಸ್ಮಿಂ, ಅಪಸ್ಸಂ ತೀರಮಾಯುಹೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಿಸಮ್ಮ ವತ್ತಂ ಲೋಕಸ್ಸಾ**ತಿ ಅಹಂ ಲೋಕಸ್ಸ ವತ್ತಕಿರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಉಪಧಾರೇತ್ವಾ ವಿಹರಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಾಯಾಮಸ್ಸ ಚಾ**ತಿ ವಾಯಾಮಸ್ಸ ಚ ಆನಿಸಂಸಂ ನಿಸಾಮೇತ್ವಾ ವಿಹರಾಮೀತಿ ದೀಪೇತಿ। **ತಸ್ಮಾ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ನಿಸಮ್ಮ ವಿಹರಾಮಿ, "ಪುರಿಸಕಾರೋ ನಾಮ ನ ನಸ್ಸತಿ, ಸುಖೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತೀ"ತಿ ಜಾನಾಮಿ, ತಸ್ಮಾ ತೀರಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋಪಿ ಆಯೂಹಾಮಿ ವೀರಿಯಂ ಕರೋಮಿ, ನ ಉಕ್ಕಣ್ಠಾಮೀತಿ।

ಸಾ ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಉತ್ತರಿ ಸೋತುಕಾಮಾ ಹುತ್ವಾ ಪುನ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೨೫."ಗಮ್ಭೀರೇ ಅಪ್ಪಮೇಯ್ಯಸ್ಮಿಂ, ತೀರಂ ಯಸ್ಸ ನ ದಿಸ್ಸತಿ।
ಮೋಘೋ ತೇ ಪುರಿಸವಾಯಾಮೋ, ಅಪ್ಪತ್ವಾವ ಮರಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಪ್ಪತ್ವಾ**ತಿ ತೀರಂ ಅಪ್ಪತ್ವಾಯೇವ।

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ದೇವತೇ, ಕಿಂ ನಾಮೇತಂ ಕಥೇಸಿ, ವಾಯಾಮಂ ಕತ್ವಾ ಮರನ್ತೋಪಿ ಗರಹತೋ ಮುಚ್ಚಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೨೬."ಅನಣೋ ಞಾತಿನಂ ಹೋತಿ, ದೇವಾನಂ ಪಿತುನಞ್ಚ ಸೋ।
ಕರಂ ಪುರಿಸಕಿಚ್ಚಾನಿ, ನ ಚ ಪಚ್ಛಾನುತಪ್ಪತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅನಣೋ**ತಿ ವಾಯಾಮಂ ಕರೋನ್ತೋ ಞಾತೀನಞ್ಚೇವ ದೇವತಾನಞ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾನಞ್ಚ ಅನ್ತರೇ ಅನಣೋ ಹೋತಿ ಅಗರಹಿತೋ ಅನಿನ್ದಿತೋ। **ಕರಂ ಪುರಿಸಕಿಚ್ಚಾನೀ**ತಿ ಯಥಾ ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಪುರಿಸೇಹಿ ಕತ್ತಬ್ಬಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಕರಂ ಪಚ್ಛಾಕಾಲೇ ನ ಚ ಅನುತಪ್ಪತಿ, ಯಥಾ ನಾನುಸೋಚತಿ, ಏವಾಹಮ್ಪಿ ವೀರಿಯಂ ಕರೋನ್ತೋ ಪಚ್ಛಾಕಾಲೇ ನಾನುತಪ್ಪಾಮಿ ನಾನುಸೋಚಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಥ ನಂ ದೇವಧೀತಾ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೨೭."ಅಪಾರನೇಯ್ಯಂ ಯಂ ಕಮ್ಮಂ, ಅಫಲಂ ಕಿಲಮಥುದ್ದಯಂ।
ತತ್ಥ ಕೋ ವಾಯಾಮೇನತ್ಥೋ, ಮಚ್ಚು ಯಸ್ಸಾಭಿನಿಪ್ಪತ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಪಾರನೇಯ್ಯ**ನ್ತಿ ವಾಯಾಮೇನ ಮತ್ಥಕಂ ಅಪಾಪೇತಬ್ಬಂ। **ಮಚ್ಚು ಯಸ್ಸಾಭಿನಿಪ್ಪತ**ನ್ತಿ ಯಸ್ಸ ಅಟ್ಠಾನೇ ವಾಯಾಮಕರಣಸ್ಸ ಮರಣಮೇವ ನಿಪ್ಫನ್ನಂ, ತತ್ಥ ಕೋ ವಾಯಾಮೇನತ್ಥೋತಿ।

ಏವಂ ದೇವಧೀತಾಯ ವುತ್ತೇ ತಂ ಅಪ್ಪಟಿಭಾನಂ ಕರೋನ್ತೋ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಉತ್ತರಿ ಗಾಥಾ ಆಹ -

೧೨೮."ಅಪಾರನೇಯ್ಯಮಚ್ಚನ್ತಂ , ಯೋ ವಿದಿತ್ವಾನ ದೇವತೇ।

ನ ರಕ್ಖೇ ಅತ್ತನೋ ಪಾಣಂ, ಜಞ್ಞಾ ಸೋ ಯದಿ ಹಾಪಯೇ॥

೧೨೯"ಅಧಿಪ್ಪಾಯಫಲಂ ಏಕೇ, ಅಸ್ಮಿಂ ಲೋಕಸ್ಮಿ ದೇವತೇ।
ಪಯೋಜಯನ್ತಿ ಕಮ್ಮಾನಿ, ತಾನಿ ಇಜ್ಝನ್ತಿ ವಾ ನ ವಾ॥

೧೩೦"ಸನ್ದಿಟ್ಠಿಕಂ ಕಮ್ಮಫಲಂ, ನನು ಪಸ್ಸಸಿ ದೇವತೇ।
ಸನ್ನಾ ಅಞ್ಞೇ ತರಾಮಹಂ, ತಞ್ಚ ಪಸ್ಸಾಮಿ ಸನ್ತಿಕೇ॥

೧೩೧"ಸೋ ಅಹಂ ವಾಯಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಯಥಾಸತ್ತಿ ಯಥಾಬಲಂ।
ಗಚ್ಛಂ ಪಾರಂ ಸಮುದ್ದಸ್ಸ, ಕಸ್ಸಂ ಪುರಿಸಕಾರಿಯ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಚ್ಚನ್ತ**ನ್ತಿ ಯೋ "ಇದಂ ಕಮ್ಮಂ ವೀರಿಯಂ ಕತ್ವಾ ನಿಪ್ಫಾದೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ, ಅಚ್ಚನ್ತಮೇವ ಅಪಾರನೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ವಿದಿತ್ವಾ ಚಣ್ಡಹತ್ಥಿಆದಯೋ ಅಪರಿಹರನ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಪಾಣಂ ನ ರಕ್ಖತಿ। **ಜಞ್ಞಾ ಸೋ ಯದಿ ಹಾಪಯೇ**ತಿ ಸೋ ಯದಿ ತಾದಿಸೇಸು ಠಾನೇಸು ವೀರಿಯಂ ಹಾಪೇಯ್ಯ, ಜಾನೇಯ್ಯ ತಸ್ಸ ಕುಸೀತಭಾವಸ್ಸ ಫಲಂ। ತ್ವಂ ಯಂ ವಾ ತಂ ವಾ ನಿರತ್ಥಕಂ ವದಸೀತಿ ದೀಪೇತಿ। ಪಾಳಿಯಂ ಪನ "ಜಞ್ಞಾ ಸೋ ಯದಿ ಹಾಪಯ"ನ್ತಿ ಲಿಖಿತಂ, ತಂ ಅಟ್ಠಕಥಾಸು ನತ್ಥಿ। **ಅಧಿಪ್ಪಾಯಫಲ**ನ್ತಿ ಅತ್ತನೋ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಫಲಂ ಸಮ್ಪಸ್ಸಮಾನಾ ಏಕಚ್ಚೇ ಪುರಿಸಾ ಕಸಿವಣಿಜ್ಜಾದೀನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಪಯೋಜಯನ್ತಿ, ತಾನಿ ಇಜ್ಝನ್ತಿ ವಾ ನ ವಾ ಇಜ್ಝನ್ತಿ। "ಏತ್ಥ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇದಂ ಉಗ್ಗಹೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪನ ಕಾಯಿಕಚೇತಸಿಕವೀರಿಯಂ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ತಂ ಇಜ್ಝತೇವ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿಯೇವಾತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಸನ್ನಾ ಅಞ್ಞೇ ತರಾಮಹ**ನ್ತಿ ಅಞ್ಞೇ ಜನಾ ಮಹಾಸಮುದ್ದೇ ಸನ್ನಾ ನಿಮುಗ್ಗಾ ವೀರಿಯಂ ಅಕರೋನ್ತಾ ಮಚ್ಛಕಚ್ಛಪಭಕ್ಖಾ ಜಾತಾ, ಅಹಂ ಪನ ಏಕಕೋವ ತರಾಮಿ। **ತಞ್ಚ ಪಸ್ಸಾಮಿ ಸನ್ತಿಕೇ**ತಿ ಇದಂ ಮೇ ವೀರಿಯಫಲಂ ಪಸ್ಸ, ಮಯಾ ಇಮಿನಾ ಅತ್ತಭಾವೇನ ದೇವತಾ ನಾಮ ನ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಾ, ಸೋಹಂ ತಞ್ಚ ಇಮಿನಾ ದಿಬ್ಬರೂಪೇನ ಮಮ ಸನ್ತಿಕೇ ಠಿತಂ ಪಸ್ಸಾಮಿ। **ಯಥಾಸತ್ತಿ ಯಥಾಬಲ**ನ್ತಿ ಅತ್ತನೋ ಸತ್ತಿಯಾ ಚ ಬಲಸ್ಸ ಚ ಅನುರೂಪಂ। **ಕಸ್ಸ**ನ್ತಿ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ।

ತತೋ ದೇವತಾ ತಸ್ಸ ತಂ ದಳ್ಹವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಥುತಿಂ ಕರೋನ್ತೀ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೩೨"ಯೋ ತ್ವಂ ಏವಂ ಗತೇ ಓಘೇ, ಅಪ್ಪಮೇಯ್ಯೇ ಮಹಣ್ಣವೇ।
ಧಮ್ಮವಾಯಾಮಸಮ್ಪನ್ನೋ, ಕಮ್ಮುನಾ ನಾವಸೀದಸಿ।
ಸೋ ತ್ವಂ ತತ್ಥೇವ ಗಚ್ಛಾಹಿ, ಯತ್ಥ ತೇ ನಿರತೋ ಮನೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಏವಂ ಗತೇ**ತಿ ಏವರೂಪೇ ಗಮ್ಭೀರೇ ವಿತ್ಥತೇ ಮಹಾಸಮುದ್ದೇ। **ಧಮ್ಮವಾಯಾಮಸಮ್ಪನ್ನೋ**ತಿ ಧಮ್ಮವಾಯಾಮೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ। **ಕಮ್ಮುನಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಪುರಿಸಕಾರಕಮ್ಮೇನ। **ನಾವಸೀದಸೀ**ತಿ ನ ಅವಸೀದಸಿ। **ಯತ್ಥ ತೇ**ತಿ ಯಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ತವ ಮನೋ ನಿರತೋ, ತತ್ಥೇವ ಗಚ್ಛಾಹೀತಿ।

ಸಾ ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ "ಪಣ್ಡಿತ ಮಹಾಪರಕ್ಕಮ, ಕುಹಿಂ ತಂ ನೇಮೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಮಿಥಿಲನಗರ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ ಸಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಪುಪ್ಫಕಲಾಪಂ ವಿಯ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಉಭೋಹಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಪರಿಗ್ಗಯ್ಹ ಉರೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಪಿಯಪುತ್ತಂ ಆದಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತೀ ವಿಯ ಆಕಾಸೇ ಪಕ್ಖನ್ದಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಸತ್ತಾಹಂ ಲೋಣೋದಕೇನ ಉಪಕ್ಕಸರೀರೋ ಹುತ್ವಾ ದಿಬ್ಬಫಸ್ಸೇನ ಫುಟ್ಠೋ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕಮಿ। ಅಥ ನಂ ಸಾ ಮಿಥಿಲಂ ನೇತ್ವಾ ಅಮ್ಬವನುಯ್ಯಾನೇ ಮಙ್ಗಲಸಿಲಾಪಟ್ಟೇ ದಕ್ಖಿಣಪಸ್ಸೇನ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಉಯ್ಯಾನದೇವತಾಹಿ ತಸ್ಸ ಆರಕ್ಖಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತಾ।

ತದಾ ಪೋಲಜನಕಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ ನತ್ಥಿ। ಏಕಾ ಪನಸ್ಸ ಧೀತಾ ಅಹೋಸಿ, ಸಾ ಸೀವಲಿದೇವೀ ನಾಮ ಪಣ್ಡಿತಾ ಬ್ಯತ್ತಾ। ಅಮಚ್ಚಾ ತಮೇನಂ ಮರಣಮಞ್ಚೇ ನಿಪನ್ನಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು "ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇಸು ದಿವಙ್ಗತೇಸು ರಜ್ಜಂ ಕಸ್ಸ ದಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ? ಅಥ ನೇ ರಾಜಾ "ತಾತಾ, ಮಮ ಧೀತರಂ ಸೀವಲಿದೇವಿಂ ಆರಾಧೇತುಂ ಸಮತ್ಥಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದೇಥ, ಯೋ ವಾ ಪನ ಚತುರಸ್ಸಪಲ್ಲಙ್ಕಸ್ಸ ಉಸ್ಸೀಸಕಂ ಜಾನಾತಿ, ಯೋ ವಾ ಪನ ಸಹಸ್ಸಥಾಮಧನುಂ ಆರೋಪೇತುಂ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಯೋ ವಾ ಪನ ಸೋಳಸ ಮಹಾನಿಧೀ ನೀಹರಿತುಂ ಸಕ್ಕೋತಿ, ತಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ಅಮಚ್ಚಾ "ದೇವ, ತೇಸಂ ನೋ ನಿಧೀನಂ ಉದ್ದಾನಂ ಕಥೇಥಾ"ತಿ ಆಹಂಸು। ಅಥ ರಾಜಾ -

"ಸೂರಿಯುಗ್ಗಮನೇ ನಿಧಿ, ಅಥೋ ಓಕ್ಕಮನೇ ನಿಧಿ।
ಅನ್ತೋ ನಿಧಿ ಬಹಿ ನಿಧಿ, ನ ಅನ್ತೋ ನ ಬಹಿ ನಿಧಿ॥

"ಆರೋಹನೇ ಮಹಾನಿಧಿ, ಅಥೋ ಓರೋಹನೇ ನಿಧಿ।
ಚತೂಸು ಮಹಾಸಾಲೇಸು, ಸಮನ್ತಾ ಯೋಜನೇ ನಿಧಿ॥

"ದನ್ತಗ್ಗೇಸು ಮಹಾನಿಧಿ, ವಾಲಗ್ಗೇಸು ಚ ಕೇಪುಕೇ।
ರುಕ್ಖಗ್ಗೇಸು ಮಹಾನಿಧಿ, ಸೋಳಸೇತೇ ಮಹಾನಿಧೀ॥

"ಸಹಸ್ಸಥಾಮೋ ಪಲ್ಲಙ್ಕೋ, ಸೀವಲಿಆರಾಧನೇನ ಚಾ"ತಿ॥ -
ಮಹಾನಿಧೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಇತರೇಸಮ್ಪಿ ಉದ್ದಾನಂ ಕಥೇಸಿ। ರಾಜಾ ಇಮಂ ಕಥಂ ವತ್ವಾ ಕಾಲಮಕಾಸಿ।

ಅಮಚ್ಚಾ ರಞ್ಞೋ ಅಚ್ಚಯೇನ ತಸ್ಸ ಮತಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ಸತ್ತಮೇ ದಿವಸೇ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಮನ್ತಯಿಂಸು "ಅಮ್ಭೋ ರಞ್ಞಾ 'ಅತ್ತನೋ ಧೀತರಂ ಆರಾಧೇತುಂ ಸಮತ್ಥಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದಾತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ವುತ್ತಂ, ಕೋ ತಂ ಆರಾಧೇತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ತೇ "ಸೇನಾಪತಿ ವಲ್ಲಭೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸಾಸನಂ ಪೇಸೇಸುಂ। ಸೋ ಸಾಸನಂ ಸುತ್ವಾ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ರಜ್ಜತ್ಥಾಯ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಆಗತಭಾವಂ ರಾಜಧೀತಾಯ ಆರೋಚಾಪೇಸಿ। ಸಾ ತಸ್ಸ ಆಗತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಅತ್ಥಿ ನು ಖ್ವಸ್ಸ ಸೇತಚ್ಛತ್ತಸಿರಿಂ ಧಾರೇತುಂ ಧಿತೀ"ತಿ ತಸ್ಸ ವೀಮಂಸನತ್ಥಾಯ "ಖಿಪ್ಪಂ ಆಗಚ್ಛತೂ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಸಾಸನಂ ಸುತ್ವಾ ತಂ ಆರಾಧೇತುಕಾಮೋ ಸೋಪಾನಪಾದಮೂಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಜವೇನಾಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಸಾ ವೀಮಂಸಮಾನಾ "ಮಹಾತಲೇ ಜವೇನ ಧಾವಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ರಾಜಧೀತರಂ ತೋಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವೇಗೇನ ಪಕ್ಖನ್ದಿ। ಅಥ ನಂ "ಪುನ ಏಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಪುನ ವೇಗೇನ ಆಗತೋ। ಸಾ ತಸ್ಸ ಧಿತಿಯಾ ವಿರಹಿತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಏಹಿ ಸಮ್ಮ, ಪಾದೇ ಮೇ ಸಮ್ಬಾಹಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಆರಾಧನತ್ಥಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಪಾದೇ ಸಮ್ಬಾಹಿ। ಅಥ ನಂ ಸಾ ಉರೇ ಪಾದೇನ ಪಹರಿತ್ವಾ ಉತ್ತಾನಕಂ ಪಾತೇತ್ವಾ "ಇಮಂ ಅನ್ಧಬಾಲಪುರಿಸಂ ಧಿತಿವಿರಹಿತಂ ಪೋಥೇತ್ವಾ ಗೀವಾಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನೀಹರಥಾ"ತಿ ದಾಸೀನಂ ಸಞ್ಞಂ ಅದಾಸಿ। ತಾ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ಸೋ ತೇಹಿ "ಕಿಂ ಸೇನಾಪತೀ"ತಿ ಪುಟ್ಠೋ "ಮಾ ಕಥೇಥ, ಸಾ ನೇವ ಮನುಸ್ಸಿತ್ಥೀ, ಯಕ್ಖಿನೀ"ತಿ ಆಹ। ತತೋ ಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕೋ ಗತೋ, ತಮ್ಪಿ ತಥೇವ ಲಜ್ಜಾಪೇಸಿ। ತಥಾ ಸೇಟ್ಠಿಂ, ಛತ್ತಗ್ಗಾಹಂ, ಅಸಿಗ್ಗಾಹನ್ತಿ ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ಲಜ್ಜಾಪೇಸಿಯೇವ।

ಅಥ ಅಮಚ್ಚಾ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ "ರಾಜಧೀತರಂ ಆರಾಧೇತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಸಹಸ್ಸಥಾಮಧನುಂ ಆರೋಪೇತುಂ ಸಮತ್ಥಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ಆಹ, ತಮ್ಪಿ ಕೋಚಿ ಆರೋಪೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ತತೋ "ಚತುರಸ್ಸಪಲ್ಲಙ್ಕಸ್ಸ ಉಸ್ಸೀಸಕಂ ಜಾನನ್ತಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ಆಹ, ತಮ್ಪಿ ಕೋಚಿ ನ ಜಾನಾತಿ। ತತೋ ಸೋಳಸ ಮಹಾನಿಧೀ ನೀಹರಿತುಂ ಸಮತ್ಥಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ಆಹ, ತೇಪಿ ಕೋಚಿ ನೀಹರಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ತತೋ "ಅಮ್ಭೋ ಅರಾಜಿಕಂ ನಾಮ ರಟ್ಠಂ ಪಾಲೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ, ಕಿಂ ನು ಖೋ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಮನ್ತಯಿಂಸು। ಅಥ ನೇ ಪುರೋಹಿತೋ ಆಹ - "ಭೋ ತುಮ್ಹೇ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಫುಸ್ಸರಥಂ ನಾಮ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಫುಸ್ಸರಥೇನ ಹಿ ಲದ್ಧರಾಜಾ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ಹೋತೀ"ತಿ। ತೇ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ನಗರಂ

ಅಲಙ್ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಮಙ್ಗಲರಥೇ ಚತ್ತಾರೋ ಕುಮುದವಣ್ಣೇ ಅಸ್ಸೇ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಉತ್ತಮಪಚ್ಚತ್ಥರಣಂ ಅತ್ಥರಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚ ರಾಜಕಕುಧಭಣ್ಡಾನಿ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಚತುರಙ್ಗಿನಿಯಾ ಸೇನಾಯ ಪರಿವಾರೇಸುಂ। "ಸಸಾಮಿಕಸ್ಸ ರಥಸ್ಸ ಪುರತೋ ತೂರಿಯಾನಿ ವಜ್ಜನ್ತಿ, ಅಸಾಮಿಕಸ್ಸ ಪಚ್ಛತೋ ವಜ್ಜನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಬ್ಬತೂರಿಯಾನಿ ಪಚ್ಛತೋ ವಾದೇಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಸುವಣ್ಣಭಿಙ್ಕಾರೇನ ರಥಧುರಞ್ಚ ಪತೋದಞ್ಚ ಅಭಿಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ "ಯಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇತುಂ ಪುಞ್ಞಂ ಅತ್ಥಿ, ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಚ್ಛತೂ"ತಿ ರಥಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸುಂ। ಅಥ ರಥೋ ರಾಜಗೇಹಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ವೇಗೇನ ಮಹಾವೀಥಿಂ ಅಭಿರುಹಿ।

ಸೇನಾಪತಿಆದಯೋ "ಫುಸ್ಸರಥೋ ಮಮ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗಚ್ಛತೂ"ತಿ ಚಿನ್ತಯಿಂಸು। ಸೋ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಗೇಹಾನಿ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ನಗರಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ಪಾಚೀನದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉಯ್ಯಾನಾಭಿಮುಖೋ ಪಾಯಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ವೇಗೇನ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ನಿವತ್ತೇಥಾ"ತಿ ಆಹಂಸು। ಪುರೋಹಿತೋ "ಮಾ ನಿವತ್ತಯಿತ್ಥ, ಇಚ್ಛನ್ತೋ ಯೋಜನಸತಮ್ಪಿ ಗಚ್ಛತು, ಮಾ ನಿವಾರೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ರಥೋ ಉಯ್ಯಾನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಮಙ್ಗಲಸಿಲಾಪಟ್ಟಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ಆರೋಹನಸಜ್ಜೋ ಹುತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಪುರೋಹಿತೋ ಮಹಾಸತ್ತಂ ನಿಪನ್ನಕಂ ದಿಸ್ವಾ ಅಮಚ್ಚೇ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಅಮ್ಭೋ ಏಕೋ ಸಿಲಾಪಟ್ಟೇ ನಿಪನ್ನಕೋ ಪುರಿಸೋ ದಿಸ್ಸತಿ, ಸೇತಚ್ಛತ್ತಾನುಚ್ಛವಿಕಾ ಪನಸ್ಸ ಧಿತಿ ಅತ್ಥೀತಿ ವಾ ನತ್ಥೀತಿ ವಾ ನ ಜಾನಾಮ, ಸಚೇ ಏಸ ಪುಞ್ಞವಾ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಮ್ಹೇ ನ ಓಲೋಕೇಸ್ಸತಿ, ಕಾಳಕಣ್ಣಿಸತ್ತೋ ಸಚೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಭೀತತಸಿತೋ ಉಟ್ಠಾಯ ಕಮ್ಪಮಾನೋ ಓಲೋಕೇಸ್ಸತಿ, ತಸ್ಮಾ ಖಿಪ್ಪಂ ಸಬ್ಬತೂರಿಯಾನಿ ಪಗ್ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತಾವದೇವ ಅನೇಕಸತಾನಿ ತೂರಿಯಾನಿ ಪಗ್ಗಣ್ಹಿಂಸು। ತದಾ ತೂರಿಯಸದ್ದೋ ಸಾಗರಘೋಸೋ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ತೇನ ಸದ್ದೇನ ಪಬುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಸೀಸಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಮಹಾಜನಂ ದಿಸ್ವಾ "ಸೇತಚ್ಛತ್ತೇನ ಮೇ ಆಗತೇನ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಪುನ ಸೀಸಂ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ಪರಿವತ್ತಿತ್ವಾ ವಾಮಪಸ್ಸೇನ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಪುರೋಹಿತೋ ತಸ್ಸ ಪಾದೇ ವಿವರಿತ್ವಾ ಲಕ್ಖಣಾನಿ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ "ತಿಟ್ಠತು ಅಯಂ ಏಕೋ ದೀಪೋ, ಚತುನ್ನಮ್ಪಿ ಮಹಾದೀಪಾನಂ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ಹೋತೀ"ತಿ ಪುನ ತೂರಿಯಾನಿ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾಪೇಸಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಮುಖಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಪರಿವತ್ತಿತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಪಸ್ಸೇನ ನಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಮಹಾಜನಂ ಓಲೋಕೇಸಿ। ತದಾ ಪುರೋಹಿತೋ ಪರಿಸಂ ಉಸ್ಸಾರೇತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಅವಕುಜ್ಜೋ ಹುತ್ವಾ "ಉಟ್ಠೇಹಿ, ದೇವ, ರಜ್ಜಂ ತೇ ಪಾಪುಣಾತೀ"ತಿ ಆಹ। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ರಾಜಾ ವೋ ಕುಹಿ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಕಾಲಕತೋ ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ ವಾ ಭಾತಾ ವಾ ನತ್ಥೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ನತ್ಥಿ ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತೇನ ಹಿ ಸಾಧು ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಸಿಲಾಪಟ್ಟೇ ಪಲ್ಲಙ್ಕೇನ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ನಂ ತತ್ಥೇವ ಅಭಿಸಿಞ್ಚಿಂಸು। ಸೋ ಮಹಾಜನಕೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ ರಥವರಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಮಹನ್ತೇನ ಸಿರಿವಿಭವೇನ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಅಭಿರುಹನ್ತೋ "ಸೇನಾಪತಿಆದೀನಂ ತಾನೇವ ಠಾನಾನಿ ಹೋನ್ತೂ"ತಿ ವಿಚಾರೇತ್ವಾ ಮಹಾತಲಂ ಅಭಿರುಹಿ।

ರಾಜಧೀತಾ ಪನ ಪುರಿಮಸಞ್ಞಾಯ ಏವ ತಸ್ಸ ವೀಮಂಸನತ್ಥಂ ಏಕಂ ಪುರಿಸಂ ಆಣಾಪೇಸಿ "ತಾತ, ತ್ವಂ ಗಚ್ಛ, ರಾಜಾನಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಏವಂ ವದೇಹಿ 'ದೇವ, ಸೀವಲಿದೇವೀ ತುಮ್ಹೇ ಪಕ್ಕೋಸತಿ, ಖಿಪ್ಪಂ ಕಿರಾಗಚ್ಛತೂ'"ತಿ। ಸೋ ಗನ್ತ್ವಾ ತಥಾ ಆರೋಚೇಸಿ। ರಾಜಾ ಪಣ್ಡಿತೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾಪಿ ಅಸ್ಸುಣನ್ತೋ ವಿಯ "ಅಹೋ ಸೋಭನೋ ವತಾಯಂ ಪಾಸಾದೋ"ತಿ ಪಾಸಾದಮೇವ ವಣ್ಣೇತಿ। ಸೋ ತಂ ಸಾವೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜಧೀತಾಯ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಆರೋಚೇಸಿ "ಅಯ್ಯೇ, ರಾಜಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಚನಂ ನ ಸುಣಾತಿ, ಪಾಸಾದಮೇವ ವಣ್ಣೇತಿ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಚನಂ ತಿಣಂ ವಿಯ ನ ಗಣೇತೀ"ತಿ। ಸಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಸೋ ಮಹಜ್ಝಾಸಯೋ ಪುರಿಸೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ದುತಿಯಮ್ಪಿ ತತಿಯಮ್ಪಿ ಪೇಸೇಸಿ। ರಾಜಾಪಿ ಅತ್ತನೋ ರುಚಿಯಾ ಪಕತಿಗಮನೇನ ಸೀಹೋ ವಿಯ ವಿಜಮ್ಭಮಾನೋ ಪಾಸಾದಂ ಅಭಿರುಹಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಉಪಸಙ್ಕಮನ್ತೇ ರಾಜಧೀತಾ ತಸ್ಸ ತೇಜೇನ ಸಕಭಾವೇನ ಸಣ್ಠಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಹತ್ಥಾಲಮ್ಬಕಂ ಅದಾಸಿ।

ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಹತ್ಥಂ ಓಲಮ್ಬಿತ್ವಾ ಮಹಾತಲಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಸಮುಸ್ಸಿತಸೇತಚ್ಛತ್ತೇ ರಾಜಪಲ್ಲಙ್ಕೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಅಮಚ್ಚೇ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಅಮ್ಭೋ, ಅತ್ಥಿ ಪನ ವೋ ರಞ್ಞಾ ಕಾಲಂ ಕರೋನ್ತೇನ ಕೋಚಿ ಓವಾದೋ ದಿನ್ನೋ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಆಮ, ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತೇನ ಹಿ ವದೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ದೇವ "ಸೀವಲಿದೇವಿಂ ಆರಾಧೇತುಂ ಸಮತ್ಥಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ತೇನ ವುತ್ತನ್ತಿ। ಸೀವಲಿದೇವಿಯಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಹತ್ಥಾಲಮ್ಬಕೋ ದಿನ್ನೋ, ಅಯಂ ತಾವ ಆರಾಧಿತಾ ನಾಮ, ಅಞ್ಞಂ ವದೇಥಾತಿ। ದೇವ "ಚತುರಸ್ಸಪಲ್ಲಙ್ಕಸ್ಸ ಉಸ್ಸೀಸಕಂ ಜಾನಿತುಂ ಸಮತ್ಥಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ತೇನ ವುತ್ತನ್ತಿ। ರಾಜಾ "ಇದಂ ದುಜ್ಜಾನಂ, ಉಪಾಯೇನ ಸಕ್ಕಾ ಜಾನಿತು"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಸೀಸತೋ ಸುವಣ್ಣಸೂಚಿಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಸೀವಲಿದೇವಿಯಾ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇಸಿ "ಇಮಂ ಠಪೇಹೀ"ತಿ । ಸಾ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲ್ಲಙ್ಕಸ್ಸ ಉಸ್ಸೀಸಕೇ ಠಪೇಸಿ। "ಖಗ್ಗಂ ಅದಾಸೀ"ತಿಪಿ ವದನ್ತಿಯೇವ। ಸೋ ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ "ಇದಂ ಉಸ್ಸೀಸಕ"ನ್ತಿ ಞತ್ವಾ ತೇಸಂ ಕಥಂ ಅಸ್ಸುಣನ್ತೋ ವಿಯ "ಕಿಂ ಕಥೇಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪುನ ತೇಹಿ ತಥಾ ವುತ್ತೇ "ಇದಂ ಜಾನಿತುಂ ನ ಗರು, ಏತಂ ಉಸ್ಸೀಸಕ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ "ಅಞ್ಞಂ ವದೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ದೇವ, "ಸಹಸ್ಸಥಾಮಧನುಂ ಆರೋಪೇತುಂ ಸಮತ್ಥಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ತೇನ ವುತ್ತನ್ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ಆಹರಥ ನ"ನ್ತಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಸೋ ಧನುಂ ಪಲ್ಲಙ್ಕೇ ಯಥಾನಿಸಿನ್ನೋವ ಇತ್ಥೀನಂ ಕಪ್ಪಾಸಫೋಟನಧನುಂ ವಿಯ ಆರೋಪೇತ್ವಾ "ಅಞ್ಞಂ ವದೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। "ದೇವ, ಸೋಳಸ ಮಹಾನಿಧೀ ನೀಹರಿತುಂ ಸಮತ್ಥಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ತೇನ ವುತ್ತನ್ತಿ। "ತೇಸಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಉದ್ದಾನಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಆಮ, ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತೇನ ಹಿ ನಂ ಕಥೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತೇ "ಸೂರಿಯುಗ್ಗಮನೇ ನಿಧೀ"ತಿ ಉದ್ದಾನಂ ಕಥಯಿಂಸು। ತಸ್ಸ ತಂ ಸುಣನ್ತಸ್ಸೇವ ಗಗನತಲೇ ಪುಣ್ಣಚನ್ದೋ ವಿಯ ಸೋ ಅತ್ಥೋ ಪಾಕಟೋ ಅಹೋಸಿ।

ಅಥ ನೇ ರಾಜಾ ಆಹ - "ಅಜ್ಜ, ಭಣೇ, ವೇಲಾ ನತ್ಥಿ, ಸ್ವೇ ನಿಧೀ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸೋ ಪುನದಿವಸೇ ಅಮಚ್ಚೇ ಸನ್ನಿಪಾತೇತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ಭೋಜೇಸೀ"ತಿ? "ಆಮ, ದೇವಾ"ತಿ। ಸೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಸೂರಿಯೋತಿ ನಾಯಂ ಸೂರಿಯೋ, ಸೂರಿಯಸದಿಸತ್ತಾ ಪನ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾ ಸೂರಿಯಾ ನಾಮ, ತೇಸಂ ಪಚ್ಚುಗ್ಗಮನಟ್ಠಾನೇ ನಿಧಿನಾ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ। ತತೋ ರಾಜಾ "ತೇಸು ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇಸು ಆಗಚ್ಛನ್ತೇಸು ಪಚ್ಚುಗ್ಗಮನಂ ಕರೋನ್ತೋ ಕತರಂ ಠಾನಂ ಗಚ್ಛತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಅಸುಕಟ್ಠಾನಂ ನಾಮ ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತಂ ಠಾನಂ ಖಣಿತ್ವಾ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಥಾ"ತಿ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। "ಗಮನಕಾಲೇ ಅನುಗಚ್ಛನ್ತೋ ಕತ್ಥ ಠತ್ವಾ ಉಯ್ಯೋಜೇಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಅಸುಕಟ್ಠಾನೇ ನಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತತೋಪಿ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಥಾ"ತಿ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। ಅಥ ಮಹಾಜನಾ ಉಕ್ಕುಟ್ಠಿಸಹಸ್ಸಾನಿ ಪವತ್ತೇನ್ತಾ **"ಸೂರಿಯುಗ್ಗಮನೇ ನಿಧೀ"**ತಿ ವುತ್ತತ್ತಾ ಸೂರಿಯುಗ್ಗಮನದಿಸಾಯಂ ಖಣನ್ತಾ ವಿಚರಿಂಸು। ಅಥೋ **"ಓಕ್ಕಮನೇ ನಿಧೀ"**ತಿ ವುತ್ತತ್ತಾ ಸೂರಿಯತ್ಥಙ್ಗಮನದಿಸಾಯಂ ಖಣನ್ತಾ ವಿಚರಿಂಸು। "ಇದಂ ಪನ ಧನಂ ಇಧೇವ ಹೋತಿ, ಅಹೋ ಅಚ್ಛರಿಯ"ನ್ತಿ ಪೀತಿಸೋಮನಸ್ಸಂ ಪವತ್ತಯಿಂಸು। **ಅನ್ತೋನಿಧೀ**ತಿ ರಾಜಗೇಹೇ ಮಹಾದ್ವಾರಸ್ಸ ಅನ್ತೋಉಮ್ಮಾರಾ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। **ಬಹಿ ನಿಧೀ**ತಿ ಬಹಿಉಮ್ಮಾರಾ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। **ನ ಅನ್ತೋ ನ ಬಹಿ ನಿಧೀ**ತಿ ಹೇಟ್ಠಾಉಮ್ಮಾರತೋ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ । **ಆರೋಹನೇ ನಿಧೀ**ತಿ ಮಙ್ಗಲಹತ್ಥಿಂ ಆರೋಹನಕಾಲೇ ಸುವಣ್ಣನಿಸ್ಸೇಣಿಯಾ ಅತ್ಥರಣಟ್ಠಾನತೋ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। ಅಥೋ **ಓರೋಹನೇ ನಿಧೀ**ತಿ ಹತ್ಥಿಕ್ಖನ್ಧತೋ ಓರೋಹನಟ್ಠಾನತೋ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। **ಚತೂಸು ಮಹಾಸಾಲೇಸೂ**ತಿ ಭೂಮಿಯಂ ಕತಉಪಟ್ಠಾನಟ್ಠಾನೇ ಸಿರಿಸಯನಸ್ಸ ಚತ್ತಾರೋ ಮಞ್ಚಪಾದಾ ಸಾಲಮಯಾ, ತೇಸಂ ಹೇಟ್ಠಾ ಚತಸ್ಸೋ ನಿಧಿಕುಮ್ಭಿಯೋ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। **ಸಮನ್ತಾಯೋಜನೇ ನಿಧೀ**ತಿ ಯೋಜನಂ ನಾಮ ರಥಯುಗಪಮಾಣಂ, ಸಿರಿಸಯನಸ್ಸ ಸಮನ್ತಾ ರಥಯುಗಪ್ಪಮಾಣತೋ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। **ದನ್ತಗ್ಗೇಸು ಮಹಾನಿಧೀ**ತಿ ಮಙ್ಗಲಹತ್ಥಿಟ್ಠಾನೇ ತಸ್ಸ ದ್ವಿನ್ನಂ ದನ್ತಾನಂ ಅಭಿಮುಖಟ್ಠಾನತೋ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। **ವಾಲಗ್ಗೇಸೂ**ತಿ ಮಙ್ಗಲಹತ್ಥಿಟ್ಠಾನೇ ತಸ್ಸ ವಾಲಧಿಸಮ್ಮುಖಟ್ಠಾನತೋ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। **ಕೇಪುಕೇ**ತಿ ಕೇಪುಕಂ ವುಚ್ಚತಿ ಉದಕಂ, ಮಙ್ಗಲಪೋಕ್ಖರಣಿತೋ ಉದಕಂ ನೀಹರಾಪೇತ್ವಾ ನಿಧಿಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। **ರುಕ್ಖಗ್ಗೇಸು ಮಹಾನಿಧೀ**ತಿ ಉಯ್ಯಾನೇ ಮಹಾಸಾಲರುಕ್ಖಮೂಲೇ ಠಿತಮಜ್ಝನ್ಹಿಕಸಮಯೇ ಪರಿಮಣ್ಡಲಾಯ ರುಕ್ಖಚ್ಛಾಯಾಯ ಅನ್ತೋ ನಿಧಿಂ ನೀಹರಾಪೇಸಿ। ಏವಂ ಸೋಳಸ ಮಹಾನಿಧಯೋ ನೀಹರಾಪೇತ್ವಾ "ಅಞ್ಞಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ನತ್ಥಿ ದೇವಾ"ತಿ ವದಿಂಸು। ಮಹಾಜನೋ ಹಟ್ಠತುಟ್ಠೋ ಅಹೋಸಿ।

ಅಥ ರಾಜಾ “ಇದಂ ಧನಂ ದಾನಮುಖೇ ವಿಕಿರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ನಗರಮಜ್ಝೇ ಚೇವ ಚತೂಸು ನಗರದ್ವಾರೇಸು ಚಾತಿ ಪಞ್ಚಸು ಠಾನೇಸು ಪಞ್ಚ ದಾನಸಾಲಾಯೋ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಾದಾನಂ ಪಟ್ಠಪೇಸಿ, ಕಾಲಚಮ್ಪಾನಗರತೋ ಅತ್ತನೋ ಮಾತರಞ್ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಞ್ಚ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಮಹನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಅಕಾಸಿ। ತಸ್ಸ ತರುಣರಜ್ಜೇಯೇವ ಸಕಲಂ ವಿದೇಹರಟ್ಠಂ “ಅರಿಟ್ಠಜನಕರಞ್ಞೋ ಕಿರ ಪುತ್ತೋ ಮಹಾಜನಕೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇತಿ, ಸೋ ಕಿರ ಪಣ್ಡಿತೋ ಉಪಾಯಕುಸಲೋ, ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮ ನ”ನ್ತಿ ದಸ್ಸನತ್ಥಾಯ ಸಙ್ಖುಭಿತಂ ಅಹೋಸಿ। ತತೋ ತತೋ ಬಹುಂ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗಮಿಂಸು, ನಾಗರಾಪಿ ಮಹಾಛಣಂ ಸಜ್ಜಯಿಂಸು। ರಾಜನಿವೇಸನೇ ಅತ್ಥರಣಾದೀನಿ ಸನ್ಥರಿತ್ವಾ ಗನ್ಧದಾಮಮಾಲಾದಾಮಾದೀನಿ ಓಸಾರೇತ್ವಾ ವಿಪ್ಪಕಿಣ್ಣಲಾಜಾಕುಸುಮವಾಸಧೂಮಗನ್ಧಾಕಾರಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ನಾನಪ್ಪಕಾರಂ ಪಾನಭೋಜನಂ ಉಪಟ್ಠಾಪೇಸುಂ। ರಞ್ಞೋ ಪಣ್ಣಾಕಾರತ್ಥಾಯ ರಜತಸುವಣ್ಣಭಾಜನಾದೀಸು ಅನೇಕಪ್ಪಕಾರಾನಿ ಖಾದನೀಯಭೋಜನೀಯಮಧುಫಾಣಿತಫಲಾದೀನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಅಟ್ಠಂಸು। ಏಕತೋ ಅಮಚ್ಚಮಣ್ಡಲಂ ನಿಸೀದಿ, ಏಕತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಣೋ, ಏಕತೋ ಸೇಟ್ಠಿಆದಯೋ ನಿಸೀದಿಂಸು, ಏಕತೋ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಾ ನಾಟಕಿತ್ಥಿಯೋ ನಿಸೀದಿಂಸು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಪಿ ಸೋತ್ಥಿಕಾರೇನ ಮುಖಮಙ್ಗಲಿಕಾನಿ ಕಥೇನ್ತಿ, ನಚ್ಚಗೀತಾದೀಸು ಕುಸಲಾ ನಚ್ಚಗೀತಾದೀನಿ ಪವತ್ತಯಿಂಸು, ಅನೇಕಸತಾನಿ ತೂರಿಯಾನಿ ಪವಜ್ಜಿಂಸೂ। ತದಾ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಯುಗನ್ಧರವಾತವೇಗೇನ ಪಹಟಾ ಸಾಗರಕುಚ್ಛಿ ವಿಯ ಏಕನಿನ್ನಾದಂ ಅಹೋಸಿ। ಓಲೋಕಿತೋಲೋಕಿತಟ್ಠಾನಂ ಕಮ್ಪತಿ।

ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಸೇತಚ್ಛತ್ತಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ರಾಜಾಸನೇ ನಿಸಿನ್ನೋವ ಸಕ್ಕಸಿರಿಸದಿಸಂ ಮಹನ್ತಂ ಸಿರಿವಿಲಾಸಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಮಹಾಸಮುದ್ದೇ ಕತವಾಯಾಮಂ ಅನುಸ್ಸರಿ। ತಸ್ಸ “ವೀರಿಯಂ ನಾಮ ಕತ್ತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ, ಸಚಾಹಂ ಮಹಾಸಮುದ್ದೇ ವೀರಿಯಂ ನಾಕರಿಸ್ಸಂ, ನ ಇಮಂ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅಲಭಿಸ್ಸ”ನ್ತಿ ತಂ ವಾಯಾಮಂ ಅನುಸ್ಸರನ್ತಸ್ಸ ಪೀತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ಸೋ ಪೀತಿವೇಗೇನ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇನ್ತೋ ಆಹ –

೧೩೩.“ಆಸೀಸೇಥೇವ ಪುರಿಸೋ, ನ ನಿಬ್ಬಿನ್ದೇಯ್ಯ ಪಣ್ಡಿತೋ।
ಪಸ್ಸಾಮಿ ವೋಹಂ ಅತ್ತಾನಂ, ಯಥಾ ಇಚ್ಛಿಂ ತಥಾ ಅಹು॥

೧೩೪.“ಆಸೀಸೇಥೇವ ಪುರಿಸೋ, ನ ನಿಬ್ಬಿನ್ದೇಯ್ಯ ಪಣ್ಡಿತೋ।
ಪಸ್ಸಾಮಿ ವೋಹಂ ಅತ್ತಾನಂ, ಉದಕಾ ಥಲಮುಬ್ಭತಂ॥

೧೩೫.“ವಾಯಮೇಥೇವ ಪುರಿಸೋ, ನ ನಿಬ್ಬಿನ್ದೇಯ್ಯ ಪಣ್ಡಿತೋ।
ಪಸ್ಸಾಮಿ ವೋಹಂ ಅತ್ತಾನಂ, ಯಥಾ ಇಚ್ಛಿಂ ತಥಾ ಅಹು॥

೧೩೬.“ವಾಯಮೇಥೇವ ಪುರಿಸೋ, ನ ನಿಬ್ಬಿನ್ದೇಯ್ಯ ಪಣ್ಡಿತೋ।
ಪಸ್ಸಾಮಿ ವೋಹಂ ಅತ್ತಾನಂ, ಉದಕಾ ಥಲಮುಬ್ಭತಂ॥

೧೩೭.“ದುಕ್ಖೂಪನೀತೋಪಿ ನರೋ ಸಪಞ್ಞೋ, ಆಸಂ ನ ಛಿನ್ದೇಯ್ಯ ಸುಖಾಗಮಾಯ।
ಬಹೂ ಹಿ ಫಸ್ಸಾ ಅಹಿತಾ ಹಿತಾ ಚ, ಅವಿತಕ್ಕಿತಾ ಮಚ್ಚುಮುಪಬ್ಬಜನ್ತಿ॥

೧೩೮.“ಅಚಿನ್ತಿತಮ್ಪಿ ಭವತಿ, ಚಿನ್ತಿತಮ್ಪಿ ವಿನಸ್ಸತಿ।
ನ ಹಿ ಚಿನ್ತಾಮಯಾ ಭೋಗಾ, ಇತ್ಥಿಯಾ ಪುರಿಸಸ್ಸ ವಾ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಆಸೀಸೇಥೇವಾತಿ** ಆಸಾಛೇದಕಮ್ಮಂ ಅಕತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಕಮ್ಮಂ ಆಸಂ ಕರೋಥೇವ। **ನ ನಿಬ್ಬಿನ್ದೇಯ್ಯಾತಿ** ವೀರಿಯಂ ಕರೋನ್ತೋ ನ ನಿಬ್ಬಿನ್ದೇಯ್ಯ ನ ಅಲಸೇಯ್ಯ। **ಯಥಾ ಇಚ್ಛಿನ್ತಿ** ಯಥಾ ರಾಜಭಾವಂ ಇಚ್ಛಿಂ, ತಥೇವ ರಾಜಾ ಜಾತೋಮ್ಹಿ। **ಉಬ್ಭತನ್ತಿ**

ನೀಹಟಂ। **ದುಕ್ಖೂಪನೀತೋತಿ** ಕಾಯಿಕಚೇತಸಿಕದುಕ್ಖೇನ ಫುಟ್ಠೋಪೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಹಿತಾ ಹಿತಾ ಚಾತಿ** ದುಕ್ಖಫಸ್ಸಾ ಅಹಿತಾ, ಸುಖಫಸ್ಸಾ ಹಿತಾ। **ಅವಿತಕ್ಕಿತಾತಿ** ಅವಿತಕ್ಕಿತಾರೋ ಅಚಿನ್ತಿತಾರೋ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ತೇಸು ಫಸ್ಸೇಸು ಅಹಿತಫಸ್ಸೇನ ಫುಟ್ಠಾ ಸತ್ತಾ "ಹಿತಫಸ್ಸೋಪಿ ಅತ್ಥೀತಿ ವೀರಿಯಂ ಕರೋನ್ತಾ ತಂ ಪಾಪುಣನ್ತೀ"ತಿ ಅಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ವೀರಿಯಂ ನ ಕರೋನ್ತಿ, ತೇ ಇಮಸ್ಸ ಅತ್ಥಸ್ಸ ಅವಿತಕ್ಕಿತಾರೋ ಹಿತಫಸ್ಸಂ ಅಲಭಿತ್ವಾವ **ಮಚ್ಚುಮುಪಬ್ಬಜನ್ತಿ** ಮರಣಂ ಪಾಪುಣನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ವೀರಿಯಂ ಕತ್ತಬ್ಬಮೇವಾತಿ।

ಅಚಿನ್ತಿತಮ್ಪೀತಿ ಇಮೇಸಂ ಸತ್ತಾನಂ ಅಚಿನ್ತಿತಮ್ಪಿ ಹೋತಿ, ಚಿನ್ತಿತಮ್ಪಿ ವಿನಸ್ಸತಿ। ಮಯಾಪಿ ಹಿ "ಅಯುಜ್ಝಿತ್ವಾವ ರಜ್ಜಂ ಲಭಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಇದಂ ಅಚಿನ್ತಿತಂ, "ಸುವಣ್ಣಭೂಮಿತೋ ಧನಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಯುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಪಿತು ಸನ್ತಕಂ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪನ ಚಿನ್ತಿತಂ, ಇದಾನಿ ಮೇ ಚಿನ್ತಿತಂ ನಟ್ಠಂ, ಅಚಿನ್ತಿತಂ ಜಾತಂ। **ನ ಹಿ ಚಿನ್ತಾಮಯಾ ಭೋಗಾತಿ** ಇಮೇಸಂ ಸತ್ತಾನಞ್ಹಿ ಭೋಗಾ ಚಿನ್ತಾಯ ಅನಿಪ್ಫಜ್ಜನತೋ ಚಿನ್ತಾಮಯಾ ನಾಮ ನ ಹೋನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ವೀರಿಯಮೇವ ಕತ್ತಬ್ಬಂ। ವೀರಿಯವತೋ ಹಿ ಅಚಿನ್ತಿತಮ್ಪಿ ಹೋತೀತಿ।

ಸೋ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದಸ ರಾಜಧಮ್ಮೇ ಅಕೋಪೇತ್ವಾ ಧಮ್ಮೇನ ಸಮೇನ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ, ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ಚ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ। ಅಪರಭಾಗೇ ಸೀವಲಿದೇವೀ ಧಞ್ಞಪುಞ್ಞಲಕ್ಖಣಸಮ್ಪನ್ನಂ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿ, "ದೀಘಾವುಕುಮಾರೋ"ತಿಸ್ಸ ನಾಮಂ ಕರಿಂಸು। ತಸ್ಸ ವಯಪ್ಪತ್ತಸ್ಸ ರಾಜಾ ಉಪರಜ್ಜಂ ದತ್ವಾ ಸತ್ತವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ। ಸೋ ಏಕದಿವಸಂ ಉಯ್ಯಾನಪಾಲೇನ ಫಲಾಫಲೇಸು ಚೇವ ನಾನಾಪುಪ್ಫೇಸು ಚ ಆಭತೇಸು ತಾನಿ ದಿಸ್ವಾ ತುಟ್ಠೋ ಹುತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸಮ್ಮಾನಂ ಕಾರೇತ್ವಾ "ಸಮ್ಮ ಉಯ್ಯಾನಪಾಲ, ಅಹಂ ಉಯ್ಯಾನಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಿ, ತ್ವಂ ಅಲಙ್ಕರೋಹಿ ನ"ನ್ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಸಾಧು, ದೇವಾ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಪಟಿವೇದೇಸಿ। ಸೋ ಹತ್ಥಿಕ್ಖನ್ಧವರಗತೋ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉಯ್ಯಾನದ್ವಾರಂ ಪಾಪುಣಿ। ತತ್ರ ಚ ದ್ವೇ ಅಮ್ಬಾ ಅತ್ಥಿ ನೀಲೋಭಾಸಾ। ಏಕೋ ಅಫಲೋ, ಏಕೋ ಫಲಧರೋ। ಸೋ ಪನ ಅತಿಮಧುರೋ, ರಞ್ಞಾ ಅಗ್ಗಫಲಸ್ಸ ಅಪರಿಭುತ್ತತ್ತಾ ತತೋ ಕೋಚಿ ಫಲಂ ಗಹೇತುಂ ನ ಉಸ್ಸಹತಿ। ರಾಜಾ ಹತ್ಥಿಕ್ಖನ್ಧವರಗತೋವ ತತೋ ಏಕಂ ಫಲಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿ, ತಸ್ಸ ತಂ ಜಿವ್ಹಗ್ಗೇ ಠಪಿತಮತ್ತಮೇವ ದಿಬ್ಬೋಜಂ ವಿಯ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ। ಸೋ "ನಿವತ್ತನಕಾಲೇ ಬಹೂ ಖಾದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ। "ರಞ್ಞಾ ಅಗ್ಗಫಲಂ ಪರಿಭುತ್ತ"ನ್ತಿ ಞತ್ವಾ ಉಪರಾಜಾನಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಅನ್ತಮಸೋ ಹತ್ಥಿಮೇಣ್ಡಅಸ್ಸಮೇಣ್ಡಾದಯೋಪಿ ಫಲಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿಂಸು। ಅಞ್ಞೇ ಫಲಂ ಅಲಭನ್ತಾ ದಣ್ಡೇಹಿ ಸಾಖಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ನಿಪಣ್ಣಮಕಂಸು। ರುಕ್ಖೋ ಓಭಗ್ಗವಿಭಗ್ಗೋ ಅಟ್ಠಾಸಿ, ಇತರೋ ಪನ ಮಣಿಪಬ್ಬತೋ ವಿಯ ವಿಲಾಸಮಾನೋ ಠಿತೋ।

ರಾಜಾ ಉಯ್ಯಾನಾ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಇದಂ ಕಿ"ನ್ತಿ ಅಮಚ್ಚೇ ಪುಚ್ಛತಿ। "ದೇವೇನ ಅಗ್ಗಫಲಂ ಪರಿಭುತ್ತನ್ತಿ ಮಹಾಜನೇನ ವಿಲುಮ್ಪಿತೋ ದೇವಾ"ತಿ ಆಹಂಸು। "ಕಿಂ ನು ಖೋ ಭಣೇ, ಇಮಸ್ಸ ಪನ ನೇವ ಪತ್ತಂ, ನ ವಣ್ಣೋ ಖೀಣೋ"ತಿ? "ನಿಪ್ಫಲತಾಯ ನ ಖೀಣೋ, ದೇವಾ"ತಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಸಂವೇಗಂ ಪಟಿಲಭಿತ್ವಾ "ಅಯಂ ರುಕ್ಖೋ ನಿಪ್ಫಲತಾಯ ನೀಲೋಭಾಸೋ ಠಿತೋ, ಅಯಂ ಪನ ಸಫಲತಾಯ ಓಭಗ್ಗವಿಭಗ್ಗೋ ಠಿತೋ। ಇದಮ್ಪಿ ರಜ್ಜಂ ಸಫಲರುಕ್ಖಸದಿಸಂ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ಪನ ನಿಪ್ಫಲರುಕ್ಖಸದಿಸಾ। ಸಕಿಞ್ಚನಸ್ಸೇವ ಭಯಂ, ನಾಕಿಞ್ಚನಸ್ಸ। ತಸ್ಮಾ ಅಹಂ ಫಲರುಕ್ಖೋ ವಿಯ ಅಹುತ್ವಾ ನಿಪ್ಫಲರುಕ್ಖಸದಿಸೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇಮಂ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಚಜಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮ್ಮ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ದಳ್ಹಂ ಸಮಾದಾನಂ ಕತ್ವಾ ಮನಂ ಅಧಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪಾಸಾದದ್ವಾರೇ ಠಿತೋವ ಸೇನಾಪತಿಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಮಹಾಸೇನಾಪತಿ, ಅಜ್ಜ ಮೇ ಪಟ್ಠಾಯ ಭತ್ತಹಾರಕಞ್ಚೇವ ಮುಖೋದಕದನ್ತಕಟ್ಠದಾಯಕಞ್ಚ ಏಕಂ ಉಪಟ್ಠಾಕಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞೇ ಮಂ ದಟ್ಠುಂ ಮಾ ಲಭನ್ತು, ಪೋರಾಣಕವಿನಿಚ್ಛಯಾಮಚ್ಚೇ ಗಹೇತ್ವಾ ರಜ್ಜಂ ಅನುಸಾಸಥ, ಅಹಂ ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಉಪರಿಪಾಸಾದತಲೇ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪಾಸಾದಮಾರುಯ್ಹ ಏಕಕೋವ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಅಕಾಸಿ। ಏವಂ ಗತೇ ಕಾಲೇ ಮಹಾಜನೋ ರಾಜಙ್ಗಣೇ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಅದಿಸ್ವಾ "ನ ನೋ ರಾಜಾ ಪೋರಾಣಕೋ ವಿಯ ಹೋತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

೧೩೯."ಅಪೋರಾಣಂ ವತ ಭೋ ರಾಜಾ, ಸಬ್ಬಭುಮ್ಮೋ ದಿಸಮ್ಪತಿ।

ನಜ್ಜ ನಚ್ಚೇ ನಿಸಾಮೇತಿ, ನ ಗೀತೇ ಕುರುತೇ ಮನೋ॥

೧೪೦"ನ ಮಿಗೇ ನಪಿ ಉಯ್ಯಾನೇ, ನಪಿ ಹಂಸೇ ಉದಿಕ್ಖತಿ।
ಮೂಗೋವ ತುಣ್ಹಿಮಾಸೀನೋ, ನ ಅತ್ಥಮನುಸಾಸತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಿಗೇತಿ** ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಹಿಕವಚನಂ, ಪುಬ್ಬೇ ಹತ್ಥೀ ಯುಜ್ಝಾಪೇತಿ, ಮೇಣ್ಡೇ ಯುಜ್ಝಾಪೇತಿ, ಅಜ್ಜ ತೇಪಿ ನ ಓಲೋಕೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಉಯ್ಯಾನೇತಿ** ಉಯ್ಯಾನಕೀಳಮ್ಪಿ ನಾನುಭೋತಿ। **ಹಂಸೇತಿ** ಪಞ್ಚಪದುಮಸಞ್ಛನ್ನಾಸು ಉಯ್ಯಾನಪೋಕ್ಖರಣೀಸು ಹಂಸಗಣಂ ನ ಓಲೋಕೇತಿ। **ಮೂಗೋವಾತಿ** ಭತ್ತಹಾರಕಞ್ಚ ಉಪಟ್ಠಾಕಞ್ಚ ಪುಚ್ಛಿಂಸು "ಭೋ ರಾಜಾ, ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಂ ಮನ್ತೇತೀ"ತಿ। ತೇ "ನ ಮನ್ತೇತೀ"ತಿ ವದಿಂಸು। ತಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹಂಸು।

ರಾಜಾ ಕಾಮೇಸು ಅನಲ್ಲೀಯನ್ತೇನ ವಿವೇಕನಿನ್ನೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಅತ್ತನೋ ಕುಲೂಪಕಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೇ ಅನುಸ್ಸರಿತ್ವಾ "ಕೋ ನು ಖೋ ಮೇ ತೇಸಂ ಸೀಲಾದಿಗುಣಯುತ್ತಾನಂ ಅಕಿಞ್ಚನಾನಂ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಆಚಿಕ್ಖಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ತೀಹಿ ಗಾಥಾಹಿ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸಿ –

೧೪೧"ಸುಖಕಾಮಾ ರಹೋಸೀಲಾ, ವಧಬನ್ಧಾ ಉಪಾರತಾ।
ಕಸ್ಸ ನು ಅಜ್ಜ ಆರಾಮೇ, ದಹರಾ ವುದ್ಧಾ ಚ ಅಚ್ಛರೇ॥

೧೪೨"ಅತಿಕ್ಕನ್ತವನಥಾ ಧೀರಾ, ನಮೋ ತೇಸಂ ಮಹೇಸಿನಂ।
ಯೇ ಉಸ್ಸುಕಮ್ಹಿ ಲೋಕಮ್ಹಿ, ವಿಹರನ್ತಿ ಮನುಸ್ಸುಕಾ॥

೧೪೩"ತೇ ಛೇತ್ವಾ ಮಚ್ಚುನೋ ಜಾಲಂ, ತತಂ ಮಾಯಾವಿನೋ ದಳ್ಹಂ।
ಛಿನ್ನಾಲಯತ್ತಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಕೋ ತೇಸಂ ಗತಿಮಾಪಯೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸುಖಕಾಮಾತಿ** ನಿಬ್ಬಾನಸುಖಕಾಮಾ। **ರಹೋಸೀಲಾತಿ** ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಸೀಲಾ ನ ಅತ್ತನೋ ಗುಣಪ್ಪಕಾಸನಾ। **ದಹರಾ ವುಡ್ಢಾ ಚಾತಿ** ದಹರಾ ಚೇವ ಮಹಲ್ಲಕಾ ಚ। **ಅಚ್ಛರೇತಿ** ವಸನ್ತಿ।

ತಸ್ಸೇವಂ ತೇಸಂ ಗುಣೇ ಅನುಸ್ಸರನ್ತಸ್ಸ ಮಹತೀ ಪೀತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪಲ್ಲಙ್ಕತೋ ಉಟ್ಠಾಯ ಉತ್ತರಸೀಹಪಞ್ಜರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಉತ್ತರದಿಸಾಭಿಮುಖೋ ಸಿರಸಿ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ "ಏವರೂಪೇಹಿ ಗುಣೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಾ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾ"ತಿ ನಮಸ್ಸಮಾನೋ **"ಅತಿಕ್ಕನ್ತವನಥಾ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಅತಿಕ್ಕನ್ತವನಥಾತಿ** ಪಹೀನತಣ್ಹಾ। **ಮಹೇಸಿನನ್ತಿ** ಮಹನ್ತೇ ಸೀಲಕ್ಖನ್ಧಾದಯೋ ಗುಣೇ ಏಸಿತ್ವಾ ಠಿತಾನಂ। **ಉಸ್ಸುಕಮ್ಹೀತಿ** ರಾಗಾದೀಹಿ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಂ ಆಪನ್ನೇ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ। **ಮಚ್ಚುನೋ ಜಾಲನ್ತಿ** ಕಿಲೇಸಮಾರೇನ ಪಸಾರಿತಂ ತಣ್ಹಾಜಾಲಂ। **ತತಂ ಮಾಯಾವಿನೋತಿ** ಅತಿಮಾಯಾವಿನೋ। **ಕೋ ತೇಸಂ ಗತಿಮಾಪಯೇತಿ** ಕೋ ಮಂ ತೇಸಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾನಂ ನಿವಾಸಟ್ಠಾನಂ ಪಾಪೇಯ್ಯ, ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತಸ್ಸ ಪಾಸಾದೇಯೇವ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸಾ ಅತೀತಾ। ಅಥಸ್ಸ ಅತಿವಿಯ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಚಿತ್ತಂ ನಮಿ, ಅಗಾರಂ ಲೋಕನ್ತರಿಕನಿರಯೋ ವಿಯ ಖಾಯಿ, ತಯೋ ಭವಾ ಆದಿತ್ತಾ ವಿಯ ಉಪಟ್ಠಹಿಂಸು। ಸೋ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಭಿಮುಖೇನ ಚಿತ್ತೇನ "ಕದಾ ನು ಖೋ ಇಮಂ ಸಕ್ಕಭವನಂ ವಿಯ ಅಲಙ್ಕತಪ್ಪಟಿಯತ್ತಂ ಮಿಥಿಲಂ ಪಹಾಯ ಹಿಮವನ್ತಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತವೇಸಗಹಣಕಾಲೋ ಮಯ್ಹಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಮಿಥಿಲವಣ್ಣನಂ ನಾಮ ಆರಭಿ –

೧೪೪"ಕದಾಹಂ ಮಿಥಿಲಂ ಫೀತಂ, ವಿಭತ್ತಂ ಭಾಗಸೋ ಮಿತಂ।

పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೪೫:కదాహం మిథిలం ఫీతం, విసాలం సబ్బతోపభం।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೪೬:కదాహం మిథిలం ఫీతం, బహుపాకారతోరణం।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೪೭:కదాహం మిథిలం ఫీతం, దళ్హమట్టాలకోట్ఠకం।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೪೮:కదాహం మిథిలం ఫీతం, సువిభత్తం మహాపథం।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೪೯:కదాహం మిథిలం ఫీతం, సువిభత్తన్తరాపణం।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೫೦:కదాహం మిథిలం ఫీతం, గవాస్సరథపీళితం।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೫೧:కదాహం మిథిలం ఫీతం, ఆరామవనమాలినిం।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೫೨:కదాహం మిథిలం ఫీతం, ఉయ్యానవనమాలినిం।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೫೩:కదాహం మిథిలం ఫీతం, పాసాదవనమాలినిం।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೫೪:కదాహం మిథిలం ఫీతం, తిపురం రాజబన్ధునిం।
మాపితం సోమనస్సేన, వేదేహేన యసస్సినా।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೫೫:కదాహం వేదేహే ఫీతే, నిచితే ధమ్మరక్ఖితే।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೫೬:కదాహం వేదేహే ఫీతే, అజేయ్యే ధమ్మరక్ఖితే।
పహాయ పబ్బజిస్సామి, తం కుదాస్సు భవిస్సతి॥

೧೫೭:కదాహం అన్తేపురం రమ్మం, విభత్తం భాగసో మితం।

ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೫೮.“ಕದಾಹಂ ಅನ್ತೇಪುರಂ ರಮ್ಮಂ, ಸುಧಾಮತ್ತಿಕಲೇಪನಂ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೫೯.“ಕದಾಹಂ ಅನ್ತೇಪುರಂ ರಮ್ಮಂ, ಸುಚಿಗನ್ಧಂ ಮನೋರಮಂ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೬೦.“ಕದಾಹಂ ಕೂಟಾಗಾರೇ ಚ, ವಿಭತ್ತೇ ಭಾಗಸೋ ಮಿತೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೬೧.“ಕದಾಹಂ ಕೂಟಾಗಾರೇ ಚ, ಸುಧಾಮತ್ತಿಕಲೇಪನೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೬೨.“ಕದಾಹಂ ಕೂಟಾಗಾರೇ ಚ, ಸುಚಿಗನ್ಧೇ ಮನೋರಮೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೬೩.“ಕದಾಹಂ ಕೂಟಾಗಾರೇ ಚ, ಲಿತ್ತೇ ಚನ್ದನಫೋಸಿತೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೬೪.“ಕದಾಹಂ ಸೋಣ್ಣಪಲ್ಲಙ್ಕೇ, ಗೋನಕೇ ಚಿತ್ತಸನ್ಥತೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೬೫.“ಕದಾಹಂ ಮಣಿಪಲ್ಲಙ್ಕೇ, ಗೋನಕೇ ಚಿತ್ತಸನ್ಥತೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೬೬.“ಕದಾಹಂ ಕಪ್ಪಾಸಕೋಸೇಯ್ಯಂ, ಖೋಮಕೋಟುಮ್ಬರಾನಿ ಚ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೬೭.“ಕದಾಹಂ ಪೋಕ್ಖರಣೀ ರಮ್ಮಾ, ಚಕ್ಕವಾಕಪಕೂಜಿತಾ।
ಮನ್ದಾಲಕೇಹಿ ಸಞ್ಛನ್ನಾ, ಪದುಮುಪ್ಪಲಕೇಹಿ ಚ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೬೮.“ಕದಾಹಂ ಹತ್ಥಿಗುಮ್ಬೇ ಚ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ।
ಸುವಣ್ಣಕಚ್ಛೇ ಮಾತಙ್ಗೇ, ಹೇಮಕಪ್ಪನವಾಸಸೇ॥

೧೬೯.“ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ತೋಮರಙ್ಕುಸಪಾಣಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೭೦.“ಕದಾಹಂ ಅಸ್ಸಗುಮ್ಬೇ ಚ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ।

ಆಜಾನೀಯೇವ ಜಾತಿಯಾ, ಸಿನ್ಧವೇ ಸೀಘವಾಹನೇ॥

೧೭೧॥ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಇಲ್ಲಿಯಾಚಾಪಧಾರಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೭೨॥ಕದಾಹಂ ರಥಸೇನಿಯೋ, ಸನ್ನದ್ಧೇ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜೇ।
ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ॥

೧೭೩॥ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೭೪॥ಕದಾಹಂ ಸೋವಣ್ಣರಥೇ, ಸನ್ನದ್ಧೇ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜೇ।
ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ॥

೧೭೫॥ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೭೬॥ಕದಾಹಂ ಸಜ್ಝುರಥೇ ಚ, ಸನ್ನದ್ಧೇ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜೇ।
ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ॥

೧೭೭॥ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೭೮॥ಕದಾಹಂ ಅಸ್ಸರಥೇ ಚ, ಸನ್ನದ್ಧೇ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜೇ।
ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ॥

೧೭೯॥ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೮೦॥ಕದಾಹಂ ಓಟ್ಠರಥೇ ಚ, ಸನ್ನದ್ಧೇ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜೇ।
ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ॥

೧೮೧॥ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೮೨॥ಕದಾಹಂ ಗೋಣರಥೇ ಚ, ಸನ್ನದ್ಧೇ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜೇ।
ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ॥

೧೮೩॥ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೮೪.:ಕದಾಹಂ ಅಜರಥೇ ಚ, ಸನ್ನದ್ಧೇ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜೇ।
ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ॥

೧೮೫.:ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೮೬.:ಕದಾಹಂ ಮೇಣ್ಡರಥೇ ಚ, ಸನ್ನದ್ಧೇ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜೇ।
ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ॥

೧೮೭.:ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೮೮.:ಕದಾಹಂ ಮಿಗರಥೇ ಚ, ಸನ್ನದ್ಧೇ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜೇ।
ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ॥

೧೮೯.:ಆರೂಳ್ಹೇ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೦.:ಕದಾಹಂ ಹತ್ಥಾರೋಹೇ ಚ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ।
ನೀಲವಮ್ಮಧರೇ ಸೂರೇ, ತೋಮರಙ್ಕುಸಪಾಣಿನೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೧.:ಕದಾಹಂ ಅಸ್ಸಾರೋಹೇ ಚ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ।
ನೀಲವಮ್ಮಧರೇ ಸೂರೇ, ಇಲ್ಲಿಯಾಚಾಪಧಾರಿನೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೨.:ಕದಾಹಂ ರಥಾರೋಹೇ ಚ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ।
ನೀಲವಮ್ಮಧರೇ ಸೂರೇ, ಚಾಪಹತ್ಥೇ ಕಲಾಪಿನೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೩.:ಕದಾಹಂ ಧನುಗ್ಗಹೇ ಚ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ।
ನೀಲವಮ್ಮಧರೇ ಸೂರೇ, ಚಾಪಹತ್ಥೇ ಕಲಾಪಿನೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೪.:ಕದಾಹಂ ರಾಜಪುತ್ತೇ ಚ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ।
ಚಿತ್ರವಮ್ಮಧರೇ ಸೂರೇ, ಕಞ್ಚನಾವೇಳಧಾರಿನೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೫.:ಕದಾಹಂ ಅರಿಯಗಣೇ ಚ, ವತವನ್ತೇ ಅಲಙ್ಕತೇ।

ಹರಿಚನ್ದನಲಿತ್ತಙ್ಗೇ, ಕಾಸಿಕುತ್ತಮಧಾರಿನೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೬.‘‘ಕದಾಹಂ ಅಮಚ್ಚಗಣೇ ಚ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತೇ।
ಪೀತವಮ್ಮಧರೇ ಸೂರೇ, ಪುರತೋ ಗಚ್ಛಮಾಲಿನೇ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೭.‘‘ಕದಾಹಂ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೮.‘‘ಕದಾಹಂ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಸುಸಞ್ಞಾ ತನುಮಜ್ಝಿಮಾ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೯೯.‘‘ಕದಾಹಂ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಅಸ್ಸವಾ ಪಿಯಭಾಣಿನೀ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೨೦೦.‘‘ಕದಾಹಂ ಸತಪಲಂ ಕಂಸಂ, ಸೋವಣ್ಣಂ ಸತರಾಜಿಕಂ।
ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೨೦೧.‘‘ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಹತ್ಥಿಗುಮ್ಬಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ಸುವಣ್ಣಕಚ್ಛಾ ಮಾತಙ್ಗಾ, ಹೇಮಕಪ್ಪನವಾಸಸಾ॥

೨೦೨.‘‘ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ತೋಮರಙ್ಕುಸಪಾಣಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೨೦೩.‘‘ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಅಸ್ಸಗುಮ್ಬಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ಆಜಾನೀಯಾವ ಜಾತಿಯಾ, ಸಿನ್ಧವಾ ಸೀಘವಾಹನಾ॥

೨೦೪.‘‘ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಇಲ್ಲಿಯಾಚಾಪಧಾರಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೨೦೫.‘‘ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ರಥಸೇನೀ, ಸನ್ನದ್ಧಾ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜಾ।
ದೀಪಾ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ॥

೨೦೬.‘‘ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೨೦೭.‘‘ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಸೋಣ್ಣರಥಾ, ಸನ್ನದ್ಧಾ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜಾ।
ದೀಪಾ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ॥

೧೦೮:ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೦೯:ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಸಜ್ಝುರಥಾ, ಸನ್ನದ್ಧಾ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜಾ।
ದೀಪಾ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ॥

೧೧೦:ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೧:ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಅಸ್ಸರಥಾ, ಸನ್ನದ್ಧಾ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜಾ।
ದೀಪಾ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ॥

೧೧೨:ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೩:ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಓಟ್ಠರಥಾ, ಸನ್ನದ್ಧಾ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜಾ।
ದೀಪಾ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ॥

೧೧೪:ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೫:ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಗೋಣರಥಾ, ಸನ್ನದ್ಧಾ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜಾ।
ದೀಪಾ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ॥

೧೧೬:ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೭:ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಅಜರಥಾ, ಸನ್ನದ್ಧಾ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜಾ।
ದೀಪಾ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ॥

೧೧೮:ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೯:ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಮೇಣ್ಡರಥಾ, ಸನ್ನದ್ಧಾ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜಾ।
ದೀಪಾ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ॥

೧೨೦:ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೨೧:ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಮಿಗರಥಾ, ಸನ್ನದ್ಧಾ ಉಸ್ಸಿತದ್ಧಜಾ।

ದೀಪಾ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ॥

೧೧೧"ಆರೂಳ್ಹಾ ಗಾಮಣೀಯೇಹಿ, ಚಾಪಹತ್ಥೇಹಿ ವಮ್ಮಿಭಿ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೩"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಹತ್ಥಾರೋಹಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ನೀಲವಮ್ಮಧರಾ ಸೂರಾ, ತೋಮರಙ್ಕುಸಪಾಣಿನೋ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೪"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಅಸ್ಸಾರೋಹಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ನೀಲವಮ್ಮಧರಾ ಸೂರಾ, ಇಲ್ಲಿಯಾಚಾಪಧಾರಿನೋ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೫"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ರಥಾರೋಹಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ನೀಲವಮ್ಮಧರಾ ಸೂರಾ, ಚಾಪಹತ್ಥಾ ಕಲಾಪಿನೋ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೬"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಧನುಗ್ಗಹಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ನೀಲವಮ್ಮಧರಾ ಸೂರಾ, ಚಾಪಹತ್ಥಾ ಕಲಾಪಿನೋ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೭"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ರಾಜಪುತ್ತಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ಚಿತ್ರವಮ್ಮಧರಾ ಸೂರಾ, ಕಞ್ಚನಾವೇಳಧಾರಿನೋ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೮"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಅರಿಯಗಣಾ, ವತವನ್ತಾ ಅಲಙ್ಕತಾ।
ಹರಿಚನ್ದನಲಿತ್ತಙ್ಗಾ, ಕಾಸಿಕುತ್ತಮಧಾರಿನೋ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೧೯"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಅಮಚ್ಚಗಣಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ಪೀತವಮ್ಮಧರಾ ಸೂರಾ, ಪುರತೋ ಗಚ್ಛಮಾಲಿನೋ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೨೦"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೨೧"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಸುಸಞ್ಞಾ ತನುಮಜ್ಝಿಮಾ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೩೧"ಕದಾಸ್ಸು ಮಂ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಅಸ್ಸವಾ ಪಿಯಭಾಣಿನೀ।
ಯನ್ತಂ ಮಂ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೩೩"ಕದಾಹಂ ಪತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾನ, ಮುಣ್ಡೋ ಸಙ್ಘಾಟಿಪಾರುತೋ।
ಪಿಣ್ಡಿಕಾಯ ಚರಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೩೪"ಕದಾಹಂ ಪಂಸುಕೂಲಾನಂ, ಉಜ್ಝಿತಾನಂ ಮಹಾಪಥೇ।
ಸಙ್ಘಾಟಿಂ ಧಾರಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೩೫"ಕದಾಹಂ ಸತ್ತಾಹಸಮ್ಮೇಘೇ, ಓವಟ್ಟೋ ಅಲ್ಲಚೀವರೋ।
ಪಿಣ್ಡಿಕಾಯ ಚರಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೩೬"ಕದಾಹಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ, ರುಕ್ಖಾ ರುಕ್ಖಂ ವನಾ ವನಂ।
ಅನಪೇಕ್ಖೋ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೩೭"ಕದಾಹಂ ಗಿರಿದುಗ್ಗೇಸು, ಪಹೀನಭಯಭೇರವೋ।
ಅದುತಿಯೋ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೩೮"ಕದಾಹಂ ವೀಣಂವ ರುಜ್ಜಕೋ, ಸತ್ತತನ್ತಿಂ ಮನೋರಮಂ।
ಚಿತ್ತಂ ಉಜುಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತಿ॥

೧೩೯"ಕದಾಹಂ ರಥಕಾರೋವ, ಪರಿಕನ್ತಂ ಉಪಾಹನಂ।
ಕಾಮಸಞ್ಞೋಜನೇ ಛೇಚ್ಛಂ, ಯೇ ದಿಬ್ಬೇ ಯೇ ಚ ಮಾನುಸೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕದಾತಿ** ಕಾಲಪರಿವಿತಕ್ಕೋ। **ಫೀತನ್ತಿ** ವತ್ಥಾಲಙ್ಕಾರಾದೀಹಿ ಸುಪುಪ್ಫಿತಂ। **ವಿಭತ್ತಂ ಭಾಗಸೋ ಮಿತನ್ತಿ** ಛೇಕೇಹಿ ನಗರಮಾಪಕೇಹಿ ರಾಜನಿವೇಸನಾದೀನಂ ವಸೇನ ವಿಭತ್ತಂ ದ್ವಾರವೀಥೀನಂ ವಸೇನ ಕೋಟ್ಠಾಸತೋ ಮಿತಂ। **ತಂ ಕುದಾಸ್ಸು ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ** ತಂ ಏವರೂಪಂ ನಗರಂ ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜನಂ ಕುದಾ ನಾಮ ಮೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ । **ಸಬ್ಬತೋಪಭನ್ತಿ** ಸಮನ್ತತೋ ಅಲಙ್ಕಾರೋಭಾಸೇನ ಯುತ್ತಂ। **ಬಹುಪಾಕಾರತೋರಣನ್ತಿ** ಬಹಲೇನ ಪುಥುಲೇನ ಪಾಕಾರೇನ ಚೇವ ದ್ವಾರತೋರಣೇಹಿ ಚ ಸಮನ್ನಾಗತಂ। **ದಳ್ಹಮಟ್ಟಾಲಕೋಟ್ಠಕನ್ತಿ** ದಳ್ಹೇಹಿ ಅಟ್ಟಾಲಕೇಹಿ ದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕೇಹಿ ಚ ಸಮನ್ನಾಗತಂ। **ಪೀಳಿತನ್ತಿ** ಸಮಾಕಿಣ್ಣಂ। **ತಿಪುರನ್ತಿ** ತೀಹಿ ಪುರೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಂ, ತಿಪಾಕಾರನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಥ ವಾ **ತಿಪುರನ್ತಿ** ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಪುಣ್ಣಂ। **ರಾಜಬನ್ಧುನೀನ್ತಿ** ರಾಜಞ್ಞಾತಕೇಹೇವ ಪುಣ್ಣಂ। **ಸೋಮನಸ್ಸೇನಾತಿ** ಏವಂನಾಮಕೇನ ವಿದೇಹರಾಜೇನ।

ನಿಚಿತೇತಿ ಧನಧಞ್ಞನಿಚಯಾದಿನಾ ಸಮ್ಪನ್ನೇ। **ಅಜೇಯ್ಯೇತಿ** ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತೇಹಿ ಅಜೇತಬ್ಬೇ। **ಚನ್ದನಫೋಸಿತೇತಿ** ಲೋಹಿತಚನ್ದನೇನ ಪರಿಪ್ಫೋಸಿತೇ। **ಕೋಟುಮ್ಬರಾನೀತಿ** ಕೋಟುಮ್ಬರರಟ್ಠೇ ಉಟ್ಠಿತವತ್ಥಾನಿ। **ಹತ್ಥಿಗುಮ್ಬೇತಿ** ಹತ್ಥಿಘಟಾಯೋ। **ಹೇಮಕಪ್ಪನವಾಸಸೇತಿ** ಹೇಮಮಯೇನ ಸೀಸಾಲಙ್ಕಾರಸಙ್ಖಾತೇನ ಕಪ್ಪನೇನ ಚ ಹೇಮಜಾಲೇನ ಚ ಸಮನ್ನಾಗತೇ। **ಗಾಮಣೀಯೇಹೀತಿ** ಹತ್ಥಾಚರಿಯೇಹಿ। **ಆಜಾನೀಯೇವ ಜಾತಿಯಾತಿ** ಜಾತಿಯಾ ಕಾರಣಾಕಾರಣಜಾನನತಾಯ ಆಜಾನೀಯೇವ, ತಾದಿಸಾನಂ ಅಸ್ಸಾನಂ ಗುಮ್ಬೇ। **ಗಾಮಣೀಯೇಹೀತಿ** ಅಸ್ಸಾಚರಿಯೇಹಿ। **ಇಲ್ಲಿಯಾಚಾಪಧಾರಿಭೀತಿ** ಇಲ್ಲಿಯಞ್ಚ ಚಾಪಞ್ಚ ಧಾರೇನ್ತೇಹಿ। **ರಥಸೇನಿಯೋತಿ** ರಥಘಟಾಯೋ। **ಸನ್ನದ್ಧೇತಿ** ಸುಟ್ಠು ನದ್ಧೇ। **ದೀಪೇ ಅಥೋಪಿ ವೇಯ್ಯಗ್ಘೇತಿ**

ದೀಪಿಬ್ಯಗ್ಘಚಮ್ಮಪರಿಕ್ಖಿತ್ತೇ। **ಗಾಮಣೀಯೇಹೀ**ತಿ ರಥಾಚರಿಯೇಹಿ। **ಸಜ್ಝುರಥೇ**ತಿ ರಜತರಥೇ। ಅಜರಥಮೇಣ್ಡರಥಮಿಗರಥೇ ಸೋಭನತ್ಥಾಯ ಯೋಜೇನ್ತಿ।

ಅರಿಯಗಣೇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಣೇ। ತೇ ಕಿರ ತದಾ ಅರಿಯಾಚಾರಾ ಅಹೇಸುಂ, ತೇನ ತೇ ಏವಮಾಹ। **ಹರಿಚನ್ದನಲಿತ್ತಙ್ಗೇ**ತಿ ಕಞ್ಚನವಣ್ಣೇನ ಚನ್ದನೇನ ಲಿತ್ತಸರೀರೇ। **ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ**ತಿ ಪಿಯಭರಿಯಾಯೇವ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। **ಸುಸಞ್ಞಾ**ತಿ ಸುಟ್ಠು ಸಞ್ಞಿತಾ। **ಅಸ್ಸವಾ**ತಿ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ ವಚನಕಾರಿಕಾ। **ಸತಪಲ**ನ್ತಿ ಪಲಸತೇನ ಸುವಣ್ಣೇನ ಕಾರಿತಂ। **ಕಂಸ**ನ್ತಿ ಪಾತಿಂ। **ಸತರಾಜಿಕ**ನ್ತಿ ಪಿಟ್ಠಿಪಸ್ಸೇ ರಾಜಿಸತೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಂ। **ಯನ್ತಂ ಮ**ನ್ತಿ ಅನಿತ್ಥಿಗನ್ಧವನಸಣ್ಡೇ ಏಕಮೇವ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ಮಂ ಕದಾ ನು ತೇ ನಾನುಯಿಸ್ಸನ್ತಿ। **ಸತ್ತಾಹಸಮ್ಮೇಘೇ**ತಿ ಸತ್ತಾಹಂ ಸಮುಟ್ಠಿತೇ ಮಹಾಮೇಘೇ, ಸತ್ತಾಹವದ್ದಲಿಕೇತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಓವಟ್ಟೋ**ತಿ ಓನತಸೀಸೋ। **ಸಬ್ಬತ್ಥಾ**ತಿ ಸಬ್ಬದಿಸಂ। **ರುಜ್ಜಕೋ**ತಿ ವೀಣಾವಾದಕೋ। **ಕಾಮಸಂಯೋಜನೇ**ತಿ ಕಾಮಸಂಯೋಜನಂ। **ದಿಬ್ಬೇ**ತಿ ದಿಬ್ಬಂ। **ಮಾನುಸೇ**ತಿ ಮಾನುಸಂ।

ಸೋ ಕಿರ ದಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾಯುಕಕಾಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತೋ ಸತ್ತವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾವಸಿಟ್ಠೇ ಆಯುಮ್ಹಿ ಪಬ್ಬಜಿತೋ। ಪಬ್ಬಜನ್ತೋ ಪನೇಸ ಉಯ್ಯಾನದ್ವಾರೇ ಅಮ್ಬರುಕ್ಖಸ್ಸ ದಿಟ್ಠಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ ಅಗಾರೇ ವಸಿತ್ವಾ "ಇಮಮ್ಹಾ ರಾಜವೇಸಾ ಪಬ್ಬಜಿತವೇಸೋ ವರತರೋ, ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಉಪಟ್ಠಾಕಂ ರಹಸ್ಸೇನ ಆಣಾಪೇಸಿ "ತಾತ, ಕಞ್ಚಿ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಅನ್ತರಾಪಣತೋ ಕಾಸಾಯವತ್ಥಾನಿ ಚೇವ ಮತ್ತಿಕಾಪತ್ತಞ್ಚ ಕಿಣಿತ್ವಾ ಆಹರಾ"ತಿ। ಸೋ ತಥಾ ಅಕಾಸಿ। ರಾಜಾ ಕಪ್ಪಕಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಕೇಸಮಸ್ಸುಂ ಓಹಾರಾಪೇತ್ವಾ ಕಪ್ಪಕಸ್ಸ ಗಾಮವರಂ ದತ್ವಾ ಕಪ್ಪಕಂ ಉಯ್ಯೋಜೇತ್ವಾ ಏಕಂ ಕಾಸಾವಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಏಕಂ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ಏಕಂ ಅಂಸೇ ಕತ್ವಾ ಮತ್ತಿಕಾಪತ್ತಮ್ಪಿ ಥವಿಕಾಯ ಓಸಾರೇತ್ವಾ ಅಂಸೇ ಲಗ್ಗೇಸಿ। ತತೋ ಕತ್ತರದಣ್ಡಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಹಾತಲೇ ಕತಿಪಯೇ ವಾರೇ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಲೀಲಾಯ ಅಪರಾಪರಂ ಚಙ್ಕಮಿ। ಸೋ ತಂ ದಿವಸಂ ತತ್ಥೇವ ವಸಿತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ಸೂರಿಯುಗ್ಗಮನವೇಲಾಯ ಪಾಸಾದಾ ಓತರಿತುಂ ಆರಭಿ।

ತದಾ ಸೀವಲಿದೇವೀ ತಾ ಸತ್ತಸತಾ ವಲ್ಲಭಿತ್ಥಿಯೋ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಚಿರಂ ದಿಟ್ಠೋ ನೋ ರಾಜಾ, ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸಾ ಅತೀತಾ, ಅಜ್ಜ ನಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರೇಹಿ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಯಥಾಬಲಂ ಇತ್ಥಿಕುತ್ತಹಾಸವಿಲಾಸೇ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಕಿಲೇಸಬನ್ಧನೇನ ಬನ್ಧಿತುಂ ವಾಯಮೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕತಪ್ಪಟಿಯತ್ತಾಹಿ ತಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ "ರಾಜಾನಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಪಾಸಾದಂ ಅಭಿರುಹನ್ತೀ ತಂ ಓತರನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾಪಿ ನ ಸಞ್ಜಾನಿ। "ರಞ್ಞೋ ಓವಾದಂ ದಾತುಂ ಆಗತೋ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಞ್ಞಾಯ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಪಾಸಾದಾ ಓತರಿ। ಇತರಾಪಿ ಪಾಸಾದಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಸಿರಿಸಯನಪಿಟ್ಠೇ ಭಮರವಣ್ಣಕೇಸೇ ಚ ಪಸಾಧನಭಣ್ಡಞ್ಚ ದಿಸ್ವಾ "ನ ಸೋ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧೋ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಿಯಸಾಮಿಕೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಏಥ ನಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ ನಿವತ್ತಾಪೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಮಹಾತಲಾ ಓತರಿತ್ವಾ ರಾಜಙ್ಗಣಂ ಸಮ್ಪಾಪುಣಿ। ಪಾಪುಣಿತ್ವಾ ಚ ಪನ ಸಬ್ಬಾಹಿ ತಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕೇಸೇ ಮೋಚೇತ್ವಾ ಪಿಟ್ಠಿಯಂ ವಿಕಿರಿತ್ವಾ ಉಭೋಹಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಉರಂ ಸಂಸುಮ್ಭಿತ್ವಾ "ಕಸ್ಮಾ ಏವರೂಪಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋಥ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ಅತಿಕರುಣಂ ಪರಿದೇವಮಾನಾ ರಾಜಾನಂ ಅನುಬನ್ಧಿ, ಸಕಲನಗರಂ ಸಙ್ಖುಭಿತಂ ಅಹೋಸಿ। ತೇಪಿ "ರಾಜಾ ಕಿರ ನೋ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ಕುತೋ ಪನ ಏವರೂಪಂ ಧಮ್ಮಿಕರಾಜಾನಂ ಲಭಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ರೋದಮಾನಾ ರಾಜಾನಂ ಅನುಬನ್ಧಿಂಸು। ತತ್ರ ತಾಸಂ ಇತ್ಥೀನಂ ಪರಿದೇವನಞ್ಚೇವ ಪರಿದೇವನ್ತಿಯೋಪಿ ತಾ ಪಹಾಯ ರಞ್ಞೋ ಗಮನಞ್ಚ ಆವಿಕರೋನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೨೪೦"ತಾ ಚ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಪಕ್ಕನ್ದುಂ, ಕಸ್ಮಾ ನೋ ವಿಜಹಿಸ್ಸಸಿ॥

೨೪೧"ತಾ ಚ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಸುಸಞ್ಞಾ ತನುಮಜ್ಝಿಮಾ।
ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಪಕ್ಕನ್ದುಂ, ಕಸ್ಮಾ ನೋ ವಿಜಹಿಸ್ಸಸಿ॥

೧೪೧"ತಾ ಚ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಅಸ್ಸವಾ ಪಿಯಭಾಣಿನೀ।
ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಪಕ್ಕನ್ದುಂ, ಕಸ್ಮಾ ನೋ ವಿಜಹಿಸ್ಸಸಿ॥

೧೪೩"ತಾ ಚ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಭೂಸಿತಾ।
ಹಿತ್ವಾ ಸಮ್ಪದ್ದವೀ ರಾಜಾ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಪುರಕ್ಖತೋ॥

೧೪೪"ತಾ ಚ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಸುಸಞ್ಞಾ ತನುಮಜ್ಝಿಮಾ।
ಹಿತ್ವಾ ಸಮ್ಪದ್ದವೀ ರಾಜಾ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಪುರಕ್ಖತೋ॥

೧೪೫"ತಾ ಚ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ, ಅಸ್ಸವಾ ಪಿಯಭಾಣಿನೀ।
ಹಿತ್ವಾ ಸಮ್ಪದ್ದವೀ ರಾಜಾ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಪುರಕ್ಖತೋ॥

೧೪೬"ಹಿತ್ವಾ ಸತಪಲಂ ಕಂಸಂ, ಸೋವಣ್ಣಂ ಸತರಾಜಿಕಂ।
ಅಗ್ಗಹೀ ಮತ್ತಿಕಂ ಪತ್ತಂ, ತಂ ದುತಿಯಾಭಿಸೇಚನ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹಾತಿ** ಬಾಹಾ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ। **ಸಮ್ಪದ್ದವೀತಿ** ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸೋ ಮಹಾಜನಕೋ ರಾಜಾ, ತಾ ಚ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ "ಕಿಂ ನೋ, ದೇವ, ಪಹಾಯ ಗಚ್ಛಸಿ, ಕೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ದೋಸೋ"ತಿ ವಿಲಪನ್ತಿಯೋವ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಸಮ್ಪದ್ದವೀ ಗತೋ, "ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಯಾಹೀ"ತಿ ಚೋದಿಯಮಾನೋ ವಿಯ ಪುರಕ್ಖತೋ ಹುತ್ವಾ ಗತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತಂ ದುತಿಯಾಭಿಸೇಚನನ್ತಿ** ಭಿಕ್ಖವೇ, ತಂ ಮತ್ತಿಕಾಪತ್ತಗ್ಗಹಣಂ ದುತಿಯಾಭಿಸೇಚನಂ ಕತ್ವಾ ಸೋ ರಾಜಾ ನಿಕ್ಖನ್ತೋತಿ।

ಸೀವಲಿದೇವೀಪಿ ಪರಿದೇವಮಾನಾ ರಾಜಾನಂ ನಿವತ್ತೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ "ಅತ್ಥೇಸೋ ಉಪಾಯೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಮಹಾಸೇನಗುತ್ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತ, ರಞ್ಞೋ ಪುರತೋ ಗಮನದಿಸಾಭಾಗೇ ಜಿಣ್ಣಘರಜಿಣ್ಣಸಾಲಾದೀಸು ಅಗ್ಗಿಂ ದೇಹಿ, ತಿಣಪಣ್ಣಾನಿ ಸಂಹರಿತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಧೂಮಂ ಕಾರೇಹೀ"ತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಸೋ ತಥಾ ಕಾರೇಸಿ। ಸಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಾದೇಸು ಪತಿತ್ವಾ ಮಿಥಿಲಾಯ ಆದಿತ್ತಭಾವಂ ಆರೋಚೇನ್ತೀ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

೧೪೭"ಭೇಸ್ಮಾ ಅಗ್ಗಿಸಮಾ ಜಾಲಾ, ಕೋಸಾ ಡಯ್ಹನ್ತಿ ಭಾಗಸೋ।
ರಜತಂ ಜಾತರೂಪಞ್ಚ, ಮುತ್ತಾ ವೇಳುರಿಯಾ ಬಹೂ॥

೧೪೮"ಮಣಯೋ ಸಙ್ಖಮುತ್ತಾ ಚ, ವತ್ಥಿಕಂ ಹರಿಚನ್ದನಂ।
ಅಜಿನಂ ದನ್ತಭಣ್ಡಞ್ಚ, ಲೋಹಂ ಕಾಳಾಯಸಂ ಬಹೂ।
ಏಹಿ ರಾಜ ನಿವತ್ತಸ್ಸು, ಮಾ ತೇತಂ ವಿನಸಾ ಧನ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಭೇಸ್ಮಾತಿ** ಭಯಾನಕಾ। **ಅಗ್ಗಿಸಮಾ ಜಾಲಾತಿ** ತೇಸಂ ತೇಸಂ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಗೇಹಾನಿ ಅಗ್ಗಿ ಗಣ್ಹಿ, ಸೋ ಏಸ ಮಹಾಜಾಲೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕೋಸಾತಿ** ಸುವಣ್ಣರಜತಕೋಟ್ಠಾಗಾರಾದೀನಿ। **ಭಾಗಸೋತಿ** ಕೋಟ್ಠಾಸತೋ ಸುವಿಭತ್ತಾಪಿ ನೋ ಏತೇ ಅಗ್ಗಿನಾ ಡಯ್ಹನ್ತಿ, ದೇವಾತಿ। **ಲೋಹನ್ತಿ** ತಮ್ಬಲೋಹಾದಿಕಂ। **ಮಾ ತೇತಂ ವಿನಸಾ ಧನನ್ತಿ** ಮಾ ತೇ ಏತಂ ಧನಂ ವಿನಸ್ಸತು, ಏಹಿ ನಂ ನಿಬ್ಬಾಪೇತಿ, ಪಚ್ಛಾ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ, "ಮಹಾಜನಕೋ ನಗರಂ ಡಯ್ಹಮಾನಂ ಅನೋಲೋಕೇತ್ವಾವ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ"ತಿ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಗರಹಾ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ತಾಯ ತೇ ಲಜ್ಜಾಪಿ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರೋಪಿ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಏಹಿ ಅಮಚ್ಚೇ ಆಣಾಪೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಿಂ ನಿಬ್ಬಾಪೇಹಿ, ದೇವಾತಿ।

ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ದೇವಿ, ಕಿಂ ಕಥೇಸಿ, ಯೇಸಂ ಕಿಞ್ಚನಂ ಅತ್ಥಿ, ತೇಸಂ ತಂ ಡಯ್ಹತಿ, ಮಯಂ ಪನ ಅಕಿಞ್ಚನಾ"ತಿ ದೀಪೇನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೨೯"ಸುಸುಖಂ ವತ ಜೀವಾಮ, ಯೇಸಂ ನೋ ನತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚನಂ।
ಮಿಥಿಲಾ ಡಯ್ಹಮಾನಾಯ, ನ ಮೇ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಡಯ್ಹಥಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಿಞ್ಚನ**ನ್ತಿ ಯೇಸಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಲಿಬುದ್ಧಕಿಲೇಸಸಙ್ಖಾತಂ ಕಿಞ್ಚನಂ ನತ್ಥಿ, ತೇ ಮಯಂ ತೇನ ಅಕಿಞ್ಚನಭಾವೇನ ಸುಸುಖಂ ವತ ಜೀವಾಮ। ತೇನೇವ ಕಾರಣೇನ ಮಿಥಿಲಾಯ ಡಯ್ಹಮಾನಾಯ ನ ಮೇ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಡಯ್ಹಥ, ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಮ್ಪಿ ಅತ್ತನೋ ಭಣ್ಡಕಂ ಡಯ್ಹಮಾನಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮೀತಿ ವದತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಉತ್ತರದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿ। ತಾಪಿಸ್ಸ ಸತ್ತಸತಾ ಭರಿಯಾ ನಿಕ್ಖಮಿಂಸು। ಪುನ ಸೀವಲಿದೇವೀ ಏಕಂ ಉಪಾಯಂ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಗಾಮಘಾತರಟ್ಠವಿಲುಮ್ಪನಾಕಾರಂ ವಿಯ ದಸ್ಸೇಥಾ"ತಿ ಅಮಚ್ಚೇ ಆಣಾಪೇಸಿ। ತಂಖಣಂಯೇವ ಆವುಧಹತ್ಥೇ ಪುರಿಸೇ ತತೋ ತತೋ ಆಧಾವನ್ತೇ ಪರಿಧಾವನ್ತೇ ವಿಲುಮ್ಪನ್ತೇ ವಿಯ ಸರೀರೇ ಲಾಖಾರಸಂ ಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಲದ್ಧಪ್ಪಹಾರೇ ವಿಯ ಫಲಕೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ವುಯ್ಹನ್ತೇ ಮತೇ ವಿಯ ಚ ರಞ್ಞೋ ದಸ್ಸೇಸುಂ। ಮಹಾಜನೋ ಉಪಕ್ಕೋಸಿ "ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇಸು ಧರನ್ತೇಸುಯೇವ ರಟ್ಠಂ ವಿಲುಮ್ಪನ್ತಿ, ಮಹಾಜನಂ ಘಾತೇನ್ತೀ"ತಿ। ಅಥ ದೇವೀಪಿ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ನಿವತ್ತನತ್ಥಾಯ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೩೦"ಅಟವಿಯೋ ಸಮುಪ್ಪನ್ನಾ, ರಟ್ಠಂ ವಿದ್ಧಂಸಯನ್ತಿ ತಂ।
ಏಹಿ ರಾಜ ನಿವತ್ತಸ್ಸು, ಮಾ ರಟ್ಠಂ ವಿನಸಾ ಇದ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಟವಿಯೋ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇಸು ಧರನ್ತೇಸುಯೇವ ಅಟವಿಚೋರಾ ಸಮುಪ್ಪನ್ನಾ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ, ತಂ ತಯಾ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತಂ ತವ ರಟ್ಠಂ ವಿದ್ಧಂಸೇನ್ತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಮಯಿ ಧರನ್ತೇಯೇವ ಚೋರಾ ಉಟ್ಠಾಯ ರಟ್ಠಂ ವಿದ್ಧಂಸೇನ್ತಾ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಸೀವಲಿದೇವಿಯಾ ಕಿರಿಯಾ ಏಸಾ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಂ ಅಪ್ಪಟಿಭಾನಂ ಕರೋನ್ತೋ ಆಹ -

೧೩೧"ಸುಸುಖಂ ವತ ಜೀವಾಮ, ಯೇಸಂ ನೋ ನತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚನಂ।
ರಟ್ಠೇ ವಿಲುಮ್ಪಮಾನಮ್ಹಿ, ನ ಮೇ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಹೀರಥ॥

೧೩೨"ಸುಸುಖಂ ವತ ಜೀವಾಮ, ಯೇಸಂ ನೋ ನತ್ಥಿ ಕಿಞ್ಚನಂ।
ಪೀತಿಭಕ್ಖಾ ಭವಿಸ್ಸಾಮ, ದೇವಾ ಆಭಸ್ಸರಾ ಯಥಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಿಲುಮ್ಪಮಾನಮ್ಹೀ**ತಿ ವಿಲುಪ್ಪಮಾನೇ। **ಆಭಸ್ಸರಾ ಯಥಾ**ತಿ ಯಥಾ ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಾನೋ ಪೀತಿಭಕ್ಖಾ ಹುತ್ವಾ ಸಮಾಪತ್ತಿಸುಖೇನ ವೀತಿನಾಮೇನ್ತಿ, ತಥಾ ವೀತಿನಾಮೇಸ್ಸಾಮಾತಿ।

ಏವಂ ವುತ್ತೇಪಿ ಮಹಾಜನೋ ರಾಜಾನಂ ಅನುಬನ್ಧಿಯೇವ। ಅಥಸ್ಸ ಏತದಹೋಸಿ "ಅಯಂ ಮಹಾಜನೋ ನಿವತ್ತಿತುಂ ನ ಇಚ್ಛತಿ, ನಿವತ್ತೇಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ। ಸೋ ಅಡ್ಢಗಾವುತಮತ್ತಂ ಗತಕಾಲೇ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಮಹಾಮಗ್ಗೇ ಠಿತೋವ ಅಮಚ್ಚೇ "ಕಸ್ಸಿದಂ ರಜ್ಜ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ತುಮ್ಹಾಕಂ , ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತೇನ ಹಿ ಇಮಂ ಲೇಖಂ ಅನ್ತರಂ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ರಾಜದಣ್ಡಂ ಕರೋಥಾ"ತಿ ಕತ್ತರದಣ್ಡೇನ ತಿರಿಯಂ ಲೇಖಂ ಆಕಡ್ಢಿ। ತೇನ ತೇಜವತಾ ರಞ್ಞಾ ಕತಂ ಲೇಖಂ ಕೋಚಿ ಅನ್ತರಂ ಕಾತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ಮಹಾಜನೋ ಲೇಖಂ

ಉಸ್ಸೀಸಕೇ ಕತ್ವಾ ಬಾಳ್ಹಪರಿದೇವಂ ಪರಿದೇವಿ। ದೇವೀಪಿ ತಂ ಲೇಖಂ ಅನ್ತರಂ ಕಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ರಾಜಾನಂ ಪಿಟ್ಠಿಂ ದತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸೋಕಂ ಸನ್ಧಾರೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಉರಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಮಹಾಮಗ್ಗೇ ತಿರಿಯಂ ಪತಿತ್ವಾ ಪರಿವತ್ತಮಾನಾ ಅಗಮಾಸಿ। ಮಹಾಜನೋ "ಲೇಖಸಾಮಿಕೇಹಿ ಲೇಖಾ ಭಿನ್ನಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ದೇವಿಯಾ ಗತಮಗ್ಗೇನೇವ ಗತೋ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಉತ್ತರಹಿಮವನ್ತಾಭಿಮುಖೋ ಅಗಮಾಸಿ। ದೇವೀಪಿ ಸಬ್ಬಂ ಸೇನಾವಾಹನಂ ಆದಾಯ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ಗತಾ। ರಾಜಾ ಮಹಾಜನಂ ನಿವತ್ತೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋಯೇವ ಸಟ್ಠಿಯೋಜನಮಗ್ಗಂ ಗತೋ।

ತದಾ ನಾರದೋ ನಾಮ ತಾಪಸೋ ಹಿಮವನ್ತೇ ಸುವಣ್ಣಗುಹಾಯಂ ವಸಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚಾಭಿಞ್ಞೋ ಝಾನಸುಖೇನ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಅತಿಕ್ಕಾಮೇತ್ವಾ ಝಾನಸುಖತೋ ವುಟ್ಠಾಯ "ಅಹೋ ಸುಖಂ, ಅಹೋ ಸುಖ"ನ್ತಿ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸಿ। ಸೋ "ಅತ್ಥಿ ನು ಖೋ ಕೋಚಿ ಜಮ್ಬುದೀಪತಲೇ ಇದಂ ಸುಖಂ ಪರಿಯೇಸನ್ತೋ"ತಿ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಮಹಾಜನಕಬುದ್ಧಙ್ಕುರಂ ದಿಸ್ವಾ "ರಾಜಾ ಮಹಾಭಿನಿಕ್ಖಮನಂ ನಿಕ್ಖನ್ತೋಪಿ ಸೀವಲಿದೇವಿಪ್ಪಮುಖಂ ಮಹಾಜನಂ ನಿವತ್ತೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಅನ್ತರಾಯಮ್ಪಿಸ್ಸ ಕರೇಯ್ಯ, ಇದಾನಿ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಯ್ಯೋಸೋ ಮತ್ತಾಯ ದಳ್ಹಸಮಾದಾನತ್ಥಂ ಓವಾದಂ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಇದ್ಧಿಬಲೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಪುರತೋ ಆಕಾಸೇ ಠಿತೋವ ತಸ್ಸ ಉಸ್ಸಾಹಂ ಜನೇತುಂ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೫೩."ಕಿಮ್ಹೇಸೋ ಮಹತೋ ಘೋಸೋ, ಕಾ ನು ಗಾಮೇವ ಕೀಳಿಯಾ।
ಸಮಣ ತೇವ ಪುಚ್ಛಾಮ, ಕತ್ಥೇಸೋ ಅಭಿಸಟೋ ಜನೋ"ತಿ॥

ತಸ್ಸ ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಆಹ -

೧೫೪."ಮಮಂ ಓಹಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತಂ, ಏತ್ಥೇಸೋ ಅಭಿಸಟೋ ಜನೋ।
ಸೀಮಾತಿಕ್ಕಮನಂ ಯನ್ತಂ, ಮುನಿಮೋನಸ್ಸ ಪತ್ತಿಯಾ।
ಮಿಸ್ಸಂ ನನ್ದೀಹಿ ಗಚ್ಛನ್ತಂ, ಕಿಂ ಜಾನಮನುಪುಚ್ಛಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಿಮ್ಹೇಸೋ**ತಿ ಕಿಮ್ಹಿ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ಏಸೋ ಹತ್ಥಿಕಾಯಾದಿವಸೇನ ಮಹತೋ ಸಮೂಹಸ್ಸ ಘೋಸೋ। **ಕಾ ನು ಗಾಮೇವ ಕೀಳಿಯಾ**ತಿ ಕಾ ನು ಏಸಾ ತಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಾನಂ ಗಾಮೇ ವಿಯ ಕೀಳಿ। **ಕತ್ಥೇಸೋ**ತಿ ಕಿಮತ್ಥಂ ಏಸ ಮಹಾಜನೋ **ಅಭಿಸಟೋ** ಸನ್ನಿಪತಿತೋ, ತಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ ಪುಚ್ಛಿ। **ಮಮ**ನ್ತಿ ಯೋ ಅಹಂ ಏತಂ ಜನಂ ಓಹಾಯ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ತಂ ಮಂ ಓಹಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತಂ। **ಏತ್ಥಾ**ತಿ ಏತಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಏಸೋ ಮಹಾಜನೋ ಅಭಿಸಟೋ ಅನುಬನ್ಧನ್ತೋ ಆಗತೋ। **ಸೀಮಾತಿಕ್ಕಮನಂ ಯನ್ತ**ನ್ತಿ ತ್ವಂ ಪನ ತಂ ಮಂ ಕಿಲೇಸಸೀಮಂ ಅತಿಕ್ಕಮ್ಮ ಅನಗಾರಿಯಮುನಿಞಾಣಸಙ್ಖಾತಸ್ಸ ಮೋನಸ್ಸ ಪತ್ತಿಯಾ ಯನ್ತಂ, "ಪಬ್ಬಜಿತೋ ವತಮ್ಹೀ"ತಿ ನನ್ದಿಂ ಅವಿಜಹಿತ್ವಾ ಖಣೇ ಖಣೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಮಾನಾಹಿ ನನ್ದೀಹಿ ಮಿಸ್ಸಮೇವ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ಕಿಂ ಜಾನನ್ತೋ ಪುಚ್ಛಸಿ, ಉದಾಹು ಅಜಾನನ್ತೋ। ಮಹಾಜನಕೋ ಕಿರ ವಿದೇಹರಟ್ಠಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋತಿ ಕಿಂ ನ ಸುತಂ ತಯಾತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಸೋ ದಳ್ಹಸಮಾದಾನತ್ಥಾಯ ಪುನ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೫೫."ಮಾಸ್ಸು ತಿಣ್ಣೋ ಅಮಞ್ಞಿತ್ಥ, ಸರೀರಂ ಧಾರಯಂ ಇಮಂ।
ಅತೀರಣೇಯ್ಯ ಯಮಿದಂ, ಬಹೂ ಹಿ ಪರಿಪನ್ಥಯೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಾಸ್ಸು ತಿಣ್ಣೋ ಅಮಞ್ಞಿತ್ಥಾ**ತಿ ಇಮಂ ಭಣ್ಡುಕಾಸಾವನಿವತ್ಥಂ ಸರೀರಂ ಧಾರೇನ್ತೋ "ಇಮಿನಾ ಪಬ್ಬಜಿತಲಿಙ್ಗಗ್ಗಹಣಮತ್ತೇನೇವ ಕಿಲೇಸಸೀಮಂ ತಿಣ್ಣೋ ಅತಿಕ್ಕನ್ತೋಸ್ಮೀ"ತಿ ಮಾ ಅಮಞ್ಞಿತ್ಥ। **ಅತೀರಣೇಯ್ಯ ಯಮಿದ**ನ್ತಿ ಇದಂ

ಕಿಲೇಸಜಾತಂ ನಾಮ ನ ಏತ್ತಕೇನ ತೀರೇತಬ್ಬಂ। **ಬಹೂ ಹಿ ಪರಿಪನ್ಥಯೋತಿ** ಸಗ್ಗಮಗ್ಗಂ ಆವರಿತ್ವಾ ಠಿತಾ ತವ ಬಹೂ ಕಿಲೇಸಪರಿಪನ್ಥಾತಿ।

ತತೋ ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಪರಿಪನ್ಥೇ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಆಹ -

೧೫೬"ಕೋ ನು ಮೇ ಪರಿಪನ್ಥಸ್ಸ, ಮಮಂ ಏವಂವಿಹಾರಿನೋ।
ಯೋ ನೇವ ದಿಟ್ಠೇ ನಾದಿಟ್ಠೇ, ಕಾಮಾನಮಭಿಪತ್ಥಯೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಯೋ ನೇವ ದಿಟ್ಠೇ ನಾದಿಟ್ಠೇತಿ** ಯೋ ಅಹಂ ನೇವ ದಿಟ್ಠೇ ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇ, ನಾದಿಟ್ಠೇ ದೇವಲೋಕೇ ಕಾಮಾನಂ ಅಭಿಪತ್ಥೇಮಿ, ತಸ್ಸ ಮಮ ಏವಂ ಏಕವಿಹಾರಿನೋ ಕೋ ನು ಪರಿಪನ್ಥೋ ಅಸ್ಸಾತಿ ವದತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಸೋ ಪರಿಪನ್ಥೇ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೫೭"ನಿದ್ದಾ ತನ್ದೀ ವಿಜಮ್ಭಿತಾ, ಅರತೀ ಭತ್ತಸಮ್ಮದೋ।
ಆವಸನ್ತಿ ಸರೀರಟ್ಠಾ, ಬಹೂ ಹಿ ಪರಿಪನ್ಥಯೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಿದ್ದಾತಿ** ಕಪಿನಿದ್ದಾ। **ತನ್ದೀತಿ** ಆಲಸಿಯಂ। **ಅರತೀತಿ** ಉಕ್ಕಣ್ಠಿತಾ। **ಭತ್ತಸಮ್ಮದೋತಿ** ಭತ್ತಪರಿಳಾಹೋ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - "ಸಮಣ, ತ್ವಂ ಪಾಸಾದಿಕೋ ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣೋ ರಜ್ಜಂ ಪಹಾಯ ಪಬ್ಬಜಿತೋ"ತಿ ವುತ್ತೇ ತುಯ್ಹಂ ಪಣೀತಂ ಓಜವನ್ತಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ದಸ್ಸನ್ತಿ, ಸೋ ತ್ವಂ ಪತ್ತಪೂರಂ ಆದಾಯ ಯಾವದತ್ಥಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಕಟ್ಠತ್ಥರಣೇ ನಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಕಾಕಚ್ಛಮಾನೋ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅನ್ತರಾ ಪಬುದ್ಧೋ ಅಪರಾಪರಂ ಪರಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಹತ್ಥಪಾದೇ ಪಸಾರೇತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಚೀವರವಂಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಲಗ್ಗಚೀವರಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಆಲಸಿಯೋ ಹುತ್ವಾ ನೇವ ಸಮ್ಮಜ್ಜನಿಂ ಆದಾಯ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿಸ್ಸಸಿ, ನ ಪಾನೀಯಂ ಆಹರಿಸ್ಸಸಿ, ಪುನ ನಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿದ್ದಾಯಿಸ್ಸಸಿ , ಕಾಮವಿತಕ್ಕಂ ವಿತಕ್ಕೇಸ್ಸಸಿ, ತದಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿಸ್ಸಸಿ, ಭತ್ತಪರಿಳಾಹೋ ತೇ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ। **ಆವಸನ್ತಿ ಸರೀರಟ್ಠಾತಿ** ಇಮೇ ಏತ್ತಕಾ ಪರಿಪನ್ಥಾ ತವ ಸರೀರಟ್ಠಕಾ ಹುತ್ವಾ ನಿವಸನ್ತಿ, ಸರೀರೇಯೇವ ತೇ ನಿಬ್ಬತ್ತನ್ತೀತಿ ದಸ್ಸೇತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಥುತಿಂ ಕರೋನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೫೮"ಕಲ್ಯಾಣಂ ವತ ಮಂ ಭವಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮನುಸಾಸತಿ।
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತೇವ ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ಕೋ ನು ತ್ವಮಸಿ ಮಾರಿಸಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮನುಸಾಸತೀತಿ** ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕಲ್ಯಾಣಂ ವತ ಮಂ ಭವಂ ಅನುಸಾಸತಿ।

ತತೋ ತಾಪಸೋ ಆಹ -

೧೫೯"ನಾರದೋ ಇತಿ ಮೇ ನಾಮಂ, ಕಸ್ಸಪೋ ಇತಿ ಮಂ ವಿದೂ।
ಭೋತೋ ಸಕಾಸಮಾಗಚ್ಛಿಂ, ಸಾಧು ಸಬ್ಭಿ ಸಮಾಗಮೋ॥

೧೬೦"ತಸ್ಸ ತೇ ಸಬ್ಬೋ ಆನನ್ದೋ, ವಿಹಾರೋ ಉಪವತ್ತತು।
ಯಂ ಊನಂ ತಂ ಪರಿಪೂರೇಹಿ, ಖನ್ತಿಯಾ ಉಪಸಮೇನ ಚ॥

೧೬೧"ಪಸಾರಯ ಸನ್ನತಞ್ಚ, ಉನ್ನತಞ್ಚ ಪಸಾರಯ।
ಕಮ್ಮಂ ವಿಜ್ಜಞ್ಚ ಧಮ್ಮಞ್ಚ, ಸಕ್ಕತ್ವಾನ ಪರಿಬ್ಬಜಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಿದೂತಿ** ಗೋತ್ತೇನ ಮಂ "ಕಸ್ಸಪೋ"ತಿ ಜಾನನ್ತಿ। **ಸಬ್ಭೀತಿ** ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮಾಗಮೋ ನಾಮ ಸಾಧು **ಹೋತೀತಿ** ಆಗತೋಮ್ಹಿ। **ಆನನ್ದೋತಿ** ತಸ್ಸ ತವ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಆನನ್ದೋ ತುಟ್ಠಿ ಸೋಮನಸ್ಸಮೇವ ಹೋತು ಮಾ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿ। **ವಿಹಾರೋತಿ** ಚತುಬ್ಬಿಧೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿಹಾರೋ। **ಉಪವತ್ತತೂತಿ** ನಿಬ್ಬತ್ತತು। **ಯಂ ಊನಂ ತನ್ತಿ** ಯಂ ತೇ ಸೀಲೇನ ಕಸಿಣಪರಿಕಮ್ಮೇನ ಝಾನೇನ ಚ ಊನಂ, ತಂ ಏತೇಹಿ ಸೀಲಾದೀಹಿ ಪೂರಯ। **ಖನ್ತಿಯಾ ಉಪಸಮೇನ ಚಾತಿ** "ಅಹಂ ರಾಜಪಬ್ಬಜಿತೋ"ತಿ ಮಾನಂ ಅಕತ್ವಾ ಅಧಿವಾಸನಖನ್ತಿಯಾ ಚ ಕಿಲೇಸೂಪಸಮೇನ ಚ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಹೋಹಿ। **ಪಸಾರಯಾತಿ** ಮಾ ಉಕ್ಖಿಪ ಮಾ ಪತ್ಥರ, ಪಜಹಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸನ್ನತಞ್ಚ ಉನ್ನತಞ್ಚಾತಿ** "ಕೋ ನಾಮಾಹ"ನ್ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಪವತ್ತಂ ಓಮಾನಞ್ಚ "ಅಹಮಸ್ಮಿ ಜಾತಿಸಮ್ಪನ್ನೋ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಪವತ್ತಂ ಅತಿಮಾನಞ್ಚ। **ಕಮ್ಮನ್ತಿ** ದಸಕುಸಲಕಮ್ಮಪಥಂ। **ವಿಜ್ಜನ್ತಿ** ಪಞ್ಚಅಭಿಞ್ಞಾ-ಅಟ್ಠಸಮಾಪತ್ತಿಞಾಣಂ। **ಧಮ್ಮನ್ತಿ** ಕಸಿಣಪರಿಕಮ್ಮಸಙ್ಖಾತಂ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ। **ಸಕ್ಕತ್ವಾನ ಪರಿಬ್ಬಜಾತಿ** ಏತೇ ಗುಣೇ ಸಕ್ಕತ್ವಾ ವತ್ತಸ್ಸು, ಏತೇ ವಾ ಗುಣೇ ಸಕ್ಕತ್ವಾ ದಳ್ಹಂ ಸಮಾದಾಯ ಪರಿಬ್ಬಜ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಾಲೇಹಿ, ಮಾ ಉಕ್ಕಣ್ಠೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಂ ಸೋ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಓವದಿತ್ವಾ ಆಕಾಸೇನ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ। ತಸ್ಮಿಂ ಗತೇ ಅಪರೋಪಿ ಮಿಗಾಜಿನೋ ನಾಮ ತಾಪಸೋ ತಥೇವ ಸಮಾಪತ್ತಿತೋ ವುಟ್ಠಾಯ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಮಹಾಜನಂ ನಿವತ್ತನತ್ಥಾಯ ತಸ್ಸ ಓವಾದಂ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತತ್ಥೇವಾಗನ್ತ್ವಾ ಆಕಾಸೇ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಆಹ -

೧೬೨"ಬಹೂ ಹತ್ಥೀ ಚ ಅಸ್ಸೇ ಚ, ನಗರೇ ಜನಪದಾನಿ ಚ।
ಹಿತ್ವಾ ಜನಕ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ಕಪಾಲೇ ರತಿಮಜ್ಝಗಾ॥

೧೬೩"ಕಚ್ಚಿ ನು ತೇ ಜಾನಪದಾ, ಮಿತ್ತಾಮಚ್ಚಾ ಚ ಞಾತಕಾ।
ದುಬ್ಭಿಮಕಂಸು ಜನಕ, ಕಸ್ಮಾ ತೇತಂ ಅರುಚ್ಚಥಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಪಾಲೇತಿ** ಮತ್ತಿಕಾಪತ್ತಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಮಹಾರಾಜ, ತ್ವಂ ಏವರೂಪಂ ಇಸ್ಸರಿಯಾಧಿಪಚ್ಚಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಕಪಾಲೇ ರತಿಂ ಅಜ್ಝಗಾ ಅಧಿಗತೋತಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಕಾರಣಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಏವಮಾಹ। **ದುಬ್ಭಿನ್ತಿ** ಕಿಂ ನು ಏತೇ ತವ ಅನ್ತರೇ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಪರಾಧಂ ಕರಿಂಸು, ಕಸ್ಮಾ ತವ ಏವರೂಪಂ ಇಸ್ಸರಿಯಸುಖಂ ಪಹಾಯ ಏತಂ ಕಪಾಲಮೇವ ಅರುಚ್ಚಿತ್ಥಾತಿ।

ತತೋ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ -

೧೬೪"ನ ಮಿಗಾಜಿನ ಜಾತುಚ್ಛೇ, ಅಹಂ ಕಞ್ಚಿ ಕುದಾಚನಂ।
ಅಧಮ್ಮೇನ ಜಿನೇ ಞಾತಿಂ, ನ ಚಾಪಿ ಞಾತಯೋ ಮಮ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನ ಮಿಗಾಜಿನಾತಿ** ಅಮ್ಭೋ ಮಿಗಾಜಿನ **ಜಾತುಚ್ಛೇ** ಏಕಂಸೇನೇವ ಅಹಂ **ಕಞ್ಚಿ** ಞಾತಿಂ **ಕುದಾಚನಂ** ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ಅಧಮ್ಮೇನ ನ ಜಿನಾಮಿ। ತೇಪಿ ಚ ಞಾತಯೋ ಮಂ ಅಧಮ್ಮೇನ ನ ಜಿನನ್ತೇವ, ಇತಿ ನ ಕೋಚಿ ಮಯಿ ದುಬ್ಭಿಂ ನಾಮ ಅಕಾಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಮಸ್ಸ ಪಞ್ಹಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಯೇನ ಕಾರಣೇನ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ತಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಆಹ -

೧೬೫."ದಿಸ್ವಾನ ಲೋಕವತ್ತನ್ತಂ, ಖಜ್ಜನ್ತಂ ಕದ್ದಮೀಕತಂ।
ಹಞ್ಞರೇ ಬಜ್ಝರೇ ಚೇತ್ಥ, ಯತ್ಥ ಸನ್ನೋ ಪುಥುಜ್ಜನೋ।
ಏತಾಹಂ ಉಪಮಂ ಕತ್ವಾ, ಭಿಕ್ಖಕೋಸ್ಮಿ ಮಿಗಾಜಿನಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ದಿಸ್ವಾನ ಲೋಕವತ್ತನ್ತ**ನ್ತಿ ವಟ್ಟಾನುಗತಸ್ಸ ಬಾಲಲೋಕಸ್ಸ ವತ್ತಂ ತನ್ತಿಂ ಪವೇಣಿಂ ಅಹಮದ್ದಸಂ, ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋಮ್ಹೀತಿ ದೀಪೇತಿ। **ಖಜ್ಜನ್ತಂ ಕದ್ದಮೀಕತ**ನ್ತಿ ಕಿಲೇಸೇಹಿ ಖಜ್ಜನ್ತಂ ತೇಹೇವ ಚ ಕದ್ದಮೀಕತಂ ಲೋಕಂ ದಿಸ್ವಾ। **ಯತ್ಥ ಸನ್ನೋ ಪುಥುಜ್ಜನೋ**ತಿ ಯಮ್ಹಿ ಕಿಲೇಸವತ್ಥುಮ್ಹಿ ಸನ್ನೋ ಲಗ್ಗೋ ಪುಥುಜ್ಜನೋ, ತತ್ಥ ಲಗ್ಗಾ ಬಹೂ ಸತ್ತಾ ಹಞ್ಞನ್ತಿ ಚೇವ ಅನ್ದುಬನ್ಧನಾದೀಹಿ ಚ ಬಜ್ಝನ್ತಿ। **ಏತಾಹ**ನ್ತಿ ಅಹಮ್ಪಿ ಸಚೇ ಏತ್ಥ ಬಜ್ಝಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇಮೇ ಸತ್ತಾ ವಿಯ ಹಞ್ಞಿಸ್ಸಾಮಿ ಚೇವ ಬಜ್ಝಿಸ್ಸಾಮಿ ಚಾತಿ ಏವಂ ಏತದೇವ ಕಾರಣಂ ಅತ್ತನೋ ಉಪಮಂ ಕತ್ವಾ ಕದ್ದಮೀಕತಂ ಲೋಕಂ ದಿಸ್ವಾ ಭಿಕ್ಖಕೋ ಜಾತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮಿಗಾಜಿನಾ**ತಿ ತಂ ನಾಮೇನ ಆಲಪತಿ। ಕಥಂ ಪನ ತೇನ ತಸ್ಸ ನಾಮಂ ಞಾತನ್ತಿ? ಪಟಿಸನ್ಥಾರಕಾಲೇ ಪಠಮಮೇವ ಪುಚ್ಛಿತತ್ತಾ।

ತಾಪಸೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ವಿತ್ಥಾರತೋ ಸೋತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೬೬."ಕೋ ನು ತೇ ಭಗವಾ ಸತ್ಥಾ, ಕಸ್ಸೇತಂ ವಚನಂ ಸುಚಿ।
ನ ಹಿ ಕಪ್ಪಂ ವಾ ವಿಜ್ಜಂ ವಾ, ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಯ ರಥೇಸಭ।
ಸಮಣಂ ಆಹು ವತ್ತನ್ತಂ, ಯಥಾ ದುಕ್ಖಸ್ಸತಿಕ್ಕಮೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಸ್ಸೇತ**ನ್ತಿ ಏತಂ ತಯಾ ವುತ್ತಂ ಸುಚಿವಚನಂ ಕಸ್ಸ ವಚನಂ ನಾಮ। **ಕಪ್ಪ**ನ್ತಿ ಕಪ್ಪೇತ್ವಾ ಕಪ್ಪೇತ್ವಾ ಪವತ್ತಿತಾನಂ ಅಭಿಞ್ಞಾಸಮಾಪತ್ತೀನಂ ಲಾಭಿಂ ಕಮ್ಮವಾದಿಂ ತಾಪಸಂ। **ವಿಜ್ಜ**ನ್ತಿ ಆಸವಕ್ಖಯಞಾಣವಿಜ್ಜಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತಂ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಂ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ರಥೇಸಭ ಮಹಾರಾಜ, ನ ಹಿ ಕಪ್ಪಸಮಣಂ ವಾ ವಿಜ್ಜಾಸಮಣಂ ವಾ ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಯ ತಸ್ಸೋವಾದಂ ವಿನಾ ಏವಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತುಂ ಸಕ್ಕಾ। ಯಥಾ ದುಕ್ಖಸ್ಸ ಅತಿಕ್ಕಮೋ ಹೋತಿ, ಏವಂ ವತ್ತನ್ತಂ ಸಮಣಂ ಆಹು। ತೇಸಂ ಪನ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಸಕ್ಕಾ ಏವಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತುಂ, ತಸ್ಮಾ ವದೇಹಿ, ಕೋ ನು ತೇ ಭಗವಾ ಸತ್ಥಾತಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ -

೧೬೭."ನ ಮಿಗಾಜಿನ ಜಾತುಚ್ಛೇ, ಅಹಂ ಕಞ್ಚಿ ಕುದಾಚನಂ।
ಸಮಣಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ವಾಪಿ, ಸಕ್ಕತ್ವಾ ಅನುಪಾವಿಸಿ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸಕ್ಕತ್ವಾ**ತಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಗುಣಪುಚ್ಛನತ್ಥಾಯ ಪೂಜೇತ್ವಾ। **ಅನುಪಾವಿಸಿ**ನ್ತಿ ನ ಕಞ್ಚಿ ಅನುಪವಿಟ್ಠಪುಬ್ಬೋಸ್ಮಿ, ನ ಮಯಾ ಅಞ್ಞೋ ಕೋಚಿ ಸಮಣೋ ಪುಚ್ಛಿತಪುಬ್ಬೋತಿ ವದತಿ। ಇಮಿನಾ ಹಿ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣನ್ತೇನಪಿ ನ ಕದಾಚಿ ಓದಿಸ್ಸಕವಸೇನ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಗುಣೋ ಪುಚ್ಛಿತಪುಬ್ಬೋ, ತಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಯೇನ ಕಾರಣೇನ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ತಂ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದೀಪೇನ್ತೋ ಆಹ -

೧೬೮."ಮಹತಾ ಚಾನುಭಾವೇನ, ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಸಿರಿಯಾ ಜಲಂ।
ಗೀಯಮಾನೇಸು ಗೀತೇಸು, ವಜ್ಜಮಾನೇಸು ವಗ್ಗುಸು॥

೧೬೯."ತೂರಿಯತಾಳಸಙ್ಘುಟ್ಠೇ, ಸಮ್ಮತಾಲಸಮಾಹಿತೇ।
ಸ ಮಿಗಾಜಿನ ಮದ್ದಕ್ಖಿಂ, ಫಲಿಂ ಅಮ್ಬಂ ತಿರೋಚ್ಛದಂ।

हञ्ञमानं मनुस्सेहि, फलकामेहि जन्तुभि॥

१२०"सो खोहं तं सिरिं हित्वा, ओरोहित्वा मिगाजिन।
मूलं अम्बस्सुपागच्छिं, फलिनो निप्फलस्स च॥

१२१"फलिं अम्बं हतं दिस्वा, विद्धस्तं विनळीकतं।
अथेकं इतरं अम्बं, नीलोभासं मनोरमं॥

१२२"एवमेव नूनमम्हेपि, इस्सरे बहुकण्टके।
अमित्ता नो वधिस्सन्ति, यथा अम्बो फली हतो॥

१२३"अजिनम्हि हञ्ञते दीपि, नागो दन्तेहि हञ्ञते।
धनम्हि धनिनो हन्ति, अनिकेतमसन्थवं।
फली अम्बो अफलो च, ते सत्थारो उभो ममा"ति॥

तत्थ **वग्गुसू**ति मधुरस्सरेसु तूरियेसु वज्जमानेसु। **तूरियताळसङ्घुट्ठे**ति तूरियानं ताळितेहि सङ्घुट्ठे उय्याने। **सम्मतालसमाहिते**ति सम्मेहि च तालेहि च समन्नागते। **स मिगाजिना**ति मिगाजिन, सो अहं अदक्खिं। **फलिं अम्ब**न्ति फलितं अम्बरुक्खन्ति अत्थो। **तिरोच्छद**न्ति तिरोपाकारं उय्यानस्स अन्तोरितं बहिपाकारं निस्साय जातं अम्बरुक्खं। **हञ्ञमान**न्ति पोथियमानं। **ओरोहित्वा**ति हत्थिक्खन्धा ओतरित्वा। **विनळीकत**न्ति निपत्तनळं कतं।

एवमेवाति एवं एव। **फली**ति फलसम्पन्नो। **अजिनम्ही**ति चम्मत्थाय चम्मकारणा। **दन्तेही**ति अत्तनो दन्तेहि, **हञ्ञते** दन्तनिमित्तं हञ्ञतेति अत्थो। **हन्ती**ति हञ्ञति। **अनिकेतमसन्थव**न्ति यो पन निकेतं पहाय पब्बजितत्ता अनिकेतो नाम सत्तसङ्खारवत्थुकस्स तण्हासन्थवस्स अभावा असन्थवो नाम, तं अनिकेतं असन्थवं को हनिस्सतीति अधिप्पायो। **ते सत्थारो**ति ते द्वे रुक्खा मम सत्थारो अहेसुन्ति वदति।

तं सुत्वा मिगाजिनो "अप्पमत्तो होही"ति रञ्ञो ओवादं दत्वा सकट्ठानमेव गतो। तस्मिं गते सीवलिदेवी रञ्ञो पादमूले पतित्वा आह -

१२४"सब्बो जनो पब्यधितो, राजा पब्बजितो इति।
हत्थारोहा अनीकट्ठा, रथिका पत्तिकारका॥

१२५"अस्सासयित्वा जनतं, ठपयित्वा पटिच्छदं।
पुत्तं रज्जे ठपेत्वान, अथ पच्छा पब्बजिस्ससी"ति॥

तत्थ **पब्यधितो**ति भीतो उत्रस्तो। **पटिच्छद**न्ति अम्हे डय्हमानेपि विलुप्पमानेपि राजा न ओलोकेतीति पब्यधितस्स महाजनस्स आवरणं रक्खं ठपेत्वा पुत्तं दीघावुकुमारं रज्जे ठपेत्वा अभिसिञ्चित्वा पच्छा पब्बजिस्ससीति अत्थो।

ತತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಆಹ -

೧೭೯."ಚತ್ತಾ ಮಯಾ ಜಾನಪದಾ, ಮಿತ್ತಾಮಚ್ಚಾ ಚ ಞಾತಕಾ।
ಸನ್ತಿ ಪುತ್ತಾ ವಿದೇಹಾನಂ, ದೀಘಾವು ರಟ್ಠವಡ್ಢನೋ।
ತೇ ರಜ್ಜಂ ಕಾರಯಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಪಜಾಪತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸನ್ತಿ ಪುತ್ತಾ**ತಿ ಸೀವಲಿ ಸಮಣಾನಂ ಪುತ್ತಾ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ವಿದೇಹರಟ್ಠವಾಸೀನಂ ಪನ ಪುತ್ತಾ ದೀಘಾವು ಅತ್ಥಿ, ತೇ ರಜ್ಜಂ ಕಾರಯಿಸ್ಸನ್ತಿ। **ಪಜಾಪತೀ**ತಿ ದೇವಿಂ ಆಲಪತಿ।

ದೇವೀ ಆಹ "ದೇವ, ತುಮ್ಹೇಸು ತಾವ ಪಬ್ಬಜಿತೇಸು ಅಹಂ ಕಿಂ ಕರೋಮೀ"ತಿ। ಅಥ ನಂ ಸೋ "ಭದ್ದೇ, ಅಹಂ ತಂ ಅನುಸಿಕ್ಖಾಮಿ, ವಚನಂ ಮೇ ಕರೋಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗಾಥಮಾಹ -

೧೭೭."ಏಹಿ ತಂ ಅನುಸಿಕ್ಖಾಮಿ, ಯಂ ವಾಕ್ಯಂ ಮಮ ರುಚ್ಚತಿ।
ರಜ್ಜಂ ತುವಂ ಕಾರಯಸಿ, ಪಾಪಂ ದುಚ್ಚರಿತಂ ಬಹುಂ।
ಕಾಯೇನ ವಾಚಾ ಮನಸಾ, ಯೇನ ಗಚ್ಛಸಿ ದುಗ್ಗತಿಂ॥

೧೭೮."ಪರದಿನ್ನಕೇನ ಪರನಿಟ್ಠಿತೇನ, ಪಿಣ್ಡೇನ ಯಾಪೇಹಿ ಸ ಧೀರಧಮ್ಮೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ತುವ**ನ್ತಿ ತ್ವಂ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಛತ್ತಂ ಉಸ್ಸಾಪೇತ್ವಾ "ಮಮ ಪುತ್ತಸ್ಸ ರಜ್ಜ"ನ್ತಿ ರಜ್ಜಂ ಅನುಸಾಸಮಾನಾ ಬಹುಂ ಪಾಪಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ। **ಗಚ್ಛಸೀ**ತಿ ಯೇನ ಕಾಯಾದೀಹಿ ಕತೇನ ಬಹುಪಾಪೇನ ದುಗ್ಗತಿಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ। **ಸ ಧೀರಧಮ್ಮೋ**ತಿ ಪಿಣ್ಡಿಯಾಲೋಪೇನ ಯಾಪೇತಬ್ಬಂ, ಏಸ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಧಮ್ಮೋತಿ।

ಏವಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಸ್ಸಾ ಓವಾದಂ ಅದಾಸಿ। ತೇಸಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಲ್ಲಪನ್ತಾನಂ ಗಚ್ಛನ್ತಾನಞ್ಞೇವ ಸೂರಿಯೋ ಅತ್ಥಙ್ಗತೋ। ದೇವೀ ಪತಿರೂಪೇ ಠಾನೇ ಖನ್ಧಾವಾರಂ ನಿವಾಸಾಪೇಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಏಕಂ ರುಕ್ಖಮೂಲಂ ಉಪಗತೋ। ಸೋ ತತ್ಥ ರತ್ತಿಂ ವಸಿತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ಸರೀರಪಟಿಜಗ್ಗನಂ ಕತ್ವಾ ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿ। ದೇವೀಪಿ "ಸೇನಾ ಪಚ್ಛತೋವ ಆಗಚ್ಛತೂ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಪಚ್ಛತೋವ ಅಹೋಸಿ। ತೇ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರವೇಲಾಯಂ ಥೂಣಂ ನಾಮ ನಗರಂ ಪಾಪುಣಿಂಸು। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಅನ್ತೋನಗರೇ ಏಕೋ ಪುರಿಸೋ ಸೂಣತೋ ಮಹನ್ತಂ ಮಂಸಖಣ್ಡಂ ಕಿಣಿತ್ವಾ ಸೂಲೇನ ಅಙ್ಗಾರೇಸು ಪಚಾಪೇತ್ವಾ ನಿಬ್ಬಾಪನತ್ಥಾಯ ಫಲಕಕೋಟಿಯಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞವಿಹಿತಸ್ಸ ಏಕೋ ಸುನಖೋ ತಂ ಆದಾಯ ಪಲಾಯಿ। ಸೋ ಞತ್ವಾ ತಂ ಅನುಬನ್ಧನ್ತೋ ಯಾವ ಬಹಿದಕ್ಖಿಣದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನಿಬ್ಬಿನ್ನೋ ನಿವತ್ತಿ। ರಾಜಾ ಚ ದೇವೀ ಚ ಸುನಖಸ್ಸ ಪುರತೋ ಗಚ್ಛನ್ತಾ ದ್ವಿಧಾ ಅಹೇಸುಂ । ಸೋ ಭಯೇನ ಮಂಸಖಣ್ಡಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪಲಾಯಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅಯಂ ಸುನಖೋ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಅನಪೇಕ್ಖೋ ಪಲಾತೋ, ಅಞ್ಞೋಪಿಸ್ಸ ಸಾಮಿಕೋ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಏವರೂಪೋ ಅನವಜ್ಜೋ ಪಂಸುಕೂಲಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಪರಿಭುಞ್ಜಿಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ। ಸೋ ಮತ್ತಿಕಾಪತ್ತಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ತಂ ಮಂಸಖಣ್ಡಂ ಆದಾಯ ಪುಞ್ಛಿತ್ವಾ ಪತ್ತೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಉದಕಫಾಸುಕಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ ಆರಭಿ। ತತೋ ದೇವೀ "ಸಚೇ ಏಸ ರಜ್ಜೇನತ್ಥಿಕೋ ಭವೇಯ್ಯ, ಏವರೂಪಂ ಜೇಗುಚ್ಛಂ ಪಂಸುಮಕ್ಖಿತಂ ಸುನಖುಚ್ಛಿಟ್ಠಕಂ ನ ಖಾದೇಯ್ಯ। ಸಚೇ ಖಾದೇಯ್ಯ, ಇದಾನೇಸ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸಾಮಿಕೋ ನ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಏವರೂಪಂ ಜೇಗುಚ್ಛಂ ಖಾದಸೀ"ತಿ ಆಹ। "ದೇವಿ, ತ್ವಂ ಅನ್ಧಬಾಲತಾಯ ಇಮಸ್ಸ ಪಿಣ್ಡಪಾತಸ್ಸ ವಿಸೇಸಂ ನ ಜಾನಾಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಸೇವ ಪತಿತಟ್ಠಾನಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತ್ವಾ ಅಮತಂ ವಿಯ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಮುಖಂ ವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ ಹತ್ಥೇ ಧೋವತಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ದೇವೀ ನಿನ್ದಮಾನಾ ಆಹ -

೧೭೯“ಯೋಪಿ ಚತುತ್ಥೇ ಭತ್ತಕಾಲೇ ನ ಭುಞ್ಜೇ, ಅಜುಟ್ಠಮಾರೀವ ಖುದಾಯ ಮಿಯ್ಯೇ।
ನ ತ್ವೇವ ಪಿಣ್ಡಂ ಲುಳಿತಂ ಅನರಿಯಂ, ಕುಲಪುತ್ತರೂಪೋ ಸಪ್ಪುರಿಸೋ ನ ಸೇವೇ।
ತಯಿದಂ ನ ಸಾಧು ತಯಿದಂ ನ ಸುಟ್ಠು, ಸುನಖುಚ್ಛಿಟ್ಠಕಂ ಜನಕ ಭುಞ್ಜಸೇ ತುವ”ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಜುಟ್ಠಮಾರೀವಾ**ತಿ ಅನಾಥಮರಣಮೇವ। **ಲುಳಿತ**ನ್ತಿ ಪಂಸುಮಕ್ಖಿತಂ। **ಅನರಿಯ**ನ್ತಿ ಅಸುನ್ದರಂ। **ನ ಸೇವೇ**ತಿ **ನ**-ಕಾರೋ ಪರಿಪುಚ್ಛನತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಸಚೇ ಚತುತ್ಥೇಪಿ ಭತ್ತಕಾಲೇ ನ ಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ, ಖುದಾಯ ಮರೇಯ್ಯ, ನನು ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ಕುಲಪುತ್ತರೂಪೋ ಸಪ್ಪುರಿಸೋ ಏವರೂಪಂ ಪಿಣ್ಡಂ ನ ತ್ವೇವ ಸೇವೇಯ್ಯಾತಿ। **ತಯಿದ**ನ್ತಿ ತಂ ಇದಂ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ -

೧೮೦“ನ ಚಾಪಿ ಮೇ ಸೀವಲಿ ಸೋ ಅಭಕ್ಖೋ, ಯಂ ಹೋತಿ ಚತ್ತಂ ಗಿಹಿನೋ ಸುನಸ್ಸ ವಾ।
ಯೇ ಕೇಚಿ ಭೋಗಾ ಇಧ ಧಮ್ಮಲದ್ಧಾ, ಸಬ್ಬೋ ಸೋ ಭಕ್ಖೋ ಅನವಯೋತಿ ವುತ್ತೋ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಭಕ್ಖೋ**ತಿ ಸೋ ಪಿಣ್ಡಪಾತೋ ಮಮ ಅಭಕ್ಖೋ ನಾಮ ನ ಹೋತಿ। **ಯಂ ಹೋತೀ**ತಿ ಯಂ ಗಿಹಿನೋ ವಾ ಸುನಸ್ಸ ವಾ ಚತ್ತಂ ಹೋತಿ, ತಂ ಪಂಸುಕೂಲಂ ನಾಮ ಅಸಾಮಿಕತ್ತಾ ಅನವಜ್ಜಮೇವ ಹೋತಿ। **ಯೇ ಕೇಚೀ**ತಿ ತಸ್ಮಾ ಅಞ್ಞೇಪಿ ಯೇ ಕೇಚಿ ಧಮ್ಮೇನ ಲದ್ಧಾ ಭೋಗಾ, ಸಬ್ಬೋ ಸೋ ಭಕ್ಖೋ। **ಅನವಯೋ**ತಿ ಅನುಅವಯೋ, ಅನುಪುನಪ್ಪುನಂ ಓಲೋಕಿಯಮಾನೋಪಿ ಅವಯೋ ಪರಿಪುಣ್ಣಗುಣೋ ಅನವಜ್ಜೋ, ಅಧಮ್ಮಲದ್ಧಂ ಪನ ಸಹಸ್ಸಗ್ಘನಕಮ್ಪಿ ಜಿಗುಚ್ಛನೀಯಮೇವಾತಿ।

ಏವಂ ತೇ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಕಥೇನ್ತಾವ ಥೂಣನಗರದ್ವಾರಂ ಸಮ್ಪಾಪುಣಿಂಸು। ತತ್ರ ದಾರಿಕಾಸು ಕೀಳನ್ತೀಸು ಏಕಾ ಕುಮಾರಿಕಾ ಖುದ್ದಕಕುಲ್ಲಕೇನ ವಾಲುಕಂ ಪಪ್ಫೋಟೇತಿ। ತಸ್ಸಾ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಹತ್ಥೇ ಏಕಂ ವಲಯಂ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ದ್ವೇ ವಲಯಾನಿ। ತಾನಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಙ್ಘಟ್ಟೇನ್ತಿ, ಇತರಂ ನಿಸ್ಸದ್ದಂ। ರಾಜಾ ತಂ ಕಾರಣಂ ಞತ್ವಾ “ಸೀವಲಿದೇವೀ ಮಮ ಪಚ್ಛತೋ ಚರತಿ, ಇತ್ಥೀ ಚ ನಾಮ ಪಬ್ಬಜಿತಸ್ಸ ಮಲಂ, ‘ಅಯಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾಪಿ ಭರಿಯಂ ಜಹಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತೀ’ತಿ ಗರಹಿಸ್ಸನ್ತಿ ಮಂ। ಸಚಾಯಂ ಕುಮಾರಿಕಾ ಪಣ್ಡಿತಾ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಸೀವಲಿದೇವಿಯಾ ನಿವತ್ತನಕಾರಣಂ ಕಥೇಸ್ಸತಿ, ಇಮಿಸ್ಸಾ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಸೀವಲಿದೇವಿಂ ಉಯ್ಯೋಜೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೧೮೧“ಕುಮಾರಿಕೇ ಉಪಸೇನಿಯೇ, ನಿಚ್ಚಂ ನಿಗ್ಗಳಮಣ್ಡಿತೇ।
ಕಸ್ಮಾ ತೇ ಏಕೋ ಭುಜೋ ಜನತಿ, ಏಕೋ ತೇ ನ ಜನತೀ ಭುಜೋ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉಪಸೇನಿಯೇ**ತಿ ಮಾತರಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಸೇನಿಕೇ। **ನಿಗ್ಗಳಮಣ್ಡಿತೇ**ತಿ ಅಗಲಿತಮಣ್ಡನೇನ ಮಣ್ಡನಸೀಲಿಕೇತಿ ವದತಿ। **ಜನತೀ**ತಿ ಸದ್ದಂ ಕರೋತಿ।

ಕುಮಾರಿಕಾ ಆಹ -

೧೮೨“ಇಮಸ್ಮಿಂ ಮೇ ಸಮಣ ಹತ್ಥೇ, ಪಟಿಮುಕ್ಕಾ ದುನೀವರಾ।
ಸಙ್ಘಾತಾ ಜಾಯತೇ ಸದ್ದೋ, ದುತಿಯಸ್ಸೇವ ಸಾ ಗತಿ॥

೧೮೩“ಇಮಸ್ಮಿಂ ಮೇ ಸಮಣ ಹತ್ಥೇ, ಪಟಿಮುಕ್ಕೋ ಏಕನೀವರೋ।
ಸೋ ಅದುತಿಯೋ ನ ಜನತಿ, ಮುನಿಭೂತೋವ ತಿಟ್ಠತಿ॥

೧೮೪“ವಿವಾದಪ್ಪತ್ತೋ ದುತಿಯೋ, ಕೇನೇಕೋ ವಿವದಿಸ್ಸತಿ।

ತಸ್ಸ ತೇ ಸಗ್ಗಕಾಮಸ್ಸ, ಏಕತ್ತಮುಪರೋಚತ”ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ದುನೀವರಾ**ತಿ ದ್ವೇ ವಲಯಾನಿ। **ಸಙ್ಘಾತಾ**ತಿ ಸಂಹನನತೋ ಸಙ್ಘಟ್ಟನತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಗತೀ**ತಿ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ದುತಿಯಸ್ಸೇವ ಹಿ ಏವರೂಪಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸೋ**ತಿ ಸೋ ನೀವರೋ। **ಮುನಿಭೂತೋವಾ**ತಿ ಪಹೀನಸಬ್ಬಕಿಲೇಸೋ ಅರಿಯಪುಗ್ಗಲೋ ವಿಯ ತಿಟ್ಠತಿ। **ವಿವಾದಪ್ಪತ್ತೋ**ತಿ ಸಮಣ ದುತಿಯಕೋ ನಾಮ ವಿವಾದಮಾಪನ್ನೋ ಹೋತಿ, ಕಲಹಂ ಕರೋತಿ, ನಾನಾಗಾಹಂ ಗಣ್ಹಾತಿ। **ಕೇನೇಕೋ**ತಿ ಏಕಕೋ ಪನ ಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ವಿವದಿಸ್ಸತಿ। **ಏಕತ್ತಮುಪರೋಚತ**ನ್ತಿ ಏಕೀಭಾವೋ ತೇ ರುಚ್ಚತು। ಸಮಣಾ ನಾಮ ಭಗಿನಿಮ್ಪಿ ಆದಾಯ ನ ಚರನ್ತಿ, ಕಿಂ ಪನ ತ್ವಂ ಏವರೂಪಂ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಂ ಭರಿಯಂ ಆದಾಯ ವಿಚರಸಿ, ಅಯಂ ತೇ ಅನ್ತರಾಯಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಇಮಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಏಕಕೋವ ಸಮಣಕಮ್ಮಂ ಕರೋಹೀತಿ ನಂ ಓವದತಿ।

ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಕುಮಾರಿಕಾಯ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಪಚ್ಚಯಂ ಲಭಿತ್ವಾ ದೇವಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ -

೧೮೫.“ಸುಣಾಸಿ ಸೀವಲಿ ಕಥಾ, ಕುಮಾರಿಯಾ ಪವೇದಿತಾ।
ಪೇಸಿಯಾ ಮಂ ಗರಹಿತ್ಥೋ, ದುತಿಯಸ್ಸೇವ ಸಾ ಗತಿ॥

೧೮೬.“ಅಯಂ ದ್ವೇಧಾಪಥೋ ಭದ್ದೇ, ಅನುಚಿಣ್ಣೋ ಪಥಾವಿಹಿ।
ತೇಸಂ ತ್ವಂ ಏಕಂ ಗಣ್ಹಾಹಿ, ಅಹಮೇಕಂ ಪುನಾಪರಂ॥

೧೮೭.“ಮಾವಚ ಮಂ ತ್ವಂ ‘ಪತಿ ಮೇ’ತಿ, ನಾಹಂ ‘ಭರಿಯಾ’ತಿ ವಾ ಪುನಾ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕುಮಾರಿಯಾ ಪವೇದಿತಾ**ತಿ ಕುಮಾರಿಕಾಯ ಕಥಿತಾ। **ಪೇಸಿಯಾ**ತಿ ಸಚಾಹಂ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಯ್ಯಂ, ಏಸಾ ಮೇ ಪೇಸಿಯಾ ವಚನಕಾರಿಕಾ ಭವೇಯ್ಯ, ಓಲೋಕೇತುಮ್ಪಿ ಮಂ ನ ವಿಸಹೇಯ್ಯ। ಇದಾನಿ ಪನ ಅತ್ತನೋ ಪೇಸಿಯಂ ವಿಯ ಚ ಮಞ್ಞತಿ, “ದುತಿಯಸ್ಸೇವ ಸಾ ಗತೀ”ತಿ ಮಂ ಓವದತಿ। **ಅನುಚಿಣ್ಣೋ**ತಿ ಅನುಸಞ್ಚರಿತೋ। **ಪಥಾವಿಹೀ**ತಿ ಪಥಿಕೇಹಿ। **ಏಕ**ನ್ತಿ ತವ ರುಚ್ಚನಕಂ ಏಕಂ ಮಗ್ಗಂ ಗಣ್ಹ, ಅಹಂ ಪನ ತಯಾ ಗಹಿತಾವಸೇಸಂ ಅಪರಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮಿ। **ಮಾವಚ ಮಂ ತ್ವ**ನ್ತಿ ಸೀವಲಿ ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪುನ ಮಂ “ಪತಿ ಮೇ”ತಿ ಮಾ ಅವಚ, ಅಹಂ ವಾ ತ್ವಂ “ಭರಿಯಾ ಮೇ”ತಿ ನಾವಚಂ।

ಸಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ “ದೇವ, ತುಮ್ಹೇ ಉತ್ತಮಾ, ದಕ್ಖಿಣಮಗ್ಗಂ ಗಣ್ಹಥ, ಅಹಂ ವಾಮಮಗ್ಗಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ವತ್ವಾ ಥೋಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸೋಕಂ ಸನ್ಧಾರೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಪುನಾಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇನ್ತೀ ಏಕತೋವ ನಗರಂ ಪಾವಿಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಉಪಡ್ಢಗಾಥಮಾಹ -

“ಇಮಮೇವ ಕಥಯನ್ತಾ, ಥೂಣಂ ನಗರುಪಾಗಮು”ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಗರುಪಾಗಮು**ನ್ತಿ ನಗರಂ ಪವಿಟ್ಠಾ।

ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಚ ಪನ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪಿಣ್ಡತ್ಥಾಯ ಚರನ್ತೋ ಉಸುಕಾರಸ್ಸ ಗೇಹದ್ವಾರಂ ಪತ್ತೋ। ಸೀವಲಿದೇವೀಪಿ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಸಮಯೇ ಉಸುಕಾರೋ ಅಙ್ಗಾರಕಪಲ್ಲೇ ಉಸುಂ ತಾಪೇತ್ವಾ ಕಞ್ಜಿಯೇನ ತೇಮೇತ್ವಾ ಏಕಂ ಅಕ್ಖಿಂ ನಿಮೀಲೇತ್ವಾ ಏಕೇನ ಅಕ್ಖಿನಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಉಜುಂ ಕರೋತಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಸಚಾಯಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಮಯ್ಹಂ ಏಕಂ ಕಾರಣಂ ಕಥೇಸ್ಸತಿ, ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ ನ”ನ್ತಿ। ಸೋ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪುಚ್ಛತಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೧೮೮.“ಕೋಟ್ಠಕೇ ಉಸುಕಾರಸ್ಸ, ಭತ್ತಕಾಲೇ ಉಪಟ್ಠಿತೇ।
ತತ್ರಾ ಚ ಸೋ ಉಸುಕಾರೋ, ಏಕಂ ದಣ್ಡಂ ಉಜುಂ ಕತಂ।

ಏಕಞ್ಚ ಚಕ್ಖುಂ ನಿಗ್ಗಯ್ಹ, ಜಿಮ್ಹಮೇಕೇನ ಪೇಕ್ಖತೀ''ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕೋಟ್ಠಕೇ**ತಿ ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸೋ ರಾಜಾ ಅತ್ತನೋ ಭತ್ತಕಾಲೇ ಉಪಟ್ಠಿತೇ ಉಸುಕಾರಸ್ಸ ಕೋಟ್ಠಕೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ। **ತತ್ರಾ ಚಾ**ತಿ ತಸ್ಮಿಞ್ಚ ಕೋಟ್ಠಕೇ। **ನಿಗ್ಗಯ್ಹಾ**ತಿ ನಿಮೀಲೇತ್ವಾ। **ಜಿಮ್ಹಮೇಕೇನಾ**ತಿ ಏಕೇನ ಅಕ್ಖಿನಾ ವಙ್ಕಂ ಸರಂ ಪೇಕ್ಖತಿ।

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ -

೧೮೯''ಏವಂ ನೋ ಸಾಧು ಪಸ್ಸಸಿ, ಉಸುಕಾರ ಸುಣೋಹಿ ಮೇ।
ಯದೇಕಂ ಚಕ್ಖುಂ ನಿಗ್ಗಯ್ಹ, ಜಿಮ್ಹಮೇಕೇನ ಪೇಕ್ಖಸೀ''ತಿ॥

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಸಮ್ಮ ಉಸುಕಾರ, ಏವಂ ನು ತ್ವಂ ಸಾಧು ಪಸ್ಸಸಿ, ಯಂ ಏಕಂ ಚಕ್ಖುಂ ನಿಮೀಲೇತ್ವಾ ಏಕೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ವಙ್ಕಂ ಸರಂ ಪೇಕ್ಖಸೀತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಸೋ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ -

೧೯೦''ದ್ವೀಹಿ ಸಮಣ ಚಕ್ಖೂಹಿ, ವಿಸಾಲಂ ವಿಯ ಖಾಯತಿ।
ಅಸಮ್ಪತ್ವಾ ಪರಮಂ ಲಿಙ್ಗಂ, ನುಜುಭಾವಾಯ ಕಪ್ಪತಿ॥

೧೯೧''ಏಕಞ್ಚ ಚಕ್ಖುಂ ನಿಗ್ಗಯ್ಹ, ಜಿಮ್ಹಮೇಕೇನ ಪೇಕ್ಖತೋ।
ಸಮ್ಪತ್ವಾ ಪರಮಂ ಲಿಙ್ಗಂ, ಉಜುಭಾವಾಯ ಕಪ್ಪತಿ॥

೧೯೨''ವಿವಾದಪ್ಪತ್ತೋ ದುತಿಯೋ, ಕೇನೇಕೋ ವಿವದಿಸ್ಸತಿ।
ತಸ್ಸ ತೇ ಸಗ್ಗಕಾಮಸ್ಸ, ಏಕತ್ತಮುಪರೋಚತ''ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಿಸಾಲಂ ವಿಯಾ**ತಿ ವಿತ್ಥಿಣ್ಣಂ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ಖಾಯತಿ। **ಅಸಮ್ಪತ್ವಾ ಪರಮಂ ಲಿಙ್ಗ**ನ್ತಿ ಪರತೋ ವಙ್ಕಟ್ಠಾನಂ ಅಪ್ಪತ್ವಾ। **ನುಜುಭಾವಾಯಾ**ತಿ ನ ಉಜುಭಾವಾಯ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ವಿಸಾಲೇ ಖಾಯಮಾನೇ ಪರತೋ ಉಜುಟ್ಠಾನಂ ವಾ ವಙ್ಕಟ್ಠಾನಂ ವಾ ನ ಪಾಪುಣೇಯ್ಯ, ತಸ್ಮಿಂ ಅಸಮ್ಪತ್ತೇ ಅದಿಸ್ಸಮಾನೇ ಉಜುಭಾವಾಯ ಕಿಚ್ಚಂ ನ ಕಪ್ಪತಿ ನ ಸಮ್ಪಜ್ಜತೀತಿ। **ಸಮ್ಪತ್ವಾ**ತಿ ಚಕ್ಖುನಾ ಪತ್ವಾ , ದಿಸ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಿವಾದಪ್ಪತ್ತೋ**ತಿ ಯಥಾ ದುತಿಯೇ ಅಕ್ಖಿಮ್ಹಿ ಉಮ್ಮೀಲಿತೇ ಲಿಙ್ಗಂ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ವಙ್ಕಟ್ಠಾನಮ್ಪಿ ಉಜುಕಂ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಉಜುಟ್ಠಾನಮ್ಪಿ ವಙ್ಕಂ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ ವಿವಾದೋ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಸಮಣಸ್ಸಪಿ ದುತಿಯೋ ನಾಮ ವಿವಾದಮಾಪನ್ನೋ ಹೋತಿ, ಕಲಹಂ ಕರೋತಿ, ನಾನಾಗಾಹಂ ಗಣ್ಹಾತಿ। **ಕೇನೇಕೋ**ತಿ ಏಕೋ ಪನ ಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ವಿವದಿಸ್ಸತಿ। **ಏಕತ್ತಮುಪರೋಚತ**ನ್ತಿ ಏಕೀಭಾವೋ ತೇ ರುಚ್ಚತು। ಸಮಣಾ ನಾಮ ಭಗಿನಿಮ್ಪಿ ಆದಾಯ ನ ಚರನ್ತಿ, ಕಿಂ ಪನ ತ್ವಂ ಏವರೂಪಂ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಂ ಭರಿಯಂ ಆದಾಯ ವಿಚರಸಿ। ಅಯಂ ತೇ ಅನ್ತರಾಯಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಇಮಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಏಕಕೋವ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋಹೀತಿ ಸೋ ತಂ ಓವದತಿ।

ಏವಮಸ್ಸ ಸೋ ಓವಾದಂ ದತ್ವಾ ತುಣ್ಹೀ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಮಿಸ್ಸಕಭತ್ತಂ ಸಂಕಡ್ಢಿತ್ವಾ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉದಕಫಾಸುಕಟ್ಠಾನೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಕತಭತ್ತಕಿಚ್ಚೋ ಮುಖಂ ವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ ಪತ್ತಂ ಥವಿಕಾಯ ಓಸಾರೇತ್ವಾ ಸೀವಲಿದೇವಿಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೧೯೩''ಸುಣಾಸಿ ಸೀವಲಿ ಕಥಾ, ಉಸುಕಾರೇನ ವೇದಿತಾ।

ಪೇಸಿಯಾ ಮಂ ಗರಹಿತ್ಥೋ, ದುತಿಯಸ್ಸೇವ ಸಾ ಗತಿ॥

೧೯೪.ಅಯಂ ದ್ವೇಧಾಪಥೋ ಭದ್ದೇ, ಅನುಚಿಣ್ಣೋ ಪಥಾವಿಹಿ।
ತೇಸಂ ತ್ವಂ ಏಕಂ ಗಣ್ಹಾಹಿ, ಅಹಮೇಕಂ ಪುನಾಪರಂ॥

೧೯೫.ಮಾವಚ ಮಂ ತ್ವಂ 'ಪತಿ ಮೇ'ತಿ, ನಾಹಂ 'ಭರಿಯಾ'ತಿ ವಾ ಪುನಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸುಣಾಸೀತಿ** ಸುಣ, ತ್ವಂ ಕಥಾ। **"ಪೇಸಿಯಾ ಮ"**ನ್ತಿ ಇದಂ ಪನ ಕುಮಾರಿಕಾಯ ಓವಾದಮೇವ ಸನ್ಧಾಯಾಹ।

ಸಾ ಕಿರ "ಮಾವಚ ಮಂ ತ್ವಂ 'ಪತಿ ಮೇ'ತಿ" ವುತ್ತಾಪಿ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಅನುಬನ್ಧಿಯೇವ। ರಾಜಾ ನಂ ನಿವತ್ತೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ। ಮಹಾಜನೋಪಿ ಅನುಬನ್ಧಿ। ತತೋ ಪನ ಅಟವೀ ಅವಿದೂರೇ ಹೋತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ನೀಲವನರಾಜಿಂ ದಿಸ್ವಾ ತಂ ನಿವತ್ತೇತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತೋಯೇವ ಮಗ್ಗಸಮೀಪೇ ಮುಞ್ಜತಿಣಂ ಅದ್ದಸ। ಸೋ ತತೋ ಈಸಿಕಂ ಲುಞ್ಚಿತ್ವಾ "ಪಸ್ಸಸಿ ಸೀವಲಿ, ಅಯಂ ಇಧ ಪುನ ಘಟೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ, ಏವಮೇವ ಪುನ ಮಯ್ಹಂ ತಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಾಸೋ ನಾಮ ಘಟೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಉಪಡ್ಢಗಾಥಮಾಹ -

"ಮುಞ್ಜಾವೇಸಿಕಾ ಪವಾಳ್ಹಾ, ಏಕಾ ವಿಹರ ಸೀವಲೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಏಕಾ ವಿಹರಾ**ತಿ ಅಹಂ ಏಕೀಭಾವೇನ ವಿಹರಿಸ್ಸಾಮಿ, ತ್ವಮ್ಪಿ ಏಕಾ ವಿಹರಾಹೀತಿ ತಸ್ಸಾ ಓವಾದಮದಾಸಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸೀವಲಿದೇವೀ "ಇತೋದಾನಿ ಪಟ್ಠಾಯ ನತ್ಥಿ ಮಯ್ಹಂ ಮಹಾಜನಕನರಿನ್ದೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಾಸೋ"ತಿ ಸೋಕಂ ಸನ್ಧಾರೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಉಭೋಹಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಉರಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಮಹಾಮಗ್ಗೇ ಪತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಸ್ಸಾ ವಿಸಞ್ಞೀಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಪದಂ ವಿಕೋಪೇತ್ವಾ ಅರಞ್ಞಂ ಪಾವಿಸಿ। ಅಮಚ್ಚಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಸರೀರಂ ಉದಕೇನ ಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಹತ್ಥಪಾದೇ ಪರಿಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ಸಞ್ಞಂ ಲಭಾಪೇಸುಂ। ಸಾ "ತಾತಾ, ಕುಹಿಂ ರಾಜಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ನನು ತುಮ್ಹೇವ ಜಾನಾಥಾ"ತಿ? "ಉಪಧಾರೇಥ ತಾತಾ"ತಿ। ತೇ ಇತೋ ಚಿತೋ ಧಾವಿತ್ವಾ ವಿಚಿನನ್ತಾಪಿ ಮಹಾಸತ್ತಂ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸು। ದೇವೀ ಮಹಾಪರಿದೇವಂ ಪರಿದೇವಿತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಠಿತಟ್ಠಾನೇ ಚೇತಿಯಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಗನ್ಧಮಾಲಾದೀಹಿ ಪೂಜೇತ್ವಾ ನಿವತ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಹಿಮವನ್ತಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಬ್ಭನ್ತರೇಯೇವ ಪಞ್ಚ ಅಭಿಞ್ಞಾ ಚ, ಅಟ್ಠ ಸಮಾಪತ್ತಿಯೋ ಚ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತ್ವಾ ಪುನ ಮನುಸ್ಸಪಥಂ ನಾಗಮಿ। ದೇವೀಪಿ ಉಸುಕಾರೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥಿತಟ್ಠಾನೇ, ಕುಮಾರಿಕಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥಿತಟ್ಠಾನೇ, ಮಂಸಪರಿಭೋಗಟ್ಠಾನೇ, ಮಿಗಾಜಿನೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥಿತಟ್ಠಾನೇ, ನಾರದೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥಿತಟ್ಠಾನೇ ಚಾತಿ ಸಬ್ಬಟ್ಠಾನೇಸು ಚೇತಿಯಾನಿ ಕಾರೇತ್ವಾ ಗನ್ಧಮಾಲಾದೀಹಿ ಪೂಜೇತ್ವಾ ಸೇನಙ್ಗಪರಿವುತಾ ಮಿಥಿಲಂ ಪತ್ವಾ ಅಮ್ಬವನುಯ್ಯಾನೇ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಅಭಿಸೇಕಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ತಂ ಸೇನಙ್ಗಪರಿವುತಂ ನಗರಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಸಯಂ ಇಸಿಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ಉಯ್ಯಾನೇ ವಸನ್ತೀ ಕಸಿಣಪರಿಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಝಾನಂ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಪರಾಯಣಾ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಅಪರಿಹೀನಜ್ಝಾನೋ ಹುತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಪರಾಯಣೋ ಅಹೋಸಿ।

ಸತ್ಥಾ ಇಮಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಆಹರಿತ್ವಾ "ನ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇದಾನೇವ, ಪುಬ್ಬೇಪಿ ತಥಾಗತೋ ಮಹಾಭಿನಿಕ್ಖಮನಂ ನಿಕ್ಖನ್ತೋಯೇವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಜಾತಕಂ ಸಮೋಧಾನೇಸಿ - "ತದಾ ಸಮುದ್ದರಕ್ಖಿಕಾ ದೇವಧೀತಾ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾ ಅಹೋಸಿ, ನಾರದೋ ಸಾರಿಪುತ್ತೋ, ಮಿಗಾಜಿನೋ ಮೋಗ್ಗಲ್ಲಾನೋ, ಕುಮಾರಿಕಾ ಖೇಮಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ, ಉಸುಕಾರೋ ಆನನ್ದೋ, ಸೀವಲಿದೇವೀ ರಾಹುಲಮಾತಾ, ದೀಘಾವುಕುಮಾರೋ ರಾಹುಲೋ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ಮಹಾರಾಜಕುಲಾನಿ, ಮಹಾಜನಕನರಿನ್ದೋ ಪನ ಅಹಮೇವ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅಹೋಸಿ"ನ್ತಿ।

ಮಹಾಜನಕಜಾತಕವಣ್ಣನಾ ದುತಿಯಾ।

[೫೪೦] ೩. ಸುವಣ್ಣಸಾಮಜಾತಕವಣ್ಣನಾ

ಕೋ ನು ಮಂ ಉಸುನಾ ವಿಜ್ಝೀತಿ ಇದಂ ಸತ್ಥಾ ಜೇತವನೇ ವಿಹರನ್ತೋ ಏಕಂ ಮಾತುಪೋಸಕಭಿಕ್ಖುಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥೇಸಿ। ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಕಿರ ಅಟ್ಠಾರಸಕೋಟಿವಿಭವಸ್ಸ ಏಕಸ್ಸ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲಸ್ಸ ಏಕಪುತ್ತಕೋ ಅಹೋಸಿ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಪಿಯೋ ಮನಾಪೋ। ಸೋ ಏಕದಿವಸಂ ಪಾಸಾದವರಗತೋ ಸೀಹಪಞ್ಜರಂ ಉಗ್ಘಾಟೇತ್ವಾ ವೀಥಿಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಗನ್ಧಮಾಲಾದಿಹತ್ಥಂ ಮಹಾಜನಂ ಧಮ್ಮಸ್ಸವನತ್ಥಾಯ ಜೇತವನಂ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಅಹಮ್ಪಿ ಧಮ್ಮಂ ಸುಣಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಮಾತಾಪಿತರೋ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಗನ್ಧಮಾಲಾದೀನಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವತ್ಥಭೇಸಜ್ಜಪಾನಕಾದೀನಿ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಾಪೇತ್ವಾ ಗನ್ಧಮಾಲಾದೀಹಿ ಚ ಭಗವನ್ತಂ ಪೂಜೇತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸಿನ್ನೋ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಕಾಮೇಸು ಆದೀನವಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಚ ಆನಿಸಂಸಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಪರಿಸಾಯ ವುಟ್ಠಿತಾಯ ಭಗವನ್ತಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ "ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಅನನುಞ್ಞಾತಂ ಪುತ್ತಂ ತಥಾಗತಾ ನಾಮ ನ ಪಬ್ಬಾಜೇನ್ತೀ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ಭಗವನ್ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪುನ ಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಗಾರವೇನ ಮಾತಾಪಿತರೋ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏವಮಾಹ - "ಅಮ್ಮತಾತಾ, ಅಹಂ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಅಥಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಏಕಪುತ್ತಕಭಾವೇನ ಸತ್ತಧಾ ಭಿಜ್ಜಮಾನಹದಯಾ ವಿಯ ಪುತ್ತಸಿನೇಹೇನ ಕಮ್ಪಮಾನಾ ಏವಮಾಹಂಸು "ತಾತ ಪಿಯಪುತ್ತಕ, ತಾತ ಕುಲಙ್ಕುರ, ತಾತ ನಯನ, ತಾತ ಹದಯ, ತಾತ ಪಾಣಸದಿಸ, ತಯಾ ವಿನಾ ಕಥಂ ಜೀವಾಮ, ತಯಿ ಪಟಿಬದ್ಧಂ ನೋ ಜೀವಿತಂ। ಮಯಞ್ಹಿ ತಾತ, ಜರಾಜಿಣ್ಣಾ ವುಡ್ಢಾ ಮಹಲ್ಲಕಾ, ಅಜ್ಜ ವಾ ಸುವೇ ವಾ ಪರಸುವೇ ವಾ ಮರಣಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸಾಮ, ತಸ್ಮಾ ಮಾ ಅಮ್ಹೇ ಓಹಾಯ ಗಚ್ಛಸಿ। ತಾತ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾ ನಾಮ ಅತಿದುಕ್ಕರಾ, ಸೀತೇನ ಅತ್ಥೇ ಸತಿ ಉಣ್ಹಂ ಲಭತಿ, ಉಣ್ಹೇನ ಅತ್ಥೇ ಸತಿ ಸೀತಂ ಲಭತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಾತ, ಮಾ ಪಬ್ಬಜಾಹೀ"ತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಕುಲಪುತ್ತೋ ದುಕ್ಖೀ ದುಮ್ಮನೋ ಓನತಸೀಸೋ ಪಜ್ಝಾಯನ್ತೋವ ನಿಸೀದಿ ಸತ್ತಾಹಂ ನಿರಾಹಾರೋ। ಅಥಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಏವಂ ಚಿನ್ತೇಸುಂ "ಸಚೇ ನೋ ಪುತ್ತೋ ಅನನುಞ್ಞಾತೋ, ಅದ್ಧಾ ಮರಿಸ್ಸತಿ, ಪುನ ನ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಜೀವಮಾನಂ ಪುನ ನಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಚ ಪನ "ತಾತ ಪಿಯಪುತ್ತಕ, ತಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಅನುಜಾನಾಮ, ಪಬ್ಬಜಾಹೀ"ತಿ ಅನುಜಾನಿಂಸು। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಕುಲಪುತ್ತೋ ತುಟ್ಠಮಾನಸೋ ಹುತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸಕಲಸರೀರಂ ಓಣಾಮೇತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ವನ್ದಿತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಗವನ್ತಂ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಯಾಚಿ। ಸತ್ಥಾ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಇಮಂ ಕುಮಾರಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಹೀ"ತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಸೋ ತಂ ಪಬ್ಬಾಜೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜಿತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಹಾಲಾಭಸಕ್ಕಾರೋ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಸೋ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯೇ ಆರಾಧೇತ್ವಾ ಲದ್ಧೂಪಸಮ್ಪದೋ ಪಞ್ಚ ವಸ್ಸಾನಿ ಧಮ್ಮಂ ಪರಿಯಾಪುಣಿತ್ವಾ "ಅಹಂ ಇಧ ಆಕಿಣ್ಣೋ ವಿಹರಾಮಿ, ನ ಮೇ ಇದಂ ಪತಿರೂಪ"ನ್ತಿ ವಿಪಸ್ಸನಾಧುರಂ ಪೂರೇತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಉಪಜ್ಝಾಯಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಜೇತವನಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಏಕಂ ಪಚ್ಚನ್ತಗಾಮಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಅರಞ್ಞೇ ವಿಹಾಸಿ। ಸೋ ತತ್ಥ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ದ್ವಾದಸ ವಸ್ಸಾನಿ ಘಟೇನ್ತೋ ವಾಯಮನ್ತೋಪಿ ವಿಸೇಸಂ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ಮಾತಾಪಿತರೋಪಿಸ್ಸ ಗಚ್ಛನ್ತೇ ಗಚ್ಛನ್ತೇ ಕಾಲೇ ದುಗ್ಗತಾ ಅಹೇಸುಂ। ಯೇ ಹಿ ತೇಸಂ ಖೇತ್ತಂ ವಾ ವಣಿಜ್ಜಂ ವಾ ಪಯೋಜೇಸುಂ, ತೇ "ಇಮಸ್ಮಿಂ ಕುಲೇ ಪುತ್ತೋ ವಾ ಭಾತಾ ವಾ ಇಣಂ ಚೋದೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ನಾಮ ನತ್ಥೀ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಹತ್ಥಗತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಯಥಾರುಚಿ ಪಲಾಯಿಂಸು। ಗೇಹೇ ದಾಸಕಮ್ಮಕರಾದಯೋಪಿ ಹಿರಞ್ಞಸುವಣ್ಣಾದೀನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯಿಂಸು।

ಅಪರಭಾಗೇ ದ್ವೇ ಜನಾ ಕಪಣಾ ಹುತ್ವಾ ಹತ್ಥೇ ಉದಕಸಿಞ್ಚನಮ್ಪಿ ಅಲಭಿತ್ವಾ ಗೇಹಂ ವಿಕ್ಕಿಣಿತ್ವಾ ಅಘರಾ ಹುತ್ವಾ ಕಾರುಞ್ಞಭಾವಂ ಪತ್ತಾ ಪಿಲೋತಿಕಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಕಪಾಲಹತ್ಥಾ ಭಿಕ್ಖಾಯ ಚರಿಂಸು। ತಸ್ಮಿಂ ಕಾಲೇ ಏಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಜೇತವನತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ತಸ್ಸ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ಆಗನ್ತುಕವತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಸುಖನಿಸಿನ್ನಕಾಲೇ "ಭನ್ತೇ, ಕುತೋ ಆಗತತ್ಥಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಜೇತವನಾ ಆಗತೋ ಆವುಸೋ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಸತ್ಥುನೋ ಚೇವ ಮಹಾಸಾವಕಾದೀನಞ್ಚ ಆರೋಗ್ಯಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತೂನಞ್ಚ ಪವತ್ತಿಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಿಂ, ಭನ್ತೇ, ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಅಸುಕಸ್ಸ ನಾಮ ಸೇಟ್ಠಿಕುಲಸ್ಸ ಆರೋಗ್ಯ"ನ್ತಿ? "ಆವುಸೋ, ಮಾ ತಸ್ಸ ಕುಲಸ್ಸ ಪವತ್ತಿಂ ಪುಚ್ಛಾ"ತಿ। "ಕಿಂ ಭನ್ತೇ"ತಿ। "ಆವುಸೋ, ತಸ್ಸ ಕಿರ ಕುಲಸ್ಸ ಏಕೋ ಪುತ್ತೋ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಬುದ್ಧಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತೋ, ತಸ್ಸ ಪಬ್ಬಜಿತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಏತಂ ಕುಲಂ ಪರಿಕ್ಖೀಣಂ, ಇದಾನಿ ದ್ವೇ ಜನಾ ಪರಮಕಾರುಞ್ಞಭಾವಂ ಪತ್ತಾ

ಭಿಕ್ಖಾಯ ಚರನ್ತೀ"ತಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಸಕಭಾವೇನ ಸಣ್ಠಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಅಸ್ಸುಪುಣ್ಣೇಹಿ ನೇತ್ತೇಹಿ ರೋದಿತುಂ ಆರಭಿ। "ಆವುಸೋ, ಕಿಂ ರೋದಸೀ"ತಿ? "ಭನ್ತೇ, ತೇ ಮಯ್ಹಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ, ಅಹಂ ತೇಸಂ ಪುತ್ತೋ"ತಿ। "ಆವುಸೋ, ತವ ಮಾತಾಪಿತರೋ ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಿನಾಸಂ ಪತ್ತಾ, ಗಚ್ಛ, ತೇ ಪಟಿಜಗ್ಗಾಹೀ"ತಿ।

ಸೋ "ಅಹಂ ದ್ವಾದಸ ವಸ್ಸಾನಿ ಘಟೇನ್ತೋ ವಾಯಮನ್ತೋಪಿ ಮಗ್ಗಂ ವಾ ಫಲಂ ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿಂ , ಅಭಬ್ಬೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ, ಕಿಂ ಮೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ, ಗಿಹೀ ಹುತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪೋಸೇತ್ವಾ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ಸಗ್ಗಪರಾಯಣೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಅರಞ್ಞಾವಾಸಂ ತಸ್ಸ ಥೇರಸ್ಸ ನಿಯ್ಯಾದೇತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ಅರಞ್ಞಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಸಾವತ್ಥಿತೋ ಅವಿದೂರೇ ಜೇತವನಪಿಟ್ಠಿವಿಹಾರಂ ಪಾಪುಣಿ। ತತ್ಥ ದ್ವೇ ಮಗ್ಗಾ ಅಹೇಸುಂ। ತೇಸು ಏಕೋ ಮಗ್ಗೋ ಜೇತವನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಏಕೋ ಸಾವತ್ಥಿಂ। ಸೋ ತತ್ಥೇವ ಠತ್ವಾ "ಕಿಂ ನು ಖೋ ಪಠಮಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಉದಾಹು ದಸಬಲ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಮಯಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಚಿರಂ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಾ, ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪನ ಮೇ ಬುದ್ಧದಸ್ಸನಂ ದುಲ್ಲಭಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ತಸ್ಮಾ ಅಜ್ಜಮೇವ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಂ ದಿಸ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಸುತ್ವಾ ಸ್ವೇ ಪಾತೋವ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸಾವತ್ಥಿಮಗ್ಗಂ ಪಹಾಯ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ಜೇತವನಂ ಪಾವಿಸಿ। ತಂ ದಿವಸಂ ಪನ ಸತ್ಥಾ ಪಚ್ಚೂಸಕಾಲೇ ಲೋಕಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಇಮಸ್ಸ ಕುಲಪುತ್ತಸ್ಸ ಉಪನಿಸ್ಸಯಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅದ್ದಸ। ಸೋ ತಸ್ಸಾಗಮನಕಾಲೇ **ಮಾತುಪೋಸಕಸುತ್ತೇನ** (ಸಂ॰ ನಿ॰ ೧.೨೦೫) ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಗುಣಂ ವಣ್ಣೇಸಿ। ಸೋ ಪನ ಭಿಕ್ಖು ಪರಿಸಪರಿಯನ್ತೇ ಠತ್ವಾ ಸತ್ಥುಸ್ಸ ಧಮ್ಮಕಥಂ ಸುಣನ್ತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅಹಂ ಗಿಹೀ ಹುತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪಟಿಜಗ್ಗಿತುಂ ಸಕ್ಕೋಮೀತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿಂ, ಸತ್ಥಾ ಪನ 'ಪಬ್ಬಜಿತೋವ ಸಮಾನೋ ಪಟಿಜಗ್ಗಿತೋ ಉಪಕಾರಕೋ ಮಾತಾಪಿತೂನ'ನ್ತಿ ವದತಿ। ಸಚಾಹಂ ಸತ್ಥಾರಂ ಅದಿಸ್ವಾ ಗತೋ, ಏವರೂಪಾಯ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಪರಿಹೀನೋ ಭವೇಯ್ಯಂ। ಇದಾನಿ ಪನ ಗಿಹೀ ಅಹುತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತೋವ ಸಮಾನೋ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪೋಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ।

ಸೋ ಸಲಾಕಗ್ಗಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಲಾಕಭತ್ತಞ್ಚೇವ ಸಲಾಕಯಾಗುಞ್ಚ ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ದ್ವಾದಸ ವಸ್ಸಾನಿ ಅರಞ್ಞೇ ವುತ್ಥಭಿಕ್ಖು ಪಾರಾಜಿಕಪ್ಪತ್ತೋ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ ಪಾತೋವ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ "ಕಿಂ ನು ಖೋ ಪಠಮಂ ಯಾಗುಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮಿ, ಉದಾಹು ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಕಪಣಾನಂ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಸನ್ತಿಕಂ ತುಚ್ಛಹತ್ಥೇನ ಗನ್ತುಂ ಅಯುತ್ತ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಯಾಗುಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಏತೇಸಂ ಪೋರಾಣಕಗೇಹದ್ವಾರಂ ಗತೋ। ಮಾತಾಪಿತರೋಪಿಸ್ಸ ಯಾಗುಭಿಕ್ಖಂ ಚರಿತ್ವಾ ಪರಭಿತ್ತಿಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಿಹರನ್ತಿ। ಸೋ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಕೇ ದಿಸ್ವಾ ಉಪ್ಪನ್ನಸೋಕೋ ಅಸ್ಸುಪುಣ್ಣೇಹಿ ನೇತ್ತೇಹಿ ತೇಸಂ ಅವಿದೂರೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ತೇ ತಂ ದಿಸ್ವಾಪಿ ನ ಸಞ್ಜಾನಿಂಸು। ಅಥ ಮಾತಾ "ಭಿಕ್ಖತ್ಥಾಯ ಠಿತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಞ್ಞಾಯ "ಭನ್ತೇ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ದಾತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ನತ್ಥಿ, ಅತಿಚ್ಛಥಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಹದಯಪೂರಂ ಸೋಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಸ್ಸುಪುಣ್ಣೇಹಿ ನೇತ್ತೇಹಿ ತತ್ಥೇವ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ದುತಿಯಮ್ಪಿ ತತಿಯಮ್ಪಿ "ಅತಿಚ್ಛಥಾ"ತಿ ವುಚ್ಚಮಾನೋಪಿ ಅಟ್ಠಾಸಿಯೇವ। ಅಥಸ್ಸ ಪಿತಾ ಮಾತರಂ ಆಹ - "ಗಚ್ಛ, ಭದ್ದೇ, ಜಾನಾಹಿ, ಪುತ್ತೋ ನು ಖೋ ನೋ ಏಸೋ"ತಿ। ಸಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ಸಞ್ಜಾನಿತ್ವಾ ಪಾದಮೂಲೇ ಪತಿತ್ವಾ ಪರಿದೇವಿ, ಪಿತಾಪಿಸ್ಸ ತಥೇವ ಅಕಾಸಿ, ಮಹನ್ತಂ ಕಾರುಞ್ಞಂ ಅಹೋಸಿ।

ಸೋಪಿ ಮಾತಾಪಿತರೋ ದಿಸ್ವಾ ಸಕಭಾವೇನ ಸಣ್ಠಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಅಸ್ಸೂನಿ ಪವತ್ತೇಸಿ। ಸೋ ಸೋಕಂ ಅಧಿವಾಸೇತ್ವಾ "ಅಮ್ಮತಾತಾ, ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಅಹಂ ವೋ ಪೋಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಅಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ಯಾಗುಂ ಪಾಯೇತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಪುನ ಭಿಕ್ಖಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ತೇ ಭೋಜೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ಭಿಕ್ಖಂ ಪರಿಯೇಸಿತ್ವಾ ತೇಸಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುನ ಭತ್ತೇನಾಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಸಯಂ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ। ಸೋ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಇಮಿನಾ ನಿಯಾಮೇನ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪಟಿಜಗ್ಗತಿ। ಅತ್ತನಾ ಲದ್ಧಾನಿ ಪಕ್ಖಿಕಭತ್ತಾದೀನಿ ತೇಸಂಯೇವ ದತ್ವಾ ಸಯಂ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರಿತ್ವಾ ಲಭಮಾನೋ ಭುಞ್ಜತಿ, ಅಲಭಮಾನೋ ನ ಭುಞ್ಜತಿ, ವಸ್ಸಾವಾಸಿಕಮ್ಪಿ ಅಞ್ಞಮ್ಪಿ ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಲಭಿತ್ವಾ ತೇಸಂಯೇವ ದೇತಿ। ತೇಹಿ ಪರಿಭುತ್ತಂ ಜಿಣ್ಣಪಿಲೋತಿಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಳಂ ದತ್ವಾ ರಜಿತ್ವಾ ಸಯಂ ಪರಿಭುಞ್ಜತಿ। ಭಿಕ್ಖಲಭನದಿವಸೇಹಿ ಪನಸ್ಸ ಅಲಭನದಿವಸಾ ಬಹೂ ಅಹೇಸುಂ। ಅಥಸ್ಸ ನಿವಾಸನಪಾರುಪನಂ ಅತಿಲೂಖಂ ಹೋತಿ।

ಇತಿ ಸೋ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪಟಿಜಗ್ಗನ್ತೋಯೇವ ಅಪರಭಾಗೇ ಕಿಸೋ ಉಪ್ಪಣ್ಡುಪ್ಪಣ್ಡುಕಜಾತೋ ಧಮನಿಸನ್ಥತಗತ್ತೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥ ನಂ ಸನ್ದಿಟ್ಠಸಮ್ಭತ್ತಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು "ಆವುಸೋ, ಪುಬ್ಬೇ ತವ ಸರೀರವಣ್ಣೋ ಸೋಭತಿ, ಇದಾನಿ ಪನ ಕಿಸೋ ಉಪ್ಪಣ್ಡುಪ್ಪಣ್ಡುಕಜಾತೋ ಧಮನಿಸನ್ಥತಗತ್ತೋ, ಬ್ಯಾಧಿ ತೇ ನು ಖೋ ಉಪ್ಪನ್ನೋ"ತಿ। ಸೋ "ನತ್ಥಿ ಮೇ, ಆವುಸೋ, ಬ್ಯಾಧಿ, ಅಪಿಚ ಪನ ಪಲಿಬೋಧೋ ಮೇ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಆರೋಚೇಸಿ। ಅಥ ನಂ ತೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಆಹಂಸು "ಆವುಸೋ, ಭಗವಾ ಸದ್ಧಾದೇಯ್ಯಂ ವಿನಿಪಾತೇತುಂ ನ ದೇತಿ, ತ್ವಂ ಪನ ಸದ್ಧಾದೇಯ್ಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಿಹೀನಂ ದದಮಾನೋ ಅಯುತ್ತಂ ಕರೋಸೀ"ತಿ। ಸೋ ತೇಸಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಲಜ್ಜಿತೋ ಓಲೀಯಿ। ತೇ ಏತ್ತಕೇನಪಿ ಅಸನ್ತುಟ್ಠಾ ಭಗವತೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಭನ್ತೇ, ಅಸುಕೋ ನಾಮ ಭಿಕ್ಖು ಸದ್ಧಾದೇಯ್ಯಂ ವಿನಿಪಾತೇತ್ವಾ ಗಿಹೀ ಪೋಸೇತೀ"ತಿ ಸತ್ಥು ಆರೋಚೇಸುಂ। ಸತ್ಥಾ ತಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಸಚ್ಚಂ ಕಿರ ತ್ವಂ ಭಿಕ್ಖು ಸದ್ಧಾದೇಯ್ಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಿಹೀ ಪೋಸೇಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಸಚ್ಚಂ, ಭನ್ತೇ"ತಿ ವುತ್ತೇ ತಂ ಕಿರಿಯಂ ವಣ್ಣೇತುಕಾಮೋ ಅತ್ತನೋ ಚ ಪುಬ್ಬಚರಿಯಂ ಪಕಾಸೇತುಕಾಮೋ "ಭಿಕ್ಖು, ಗಿಹೀ ಪೋಸೇನ್ತೋ ಕೇ ಪೋಸೇಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಮಾತಾಪಿತರೋ ಮೇ, ಭನ್ತೇ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಸತ್ಥಾ ತಸ್ಸ ಉಸ್ಸಾಹಂ ಜನೇತುಂ "ಸಾಧು ಸಾಧು, ಭಿಕ್ಖೂ"ತಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಸಾಧುಕಾರಂ ದತ್ವಾ "ತ್ವಂ ಮಮ ಗತಮಗ್ಗೇ ಠಿತೋ, ಅಹಮ್ಪಿ ಪುಬ್ಬಚರಿಯಂ ಚರನ್ತೋ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪೋಸೇಸಿ"ನ್ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಅಸ್ಸಾಸಂ ಪಟಿಲಭಿ। ಸತ್ಥಾ ತಾಯ ಪುಬ್ಬಚರಿಯಾಯ ಆವಿಕರಣತ್ಥಂ ತೇಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಯಾಚಿತೋ ಅತೀತಂ ಆಹರಿ।

ಅತೀತೇ ಬಾರಾಣಸಿನಗರತೋ ಅವಿದೂರೇ ನದಿಯಾ ಓರಿಮತೀರೇ ಏಕೋ ನೇಸಾದಗಾಮೋ ಅಹೋಸಿ, ಪಾರಿಮತೀರೇ ಏಕೋ ನೇಸಾದಗಾಮೋ। ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಗಾಮೇ ಪಞ್ಚ ಪಞ್ಚ ಕುಲಸತಾನಿ ವಸನ್ತಿ। ದ್ವೀಸುಪಿ ಗಾಮೇಸು ದ್ವೇ ನೇಸಾದಜೇಟ್ಠಕಾ ಸಹಾಯಕಾ ಅಹೇಸುಂ। ತೇ ದಹರಕಾಲೇಯೇವ ಕತಿಕವತ್ತಂ ಕರಿಂಸು "ಸಚೇ ಅಮ್ಹೇಸು ಏಕಸ್ಸ ಧೀತಾ ಹೋತಿ, ಏಕಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ ಹೋತಿ, ತೇಸಂ ಆವಾಹವಿವಾಹಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। ಅಥ ಓರಿಮತೀರೇ ಗಾಮಜೇಟ್ಠಕಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಪುತ್ತೋ ಜಾಯಿ, ಜಾತಕ್ಖಣೇಯೇವ ದುಕೂಲೇನ ಪಟಿಗ್ಗಹಿತತ್ತಾ "ದುಕೂಲೋ"ತ್ವೇವಸ್ಸ ನಾಮಂ ಕರಿಂಸು। ಇತರಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಧೀತಾ ಜಾಯಿ, ತಸ್ಸಾ ಪರತೀರೇ ಜಾತತ್ತಾ "ಪಾರಿಕಾ"ತಿ ನಾಮಂ ಕರಿಂಸು। ತೇ ಉಭೋಪಿ ಅಭಿರೂಪಾ ಪಾಸಾದಿಕಾ ಅಹೇಸುಂ ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಾ। ತೇ ನೇಸಾದಕುಲೇ ಜಾತಾಪಿ ಪಾಣಾತಿಪಾತಂ ನಾಮ ನ ಕರಿಂಸು।

ಅಪರಭಾಗೇ ಸೋಳಸವಸ್ಸುದ್ದೇಸಿಕಂ ದುಕೂಲಕುಮಾರಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಆಹಂಸು "ಪುತ್ತ, ಕುಮಾರಿಕಂ ತೇ ಆನಯಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। ಸೋ ಪನ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕತೋ ಆಗತೋ ಸುದ್ಧಸತ್ತೋ ಉಭೋ ಕಣ್ಣೇ ಪಿಧಾಯ "ನ ಮೇ ಘರಾವಾಸೇನತ್ಥೋ ಅಮ್ಮತಾತಾ, ಮಾ ಏವರೂಪಂ ಅವಚುತ್ಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಯಾವತತಿಯಂ ವುಚ್ಚಮಾನೋಪಿ ನ ಇಚ್ಛಿಯೇವ। ಪಾರಿಕಾಪಿ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ "ಅಮ್ಮ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸಹಾಯಕಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ಅಭಿರೂಪೋ ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣೋ, ತಸ್ಸ ತಂ ದಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತಾ ತಥೇವ ವತ್ವಾ ಉಭೋ ಕಣ್ಣೇ ಪಿದಹಿ। ಸಾಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಲೋಕತೋ ಆಗತಾ ಘರಾವಾಸಂ ನ ಇಚ್ಛಿ। ದುಕೂಲಕುಮಾರೋ ಪನ ತಸ್ಸಾ ರಹಸ್ಸೇನ ಸಾಸನಂ ಪಹಿಣಿ "ಸಚೇ ಪಾರಿಕೇ ಮೇಥುನಧಮ್ಮೇನ ಅತ್ಥಿಕಾ, ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಗೇಹಂ ಗಚ್ಛತು, ಮಯ್ಹಂ ಮೇಥುನಧಮ್ಮೇ ಛನ್ದೋ ನತ್ಥೀ"ತಿ। ಸಾಪಿ ತಸ್ಸ ತಥೇವ ಸಾಸನಂ ಪೇಸೇಸಿ।

ಅಥ ಮಾತಾಪಿತರೋ ತೇಸಂ ಅನಿಚ್ಛಮಾನಾನಞ್ಞೇವ ಆವಾಹವಿವಾಹಂ ಕರಿಂಸು। ತೇ ಉಭೋಪಿ ಕಿಲೇಸಸಮುದ್ದಂ ಅನೋತರಿತ್ವಾ ದ್ವೇ ಮಹಾಬ್ರಹ್ಮಾನೋ ವಿಯ ಏಕತೋವ ವಸಿಂಸು। ದುಕೂಲಕುಮಾರೋ ಪನ ಮಚ್ಛಂ ವಾ ಮಿಗಂ ವಾ ನ ಮಾರೇತಿ, ಅನ್ತಮಸೋ ಆಹಟಮಂಸಮ್ಪಿ ನ ವಿಕ್ಕಿಣಾತಿ। ಅಥ ನಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ ವದಿಂಸು "ತಾತ, ತ್ವಂ ನೇಸಾದಕುಲೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತ್ವಾಪಿ ನೇವ ಘರಾವಾಸಂ ಇಚ್ಛಸಿ, ನ ಪಾಣವಧಂ ಕರೋಸಿ, ಕಿಂ ನಾಮ ಕಮ್ಮಂ ಕರಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ? "ಅಮ್ಮತಾತಾ, ತುಮ್ಹೇಸು ಅನುಜಾನನ್ತೇಸು ಮಯಂ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ "ತೇನ ಹಿ ಪಬ್ಬಜಥಾ"ತಿ ದ್ವೇ ಜನೇ ಅನುಜಾನಿಂಸು। ತೇ ತುಟ್ಠಹಟ್ಠಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಗಾಮತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಗಙ್ಗಾತೀರೇನ ಹಿಮವನ್ತಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಯಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಮಿಗಸಮ್ಮತಾ ನಾಮ ನದೀ ಹಿಮವನ್ತತೋ ಓತರಿತ್ವಾ ಗಙ್ಗಂ ಪತ್ತಾ, ತಂ ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಗಙ್ಗಂ ಪಹಾಯ ಮಿಗಸಮ್ಮತಾಭಿಮುಖಾ ಅಭಿರುಹಿಂಸು।

ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಭವನಂ ಉಣ್ಹಾಕಾರಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಸಕ್ಕೋ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ಞತ್ವಾ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ತಾತ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮ, ದ್ವೇ ಮಹಾಪುರಿಸಾ ಗಾಮಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಹಿಮವನ್ತಂ ಪವಿಟ್ಠಾ, ತೇಸಂ ನಿವಾಸಟ್ಠಾನಂ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಮಿಗಸಮ್ಮತಾನದಿಯಾ ಅಡ್ಢಕೋಸನ್ತರೇ ಏತೇಸಂ ಪಣ್ಣಸಾಲಞ್ಚ ಪಬ್ಬಜಿತಪರಿಕ್ಖಾರೇ ಚ ಮಾಪೇತ್ವಾ ಏಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ **ಮೂಗಪಕ್ಖಜಾತಕೇ** (ಜಾ॰ ೨.೨೨.೧ ಆದಯೋ) ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಸಬ್ಬಂ ಸಂವಿದಹಿತ್ವಾ ಅಮನಾಪಸದ್ದೇ ಮಿಗಪಕ್ಖಿನೋ ಪಲಾಪೇತ್ವಾ ಏಕಪದಿಕಂ ಜಙ್ಘಮಗ್ಗಂ ಮಾಪೇತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ। ತೇಪಿ ತಂ ಮಗ್ಗಂ ದಿಸ್ವಾ ತೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ತಂ ಅಸ್ಸಮಪದಂ ಪಾಪುಣಿಂಸು। ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋ ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತಪರಿಕ್ಖಾರೇ ದಿಸ್ವಾ "ಸಕ್ಕೇನ ಮಯ್ಹಂ ದಿನ್ನಾ"ತಿ ಸಕ್ಕದತ್ತಿಯಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಸಾಟಕಂ ಓಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ರತ್ತವಾಕಚೀರಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಏಕಂ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ಅಜಿನಚಮ್ಮಂ ಅಂಸೇ ಕತ್ವಾ ಜಟಾಮಣ್ಡಲಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಇಸಿವೇಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಾರಿಕಾಯಪಿ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಅದಾಸಿ। ಉಭೋಪಿ ಕಾಮಾವಚರಮೇತ್ತಂ ಭಾವೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ವಸಿಂಸು। ತೇಸಂ ಮೇತ್ತಾನುಭಾವೇನ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಮಿಗಪಕ್ಖಿನೋ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಮೇತ್ತಚಿತ್ತಮೇವ ಪಟಿಲಭಿಂಸು, ನ ಕೋಚಿ ಕಞ್ಚಿ ವಿಹೇಠೇಸಿ। ಪಾರಿಕಾ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪಾನೀಯಂ ಪರಿಭೋಜನೀಯಂ ಆಹರತಿ, ಅಸ್ಸಮಪದಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜತಿ, ಸಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾನಿ ಕರೋತಿ। ಉಭೋಪಿ ಫಲಾಫಲಾನಿ ಆಹರಿತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಾ ತತ್ಥ ವಾಸಂ ಕಪ್ಪಯಿಂಸು।

ಸಕ್ಕೋ ತೇಸಂ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಆಗಚ್ಛತಿ। ಸೋ ಏಕದಿವಸಂ ಅನುಓಲೋಕೇನ್ತೋ "ಇಮೇಸಂ ಚಕ್ಖೂನಿ ಪರಿಹಾಯಿಸ್ಸನ್ತೀ"ತಿ ಅನ್ತರಾಯಂ ದಿಸ್ವಾ ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಏವಮಾಹ - "ಭನ್ತೇ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಅನ್ತರಾಯೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಪಟಿಜಗ್ಗನಕಂ ಪುತ್ತಂ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಲೋಕಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವಥಾ"ತಿ। ಅಥ ನಂ ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋ ಆಹ - "ಸಕ್ಕ, ಕಿನ್ನಾಮೇತಂ ಕಥೇಸಿ, ಮಯಂ ಅಗಾರಮಜ್ಝೇ ವಸನ್ತಾಪಿ ಏತಂ ಲೋಕಧಮ್ಮಂ ಪುಳವಕಗೂಥರಾಸಿಂ ವಿಯ ಜಿಗುಚ್ಛಿಮ್ಹಾ, ಇದಾನಿ ಪನ ಅರಞ್ಞಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಇಸಿಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಕಥಂ ಏವರೂಪಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। ಅಥ ಸಕ್ಕೋ ತಂ ಆಹ - "ಭನ್ತೇ, ಸಚೇ ಏವಂ ನ ಕರೋಥ, ಪಾರಿಕಾಯ ತಾಪಸಿಯಾ ಉತುನಿಕಾಲೇ ನಾಭಿಂ ಹತ್ಥೇನ ಪರಾಮಸೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ। ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋ "ಇದಂ ಸಕ್ಕಾ ಕಾತು"ನ್ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಸಕ್ಕೋ ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ।

ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋಪಿ ತಂ ಕಾರಣಂ ಪಾರಿಕಾಯ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಅಸ್ಸಾ ಉತುನಿಕಾಲೇ ನಾಭಿಂ ಹತ್ಥೇನ ಪರಾಮಸಿ। ತದಾ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ದೇವಲೋಕತೋ ಚವಿತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿ। ಸಾ ದಸಮಾಸಚ್ಚಯೇನ ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಂ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿ, ತೇನೇವಸ್ಸ "ಸುವಣ್ಣಸಾಮೋ"ತಿ ನಾಮಂ ಕರಿಂಸು। ಪಾರಿಕಾಯ ಫಲಾಫಲತ್ಥಾಯ ವನಂ ಗತಕಾಲೇ ಪಬ್ಬತನ್ತರೇ ಕಿನ್ನರಿಯೋ ಧಾತಿಕಿಚ್ಚಂ ಕರಿಂಸು। ತೇ ಉಭೋಪಿ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ನ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಪಣ್ಣಸಾಲಾಯಂ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಫಲಾಫಲತ್ಥಾಯ ಅರಞ್ಞಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಕಿನ್ನರಾ ಕುಮಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಿರಿಕನ್ದರಾದೀಸು ನ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬತಮತ್ಥಕಂ ಆರುಯ್ಹ ನಾನಾಪುಪ್ಫೇಹಿ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಹರಿತಾಲಮನೋಸಿಲಾದೀನಿ ಸಿಲಾಯಂ ಘಂಸಿತ್ವಾ ನಲಾಟೇ ತಿಲಕೇ ಕತ್ವಾ ಪುನ ಆನೇತ್ವಾ ಪಣ್ಣಸಾಲಾಯಂ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇಸುಂ। ಪಾರಿಕಾಪಿ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ಥಞ್ಞಂ ಪಾಯೇಸಿ। ತಂ ಅಪರಭಾಗೇ ವಡ್ಢಿತ್ವಾ ಸೋಳಸವಸ್ಸುದ್ದೇಸಿಕಮ್ಹಿ ಅನುರಕ್ಖನ್ತಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪಣ್ಣಸಾಲಾಯಂ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಮೇವ ವನಮೂಲಫಲಾಫಲತ್ಥಾಯ ವನಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಮಮ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಕದಾಚಿ ಕೋಚಿದೇವ ಅನ್ತರಾಯೋ ಭವೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಗತಮಗ್ಗಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇಸಿ।

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ತೇಸಂ ವನಮೂಲಫಲಾಫಲಂ ಆದಾಯ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ನಿವತ್ತನ್ತಾನಂ ಅಸ್ಸಮಪದತೋ ಅವಿದೂರೇ ಮಹಾಮೇಘೋ ಉಟ್ಠಹಿ। ತೇ ಏಕಂ ರುಕ್ಖಮೂಲಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ವಮ್ಮಿಕಮತ್ಥಕೇ ಅಟ್ಠಂಸು। ತಸ್ಸ ಚ ಅಬ್ಭನ್ತರೇ ಆಸೀವಿಸೋ ಅತ್ಥಿ। ತೇಸಂ ಸರೀರತೋ ಸೇದಗನ್ಧಮಿಸ್ಸಕಂ ಉದಕಂ ಓತರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ನಾಸಾಪುಟಂ ಪಾವಿಸಿ। ಸೋ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ನಾಸಾವಾತೇನ ಪಹರಿ। ದ್ವೇಪಿ ಅನ್ಧಾ ಹುತ್ವಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸು। ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋ ಪಾರಿಕಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಪಾರಿಕೇ ಮಮ ಚಕ್ಖೂನಿ ಪರಿಹೀನಾನಿ, ಅಹಂ ತಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾಪಿ ತಥೇವ ಆಹ। ತೇ "ನತ್ಥಿ ನೋ ಇದಾನಿ ಜೀವಿತ"ನ್ತಿ ಮಗ್ಗಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತಾ ಪರಿದೇವಮಾನಾ

ಅಟ್ಠಂಸು। “ಕಿಂ ಪನ ತೇಸಂ ಪುಬ್ಬಕಮ್ಮ”ನ್ತಿ? ತೇ ಕಿರ ಪುಬ್ಬೇ ವೇಜ್ಜಕುಲೇ ಅಹೇಸುಂ। ಅಥ ಸೋ ವೇಜ್ಜೋ ಏಕಸ್ಸ ಮಹಾಧನಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಅಕ್ಖಿರೋಗಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ಕಿಞ್ಚಿ ಧನಂ ನ ಅದಾಸಿ। ಅಥ ವೇಜ್ಜೋ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭರಿಯಾಯ ಆರೋಚೇತ್ವಾ “ಭದ್ದೇ, ಅಹಂ ತಸ್ಸ ಅಕ್ಖಿರೋಗಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಾಮಿ, ಇದಾನಿ ಮಯ್ಹಂ ಧನಂ ನ ದೇತಿ, ಕಿಂ ಕರೋಮಾ”ತಿ ಆಹ । ಸಾಪಿ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ “ನ ನೋ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಕೇನತ್ಥೋ, ಭೇಸಜ್ಜಂ ತಸ್ಸ ಏಕಯೋಗಂ ದತ್ವಾ ಅಕ್ಖೀನಿ ಕಾಣಾನಿ ಕರೋಹೀ”ತಿ ಆಹ। ಸೋ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತಥಾ ಅಕಾಸಿ। ಸೋ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಅನ್ಧೋ ಹೋತಿ। ತೇಸಂ ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ಇಮಿನಾ ಕಮ್ಮೇನ ಚಕ್ಖೂನಿ ಅನ್ಧಾನಿ ಜಾಯಿಂಸು।

ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ “ಮಮ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಅಞ್ಞೇಸು ದಿವಸೇಸು ಇಮಾಯ ವೇಲಾಯ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಇದಾನಿ ತೇಸಂ ಪವತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಪಟಿಮಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಮಗ್ಗಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸದ್ದಮಕಾಸಿ। ತೇ ತಸ್ಸ ಸದ್ದಂ ಸಞ್ಜಾನಿತ್ವಾ ಪಟಿಸದ್ದಂ ಕರಿತ್ವಾ ಪುತ್ತಸಿನೇಹೇನ “ತಾತ ಸುವಣ್ಣಸಾಮ, ಇಧ ಪರಿಪನ್ಥೋ ಅತ್ಥಿ, ಮಾ ಆಗಮೀ”ತಿ ವದಿಂಸು। ಅಥ ನೇಸಂ “ತೇನ ಹಿ ಇಮಂ ಲಟ್ಠಿಕೋಟಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಮ ಸನ್ತಿಕಂ ಏಥಾ”ತಿ ದೀಘಲಟ್ಠಿಂ ಅದಾಸಿ। ತೇ ಲಟ್ಠಿಕೋಟಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗಮಿಂಸು। ಅಥ ನೇ “ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ವೋ ಚಕ್ಖೂನಿ ವಿನಟ್ಠಾನೀ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಅಥ ನಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಆಹಂಸು “ತಾತ, ಮಯಂ ದೇವೇ ವಸ್ಸನ್ತೇ ಇಧ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ವಮ್ಮಿಕಮತ್ಥಕೇ ಠಿತಾ, ತೇನ ಕಾರಣೇನಾ”ತಿ। ಸೋ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾವ ಅಞ್ಞಾಸಿ “ತತ್ಥ ಆಸೀವಿಸೇನ ಭವಿತಬ್ಬಂ, ತೇನ ಕುದ್ಧೇನ ನಾಸಾವಾತೋ ವಿಸ್ಸಟ್ಠೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ”ತಿ। ಸೋ ಮಾತಾಪಿತರೋ ದಿಸ್ವಾ ರೋದಿ ಚೇವ ಹಸಿ ಚ। ಅಥ ನಂ ತೇ ಪುಚ್ಛಿಂಸು “ಕಸ್ಮಾ, ತಾತ, ರೋದಸಿ ಚೇವ ಹಸಸಿ ಚಾ”ತಿ? ಅಮ್ಮತಾತಾ, “ತುಮ್ಹಾಕಂ ದಹರಕಾಲೇಯೇವ ಏವಂ ಚಕ್ಖೂನಿ ವಿನಟ್ಠಾನೀ”ತಿ ರೋದಿಂ, “ಇದಾನಿ ಪಟಿಜಗ್ಗಿತುಂ ಲಭಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಹಸಿಂ। ಅಮ್ಮತಾತಾ, ತುಮ್ಹೇ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಅಹಂ ವೋ ಪಟಿಜಗ್ಗಿಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ಸೋ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಅಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ಅಸ್ಸಮಪದಂ ಆನೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ರತ್ತಿಟ್ಠಾನದಿವಾಟ್ಠಾನೇಸು ಚಙ್ಕಮೇ ಪಣ್ಣಸಾಲಾಯಂ ವಚ್ಚಟ್ಠಾನೇ ಪಸ್ಸಾವಟ್ಠಾನೇ ಚಾತಿ ಸಬ್ಬಟ್ಠಾನೇಸು ರಜ್ಜುಕೇ ಬನ್ಧಿ, ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತೇ ಅಸ್ಸಮಪದೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಯಂ ವನಮೂಲಫಲಾದೀನಿ ಆಹರಿತ್ವಾ ಪಣ್ಣಸಾಲಾಯಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಾತೋವ ತೇಸಂ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಘಟಂ ಆದಾಯ ಮಿಗಸಮ್ಮತಾನದಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಾನೀಯಪರಿಭೋಜನೀಯಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಉಪಟ್ಠಾಪೇತಿ, ದನ್ತಕಟ್ಠಮುಖೋದಕಾದೀನಿ ದತ್ವಾ ಮಧುರಫಲಾಫಲಂ ದೇತಿ, ತೇಹಿ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಮುಖೇ ವಿಕ್ಖಾಲಿತೇ ಸಯಂ ಖಾದಿತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಮಿಗಗಣಪರಿವುತೋ ಫಲಾಫಲತ್ಥಾಯ ಅರಞ್ಞಂ ಪಾವಿಸಿ। ಪಬ್ಬತಪಾದೇ ಕಿನ್ನರಪರಿವಾರೋ ಫಲಾಫಲಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಘಟೇನ ಉದಕಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಉಣ್ಹೋದಕೇನ ತೇಸಂ ಯಥಾರುಚಿ ನ್ಹಾಪನಂ ಪಾದಧೋವನಂ ವಾ ಕತ್ವಾ ಅಙ್ಗಾರಕಪಲ್ಲಂ ಉಪನೇತ್ವಾ ಹತ್ಥಪಾದೇ ಸೇದೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ನಿಸಿನ್ನಾನಂ ಫಲಾಫಲಂ ದತ್ವಾ ಖಾದಾಪೇತ್ವಾ ಪರಿಯೋಸಾನೇ ಸಯಂ ಖಾದಿತ್ವಾ ಸೇಸಕಂ ಠಪೇಸಿ। ಇಮಿನಾ ನಿಯಾಮೇನೇವ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪಟಿಜಗ್ಗಿ।

ತಸ್ಮಿಂ ಸಮಯೇ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಪೀಳಿಯಕ್ಖೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ। ಸೋ ಮಿಗಮಂಸಲೋಭೇನ ಮಾತರಂ ರಜ್ಜಂ ಪಟಿಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ ಸನ್ನದ್ಧಪಞ್ಚಾವುಧೋ ಹಿಮವನ್ತಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಮಿಗೇ ವಧಿತ್ವಾ ಮಂಸಂ ಖಾದನ್ತೋ ಮಿಗಸಮ್ಮತಾನದಿಂ ಪತ್ವಾ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಸಾಮಸ್ಸ ಪಾನೀಯಗ್ಗಹಣತಿತ್ಥಂ ಸಮ್ಪತ್ತೋ ಮಿಗಪದವಲಞ್ಜಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಣಿವಣ್ಣಾಹಿ ಸಾಖಾಹಿ ಕೋಟ್ಠಕಂ ಕತ್ವಾ ಧನುಂ ಆದಾಯ ವಿಸಪೀತಂ ಸರಂ ಸನ್ನಹಿತ್ವಾ ನಿಲೀನೋವ ಅಚ್ಛಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ಫಲಾಫಲಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಅಸ್ಸಮಪದೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ವನ್ದಿತ್ವಾ “ಪಾನೀಯಂ ಆಹರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಘಟಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಿಗಗಣಪರಿವುತೋ ದ್ವೇಪಿ ಮಿಗೇ ಏಕತೋ ಕತ್ವಾ ತೇಸಂ ಪಿಟ್ಠಿಯಂ ಪಾನೀಯಘಟಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾ ನದೀತಿತ್ಥಂ ಅಗಮಾಸಿ। ರಾಜಾ ಕೋಟ್ಠಕೇ ಠಿತೋವ ತಂ ತಥಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ “ಮಯಾ ಏತ್ತಕಂ ಕಾಲಂ ಏವಂ ವಿಚರನ್ತೇನಪಿ ಮನುಸ್ಸೋ ನಾಮ ನ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ, ದೇವೋ ನು ಖೋ ಏಸ ನಾಗೋ ನು ಖೋ, ಸಚೇ ಪನಾಹಂ ಏತಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ। ದೇವೋ ಚೇ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಆಕಾಸಂ ಉಪ್ಪತಿಸ್ಸತಿ। ನಾಗೋ ಚೇ, ಭೂಮಿಯಂ ಪವಿಸಿಸ್ಸತಿ। ನ ಖೋ ಪನಾಹಂ ಸಬ್ಬಕಾಲಂ

ಹಿಮವನ್ತೇಯೇವ ವಿಚರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಬಾರಾಣಸಿಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ। ತತ್ರ ಮಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸನ್ತಿ 'ಅಪಿ ನು ಖೋ ತೇ, ಮಹಾರಾಜ, ಹಿಮವನ್ತೇ ವಸನ್ತೇನ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬ'ನ್ತಿ? ತತ್ರಾಹಂ 'ಏವರೂಪೋ ಮೇ ಸತ್ತೋ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ'ತಿ ವಕ್ಖಾಮಿ। 'ಕೋ ನಾಮೇಸೋ'ತಿ ವುತ್ತೇ ಸಚೇ 'ನ ಜಾನಾಮೀ'ತಿ ವಕ್ಖಾಮಿ , ಅಥ ಗರಹಿಸ್ಸನ್ತಿ ಮಂ, ತಸ್ಮಾ ಏತಂ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ದುಬ್ಬಲಂ ಕತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ।

ಅಥ ತೇಸು ಮಿಗೇಸು ಪಠಮಮೇವ ಓತರಿತ್ವಾ ಪಾನೀಯಂ ಪಿವಿತ್ವಾ ಉತ್ತಿಣ್ಣೇಸು ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಉಗ್ಗಹಿತವತ್ತೋ ಮಹಾಥೇರೋ ವಿಯ ಸಣಿಕಂ ಓತರಿತ್ವಾ ಪಸ್ಸದ್ಧದರಥೋ ಪಚ್ಚುತ್ತರಿತ್ವಾ ರತ್ತವಾಕಚೀರಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಏಕಂ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ಅಜಿನಚಮ್ಮಂ ಅಂಸೇ ಕತ್ವಾ ಪಾನೀಯಘಟಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಉದಕಂ ಪುಞ್ಛಿತ್ವಾ ವಾಮಅಂಸಕೂಟೇ ಠಪೇಸಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಕಾಲೇ "ಇದಾನಿ ವಿಜ್ಝಿತುಂ ಸಮಯೋ"ತಿ ರಾಜಾ ವಿಸಪೀತಂ ಸರಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ದಕ್ಖಿಣಪಸ್ಸೇ ವಿಜ್ಝಿ, ಸರೋ ವಾಮಪಸ್ಸೇನ ನಿಕ್ಖಮಿ। ತಸ್ಸ ವಿದ್ಧಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಮಿಗಗಣಾ ಭೀತಾ ಪಲಾಯಿಂಸು। ಸುವಣ್ಣಸಾಮಪಣ್ಡಿತೋ ಪನ ವಿದ್ಧೋಪಿ ಪಾನೀಯಘಟಂ ಯಥಾ ವಾ ತಥಾ ವಾ ಅನವಸುಮ್ಭಿತ್ವಾ ಸತಿಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಸಣಿಕಂ ಓತಾರೇತ್ವಾ ವಾಲುಕಂ ವಿಯೂಹಿತ್ವಾ ಠಪೇತ್ವಾ ದಿಸಂ ವವತ್ಥಪೇತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ವಸನಟ್ಠಾನದಿಸಾಭಾಗೇನ ಸೀಸಂ ಕತ್ವಾ ರಜತಪಟ್ಟವಣ್ಣಾಯ ವಾಲುಕಾಯ ಸುವಣ್ಣಪಟಿಮಾ ವಿಯ ನಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಸತಿಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ "ಇಮಸ್ಮಿಂ ಹಿಮವನ್ತಪ್ಪದೇಸೇ ಮಮ ವೇರೀ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಮಯ್ಹಂ ಮಾತಾಪಿತೂನಞ್ಚ ವೇರೀ ನಾಮ ನತ್ಥೀ"ತಿ ಮುಖೇನ ಲೋಹಿತಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಅದಿಸ್ವಾವ ಪಠಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೨೯೬."ಕೋ ನು ಮಂ ಉಸುನಾ ವಿಜ್ಝಿ, ಪಮತ್ತಂ ಉದಹಾರಕಂ।
ಖತ್ತಿಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವೇಸ್ಸೋ, ಕೋ ಮಂ ವಿದ್ಧಾ ನಿಲೀಯಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಮತ್ತ**ನ್ತಿ ಮೇತ್ತಾಭಾವನಾಯ ಅನುಪಟ್ಠಿತಸತಿಂ। ಇದಞ್ಹಿ ಸೋ ಸನ್ಧಾಯ ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಅತ್ತಾನಂ ಪಮತ್ತಂ ನಾಮ ಅಕಾಸಿ। **ವಿದ್ಧಾ**ತಿ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಪುನ ಅತ್ತನೋ ಸರೀರಮಂಸಸ್ಸ ಅಭಕ್ಖಸಮ್ಮತಭಾವಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ದುತಿಯಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೨೯೭."ನ ಮೇ ಮಂಸಾನಿ ಖಜ್ಜಾನಿ, ಚಮ್ಮೇನತ್ಥೋ ನ ವಿಜ್ಜತಿ।
ಅಥ ಕೇನ ನು ವಣ್ಣೇನ, ವಿದ್ಧೇಯ್ಯಂ ಮಂ ಅಮಞ್ಞಥಾ"ತಿ॥

ದುತಿಯಗಾಥಂ ವತ್ವಾ ತಮೇವ ನಾಮಾದಿವಸೇನ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಆಹ -

೨೯೮."ಕೋ ವಾ ತ್ವಂ ಕಸ್ಸ ವಾ ಪುತ್ತೋ, ಕಥಂ ಜಾನೇಮು ತಂ ಮಯಂ।
ಪುಟ್ಠೋ ಮೇ ಸಮ್ಮ ಅಕ್ಖಾಹಿ, ಕಿಂ ಮಂ ವಿದ್ಧಾ ನಿಲೀಯಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಮಞ್ಞಥಾ**ತಿ ಅಯಂ ಪುರಿಸೋ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ಮಂ ವಿಜ್ಝಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಅಮಞ್ಞಿತ್ಥಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ತುಣ್ಹೀ ಅಹೋಸಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಅಯಂ ಮಯಾ ವಿಸಪೀತೇನ ಸಲ್ಲೇನ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಪಾತಿತೋಪಿ ನೇವ ಮಂ ಅಕ್ಕೋಸತಿ ನ ಪರಿಭಾಸತಿ, ಮಮ ಹದಯಂ ಸಮ್ಬಾಹನ್ತೋ ವಿಯ ಪಿಯವಚನೇನ ಸಮುದಾಚರತಿ, ಗಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಠಿತೋವ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

೨೯೯."ರಾಜಾಹಮಸ್ಮಿ ಕಾಸೀನಂ, ಪೀಳಿಯಕ್ಖೋತಿ ಮಂ ವಿದೂ।
ಲೋಭಾ ರಟ್ಠಂ ಪಹಿತ್ವಾನ, ಮಿಗಮೇಸಂ ಚರಾಮಹಂ॥

೨೦೦“ಇಸ್ಸತ್ಥೇ ಚಸ್ಮಿ ಕುಸಲೋ, ದಳ್ಹಧಮ್ಮೋತಿ ವಿಸ್ಸುತೋ।
ನಾಗೋಪಿ ಮೇ ನ ಮುಚ್ಚೇಯ್ಯ, ಆಗತೋ ಉಸುಪಾತನ”ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ರಾಜಾಹಮಸ್ಮೀ**ತಿ ಏವಂ ಕಿರಸ್ಸ ವಿತಕ್ಕೋ ಅಹೋಸಿ “ದೇವಾಪಿ ನಾಗಾಪಿ ಮನುಸ್ಸಭಾಸಾಯ ಕಥೇನ್ತಿಯೇವ, ಅಹಮೇತಂ ದೇವೋತಿ ವಾ ನಾಗೋತಿ ವಾ ಮನುಸ್ಸೋತಿ ವಾ ನ ಜಾನಾಮಿ। ಸಚೇ ಕುಜ್ಝೇಯ್ಯ, ನಾಸೇಯ್ಯ ಮಂ, ‘ರಾಜಾ’ತಿ ವುತ್ತೇ ಪನ ಅಭಾಯನ್ತೋ ನಾಮ ನತ್ಥೀ”ತಿ। ತಸ್ಮಾ ಅತ್ತನೋ ರಾಜಭಾವಂ ಜಾನಾಪೇತುಂ ಪಠಮಂ “ರಾಜಾಹಮಸ್ಮೀ”ತಿ ಆಹ। **ಲೋಭಾ**ತಿ ಮಿಗಮಂಸಲೋಭೇನ। **ಮಿಗಮೇಸ**ನ್ತಿ ಮಿಗಂ ಏಸನ್ತೋ। **ಚರಾಮಹ**ನ್ತಿ ಚರಾಮಿ ಅಹಂ। ದುತಿಯಂ ಗಾಥಂ ಪನ ಅತ್ತನೋ ಬಲಂ ದೀಪೇತುಕಾಮೋ ಏವಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಇಸ್ಸತ್ಥೇ**ತಿ ಧನುಸಿಪ್ಪೇ। **ದಳ್ಹಧಮ್ಮೋ**ತಿ ದಳ್ಹಧನುಂ ಸಹಸ್ಸತ್ಥಾಮಧನುಂ ಓರೋಪೇತುಞ್ಚ ಆರೋಪೇತುಞ್ಚ ಸಮತ್ಥೋ।

ಇತಿ ರಾಜಾ ಅತ್ತನೋ ಬಲಂ ವಣ್ಣೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಆಹ -

೨೦೧“ಕೋ ವಾ ತ್ವಂ ಕಸ್ಸ ವಾ ಪುತ್ತೋ, ಕಥಂ ಜಾನೇಮು ತಂ ಮಯಂ।
ಪಿತುನೋ ಅತ್ತನೋ ಚಾಪಿ, ನಾಮಗೋತ್ತಂ ಪವೇದಯಾ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪವೇದಯಾ**ತಿ ಕಥಯ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ “ಸಚಾಹಂ ‘ದೇವನಾಗಕಿನ್ನರಖತ್ತಿಯಾದೀಸು ಅಞ್ಞತರೋಹಮಸ್ಮೀ’ತಿ ಕಥೇಯ್ಯಂ, ಸದ್ದಹೇಯ್ಯೇವ ಏಸ, ಸಚ್ಚಮೇವ ಪನಸ್ಸ ಕಥೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಏವಮಾಹ -

೨೦೨“ನೇಸಾದಪುತ್ತೋ ಭದ್ದನ್ತೇ, ಸಾಮೋ ಇತಿ ಮಂ ಞಾತಯೋ।
ಆಮನ್ತಯಿಂಸು ಜೀವನ್ತಂ, ಸ್ವಜ್ಜೇವಾಹಂ ಗತೋ ಸಯೇ॥

೨೦೩“ವಿದ್ಧೋಸ್ಮಿ ಪುಥುಸಲ್ಲೇನ, ಸವಿಸೇನ ಯಥಾ ಮಿಗೋ।
ಸಕಮ್ಹಿ ಲೋಹಿತೇ ರಾಜ, ಪಸ್ಸ ಸೇಮಿ ಪರಿಪ್ಲುತೋ॥

೨೦೪“ಪಟಿವಾಮಗತಂ ಸಲ್ಲಂ, ಪಸ್ಸ ಧಿಮ್ಹಾಮಿ ಲೋಹಿತಂ।
ಆತುರೋ ತ್ಯಾನುಪುಚ್ಛಾಮಿ, ಕಿಂ ಮಂ ವಿದ್ಧಾ ನಿಲೀಯಸಿ॥

೨೦೫“ಅಜಿನಮ್ಹಿ ಹಞ್ಞತೇ ದೀಪಿ, ನಾಗೋ ದನ್ತೇಹಿ ಹಞ್ಞತೇ।
ಅಥ ಕೇನ ನು ವಣ್ಣೇನ, ವಿದ್ಧೇಯ್ಯಂ ಮಂ ಅಮಞ್ಞಥಾ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಜೀವನ್ತ**ನ್ತಿ ಮಂ ಇತೋ ಪುಬ್ಬೇ ಜೀವಮಾನಂ “ಏಹಿ ಸಾಮ, ಯಾಹಿ ಸಾಮಾ”ತಿ ಞಾತಯೋ ಆಮನ್ತಯಿಂಸು। **ಸ್ವಜ್ಜೇವಾಹಂ ಗತೋ**ತಿ ಸೋ ಅಹಂ ಅಜ್ಜ ಏವಂ ಗತೋ ಮರಣಮುಖೇ ಸಮ್ಪತ್ತೋ, ಪವಿಟ್ಠೋತಿ ಅತ್ಥೋ । **ಸಯೇ**ತಿ ಸಯಾಮಿ। **ಪರಿಪ್ಲುತೋ**ತಿ ನಿಮುಗ್ಗೋ। **ಪಟಿವಾಮಗತ**ನ್ತಿ ದಕ್ಖಿಣಪಸ್ಸೇನ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ವಾಮಪಸ್ಸೇನ ನಿಗ್ಗತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಸ್ಸಾ**ತಿ ಓಲೋಕೇಹಿ ಮಂ। **ಧಿಮ್ಹಾಮೀ**ತಿ ನಿಟ್ಠುಭಾಮಿ, ಇದಂ ಸೋ ಸತಿಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಅವಿಕಮ್ಪಮಾನೋವ ಲೋಹಿತಂ ಮುಖೇನ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಆಹ। **ಆತುರೋ ತ್ಯಾನುಪುಚ್ಛಾಮೀ**”ತಿ ಬಾಳ್ಹಗಿಲಾನೋ ಹುತ್ವಾ ಅಹಂ ತಂ ಅನುಪುಚ್ಛಾಮಿ। **ನಿಲೀಯಸೀ**ತಿ ಏತಸ್ಮಿಂ ವನಗುಮ್ಬೇ ನಿಲೀನೋ ಅಚ್ಛಸಿ। ವಿದ್ಧೇಯ್ಯನ್ತಿ ವಿಜ್ಝಿತಬ್ಬಂ। **ಅಮಞ್ಞಥಾ**ತಿ ಅಮಞ್ಞಿತ್ಥ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಯಥಾಭೂತಂ ಅನಾಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಮುಸಾವಾದಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ -

೩೦೬"ಮಿಗೋ ಉಪಟ್ಠಿತೋ ಆಸಿ, ಆಗತೋ ಉಸುಪಾತನಂ।
ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಉಬ್ಬಿಜೀ ಸಾಮ, ತೇನ ಕೋಧೋ ಮಮಾವಿಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಆವಿಸೀತಿ** ಅಜ್ಝೋತ್ಥರಿ। ತೇನ ಕಾರಣೇನ ಮೇ ಕೋಧೋ ಉಪ್ಪನ್ನೋತಿ ದೀಪೇತಿ।

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಕಿಂ ವದೇಸಿ, ಮಹಾರಾಜ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಹಿಮವನ್ತೇ ಮಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಲಾಯನಮಿಗೋ ನಾಮ ನತ್ಥೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಆಹ -

೩೦೭"ಯತೋ ಸರಾಮಿ ಅತ್ತಾನಂ, ಯತೋ ಪತ್ತೋಸ್ಮಿ ವಿಞ್ಞುತಂ।
ನ ಮಂ ಮಿಗಾ ಉತ್ತಸನ್ತಿ, ಅರಞ್ಞೇ ಸಾಪದಾನಿಪಿ॥

೩೦೮"ಯತೋ ನಿಧಿಂ ಪರಿಹರಿಂ, ಯತೋ ಪತ್ತೋಸ್ಮಿ ಯೋಬ್ಬನಂ।
ನ ಮಂ ಮಿಗಾ ಉತ್ತಸನ್ತಿ, ಅರಞ್ಞೇ ಸಾಪದಾನಿಪಿ॥

೩೦೯"ಭೀರೂ ಕಿಮ್ಪುರಿಸಾ ರಾಜ, ಪಬ್ಬತೇ ಗನ್ಧಮಾದನೇ।
ಸಮ್ಮೋದಮಾನಾ ಗಚ್ಛಾಮ, ಪಬ್ಬತಾನಿ ವನಾನಿ ಚ॥

೩೧೦"ನ ಮಂ ಮಿಗಾ ಉತ್ತಸನ್ತಿ, ಅರಞ್ಞೇ ಸಾಪದಾನಿಪಿ।
ಅಥ ಕೇನ ನು ವಣ್ಣೇನ, ಉತ್ರಾಸನ್ತಿ ಮಿಗಾ ಮಮ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನ ಮಂ ಮಿಗಾತಿ** ಭೋ ಮಹಾರಾಜ, ಯತೋ ಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅಹಂ ಅತ್ತಾನಂ ಸರಾಮಿ, ಯತೋ ಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅಹಂ ವಿಞ್ಞುಭಾವಂ ಪತ್ತೋ ಅಸ್ಮಿ ಭವಾಮಿ, ತತೋ ಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಿಗಾ ನಾಮ ನ ಉತ್ತಸನ್ತಿ। **ಸಾಪದಾನಿಪೀತಿ** ವಾಳಮಿಗಾಪಿ। **ಯತೋ ನಿಧಿನ್ತಿ** ಯತೋ ಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅಹಂ ವಾಕಚೀರಂ ಪರಿಹರಿಂ। **ಭೀರೂ ಕಿಮ್ಪುರಿಸಾತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ಮಿಗಾ ತಾವ ತಿಟ್ಠನ್ತು, ಕಿಮ್ಪುರಿಸಾ ನಾಮ ಅತಿಭೀರುಕಾ ಹೋನ್ತಿ। ಯೇ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಗನ್ಧಮಾದನಪಬ್ಬತೇ ವಿಹರನ್ತಿ, ತೇಪಿ ಮಂ ದಿಸ್ವಾ ನ ಉತ್ತಸನ್ತಿ, ಅಥ ಖೋ ಮಯಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಮ್ಮೋದಮಾನಾ ಗಚ್ಛಾಮ। **ಉತ್ರಾಸನ್ತಿ ಮಿಗಾ ಮಮನ್ತಿ** ಮಮಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಿಗಾ ಉತ್ರಾಸೇಯ್ಯುಂ, ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ತ್ವಂ ಮಂ ಸದ್ದಹಾಪೇಸ್ಸಸೀತಿ ದೀಪೇತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಮಯಾ ಇಮಂ ನಿರಪರಾಧಂ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಮುಸಾವಾದೋ ಕಥಿತೋ, ಸಚ್ಚಮೇವ ಕಥಯಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೩೧೧"ನ ತಂ ತಸ ಮಿಗೋ ಸಾಮ, ಕಿಂ ತಾಹಂ ಅಲಿಕಂ ಭಣೇ।
ಕೋಧಲೋಭಾಭಿಭೂತಾಹಂ, ಉಸುಂ ತೇ ತಂ ಅವಸ್ಸಜಿ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನ ತಂ ತಸಾತಿ** ನ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಿಗೋ ತಸ, ನ ಭೀತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕಿಂ ತಾಹನ್ತಿ** ಕಿಂ ತೇ ಏವಂ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಅಹಂ ಅಲಿಕಂ ಭಣಿಸ್ಸಾಮಿ । **ಕೋಧಲೋಭಾಭಿಭೂತಾಹನ್ತಿ** ಕೋಧೇನ ಚ ಲೋಭೇನ ಚ ಅಭಿಭೂತೋ ಹುತ್ವಾ ಅಹಂ। ಸೋ ಹಿ ಪಠಮಮೇವ ಮಿಗೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನೇನ ಕೋಧೇನ "ಮಿಗೇ ವಿಜ್ಝಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಧನುಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಠಿತೋ ಪಚ್ಛಾ

ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ತಸ್ಸ ದೇವತಾದೀಸು ಅಞ್ಞತರಭಾವಂ ಅಜಾನನ್ತೋ "ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ ಲೋಭಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸಿ, ತಸ್ಮಾ ಏವಮಾಹ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ "ನಾಯಂ ಸುವಣ್ಣಸಾಮೋ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಅರಞ್ಞೇ ಏಕಕೋವ ವಸಿಸ್ಸತಿ, ಞಾತಕೇಹಿಪಿಸ್ಸ ಭವಿತಬ್ಬಂ, ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಇತರಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೩೧೨."ಕುತೋ ನು ಸಾಮ ಆಗಮ್ಮ, ಕಸ್ಸ ವಾ ಪಹಿತೋ ತುವಂ।
'ಉದಹಾರೋ ನದಿಂ ಗಚ್ಛ', ಆಗತೋ ಮಿಗಸಮ್ಮತ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸಾಮಾ**ತಿ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಆಲಪತಿ। **ಆಗಮ್ಮಾ**ತಿ ಕುತೋ ದೇಸಾ ಇಮಂ ವನಂ ಆಗಮಿತ್ವಾ "ಅಮ್ಹಾಕಂ ಉದಹಾರೋ ಉದಕಂ ಆಹರಿತುಂ ನದಿಂ ಗಚ್ಛಾ"ತಿ **ಕಸ್ಸ ವಾ ಪಹಿತೋ**ಕೇನ ಪುಗ್ಗಲೇನ ಪೇಸಿತೋ ಹುತ್ವಾ ತುವಂ ಇಮಂ ಮಿಗಸಮ್ಮತಂ ಆಗತೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸೋ ತಸ್ಸ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹನ್ತಂ ದುಕ್ಖವೇದನಂ ಅಧಿವಾಸೇತ್ವಾ ಮುಖೇನ ಲೋಹಿತಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಗಾಥಮಾಹ -

೩೧೩."ಅನ್ಧಾ ಮಾತಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ತೇ ಭರಾಮಿ ಬ್ರಹಾವನೇ।
ತೇಸಾಹಂ ಉದಕಾಹಾರೋ, ಆಗತೋ ಮಿಗಸಮ್ಮತ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಭರಾಮೀ**ತಿ ಮೂಲಫಲಾದೀನಿ ಆಹರಿತ್ವಾ ಪೋಸೇಮಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಆರಬ್ಭ ವಿಲಪನ್ತೋ ಆಹ -

೩೧೪."ಅತ್ಥಿ ನೇಸಂ ಉಸಾಮತ್ತಂ, ಅಥ ಸಾಹಸ್ಸ ಜೀವಿತಂ।
ಉದಕಸ್ಸ ಅಲಾಭೇನ, ಮಞ್ಞೇ ಅನ್ಧಾ ಮರಿಸ್ಸರೇ॥

೩೧೫."ನ ಮೇ ಇದಂ ತಥಾ ದುಕ್ಖಂ, ಲಬ್ಭಾ ಹಿ ಪುಮುನಾ ಇದಂ।
ಯಞ್ಚ ಅಮ್ಮಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಮೇ ದುಕ್ಖತರಂ ಇತೋ॥

೩೧೬."ನ ಮೇ ಇದಂ ತಥಾ ದುಕ್ಖಂ, ಲಬ್ಭಾ ಹಿ ಪುಮುನಾ ಇದಂ।
ಯಞ್ಚ ತಾತಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಮೇ ದುಕ್ಖತರಂ ಇತೋ॥

೩೧೭."ಸಾ ನೂನ ಕಪಣಾ ಅಮ್ಮಾ, ಚಿರರತ್ತಾಯ ರುಚ್ಛತಿ।
ಅಡ್ಢರತ್ತೇವ ರತ್ತೇ ವಾ, ನದೀವ ಅವಸುಚ್ಛತಿ॥

೩೧೮."ಸೋ ನೂನ ಕಪಣೋ ತಾತೋ, ಚಿರರತ್ತಾಯ ರುಚ್ಛತಿ।
ಅಡ್ಢರತ್ತೇವ ರತ್ತೇ ವಾ, ನದೀವ ಅವಸುಚ್ಛತಿ॥

೩೧೯."ಉಟ್ಠಾನಪಾದಚರಿಯಾಯ, ಪಾದಸಮ್ಬಾಹನಸ್ಸ ಚ।
ಸಾಮ ತಾತವಿಲಪನ್ತಾ, ಹಿಣ್ಡಿಸ್ಸನ್ತಿ ಬ್ರಹಾವನೇ॥

೩೨೦ಇದಮ್ಪಿ ದುತಿಯಂ ಸಲ್ಲಂ, ಕಮ್ಪೇತಿ ಹದಯಂ ಮಮಂ।
ಯಞ್ಚ ಅನ್ಧೇ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಮಞ್ಞೇ ಹಿಸ್ಸಾಮಿ ಜೀವಿತ''ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉಸಾಮತ್ತ**ನ್ತಿ ಭೋಜನಮತ್ತಂ। **''ಉಸಾ''**ತಿ ಹಿ ಭೋಜನಸ್ಸ ನಾಮಂ ತಸ್ಸ ಚ ಅತ್ಥಿತಾಯ। **ಸಾಹಸ್ಸ ಜೀವಿತ**ನ್ತಿ ಛದಿವಸಮತ್ತಂ ಜೀವಿತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇದಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಠಪಿತಂ ಫಲಾಫಲಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ । ಅಥ ವಾ **ಉಸಾತಿ** ಉಸ್ಮಾ। ತೇನೇತಂ ದಸ್ಸೇತಿ - ತೇಸಂ ಸರೀರೇ ಉಸ್ಮಾಮತ್ತಂ ಅತ್ಥಿ, ಅಥ ಮಯಾ ಆಭತೇನ ಫಲಾಫಲೇನ ಸಾಹಸ್ಸ ಜೀವಿತಂ ಅತ್ಥೀತಿ। **ಮರಿಸ್ಸರೇತಿ** ಮರಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಮಞ್ಞಾಮಿ। **ಪುಮುನಾತಿ** ಪುರಿಸೇನ, ಏವರೂಪಞ್ಹಿ ದುಕ್ಖಂ ಪುರಿಸೇನ ಲಭಿತಬ್ಬಮೇವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಚಿರರತ್ತಾಯ ರುಚ್ಛತೀತಿ** ಚಿರರತ್ತಂ ರೋದಿಸ್ಸತಿ। **ಅಡ್ಢರತ್ತೇ ವಾತಿ** ಮಜ್ಝಿಮರತ್ತೇ ವಾ। **ರತ್ತೇ ವಾತಿ** ಪಚ್ಛಿಮರತ್ತೇ ವಾ। **ಅವಸುಚ್ಛತೀತಿ** ಕುನ್ನದೀ ವಿಯ ಸುಸ್ಸಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಉಟ್ಠಾನಪಾದಚರಿಯಾಯಾತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ಅಹಂ ರತ್ತಿಮ್ಪಿ ದಿವಾಪಿ ದ್ವೇ ತಯೋ ವಾರೇ ಉಟ್ಠಾಯ ಅತ್ತನೋ ಉಟ್ಠಾನವೀರಿಯೇನ ತೇಸಂ ಪಾದಚರಿಯಂ ಕರೋಮಿ, ಹತ್ಥಪಾದೇ ಸಮ್ಬಾಹಾಮಿ, ಇದಾನಿ ಮಂ ಅದಿಸ್ವಾ ಮಮತ್ಥಾಯ ತೇ ಪರಿಹೀನಚಕ್ಖುಕಾ ''ಸಾಮತಾತಾ''ತಿ ವಿಲಪನ್ತಾ ಕಣ್ಟಕೇಹಿ ವಿಜ್ಝಿಯಮಾನಾ ವಿಯ ಇಮಸ್ಮಿಂ ವನಪ್ಪದೇಸೇ **ಹಿಣ್ಡಿಸ್ಸನ್ತಿ** ವಿಚರಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದುತಿಯಂ ಸಲ್ಲ**ನ್ತಿ ಪಠಮವಿದ್ಧವಿಸಪೀತಸಲ್ಲತೋ ಸತಗುಣೇನ ಸಹಸ್ಸಗುಣೇನ ಸತಸಹಸ್ಸಗುಣೇನ ದುಕ್ಖತರಂ ಇದಂ ದುತಿಯಂ ತೇಸಂ ಅದಸ್ಸನಸೋಕಸಲ್ಲಂ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವಿಲಾಪಂ ಸುತ್ವಾ ''ಅಯಂ ಅಚ್ಚನ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಧಮ್ಮೇ ಠಿತೋ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಭರತಿ, ಇದಾನಿ ಏವಂ ದುಕ್ಖಪ್ಪತ್ತೋಪಿ ತೇಸಂಯೇವ ವಿಲಪತಿ, ಏವಂ ಗುಣಸಮ್ಪನ್ನೇ ನಾಮ ಮಯಾ ಅಪರಾಧೋ ಕತೋ, ಕಥಂ ನು ಖೋ ಇಮಂ ಸಮಸ್ಸಾಸೇಯ್ಯ''ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ''ನಿರಯೇ ಪಚ್ಚನಕಾಲೇ ರಜ್ಜಂ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಇಮಿನಾ ಪಟಿಜಗ್ಗಿತನಿಯಾಮೇನೇವಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪಟಿಜಗ್ಗಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇಮಸ್ಸ ಮರಣಮ್ಪಿ ಅಮರಣಂ ವಿಯ ಭವಿಸ್ಸತೀ''ತಿ ಸನ್ನಿಟ್ಠಾನಂ ಕತ್ವಾ ಆಹ -

೩೨೧''ಮಾ ಬಾಳ್ಹಂ ಪರಿದೇವೇಸಿ, ಸಾಮ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನ।
ಅಹಂ ಕಮ್ಮಕರೋ ಹುತ್ವಾ, ಭರಿಸ್ಸಂ ತೇ ಬ್ರಹಾವನೇ॥

೩೨೨''ಇಸ್ಸತ್ಥೇ ಚಸ್ಮಿ ಕುಸಲೋ, ದಳ್ಹಧಮ್ಮೋತಿ ವಿಸ್ಸುತೋ।
ಅಹಂ ಕಮ್ಮಕರೋ ಹುತ್ವಾ, ಭರಿಸ್ಸಂ ತೇ ಬ್ರಹಾವನೇ॥

೩೨೩''ಮಿಗಾನಂ ವಿಘಾಸಮನ್ವೇಸಂ, ವನಮೂಲಫಲಾನಿ ಚ।
ಅಹಂ ಕಮ್ಮಕರೋ ಹುತ್ವಾ, ಭರಿಸ್ಸಂ ತೇ ಬ್ರಹಾವನೇ॥

೩೨೪''ಕತಮಂ ತಂ ವನಂ ಸಾಮ, ಯತ್ಥ ಮಾತಾಪಿತಾ ತವ।
ಅಹಂ ತೇ ತಥಾ ಭರಿಸ್ಸಂ, ಯಥಾ ತೇ ಅಭರೀ ತುವ''ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಭರಿಸ್ಸಂ ತೇತಿ** ತೇ ತವ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಭರಿಸ್ಸಾಮಿ। **ಮಿಗಾನ**ನ್ತಿ ಸೀಹಾದೀನಂ ಮಿಗಾನಂ ವಿಘಾಸಂ ಅನ್ವೇಸನ್ತೋ। ಇದಂ ಸೋ ''ಇಸ್ಸತ್ಥೇ ಚಸ್ಮಿ ಕುಸಲೋತಿ ಥೂಲಥೂಲೇ ಮಿಗೇ ವಧಿತ್ವಾ ಮಧುರಮಂಸೇನ ತವ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಭರಿಸ್ಸಾಮೀ''ತಿ ವತ್ವಾ ''ಮಾ, ಮಹಾರಾಜ, ಅಮ್ಹೇ ನಿಸ್ಸಾಯ ಪಾಣವಧಂ ಕರೀ''ತಿ ವುತ್ತೇ ಏವಮಾಹ। **ಯಥಾ ತೇತಿ** ಯಥಾ ತ್ವಂ ತೇ ಅಭರಿ, ತಥೇವಾಹಮ್ಪಿ ಭರಿಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ ''ಸಾಧು, ಮಹಾರಾಜ, ತೇನ ಹಿ ಮೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಭರಸ್ಸೂ''ತಿ ವತ್ವಾ ಮಗ್ಗಂ ಆಚಿಕ್ಖನ್ತೋ ಆಹ -

೩೨೫''ಅಯಂ ಏಕಪದೀ ರಾಜ, ಯೋಯಂ ಉಸ್ಸೀಸಕೇ ಮಮ।

ಇತೋ ಗನ್ತ್ವಾ ಅಡ್ಢಕೋಸಂ, ತತ್ಥ ನೇಸಂ ಅಗಾರಕಂ।
ಯತ್ಥ ಮಾತಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ತೇ ಭರಸ್ಸು ಇತೋ ಗತೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಏಕಪದೀ**ತಿ ಏಕಪದಮಗ್ಗೋ। **ಉಸ್ಸೀಸಕೇ**ತಿ ಯೋ ಏಸ ಮಮ ಮತ್ಥಕಟ್ಠಾನೇ। **ಅಡ್ಢಕೋಸ**ನ್ತಿ ಅಡ್ಢಕೋಸನ್ತರೇ।

ಏವಂ ಸೋ ತಸ್ಸ ಮಗ್ಗಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತೂಸು ಬಲವಸಿನೇಹೇನ ತಥಾರೂಪಂ ವೇದನಂ ಅಧಿವಾಸೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಭರಣತ್ಥಾಯ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಯಾಚನ್ತೋ ಪುನ ಏವಮಾಹ -

೩೧೬."ನಮೋ ತೇ ಕಾಸಿರಾಜತ್ಥು, ನಮೋ ತೇ ಕಾಸಿವಡ್ಢನ।
ಅನ್ಧಾ ಮಾತಾಪಿತಾ ಮಯ್ಹಂ, ತೇ ಭರಸ್ಸು ಬ್ರಹಾವನೇ॥

೩೧೭."ಅಞ್ಜಲಿಂ ತೇ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾಮಿ, ಕಾಸಿರಾಜ ನಮತ್ಥು ತೇ।
ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ಮಯ್ಹಂ, ವುತ್ತೋ ವಜ್ಜಾಸಿ ವನ್ದನ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವುತ್ತೋ ವಜ್ಜಾಸೀ**ತಿ "ಪುತ್ತೋ ವೋ ಸುವಣ್ಣಸಾಮೋ ನದೀತೀರೇವಿಸಪೀತೇನ ಸಲ್ಲೇನ ವಿದ್ಧೋ ರಜತಪಟ್ಟಸದಿಸೇ ವಾಲುಕಾಪುಲಿನೇ ದಕ್ಖಿಣಪಸ್ಸೇನ ನಿಪನ್ನೋ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಾದೇ ವನ್ದತೀ"ತಿ ಏವಂ ಮಹಾರಾಜ, ಮಯಾ ವುತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಮೇ ವನ್ದನಂ ವದೇಯ್ಯಾಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ರಾಜಾ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ವನ್ದನಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ವಿಸಞ್ಞಿತಂ ಪಾಪುಣಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೩೧೮."ಇದಂ ವತ್ವಾನ ಸೋ ಸಾಮೋ, ಯುವಾ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನೋ।
ಮುಚ್ಛಿತೋ ವಿಸವೇಗೇನ, ವಿಸಞ್ಞೀ ಸಮಪಜ್ಜಥಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸಮಪಜ್ಜಥಾ**ತಿ ವಿಸಞ್ಞೀ ಜಾತೋ।

ಸೋ ಹಿ ಹೇಟ್ಠಾ ಏತ್ತಕಂ ಕಥೇನ್ತೋ ನಿರಸ್ಸಾಸೋ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ಇದಾನಿ ಪನಸ್ಸ ವಿಸವೇಗೇನ ಮದ್ದಿತಾ ಭವಙ್ಗಚಿತ್ತಸನ್ತತಿ ಹದಯರೂಪಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಪವತ್ತಿ, ಕಥಾ ಪಚ್ಛಿಜ್ಜಿ, ಮುಖಂ ಪಿಹಿತಂ, ಅಕ್ಖೀನಿ ನಿಮೀಲಿತಾನಿ, ಹತ್ಥಪಾದಾ ಥದ್ಧಭಾವಂ ಪತ್ತಾ, ಸಕಲಸರೀರಂ ಲೋಹಿತೇನ ಮಕ್ಖಿತಂ। ರಾಜಾ "ಅಯಂ ಇದಾನೇವ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇಸಿ, ಕಿಂ ನು ಖೋ"ತಿ ತಸ್ಸ ಅಸ್ಸಾಸಪಸ್ಸಾಸೇ ಉಪಧಾರೇಸಿ। ತೇ ಪನ ನಿರುದ್ಧಾ, ಸರೀರಂ ಥದ್ಧಂ ಜಾತಂ। ಸೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ನಿರುದ್ಧೋ ದಾನಿ ಸಾಮೋ"ತಿ ಸೋಕಂ ಸದ್ಧಾರೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಉಭೋ ಹತ್ಥೇ ಮತ್ಥಕೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಮಹಾಸದ್ದೇನ ಪರಿದೇವಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೩೧೯."ಸ ರಾಜಾ ಪರಿದೇವೇಸಿ, ಬಹುಂ ಕಾರುಞ್ಞಸಞ್ಹಿತಂ।
ಅಜರಾಮರೋಹಂ ಆಸಿಂ, ಅಜ್ಜೇತಂ ಞಾಮಿ ನೋ ಪುರೇ।
ಸಾಮಂ ಕಾಲಙ್ಕತಂ ದಿಸ್ವಾ, ನತ್ಥಿ ಮಚ್ಚುಸ್ಸ ನಾಗಮೋ॥

೩೨೦."ಯಸ್ಸು ಮಂ ಪಟಿಮನ್ತೇತಿ, ಸವಿಸೇನ ಸಮಪ್ಪಿತೋ।
ಸ್ವಜ್ಜ ಏವಂ ಗತೇ ಕಾಲೇ, ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಮಭಿಭಾಸತಿ॥

೩೩೧"ನಿರಯಂ ನೂನ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಏತ್ಥ ಮೇ ನತ್ಥಿ ಸಂಸಯೋ।
ತದಾ ಹಿ ಪಕತಂ ಪಾಪಂ, ಚಿರರತ್ತಾಯ ಕಿಬ್ಬಿಸಂ॥

೩೩೨"ಭವನ್ತಿ ತಸ್ಸ ವತ್ತಾರೋ, ಗಾಮೇ ಕಿಬ್ಬಿಸಕಾರಕೋ।
ಅರಞ್ಞೇ ನಿಮ್ಮನುಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕೋ ಮಂ ವತ್ತುಮರಹತಿ॥

೩೩೩"ಸಾರಯನ್ತಿ ಹಿ ಕಮ್ಮಾನಿ, ಗಾಮೇ ಸಂಗಚ್ಛ ಮಾಣವಾ।
ಅರಞ್ಞೇ ನಿಮ್ಮನುಸ್ಸಮ್ಹಿ, ಕೋ ನು ಮಂ ಸಾರಯಿಸ್ಸತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಆಸಿ**ನ್ತಿ ಅಹಂ ಏತ್ತಕಂ ಕಾಲಂ ಅಜರಾಮರೋಮ್ಹೀತಿ ಸಞ್ಞೀ ಅಹೋಸಿಂ। **ಅಜ್ಜೇತ**ನ್ತಿ ಅಜ್ಜ ಅಹಂ ಇಮಂ ಸಾಮಂ ಕಾಲಕತಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಮಞ್ಞೇವ ಅಞ್ಞೇಸಞ್ಚ ನತ್ಥಿ ಮಚ್ಚುಸ್ಸ ನಾಗಮೋತಿ ತಂ ಮಚ್ಚುಸ್ಸ ಆಗಮನಂ ಅಜ್ಜ ಜಾನಾಮಿ, ಇತೋ ಪುಬ್ಬೇ ನ ಜಾನಾಮೀತಿ ವಿಲಪತಿ। **ಸ್ವಜ್ಜ ಏವಂ ಗತೇ ಕಾಲೇ**ತಿ ಯೋ ಸವಿಸೇನ ಸಲ್ಲೇನ ಸಮಪ್ಪಿತೋ ಇದಾನೇವ ಮಂ ಪಟಿಮನ್ತೇತಿ, ಸೋ ಅಜ್ಜ ಏವಂ ಗತೇ ಕಾಲೇ ಏವಂ ಮರಣಕಾಲೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಮ್ಪಿ ನ ಭಾಸತಿ। **ತದಾ ಹೀ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಸಾಮಂ ವಿಜ್ಝನ್ತೇನ ಮಯಾ ಪಾಪಂ ಕತಂ। **ಚಿರರತ್ತಾಯ ಕಿಬ್ಬಿಸ**ನ್ತಿ ತಂ ಪನ ಚಿರರತ್ತಂ ವಿಪಚ್ಚನಸಮತ್ಥಂ ದಾರುಣಂ ಫರುಸಂ।

ತಸ್ಸಾತಿ ತಸ್ಸ ಏವರೂಪಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ವಿಚರನ್ತಸ್ಸ। **ವತ್ತಾರೋ**ತಿ ನಿನ್ದಿತಾರೋ ಭವನ್ತಿ "ಕುಹಿಂ ಗಾಮೇ ಕಿನ್ತಿ ಕಿಬ್ಬಿಸಕಾರಕೋ"ತಿ। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪನ ಅರಞ್ಞೇ ನಿಮ್ಮನುಸ್ಸಮ್ಹಿ ಕೋ ಮಂ ವತ್ತುಮರಹತಿ, ಸಚೇ ಹಿ ಭವೇಯ್ಯ, ವದೇಯ್ಯಾತಿ ವಿಲಪತಿ। **ಸಾರಯನ್ತೀ**ತಿ ಗಾಮೇ ವಾ ನಿಗಮಾದೀಸು ವಾ **ಸಂಗಚ್ಛ ಮಾಣವಾ** ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಬಹೂ ಪುರಿಸಾ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ "ಅಮ್ಭೋ ಪುರಿಸಘಾತಕ, ದಾರುಣಂ ತೇ ಕಮ್ಮಂ ಕತಂ, ಅಸುಕದಣ್ಡಂ ಪತ್ತೋ ನಾಮ ತ್ವ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಕಮ್ಮಾನಿ ಸಾರೇನ್ತಿ ಚೋದೇನ್ತಿ। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪನ ನಿಮ್ಮನುಸ್ಸೇ ಅರಞ್ಞೇ ಮಂ ಕೋ ಸಾರಯಿಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ತಾನಂ ಚೋದೇನ್ತೋ ವಿಲಪತಿ।

ತದಾ ಬಹುಸುನ್ದರೀ ನಾಮ ದೇವಧೀತಾ ಗನ್ಧಮಾದನವಾಸಿನೀ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಸತ್ತಮೇ ಅತ್ತಭಾವೇ ಮಾತುಭೂತಪುಬ್ಬಾ। ಸಾ ಪುತ್ತಸಿನೇಹೇನ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ನಿಚ್ಚಂ ಆವಜ್ಜೇತಿ, ತಂ ದಿವಸಂ ಪನ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವಮಾನಾ ನ ತಂ ಆವಜ್ಜೇತಿ। "ದೇವಸಮಾಗಮಂ ಗತಾ"ತಿಪಿ ವದನ್ತಿಯೇವ। ಸಾ ತಸ್ಸ ವಿಸಞ್ಞಿಭೂತಕಾಲೇ "ಕಿಂ ನು ಖೋ ಮೇ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಪವತ್ತೀ"ತಿ ಆವಜ್ಜಮಾನಾ ಅದ್ದಸ "ಅಯಂ ಪೀಳಿಯಕ್ಖೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ಮಮ ಪುತ್ತಂ ವಿಸಪೀತೇನ ಸಲ್ಲೇನ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಮಿಗಸಮ್ಮತಾನದೀತೀರೇ ವಾಲುಕಾಪುಲಿನೇ ಘಾತೇತ್ವಾ ಮಹನ್ತೇನ ಸದ್ದೇನ ಪರಿದೇವತಿ। ಸಚಾಹಂ ನ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಸುವಣ್ಣಸಾಮೋ ಏತ್ಥೇವ ಮರಿಸ್ಸತಿ, ರಞ್ಞೋಪಿ ಹದಯಂ ಫಲಿಸ್ಸತಿ, ಸಾಮಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋಪಿ ನಿರಾಹಾರಾ ಪಾನೀಯಮ್ಪಿ ಅಲಭನ್ತಾ ಸುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಮರಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಮಯಿ ಪನ ಗತಾಯ ರಾಜಾ ಪಾನೀಯಘಟಂ ಆದಾಯ ತಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಮಿಸ್ಸತಿ, ಗನ್ತ್ವಾ ಚ ಪನ "ಪುತ್ತೋ ವೋ ಮಯಾ ಹತೋ'ತಿ ಕಥೇಸ್ಸತಿ। ಏವಞ್ಚ ವತ್ವಾ ತೇಸಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತೇ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಆನಯಿಸ್ಸತಿ। ಅಥ ಖೋ ತೇ ಚ ಅಹಞ್ಚ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ಸಚ್ಚಬಲೇನ ಸಾಮಸ್ಸ ವಿಸಂ ವಿನಸ್ಸಿಸ್ಸತಿ। ಏವಂ ಮೇ ಪುತ್ತೋ ಜೀವಿತಂ ಲಭಿಸ್ಸತಿ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ಚ ಚಕ್ಖೂನಿ ಲಭಿಸ್ಸನ್ತಿ, ರಾಜಾ ಚ ಸಾಮಸ್ಸ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಸುತ್ವಾ ನಗರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಮಹಾದಾನಂ ದತ್ವಾ ಸಗ್ಗಪರಾಯಣೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ತಸ್ಮಾ ಗಚ್ಛಾಮಹಂ ತತ್ಥಾ"ತಿ। ಸಾ ಗನ್ತ್ವಾ ಮಿಗಸಮ್ಮತಾನದೀತೀರೇ ಅದಿಸ್ಸಮಾನೇನ ಕಾಯೇನ ಆಕಾಸೇ ಠತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ –

೩೩೪"ಸಾ ದೇವತಾ ಅನ್ತರಹಿತಾ, ಪಬ್ಬತೇ ಗನ್ಧಮಾದನೇ।
ರಞ್ಞೋವ ಅನುಕಮ್ಪಾಯ, ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಥ॥

೩೩೫."ಆಗುಂ ಕಿರ ಮಹಾರಾಜ, ಅಕರಿ ಕಮ್ಮದುಕ್ಕಟಂ।
ಅದೂಸಕಾ ಪಿತಾಪುತ್ತಾ, ತಯೋ ಏಕೂಸುನಾ ಹತಾ॥

೩೩೬."ಏಹಿ ತಂ ಅನುಸಿಕ್ಖಾಮಿ, ಯಥಾ ತೇ ಸುಗತೀ ಸಿಯಾ।
ಧಮ್ಮೇನನ್ಧೇ ವನೇ ಪೋಸ, ಮಞ್ಞೇಹಂ ಸುಗತೀ ತಯಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ರಞ್ಞೋವಾ**ತಿ ರಞ್ಞೋಯೇವ। **ಆಗುಂ ಕಿರಾ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ತ್ವಂ ಮಹಾಪರಾಧಂ ಮಹಾಪಾಪಂ ಅಕರಿ। **ದುಕ್ಕಟ**ನ್ತಿ ಯಂ ಕತಂ ದುಕ್ಕಟಂ ಹೋತಿ, ತಂ ಲಾಮಕಕಮ್ಮಂ ಅಕರಿ। **ಅದೂಸಕಾ**ತಿ ನಿದ್ದೋಸಾ। **ಪಿತಾಪುತ್ತಾ**ತಿ ಮಾತಾ ಚ ಪಿತಾ ಚ ಪುತ್ತೋ ಚ ಇಮೇ ತಯೋ ಜನಾ ಏಕಉಸುನಾ ಹತಾ। ತಸ್ಮಿಞ್ಹಿ ಹತೇ ತಪ್ಪಟಿಬದ್ಧಾ ತಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋಪಿ ಹತಾವ ಹೋನ್ತಿ। **ಅನುಸಿಕ್ಖಾಮೀ**ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪೇಮಿ ಅನುಸಾಸಾಮಿ। **ಪೋಸಾ**ತಿ ಸಾಮಸ್ಸ ಠಾನೇ ಠತ್ವಾ ಸಿನೇಹಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಸಾಮೋ ವಿಯ ತೇ ಉಭೋ ಅನ್ಧೇ ಪೋಸೇಹಿ। **ಮಞ್ಞೇಹಂ ಸುಗತೀ ತಯಾ**ತಿ ಏವಂ ತಯಾ ಸುಗತಿಯೇವ ಗನ್ತಬ್ಬಾ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ ಅಹಂ ಮಞ್ಞಾಮಿ।

ಸೋ ದೇವತಾಯ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಅಹಂ ಕಿರ ತಸ್ಸ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪೋಸೇತ್ವಾ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸದ್ದಹಿತ್ವಾ "ಕಿಂ ಮೇ ರಜ್ಜೇನ, ತೇಯೇವ ಪೋಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ದಳ್ಹಂ ಅಧಿಟ್ಠಾಯ ಬಲವಪರಿದೇವಂ ಪರಿದೇವನ್ತೋ ಸೋಕಂ ತನುಕಂ ಕತ್ವಾ "ಸುವಣ್ಣಸಾಮೋ ಮತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ನಾನಾಪುಪ್ಫೇಹಿ ತಸ್ಸ ಸರೀರಂ ಪೂಜೇತ್ವಾ ಉದಕೇನ ಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ಚತೂಸು ಠಾನೇಸು ವನ್ದಿತ್ವಾ ತೇನ ಪೂರಿತಂ ಉದಕಘಟಂ ಆದಾಯ ದೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತೋ ದಕ್ಖಿಣದಿಸಾಭಿಮುಖೋ ಅಗಮಾಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೩೩೭."ಸ ರಾಜಾ ಪರಿದೇವಿತ್ವಾ, ಬಹುಂ ಕಾರುಞ್ಞಸಞ್ಹಿತಂ।
ಉದಕಕುಮ್ಭಮಾದಾಯ, ಪಕ್ಕಾಮಿ ದಕ್ಖಿಣಾಮುಖೋ"ತಿ॥

ಪಕತಿಯಾಪಿ ಮಹಾಥಾಮೋ ರಾಜಾ ಪಾನೀಯಘಟಂ ಆದಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಅಸ್ಸಮಪದಂ ಕೋಟ್ಟೇನ್ತೋ ವಿಯ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪಣ್ಣಸಾಲಾದ್ವಾರಂ ಸಮ್ಪಾಪುಣಿ। ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋ ಅನ್ತೋ ನಿಸಿನ್ನೋವ ತಸ್ಸ ಪದಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ "ನಾಯಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಪದಸದ್ದೋ, ಕಸ್ಸ ನು ಖೋ"ತಿ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

೩೩೮."ಕಸ್ಸ ನು ಏಸೋ ಪದಸದ್ದೋ, ಮನುಸ್ಸಸ್ಸೇವ ಆಗತೋ।
ನೇಸೋ ಸಾಮಸ್ಸ ನಿಗ್ಘೋಸೋ, ಕೋ ನು ತ್ವಮಸಿ ಮಾರಿಸ॥

೩೩೯."ಸನ್ತಞ್ಹಿ ಸಾಮೋ ವಜತಿ, ಸನ್ತಂ ಪಾದಾನಿ ನೇಯತಿ।
ನೇಸೋ ಸಾಮಸ್ಸ ನಿಗ್ಘೋಸೋ, ಕೋ ನು ತ್ವಮಸಿ ಮಾರಿಸಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮನುಸ್ಸಸ್ಸೇವಾ**ತಿ ನಾಯಂ ಸೀಹಬ್ಯಗ್ಘದೀಪಿಯಕ್ಖನಾಗಕಿನ್ನರಾನಂ, ಆಗಚ್ಛತೋ ಪನ ಮನುಸ್ಸಸ್ಸೇವಾಯಂ ಪದಸದ್ದೋ, ನೇಸೋ ಸಾಮಸ್ಸಾತಿ। **ಸನ್ತಂ ಹೀ**ತಿ ಉಪಸಮಯುತ್ತಂ ಏವ। **ವಜತೀ**ತಿ ಚಙ್ಕಮತಿ। **ನೇಯತೀ**ತಿ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಸಚಾಹಂ ಅತ್ತನೋ ರಾಜಭಾವಂ ಅಕಥೇತ್ವಾ 'ಮಯಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪುತ್ತೋ ಮಾರಿತೋ'ತಿ ವಕ್ಖಾಮಿ, ಇಮೇ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಫರುಸಂ ಕಥೇಸ್ಸನ್ತಿ। ಏವಂ ಮೇ ತೇಸು ಕೋಧೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ, ಅಥ ನೇ ವಿಹೇಠೇಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಮಮ ಅಕುಸಲಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, 'ರಾಜಾ'ತಿ ಪನ ವುತ್ತೇ ಅಭಾಯನ್ತಾ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ ರಾಜಭಾವಂ ತಾವ ಕಥೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಪಾನೀಯಮಾಳಕೇ ಪಾನೀಯಘಟಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಣ್ಣಸಾಲಾದ್ವಾರೇ ಠತ್ವಾ ಆಹ -

೩೪೦"ರಾಜಾಹಮಸ್ಮಿ ಕಾಸೀನಂ, ಪೀಳಿಯಕ್ಖೋತಿ ಮಂ ವಿದೂ।
ಲೋಭಾ ರಟ್ಠಂ ಪಹಿತ್ವಾನ, ಮಿಗಮೇಸಂ ಚರಾಮಹಂ॥

೩೪೧"ಇಸ್ಸತ್ಥೇ ಚಸ್ಮಿ ಕುಸಲೋ, ದಳ್ಹಧಮ್ಮೋತಿ ವಿಸ್ಸುತೋ।
ನಾಗೋಪಿ ಮೇ ನ ಮುಚ್ಚೇಯ್ಯ, ಆಗತೋ ಉಸುಪಾತನ"ನ್ತಿ॥

ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋಪಿ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕರೋನ್ತೋ ಆಹ -

೩೪೨"ಸ್ವಾಗತಂ ತೇ ಮಹಾರಾಜ, ಅಥೋ ತೇ ಅದುರಾಗತಂ।
ಇಸ್ಸರೋಸಿ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಯಂ ಇಧತ್ಥಿ ಪವೇದಯ॥

೩೪೩"ತಿನ್ದುಕಾನಿ ಪಿಯಾಲಾನಿ, ಮಧುಕೇ ಕಾಸುಮಾರಿಯೋ।
ಫಲಾನಿ ಖುದ್ದಕಪ್ಪಾನಿ, ಭುಞ್ಜ ರಾಜ ವರಂ ವರಂ॥

೩೪೪"ಇದಮ್ಪಿ ಪಾನೀಯಂ ಸೀತಂ, ಆಭತಂ ಗಿರಿಗಬ್ಭರಾ।
ತತೋ ಪಿವ ಮಹಾರಾಜ, ಸಚೇ ತ್ವಂ ಅಭಿಕಙ್ಖಸೀ"ತಿ।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ **ಸತ್ತಿಗುಮ್ಬಜಾತಕೇ** (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೧೫೯ ಆದಯೋ) ಕಥಿತೋ। ಇಧ ಪನ "**ಗಿರಿಗಬ್ಭರಾ**"ತಿ ಮಿಗಸಮ್ಮತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ಸಾ ಹಿ ನದೀ ಗಿರಿಗಬ್ಭರಾ ನಿಕ್ಖನ್ತತ್ತಾ "ಗಿರಿಗಬ್ಭರಾ" ತ್ವೇವ ಜಾತಾ।

ಏವಂ ತೇನ ಪಟಿಸನ್ಥಾರೇ ಕತೇ ರಾಜಾ "ಪುತ್ತೋ ವೋ ಮಯಾ ಮಾರಿತೋ"ತಿ ಪಠಮಮೇವ ವತ್ತುಂ ಅಯುತ್ತಂ, ಅಜಾನನ್ತೋ ವಿಯ ಕಥಂ ಸಮುಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಕಥೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೩೪೫"ನಾಲಂ ಅನ್ಧಾ ವನೇ ದಟ್ಠುಂ, ಕೋ ನು ವೋ ಫಲಮಾಹರಿ।
ಅನನ್ಧಸ್ಸೇವಯಂ ಸಮ್ಮಾ, ನಿವಾಪೋ ಮಯ್ಹ ಖಾಯತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಾಲ**ನ್ತಿ ತುಮ್ಹೇ ಅನ್ಧಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ವನೇ ಕಿಞ್ಚಿ ದಟ್ಠುಂ ನ ಸಮತ್ಥಾ। **ಕೋ ನು ವೋ ಫಲಮಾಹರೀ**ತಿ ಕೋ ನು ತುಮ್ಹಾಕಂ ಇಮಾನಿ ಫಲಾಫಲಾನಿ ಆಹರಿ। **ನಿವಾಪೋ**ತಿ ಅಯಂ ಸಮ್ಮಾ ನಯೇನ ಉಪಾಯೇನ ಕಾರಣೇನ ಕತೋ ಖಾದಿತಬ್ಬಯುತ್ತಕಾನಂ ಪರಿಸುದ್ಧಾನಂ ಫಲಾಫಲಾನಂ ನಿವಾಪೋ ಸನ್ನಿಚಯೋ ಅನನ್ಧಸ್ಸ ವಿಯ ಮಯ್ಹಂ ಖಾಯತಿ ಪಞ್ಞಾಯತಿ ಉಪಟ್ಠಾತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋ "ಮಹಾರಾಜ, ನ ಮಯಂ ಫಲಾಫಲಾನಿ ಆಹರಾಮ, ಪುತ್ತೋ ಪನ ನೋ ಆಹರತೀ"ತಿ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

೩೪೬"ದಹರೋ ಯುವಾ ನಾತಿಬ್ರಹಾ, ಸಾಮೋ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನೋ।
ದೀಘಸ್ಸ ಕೇಸಾ ಅಸಿತಾ, ಅಥೋ ಸೂನಗ್ಗವೇಲ್ಲಿತಾ॥

೩೪೭"ಸೋ ಹವೇ ಫಲಮಾಹರಿತ್ವಾ, ಇತೋ ಆದಾಯ ಕಮಣ್ಡಲುಂ।
ನದಿಂ ಗತೋ ಉದಹಾರೋ, ಮಞ್ಞೇ ನ ದೂರಮಾಗತೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಾತಿಬ್ರಹಾತಿ** ನಾತಿದೀಘೋ ನಾತಿರಸ್ಸೋ। **ಸೂನಗ್ಗವೇಲ್ಲಿತಾತಿ** ಸೂನಸಙ್ಖಾತಾಯ ಮಂಸಕೋಟ್ಟನಪೋತ್ಥನಿಯಾ ಅಗ್ಗಂ ವಿಯ ವಿನತಾ। **ಕಮಣ್ಡಲುನ್ತಿ** ಘಟಂ। **ನ ದೂರಮಾಗತೋತಿ** ಇದಾನಿ ನ ದೂರಂ ಆಗತೋ, ಆಸನ್ನಟ್ಠಾನಂ ಆಗತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ ಮಞ್ಞಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಆಹ -

೩೪೮"ಅಹಂ ತಂ ಅವಧಿಂ ಸಾಮಂ, ಯೋ ತುಯ್ಹಂ ಪರಿಚಾರಕೋ।
ಯಂ ಕುಮಾರಂ ಪವೇದೇಥ, ಸಾಮಂ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನಂ॥

೩೪೯"ದೀಘಸ್ಸ ಕೇಸಾ ಅಸಿತಾ, ಅಥೋ ಸೂನಗ್ಗವೇಲ್ಲಿತಾ।
ತೇಸು ಲೋಹಿತಲಿತ್ತೇಸು, ಸೇತಿ ಸಾಮೋ ಮಹಾ ಹತೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅವಧಿನ್ತಿ** ವಿಸಪೀತೇನ ಸರೇನ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಮಾರೇಸಿಂ। **ಪವೇದೇಥಾತಿ** ಕಥೇಥ। **ಸೇತೀತಿ** ಮಿಗಸಮ್ಮತಾನದೀತೀರೇ ವಾಲುಕಾಪುಲಿನೇ ಸಯತಿ।

ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪನ ಅವಿದೂರೇ ಪಾರಿಕಾಯ ಪಣ್ಣಸಾಲಾ ಹೋತಿ। ಸಾ ತತ್ಥ ನಿಸಿನ್ನಾವ ರಞ್ಞೋ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಸೋತುಕಾಮಾ ಅತ್ತನೋ ಪಣ್ಣಸಾಲತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ರಜ್ಜುಕಸಞ್ಞಾಯ ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಆಹ -

೩೫೦"ಕೇನ ದುಕೂಲ ಮನ್ತೇಸಿ, 'ಹತೋ ಸಾಮೋ'ತಿ ವಾದಿನಾ।
'ಹತೋ ಸಾಮೋ'ತಿ ಸುತ್ವಾನ, ಹದಯಂ ಮೇ ಪವೇಧತಿ॥

೩೫೧"ಅಸ್ಸತ್ಥಸ್ಸೇವ ತರುಣಂ, ಪವಾಳಂ ಮಾಲುತೇರಿತಂ।
'ಹತೋ ಸಾಮೋ'ತಿ ಸುತ್ವಾನ, ಹದಯಂ ಮೇ ಪವೇಧತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಾದಿನಾತಿ** "ಮಯಾ ಸಾಮೋ ಹತೋ"ತಿ ವದನ್ತೇನ। **ಪವಾಳನ್ತಿ** ಪಲ್ಲವಂ। **ಮಾಲುತೇರಿತನ್ತಿ** ವಾತೇನ ಪಹಟಂ।

ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋ ಓವದನ್ತೋ ಆಹ -

೩೫೨"ಪಾರಿಕೇ ಕಾಸಿರಾಜಾಯಂ, ಸೋ ಸಾಮಂ ಮಿಗಸಮ್ಮತೇ।
ಕೋಧಸಾ ಉಸುನಾ ವಿಜ್ಝಿ, ತಸ್ಸ ಮಾ ಪಾಪಮಿಚ್ಛಿಮ್ಹಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಿಗಸಮ್ಮತೇತಿ** ಮಿಗಸಮ್ಮತಾನದೀತೀರೇ। **ಕೋಧಸಾತಿ** ಮಿಗೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನೇನ ಕೋಧೇನ। **ಮಾ ಪಾಪಮಿಚ್ಛಿಮ್ಹಾತಿ** ತಸ್ಸ ಮಯಂ ಉಭೋಪಿ ಪಾಪಂ ಮಾ ಇಚ್ಛಿಮ್ಹಾ।

ಪುನ ಪಾರಿಕಾ ಆಹ -

೩೫೩"ಕಿಚ್ಛಾ ಲದ್ಧೋ ಪಿಯೋ ಪುತ್ತೋ, ಯೋ ಅನ್ಧೇ ಅಭರೀ ವನೇ।
ತಂ ಏಕಪುತ್ತಂ ಘಾತಿಮ್ಹಿ, ಕಥಂ ಚಿತ್ತಂ ನ ಕೋಪಯೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಘಾತಿಮ್ಹೀತಿ** ಘಾತಕೇ।

ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋ ಆಹ –

೩೫೪. “ಕಿಚ್ಛಾ ಲದ್ಧೋ ಪಿಯೋ ಪುತ್ತೋ, ಯೋ ಅನ್ಧೇ ಅಭರೀ ವನೇ।
ತಂ ಏಕಪುತ್ತಂ ಘಾತಿಮ್ಹಿ, ಅಕ್ಕೋಧಂ ಆಹು ಪಣ್ಡಿತಾ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಕ್ಕೋಧ**ನ್ತಿ ಕೋಧೋ ನಾಮ ನಿರಯಸಂವತ್ತನಿಕೋ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಕೋಧಂ ಅಕತ್ವಾ ಪುತ್ತಘಾತಕಮ್ಹಿ ಅಕ್ಕೋಧೋ ಏವ ಕತ್ತಬ್ಬೋತಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ಆಹು ಕಥೇನ್ತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ತೇ ಉಭೋಹಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಉರಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಗುಣೇ ವಣ್ಣೇತ್ವಾ ಭುಸಂ ಪರಿದೇವಿಂಸು। ಅಥ ನೇ ರಾಜಾ ಸಮಸ್ಸಾಸೇನ್ತೋ ಆಹ –

೩೫೫. “ಮಾ ಬಾಳ್ಹಂ ಪರಿದೇವೇಥ, ‘ಹತೋ ಸಾಮೋ’ತಿ ವಾದಿನಾ।
ಅಹಂ ಕಮ್ಮಕರೋ ಹುತ್ವಾ, ಭರಿಸ್ಸಾಮಿ ಬ್ರಹಾವನೇ॥

೩೫೬. “ಇಸ್ಸತ್ಥೇ ಚಸ್ಮಿ ಕುಸಲೋ, ದಳ್ಹಧಮ್ಮೋತಿ ವಿಸ್ಸುತೋ।
ಅಹಂ ಕಮ್ಮಕರೋ ಹುತ್ವಾ, ಭರಿಸ್ಸಾಮಿ ಬ್ರಹಾವನೇ॥

೩೫೭. “ಮಿಗಾನಂ ವಿಘಾಸಮನ್ವೇಸಂ, ವನಮೂಲಫಲಾನಿ ಚ।
ಅಹಂ ಕಮ್ಮಕರೋ ಹುತ್ವಾ, ಭರಿಸ್ಸಾಮಿ ಬ್ರಹಾವನೇ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಾದಿನಾ**ತಿ ತುಮ್ಹೇ “ಸಾಮೋ ಹತೋ”ತಿ ವದನ್ತೇನ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ “ತಯಾ ನೋ ಏವಂ ಗುಣಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುತ್ತೋ ಮಾರಿತೋ, ಇದಾನಿ ಕೋ ಅಮ್ಹೇ ಭರಿಸ್ಸತೀ”ತಿಆದೀನಿ ವತ್ವಾ ಮಾ ಬಾಳ್ಹಂ ಪರಿದೇವೇಥ, ಅಹಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಕಮ್ಮಕರೋ ಹುತ್ವಾ ಸಾಮೋ ವಿಯ ತುಮ್ಹೇ ಭರಿಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ಏವಂ ರಾಜಾ “ತುಮ್ಹೇ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ನ ಮಯ್ಹಂ ರಜ್ಜೇನತ್ಥೋ, ಅಹಂ ವೋ ಯಾವಜೀವಂ ಭರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ತೇ ಅಸ್ಸಾಸೇಸಿ। ತೇ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಲ್ಲಪನ್ತಾ ಆಹಂಸು –

೩೫೮. “ನೇಸ ಧಮ್ಮೋ ಮಹಾರಾಜ, ನೇತಂ ಅಮ್ಹೇಸು ಕಪ್ಪತಿ।
ರಾಜಾ ತ್ವಮಸಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ, ಪಾದೇ ವನ್ದಾಮ ತೇ ಮಯ”ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಧಮ್ಮೋ**ತಿ ಸಭಾವೋ ಕಾರಣಂ ವಾ। **ನೇತಂ ಅಮ್ಹೇಸು ಕಪ್ಪತೀ**ತಿ ಏತಂ ತವ ಕಮ್ಮಕರಣಂ ಅಮ್ಹೇಸು ನ ಕಪ್ಪತಿ ನ ಸೋಭತಿ। **“ಪಾದೇ ವನ್ದಾಮ ತೇ ಮಯ**”ನ್ತಿ ಇದಂ ಪನ ತೇ ಪಬ್ಬಜಿತಲಿಙ್ಗೇ ಠಿತಾಪಿ ಪುತ್ತಸೋಕೇನ ಸಮಬ್ಭಾಹತಾಯ ಚೇವ ನಿಹತಮಾನತಾಯ ಚ ವದಿಂಸು। “ರಞ್ಞೋ ವಿಸ್ಸಾಸಂ ಉಪ್ಪಾದೇತುಂ ಏವಮಾಹಂಸೂ”ತಿಪಿ ವದನ್ತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಅತಿವಿಯ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ “ಅಹೋ ಅಚ್ಛರಿಯಂ, ಏವಂ ದೋಸಕಾರಕೇ ನಾಮ ಮಯಿ ಫರುಸವಚನಮತ್ತಮ್ಪಿ ನತ್ಥಿ, ಪಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಿಯೇವ ಮಮ”ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಗಾಥಮಾಹ –

೩೫೯. “ಧಮ್ಮಂ ನೇಸಾದಾ ಭಣಥ, ಕತಾ ಅಪಚಿತೀ ತಯಾ।
ಪಿತಾ ತ್ವಮಸಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ, ಮಾತಾ ತ್ವಮಸಿ ಪಾರಿಕೇ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ತಯಾತಿ** ಏಕೇಕಂ ವದನ್ತೋ ಏವಮಾಹ। **ಪಿತಾತಿ** ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತ, ಅಜ್ಜ ಪಟ್ಠಾಯ ತ್ವಂ ಮಯ್ಹಂ ಪಿತುಟ್ಠಾನೇ ತಿಟ್ಠ, ಅಮ್ಮ ಪಾರಿಕೇ, ತ್ವಮ್ಪಿ ಮೇ ಮಾತುಟ್ಠಾನೇ ತಿಟ್ಠ, ಅಹಂ ಪನ ವೋ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಸಾಮಸ್ಸ ಠಾನೇ ಠತ್ವಾ ಪಾದಧೋವನಾದೀನಿ ಸಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾನಿ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮಂ ರಾಜಾತಿ ಅಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಸಾಮೋತಿ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇಥಾತಿ।

ತೇ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ವನ್ದಿತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ತವ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಕಮ್ಮಕರಣಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ, ಅಪಿಚ ಖೋ ಪನ ಲಟ್ಠಿಕೋಟಿಯಾ ನೋ ಗಹೇತ್ವಾ ಆನೇತ್ವಾ ಸಾಮಂ ದಸ್ಸೇಹೀ"ತಿ ಯಾಚನ್ತಾ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹಂಸು -

೩೯೦"ನಮೋ ತೇ ಕಾಸಿರಾಜತ್ಥು, ನಮೋ ತೇ ಕಾಸಿವಡ್ಢನ।
ಅಞ್ಜಲಿಂ ತೇ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾಮ, ಯಾವ ಸಾಮಾನುಪಾಪಯ॥

೩೯೧"ತಸ್ಸ ಪಾದೇ ಸಮಜ್ಜನ್ತಾ, ಮುಖಞ್ಚ ಭುಜದಸ್ಸನಂ।
ಸಂಸುಮ್ಭಮಾನಾ ಅತ್ತಾನಂ, ಕಾಲಮಾಗಮಯಾಮಸೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಯಾವ ಸಾಮಾನುಪಾಪಯಾತಿ** ಯಾವ ಸಾಮೋ ಯತ್ಥ, ತತ್ಥ ಅಮ್ಹೇ ಅನುಪಾಪಯ। **ಭುಜದಸ್ಸನನ್ತಿ** ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನಂ ಅಭಿರೂಪಂ। **ಸಂಸುಮ್ಭಮಾನಾತಿ** ಪೋಥೇನ್ತಾ। **ಕಾಲಮಾಗಮಯಾಮಸೇತಿ** ಕಾಲಕಿರಿಯಂ ಆಗಮೇಸ್ಸಾಮ।

ತೇಸಂ ಏವಂ ಕಥೇನ್ತಾನಞ್ಞೇವ ಸೂರಿಯೋ ಅತ್ಥಙ್ಗತೋ। ಅಥ ರಾಜಾ "ಸಚಾಹಂ ಇದಾನೇವ ಇಮೇ ತತ್ಥ ನೇಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ದಿಸ್ವಾವ ನೇಸಂ ಹದಯಂ ಫಲಿಸ್ಸತಿ, ಇತಿ ತಿಣ್ಣಮ್ಪಿ ಏತೇಸಂ ಮತಕಾಲೇ ಅಹಂ ನಿರಯೇ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೋಯೇವ ನಾಮ, ತಸ್ಮಾ ತೇಸಂ ಗನ್ತುಂ ನ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಚತಸ್ಸೋ ಗಾಥಾಯೋ ಅಜ್ಝಭಾಸಿ -

೩೯೨"ಬ್ರಹಾ ವಾಳಮಿಗಾಕಿಣ್ಣಂ, ಆಕಾಸನ್ತಂವ ದಿಸ್ಸತಿ।
ಯತ್ಥ ಸಾಮೋ ಹತೋ ಸೇತಿ, ಚನ್ದೋವ ಪತಿತೋ ಛಮಾ॥

೩೯೩"ಬ್ರಹಾ ವಾಳಮಿಗಾಕಿಣ್ಣಂ, ಆಕಾಸನ್ತಂವ ದಿಸ್ಸತಿ।
ಯತ್ಥ ಸಾಮೋ ಹತೋ ಸೇತಿ, ಸೂರಿಯೋವ ಪತಿತೋ ಛಮಾ॥

೩೯೪"ಬ್ರಹಾ ವಾಳಮಿಗಾಕಿಣ್ಣಂ, ಆಕಾಸನ್ತಂವ ದಿಸ್ಸತಿ।
ಯತ್ಥ ಸಾಮೋ ಹತೋ ಸೇತಿ, ಪಂಸುನಾ ಪತಿಕುನ್ಥಿತೋ॥

೩೯೫"ಬ್ರಹಾ ವಾಳಮಿಗಾಕಿಣ್ಣಂ, ಆಕಾಸನ್ತಂವ ದಿಸ್ಸತಿ।
ಯತ್ಥ ಸಾಮೋ ಹತೋ ಸೇತಿ, ಇಧೇವ ವಸಥಸ್ಸಮೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಬ್ರಹಾತಿ** ಅಚ್ಚುಗ್ಗತಂ। **ಆಕಾಸನ್ತಂವಾತಿ** ಏತಂ ವನಂ ಆಕಾಸಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ದಿಸ್ಸತಿ। **ಅಥ ವಾ ಆಕಾಸನ್ತನ್ತಿ** ಆಕಾಸಮಾನಂ, ಪಕಾಸಮಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಛಮಾತಿ** ಛಮಾಯಂ, ಪಥವಿಯನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। "ಛಮ"ನ್ತಿಪಿ ಪಾಠೋ, ಪಥವಿಂ ಪತಿತೋ ವಿಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪತಿಕುನ್ಥಿತೋತಿ** ಪರಿಕಿಣ್ಣೋ, ಪಲಿವೇಠಿತೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಥ ತೇ ಅತ್ತನೋ ವಾಳಮಿಗಭಯಾಭಾವಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ಗಾಥಮಾಹಂಸು -

೩೯೬"ಯದಿ ತತ್ಥ ಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಸತಾನಿ ನಿಯುತಾನಿ ಚ।
ನೇವಮ್ಹಾಕಂ ಭಯಂ ಕೋಚಿ, ವನೇ ವಾಳೇಸು ವಿಜ್ಜತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕೋಚೀತಿ** ಇಮಸ್ಮಿಂ ವನೇ ಕತ್ಥಚಿ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪದೇಸೇಪಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ ವಾಳೇಸು ಭಯಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ।

ರಾಜಾ ತೇ ಪಟಿಬಾಹಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಹತ್ಥೇಸು ಗಹೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ನೇಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೩೬೭.“ತತೋ ಅನ್ಧಾನಮಾದಾಯ, ಕಾಸಿರಾಜಾ ಬ್ರಹಾವನೇ।
ಹತ್ಥೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ, ಯತ್ಥ ಸಾಮೋ ಹತೋ ಅಹೂ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ತತೋತಿ** ತದಾ। **ಅನ್ಧಾನನ್ತಿ** ಅನ್ಧೇ। **ಅಹೂತಿ** ಅಹೋಸಿ। **ಯತ್ಥಾತಿ** ಯಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಸೋ ನಿಪನ್ನೋ, ತತ್ಥ ನೇಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸೋ ಆನೇತ್ವಾ ಚ ಪನ ಸಾಮಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಠಪೇತ್ವಾ “ಅಯಂ ವೋ ಪುತ್ತೋ”ತಿ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ಅಥಸ್ಸ ಪಿತಾ ಸೀಸಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಮಾತಾ ಪಾದೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಊರೂಸು ಠಪೇತ್ವಾ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ವಿಲಪಿಂಸು। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೩೬೮.“ದಿಸ್ವಾನ ಪತಿತಂ ಸಾಮಂ, ಪುತ್ತಕಂ ಪಂಸುಕುನ್ಥಿತಂ।
ಅಪವಿದ್ಧಂ ಬ್ರಹಾರಞ್ಞೇ, ಚನ್ದಂವ ಪತಿತಂ ಛಮಾ॥

೩೬೯.“ದಿಸ್ವಾನ ಪತಿತಂ ಸಾಮಂ, ಪುತ್ತಕಂ ಪಂಸುಕುನ್ಥಿತಂ।
ಅಪವಿದ್ಧಂ ಬ್ರಹಾರಞ್ಞೇ, ಸೂರಿಯಂವ ಪತಿತಂ ಛಮಾ॥

೩೭೦.“ದಿಸ್ವಾನ ಪತಿತಂ ಸಾಮಂ, ಪುತ್ತಕಂ ಪಂಸುಕುನ್ಥಿತಂ।
ಅಪವಿದ್ಧಂ ಬ್ರಹಾರಞ್ಞೇ, ಕಲೂನಂ ಪರಿದೇವಯುಂ॥

೩೭೧.“ದಿಸ್ವಾನ ಪತಿತಂ ಸಾಮಂ, ಪುತ್ತಕಂ ಪಂಸುಕುನ್ಥಿತಂ।
ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಪಕ್ಕನ್ದುಂ, ‘ಅಧಮ್ಮೋ ಕಿರ ಭೋ’ಇತಿ॥

೩೭೨.“ಬಾಳ್ಹಂ ಖೋ ತ್ವಂ ಪಮತ್ತೋಸಿ, ಸಾಮ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನ।
ಯೋ ಅಜ್ಜೇವಂ ಗತೇ ಕಾಲೇ, ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಮಭಿಭಾಸಸಿ॥

೩೭೩.“ಬಾಳ್ಹಂ ಖೋ ತ್ವಂ ಪದಿತ್ತೋಸಿ, ಸಾಮ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನ।
ಯೋ ಅಜ್ಜೇವಂ ಗತೇ ಕಾಲೇ, ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಮಭಿಭಾಸಸಿ॥

೩೭೪.“ಬಾಳ್ಹಂ ಖೋ ತ್ವಂ ಪಕುದ್ಧೋಸಿ, ಸಾಮ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನ।
ಯೋ ಅಜ್ಜೇವಂ ಗತೇ ಕಾಲೇ, ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಮಭಿಭಾಸತಿ॥

೩೭೫.“ಬಾಳ್ಹಂ ಖೋ ತ್ವಂ ಪಸುತ್ತೋಸಿ, ಸಾಮ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನ।
ಯೋ ಅಜ್ಜೇವಂ ಗತೇ ಕಾಲೇ, ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಮಭಿಭಾಸಸಿ॥

೩೭೬.“ಬಾಳ್ಹಂ ಖೋ ತ್ವಂ ವಿಮನೋಸಿ, ಸಾಮ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನ।
ಯೋ ಅಜ್ಜೇವಂ ಗತೇ ಕಾಲೇ, ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಮಭಿಭಾಸಸಿ॥

೩೭೭"ಜಟಂ ವಲಿನಂ ಪಂಸುಗತಂ, ಕೋದಾನಿ ಸಣ್ಠಪೇಸ್ಸತಿ।
ಸಾಮೋ ಅಯಂ ಕಾಲಕತೋ, ಅನ್ಧಾನಂ ಪರಿಚಾರಕೋ॥

೩೭೮"ಕೋ ಮೇ ಸಮ್ಮಜ್ಜಮಾದಾಯ, ಸಮ್ಮಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ ಅಸ್ಸಮಂ।
ಸಾಮೋ ಅಯಂ ಕಾಲಕತೋ, ಅನ್ಧಾನಂ ಪರಿಚಾರಕೋ॥

೩೭೯"ಕೋದಾನಿ ನ್ಹಾಪಯಿಸ್ಸತಿ, ಸೀತೇನುಣ್ಹೋದಕೇನ ಚ।
ಸಾಮೋ ಅಯಂ ಕಾಲಕತೋ, ಅನ್ಧಾನಂ ಪರಿಚಾರಕೋ॥

೩೮೦"ಕೋದಾನಿ ಭೋಜಯಿಸ್ಸತಿ, ವನಮೂಲಫಲಾನಿ ಚ।
ಸಾಮೋ ಅಯಂ ಕಾಲಕತೋ, ಅನ್ಧಾನಂ ಪರಿಚಾರಕೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಪವಿದ್ಧನ್ತಿ** ರಞ್ಞಾ ನಿರತ್ಥಕಂ ಛಡ್ಡಿತಂ। **ಅಧಮ್ಮೋ ಕಿರ ಭೋ ಇತೀತಿ** ಅಯುತ್ತಂ ಕಿರ ಭೋ, ಅಜ್ಜ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಲೋಕೇ ವತ್ತತಿ। **ಪಮತ್ತೋತಿ** ತಿಖಿಣಸುರಂ ಪಿವಿತ್ವಾ ವಿಯ ಮತ್ತೋ ಪಮತ್ತೋ ಪಮಾದಂ ಆಪನ್ನೋ। **ಪದಿತ್ತೋತಿ** ದಪ್ಪಿತೋ। **"ಪಕುದ್ಧೋಸಿ ವಿಮನೋಸೀ"**ತಿ ಸಬ್ಬಂ ವಿಲಾಪವಸೇನ ಭಣನ್ತಿ। **ಜಟನ್ತಿ** ತಾತ , ಅಮ್ಹಾಕಂ ಜಟಾಮಣ್ಡಲಂ। **ವಲಿನಂ ಪಂಸುಗತನ್ತಿ** ಯದಾ ಆಕುಲಂ ಮಲಗ್ಗಹಿತಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ। **ಕೋದಾನೀತಿ** ಇದಾನಿ ಕೋ ಸಣ್ಠಪೇಸ್ಸತಿ, ಸೋಧೇತ್ವಾ ಉಜುಂ ಕರಿಸ್ಸತೀತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಮಾತಾ ಬಹುಂ ವಿಲಪಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಉರೇ ಹತ್ಥಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸನ್ತಾಪಂ ಉಪಧಾರೇನ್ತೀ "ಪುತ್ತಸ್ಸ ಮೇ ಸನ್ತಾಪೋ ಪವತ್ತತಿಯೇವ, ವಿಸವೇಗೇನ ವಿಸಞ್ಞಿತಂ ಆಪನ್ನೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ನಿಬ್ಬಿಸಭಾವತ್ಥಾಯ ಚಸ್ಸ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಮಕಾಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೩೮೧"ದಿಸ್ವಾನ ಪತಿತಂ ಸಾಮಂ, ಪುತ್ತಕಂ ಪಂಸುಕುನ್ಥಿತಂ।
ಅಟ್ಟಿತಾ ಪುತ್ತಸೋಕೇನ, ಮಾತಾ ಸಚ್ಚಂ ಅಭಾಸಥ॥

೩೮೨"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಧಮ್ಮಚಾರೀ ಪುರೇ ಅಹು।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೮೩"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಪುರೇ ಅಹು।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೮೪"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಸಚ್ಚವಾದೀ ಪುರೇ ಅಹು।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೮೫"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಮಾತಾಪೇತ್ತಿಭರೋ ಅಹು।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೮೬"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಕುಲೇ ಜೇಟ್ಠಾಪಚಾಯಿಕೋ।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೮೭"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಪಾಣಾ ಪಿಯತರೋ ಮಮ।

ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೮೮"ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿತ್ಥಿ ಕತಂ ಪುಞ್ಞಂ, ಮಯ್ಹಞ್ಚೇವ ಪಿತುಚ್ಚ ತೇ।
ಸಬ್ಬೇನ ತೇನ ಕುಸಲೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತೂ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಾ**ತಿ ಯೇನ ಭೂತೇನ ಸಭಾವೇನ। **ಧಮ್ಮಚಾರೀ**ತಿ ದಸಕುಸಲಕಮ್ಮಪಥಧಮ್ಮಚಾರೀ। **ಸಚ್ಚವಾದೀ**ತಿ ಹಸಿತವಸೇನಪಿ ಮುಸಾವಾದಂ ನ ವದತಿ। **ಮಾತಾಪೇತ್ತಿಭರೋ**ತಿ ಅನಲಸೋ ಹುತ್ವಾ ರತ್ತಿನ್ದಿವಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಭರಿ। **ಕುಲೇ ಜೇಟ್ಠಾಪಚಾಯಿಕೋ**ತಿ ಜೇಟ್ಠಾನಂ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಸಕ್ಕಾರಕಾರಕೋ ಹೋತಿ।

ಏವಂ ಮಾತರಾ ಸತ್ತಹಿ ಗಾಥಾಹಿ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಾಯ ಕತಾಯ ಸಾಮೋ ಪರಿವತ್ತಿತ್ವಾ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಅಥಸ್ಸ ಪಿತಾ "ಜೀವತಿ ಮೇ ಪುತ್ತೋ, ಅಹಮ್ಪಿಸ್ಸ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತಥೇವ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಮಕಾಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೩೮೯"ದಿಸ್ವಾನ ಪತಿತಂ ಸಾಮಂ, ಪುತ್ತಕಂ ಪಂಸುಕುನ್ಥಿತಂ।
ಅಟ್ಟಿತೋ ಪುತ್ತಸೋಕೇನ, ಪಿತಾ ಸಚ್ಚಂ ಅಭಾಸಥ॥

೩೯೦"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಧಮ್ಮಚಾರೀ ಪುರೇ ಅಹು।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೯೧"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಪುರೇ ಅಹು।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೯೨"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಸಚ್ಚವಾದೀ ಪುರೇ ಅಹು।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೯೩"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಮಾತಾಪೇತ್ತಿಭರೋ ಅಹು।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೯೪"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಕುಲೇ ಜೇಟ್ಠಾಪಚಾಯಿಕೋ।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೯೫"ಯೇನ ಸಚ್ಚೇನಯಂ ಸಾಮೋ, ಪಾಣಾ ಪಿಯತರೋ ಮಮ।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೯೬"ಯಂ ಕಿಞ್ಚಿತ್ಥಿ ಕತಂ ಪುಞ್ಞಂ, ಮಯ್ಹಞ್ಚೇವ ಮಾತುಚ್ಚ ತೇ।
ಸಬ್ಬೇನ ತೇನ ಕುಸಲೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತೂ"ತಿ॥

ಏವಂ ಪಿತರಿ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಂ ಕರೋನ್ತೇ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪರಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಇತರೇನ ಪಸ್ಸೇನ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಅಥಸ್ಸ ತತಿಯಂ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಂ ದೇವತಾ ಅಕಾಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಅಹ -

೩೯೭"ಸಾ ದೇವತಾ ಅನ್ತರಹಿತಾ, ಪಬ್ಬತೇ ಗನ್ಧಮಾದನೇ।

ಸಾಮಸ್ಸ ಅನುಕಮ್ಪಾಯ, ಇಮಂ ಸಚ್ಚಂ ಅಭಾಸಥ॥

೩೯೮“ಪಬ್ಬತ್ಯಾಹಂ ಗನ್ಧಮಾದನೇ, ಚಿರರತ್ತನಿವಾಸಿನೀ।
ನ ಮೇ ಪಿಯತರೋ ಕೋಚಿ, ಅಞ್ಞೋ ಸಾಮೇನ ವಿಜ್ಜತಿ।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೩೯೯“ಸಬ್ಬೇ ವನಾ ಗನ್ಧಮಯಾ, ಪಬ್ಬತೇ ಗನ್ಧಮಾದನೇ।
ಏತೇನ ಸಚ್ಚವಜ್ಜೇನ, ವಿಸಂ ಸಾಮಸ್ಸ ಹಞ್ಞತು॥

೪೦೦“ತೇಸಂ ಲಾಲಪ್ಪಮಾನಾನಂ, ಬಹುಂ ಕಾರುಞ್ಞಸಞ್ಹಿತಂ।
ಖಿಪ್ಪಂ ಸಾಮೋ ಸಮುಟ್ಠಾಸಿ, ಯುವಾ ಕಲ್ಯಾಣದಸ್ಸನೋ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಬ್ಬತ್ಯಾಹ**ನ್ತಿ ಪಬ್ಬತೇ ಅಹಂ। **ಸಬ್ಬೇ ವನಾ ಗನ್ಧಮಯಾ**ತಿ ಸಬ್ಬೇ ರುಕ್ಖಾ ಗನ್ಧಮಯಾ। ನ ಹಿ ತತ್ಥ ಅಗನ್ಧೋ ನಾಮ ಕೋಚಿ ರುಕ್ಖೋ ಅತ್ಥಿ। **ತೇಸ**ನ್ತಿ ಭಿಕ್ಖವೇ, ತೇಸಂ ಉಭಿನ್ನಂ ಲಾಲಪ್ಪಮಾನಾನಞ್ಞೇವ ದೇವತಾಯ ಸಚ್ಚಕಿರಿಯಾಯ ಪರಿಯೋಸಾನೇ ಖಿಪ್ಪಂ ಸಾಮೋ ಉಟ್ಠಾಸಿ, ಪದುಮಪತ್ತತೋ ಉದಕಂ ವಿಯಸ್ಸ ವಿಸಂ ವಿನಿವತ್ತೇತ್ವಾ ಆಬಾಧೋ ವಿಗತೋ, ಇಧ ನು ಖೋ ವಿದ್ಧೋ, ಏತ್ಥ ನು ಖೋ ವಿದ್ಧೋತಿ ವಿದ್ಧಟ್ಠಾನಮ್ಪಿ ನ ಪಞ್ಞಾಯಿ।

ಇತಿ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ನಿರೋಗಭಾವೋ, ಮಾತಾಪಿತೂನಞ್ಚ ಚಕ್ಖುಪಟಿಲಾಭೋ, ಅರುಣುಗ್ಗಮನಞ್ಚ, ದೇವತಾನುಭಾವೇನ ತೇಸಂ ಚತುನ್ನಂ ಅಸ್ಸಮೇಯೇವ ಪಾಕಟಭಾವೋ ಚಾತಿ ಸಬ್ಬಂ ಏಕಕ್ಖಣೇಯೇವ ಅಹೋಸಿ। ಮಾತಾಪಿತರೋ “ಚಕ್ಖೂನಿ ನೋ ಲದ್ಧಾನಿ, ಸುವಣ್ಣಸಾಮೋ ಚ ಅರೋಗೋ ಜಾತೋ”ತಿ ಅತಿರೇಕತರಂ ತುಸ್ಸಿಂಸು। ಅಥ ನೇ ಸಾಮಪಣ್ಡಿತೋ ಗಾಥಂ ಅಭಾಸಿ -

೪೦೧“ಸಾಮೋಹಮಸ್ಮಿ ಭದ್ದಂ ವೋ, ಸೋತ್ಥಿನಾಮ್ಹಿ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ।
ಮಾ ಬಾಳ್ಹಂ ಪರಿದೇವೇಥ, ಮಞ್ಜುನಾಭಿವದೇಥ ಮ”ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸೋತ್ಥಿನಾಮ್ಹಿ ಸಮುಟ್ಠಿತೋ**ತಿ ಸೋತ್ಥಿನಾ ಸುಖೇನ ಉಟ್ಠಿತೋ ಅಮ್ಹಿ ಭವಾಮಿ। **ಮಞ್ಜುನಾ**ತಿ ಮಧುರಸ್ಸರೇನ ಮಂ ಅಭಿವದೇಥ।

ಅಥ ಸೋ ರಾಜಾನಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕರೋನ್ತೋ ಆಹ -

೪೦೨“ಸ್ವಾಗತಂ ತೇ ಮಹಾರಾಜ, ಅಥೋ ತೇ ಅದುರಾಗತಂ।
ಇಸ್ಸರೋಸಿ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಯಂ ಇಧತ್ಥಿ ಪವೇದಯ॥

೪೦೩“ತಿನ್ದುಕಾನಿ ಪಿಯಾಲಾನಿ, ಮಧುಕೇ ಕಾಸುಮಾರಿಯೋ।
ಫಲಾನಿ ಖುದ್ದಕಪ್ಪಾನಿ, ಭುಞ್ಜ ರಾಜ ವರಂ ವರಂ॥

೪೦೪“ಅತ್ಥಿ ಮೇ ಪಾನೀಯಂ ಸೀತಂ, ಆಭತಂ ಗಿರಿಗಬ್ಭರಾ।
ತತೋ ಪಿವ ಮಹಾರಾಜ, ಸಚೇ ತ್ವಂ ಅಭಿಕಙ್ಖಸೀ”ತಿ॥

ರಾಜಾಪಿ ತಂ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಆಹ -

೪೦೫"ಸಮ್ಮುಯ್ಹಾಮಿ ಪಮುಯ್ಹಾಮಿ, ಸಬ್ಬಾ ಮುಯ್ಹನ್ತಿ ಮೇ ದಿಸಾ।
ಪೇತಂ ತಂ ಸಾಮ ಮದ್ದಕ್ಖಿಂ, ಕೋ ನು ತ್ವಂ ಸಾಮ ಜೀವಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪೇತ**ನ್ತಿ ಸಾಮ ಅಹಂ ತಂ ಮತಂ ಅದ್ದಸಂ। **ಕೋ ನು ತ್ವ**ನ್ತಿ ಕಥಂ ನು ತ್ವಂ ಜೀವಿತಂ ಪಟಿಲಭಸೀತಿ ಪುಚ್ಛಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಅಯಂ ರಾಜಾ ಮಂ 'ಮತೋ'ತಿ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇಸಿ, ಅಮತಭಾವಮಸ್ಸ ಪಕಾಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೪೦೬"ಅಪಿ ಜೀವಂ ಮಹಾರಾಜ, ಪುರಿಸಂ ಗಾಳ್ಹವೇದನಂ।
ಉಪನೀತಮನಸಙ್ಕಪ್ಪಂ, ಜೀವನ್ತಂ ಮಞ್ಞತೇ ಮತಂ॥

೪೦೭"ಅಪಿ ಜೀವಂ ಮಹಾರಾಜ, ಪುರಿಸಂ ಗಾಳ್ಹವೇದನಂ।
ತಂ ನಿರೋಧಗತಂ ಸನ್ತಂ, ಜೀವನ್ತಂ ಮಞ್ಞತೇ ಮತ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಪಿ ಜೀವ**ನ್ತಿ ಜೀವಮಾನಂ ಅಪಿ। **ಉಪನೀತಮನಸಙ್ಕಪ್ಪ**ನ್ತಿ ಭವಙ್ಗಓತಿಣ್ಣಚಿತ್ತಾಚಾರಂ। **ಜೀವನ್ತ**ನ್ತಿ ಜೀವಮಾನಮೇವ "ಏಸೋ ಮತೋ"ತಿ ಮಞ್ಞತಿ। **ನಿರೋಧಗತ**ನ್ತಿ ಅಸ್ಸಾಸಪಸ್ಸಾಸನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪನ್ನಂ ಸನ್ತಂ ವಿಜ್ಜಮಾನಂ ಮಂ ಏವಂ ಲೋಕೋ ಮತಂ ವಿಯ ಜೀವನ್ತಮೇವ ಮಞ್ಞತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ರಾಜಾನಂ ಅತ್ಥೇ ಯೋಜೇತುಕಾಮೋ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋ ಪುನ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

೪೦೮"ಯೋ ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ವಾ, ಮಚ್ಚೋ ಧಮ್ಮೇನ ಪೋಸತಿ।
ದೇವಾಪಿ ನಂ ತಿಕಿಚ್ಛನ್ತಿ, ಮಾತಾಪೇತ್ತಿಭರಂ ನರಂ॥

೪೦೯"ಯೋ ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ವಾ, ಮಚ್ಚೋ ಧಮ್ಮೇನ ಪೋಸತಿ।
ಇಧೇವ ನಂ ಪಸಂಸನ್ತಿ, ಪೇಚ್ಚ ಸಗ್ಗೇ ಪಮೋದತೀ"ತಿ॥

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಅಚ್ಛರಿಯಂ ವತ, ಭೋ, ಮಾತಾಪೇತ್ತಿಭರಸ್ಸ ಜನ್ತುನೋ ಉಪ್ಪನ್ನರೋಗಂ ದೇವತಾಪಿ ತಿಕಿಚ್ಛನ್ತಿ, ಅತಿವಿಯ ಅಯಂ ಸಾಮೋ ಸೋಭತೀ"ತಿ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಯಾಚನ್ತೋ ಆಹ -

೪೧೦"ಏಸ ಭಿಯ್ಯೋ ಪಮುಯ್ಹಾಮಿ, ಸಬ್ಬಾ ಮುಯ್ಹನ್ತಿ ಮೇ ದಿಸಾ।
ಸರಣಂ ತಂ ಸಾಮ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ತ್ವಞ್ಚ ಮೇ ಸರಣಂ ಭವಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಭಿಯ್ಯೋ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ತಾದಿಸೇ ಪರಿಸುದ್ಧಸೀಲಗುಣಸಮ್ಪನ್ನೇ ತಯಿ ಅಪರಜ್ಝಿಂ, ತಸ್ಮಾ ಅತಿರೇಕತರಂ ಸಮ್ಮುಯ್ಹಾಮಿ। **ತ್ವಞ್ಚ ಮೇ ಸರಣಂ ಭವಾ**ತಿ ಸರಣಂ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಮೇ ತ್ವಂ ಸರಣಂ ಭವ, ಪತಿಟ್ಠಾ ಹೋಹಿ, ದೇವಲೋಕಗಾಮಿಮಗ್ಗಂ ಕರೋಹೀತಿ।

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಸಚೇಪಿ, ಮಹಾರಾಜ, ದೇವಲೋಕಂ ಗನ್ತುಕಾಮೋಸಿ, ಮಹನ್ತಂ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಕಾಮೋಸಿ, ಇಮಾಸು ದಸರಾಜಧಮ್ಮಚರಿಯಾಸು ವತ್ತಸ್ಸೂ"ತಿ ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋ ದಸ ರಾಜಧಮ್ಮಚರಿಯಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

೪೧೧"ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾತಾಪಿತೂಸು ಖತ್ತಿಯ।
ಇಧ ಧಮ್ಮಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ರಾಜ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೪೧೨."ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ಪುತ್ತದಾರೇಸು ಖತ್ತಿಯ।
ಇಧ ಧಮ್ಮಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ರಾಜ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೪೧೩."ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ಮಿತ್ತಾಮಚ್ಚೇಸು ಖತ್ತಿಯ।
ಇಧ ಧಮ್ಮಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ರಾಜ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೪೧೪."ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ವಾಹನೇಸು ಬಲೇಸು ಚ।
ಇಧ ಧಮ್ಮಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ರಾಜ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೪೧೫."ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ಗಾಮೇಸು ನಿಗಮೇಸು ಚ।
ಇಧ ಧಮ್ಮಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ರಾಜ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೪೧೬."ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ರಟ್ಠೇಸು ಜನಪದೇಸು ಚ।
ಇಧ ಧಮ್ಮಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ರಾಜ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೪೧೭."ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಸು ಚ।
ಇಧ ಧಮ್ಮಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ರಾಜ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೪೧೮."ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ಮಿಗಪಕ್ಖೀಸು ಖತ್ತಿಯ।
ಇಧ ಧಮ್ಮಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ರಾಜ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೪೧೯."ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ಧಮ್ಮೋ ಚಿಣ್ಣೋ ಸುಖಾವಹೋ।
ಇಧ ಧಮ್ಮಂ ಚರಿತ್ವಾನ, ರಾಜ ಸಗ್ಗಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ॥

೪೨೦."ಧಮ್ಮಂ ಚರ ಮಹಾರಾಜ, ಸಇನ್ದಾ ದೇವಾ ಸಬ್ರಹ್ಮಕಾ।
ಸುಚಿಣ್ಣೇನ ದಿವಂ ಪತ್ತಾ, ಮಾ ಧಮ್ಮಂ ರಾಜ ಪಾಮದೋ"ತಿ॥

ತಾಸಂ ಅತ್ಥೋ **ತೇಸಕುಣಜಾತಕೇ** (ಜಾ॰ ೨.೧೭.೧ ಆದಯೋ) ವಿತ್ಥಾರಿತೋವ। ಏವಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಸ್ಸ ದಸ ರಾಜಧಮ್ಮೇ ದೇಸೇತ್ವಾ ಉತ್ತರಿಪಿ ಓವದಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚ ಸೀಲಾನಿ ಅದಾಸಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ಓವಾದಂ ಸಿರಸಾ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಖಮಾಪೇತ್ವಾ ಬಾರಾಣಸಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ದಾನಾದೀನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ಸಗ್ಗಪರಾಯಣೋ ಅಹೋಸಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋಪಿ ಯಾವಜೀವಂ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಪರಿಚರಿತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪಞ್ಚ ಅಭಿಞ್ಞಾ ಚ ಅಟ್ಠ ಸಮಾಪತ್ತಿಯೋ ಚ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೂಪಗೋ ಅಹೋಸಿ।

ಸತ್ಥಾ ಇದಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಆಹರಿತ್ವಾ "ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಪೋಸನಂ ನಾಮ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ವಂಸೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ಸಚ್ಚಾನಿ ಪಕಾಸೇತ್ವಾ ಜಾತಕಂ ಸಮೋಧಾನೇಸಿ, ಸಚ್ಚಪರಿಯೋಸಾನೇ ಮಾತುಪೋಸಕಭಿಕ್ಖು ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಪಾಪುಣಿ।

ತದಾ ರಾಜಾ ಆನನ್ದೋ ಅಹೋಸಿ, ದೇವಧೀತಾ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾ, ಸಕ್ಕೋ ಅನುರುದ್ಧೋ, ದುಕೂಲಪಣ್ಡಿತೋ ಮಹಾಕಸ್ಸಪೋ, ಪಾರಿಕಾ ಭದ್ದಕಾಪಿಲಾನೀ ಭಿಕ್ಖುನೀ, ಸುವಣ್ಣಸಾಮಪಣ್ಡಿತೋ ಪನ ಅಹಮೇವ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅಹೋಸಿನ್ತಿ।

ಸುವಣ್ಣಸಾಮಜಾತಕವಣ್ಣನಾ ತತಿಯಾ।

[೫೪೧] ೪. ನಿಮಿಜಾತಕವಣ್ಣನಾ

ಅಚ್ಛೇರಂ ವತ ಲೋಕಸ್ಮಿನ್ತಿ ಇದಂ ಸತ್ಥಾ ಮಿಥಿಲಂ ಉಪನಿಸ್ಸಾಯ ಮಘದೇವಅಮ್ಬವನೇ ವಿಹರನ್ತೋ ಸಿತಪಾತುಕಮ್ಮಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥೇಸಿ। ಏಕದಿವಸಞ್ಹಿ ಸತ್ಥಾ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ಸಮ್ಬಹುಲೇಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ಅಮ್ಬವನೇ ಚಾರಿಕಂ ಚರಮಾನೋ ಏಕಂ ರಮಣೀಯಂ ಭೂಮಿಪ್ಪದೇಸಂ ದಿಸ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪುಬ್ಬಚರಿಯಂ ಕಥೇತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ ಸಿತಪಾತುಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಆಯಸ್ಮತಾ ಆನನ್ದತ್ಥೇರೇನ ಸಿತಪಾತುಕಮ್ಮಕಾರಣಂ ಪುಟ್ಠೋ "ಆನನ್ದ, ಅಯಂ ಭೂಮಿಪ್ಪದೇಸೋ ಪುಬ್ಬೇ ಮಯಾ ಮಘದೇವರಾಜಕಾಲೇ ಝಾನಕೀಳಂ ಕೀಳನ್ತೇನ ಅಜ್ಝಾವುಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ತೇನ ಯಾಚಿತೋ ಪಞ್ಞತ್ತಾಸನೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಅತೀತಂ ಆಹರಿ।

ಅತೀತೇ ವಿದೇಹರಟ್ಠೇ ಮಿಥಿಲನಗರೇ ಮಘದೇವೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ। ಸೋ ಚತುರಾಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಕುಮಾರಕೀಳಂ ಕೀಳಿ, ಚತುರಾಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಉಪರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ, ಚತುರಾಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇನ್ತೋ "ಯದಾ ಮೇ ಸಮ್ಮ ಕಪ್ಪಕ, ಸಿರಸ್ಮಿಂ ಪಲಿತಾನಿ ಪಸ್ಸೇಯ್ಯಾಸಿ, ತದಾ ಮೇ ಆರೋಚೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ಆಹ। ಅಪರಭಾಗೇ ಕಪ್ಪಕೋ ಪಲಿತಾನಿ ದಿಸ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸಿ। ರಾಜಾ ಪಲಿತಂ ಸುವಣ್ಣಸಣ್ಡಾಸೇನ ಉದ್ಧರಾಪೇತ್ವಾ ಹತ್ಥತಲೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಪಲಿತಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಮಚ್ಚುರಾಜೇನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ನಲಾಟೇ ಲಗ್ಗಂ ವಿಯ ಮರಣಂ ಸಮ್ಪಸ್ಸಮಾನೋ "ಇದಾನಿ ಮೇ ಪಬ್ಬಜಿತಕಾಲೋ"ತಿ ಕಪ್ಪಕಸ್ಸ ಗಾಮವರಂ ದತ್ವಾ ಜೇಟ್ಠಪುತ್ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತ, ರಜ್ಜಂ ಪಟಿಚ್ಛ, ಅಹಂ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಕಿಂ ಕಾರಣಾ ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ –

"ಉತ್ತಮಙ್ಗರುಹಾ ಮಯ್ಹಂ, ಇಮೇ ಜಾತಾ ವಯೋಹರಾ।
ಪಾತುಭೂತಾ ದೇವದೂತಾ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಸಮಯೋ ಮಮಾ"ತಿ॥ –

ವತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ರಜ್ಜೇ ಅಭಿಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ "ತಾತ, ತ್ವಮ್ಪಿ ಏವರೂಪಂ ಪಲಿತಂ ದಿಸ್ವಾವ ಪಬ್ಬಜೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ತಂ ಓವದಿತ್ವಾ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಅಮ್ಬವನೇ ಇಸಿಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚತುರಾಸೀತಿವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಚತ್ತಾರೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿಹಾರೇ ಭಾವೇತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ಪುತ್ತೋಪಿಸ್ಸ ಏತೇನೇವ ಉಪಾಯೇನ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಪರಾಯಣೋ ಅಹೋಸಿ। ತಥಾ ತಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ, ತಥಾ ತಸ್ಸ ಪುತ್ತೋತಿ ಏವಂ ದ್ವೀಹಿ ಊನಾನಿ ಚತುರಾಸೀತಿಖತ್ತಿಯಸಹಸ್ಸಾನಿ ಸೀಸೇ ಪಲಿತಂ ದಿಸ್ವಾವ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಅಮ್ಬವನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಚತ್ತಾರೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿಹಾರೇ ಭಾವೇತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿಂಸು।

ತೇಸಂ ಸಬ್ಬಪಠಮಂ ನಿಬ್ಬತ್ತೋ ಮಘದೇವರಾಜಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಠಿತೋವ ಅತ್ತನೋ ವಂಸಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ದ್ವೀಹಿ ಊನಾನಿ ಚತುರಾಸೀತಿಖತ್ತಿಯಸಹಸ್ಸಾನಿ ಪಬ್ಬಜಿತಾನಿ ದಿಸ್ವಾ ತುಟ್ಠಮಾನಸೋ ಹುತ್ವಾ "ಇತೋ ನು ಖೋ ಪರಂ ಪವತ್ತಿಸ್ಸತಿ, ನ ಪವತ್ತಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಅಪ್ಪವತ್ತನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಮಮ ವಂಸಂ ಅಹಮೇವ ಘಟೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಮಿಥಿಲನಗರೇ ರಞ್ಞೋ ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ದಸಮಾಸಚ್ಚಯೇನ ಮಾತು ಕುಚ್ಛಿತೋ ನಿಕ್ಖಮಿ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ನಾಮಗ್ಗಹಣದಿವಸೇ ನೇಮಿತ್ತಕೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇ ತಸ್ಸ ಲಕ್ಖಣಾನಿ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಅಯಂ ಕುಮಾರೋ ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಂಸಂ ಘಟೇನ್ತೋ ಉಪ್ಪನ್ನೋ। ತುಮ್ಹಾಕಞ್ಹಿ ವಂಸೋ ಪಬ್ಬಜಿತವಂಸೋ, ಇಮಸ್ಸ ಪರತೋ ನಾಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ವದಿಂಸು। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಅಯಂ ಕುಮಾರೋ ರಥಚಕ್ಕನೇಮಿ ವಿಯ ಮಮ ವಂಸಂ ಘಟೇನ್ತೋ ಜಾತೋ, ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ 'ನಿಮಿಕುಮಾರೋ'ತಿ ನಾಮಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ನಿಮಿಕುಮಾರೋ"ತಿಸ್ಸ ನಾಮಂ ಅಕಾಸಿ।

ಸೋ ದಹರಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದಾನೇ ಸೀಲೇ ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮೇ ಚ ಅಭಿರತೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಪಿತಾ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಪಲಿತಂ ದಿಸ್ವಾ ಕಪ್ಪಕಸ್ಸ ಗಾಮವರಂ ದತ್ವಾ ಪುತ್ತಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ನಿಯ್ಯಾದೇತ್ವಾ ಅಮ್ಬವನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ

ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಪರಾಯಣೋ ಅಹೋಸಿ। ನಿಮಿರಾಜಾ ಪನ ದಾನಜ್ಝಾಸಯತಾಯ ಚತೂಸು ನಗರದ್ವಾರೇಸು ನಗರಮಜ್ಝೇ ಚಾತಿ ಪಞ್ಚಸು ಠಾನೇಸು ಪಞ್ಚ ದಾನಸಾಲಾಯೋ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಾದಾನಂ ಪವತ್ತೇಸಿ। ಏಕೇಕಾಯ ದಾನಸಾಲಾಯ ಸತಸಹಸ್ಸಂ ಸತಸಹಸ್ಸಂ ಕತ್ವಾ ದೇವಸಿಕಂ ಪಞ್ಚ ಪಞ್ಚ ಕಹಾಪಣಸತಸಹಸ್ಸಾನಿ ಪರಿಚ್ಚಜಿ, ನಿಚ್ಚಂ ಪಞ್ಚ ಸೀಲಾನಿ ರಕ್ಖಿ, ಪಕ್ಖದಿವಸೇಸು ಉಪೋಸಥಂ ಸಮಾದಿಯಿ, ಮಹಾಜನಮ್ಪಿ ದಾನಾದೀಸು ಪುಞ್ಞೇಸು ಸಮಾದಪೇಸಿ, ಸಗ್ಗಮಗ್ಗಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ನಿರಯಭಯೇನ ತಜ್ಜೇತ್ವಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಓವಾದೇ ಠಿತಾ ಮನುಸ್ಸಾ ದಾನಾದೀನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ತತೋ ಚುತಾ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿಂಸು, ದೇವಲೋಕೋ ಪರಿಪೂರಿ, ನಿರಯೋ ತುಚ್ಛೋ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ತದಾ ತಾವತಿಂಸಭವನೇ ದೇವಸಙ್ಘಾ ಸುಧಮ್ಮಾಯಂ ದೇವಸಭಾಯಂ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ "ಅಹೋ, ವತ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಆಚರಿಯೋ ನಿಮಿರಾಜಾ, ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಮಯಂ ಇಮಂ ಬುದ್ಧಞ್ಞಾಣೇನಪಿ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ದನೀಯಂ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವಾಮಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಗುಣೇ ವಣ್ಣಯಿಂಸು । ಮನುಸ್ಸಲೋಕೇಪಿ ಮಹಾಸಮುದ್ದಪಿಟ್ಠೇ ಆಸಿತ್ತತೇಲಂ ವಿಯ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಗುಣಕಥಾ ಪತ್ಥರಿ। ಸತ್ಥಾ ತಮತ್ಥಂ ಆವಿಭೂತಂ ಕತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ -

೪೨೧."ಅಚ್ಛೇರಂ ವತ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ, ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ವಿಚಕ್ಖಣಾ।
ಯದಾ ಅಹು ನಿಮಿರಾಜಾ, ಪಣ್ಡಿತೋ ಕುಸಲತ್ಥಿಕೋ॥

೪೨೨."ರಾಜಾ ಸಬ್ಬವಿದೇಹಾನಂ, ಅದಾ ದಾನಂ ಅರಿನ್ದಮೋ।
ತಸ್ಸ ತಂ ದದತೋ ದಾನಂ, ಸಙ್ಕಪ್ಪೋ ಉದಪಜ್ಜಥ।
ದಾನಂ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ವಾ, ಕತಮಂ ಸು ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಯದಾ ಅಹೂ**ತಿ ಭಿಕ್ಖವೇ, ಯದಾ ಪಣ್ಡಿತೋ ಅತ್ತನೋ ಚ ಪರೇಸಞ್ಚ ಕುಸಲತ್ಥಿಕೋ ನಿಮಿರಾಜಾ ಅಹೋಸಿ, ತದಾ ದೇವಮನುಸ್ಸಾ "ಅಚ್ಛೇರಂ ವತ, ಭೋ, ಏವರೂಪಾಪಿ ನಾಮ ಅನುಪ್ಪನ್ನೇ ಬುದ್ಧಞಾಣೇ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಬುದ್ಧಕಿಚ್ಚಂ ಸಾಧಯಮಾನಾ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ ವಿಚಕ್ಖಣಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತೀ"ತಿ ಏವಂ ತಸ್ಸ ಗುಣಕಥಂ ಕಥೇಸುನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। "ಯಥಾ ಅಹೂ"ತಿಪಿ ಪಾಠೋ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯಥಾ ಅಹು ನಿಮಿರಾಜಾ ಪಣ್ಡಿತೋ ಕುಸಲತ್ಥಿಕೋಯೇವ, ತಥಾರೂಪಾ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಬುದ್ಧಕಿಚ್ಚಂ ಸಾಧಯಮಾನಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ ವಿಚಕ್ಖಣಾ। ಯಂ ತೇಸಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ, ತಂ ಅಚ್ಛೇರಂ ವತ ಲೋಕಸ್ಮಿನ್ತಿ। ಇತಿ ಸತ್ಥಾ ಸಯಮೇವ ಅಚ್ಛರಿಯಜಾತೋ ಏವಮಾಹ। **ಸಬ್ಬವಿದೇಹಾನ**ನ್ತಿ ಸಬ್ಬವಿದೇಹರಟ್ಠವಾಸೀನಂ। **ಕತಮಂ ಸೂ**ತಿ ಏತೇಸು ದ್ವೀಸು ಕತಮಂ ನು ಖೋ ಮಹಪ್ಫಲನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸೋ ಕಿರ ಪನ್ನರಸೀಉಪೋಸಥದಿವಸೇ ಉಪೋಸಥಿಕೋ ಹುತ್ವಾ ಸಬ್ಬಾಭರಣಾನಿ ಓಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಸಿರಿಸಯನಪಿಟ್ಠೇ ನಿಪನ್ನೋವ ದ್ವೇ ಯಾಮೇ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಿಮಯಾಮೇ ಪಬುದ್ಧೋ ಪಲ್ಲಙ್ಕಂ ಆಭುಜಿತ್ವಾ "ಅಹಂ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಅಪರಿಮಾಣಂ ದಾನಮ್ಪಿ ದೇಮಿ, ಸೀಲಮ್ಪಿ ರಕ್ಖಾಮಿ, ದಾನಸ್ಸ ನು ಖೋ ಮಹನ್ತಂ ಫಲಂ, ಉದಾಹು ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಸ್ಸಾ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಕಙ್ಖಂ ಛಿನ್ದಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಭವನಂ ಉಣ್ಹಾಕಾರಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಸಕ್ಕೋ ಆವಜ್ಜೇನ್ತೋ ತಂ ತಥಾ ವಿತಕ್ಕೇನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಕಙ್ಖಮಸ್ಸ ಛಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಏಕಕೋವ ಸೀಘಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಸಕಲನಿವೇಸನಂ ಏಕೋಭಾಸಂ ಕತ್ವಾ ಸಿರಿಗಬ್ಭಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಓಭಾಸಂ ಫರಿತ್ವಾ ಆಕಾಸೇ ಠತ್ವಾ ತೇನ ಪುಟ್ಠೋ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೪೨೩."ತಸ್ಸ ಸಙ್ಕಪ್ಪಮಞ್ಞಾಯ, ಮಘವಾ ದೇವಕುಞ್ಜರೋ।
ಸಹಸ್ಸನೇತ್ತೋ ಪಾತುರಹು, ವಣ್ಣೇನ ವಿಹನಂ ತಮಂ॥

೪೨೪."ಸಲೋಮಹಟ್ಠೋ ಮನುಜಿನ್ದೋ, ವಾಸವಂ ಅವಚಾ ನಿಮಿ।
ದೇವತಾ ನುಸಿ ಗನ್ಧಬ್ಬೋ, ಅದು ಸಕ್ಕೋ ಪುರಿನ್ದದೋ॥

೪೧೫.“ನ ಚ ಮೇ ತಾದಿಸೋ ವಣ್ಣೋ, ದಿಟ್ಠೋ ವಾ ಯದಿ ವಾ ಸುತೋ।
ಆಚಿಕ್ಖ ಮೇ ತ್ವಂ ಭದ್ದನ್ತೇ, ಕಥಂ ಜಾನೇಮು ತಂ ಮಯಂ॥

೪೧೬.“ಸಲೋಮಹಟ್ಠಂ ಞತ್ವಾನ, ವಾಸವೋ ಅವಚಾ ನಿಮಿಂ।
ಸಕ್ಕೋಹಮಸ್ಮಿ ದೇವಿನ್ದೋ, ಆಗತೋಸ್ಮಿ ತವನ್ತಿಕೇ।
ಅಲೋಮಹಟ್ಠೋ ಮನುಜಿನ್ದ, ಪುಚ್ಛ ಪಞ್ಹಂ ಯಮಿಚ್ಛಸಿ॥

೪೧೭.“ಸೋ ಚ ತೇನ ಕತೋಕಾಸೋ, ವಾಸವಂ ಅವಚಾ ನಿಮಿ।
ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಹಾರಾಜ, ಸಬ್ಬಭೂತಾನಮಿಸ್ಸರ।
‘ದಾನಂ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ವಾ, ಕತಮಂಸು ಮಹಪ್ಫಲಂ’॥

೪೧೮.“ಸೋ ಪುಟ್ಠೋ ನರದೇವೇನ, ವಾಸವೋ ಅವಚಾ ನಿಮಿಂ।
ವಿಪಾಕಂ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಸ್ಸ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೧೯.“ಹೀನೇನ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೇನ, ಖತ್ತಿಯೇ ಉಪಪಜ್ಜತಿ।
ಮಜ್ಝಿಮೇನ ಚ ದೇವತ್ತಂ, ಉತ್ತಮೇನ ವಿಸುಜ್ಝತಿ॥

೪೨೦.“ನ ಹೇತೇ ಸುಲಭಾ ಕಾಯಾ, ಯಾಚಯೋಗೇನ ಕೇನಚಿ।
ಯೇ ಕಾಯೇ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಅನಾಗಾರಾ ತಪಸ್ಸಿನೋ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸಲೋಮಹಟ್ಠೋ**ತಿ ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸೋ ನಿಮಿರಾಜಾ ಓಭಾಸಂ ದಿಸ್ವಾ ಆಕಾಸಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ತಂ ದಿಬ್ಬಾಭರಣಪಟಿಮಣ್ಡಿತಂ ದಿಸ್ವಾವ ಭಯೇನ ಲೋಮಹಟ್ಠೋ ಹುತ್ವಾ “**ದೇವತಾ ನುಸಿ ಗನ್ಧಬ್ಬೋ**”ತಿಆದಿನಾ ಪುಚ್ಛಿ। **ಅಲೋಮಹಟ್ಠೋ**ತಿ ನಿಬ್ಭಯೋ ಅಹಟ್ಠಲೋಮೋ ಹುತ್ವಾ ಪುಚ್ಛ, ಮಹಾರಾಜಾತಿ। **ವಾಸವಂ ಅವಚಾ**ತಿ ತುಟ್ಠಮಾನಸೋ ಹುತ್ವಾ ಸಕ್ಕಂ ಅವೋಚ। **ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ**ತಿ ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸೋ ಸಕ್ಕೋ ಅತೀತೇ ಅತ್ತನಾ ಪಚ್ಚಕ್ಖತೋ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಂ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಸ್ಸ ವಿಪಾಕಂ ಜಾನನ್ತೋ ತಸ್ಸ ಅಜಾನತೋ ಅಕ್ಖಾಸಿ।

ಹೀನೇನಾತಿಆದೀಸು ಪುಥುತಿತ್ಥಾಯತನೇ ಮೇಥುನವಿರತಿಮತ್ತಂ ಸೀಲಂ ಹೀನಂ ನಾಮ, ತೇನ ಖತ್ತಿಯಕುಲೇ ಉಪಪಜ್ಜತಿ। ಝಾನಸ್ಸ ಉಪಚಾರಮತ್ತಂ ಮಜ್ಝಿಮಂ ನಾಮ, ತೇನ ದೇವತ್ತಂ ಉಪಪಜ್ಜತಿ। ಅಟ್ಠಸಮಾಪತ್ತಿನಿಬ್ಬತ್ತನಂ ಪನ ಉತ್ತಮಂ ನಾಮ, ತೇನ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತತಿ, ತಂ ಬಾಹಿರಕಾ ನಿಬ್ಬಾನನ್ತಿ ಕಥೇನ್ತಿ। ತೇನಾಹ “ವಿಸುಜ್ಝತೀ”ತಿ। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪನ ಬುದ್ಧಸಾಸನೇ ಪರಿಸುದ್ಧಸೀಲಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಅಞ್ಞತರಂ ದೇವನಿಕಾಯಂ ಪತ್ಥೇನ್ತಸ್ಸ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಚೇತನಾ ಹೀನತಾಯ ಹೀನಂ ನಾಮ, ತೇನ ಯಥಾಪತ್ಥಿತೇ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತತಿ। ಪರಿಸುದ್ಧಸೀಲಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಅಟ್ಠಸಮಾಪತ್ತಿನಿಬ್ಬತ್ತನಂ ಮಜ್ಝಿಮಂ ನಾಮ, ತೇನ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತತಿ । ಪರಿಸುದ್ಧಸೀಲಸ್ಸ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತುಪ್ಪತ್ತಿ ಉತ್ತಮಂ ನಾಮ, ತೇನ ವಿಸುಜ್ಝತೀತಿ । ಇತಿ ಸಕ್ಕೋ “ಮಹಾರಾಜ, ದಾನತೋ ಸತಗುಣೇನ ಸಹಸ್ಸಗುಣೇನ ಸತಸಹಸ್ಸಗುಣೇನ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋವ ಮಹಪ್ಫಲೋ”ತಿ ವಣ್ಣೇತಿ। **ಕಾಯಾ**ತಿ ಬ್ರಹ್ಮಘಟಾ। **ಯಾಚಯೋಗೇನಾ**ತಿ ಯಾಚನಯುತ್ತಕೇನ ಯಞ್ಞಯುತ್ತಕೇನ ವಾತಿ ಉಭಯತ್ಥಾಪಿ ದಾಯಕಸ್ಸೇವೇತಂ ನಾಮಂ। **ತಪಸ್ಸಿನೋ**ತಿ ತಪನಿಸ್ಸಿತಕಾ।

ಇಮಾಯ ಗಾಥಾಯ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸಸ್ಸೇವ ಮಹಪ್ಫಲಭಾವಂ ದೀಪೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಯೇ ಅತೀತೇ ಮಹಾದಾನಂ ದತ್ವಾ ಕಾಮಾವಚರಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿಂಸು, ತೇ ರಾಜಾನೋ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಆಹ –

೪೩೧"ದುದೀಪೋ ಸಾಗರೋ ಸೇಲೋ, ಮುಜಕಿನ್ದೋ ಭಗೀರಸೋ।
ಉಸಿನ್ದರೋ ಕಸ್ಸಪೋ ಚ, ಅಸಕೋ ಚ ಪುಥುಜ್ಜನೋ॥

೪೩೨"ಏತೇ ಚಞ್ಞೇ ಚ ರಾಜಾನೋ, ಖತ್ತಿಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಬಹೂ।
ಪುಥುಯಞ್ಞಂ ಯಜಿತ್ವಾನ, ಪೇತತ್ತಂ ನಾತಿವತ್ತಿಸು"ನ್ತಿ॥

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಮಹಾರಾಜ, ಪುಬ್ಬೇ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ದುದೀಪೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ಮರಣಚಕ್ಕೇನ ಛಿನ್ನೋ ಕಾಮಾವಚರೇಯೇವ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ। ತಥಾ ಸಾಗರಾದಯೋ ಅಟ್ಠಾತಿ ಏತೇ ಚ ಅಞ್ಞೇ ಚ ಬಹೂ ರಾಜಾನೋ ಚೇವ ಖತ್ತಿಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಚ ಪುಥುಯಞ್ಞಂ ಯಜಿತ್ವಾನ ಅನೇಕಪ್ಪಕಾರಂ ದಾನಂ ದತ್ವಾ ಕಾಮಾವಚರಭೂಮಿಸಙ್ಖಾತಂ ಪೇತತ್ತಂ ನಾತಿವತ್ತಿಂಸೂತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕಾಮಾವಚರದೇವತಾ ಹಿ ರೂಪಾದಿನೋ ಕಿಲೇಸವತ್ಥುಸ್ಸ ಕಾರಣಾ ಪರಂ ಪಚ್ಚಾಸೀಸನತೋ ಕಪಣತಾಯ "ಪೇತಾ"ತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ। ವುತ್ತಮ್ಪಿ ಚೇತಂ -

"ಯೇ ಅದುತಿಯಾ ನ ರಮನ್ತಿ ಏಕಿಕಾ, ವಿವೇಕಜಂ ಯೇ ನ ಲಭನ್ತಿ ಪೀತಿಂ।
ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ತೇ ಇನ್ದಸಮಾನಭೋಗಾ, ತೇ ವೇ ಪರಾಧೀನಸುಖಾ ವರಾಕಾ"ತಿ॥

ಏವಮ್ಪಿ ದಾನಫಲತೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಫಲಸ್ಸೇವ ಮಹನ್ತಭಾವಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೇನ ಪೇತಭವನಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತತಾಪಸೇ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಆಹ -

೪೩೩"ಅಥ ಯೀಮೇ ಅವತ್ತಿಂಸು, ಅನಾಗಾರಾ ತಪಸ್ಸಿನೋ।
ಸತ್ತಿಸಯೋ ಯಾಮಹನು, ಸೋಮಯಾಮೋ ಮನೋಜವೋ॥

೪೩೪"ಸಮುದ್ದೋ ಮಾಘೋ ಭರತೋ ಚ, ಇಸಿ ಕಾಲಪುರಕ್ಖತೋ।
ಅಙ್ಗೀರಸೋ ಕಸ್ಸಪೋ ಚ, ಕಿಸವಚ್ಛೋ ಅಕತ್ತಿ ಚಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅವತ್ತಿಂಸೂತಿ** ಕಾಮಾವಚರಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿಂಸು। **ತಪಸ್ಸಿನೋತಿ** ಸೀಲತಪಞ್ಚೇವ ಸಮಾಪತ್ತಿತಪಞ್ಚ ನಿಸ್ಸಿತಾ। **ಸತ್ತಿಸಯೋತಿ** ಯಾಮಹನುಆದಯೋ ಸತ್ತ ಭಾತರೋವ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। ಅಙ್ಗೀರಸಾದೀಹಿ ಚತೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಾದಸೇತೇ ಅವತ್ತಿಂಸು ಅತಿಕ್ಕಮಿಂಸೂತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಂ ತಾವ ಸುತವಸೇನೇವ ದಾನಫಲತೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸಸ್ಸೇವ ಮಹಪ್ಫಲತಂ ವಣ್ಣೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಅತ್ತನಾ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಂ ಆಹರನ್ತೋ ಆಹ -

೪೩೫"ಉತ್ತರೇನ ನದೀ ಸೀದಾ, ಗಮ್ಭೀರಾ ದುರತಿಕ್ಕಮಾ।
ನಳಗ್ಗಿವಣ್ಣಾ ಜೋತನ್ತಿ, ಸದಾ ಕಞ್ಚನಪಬ್ಬತಾ॥

೪೩೬"ಪರೂಳ್ಹಕಚ್ಛಾ ತಗರಾ, ರೂಳ್ಹಕಚ್ಛಾ ವನಾ ನಗಾ।
ತತ್ರಾಸುಂ ದಸಸಹಸ್ಸಾ, ಪೋರಾಣಾ ಇಸಯೋ ಪುರೇ॥

೪೩೭"ಅಹಂ ಸೇಟ್ಠೋಸ್ಮಿ ದಾನೇನ, ಸಂಯಮೇನ ದಮೇನ ಚ।
ಅನುತ್ತರಂ ವತಂ ಕತ್ವಾ, ಪಕಿರಚಾರೀ ಸಮಾಹಿತೇ॥

೪೩೮."ಜಾತಿಮನ್ತಂ ಅಜಚ್ಚಞ್ಚ, ಅಹಂ ಉಜುಗತಂ ನರಂ।
ಅತಿವೇಲಂ ನಮಸ್ಸಿಸ್ಸಂ, ಕಮ್ಮಬನ್ಧೂ ಹಿ ಮಾಣವಾ॥

೪೩೯."ಸಬ್ಬೇ ವಣ್ಣಾ ಅಧಮ್ಮಟ್ಠಾ, ಪತನ್ತಿ ನಿರಯಂ ಅಧೋ।
ಸಬ್ಬೇ ವಣ್ಣಾ ವಿಸುಜ್ಝನ್ತಿ, ಚರಿತ್ವಾ ಧಮ್ಮಮುತ್ತಮ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉತ್ತರೇನಾ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ಅತೀತೇ ಉತ್ತರಹಿಮವನ್ತೇ ದ್ವಿನ್ನಂ ಸುವಣ್ಣಪಬ್ಬತಾನಂ ಅನ್ತರೇ ಪವತ್ತಾ ಸೀದಾ ನಾಮ ನದೀ ಗಮ್ಭೀರಾ ನಾವಾಹಿಪಿ ದುರತಿಕ್ಕಮಾ ಅಹೋಸಿ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ? ಸಾ ಹಿ ಅತಿಸುಖುಮೋದಕಾ, ಸುಖುಮತ್ತಾ ಉದಕಸ್ಸ ಅನ್ತಮಸೋ ಮೋರಪಿಞ್ಛ-ಮತ್ತಮ್ಪಿ ತತ್ಥ ಪತಿತಂ ನಂ ಸಣ್ಠಾತಿ, ಓಸೀದಿತ್ವಾ ಹೇಟ್ಠಾತಲಮೇವ ಗಚ್ಛತಿ। ತೇನೇವ ಸಾ ಸೀದಾ ನಾಮ ಅಹೋಸಿ। ತೇ ಪನ ತಸ್ಸಾ ತೀರೇಸು ಕಞ್ಚನಪಬ್ಬತಾ ಸದಾ ನಳಗ್ಗಿವಣ್ಣಾ ಹುತ್ವಾ ಜೋತನ್ತಿ ಓಭಾಸನ್ತಿ। **ಪರೂಳ್ಹಕಚ್ಛಾ ತಗರಾ**ತಿ ತಸ್ಸಾ ಪನ ನದಿಯಾ ತೀರೇ ಕಚ್ಛಾ ಪರೂಳ್ಹತಗರಾ ಅಹೇಸುಂ ತಗರಗನ್ಧಸುಗನ್ಧಿನೋ। **ರೂಳ್ಹಕಚ್ಛಾ ವನಾ ನಗಾ**ತಿ ಯೇ ತತ್ಥ ಅಞ್ಞೇಪಿ ಪಬ್ಬತಾ, ತೇಸಮ್ಪಿ ಅನ್ತರೇ ಕಚ್ಛಾ ರೂಳ್ಹವನಾ ಅಹೇಸುಂ, ಪುಪ್ಫಫಲೂಪಗರುಕ್ಖಸಞ್ಛನ್ನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತತ್ರಾಸು**ನ್ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಏವಂ ರಮಣೀಯೇ ಭೂಮಿಭಾಗೇ ದಸಸಹಸ್ಸಾ ಇಸಯೋ ಅಹೇಸುಂ। ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಅಭಿಞ್ಞಾಸಮಾಪತ್ತಿಲಾಭಿನೋವ। ತೇಸು ಭಿಕ್ಖಾಚಾರವೇಲಾಯ ಕೇಚಿ ಉತ್ತರಕುರುಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಕೇಚಿ ಮಹಾಜಮ್ಬುದೀಪೇ ಜಮ್ಬುಫಲಂ ಆಹರನ್ತಿ, ಕೇಚಿ ಹಿಮವನ್ತೇಯೇವ ಮಧುರಫಲಾಫಲಾನಿ ಆಹರಿತ್ವಾ ಖಾದನ್ತಿ, ಕೇಚಿ ಜಮ್ಬುದೀಪತಲೇ ತಂ ತಂ ನಗರಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। ಏಕೋಪಿ ರಸತಣ್ಹಾಭಿಭೂತೋ ನತ್ಥಿ, ಝಾನಸುಖೇನೇವ ವೀತಿನಾಮೇನ್ತಿ। ತದಾ ಏಕೋ ತಾಪಸೋ ಆಕಾಸೇನ ಬಾರಾಣಸಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸುನಿವತ್ಥೋ ಸುಪಾರುತೋ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರನ್ತೋ ಪುರೋಹಿತಸ್ಸ ಗೇಹದ್ವಾರಂ ಪಾಪುಣಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ಉಪಸಮೇ ಪಸೀದಿತ್ವಾ ಅನ್ತೋನಿವೇಸನಂ ಆನೇತ್ವಾ ಭೋಜೇತ್ವಾ ಕತಿಪಾಹಂ ಪಟಿಜಗ್ಗನ್ತೋ ವಿಸ್ಸಾಸೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ "ಭನ್ತೇ, ತುಮ್ಹೇ ಕುಹಿಂ ವಸಥಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಅಸುಕಟ್ಠಾನೇ ನಾಮಾವುಸೋ"ತಿ। "ಕಿಂ ಪನ ತುಮ್ಹೇ ಏಕಕೋವ ತತ್ಥ ವಸಥ, ಉದಾಹು ಅಞ್ಞೇಪಿ ಅತ್ಥೀ"ತಿ? "ಕಿಂ ವದೇಸಿ, ಆವುಸೋ, ತಸ್ಮಿಂ ಪದೇಸೇ ದಸಸಹಸ್ಸಾ ಇಸಯೋ ವಸನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇವ ಅಭಿಞ್ಞಾಸಮಾಪತ್ತಿಲಾಭಿನೋ"ತಿ। ತಸ್ಸ ತೇಸಂ ಗುಣಂ ಸುತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಯ ಚಿತ್ತಂ ನಮಿ। ಅಥ ನಂ ಸೋ ಆಹ - "ಭನ್ತೇ, ಮಮ್ಪಿ ತತ್ಥ ನೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಥಾ"ತಿ। "ಆವುಸೋ, ತ್ವಂ ರಾಜಪುರಿಸೋ, ನ ತಂ ಸಕ್ಕಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತು"ನ್ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ಭನ್ತೇ, ಅಜ್ಜಾಹಂ ರಾಜಾನಂ ಆಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ, ತುಮ್ಹೇ ಸ್ವೇಪಿ ಆಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ। ಸೋ ಅಧಿವಾಸೇಸಿ।

ಇತರೋಪಿ ಭುತ್ತಪಾತರಾಸೋ ರಾಜಾನಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ "ಇಚ್ಛಾಮಹಂ, ದೇವ , ಪಬ್ಬಜಿತು"ನ್ತಿ ಆಹ। "ಕಿಂ ಕಾರಣಾ ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ? "ಕಾಮೇಸು ದೋಸಂ ನೇಕ್ಖಮ್ಮೇ ಚ ಆನಿಸಂಸಂ ದಿಸ್ವಾ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ಪಬ್ಬಜಾಹಿ, ಪಬ್ಬಜಿತೋಪಿ ಮಂ ದಸ್ಸೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುತ್ತದಾರಂ ಅನುಸಾಸಿತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಸಾಪತೇಯ್ಯಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಬ್ಬಜಿತಪರಿಕ್ಖಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತಾಪಸಸ್ಸ ಆಗಮನಮಗ್ಗಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋವ ನಿಸೀದಿ। ತಾಪಸೋಪಿ ತಥೇವ ಆಕಾಸೇನಾಗನ್ತ್ವಾ ಅನ್ತೋನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಗೇಹಂ ಪಾವಿಸಿ। ಸೋ ತಂ ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಪರಿವಿಸಿತ್ವಾ "ಭನ್ತೇ, ಮಯಾ ಕಥಂ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಂ ಬಹಿನಗರಂ ನೇತ್ವಾ ಹತ್ಥೇ ಆದಾಯ ಅತ್ತನೋ ಆನುಭಾವೇನ ತತ್ಥ ನೇತ್ವಾ ಪಬ್ಬಾಜೇತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ತಂ ತತ್ಥೇವ ಠಪೇತ್ವಾ ಭತ್ತಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ದತ್ವಾ ಕಸಿಣಪರಿಕಮ್ಮಂ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ಸೋ ಕತಿಪಾಹೇನೇವ ಅಭಿಞ್ಞಾಸಮಾಪತ್ತಿಯೋ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತ್ವಾ ಸಯಮೇವ ಪಿಣ್ಡಾಯ ಚರತಿ।

ಸೋ ಅಪರಭಾಗೇ "ಅಹಂ ರಞ್ಞೋ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ಪಟಿಞ್ಞಂ ಅದಾಸಿಂ, ದಸ್ಸೇಸ್ಸಾಮಸ್ಸ ಅತ್ತಾನ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಾಪಸೇ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಆಕಾಸೇನ ಬಾರಾಣಸಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖಂ ಚರನ್ತೋ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಪಾಪುಣಿ। ರಾಜಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸಞ್ಜಾನಿತ್ವಾ ಅನ್ತೋನಿವೇಸನಂ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ "ಭನ್ತೇ, ಕುಹಿಂ ವಸಥಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಉತ್ತರಹಿಮವನ್ತಪದೇಸೇ ಕಞ್ಚನಪಬ್ಬತನ್ತರೇ ಪವತ್ತಾಯ ಸೀದಾನದಿಯಾ ತೀರೇ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ। "ಕಿಂ ಪನ, ಭನ್ತೇ, ಏಕಕೋವ ತತ್ಥ ವಸಥ, ಉದಾಹು ಅಞ್ಞೇಪಿ ಅತ್ಥೀ"ತಿ।

“ಕಿಂ ವದೇಸಿ, ಮಹಾರಾಜ, ತತ್ಥ ದಸಸಹಸ್ಸಾ ಇಸಯೋ ವಸನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇವ ಅಭಿಞ್ಞಾಸಮಾಪತ್ತಿಲಾಭಿನೋ”ತಿ? ರಾಜಾ ತೇಸಂ ಗುಣಂ ಸುತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಭಿಕ್ಖಂ ದಾತುಕಾಮೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ ಆಹ - “ಭನ್ತೇ, ಅಹಂ ತೇಸಂ ಇಸೀನಂ ಭಿಕ್ಖಂ ದಾತುಕಾಮೋಮ್ಹಿ, ಕಿಂ ಕರೋಮೀ”ತಿ? “ಮಹಾರಾಜ, ತೇ ಇಸಯೋ ಜಿವ್ಹಾವಿಞ್ಞೇಯ್ಯರಸೇ ಅಗಿದ್ಧಾ, ನ ಸಕ್ಕಾ ಇಧಾನೇತು”ನ್ತಿ। “ಭನ್ತೇ, ತುಮ್ಹೇ ನಿಸ್ಸಾಯ ತೇ ಭೋಜೇಸ್ಸಾಮಿ, ಉಪಾಯಂ ಮೇ ಆಚಿಕ್ಖಥಾ”ತಿ। “ತೇನ ಹಿ, ಮಹಾರಾಜ, ಸಚೇ ತೇಸಂ ದಾನಂ ದಾತುಕಾಮೋಸಿ, ಇತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಸೀದಾನದೀತೀರೇ ವಸನ್ತೋ ತೇಸಂ ದಾನಂ ದೇಹೀ”ತಿ।

ಸೋ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಸಬ್ಬೂಪಕರಣಾನಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಚತುರಙ್ಗಿನಿಯಾ ಸೇನಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ರಜ್ಜಸೀಮಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅಥ ನಂ ತಾಪಸೋ ಅತ್ತನೋ ಆನುಭಾವೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸೇನಾಯ ಸೀದಾನದೀತೀರಂ ನೇತ್ವಾ ನದೀತೀರೇ ಖನ್ಧಾವಾರಂ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಆಕಾಸೇನ ಅತ್ತನೋ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ಪಚ್ಚಾಗಮಿ। ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಭೋಜೇತ್ವಾ “ಸ್ವೇ, ಭನ್ತೇ, ದಸಸಹಸ್ಸೇ ಇಸಯೋ ಆದಾಯ ಇಧೇವ ಆಗಚ್ಛಥಾ”ತಿ ಆಹ। ಸೋ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರವೇಲಾಯ ತೇಸಂ ಇಸೀನಂ ಆರೋಚೇಸಿ “ಮಾರಿಸಾ, ಬಾರಾಣಸಿರಾಜಾ ‘ತುಮ್ಹಾಕಂ ಭಿಕ್ಖಂ ದಸ್ಸಾಮೀ’ತಿ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಸೀದಾನದೀತೀರೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಸ್ವೇ ವೋ ನಿಮನ್ತೇತಿ, ತಸ್ಸಾನುಕಮ್ಪಾಯ ಖನ್ಧಾವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖಂ ಗಣ್ಹಥಾ”ತಿ। ತೇ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಆಕಾಸೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಖನ್ಧಾವಾರಸ್ಸ ಅವಿದೂರೇ ಓತರಿಂಸು। ರಾಜಾ ತೇ ದಿಸ್ವಾ ಪಚ್ಚುಗ್ಗಮನಂ ಕತ್ವಾ ಖನ್ಧಾವಾರಂ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ಪಞ್ಞತ್ತಾಸನೇಸು ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಇಸಿಗಣಂ ಪಣೀತೇನಾಹಾರೇನ ಸನ್ತಪ್ಪೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಇರಿಯಾಪಥೇ ಪಸನ್ನೋ ಸ್ವಾತನಾಯಪಿ ನಿಮನ್ತೇಸಿ। ಏತೇನುಪಾಯೇನ ದಸನ್ನಂ ತಾಪಸಸಹಸ್ಸಾನಂ ದಸವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ದಾನಂ ಅದಾಸಿ। ದದನ್ತೋ ಚ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಪದೇಸೇ ನಗರಂ ಮಾಪೇತ್ವಾ ಸಸ್ಸಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇಸಿ। ನ ಖೋ ಪನ, ಮಹಾರಾಜ, ತದಾ ಸೋ ರಾಜಾ ಅಞ್ಞೋ ಅಹೋಸಿ, ಅಥ ಖೋ **ಅಹಂ ಸೇಟ್ಠೋಸ್ಮಿ ದಾನೇನ,** ಅಹಮೇವ ಹಿ ತದಾ ದಾನೇನ ಸೇಟ್ಠೋ ಹುತ್ವಾ ತಂ ಮಹಾದಾನಂ ದತ್ವಾ ಇಮಂ ಪೇತಲೋಕಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿಂ। ಮಯಾ ದಿನ್ನಂ ಪನ ದಾನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇವ ತೇ ತಾಪಸಾ ಕಾಮಾವಚರಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಾ, ಇಮಿನಾಪೇತಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ “ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯವಾಸೋವ ಮಹಪ್ಫಲೋ”ತಿ।

ಏವಂ ದಾನೇನ ಅತ್ತನೋ ಸೇಟ್ಠಭಾವಂ ಪಕಾಸೇತ್ವಾ ಇತರೇಹಿ ತೀಹಿ ಪದೇಹಿ ತೇಸಂ ಇಸೀನಂ ಗುಣಂ ಪಕಾಸೇತಿ। ತತ್ಥ **ಸಂಯಮೇನಾ**ತಿ ಸೀಲೇನ। **ದಮೇನಾ**ತಿ ಇನ್ದ್ರಿಯದಮೇನ। **ಅನುತ್ತರ**ನ್ತಿ ಏತೇಹಿ ಗುಣೇಹಿ ನಿರನ್ತರಂ ಉತ್ತಮಂ ವತಂ ಸಮಾದಾನಂ ಚರಿತ್ವಾ। **ಪಕಿರಚಾರೀ**ತಿ ಗಣಂ ಪಕಿರಿತ್ವಾ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪಹಾಯ ಏಕಚಾರಿಕೇ, ಏಕೀಭಾವಂ ಗತೇತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಮಾಹಿತೇ**ತಿ ಉಪಚಾರಪ್ಪನಾಸಮಾಧೀಹಿ ಸಮಾಹಿತಚಿತ್ತೇ। ಏವರೂಪೇ ಅಹಂ ತಪಸ್ಸಿನೋ ಉಪಟ್ಠಹಿನ್ತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಅಹಂ ಉಜುಗತ**ನ್ತಿ ಅಹಂ, ಮಹಾರಾಜ, ತೇಸಂ ದಸಸಹಸ್ಸಾನಂ ಇಸೀನಂ ಅನ್ತರೇ ಕಾಯವಙ್ಕಾದೀನಂ ಅಭಾವೇನ ಉಜುಗತಂ ಏಕಮ್ಪಿ ನರಂ ಹೀನಜಚ್ಚೋ ವಾ ಹೋತು ಜಾತಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ವಾ, ಜಾತಿಂ ಅವಿಚಾರೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಗುಣೇಸು ಪಸನ್ನಮಾನಸೋ ಹುತ್ವಾ ಸಬ್ಬಮೇವ ಅತಿವೇಲಂ ನಮಸ್ಸಿಸ್ಸಂ, ನಿಚ್ಚಕಾಲಮೇವ ನಮಸ್ಸಿಸ್ಸನ್ತಿ ವದತಿ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ? **ಕಮ್ಮಬನ್ಧೂ ಹಿ ಮಾಣವಾ**ತಿ, ಸತ್ತಾ ಹಿ ನಾಮೇತೇ ಕಮ್ಮಬನ್ಧೂ ಕಮ್ಮಪಟಿಸರಣಾ, ತೇನೇವ ಕಾರಣೇನ ಸಬ್ಬೇ ವಣ್ಣಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ “ಕಿಞ್ಚಾಪಿ, ಮಹಾರಾಜ, ದಾನತೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಮೇವ ಮಹಪ್ಫಲಂ, ದ್ವೇಪಿ ಪನೇತೇ ಮಹಾಪುರಿಸವಿತಕ್ಕಾವ, ತಸ್ಮಾ ದ್ವೀಸುಪಿ ಅಪ್ಪಮತ್ತೋವ ಹುತ್ವಾ ದಾನಞ್ಚ ದೇಹಿ, ಸೀಲಞ್ಚ ರಕ್ಖಾಹೀ”ತಿ ತಂ ಓವದಿತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೪೪೦.“ಇದಂ ವತ್ವಾನ ಮಘವಾ, ದೇವರಾಜಾ ಸುಜಮ್ಪತಿ।
ವೇದೇಹಮನುಸಾಸಿತ್ವಾ, ಸಗ್ಗಕಾಯಂ ಅಪಕ್ಕಮೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಪಕ್ಕಮೀ**ತಿ ಪಕ್ಕಮಿ, ಸುಧಮ್ಮಾದೇವಸಭಾಯಂ ನಿಸಿನ್ನಮೇವ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಥ ನಂ ದೇವಗಣಾ ಆಹಂಸು "ಮಹಾರಾಜ, ನನು ನ ಪಞ್ಞಾಯಿತ್ಥ, ಕುಹಿಂ ಗತತ್ಥಾ"ತಿ? "ಮಾರಿಸಾ ಮಿಥಿಲಾಯಂ ನಿಮಿರಞ್ಞೋ ಏಕಾ ಕಙ್ಖಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ, ತಸ್ಸ ಪಞ್ಹಂ ಕಥೇತ್ವಾ ತಂ ರಾಜಾನಂ ನಿಕ್ಕಙ್ಖಂ ಕತ್ವಾ ಆಗತೋಮ್ಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪುನ ತಂ ಕಾರಣಂ ಗಾಥಾಯ ಕಥೇತುಂ ಆಹ -

೪೪೧."ಇಮಂ ಭೋನ್ತೋ ನಿಸಾಮೇಥ, ಯಾವನ್ತೇತ್ಥ ಸಮಾಗತಾ।
ಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ಮನುಸ್ಸಾನಂ, ವಣ್ಣಂ ಉಚ್ಚಾವಚಂ ಬಹುಂ॥

೪೪೨."ಯಥಾ ಅಯಂ ನಿಮಿರಾಜಾ, ಪಣ್ಡಿತೋ ಕುಸಲತ್ಥಿಕೋ।
ರಾಜಾ ಸಬ್ಬವಿದೇಹಾನಂ, ಅದಾ ದಾನಂ ಅರಿನ್ದಮೋ॥

೪೪೩."ತಸ್ಸ ತಂ ದದತೋ ದಾನಂ, ಸಙ್ಕಪ್ಪೋ ಉದಪಜ್ಜಥ।
ದಾನಂ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ವಾ, ಕತಮಂ ಸು ಮಹಪ್ಫಲ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಇಮ**ನ್ತಿ ಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ಕಲ್ಯಾಣಧಮ್ಮಾನಂ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಮಯಾ ವುಚ್ಚಮಾನಂ ಸೀಲವಸೇನ ಉಚ್ಚಂ ದಾನವಸೇನ ಅವಚಂ ಬಹುಂ ಇಮಂ ವಣ್ಣಂ ನಿಸಾಮೇಥ ಸುಣಾಥಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯಥಾ ಅಯ**ನ್ತಿ ಅಯಂ ನಿಮಿರಾಜಾ ಯಥಾ ಅತಿವಿಯ ಪಣ್ಡಿತೋತಿ।

ಇತಿ ಸೋ ಅಪರಿಹಾಪೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ವಣ್ಣಂ ಕಥೇಸಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ದೇವಸಙ್ಘೋ ರಾಜಾನಂ ದಟ್ಠುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ "ಅಮ್ಹಾಕಂ ನಿಮಿರಾಜಾ ಆಚರಿಯೋ, ತಸ್ಸೋವಾದೇ ಠತ್ವಾ ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಅಮ್ಹೇಹಿ ಅಯಂ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿ ಲದ್ಧಾ, ಮಯಂ ದಟ್ಠುಕಾಮಮ್ಹಾ, ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇಹಿ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ವದಿಂಸು। ಸಕ್ಕೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಮಾತಲಿಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಸಮ್ಮ ಮಾತಲಿ, ವೇಜಯನ್ತರಥಂ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಮಿಥಿಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನಿಮಿರಾಜಾನಂ ದಿಬ್ಬಯಾನೇ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಆನೇಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ರಥಂ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಪಾಯಾಸಿ। ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಪನ ದೇವೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇನ್ತಸ್ಸ ಮಾತಲಿಂ ಆಣಾಪೇನ್ತಸ್ಸ ಚ ರಥಂ ಯೋಜೇನ್ತಸ್ಸ ಚ ಮನುಸ್ಸಗಣನಾಯ ಮಾಸೋ ಅತಿಕ್ಕನ್ತೋ। ಇತಿ ನಿಮಿರಞ್ಞೋ ಪುಣ್ಣಮಾಯಂ ಉಪೋಸಥಿಕಸ್ಸ ಪಾಚೀನಸೀಹಪಞ್ಜರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಮಹಾತಲೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಅಮಚ್ಚಗಣಪರಿವುತಸ್ಸ ಸೀಲಂ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖನ್ತಸ್ಸ ಪಾಚೀನಲೋಕಧಾತುತೋ ಉಗ್ಗಚ್ಛನ್ತೇನ ಚನ್ದಮಣ್ಡಲೇನ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ಸೋ ರಥೋ ಪಞ್ಞಾಯತಿ। ಮನುಸ್ಸಾ ಭುತ್ತಸಾಯಮಾಸಾ ಘರದ್ವಾರೇಸು ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಸುಖಕಥಂ ಕಥೇನ್ತಾ "ಅಜ್ಜ ದ್ವೇ ಚನ್ದಾ ಉಗ್ಗತಾ"ತಿ ಆಹಂಸು। ಅಥ ನೇಸಂ ಸಲ್ಲಪನ್ತಾನಞ್ಞೇವ ರಥೋ ಪಾಕಟೋ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಜನೋ "ನಾಯಂ, ಚನ್ದೋ, ರಥೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಸಿನ್ಧವಸಹಸ್ಸಯುತ್ತೇ ಮಾತಲಿಸಙ್ಗಾಹಕೇ ವೇಜಯನ್ತರಥೇ ಚ ಪಾಕಟೇ ಜಾತೇ "ಕಸ್ಸ ನು ಖೋ ಇದಂ ದಿಬ್ಬಯಾನಂ ಆಗಚ್ಛತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ನ ಕಸ್ಸಚಿ ಅಞ್ಞಸ್ಸ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ಧಮ್ಮಿಕೋ, ಸಕ್ಕೇನ ವೇಜಯನ್ತರಥೋ ಪೇಸಿತೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋವ ಅನುಚ್ಛವಿಕೋ"ತಿ ತುಟ್ಠಪ್ಪಹಟ್ಠೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೪೪೪."ಅಬ್ಭುತೋ ವತ ಲೋಕಸ್ಮಿಂ, ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ ಲೋಮಹಂಸನೋ।
ದಿಬ್ಬೋ ರಥೋ ಪಾತುರಹು, ವೇದೇಹಸ್ಸ ಯಸಸ್ಸಿನೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಬ್ಭುತೋ**ತಿ ಅಭೂತಪುಬ್ಬೋ। ಅಚ್ಛರಿಯೋತಿ ತೇ ವಿಮ್ಹಯವಸೇನೇವಮಾಹಂಸು।

ತಸ್ಸ ಪನ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಏವಂ ಕಥೇನ್ತಸ್ಸೇವ ಮಾತಲಿ ವಾತವೇಗೇನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ರಥಂ ನಿವತ್ತೇತ್ವಾ ಸೀಹಪಞ್ಜರಉಮ್ಮಾರೇ ಪಚ್ಛಾಭಾಗೇನ ಠಪೇತ್ವಾ ಆರೋಹಣಸಜ್ಜಂ ಕತ್ವಾ ಆರೋಹಣತ್ಥಾಯ ರಾಜಾನಂ ನಿಮನ್ತೇಸಿ । ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೪೪೫"ದೇವಪುತ್ತೋ ಮಹಿದ್ಧಿಕೋ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ನಿಮನ್ತಯಿತ್ಥ ರಾಜಾನಂ, ವೇದೇಹಂ ಮಿಥಿಲಗ್ಗಹಂ॥

೪೪೬"ಏಹಿಮಂ ರಥಮಾರುಯ್ಹ, ರಾಜಸೇಟ್ಠ ದಿಸಮ್ಪತಿ।
ದೇವಾ ದಸ್ಸನಕಾಮಾ ತೇ, ತಾವತಿಂಸಾ ಸಇನ್ದಕಾ।
ಸರಮಾನಾ ಹಿ ತೇ ದೇವಾ, ಸುಧಮ್ಮಾಯಂ ಸಮಚ್ಛರೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಿಥಿಲಗ್ಗಹ**ನ್ತಿ ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಪತಿಟ್ಠಿತಗೇಹಂ, ಚತೂಹಿ ವಾ ಸಙ್ಗಹವತ್ಥೂಹಿ ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಸಙ್ಗಾಹಕಂ। **ಸಮಚ್ಛರೇ**ತಿ ತವೇವ ಗುಣಕಥಂ ಕಥೇನ್ತಾ ನಿಸಿನ್ನಾತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಅದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಂ ದೇವಲೋಕಞ್ಚ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮಾತಲಿಸ್ಸ ಚ ಮೇ ಸಙ್ಗಹೋ ಕತೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಗಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಅನ್ತೇಪುರಞ್ಚ ಮಹಾಜನಞ್ಚ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಅಹಂ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ಆಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ತುಮ್ಹೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ ದಾನಾದೀನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕರೋಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ರಥಂ ಅಭಿರುಹಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೪೪೭"ತತೋ ರಾಜಾ ತರಮಾನೋ, ವೇದೇಹೋ ಮಿಥಿಲಗ್ಗಹೋ।
ಆಸನಾ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾನ, ಪಮುಖೋ ರಥಮಾರುಹಿ॥

೪೪೮"ಅಭಿರೂಳ್ಹಂ ರಥಂ ದಿಬ್ಬಂ, ಮಾತಲಿ ಏತದಬ್ರವಿ।
ಕೇನ ತಂ ನೇಮಿ ಮಗ್ಗೇನ, ರಾಜಸೇಟ್ಠ ದಿಸಮ್ಪತಿ।
ಯೇನ ವಾ ಪಾಪಕಮ್ಮನ್ತಾ, ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾ ಚ ಯೇ ನರಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಮುಖೋ**ತಿ ಉತ್ತಮೋ, ಅಭಿಮುಖೋ ವಾ, ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಪಿಟ್ಠಿಂ ದತ್ವಾ ಆರೂಳ್ಹೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯೇನ ವಾ**ತಿ ಯೇನ ಮಗ್ಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಯತ್ಥ ಪಾಪಕಮ್ಮನ್ತಾ ವಸನ್ತಿ, ತಂ ಠಾನಂ ಸಕ್ಕಾ ದಟ್ಠುಂ, ಯೇನ ವಾ ಗನ್ತ್ವಾ ಯೇ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾ ನರಾ ವಸನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಠಾನಂ ಸಕ್ಕಾ ದಟ್ಠುಂ, ಏತೇಸು ದ್ವೀಸು ಕೇನ ಮಗ್ಗೇನ ತಂ ನೇಮಿ। ಇದಂ ಸೋ ಸಕ್ಕೇನ ಅನಾಣತ್ತೋಪಿ ಅತ್ತನೋ ದೂತವಿಸೇಸದಸ್ಸನತ್ಥಂ ಆಹ।

ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ "ಮಯಾ ದ್ವೇ ಠಾನಾನಿ ಅದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಾನಿ, ದ್ವೇಪಿ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೪೪೯"ಉಭಯೇನೇವ ಮಂ ನೇಹಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಯೇನ ವಾ ಪಾಪಕಮ್ಮನ್ತಾ, ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾ ಚ ಯೇ ನರಾ"ತಿ॥

ತತೋ ಮಾತಲಿ "ದ್ವೇಪಿ ಏಕಪಹಾರೇನೇವ ನ ಸಕ್ಕಾ ದಸ್ಸೇತುಂ, ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಪುನ ಗಾಥಮಾಹ -

೪೫೦"ಕೇನ ತಂ ಪಠಮಂ ನೇಮಿ, ರಾಜಸೇಟ್ಠ ದಿಸಮ್ಪತಿ।
ಯೇನ ವಾ ಪಾಪಕಮ್ಮನ್ತಾ, ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾ ಚ ಯೇ ನರಾ"ತಿ॥

ನಿರಯಕಣ್ಡಂ

ತತೋ ರಾಜಾ “ಅಹಂ ಅವಸ್ಸಂ ದೇವಲೋಕಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ನಿರಯಂ ತಾವ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಅನನ್ತರಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೪೫೧“ನಿರಯೇ ತಾವ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಆವಾಸೇ ಪಾಪಕಮ್ಮಿನಂ।
ಠಾನಾನಿ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾನಂ, ದುಸ್ಸೀಲಾನಞ್ಚ ಯಾ ಗತೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಯಾ ಗತೀ**ತಿ ಯಾ ಏತೇಸಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, ತಞ್ಚ ಪಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ವೇತರಣಿಂ ನದಿಂ ತಾವ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೪೫೨“ದಸ್ಸೇಸಿ ಮಾತಲಿ ರಞ್ಞೋ, ದುಗ್ಗಂ ವೇತರಣಿಂ ನದಿಂ।
ಕುಥಿತಂ ಖಾರಸಂಯುತ್ತಂ, ತತ್ತಂ ಅಗ್ಗಿಸಿಖೂಪಮ”ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವೇತರಣಿ**ನ್ತಿ ಭಿಕ್ಖವೇ, ಮಾತಲಿ ರಞ್ಞೋ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ನಿರಯಾಭಿಮುಖಂ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಕಮ್ಮಪಚ್ಚಯೇ ಉತುನಾ ಸಮುಟ್ಠಿತಂ ವೇತರಣಿಂ ನದಿಂ ತಾವ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತತ್ಥ ನಿರಯಪಾಲಾ ಜಲಿತಾನಿ ಅಸಿಸತ್ತಿತೋಮರಭಿನ್ದಿವಾಲಮುಗ್ಗರಾದೀನಿ ಆವುಧಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ನೇರಯಿಕಸತ್ತೇ ಪಹರನ್ತಿ ವಿಜ್ಝನ್ತಿ ವಿಹೇಠೇನ್ತಿ। ತೇ ತಂ ದುಕ್ಖಂ ಅಸಹನ್ತಾ ವೇತರಣಿಯಂ ಪತನ್ತಿ। ಸಾ ಉಪರಿ ಭಿನ್ದಿವಾಲಪ್ಪಮಾಣಾಹಿ ಸಕಣ್ಟಕಾಹಿ ವೇತ್ತಲತಾಹಿ ಸಞ್ಛನ್ನಾ। ತೇ ತತ್ಥ ಬಹೂನಿ ವಸ್ಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ಪಚ್ಚಿಂಸು। ತೇಸು ಪಜ್ಜಲನ್ತೇಸು ಖುರಧಾರಾತಿಖಿಣೇಸು ಕಣ್ಟಕೇಸು ಖಣ್ಡಾಖಣ್ಡಿಕಾ ಹೋನ್ತಿ। ತೇಸಂ ಹೇಟ್ಠಾ ತಾಲಕ್ಖನ್ಧಪ್ಪಮಾಣಾನಿ ಪಜ್ಜಲಿತಅಯಸೂಲಾನಿ ಉಟ್ಠಹನ್ತಿ। ನೇರಯಿಕಸತ್ತಾ ಬಹುಂ ಅದ್ಧಾನಂ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ವೇತ್ತಲತಾಹಿ ಗಳಿತ್ವಾ ಸೂಲೇಸು ಪತಿತ್ವಾ ವಿದ್ಧಸರೀರಾ ಸೂಲೇಸು ಆವುಣಿತಮಚ್ಛಾ ವಿಯ ಚಿರಂ ಪಚ್ಚನ್ತಿ। ತಾನಿ ಸೂಲಾನಿಪಿ ಪಜ್ಜಲನ್ತಿ, ನೇರಯಿಕಸತ್ತಾಪಿ ಪಜ್ಜಲನ್ತಿ। ಸೂಲಾನಂ ಹೇಟ್ಠಾ ಉದಕಪಿಟ್ಠೇ ಜಲಿತಾನಿ ಖುರಧಾರಾಸದಿಸಾನಿ ತಿಖಿಣಾನಿ ಅಯೋಪೋಕ್ಖರಪತ್ತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ। ತೇ ಸೂಲೇಹಿ ಗಳಿತ್ವಾ ಅಯಪೋಕ್ಖರಪತ್ತೇಸು ಪತಿತ್ವಾ ಚಿರಂ ದುಕ್ಖವೇದನಂ ಅನುಭವನ್ತಿ। ತತೋ ಖಾರೋದಕೇ ಪತನ್ತಿ, ಉದಕಂ ಪಜ್ಜಲತಿ, ನೇರಯಿಕಸತ್ತಾಪಿ ಪಜ್ಜಲನ್ತಿ, ಧೂಮೋಪಿ ಉಟ್ಠಹತಿ। ಉದಕಸ್ಸ ಪನ ಹೇಟ್ಠಾ ನದೀತಲಂ ಖುರಧಾರಾಹಿ ಸಞ್ಛನ್ನಂ। ತೇ “ಹೇಟ್ಠಾ ನು ಖೋ ಕೀದಿಸ”ನ್ತಿ ಉದಕೇ ನಿಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ಖುರಧಾರಾಸು ಖಣ್ಡಾಖಣ್ಡಿಕಾ ಹೋನ್ತಿ। ತೇ ತಂ ಮಹಾದುಕ್ಖಂ ಅಧಿವಾಸೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಮಹನ್ತಂ ಭೇರವಂ ವಿರವನ್ತಾ ವಿಚರನ್ತಿ। ಕದಾಚಿ ಅನುಸೋತಂ ವುಯ್ಹನ್ತಿ, ಕದಾಚಿ ಪಟಿಸೋತಂ। ಅಥ ನೇ ತೀರೇ ಠಿತಾ ನಿರಯಪಾಲಾ ಉಸುಸತ್ತಿತೋಮರಾದೀನಿ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಮಚ್ಛೇ ವಿಯ ವಿಜ್ಝನ್ತಿ। ತೇ ದುಕ್ಖವೇದನಾಪ್ಪತ್ತಾ ಮಹಾವಿರವಂ ರವನ್ತಿ। ಅಥ ನೇ ಪಜ್ಜಲಿತೇಹಿ ಅಯಬಳಿಸೇಹಿ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ಪರಿಕಡ್ಢಿತ್ವಾ ಪಜ್ಜಲಿತಅಯಪಥವಿಯಂ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಮುಖೇ ತತ್ತಂ ಅಯೋಗುಳ್ಹಂ ಪಕ್ಖಿಪನ್ತಿ।

ಇತಿ ನಿಮಿರಾಜಾ ವೇತರಣಿಯಂ ಮಹಾದುಕ್ಖಪೀಳಿತೇ ನೇರಯಿಕಸತ್ತೇ ದಿಸ್ವಾ ಭೀತತಸಿತೋ ಸಞ್ಜಾತಸಂವೇಗೋ ಹುತ್ವಾ “ಕಿಂ ನಾಮೇತೇ ಸತ್ತಾ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಅಕಂಸೂ”ತಿ ಮಾತಲಿಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋಪಿಸ್ಸ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಆಹ -

೪೫೩“ನಿಮೀ ಹವೇ ಮಾತಲಿಮಜ್ಝಭಾಸಥ, ದಿಸ್ವಾ ಜನಂ ಪತಮಾನಂ ವಿದುಗ್ಗೇ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ವೇತರಣಿಂ ಪತನ್ತಿ॥

೪೫೪“ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೫೫"ಯೇ ದುಬ್ಬಲೇ ಬಲವನ್ತಾ ಜೀವಲೋಕೇ, ಹಿಂ ಸನ್ತಿ ರೋಸೇನ್ತಿ ಸುಪಾಪಧಮ್ಮಾ।
ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ, ತೇಮೇ ಜನಾ ವೇತರಣಿಂ ಪತನ್ತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಿನ್ದತೀ**ತಿ ಅಹಂ ಅತ್ತನೋ ಅನಿಸ್ಸರೋ ಹುತ್ವಾ ಭಯಸನ್ತಕೋ ವಿಯ ಜಾತೋ। **ದಿಸ್ವಾ**ತಿ ಪತಮಾನಂ ದಿಸ್ವಾ। **ಜಾನನ್ತಿ** ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸೋ ಮಾತಲಿ ಸಯಂ ಜಾನನ್ತೋ ತಸ್ಸ ಅಜಾನತೋ ಅಕ್ಖಾಸಿ। **ದುಬ್ಬಲೇ**ತಿ ಸರೀರಬಲಭೋಗಬಲಆಣಾಬಲವಿರಹಿತೇ। **ಬಲವನ್ತಾ**ತಿ ತೇಹಿ ಬಲೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಾ। **ಹಿಂಸನ್ತೀ**ತಿ ಪಾಣಿಪ್ಪಹಾರಾದೀಹಿ ಕಿಲಮೇನ್ತಿ। **ರೋಸೇನ್ತೀ**ತಿ ನಾನಪ್ಪಕಾರೇಹಿ ಅಕ್ಕೋಸವತ್ಥೂಹಿ ಅಕ್ಕೋಸನ್ತಿ ಘಟ್ಟೇನ್ತಿ। **ಪಸವೇತ್ವಾ**ತಿ ಜನೇತ್ವಾ, ಕತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏವಂ ಮಾತಲಿ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಹಂ ಬ್ಯಾಕರಿತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ವೇತರಣಿನಿರಯೇ ದಿಟ್ಠೇ ತಂ ಪದೇಸಂ ಅನ್ತರಧಾಪೇತ್ವಾ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಸುನಖಾದೀಹಿ ಖಾದನಟ್ಠಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಭೀತೇನ ರಞ್ಞಾ ಪಞ್ಹಂ ಪುಟ್ಠೋ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೪೫೬"ಸಾಮಾ ಚ ಸೋಣಾ ಸಬಲಾ ಚ ಗಿಜ್ಝಾ, ಕಾಕೋಲಸಙ್ಘಾ ಅದನ್ತಿ ಭೇರವಾ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಂಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನೇ ಕಾಕೋಲಸಙ್ಘಾ ಅದನ್ತಿ॥

೪೫೭"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೫೮"ಯೇ ಕೇಚಿಮೇ ಮಚ್ಛರಿನೋ ಕದರಿಯಾ, ಪರಿಭಾಸಕಾ ಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಂ।
ಹಿಂ ಸನ್ತಿ ರೋಸೇನ್ತಿ ಸುಪಾಪಧಮ್ಮಾ, ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ।
ತೇಮೇ ಜನೇ ಕಾಕೋಲಸಙ್ಘಾ ಅದನ್ತೀ"ತಿ॥

ಇತೋ ಪರೇಸು ಪಞ್ಹೇಸು ಚೇವ ಬ್ಯಾಕರಣೇಸು ಚ ಏಸೇವ ನಯೋ। ತತ್ಥ **ಸಾಮಾ**ತಿ ರತ್ತವಣ್ಣಾ। **ಸೋಣಾ**ತಿ ಸುನಖಾ। **ಸಬಲಾ ಚಾ**ತಿ ಕಬರವಣ್ಣಾ ಚ, ಸೇತಕಾಳಪೀತಲೋಹಿತವಣ್ಣಾ ಚಾತಿ ಏವಂ ಪಞ್ಚವಣ್ಣಸುನಖೇ ದಸ್ಸೇತಿ। ತೇ ಕಿರ ಮಹಾಹತ್ಥಿಪ್ಪಮಾಣಾ ಜಲಿತಅಯಪಥವಿಯಂ ನೇರಯಿಕಸತ್ತೇ ಮಿಗೇ ವಿಯ ಅನುಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಪಿಣ್ಡಿಕಮಂಸೇಸು ಡಂಸಿತ್ವಾ ತೇಸಂ ತಿಗಾವುತಪ್ಪಮಾಣಂ ಸರೀರಂ ಜಲಿತಅಯಪಥವಿಯಂ ಪಾತೇತ್ವಾ ಮಹಾರವಂ ರವನ್ತಾನಂ ದ್ವೀಹಿ ಪುರಿಮಪಾದೇಹಿ ಉರಂ ಅಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಿಮೇವ ಸೇಸೇತ್ವಾ ಮಂಸಂ ಲುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಖಾದನ್ತಿ। **ಗಿಜ್ಝಾ**ತಿ ಮಹಾಭಣ್ಡಸಕಟಪ್ಪಮಾಣಾ ಲೋಹತುಣ್ಡಾ ಗಿಜ್ಝಾ। ಏತೇ ತೇಸಂ ಕಣಯಸದಿಸೇಹಿ ತುಣ್ಡೇಹಿ ಅಟ್ಠೀನಿ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಿಮಿಞ್ಜಂ ಖಾದನ್ತಿ। **ಕಾಕೋಲಸಙ್ಘಾ**ತಿ ಲೋಹತುಣ್ಡಕಾಕಗಣಾ। ತೇ ಅತಿವಿಯ ಭಯಾನಕಾ ದಿಟ್ಠೇ ದಿಟ್ಠೇ ಖಾದನ್ತಿ। **ಯೇಮೇ ಜನೇ**ತಿ ಯೇ ಇಮೇ ನೇರಯಿಕಸತ್ತೇ ಕಾಕೋಲಸಙ್ಘಾ ಖಾದನ್ತಿ, ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಂ ನಾಮ ಪಾಪಂ ಅಕಂಸೂತಿ ಪುಚ್ಛಿ। **ಮಚ್ಛರಿನೋ**ತಿ ಅಞ್ಞೇಸಂ ಅದಾಯಕಾ। **ಕದರಿಯಾ**ತಿ ಪರೇ ದೇನ್ತೇಪಿ ಪಟಿಸೇಧಕಾ ಥದ್ಧಮಚ್ಛರಿನೋ। **ಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ**ನ್ತಿ ಸಮಿತಬಾಹಿತಪಾಪಾನಂ।

೪೫೯"ಸಜೋತಿಭೂತಾ ಪಥವಿಂ ಕಮನ್ತಿ, ತತ್ತೇಹಿ ಖನ್ಧೇಹಿ ಚ ಪೋಥಯನ್ತಿ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ಖನ್ಧಹತಾ ಸಯನ್ತಿ॥

೪೬೦"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।

ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೬೧."ಯೇ ಜೀವಲೋಕಸ್ಮಿ ಸುಪಾಪಧಮ್ಮಿನೋ, ನರಞ್ಚ ನಾರಿಞ್ಚ ಅಪಾಪಧಮ್ಮಂ।
ಹಿಂ ಸನ್ತಿ ರೋಸೇನ್ತಿ ಸುಪಾಪಧಮ್ಮಾ, ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ।
ತೇಮೇ ಜನಾ ಖನ್ಧಹತಾ ಸಯನ್ತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸಜೋತಿಭೂತಾ**ತಿ ಪಜ್ಜಲಿತಸರೀರಾ। **ಪಥವಿ**ನ್ತಿ ಪಜ್ಜಲಿತಂ ನವಯೋಜನಬಹಲಂ ಅಯಪಥವಿಂ। **ಕಮನ್ತೀ**ತಿ ಅಕ್ಕಮನ್ತಿ। **ಖನ್ಧೇಹಿ ಚ ಪೋಥಯನ್ತೀ**ತಿ ನಿರಯಪಾಲಾ ಅನುಬನ್ಧಿತ್ವಾ ತಾಲಪ್ಪಮಾಣೇಹಿ ಜಲಿತಅಯಕ್ಖನ್ಧೇಹಿ ಜಙ್ಘಾದೀಸು ಪಹರಿತ್ವಾ ಪಾತೇತ್ವಾ ತೇಹೇವ ಖನ್ಧೇಹಿ ಪೋಥಯನ್ತಿ, ಚುಣ್ಣವಿಚುಣ್ಣಂ ಕರೋನ್ತಿ। **ಸುಪಾಪಧಮ್ಮಿನೋ**ತಿ ಅತ್ತನಾ ಸುಟ್ಠು ಪಾಪಧಮ್ಮಾ ಹುತ್ವಾ। **ಅಪಾಪಧಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಸೀಲಾಚಾರಾದಿಸಮ್ಪನ್ನಂ, ನಿರಪರಾಧಂ ವಾ।

೪೬೨."ಅಙ್ಗಾರಕಾಸುಂ ಅಪರೇ ಫುಣನ್ತಿ, ನರಾ ರುದನ್ತಾ ಪರಿದಡ್ಢಗತ್ತಾ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಂ ಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ಅಙ್ಗಾರಕಾಸುಂ ಫುಣನ್ತಿ॥

೪೬೩."ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೬೪."ಯೇ ಕೇಚಿ ಪೂಗಾಯ ಧನಸ್ಸ ಹೇತು, ಸಕ್ಖಿಂ ಕರಿತ್ವಾ ಇಣಂ ಜಾಪಯನ್ತಿ।
ತೇ ಜಾಪಯಿತ್ವಾ ಜನತಂ ಜನಿನ್ದ, ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ।
ತೇಮೇ ಜನಾ ಅಙ್ಗಾರಕಾಸುಂ ಫುಣನ್ತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಙ್ಗಾರಕಾಸು**ನ್ತಿ ಸಮ್ಮ ಮಾತಲಿ, ಕೇ ನಾಮೇತೇ ಅಪರೇ ವಜಂ ಅಪವಿಸನ್ತಿಯೋ ಗಾವೋ ವಿಯ ಸಮ್ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ನಿರಯಪಾಲೇಹಿ ಜಲಿತಅಯಗುಳೇಹಿ ಪೋಥಿಯಮಾನಾ ಅಙ್ಗಾರಕಾಸುಂ ಪತನ್ತಿ। ತತ್ರ ಚ ನೇಸಂ ಯಾವ ಕಟಿಪ್ಪಮಾಣಾ ನಿಮುಗ್ಗಾನಂ ಮಹತೀಹಿ ಅಯಪಚ್ಛೀಹಿ ಆದಾಯ ಉಪರಿಅಙ್ಗಾರೇ ಓಕಿರನ್ತಿ, ಅಥ ನೇ ಅಙ್ಗಾರೇ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ರೋದನ್ತಾ ದಡ್ಢಗತ್ತಾ ಫುಣನ್ತಿ ವಿಧುನನ್ತಿ, ಕಮ್ಮಬಲೇನ ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸೀಸೇ ಅಙ್ಗಾರೇ ಫುಣನ್ತಿ ಓಕಿರನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪೂಗಾಯ ಧನಸ್ಸಾ**ತಿ ಓಕಾಸೇ ಸತಿ ದಾನಂ ವಾ ದಸ್ಸಾಮ, ಪೂಜಂ ವಾ ಪವತ್ತೇಸ್ಸಾಮ, ವಿಹಾರಂ ವಾ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಸಂಕಡ್ಢಿತ್ವಾ ಠಪಿತಸ್ಸ ಪೂಗಸನ್ತಕಸ್ಸ ಧನಸ್ಸ ಹೇತು। **ಜಾಪಯನ್ತೀ**ತಿ ತಂ ಧನಂ ಯಥಾರುಚಿ ಖಾದಿತ್ವಾ ಗಣಜೇಟ್ಠಕಾನಂ ಲಞ್ಜಂ ದತ್ವಾ "ಅಸುಕಟ್ಠಾನೇ ಏತ್ತಕಂ ವಯಕರಣಂ ಗತಂ, ಅಸುಕಟ್ಠಾನೇ ಅಮ್ಹೇಹಿ ಏತ್ತಕಂ ದಿನ್ನ"ನ್ತಿ ಕೂಟಸಕ್ಖಿಂ ಕರಿತ್ವಾ ತಂ ಇಣಂ ಜಾಪಯನ್ತಿ ವಿನಾಸೇನ್ತಿ।

೪೬೫."ಸಜೋತಿಭೂತಾ ಜಲಿತಾ ಪದಿತ್ತಾ, ಪದಿಸ್ಸತಿ ಮಹತೀ ಲೋಹಕುಮ್ಭೀ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ಅವಂಸಿರಾ ಲೋಹಕುಮ್ಭಿಂ ಪತನ್ತಿ॥

೪೬೬."ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೬೭."ಯೇ ಸೀಲವನ್ತಂ ಸಮಣಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ವಾ, ಹಿಂಸನ್ತಿ ರೋಸೇನ್ತಿ ಸುಪಾಪಧಮ್ಮಾ।
ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ, ತೇಮೇ ಜನಾ ಅವಂಸಿರಾ ಲೋಹಕುಮ್ಭಿಂ ಪತನ್ತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪದಿತ್ತಾ**ತಿಆದಿತ್ತಾ। **ಮಹತೀ**ತಿ ಪಬ್ಬತಪ್ಪಮಾಣಾ ಕಪ್ಪೇನ ಸಣ್ಠಿತಲೋಹರಸೇನ ಸಮ್ಪುಣ್ಣಾ। **ಅವಂಸಿರಾ**ತಿ ಭಯಾನಕೇಹಿ ನಿರಯಪಾಲೇಹಿ ಉದ್ಧಂಪಾದೇ ಅಧೋಸಿರೇ ಕತ್ವಾ ಖಿಪಿಯಮಾನಾ ತಂ ಲೋಹಕುಮ್ಭಿಂ ಪತನ್ತಿ। **ಸೀಲವನ್ತ**ನ್ತಿ ಸೀಲಆಚಾರಗುಣಸಮ್ಪನ್ನಂ।

೪೭೮"ಲುಞ್ಚನ್ತಿ ಗೀವಂ ಅಥ ವೇಠಯಿತ್ವಾ, ಉಣ್ಹೋದಕಸ್ಮಿಂ ಪಕಿಲೇದಯಿತ್ವಾ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ಉತ್ತಸಿರಾ ಸಯನ್ತಿ॥

೪೭೯"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೮೦"ಯೇ ಜೀವಲೋಕಸ್ಮಿ ಸುಪಾಪಧಮ್ಮಿನೋ, ಪಕ್ಖೀ ಗಹೇತ್ವಾನ ವಿಹೇಠಯನ್ತಿ ತೇ।
ವಿಹೇಠಯಿತ್ವಾ ಸಕುಣಂ ಜನಿನ್ದ, ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ।
ತೇಮೇ ಜನಾ ಉತ್ತಸಿರಾ ಸಯ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಲುಞ್ಚನ್ತೀ**ತಿ ಉಪ್ಪಾಟೇನ್ತಿ। **ಅಥ ವೇಠಯಿತ್ವಾ**ತಿ ಜಲಿತಲೋಹಯೋತ್ತೇಹಿ ಅಧೋಮುಖಂ ವೇಠಯಿತ್ವಾ। **ಉಣ್ಹೋದಕಸ್ಮಿ**ನ್ತಿ ಕಪ್ಪೇನ ಸಣ್ಠಿತಲೋಹಉದಕಸ್ಮಿಂ। **ಪಕಿಲೇದಯಿತ್ವಾ**ತಿ ತೇಮೇತ್ವಾ ಖಿಪಿತ್ವಾ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಸಮ್ಮ ಮಾತಲಿ, ಯೇಸಂ ಇಮೇ ನಿರಯಪಾಲಾ ಜಲಿತಲೋಹಯೋತ್ತೇಹಿ ಗೀವಂ ವೇಠೇತ್ವಾ ತಿಗಾವುತಪ್ಪಮಾಣಂ ಸರೀರಂ ಓನಾಮೇತ್ವಾ ತಂ ಗೀವಂ ಸಮ್ಪರಿವತ್ತಕಂ ಲುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಜಲಿತಅಯದಣ್ಡೇಹಿ ಆದಾಯ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಜಲಿತಲೋಹರಸೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ತುಟ್ಠಹಟ್ಠಾ ಹೋನ್ತಿ, ತಾಯ ಚ ಗೀವಾಯ ಲುಞ್ಚಿತಾಯ ಪುನ ಸೀಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಗೀವಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿಯೇವ। ಕಿಂ ನಾಮೇತೇ ಕಮ್ಮಂ ಕರಿಂಸು? ಏತೇ ಹಿ ಮೇ ದಿಸ್ವಾ ಭಯಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತೀತಿ। **ಪಕ್ಖೀ ಗಹೇತ್ವಾನ ವಿಹೇಠಯನ್ತೀ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ಯೇ ಜೀವಲೋಕಸ್ಮಿಂ ಸಕುಣೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಕ್ಖೇ ಲುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಗೀವಂ ವೇಠೇತ್ವಾ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಖಾದನ್ತಿ ವಾ ವಿಕ್ಕಿಣನ್ತಿ ವಾ, ತೇ ಇಮೇ ಉತ್ತಸಿರಾ ಸಯನ್ತೀತಿ।

೪೮೧"ಪಹೂತತೋಯಾ ಅನಿಗಾಧಕೂಲಾ, ನದೀ ಅಯಂ ಸನ್ದತಿ ಸುಪ್ಪತಿತ್ಥಾ।
ಘಮ್ಮಾಭಿತತ್ತಾ ಮನುಜಾ ಪಿವನ್ತಿ, ಪೀತಞ್ಚ ತೇಸಂ ಭುಸ ಹೋತಿ ಪಾನಿ॥

೪೮೨"ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಪೀತಞ್ಚ ತೇಸಂ ಭುಸ ಹೋತಿ ಪಾನಿ॥

೪೮೩"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೮೪"ಯೇ ಸುದ್ಧಧಞ್ಞಂ ಪಲಾಸೇನ ಮಿಸ್ಸಂ, ಅಸುದ್ಧಕಮ್ಮಾ ಕಯಿನೋ ದದನ್ತಿ।
ಘಮ್ಮಾಭಿತತ್ತಾನ ಪಿಪಾಸಿತಾನಂ, ಪೀತಞ್ಚ ತೇಸಂ ಭುಸ ಹೋತಿ ಪಾನೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅನಿಗಾಧಕೂಲಾ**ತಿ ಅಗಮ್ಭೀರತೀರಾ। **ಸುಪ್ಪತಿತ್ಥಾ**ತಿ ಸೋಭನೇಹಿ ತಿತ್ಥೇಹಿ ಉಪೇತಾ। **ಭುಸ ಹೋತೀ**ತಿ ವೀಹಿಭುಸಂ ಸಮ್ಪಜ್ಜತಿ। **ಪಾನೀ**ತಿ ಪಾನೀಯಂ। ತಸ್ಮಿಂ ಕಿರ ಪದೇಸೇ ಪಹೂತಸಲಿಲಾ ರಮಣೀಯಾ ನದೀ ಸನ್ದತಿ, ನೇರಯಿಕಸತ್ತಾ ಅಗ್ಗಿಸನ್ತಾಪೇನ ತತ್ತಾ ಪಿಪಾಸಂ ಸನ್ಧಾರೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಜಲಿತಲೋಹಪಥವಿಂ ಮದ್ದನ್ತಾ ತಂ ನದಿಂ ಓತರನ್ತಿ, ತಙ್ಖಣಞ್ಞೇವ ತೀರಾ ಪಜ್ಜಲನ್ತಿ, ಪಾನೀಯಂ ಭುಸಪಲಾಸಭಾವಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪಜ್ಜಲತಿ। ತೇ ಪಿಪಾಸಂ ಸನ್ಧಾರೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ

ತಂ ಜಲಿತಂ ಭುಸಪಲಾಸಂ ಖಾದನ್ತಿ। ತಂ ತೇಸಂ ಸಕಲಸರೀರಂ ಝಾಪೇತ್ವಾ ಅಧೋಭಾಗೇನ ನಿಕ್ಖಮತಿ। ತೇ ತಂ ದುಕ್ಖಂ ಅಧಿವಾಸೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಕನ್ದನ್ತಿ। **ಸುದ್ಧಧಞ್ಞನ್ತಿ** ವೀಹಿಆದಿಸತ್ತವಿಧಂ ಪರಿಸುದ್ಧಧಞ್ಞಂ। **ಪಲಾಸೇನ ಮಿಸ್ಸನ್ತಿ** ಪಲಾಸೇನ ವಾ ಭುಸೇನ ವಾ ವಾಲುಕಾಮತ್ತಿಕಾದೀಹಿ ವಾ ಮಿಸ್ಸಕಂ ಕತ್ವಾ । **ಅಸುದ್ಧಕಮ್ಮಾ**ತಿ ಕಿಲಿಟ್ಠಕಾಯವಚೀಮನೋಕಮ್ಮಾ। **ಕಯಿನೋ**ತಿ "ಸುದ್ಧಧಞ್ಞಂ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಕಯಿಕಸ್ಸ ಹತ್ಥತೋ ಮೂಲಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತಥಾರೂಪಂ ಅಸುದ್ಧಧಞ್ಞಂ ದದನ್ತಿ।

೪೭೫."ಉಸೂಹಿ ಸತ್ತೀಹಿ ಚ ತೋಮರೇಹಿ, ದುಭಯಾನಿ ಪಸ್ಸಾನಿ ತುದನ್ತಿ ಕನ್ದತಂ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ಸತ್ತಿಹತಾ ಸಯನ್ತಿ॥

೪೭೬."ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೭೭."ಯೇ ಜೀವಲೋಕಸ್ಮಿಂ ಅಸಾಧುಕಮ್ಮಿನೋ, ಅದಿನ್ನಮಾದಾಯ ಕರೋನ್ತಿ ಜೀವಿಕಂ।
ಧಞ್ಞಂ ಧನಂ ರಜತಂ ಜಾತರೂಪಂ, ಅಜೇಳಕಞ್ಚಾಪಿ ಪಸುಂ ಮಹಿಂಸಂ।
ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ, ತೇಮೇ ಜನಾ ಸತ್ತಿಹತಾ ಸಯನ್ತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ದುಭಯಾನೀ**ತಿ ಉಭಯಾನಿ। **ತುದನ್ತೀ**ತಿ ವಿಜ್ಝನ್ತಿ। **ಕನ್ದತನ್ತಿ** ಕನ್ದನ್ತಾನಂ। ಫರುಸಾ ನಿರಯಪಾಲಾ ಅರಞ್ಞೇ ಲುದ್ದಾ ಮಿಗಂ ವಿಯ ಸಮ್ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಉಸುಆದೀಹಿ ನಾನಾವುಧೇಹಿ ದ್ವೇ ಪಸ್ಸಾನಿ ತುದನ್ತಿ, ಸರೀರಂ ಛಿದ್ದಾವಛಿದ್ದಂ ಪುರಾಣಪಣ್ಣಂ ವಿಯ ಖಾಯತಿ। **ಅದಿನ್ನಮಾದಾಯಾತಿ**ಪರಸನ್ತಕಂ ಸವಿಞ್ಞಾಣಕಾವಿಞ್ಞಾಣಕಂ ಸನ್ಧಿಚ್ಛೇದಾದೀಹಿ ಚೇವ ವಞ್ಚನಾಯ ಚ ಗಹೇತ್ವಾ ಜೀವಿಕಂ ಕಪ್ಪೇನ್ತಿ।

೪೭೮."ಗೀವಾಯ ಬದ್ಧಾ ಕಿಸ್ಸ ಇಮೇ ಪುನೇಕೇ, ಅಞ್ಞೇ ವಿಕನ್ತಾ ಬಿಲಕತಾ ಸಯನ್ತಿ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ಬಿಲಕತಾ ಸಯನ್ತಿ॥

೪೭೯."ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೮೦."ಓರಬ್ಭಿಕಾ ಸೂಕರಿಕಾ ಚ ಮಚ್ಛಿಕಾ, ಪಸುಂ ಮಹಿಂಸಞ್ಚ ಅಜೇಳಕಞ್ಚ।
ಹನ್ತ್ವಾನ ಸೂನೇಸು ಪಸಾರಯಿಂಸು, ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ।
ತೇಮೇ ಜನಾ ಬಿಲಕತಾ ಸಯನ್ತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಗೀವಾಯ ಬದ್ಧಾ**ತಿ ಮಹನ್ತೇಹಿ ಜಲಿತಲೋಹಯೋತ್ತೇಹಿ ಗೀವಾಯ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಆಕಡ್ಢಿತ್ವಾ ಅಯಪಥವಿಯಂ ಪಾತೇತ್ವಾ ನಾನಾವುಧೇಹಿ ಕೋಟ್ಟಿಯಮಾನೇ ದಿಸ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ। **ಅಞ್ಞೇ ವಿಕನ್ತಾ**ತಿ ಅಞ್ಞೇ ಪನ ಖಣ್ಡಾಖಣ್ಡಿಕಂ ಛಿನ್ನಾ। **ಬಿಲಕತಾ**ತಿ ಜಲಿತೇಸು ಅಯಫಲಕೇಸು ಠಪೇತ್ವಾ ಮಂಸಂ ವಿಯ ಪೋತ್ಥನಿಯಾ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ ಪುಞ್ಜಕತಾ ಹುತ್ವಾ ಸಯನ್ತಿ। **ಮಚ್ಛಿಕಾ**ತಿ ಮಚ್ಛಘಾತಕಾ। **ಪಸುನ್ತಿ** ಗಾವಿಂ। **ಸೂನೇಸು ಪಸಾರಯಿಂಸೂ**ತಿ ಮಂಸಂ ವಿಕ್ಕಿಣಿತ್ವಾ ಜೀವಿಕಕಪ್ಪನತ್ಥಂ ಸೂನಾಪಣೇಸು ಠಪೇಸುಂ।

೪೮೧."ರಹದೋ ಅಯಂ ಮುತ್ತಕರೀಸಪೂರೋ, ದುಗ್ಗನ್ಧರೂಪೋ ಅಸುಚಿ ಪೂತಿ ವಾತಿ।
ಖುದಾಪರೇತಾ ಮನುಜಾ ಅದನ್ತಿ, ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ।

ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ, ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ।
ಯೇಮೇ ಜನಾ ಮುತ್ತಕರೀಸಭಕ್ಖಾ॥

೪೮೨"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿ ಜಾನತೋ॥

೪೮೩"ಯೇ ಕೇಚಿಮೇ ಕಾರಣಿಕಾ ವಿರೋಸಕಾ, ಪರೇಸಂ ಹಿಂಸಾಯ ಸದಾ ನಿವಿಟ್ಠಾ।
ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ, ಮಿತ್ತದ್ದುನೋ ಮೀಳ್ಹಮದನ್ತಿ ಬಾಲಾ"ತಿ।

ತತ್ಥ **ಖುದಾಪರೇತಾ ಮನುಜಾ ಅದನ್ತೀ**ತಿ ಏತೇ ನೇರಯಿಕಾ ಸತ್ತಾ ಛಾತಕೇನ ಫುಟ್ಠಾ ಖುದಂ ಸಹಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಪಕ್ಕುಥಿತಂ ಧೂಮಾಯನ್ತಂ ಪಜ್ಜಲನ್ತಂ ಕಪ್ಪೇನ ಸಣ್ಠಿತಂ ಪುರಾಣಮೀಳ್ಹಂ ಪಿಣ್ಡಂ ಪಿಣ್ಡಂ ಕತ್ವಾ ಅದನ್ತಿ ಖಾದನ್ತಿ। **ಕಾರಣಿಕಾ**ತಿ ಕಾರಣಕಾರಕಾ। **ವಿರೋಸಕಾ**ತಿ ಮಿತ್ತಸುಹಜ್ಜಾನಮ್ಪಿ ವಿಹೇಠಕಾ। **ಮಿತ್ತದ್ದುನೋ**ತಿ ಯೇ ತೇಸಞ್ಞೇವ ಗೇಹೇ ಖಾದಿತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಪಞ್ಞತ್ತಾಸನೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಸಯಿತ್ವಾ ಪುನ ಮಾಸಕಹಾಪಣಂ ನಾಮ ಆಹರಾಪೇನ್ತಿ, ಲಞ್ಜಂ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ತೇ ಮಿತ್ತದೂಸಕಾ ಬಾಲಾ ಏವರೂಪಂ ಮೀಳ್ಹಂ ಖಾದನ್ತಿ, ಮಹಾರಾಜಾತಿ।

೪೮೪"ರಹದೋ ಅಯಂ ಲೋಹಿತಪುಬ್ಬಪೂರೋ, ದುಗ್ಗನ್ಧರೂಪೋ ಅಸುಚಿ ಪೂತಿ ವಾತಿ।
ಘಮ್ಮಾಭಿತತ್ತಾ ಮನುಜಾ ಪಿವನ್ತಿ, ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ।
ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ, ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ।
ಯೇಮೇ ಜನಾ ಲೋಹಿತಪುಬ್ಬಭಕ್ಖಾ॥

೪೮೫"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೮೬"ಯೇ ಮಾತರಂ ವಾ ಪಿತರಂ ವಾ ಜೀವಲೋಕೇ, ಪಾರಾಜಿಕಾ ಅರಹನ್ತೇ ಹನನ್ತಿ।
ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ, ತೇಮೇ ಜನಾ ಲೋಹಿತಪುಬ್ಬಭಕ್ಖಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಘಮ್ಮಾಭಿತತ್ತಾ**ತಿ ಸನ್ತಾಪೇನ ಪೀಳಿತಾ। **ಪಾರಾಜಿಕಾ**ತಿ ಪರಾಜಿತಾ ಜರಾಜಿಣ್ಣೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಘಾತೇತ್ವಾ ಗಿಹಿಭಾವೇಯೇವ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಪತ್ತಾ। **ಅರಹನ್ತೇ**ತಿ ಪೂಜಾವಿಸೇಸಸ್ಸ ಅನುಚ್ಛವಿಕೇ। **ಹನನ್ತೀ**ತಿ ದುಕ್ಕರಕಾರಕೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಮಾರೇನ್ತಿ। ಅಪಿಚ "ಅರಹನ್ತೇ"ತಿ ಪದೇನ ಬುದ್ಧಸಾವಕೇಪಿ ಸಙ್ಗಣ್ಹಾತಿ।

ಅಪರಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ಉಸ್ಸದನಿರಯೇ ನಿರಯಪಾಲಾ ನೇರಯಿಕಾನಂ ತಾಲಪ್ಪಮಾಣೇನ ಜಲಿತಅಯಬಳಿಸೇನ ಜಿವ್ಹಂ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಆಕಡ್ಢಿತ್ವಾ ತೇ ಸತ್ತೇ ಜಲಿತಅಯಪಥವಿಯಂ ಪಾತೇತ್ವಾ ಉಸಭಚಮ್ಮಂ ವಿಯ ಪತ್ಥರಿತ್ವಾ ಸಙ್ಕುಸತೇನ ಹನನ್ತಿ। ತೇ ಥಲೇ ಖಿತ್ತಮಚ್ಛಾ ವಿಯ ಫನ್ದನ್ತಿ, ತಞ್ಚ ದುಕ್ಖಂ ಸಹಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ರೋದನ್ತಾ ಪರಿದೇವನ್ತಾ ಮುಖೇನ ಖೇಳಂ ಮುಞ್ಚನ್ತಿ। ತಸ್ಮಿಂ ರಾಜಾ ಮಾತಲಿನಾ ದಸ್ಸಿತೇ ಆಹ -

೪೮೭"ಜಿವ್ಹಾ ಚ ಪಸ್ಸ ಬಳಿಸೇನ ವಿದ್ಧಂ, ವಿಹತಂ ಯಥಾ ಸಙ್ಕುಸತೇನ ಚಮ್ಮಂ।
ಫನ್ದನ್ತಿ ಮಚ್ಛಾವ ಥಲಮ್ಹಿ ಖಿತ್ತಾ, ಮುಞ್ಚನ್ತಿ ಖೇಳಂ ರುದಮಾನಾ ಕಿಮೇತೇ॥

೪೮೮"ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।

ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಛಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ವಙ್ಕಘಸ್ತಾ ಸಯನ್ತೀ’’ತಿ॥

೪೮೯‘‘ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೯೦‘‘ಯೇ ಕೇಚಿ ಸನ್ಧಾನಗತಾ ಮನುಸ್ಸಾ, ಅಗ್ಘೇನ ಅಗ್ಘಂ ಕಯಂ ಹಾಪಯನ್ತಿ।
ಕೂಟೇನ ಕೂಟಂ ಧನಲೋಭಹೇತು, ಛನ್ನಂ ಯಥಾ ವಾರಿಚರಂ ವಧಾಯ॥

೪೯೧‘‘ನ ಹಿ ಕೂಟಕಾರಿಸ್ಸ ಭವನ್ತಿ ತಾಣಾ, ಸಕೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಪುರಕ್ಖತಸ್ಸ।
ತೇ ಉದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ, ತೇಮೇ ಜನಾ ವಙ್ಕಘಸ್ತಾ ಸಯನ್ತೀ’’ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಿಮೇತೇತಿ** ಕಿಂಕಾರಣಾ ಏತೇ। **ವಙ್ಕಘಸ್ತಾತಿ** ಗಿಲಿತಬಳಿಸಾ। **ಸನ್ಧಾನಗತಾತಿ** ಸನ್ಧಾನಂ ಮರಿಯಾದಂ ಗತಾ, ಅಗ್ಘಾಪನಕಟ್ಠಾನೇ ಠಿತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಗ್ಘೇನ ಅಗ್ಘನ್ತಿ** ತಂ ತಂ ಅಗ್ಘಂ ಲಞ್ಜಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಾದೀನಂ ವಾ ಜಾತರೂಪರಜತಾದೀನಂ ವಾ ತೇಸಂ ತೇಸಂ ಸವಿಞ್ಞಾಣಕಾವಿಞ್ಞಾಣಕಾನಂ ಅಗ್ಘಂ ಹಾಪೇನ್ತಿ। **ಕಯನ್ತಿ** ತಂ ಹಾಪೇನ್ತಾ ಕಾಯಿಕಾನಂ ಕಯಂ ಹಾಪೇನ್ತಿ, ಸತೇ ದಾತಬ್ಬೇ ಪಣ್ಣಾಸಂ ದಾಪೇನ್ತಿ, ಇತರಂ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವಿಭಜಿತ್ವಾ ಗಣ್ಹನ್ತಿ। **ಕೂಟೇನ ಕೂಟನ್ತಿ** ತುಲಾಕೂಟಾದೀಸು ತಂ ತಂ ಕೂಟಂ। **ಧನಲೋಭಹೇತೂತಿ** ಧನಲೋಭೇನ ಏತಂ ಕೂಟಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಿ। **ಛನ್ನಂ ಯಥಾ ವಾರಿಚರಂ ವಧಾಯಾತಿ** ತಂ ಪನ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಾಪಿ ಮಧುರವಾಚಾಯ ತಥಾ ಕತಭಾವಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ ಕತ್ವಾ ಯಥಾ ವಾರಿಚರಂ ಮಚ್ಛಂ ವಧಾಯ ಉಪಗಚ್ಛನ್ತಾ ಬಳಿಸಂ ಆಮಿಸೇನ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ವಧೇನ್ತಿ, ಏವಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಿ। **ನ ಹಿ ಕೂಟಕಾರಿಸ್ಸಾತಿ** ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ ಮಮ ಕಮ್ಮಂ, ನ ತಂ ಕೋಚಿ ಜಾನಾತೀತಿ ಮಞ್ಞಮಾನಸ್ಸ ಹಿ ಕೂಟಕಾರಿಸ್ಸ ತಾಣಾ ನಾಮ ನ ಹೋನ್ತಿ। ಸೋ ತೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಪುರಕ್ಖತೋ ಪತಿಟ್ಠಂ ನ ಲಭತಿ।

೪೯೨‘‘ನಾರೀ ಇಮಾ ಸಮ್ಪರಿಭಿನ್ನಗತ್ತಾ, ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಕನ್ದನ್ತಿ ಭುಜೇ ದುಜಚ್ಚಾ।
ಸಮ್ಮಕ್ಖಿತಾ ಲೋಹಿತಪುಬ್ಬಲಿತ್ತಾ, ಗಾವೋ ಯಥಾ ಆಘಾತನೇ ವಿಕನ್ತಾ।
ತಾ ಭೂಮಿಭಾಗಸ್ಮಿಂ ಸದಾ ನಿಖಾತಾ, ಖನ್ಧಾತಿವತ್ತನ್ತಿ ಸಜೋತಿಭೂತಾ॥

೪೯೩‘‘ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮಾ ನು ನಾರಿಯೋ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯಾ ಭೂಮಿಭಾಗಸ್ಮಿಂ ಸದಾ ನಿಖಾತಾ।
ಖನ್ಧಾತಿವತ್ತನ್ತಿ ಸಜೋತಿಭೂತಾ॥

೪೯೪‘‘ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೯೫‘‘ಕೋಲಿತ್ಥಿಯಾಯೋ ಇಧ ಜೀವಲೋಕೇ, ಅಸುದ್ಧಕಮ್ಮಾ ಅಸತಂ ಅಚಾರುಂ।
ತಾ ದಿತ್ತರೂಪಾ ಪತಿ ವಿಪ್ಪಹಾಯ, ಅಞ್ಞಂ ಅಚಾರುಂ ರತಿಖಿಡ್ಡಹೇತು।
ತಾ ಜೀವಲೋಕಸ್ಮಿಂ ರಮಾಪಯಿತ್ವಾ, ಖನ್ಧಾತಿವತ್ತನ್ತಿ ಸಜೋತಿಭೂತಾ’’ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಾರೀತಿ** ಇತ್ಥಿಯೋ। **ಸಮ್ಪರಿಭಿನ್ನಗತ್ತಾತಿ** ಸುಟ್ಠು ಸಮನ್ತತೋ ಭಿನ್ನಸರೀರಾ। **ದುಜಚ್ಚಾತಿ** ದುಜ್ಜಾತಿಕಾ ವಿರೂಪಾ ಜೇಗುಚ್ಛಾ। **ಆಘಾತನೇತಿ** ಗಾವಘಾತಟ್ಠಾನೇ। **ವಿಕನ್ತಾತಿ** ಛಿನ್ನಸೀಸಾ ಗಾವೋ ವಿಯ ಪುಬ್ಬಲೋಹಿತಲಿತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ । **ಸದಾ ನಿಖಾತಾತಿ** ನಿಚ್ಚಂ ಜಲಿತಅಯಪಥವಿಯಂ ಕಟಿಮತ್ತಂ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ನಿಖಣಿತ್ವಾ ಠಪಿತಾ ವಿಯ ಠಿತಾ। **ಖನ್ಧಾತಿವತ್ತನ್ತೀತಿ** ಸಮ್ಮ

ಮಾತಲಿ, ತಾ ನಾರಿಯೋ ಏತೇ ಪಬ್ಬತಕ್ಖನ್ಧಾ ಅತಿಕ್ಕಮನ್ತಿ। ತಾಸಂ ಕಿರ ಏವಂ ಕಟಿಪ್ಪಮಾಣಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಠಿತಕಾಲೇ ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಜಲಿತಅಯಪಬ್ಬತೋ ಸಮುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಅಸನಿ ವಿಯ ವಿರವನ್ತೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಸರೀರಂ ಸಣ್ಹಕರಣೀ ವಿಯ ಪಿಸನ್ತೋ ಗಚ್ಛತಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಅತಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಿಮಪಸ್ಸೇ ಠಿತೇ ಪುನ ಚ ತಾಸಂ ಸರೀರಂ ಪಾತು ಭವತಿ। ತಾ ದುಕ್ಖಂ ಅಧಿವಾಸೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಿಯೋ ಬಾಹಾ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ಕನ್ದನ್ತಿ। ಸೇಸದಿಸಾಸು ವುಟ್ಠಿತೇಸು ಜಲಿತಪಬ್ಬತೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ದ್ವೇ ಪಬ್ಬತಾ ಸಮುಟ್ಠಾಯ ಉಚ್ಛುಘಟಿಕಂ ವಿಯ ಪೀಳೇನ್ತಿ, ಲೋಹಿತಂ ಪಕ್ಕುಥಿತಂ ಸನ್ದತಿ। ಕದಾಚಿ ತಯೋ ಪಬ್ಬತಾ ಸಮುಟ್ಠಾಯ ಪೀಳೇನ್ತಿ। ಕದಾಚಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಬ್ಬತಾ ಸಮುಟ್ಠಾಯ ತಾಸಂ ಸರೀರಂ ಪೀಳೇನ್ತಿ। ತೇನಾಹ “ಖನ್ಧಾತಿವತ್ತನ್ತೀ”ತಿ।

ಕೋಲಿತ್ಥಿಯಾಯೋತಿ ಕುಲೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಾ ಕುಲಧೀತರೋ। **ಅಸತಂ ಅಚಾರು**ನ್ತಿ ಅಸಞ್ಞತಕಮ್ಮಂ ಕರಿಂಸು। **ದಿತ್ತರೂಪಾ**ತಿ ಸಠರೂಪಾ ಧುತ್ತಜಾತಿಕಾ ಹುತ್ವಾ। **ಪತಿ ವಿಪ್ಪಹಾಯಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಪತಿಂ ಪಜಹಿತ್ವಾ। **ಅಚಾರು**ನ್ತಿ ಅಗಮಂಸು। **ರತಿಖಿಡ್ಡಹೇತೂ**ತಿ ಕಾಮರತಿಹೇತು ಚೇವ ಖಿಡ್ಡಾಹೇತು ಚ। **ರಮಾಪಯಿತ್ವಾ**ತಿ ಪರಪುರಿಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಅತ್ತನೋ ಚಿತ್ತಂ ರಮಾಪಯಿತ್ವಾ ಇಧ ಉಪಪನ್ನಾ। ಅಥ ತಾಸಂ ಸರೀರಂ ಇಮೇ ಖನ್ಧಾತಿವತ್ತನ್ತಿ ಸಜೋತಿಭೂತಾತಿ।

೪೯೬“ಪಾದೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಕಿಸ್ಸ ಇಮೇ ಪುನೇಕೇ, ಅವಂಸಿರಾ ನರಕೇ ಪಾತಯನ್ತಿ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ಅವಂಸಿರಾ ನರಕೇ ಪಾತಯನ್ತಿ॥

೪೯೭“ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೪೯೮“ಯೇ ಜೀವಲೋಕಸ್ಮಿಂ ಅಸಾಧುಕಮ್ಮಿನೋ, ಪರಸ್ಸ ದಾರಾನಿ ಅತಿಕ್ಕಮನ್ತಿ।
ತೇ ತಾದಿಸಾ ಉತ್ತಮಭಣ್ಡಥೇನಾ, ತೇಮೇ ಜನಾ ಅವಂಸಿರಾ ನರಕೇ ಪಾತಯನ್ತಿ॥

೪೯೯“ತೇ ವಸ್ಸಪೂಗಾನಿ ಬಹೂನಿ ತತ್ಥ, ನಿರಯೇಸು ದುಕ್ಖಂ ವೇದನಂ ವೇದಯನ್ತಿ।
ನ ಹಿ ಪಾಪಕಾರಿಸ್ಸ ಭವನ್ತಿ ತಾಣಾ, ಸಕೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಪುರಕ್ಖತಸ್ಸ।
ತೇ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ, ತೇಮೇ ಜನಾ ಅವಂಸಿರಾ ನರಕೇ ಪಾತಯನ್ತೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನರಕೇ**ತಿ ಜಲಿತಅಙ್ಗಾರಪುಣ್ಣೇ ಮಹಾಆವಾಟೇ। ತೇ ಕಿರ ವಜಂ ಅಪವಿಸನ್ತಿಯೋ ಗಾವೋ ವಿಯ ನಿರಯಪಾಲೇಹಿ ನಾನಾವುಧಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ವಿಜ್ಝಿಯಮಾನಾ ಪೋಥಿಯಮಾನಾ ಯದಾ ತಂ ನರಕಂ ಉಪಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಅಥ ತೇ ನಿರಯಪಾಲಾ ಉದ್ಧಂಪಾದೇ ಕತ್ವಾ ತತ್ಥ ಪಾತಯನ್ತಿ ಖಿಪನ್ತಿ। ಏವಂ ತೇ ಪಾತಿಯಮಾನೇ ದಿಸ್ವಾ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಏವಮಾಹ। **ಉತ್ತಮಭಣ್ಡಥೇನಾ**ತಿ ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ಪಿಯಾಯಿತಸ್ಸ ವರಭಣ್ಡಸ್ಸ ಥೇನಕಾ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಮಾತಲಿಸಙ್ಗಾಹಕೋ ತಂ ನಿರಯಂ ಅನ್ತರಧಾಪೇತ್ವಾ ರಥಂ ಪುರತೋ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕಾನಂ ಪಚ್ಚನಟ್ಠಾನಂ ನಿರಯಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತೇನ ಪುಟ್ಠೋ ಚಸ್ಸ ವಿಯಾಕಾಸಿ।

೫೦೦“ಉಚ್ಚಾವಚಾಮೇ ವಿವಿಧಾ ಉಪಕ್ಕಮಾ, ನಿರಯೇಸು ದಿಸ್ಸನ್ತಿ ಸುಘೋರರೂಪಾ।
ಭಯಞ್ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಪಾಪಂ, ಯೇಮೇ ಜನಾ ಅಧಿಮತ್ತಾ ದುಕ್ಖಾ ತಿಬ್ಬಾ।
ಖರಾ ಕಟುಕಾ ವೇದನಾ ವೇದಯನ್ತಿ॥

೫೦೧"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೦೨"ಯೇ ಜೀವಲೋಕಸ್ಮಿಂ ಸುಪಾಪಧಿಟ್ಠಿನೋ, ವಿಸ್ಸಾಸಕಮ್ಮಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ ಮೋಹಾ।
ಪರಞ್ಚ ದಿಟ್ಠೀಸು ಸಮಾದಪೇನ್ತಿ, ತೇ ಪಾಪದಿಟ್ಠಿಂ ಪಸವೇತ್ವ ಪಾಪಂ।
ತೇಮೇ ಜನಾ ಅಧಿಮತ್ತಾ ದುಕ್ಖಾ ತಿಬ್ಬಾ, ಖರಾ ಕಟುಕಾ ವೇದನಾ ವೇದಯನ್ತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉಚ್ಚಾವಚಾಮೇ**ತಿ ಉಚ್ಚಾ ಅವಚಾ ಇಮೇ, ಖುದ್ದಕಾ ಚ ಮಹನ್ತಾ ಚಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಉಪಕ್ಕಮಾ**ತಿ ಕಾರಣಪ್ಪಯೋಗಾ। **ಸುಪಾಪದಿಟ್ಠಿನೋ**ತಿ "ನತ್ಥಿ ದಿನ್ನ"ನ್ತಿಆದಿಕಾಯ ದಸವತ್ಥುಕಾಯ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸುಟ್ಠು ಪಾಪದಿಟ್ಠಿನೋ। **ವಿಸ್ಸಾಸಕಮ್ಮಾನೀ**ತಿ ತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ವಿಸ್ಸಾಸೇನ ತನ್ನಿಸ್ಸಿತಾ ಹುತ್ವಾ ನಾನಾವಿಧಾನಿ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ। **ತೇಮೇ**ತಿ ತೇ ಇಮೇ ಜನಾ ಏವರೂಪಂ ದುಕ್ಖಂ ಅನುಭವನ್ತಿ।

ಇತಿ ರಞ್ಞೋ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕಾನಂ ಪಚ್ಚನನಿರಯಂ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ದೇವಲೋಕೇಪಿ ದೇವಗಣಾ ರಞ್ಞೋ ಆಗಮನಮಗ್ಗಂ ಓಲೋಕಯಮಾನಾ ಸುಧಮ್ಮಾಯಂ ದೇವಸಭಾಯಂ ನಿಸೀದಿಂಸುಯೇವ। ಸಕ್ಕೋಪಿ "ಕಿಂ ನು ಖೋ, ಮಾತಲಿ, ಚಿರಾಯತೀ"ತಿ ಉಪಧಾರೇನ್ತೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ಇತ್ವಾ "ಮಾತಲಿ, ಅತ್ತನೋ ದೂತವಿಸೇಸಂ ದಸ್ಸೇತುಂ 'ಮಹಾರಾಜ, ಅಸುಕಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಅಸುಕನಿರಯೇ ನಾಮ ಪಚ್ಚನ್ತೀ'ತಿ ನಿರಯೇ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ವಿಚರತಿ, ನಿಮಿರಞ್ಞೋ ಪನ ಅಪ್ಪಮೇವ ಆಯು ಖೀಯೇಥ, ನಿರಯದಸ್ಸನಂ ನಾಸ್ಸ ಪರಿಯನ್ತಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಏಕಂ ಮಹಾಜವಂ ದೇವಪುತ್ತಂ ಪೇಸೇಸಿ "ತ್ವಂ 'ಸೀಘಂ ರಾಜಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛತೂ'ತಿ ಮಾತಲಿಸ್ಸ ವದೇಹೀ"ತಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಜವೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಆರೋಚೇಸಿ। ಮಾತಲಿ, ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ನ ಸಕ್ಕಾ ಚಿರಾಯಿತು"ನ್ತಿ ರಞ್ಞೋ ಏಕಪಹಾರೇನೇವ ಚತೂಸು ದಿಸಾಸು ಬಹೂ ನಿರಯೇ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಗಾಥಮಾಹ -

೫೦೩"ವಿದಿತಾನಿ ತೇ ಮಹಾರಾಜ, ಆವಾಸಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಿನಂ।
ಠಾನಾನಿ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾನಂ, ದುಸ್ಸೀಲಾನಞ್ಚ ಯಾ ಗತಿ।
ಉಯ್ಯಾಹಿ ದಾನಿ ರಾಜೀಸಿ, ದೇವರಾಜಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ"ತಿ॥

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಮಹಾರಾಜ, ಇಮಂ ಪಾಪಕಮ್ಮೀನಂ ಸತ್ತಾನಂ ಆವಾಸಂ ದಿಸ್ವಾ ಲುದ್ದಕಮ್ಮಾನಞ್ಚ ಠಾನಾನಿ ತಯಾ ವಿದಿತಾನಿ। ದುಸ್ಸೀಲಾನಞ್ಚ ಯಾ ಗತಿ ನಿಬ್ಬತ್ತಿ, ಸಾಪಿ ತೇ ವಿದಿತಾ। ಇದಾನಿ ದೇವರಾಜಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ದಸ್ಸನತ್ಥಂ ಉಯ್ಯಾಹಿ ಗಚ್ಛಾಹಿ, ಮಹಾರಾಜಾತಿ।

ನಿರಯಕಣ್ಡಂ ನಿಟ್ಠಿತಂ।

ಸಗ್ಗಕಣ್ಡಂ

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಮಾತಲಿ ದೇವಲೋಕಾಭಿಮುಖಂ ರಥಂ ಪೇಸೇಸಿ। ರಾಜಾ ದೇವಲೋಕಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ದ್ವಾದಸಯೋಜನಿಕಂ ಮಣಿಮಯಂ ಪಞ್ಚಥೂಪಿಕಂ ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಪಟಿಮಣ್ಡಿತಂ ಉಯ್ಯಾನಪೋಕ್ಖರಣಿಸಮ್ಪನ್ನಂ ಕಪ್ಪರುಕ್ಖಪರಿವುತಂ ಬೀರಣಿಯಾ ದೇವಧೀತಾಯ ಆಕಾಸಟ್ಠಕವಿಮಾನಂ ದಿಸ್ವಾ, ತಞ್ಚ ದೇವಧೀತರಂ ಅನ್ತೋಕೂಟಾಗಾರೇ ಸಯನಪಿಟ್ಠೇ ನಿಸಿನ್ನಂ ಅಚ್ಛರಾಸಹಸ್ಸಪರಿವುತಂ ಮಣಿಸೀಹಪಞ್ಜರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಾತಲಿಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ। ಇತರೋಪಿಸ್ಸ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ।

೫೦೪"ಪಞ್ಚಥೂಪಂ ದಿಸ್ಸತಿದಂ ವಿಮಾನಂ, ಮಾಲಾಪಿಳನ್ಧಾ ಸಯನಸ್ಸ ಮಜ್ಝೇ।

ತತ್ಥಚ್ಛತಿ ನಾರೀ ಮಹಾನುಭಾವಾ, ಉಚ್ಚಾವಚಂ ಇದ್ಧಿ ವಿಕುಬ್ಬಮಾನಾ॥

೫೦೫"ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಅಯಂ ನು ನಾರೀ ಕಿಮಕಾಸಿ ಸಾಧುಂ, ಯಾ ಮೋದತಿ ಸಗ್ಗಪತ್ತಾ ವಿಮಾನೇ॥

೫೦೬"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೦೭"ಯದಿ ತೇ ಸುತಾ ಬೀರಣೀ ಜೀವಲೋಕೇ, ಆಮಾಯದಾಸೀ ಅಹು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ।
ಸಾ ಪತ್ತಕಾಲಂ ಅತಿಥಿಂ ವಿದಿತ್ವಾ, ಮಾತಾವ ಪುತ್ತಂ ಸಕಿಮಾಭಿನನ್ದೀ।
ಸಂಯಮಾ ಸಂವಿಭಾಗಾ ಚ, ಸಾ ವಿಮಾನಸ್ಮಿ ಮೋದತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಞ್ಚಥೂಪ**ನ್ತಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಕೂಟಾಗಾರೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಂ। **ಮಾಲಾಪಿಳನ್ಧಾ**ತಿ ಮಾಲಾದೀಹಿ ಸಬ್ಬಾಭರಣೇಹಿ ಪಟಿಮಣ್ಡಿತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತತ್ಥಚ್ಛತೀ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ವಿಮಾನೇ ಅಚ್ಛತಿ। **ಉಚ್ಚಾವಚಂ ಇದ್ಧಿ ವಿಕುಬ್ಬಮಾನಾ**ತಿ ನಾನಪ್ಪಕಾರಂ ದೇವಿದ್ಧಿಂ ದಸ್ಸಯಮಾನಾ। **ದಿಸ್ವಾ**ತಿ ಏತಂ ದಿಸ್ವಾ ಠಿತಂ ಮಂ ವಿತ್ತಿ ವಿನ್ದತಿ ಪಟಿಲಭತಿ, ವಿತ್ತಿಸನ್ತಕೋ ವಿಯ ಹೋಮಿ ತುಟ್ಠಿಯಾ ಅತಿಭೂತತ್ತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಆಮಾಯದಾಸೀ**ತಿ ಗೇಹದಾಸಿಯಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಜಾತದಾಸೀ। **ಅಹು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸಾ**ತಿ ಸಾ ಕಿರ ಕಸ್ಸಪದಸಬಲಸ್ಸ ಕಾಲೇ ಏಕಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ದಾಸೀ ಅಹೋಸಿ। **ಸಾ ಪತ್ತಕಾಲ**ನ್ತಿ ತೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನ ಅಟ್ಠ ಸಲಾಕಭತ್ತಾನಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪರಿಚ್ಚತ್ತಾನಿ ಅಹೇಸುಂ। ಸೋ ಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಸ್ವೇ ಪಟ್ಠಾಯ ಏಕೇಕಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಏಕೇಕಂ ಕಹಾಪಣಗ್ಘನಕಂ ಕತ್ವಾ ಅಟ್ಠ ಸಲಾಕಭತ್ತಾನಿ ಸಮ್ಪಾದೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಂ ಆಹ। ಸಾ "ಸಾಮಿ, ಭಿಕ್ಖು ನಾಮ ಧುತ್ತೋ, ನಾಹಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿ। ಧೀತರೋಪಿಸ್ಸ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿಂಸು। ಸೋ ದಾಸಿಂ "ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸಿ ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ "ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮಿ ಅಯ್ಯಾ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಯಾಗುಖಜ್ಜಕಭತ್ತಾದೀನಿ ಸಮ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಸಲಾಕಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಆಗತಂ ಪತ್ತಕಾಲಂ ಅತಿಥಿಂ ವಿದಿತ್ವಾ ಹರಿತಗೋಮಯುಪಲಿತ್ತೇ ಕತಪುಪ್ಫುಪಹಾರೇ ಸುಪಞ್ಞತ್ತಾಸನೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಯಥಾ ನಾಮ ವಿಪ್ಪವಾಸಾ ಆಗತಂ ಪುತ್ತಂ ಮಾತಾ ಸಕಿಂ ಅಭಿನನ್ದತಿ, ತಥಾ ನಿಚ್ಚಕಾಲಂ ಅಭಿನನ್ದತಿ, ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಪರಿವಿಸತಿ, ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಕಮ್ಪಿ ಕಿಞ್ಚಿ ದೇತಿ। **ಸಂಯಮಾ ಸಂವಿಭಾಗಾ ಚಾ**ತಿ ಸಾ ಸೀಲವತೀ ಅಹೋಸಿ ಚಾಗವತೀ ಚ, ತಸ್ಮಾ ತೇನ ಸೀಲೇನ ಚೇವ ಚಾಗೇನ ಚ ಇಮಸ್ಮಿಂ ವಿಮಾನೇ ಮೋದತಿ। ಅಥ ವಾ **ಸಂಯಮಾ**ತಿ ಇನ್ದ್ರಿಯದಮನಾ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಮಾತಲಿ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಸೋಣದಿನ್ನದೇವಪುತ್ತಸ್ಸ ಸತ್ತ ಕನಕವಿಮಾನಾನಿ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಸೋ ತಾನಿ ಚ ತಸ್ಸ ಚ ಸಿರಿಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ ತೇನ ಕತಕಮ್ಮಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಇತರೋಪಿಸ್ಸ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ।

೫೦೮"ದದ್ದಲ್ಲಮಾನಾ ಆಭೇನ್ತಿ, ವಿಮಾನಾ ಸತ್ತ ನಿಮ್ಮಿತಾ।
ತತ್ಥ ಯಕ್ಖೋ ಮಹಿದ್ಧಿಕೋ, ಸಬ್ಬಾಭರಣಭೂಸಿತೋ।
ಸಮನ್ತಾ ಅನುಪರಿಯಾತಿ, ನಾರೀಗಣಪುರಕ್ಖತೋ॥

೫೦೯"ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಅಯಂ ನು ಮಚ್ಚೋ ಕಿಮಕಾಸಿ ಸಾಧುಂ, ಯೋ ಮೋದತಿ ಸಗ್ಗಪತ್ತೋ ವಿಮಾನೇ॥

೫೧೦"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೧೧"ಸೋಣದಿನ್ನೋ ಗಹಪತಿ, ಏಸ ದಾನಪತೀ ಅಹು।

ಏಸ ಪಬ್ಬಜಿತುದ್ದಿಸ್ಸ, ವಿಹಾರೇ ಸತ್ತ ಕಾರಯಿ॥

೫೧೨"ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ತೇ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ, ಭಿಕ್ಖವೋ ತತ್ಥ ವಾಸಿಕೇ।
ಅಚ್ಛಾದನಞ್ಚ ಭತ್ತಞ್ಚ, ಸೇನಾಸನಂ ಪದೀಪಿಯಂ।
ಅದಾಸಿ ಉಜುಭೂತೇಸು, ವಿಪ್ಪಸನ್ನೇನ ಚೇತಸಾ॥

೫೧೩"ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿಂ, ಯಾ ಚ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಅಟ್ಠಮೀ।
ಪಾಟಿಹಾರಿಯಪಕ್ಖಞ್ಚ, ಅಟ್ಠಙ್ಗಸುಸಮಾಗತಂ॥

೫೧೪"ಉಪೋಸಥಂ ಉಪವಸೀ, ಸದಾ ಸೀಲೇಸು ಸಂವುತೋ।
ಸಂಯಮಾ ಸಂವಿಭಾಗಾ ಚ, ಸೋ ವಿಮಾನಸ್ಮಿ ಮೋದತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ದದ್ದಲ್ಲಮಾನಾ**ತಿ ಜಲಮಾನಾ। **ಆಭೇನ್ತೀ**ತಿ ತರುಣಸೂರಿಯೋ ವಿಯ ಓಭಾಸನ್ತಿ। **ತತ್ಥಾ**ತಿ ತೇಸು ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಠಿತೇಸು ಸತ್ತಸು ವಿಮಾನೇಸು। **ಯಕ್ಖೋ**ತಿ ಏಕೋ ದೇವಪುತ್ತೋ। **ಸೋಣದಿನ್ನೋ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ಅಯಂ ಪುಬ್ಬೇ ಕಸ್ಸಪದಸಬಲಸ್ಸ ಕಾಲೇ ಕಾಸಿರಟ್ಠೇ ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಂ ನಿಗಮೇ ಸೋಣದಿನ್ನೋ ನಾಮ ಗಹಪತಿ ದಾನಪತಿ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ ಪಬ್ಬಜಿತೇ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಸತ್ತ ವಿಹಾರಕುಟಿಯೋ ಕಾರೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ವಾಸಿಕೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಚತೂಹಿ ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ, ಉಪೋಸಥಞ್ಚ ಉಪವಸಿ, ನಿಚ್ಚಂ ಸೀಲೇಸು ಚ ಸಂವುತೋ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ ತತೋ ಚವಿತ್ವಾ ಇಧೂಪಪನ್ನೋ ಮೋದತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏತ್ಥ ಚ **ಪಾಟಿಹಾರಿಯಪಕ್ಖ**ನ್ತಿ ಇದಂ ಪನ ಅಟ್ಠಮೀಉಪೋಸಥಸ್ಸ ಪಚ್ಚುಗ್ಗಮನಾನುಗಮನವಸೇನ ಸತ್ತಮಿನವಮಿಯೋ, ಚಾತುದ್ದಸೀಪನ್ನರಸೀನಂ ಪಚ್ಚುಗ್ಗಮನಾನುಗಮನವಸೇನ ತೇರಸೀಪಾಟಿಪದೇ ಚ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ।

ಏವಂ ಸೋಣದಿನ್ನಸ್ಸ ಕತಕಮ್ಮಂ ಕಥೇತ್ವಾ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಫಲಿಕವಿಮಾನಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತಂ ಉಬ್ಬೇಧತೋ ಪಞ್ಚವೀಸತಿಯೋಜನಂ ಅನೇಕಸತೇಹಿ ಸತ್ತರತನಮಯತ್ಥಮ್ಭೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಂ, ಅನೇಕಸತಕೂಟಾಗಾರಪಟಿಮಣ್ಡಿತಂ , ಕಿಙ್ಕಿಣಿಕಜಾಲಾಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಂ, ಸಮುಸ್ಸಿತಸುವಣ್ಣರಜತಮಯಧಜಂ, ನಾನಾಪುಪ್ಫವಿಚಿತ್ತಉಯ್ಯಾನವನವಿಭೂಸಿತಂ, ರಮಣೀಯಪೋಕ್ಖರಣಿಸಮನ್ನಾಗತಂ, ನಚ್ಚಗೀತವಾದಿತಾದೀಸು ಛೇಕಾಹಿ ಅಚ್ಛರಾಹಿ ಸಮ್ಪರಿಕಿಣ್ಣಂ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ರಾಜಾ ತಾಸಂ ಅಚ್ಛರಾನಂ ಕತಕಮ್ಮಂ ಪುಚ್ಛಿ, ಇತರೋಪಿಸ್ಸ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ।

೫೧೫"ಪಭಾಸತಿ ಮಿದಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ಫಲಿಕಾಸು ಸುನಿಮ್ಮಿತಂ।
ನಾರೀವರಗಣಾಕಿಣ್ಣಂ, ಕೂಟಾಗಾರವರೋಚಿತಂ।
ಉಪೇತಂ ಅನ್ನಪಾನೇಹಿ, ನಚ್ಚಗೀತೇಹಿ ಚೂಭಯಂ॥

೫೧೬"ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಸಾಧುಂ, ಯಾ ಮೋದರೇ ಸಗ್ಗಪತ್ತಾ ವಿಮಾನೇ॥

೫೧೭"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೧೮"ಯಾ ಕಾಚಿ ನಾರಿಯೋ ಇಧ ಜೀವಲೋಕೇ, ಸೀಲವನ್ತಿಯೋ ಉಪಾಸಿಕಾ।
ದಾನೇ ರತಾ ನಿಚ್ಚಂ ಪಸನ್ನಚಿತ್ತಾ, ಸಚ್ಚೇ ಠಿತಾ ಉಪೋಸಥೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ।
ಸಂಯಮಾ ಸಂವಿಭಾಗಾ ಚ, ತಾ ವಿಮಾನಸ್ಮಿ ಮೋದರೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ ಬ್ಯಮ್ಹನ್ತಿ ವಿಮಾನಂ, ಪಾಸಾದೋತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ಫಲಿಕಾಸೂತಿ** ಫಲಿಕಭಿತ್ತೀಸು। **ನಾರೀವರಗಣಾಕಿಣ್ಣನ್ತಿ** ವರನಾರಿಗಣೇಹಿ ಆಕಿಣ್ಣಂ। **ಕೂಟಾಗಾರವರೋಚಿತನ್ತಿ** ವರಕೂಟಾಗಾರೇಹಿ ಓಚಿತಂ ಸಮೋಚಿತಂ, ವಡ್ಢಿತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಉಭಯನ್ತಿ** ಉಭಯೇಹಿ। **“ಯಾ ಕಾಚೀ”**ತಿ ಇದಂ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಅನಿಯಮೇತ್ವಾ ವುತ್ತಂ, ತಾ ಪನ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಸಾಸನೇ ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಉಪಾಸಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಗಣಬನ್ಧನೇನ ಏತಾನಿ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಾನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ತಂ ದಿಬ್ಬಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಪತ್ತಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಅಥಸ್ಸ ಸೋ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಏಕಂ ರಮಣೀಯಂ ಮಣಿವಿಮಾನಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತಂ ಸಮೇ ಭೂಮಿಭಾಗೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಂ ಉಬ್ಬೇಧಸಮ್ಪನ್ನಂ ಮಣಿಪಬ್ಬತೋ ವಿಯ ಓಭಾಸಮಾನಂ ತಿಟ್ಠತಿ, ದಿಬ್ಬಗೀತವಾದಿತನಿನ್ನಾದಿತಂ ಬಹೂಹಿ ದೇವಪುತ್ತೇಹಿ ಸಮ್ಪರಿಕಿಣ್ಣಂ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ರಾಜಾ ತೇಸಂ ದೇವಪುತ್ತಾನಂ ಕತಕಮ್ಮಂ ಪುಚ್ಛಿ, ಇತರೋಪಿಸ್ಸ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ।

೫೧೯“ಪಭಾಸತಿ ಮಿದಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ವೇಳುರಿಯಾಸು ನಿಮ್ಮಿತಂ।
ಉಪೇತಂ ಭೂಮಿಭಾಗೇಹಿ, ವಿಭತ್ತಂ ಭಾಗಸೋ ಮಿತಂ॥

೫೨೦“ಆಳಮ್ಬರಾ ಮುದಿಙ್ಗಾ ಚ, ನಚ್ಚಗೀತಾ ಸುವಾದಿತಾ।
ದಿಬ್ಬಾ ಸದ್ದಾ ನಿಚ್ಛರನ್ತಿ, ಸವನೀಯಾ ಮನೋರಮಾ॥

೫೨೧“ನಾಹಂ ಏವಂಗತಂ ಜಾತು, ಏವಂಸುರುಚಿರಂ ಪುರೇ।
ಸದ್ದಂ ಸಮಭಿಜಾನಾಮಿ, ದಿಟ್ಠಂ ವಾ ಯದಿ ವಾ ಸುತಂ॥

೫೨೨“ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಸಾಧುಂ, ಯೇ ಮೋದರೇ ಸಗ್ಗಪತ್ತಾ ವಿಮಾನೇ॥

೫೨೩“ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೨೪“ಯೇ ಕೇಚಿ ಮಚ್ಚಾ ಇಧ ಜೀವಲೋಕೇ, ಸೀಲವನ್ತಾ ಉಪಾಸಕಾ।
ಆರಾಮೇ ಉದಪಾನೇ ಚ, ಪಪಾ ಸಙ್ಕಮನಾನಿ ಚ।
ಅರಹನ್ತೇ ಸೀತಿಭೂತೇ, ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಪಟಿಪಾದಯುಂ॥

೫೨೫“ಚೀವರಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಞ್ಚ, ಪಚ್ಚಯಂ ಸಯನಾಸನಂ।
ಅದಂಸು ಉಜುಭೂತೇಸು, ವಿಪ್ಪಸನ್ನೇನ ಚೇತಸಾ॥

೫೨೬“ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿಂ, ಯಾ ಚ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಅಟ್ಠಮೀ।
ಪಾಟಿಹಾರಿಯಪಕ್ಖಞ್ಚ, ಅಟ್ಠಙ್ಗಸುಸಮಾಗತಂ॥

೫೨೭“ಉಪೋಸಥಂ ಉಪವಸುಂ, ಸದಾ ಸೀಲೇಸು ಸಂವುತಾ।
ಸಂಯಮಾ ಸಂವಿಭಾಗಾ ಚ, ತೇ ವಿಮಾನಸ್ಮಿ ಮೋದರೇ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವೇಳುರಿಯಾಸೂತಿ** ವೇಳುರಿಯಭಿತ್ತೀಸು। **ಭೂಮಿಭಾಗೇಹೀತಿ** ರಮಣೀಯೇಹಿ ಭೂಮಿಭಾಗೇಹಿ ಉಪೇತಂ। **ಆಳಮ್ಬರಾ ಮುದಿಙ್ಗಾ ಚಾತಿ** ಏತೇ ದ್ವೇ ಏತ್ಥ ವಜ್ಜನ್ತಿ। **ನಚ್ಚಗೀತಾ ಸುವಾದಿತಾತಿ** ನಾನಪ್ಪಕಾರಾನಿ ನಚ್ಚಾನಿ ಚೇವ ಗೀತಾನಿ ಚ ಅಪರೇಸಮ್ಪಿ

ತೂರಿಯಾನಂ ಸುವಾದಿತಾನಿ ಚೇತ್ಥ ಪವತ್ತನ್ತಿ। **ಏವಂಗತ**ನ್ತಿ ಏವಂ ಮನೋರಮಭಾವಂ ಗತಂ। “**ಯೇ ಕೇಚೀ**”ತಿ ಇದಮ್ಪಿ ಕಾಮಂ ಅನಿಯಮೇತ್ವಾ ವುತ್ತಂ, ತೇ ಪನ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಕಾಲೇ ಬಾರಾಣಸಿವಾಸಿನೋ ಉಪಾಸಕಾ ಹುತ್ವಾ ಗಣಬನ್ಧನೇನ ಏತಾನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ತಂ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಪತ್ತಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ತತ್ಥ **ಪಟಿಪಾದಯು**ನ್ತಿ ಪಟಿಪಾದಯಿಂಸು, ತೇಸಂ ಅದಂಸೂತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಚ್ಚಯ**ನ್ತಿ ಗಿಲಾನಪಚ್ಚಯಂ। **ಅದಂಸೂ**ತಿ ಏವಂ ನಾನಪ್ಪಕಾರಕಂ ದಾನಂ ಅದಂಸೂತಿ।

ಇತಿಸ್ಸ ಸೋ ತೇಸಂ ಕತಕಮ್ಮಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಅಪರಮ್ಪಿ ಫಲಿಕವಿಮಾನಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತಂ ಅನೇಕಕೂಟಾಗಾರಪಟಿಮಣ್ಡಿತಂ, ನಾನಾಕುಸುಮಸಞ್ಛನ್ನದಿಬ್ಬತರುಣವನಪಟಿಮಣ್ಡಿತತೀರಾಯ, ವಿವಿಧವಿಹಙ್ಗಮನಿನ್ನಾದಿತಾಯ ನಿಮ್ಮಲಸಲಿಲಾಯ ನದಿಯಾ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಂ , ಅಚ್ಛರಾಗಣಪರಿವುತಸ್ಸೇಕಸ್ಸ ಪುಞ್ಞವತೋ ನಿವಾಸಭೂತಂ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ಕತಕಮ್ಮಂ ಪುಚ್ಛಿ, ಇತರೋಪಿಸ್ಸ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ।

೫೧೮.“ಪಭಾಸತಿ ಮಿದಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ಫಲಿಕಾಸು ಸುನಿಮ್ಮಿತಂ।
ನಾರೀವರಗಣಾಕಿಣ್ಣಂ, ಕೂಟಾಗಾರವರೋಚಿತಂ॥

೫೧೯.“ಉಪೇತಂ ಅನ್ನಪಾನೇಹಿ, ನಚ್ಚಗೀತೇಹಿ ಚೂಭಯಂ।
ನಜ್ಜೋ ಚಾನುಪರಿಯಾತಿ, ನಾನಾಪುಪ್ಫದುಮಾಯುತಾ॥

೫೨೦.“ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಅಯಂ ನು ಮಚ್ಚೋ ಕಿಂಮಕಾಸಿ ಸಾಧುಂ, ಯೋ ಮೋದತೀ ಸಗ್ಗಪತ್ತೋ ವಿಮಾನೇ॥

೫೨೧.“ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೨೨.“ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಗಹಪತಿ, ಏಸ ದಾನಪತೀ ಅಹು।
ಆರಾಮೇ ಉದಪಾನೇ ಚ, ಪಪಾ ಸಙ್ಕಮನಾನಿ ಚ।
ಅರಹನ್ತೇ ಸೀತಿಭೂತೇ, ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಪಟಿಪಾದಯಿ॥

೫೨೩.“ಚೀವರಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಞ್ಚ, ಪಚ್ಚಯಂ ಸಯನಾಸನಂ।
ಅದಾಸಿ ಉಜುಭೂತೇಸು, ವಿಪ್ಪಸನ್ನೇನ ಚೇತಸಾ॥

೫೨೪.“ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿಂ, ಯಾ ಚ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಅಟ್ಠಮೀ।
ಪಾಟಿಹಾರಿಯಪಕ್ಖಞ್ಚ, ಅಟ್ಠಙ್ಗಸುಸಮಾಗತಂ॥

೫೨೫.“ಉಪೋಸಥಂ ಉಪವಸೀ, ಸದಾ ಸೀಲೇಸು ಸಂವುತೋ।
ಸಂಯಮಾ ಸಂವಿಭಾಗಾ ಚ, ಸೋ ವಿಮಾನಸ್ಮಿ ಮೋದತೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಜ್ಜೋ**ತಿ ವಚನವಿಪಲ್ಲಾಸೋ, ಏಕಾ ನದೀ ತಂ ವಿಮಾನಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಗತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನಾನಾಪುಪ್ಫದುಮಾಯುತಾ**ತಿ ಸಾ ನದೀ ನಾನಾಪುಪ್ಫೇಹಿ ದುಮೇಹಿ ಆಯುತಾ। **ಮಿಥಿಲಾಯ**ನ್ತಿ ಏಸ ಮಹಾರಾಜ, ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಕಾಲೇ ಮಿಥಿಲನಗರೇ ಏಕೋ ಗಹಪತಿ ದಾನಪತಿ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ ಏತಾನಿ ಆರಾಮರೋಪನಾದೀನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ಇಮಂ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಪತ್ತೋತಿ।

ಏವಮಸ್ಸ ತೇನ ಕತಕಮ್ಮಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಅಪರಮ್ಪಿ ಫಲಿಕವಿಮಾನಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತಂ ಪುರಿಮವಿಮಾನತೋ ಅತಿರೇಕಾಯ ನಾನಾಪುಪ್ಫಫಲಸಞ್ಛನ್ನಾಯ ತರುಣವನಘಟಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತಂ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ರಾಜಾ ತಾಯ ಸಮ್ಪತ್ತಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತಸ್ಸ ದೇವಪುತ್ತಸ್ಸ ಕತಕಮ್ಮಂ ಪುಚ್ಛಿ, ಇತರೋಪಿಸ್ಸ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ।

೫೩೬.“ಪಭಾಸತಿ ಮಿದಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ಫಲಿಕಾಸು ಸುನಿಮ್ಮಿತಂ।
ನಾರೀವರಗಣಾಕಿಣ್ಣಂ, ಕೂಟಾಗಾರವರೋಚಿತಂ॥

೫೩೭.“ಉಪೇತಂ ಅನ್ನಪಾನೇಹಿ, ನಚ್ಚಗೀತೇಹಿ ಚೂಭಯಂ।
ನಜ್ಜೋ ಚಾನುಪರಿಯಾತಿ, ನಾನಾಪುಪ್ಫದುಮಾಯುತಾ॥

೫೩೮.“ರಾಜಾಯತನಾ ಕಪಿತ್ಥಾ ಚ, ಅಮ್ಬಾ ಸಾಲಾ ಚ ಜಮ್ಬುಯೋ।
ತಿನ್ದುಕಾ ಚ ಪಿಯಾಲಾ ಚ, ದುಮಾ ನಿಚ್ಚಫಲಾ ಬಹೂ॥

೫೩೯.“ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಅಯಂ ನು ಮಚ್ಚೋ ಕಿಮಕಾಸಿ ಸಾಧುಂ, ಯೋ ಮೋದತೀ ಸಗ್ಗಪತ್ತೋ ವಿಮಾನೇ॥

೫೪೦.“ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೪೧.“ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಗಹಪತಿ, ಏಸ ದಾನಪತೀ ಅಹು।
ಆರಾಮೇ ಉದಪಾನೇ ಚ, ಪಪಾ ಸಙ್ಕಮನಾನಿ ಚ।
ಅರಹನ್ತೇ ಸೀತಿಭೂತೇ, ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಪಟಿಪಾದಯಿ॥

೫೪೨.“ಚೀವರಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಞ್ಚ, ಪಚ್ಚಯಂ ಸಯನಾಸನಂ।
ಅದಾಸಿ ಉಜುಭೂತೇಸು, ವಿಪ್ಪಸನ್ನೇನ ಚೇತಸಾ॥

೫೪೩.“ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿಂ, ಯಾ ಚ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಅಟ್ಠಮೀ।
ಪಾಟಿಹಾರಿಯಪಕ್ಖಞ್ಚ, ಅಟ್ಠಙ್ಗಸುಸಮಾಗತಂ॥

೫೪೪.“ಉಪೋಸಥಂ ಉಪವಸೀ, ಸದಾ ಸೀಲೇಸು ಸಂವುತೋ।
ಸಂಯಮಾ ಸಂವಿಭಾಗಾ ಚ, ಸೋ ವಿಮಾನಸ್ಮಿ ಮೋದತೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಿಥಿಲಾಯ**ನ್ತಿ ಏಸ, ಮಹಾರಾಜ, ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಕಾಲೇ ವಿದೇಹರಟ್ಠೇ ಮಿಥಿಲನಗರೇ ಏಕೋ ಗಹಪತಿ ದಾನಪತಿ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ ಏತಾನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ಇಮಂ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಪತ್ತೋತಿ।

ಏವಮಸ್ಸ ತೇನ ಕತಕಮ್ಮಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಪುರಿಮಸದಿಸಮೇವ ಅಪರಮ್ಪಿ ವೇಳುರಿಯವಿಮಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವನ್ತಸ್ಸ ದೇವಪುತ್ತಸ್ಸ ಕತಕಮ್ಮಂ ಪುಟ್ಠೋ ಆಚಿಕ್ಖಿ।

೫೪೫.“ಪಭಾಸತಿ ಮಿದಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ವೇಳುರಿಯಾಸು ನಿಮ್ಮಿತಂ।
ಉಪೇತಂ ಭೂಮಿಭಾಗೇಹಿ, ವಿಭತ್ತಂ ಭಾಗಸೋ ಮಿತಂ॥

೫೪೬"ಆಳಮ್ಬರಾ ಮುದಿಙ್ಗಾ ಚ, ನಚ್ಚಗೀತಾ ಸುವಾದಿತಾ।
ದಿಬ್ಯಾ ಸದ್ದಾ ನಿಚ್ಛರನ್ತಿ, ಸವನೀಯಾ ಮನೋರಮಾ॥

೫೪೭"ನಾಹಂ ಏವಂಗತಂ ಜಾತು, ಏವಂಸುರುಚಿರಂ ಪುರೇ।
ಸದ್ದಂ ಸಮಭಿಜಾನಾಮಿ, ದಿಟ್ಠಂ ವಾ ಯದಿ ವಾ ಸುತಂ॥

೫೪೮"ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಅಯಂ ನು ಮಚ್ಚೋ ಕಿಮಕಾಸಿ ಸಾಧುಂ, ಯೋ ಮೋದತೀ ಸಗ್ಗಪತ್ತೋ ವಿಮಾನೇ॥

೫೪೯"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೫೦"ಬಾರಾಣಸಿಯಂ ಗಹಪತಿ, ಏಸ ದಾನಪತೀ ಅಹು।
ಆರಾಮೇ ಉದಪಾನೇ ಚ, ಪಪಾ ಸಙ್ಕಮನಾನಿ ಚ।
ಅರಹನ್ತೇ ಸೀತಿಭೂತೇ, ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಪಟಿಪಾದಯಿ॥

೫೫೧"ಚೀವರಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಞ್ಚ, ಪಚ್ಚಯಂ ಸಯನಾಸನಂ।
ಅದಾಸಿ ಉಜುಭೂತೇಸು, ವಿಪ್ಪಸನ್ನೇನ ಚೇತಸಾ॥

೫೫೨"ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿಂ, ಯಾ ಚ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಅಟ್ಠಮೀ।
ಪಾಟಿಹಾರಿಯಪಕ್ಖಞ್ಚ, ಅಟ್ಠಙ್ಗಸುಸಮಾಗತಂ॥

೫೫೩"ಉಪೋಸಥಂ ಉಪವಸೀ, ಸದಾ ಸೀಲೇಸು ಸಂವುತೋ।
ಸಂಯಮಾ ಸಂವಿಭಾಗಾ ಚ, ಸೋ ವಿಮಾನಸ್ಮಿ ಮೋದತೀ"ತಿ॥

ಅಥಸ್ಸ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಬಾಲಸೂರಿಯಸನ್ನಿಭಂ ಕನಕವಿಮಾನಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ನಿವಾಸಿನೋ ದೇವಪುತ್ತಸ್ಸ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಪುಟ್ಠೋ ಆಚಿಕ್ಖಿ।

೫೫೪"ಯಥಾ ಉದಯಮಾದಿಚ್ಚೋ, ಹೋತಿ ಲೋಹಿತಕೋ ಮಹಾ।
ತಥೂಪಮಂ ಇದಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ಜಾತರೂಪಸ್ಸ ನಿಮ್ಮಿತಂ॥

೫೫೫"ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಅಯಂ ನು ಮಚ್ಚೋ ಕಿಮಕಾಸಿ ಸಾಧುಂ, ಯೋ ಮೋದತೀ ಸಗ್ಗಪತ್ತೋ ವಿಮಾನೇ॥

೫೫೬"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೫೭"ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ಗಹಪತಿ, ಏಸ ದಾನಪತೀ ಅಹು।
ಆರಾಮೇ ಉದಪಾನೇ ಚ, ಪಪಾ ಸಙ್ಕಮನಾನಿ ಚ।

ಅರಹನ್ತೇ ಸೀತಿಭೂತೇ, ಸಕ್ಕಚ್ಚಂ ಪಟಿಪಾದಯಿ॥

೫೫೮"ಚೀವರಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಞ್ಚ, ಪಚ್ಚಯಂ ಸಯನಾಸನಂ।
ಅದಾಸಿ ಉಜುಭೂತೇಸು, ವಿಪ್ಪಸನ್ನೇನ ಚೇತಸಾ॥

೫೫೯"ಚಾತುದ್ದಸಿಂ ಪಞ್ಚದಸಿಂ, ಯಾ ಚ ಪಕ್ಖಸ್ಸ ಅಟ್ಠಮೀ।
ಪಾಟಿಹಾರಿಯಪಕ್ಖಞ್ಚ, ಅಟ್ಠಙ್ಗಸುಸಮಾಗತಂ॥

೫೬೦"ಉಪೋಸಥಂ ಉಪವಸೀ, ಸದಾ ಸೀಲೇಸು ಸಂವುತೋ।
ಸಂಯಮಾ ಸಂವಿಭಾಗಾ ಚ, ಸೋ ವಿಮಾನಸ್ಮಿ ಮೋದತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉದಯಮಾದಿಚ್ಚೋ**ತಿ ಉಗ್ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಆದಿಚ್ಚೋ। **ಸಾವತ್ಥಿಯ**ನ್ತಿ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಕಾಲೇ ಸಾವತ್ಥಿನಗರೇ ಏಕೋ ಗಹಪತಿ ದಾನಪತಿ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ ಏತಾನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕತ್ವಾ ಇಮಂ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಪತ್ತೋತಿ।

ಏವಂ ತೇನ ಇಮೇಸಂ ಅಟ್ಠನ್ನಂ ವಿಮಾನಾನಂ ಕಥಿತಕಾಲೇ ಸಕ್ಕೋ ದೇವರಾಜಾ "ಮಾತಲಿ, ಅತಿವಿಯ ಚಿರಾಯತೀ"ತಿ ಅಪರಮ್ಪಿ ಜವನದೇವಪುತ್ತಂ ಪೇಸೇಸಿ। ಸೋ ವೇಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಆರೋಚೇಸಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ನ ಸಕ್ಕಾ ಇದಾನಿ ಚಿರಾಯಿತು"ನ್ತಿ ಚತೂಸು ದಿಸಾಸು ಏಕಪ್ಪಹಾರೇನೇವ ಬಹೂನಿ ವಿಮಾನಾನಿ ದಸ್ಸೇಸಿ। ರಞ್ಞಾ ಚ ತತ್ಥ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಅನುಭವನ್ತಾನಂ ದೇವಪುತ್ತಾನಂ ಕತಕಮ್ಮಂ ಪುಟ್ಠೋ ಆಚಿಕ್ಖಿ।

೫೬೧"ವೇಹಾಯಸಾಮೇ ಬಹುಕಾ, ಜಾತರೂಪಸ್ಸ ನಿಮ್ಮಿತಾ।
ದದ್ದಲ್ಲಮಾನಾ ಆಭೇನ್ತಿ, ವಿಜ್ಜುವಬ್ಭಘನನ್ತರೇ॥

೫೬೨"ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮೇ ನು ಮಚ್ಚಾ ಕಿಮಕಂಸು ಸಾಧುಂ, ಯೇ ಮೋದರೇ ಸಗ್ಗಪತ್ತಾ ವಿಮಾನೇ॥

೫೬೩"ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೬೪"ಸದ್ಧಾಯ ಸುನಿವಿಟ್ಠಾಯ, ಸದ್ಧಮ್ಮೇ ಸುಪ್ಪವೇದಿತೇ।
ಅಕಂಸು ಸತ್ಥು ವಚನಂ, ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸಾಸನೇ।
ತೇಸಂ ಏತಾನಿ ಠಾನಾನಿ, ಯಾನಿ ತ್ವಂ ರಾಜ ಪಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವೇಹಾಯಸಾಮೇ**ತಿ ವೇಹಾಯಸಾ ಇಮೇ ಆಕಾಸೇಯೇವ ಸಣ್ಠಿತಾ। ಆಕಾಸಟ್ಠಕವಿಮಾನಾ ಇಮೇತಿ ವದತಿ। **ವಿಜ್ಜುವಬ್ಭಘನನ್ತರೇ**ತಿ ಘನವಲಾಹಕನ್ತರೇ ಜಲಮಾನಾ ವಿಜ್ಜು ವಿಯ। **ಸುನಿವಿಟ್ಠಾಯಾ**ತಿ ಮಗ್ಗೇನ ಆಗತತ್ತಾ ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತಾಯ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಮಹಾರಾಜ, ಏತೇ ಪುರೇ ನಿಯ್ಯಾನಿಕೇ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಸಾಸನೇ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಪರಿಸುದ್ಧಸೀಲಾ ಸಮಣಧಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತಾ ಸೋತಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಸಚ್ಛಿಕತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ನಿಬ್ಬತ್ತೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ತತೋ ಚುತಾ ಇಮೇಸು ಕನಕವಿಮಾನೇಸು ಉಪ್ಪನ್ನಾ। ಏತೇಸಂ ಕಸ್ಸಪಬುದ್ಧಸಾವಕಾನಂ ತಾನಿ ಠಾನಾನಿ, ಯಾನಿ ತ್ವಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಪಸ್ಸಸೀತಿ।

ಏವಮಸ್ಸ ಆಕಾಸಟ್ಠಕವಿಮಾನಾನಿ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಮನತ್ಥಾಯ ಉಸ್ಸಾಹಂ ಕರೋನ್ತೋ ಆಹ -

೫೬೫."ವಿದಿತಾನಿ ತೇ ಮಹಾರಾಜ, ಆವಾಸಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಿನಂ।
ಅಥೋ ಕಲ್ಯಾಣಕಮ್ಮಾನಂ, ಠಾನಾನಿ ವಿದಿತಾನಿ ತೇ।
ಉಯ್ಯಾಹಿ ದಾನಿ ರಾಜೀಸಿ, ದೇವರಾಜಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಆವಾಸ**ನ್ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ತಯಾ ಪಠಮಮೇವ ನೇರಯಿಕಾನಂ ಆವಾಸಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ ಠಾನಾನಿ ವಿದಿತಾನಿ, ಇದಾನಿ ಪನ ಆಕಾಸಟ್ಠಕವಿಮಾನಾನಿ ಪಸ್ಸನ್ತೇನ ಅಥೋ ಕಲ್ಯಾಣಕಮ್ಮಾನಂ ಠಾನಾನಿ ವಿದಿತಾನಿ, ಇದಾನಿ ದೇವರಾಜಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ದಟ್ಠುಂ ಉಯ್ಯಾಹಿ ಗಚ್ಛಾಹೀತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಸಿನೇರುಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಠಿತೇ ಸತ್ತ ಪರಿಭಣ್ಡಪಬ್ಬತೇ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತೇ ದಿಸ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಮಾತಲಿಸ್ಸ ಪುಟ್ಠಭಾವಂ ಆವಿಕರೋನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೫೬೬."ಸಹಸ್ಸಯುತ್ತಂ ಹಯವಾಹಿಂ, ದಿಬ್ಬಯಾನಮಧಿಟ್ಠಿತೋ।
ಯಾಯಮಾನೋ ಮಹಾರಾಜಾ, ಅದ್ದಾ ಸೀದನ್ತರೇ ನಗೇ।
ದಿಸ್ವಾನಾಮನ್ತಯೀ ಸೂತಂ, ಇಮೇ ಕೇ ನಾಮ ಪಬ್ಬತಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಹಯವಾಹಿ**ನ್ತಿ ಹಯೇಹಿ ವಾಹಿಯಮಾನಂ। **ದಿಬ್ಬಯಾನಮಧಿಟ್ಠಿತೋ**ತಿ ದಿಬ್ಬಯಾನೇ ಠಿತೋ ಹುತ್ವಾ। **ಅದ್ದಾ**ತಿ ಅದ್ದಸ। **ಸೀದನ್ತರೇ**ತಿ ಸೀದಾಮಹಾಸಮುದ್ದಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ। ತಸ್ಮಿಂ ಕಿರ ಮಹಾಸಮುದ್ದೇ ಉದಕಂ ಸುಖುಮಂ, ಮೋರಪಿಞ್ಛಮತ್ತಮ್ಪಿ ಪಕ್ಖಿತ್ತಂ ಪತಿಟ್ಠಾತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ ಸೀದತೇವ, ತಸ್ಮಾ ಸೋ "ಸೀದಾಮಹಾಸಮುದ್ದೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ತಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ। **ನಗೇ**ತಿ ಪಬ್ಬತೇ। **ಕೇ ನಾಮಾ**ತಿ ಕೇ ನಾಮ ನಾಮೇನ ಇಮೇ ಪಬ್ಬತಾತಿ।

ಏವಂ ನಿಮಿರಞ್ಞಾ ಪುಟ್ಠೋ ಮಾತಲಿ ದೇವಪುತ್ತೋ ಆಹ -

೫೬೭."ಸುದಸ್ಸನೋ ಕರವೀಕೋ, ಈಸಧರೋ ಯುಗನ್ಧರೋ।
ನೇಮಿನ್ಧರೋ ವಿನತಕೋ, ಅಸ್ಸಕಣ್ಣೋ ಗಿರೀ ಬ್ರಹಾ॥

೫೬೮."ಏತೇ ಸೀದನ್ತರೇ ನಗಾ, ಅನುಪುಬ್ಬಸಮುಗ್ಗತಾ।
ಮಹಾರಾಜಾನಮಾವಾಸಾ, ಯಾನಿ ತ್ವಂ ರಾಜ ಪಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸುದಸ್ಸನೋ**ತಿ ಅಯಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಏತೇಸಂ ಸಬ್ಬಬಾಹಿರೋ ಸುದಸ್ಸನೋ ಪಬ್ಬತೋ ನಾಮ, ತದನನ್ತರೇ ಕರವೀಕೋ ನಾಮ, ಸೋ ಸುದಸ್ಸನತೋ ಉಚ್ಚತರೋ । ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ಪನ ತೇಸಂ ಅನ್ತರೇ ಏಕೋಪಿ ಸೀದನ್ತರಮಹಾಸಮುದ್ದೋ। ಕರವೀಕಸ್ಸ ಅನನ್ತರೇ ಈಸಧರೋ ನಾಮ, ಸೋ ಕರವೀಕತೋ ಉಚ್ಚತರೋ। ತೇಸಮ್ಪಿ ಅನ್ತರೇ ಏಕೋ ಸೀದನ್ತರಮಹಾಸಮುದ್ದೋ। ಈಸಧರಸ್ಸ ಅನನ್ತರೇ ಯುಗನ್ಧರೋ ನಾಮ, ಸೋ ಈಸಧರತೋ ಉಚ್ಚತರೋ। ತೇಸಮ್ಪಿ ಅನ್ತರೇ ಏಕೋ ಸೀದನ್ತರಮಹಾಸಮುದ್ದೋ। ಯುಗನ್ಧರಸ್ಸ ಅನನ್ತರೇ ನೇಮಿನ್ಧರೋ ನಾಮ, ಸೋ ಯುಗನ್ಧರತೋ ಉಚ್ಚತರೋ। ತೇಸಮ್ಪಿ ಅನ್ತರೇ ಏಕೋ ಸೀದನ್ತರಮಹಾಸಮುದ್ದೋ। ನೇಮಿನ್ಧರಸ್ಸ ಅನನ್ತರೇ ವಿನತಕೋ ನಾಮ, ಸೋ ನೇಮಿನ್ಧರತೋ ಉಚ್ಚತರೋ। ತೇಸಮ್ಪಿ ಅನ್ತರೇ ಏಕೋ ಸೀದನ್ತರಮಹಾಸಮುದ್ದೋ। ವಿನತಕಸ್ಸ ಅನನ್ತರೇ ಅಸ್ಸಕಣ್ಣೋ ನಾಮ, ಸೋ ವಿನತಕತೋ ಉಚ್ಚತರೋ। ತೇಸಮ್ಪಿ ಅನ್ತರೇ ಏಕೋ ಸೀದನ್ತರಮಹಾಸಮುದ್ದೋ। **ಅನುಪುಬ್ಬಸಮುಗ್ಗತಾ**ತಿ ಏತೇ ಸೀದನ್ತರಮಹಾಸಮುದ್ದೇ ಸತ್ತ ಪಬ್ಬತಾ ಅನುಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಸಮುಗ್ಗತಾ ಸೋಪಾನಸದಿಸಾ ಹುತ್ವಾ ಠಿತಾ। **ಯಾನೀ**ತಿ ಯೇ ತ್ವಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಇಮೇ ಪಬ್ಬತೇ ಪಸ್ಸಸಿ, ಏತೇ ಚತುನ್ನಂ ಮಹಾರಾಜಾನಂ ಆವಾಸಾತಿ।

ಏವಮಸ್ಸ ಚಾತುಮಹಾರಾಜಿಕದೇವಲೋಕಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಪುರತೋ ರಥಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ತಾವತಿಂಸಭವನಸ್ಸ ಚಿತ್ತಕೂಟದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಠಿತಾ ಇನ್ದಪಟಿಮಾ ದಸ್ಸೇಸಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ರಾಜಾ ಪುಚ್ಛಿ, ಇತರೋಪಿಸ್ಸ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ।

೫೭೦.‘‘ಅನೇಕರೂಪಂ ರುಚಿರಂ, ನಾನಾಚಿತ್ರಂ ಪಕಾಸತಿ।
ಆಕಿಣ್ಣಂ ಇನ್ದಸದಿಸೇಹಿ, ಬ್ಯಗ್ಘೇಹೇವ ಸುರಕ್ಖಿತಂ॥

೫೭೧.‘‘ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಇಮಂ ನು ದ್ವಾರಂ ಕಿಮಭಞ್ಞಮಾಹು, ಮನೋರಮಂ ದಿಸ್ಸತಿ ದೂರತೋವ॥

೫೭೨.‘‘ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೭೩.‘‘‘ಚಿತ್ರಕೂಟೋ’ತಿ ಯಂ ಆಹು, ದೇವರಾಜಪವೇಸನಂ।
ಸುದಸ್ಸನಸ್ಸ ಗಿರಿನೋ, ದ್ವಾರಞ್ಹೇತಂ ಪಕಾಸತಿ॥

೫೭೪.‘‘ಅನೇಕರೂಪಂ ರುಚಿರಂ, ನಾನಾಚಿತ್ರಂ ಪಕಾಸತಿ।
ಆಕಿಣ್ಣಂ ಇನ್ದಸದಿಸೇಹಿ, ಬ್ಯಗ್ಘೇಹೇವ ಸುರಕ್ಖಿತಂ।
ಪವಿಸೇತೇನ ರಾಜೀಸಿ, ಅರಜಂ ಭೂಮಿಮಕ್ಕಮಾ’’ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅನೇಕರೂಪ**ನ್ತಿ ಅನೇಕಜಾತಿಕಂ। **ನಾನಾಚಿತ್ರ**ನ್ತಿ ನಾನಾರತನಚಿತ್ರಂ। **ಪಕಾಸತೀ**ತಿ ಕಿಂ ನಾಮ ಏತಂ ಪಞ್ಞಾಯತಿ। **ಆಕಿಣ್ಣ**ನ್ತಿ ಸಮ್ಪರಿಪುಣ್ಣಂ। **ಬ್ಯಗ್ಘೇಹೇವ ಸುರಕ್ಖಿತ**ನ್ತಿ ಯಥಾ ನಾಮ ಬ್ಯಗ್ಘೇಹಿ ವಾ ಸೀಹೇಹಿ ವಾ ಮಹಾವನಂ, ಏವಂ ಇನ್ದಸದಿಸೇಹೇವ ಸುರಕ್ಖಿತಂ। ತಾಸಞ್ಚ ಪನ ಇನ್ದಪಟಿಮಾನಂ ಆರಕ್ಖಣತ್ಥಾಯ ಠಪಿತಭಾವೋ ಏಕಕನಿಪಾತೇ **ಕುಲಾವಕಜಾತಕೇ** (ಜಾ॰ ೧.೧.೩೧) ವುತ್ತನಯೇನ ಗಹೇತಬ್ಬೋ। **ಕಿಂಮಭಞ್ಞಮಾಹೂ**ತಿ ಕಿನ್ನಾಮಂ ವದನ್ತಿ। **ಪವೇಸನ**ನ್ತಿ ನಿಕ್ಖಮನಪ್ಪವೇಸನತ್ಥಾಯ ನಿಮ್ಮಿತಂ। **ಸುದಸ್ಸನಸ್ಸಾ**ತಿ ಸೋಭನದಸ್ಸನಸ್ಸ ಸಿನೇರುಗಿರಿನೋ। **ದ್ವಾರಂ ಹೇತ**ನ್ತಿ ಏತಂ ಸಿನೇರುಮತ್ಥಕೇ ಪತಿಟ್ಠಿತಸ್ಸ ದಸಸಹಸ್ಸಯೋಜನಿಕಸ್ಸ ದೇವನಗರಸ್ಸ ದ್ವಾರಂ ಪಕಾಸತಿ, ದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕೋ ಪಞ್ಞಾಯತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪವಿಸೇತೇನಾ**ತಿ ಏತೇನ ದ್ವಾರೇನ ದೇವನಗರಂ ಪವಿಸ। **ಅರಜಂ ಭೂಮಿಮಕ್ಕಮಾ**ತಿ ಅರಜಂ ಸುವಣ್ಣರಜತಮಣಿಮಯಂ ನಾನಾಪುಪ್ಫೇಹಿ ಸಮಾಕಿಣ್ಣಂ ದಿಬ್ಬಭೂಮಿಂ ದಿಬ್ಬಯಾನೇನ ಅಕ್ಕಮ, ಮಹಾರಾಜಾತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಮಾತಲಿ ರಾಜಾನಂ ದೇವನಗರಂ ಪವೇಸೇಸಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ –

೫೭೫.‘‘ಸಹಸ್ಸಯುತ್ತಂ ಹಯವಾಹಿಂ, ದಿಬ್ಬಯಾನಮಧಿಟ್ಠಿತೋ।
ಯಾಯಮಾನೋ ಮಹಾರಾಜಾ, ಅದ್ದಾ ದೇವಸಭಂ ಇದ’’ನ್ತಿ॥

ಸೋ ದಿಬ್ಬಯಾನೇ ಠಿತೋವ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಸುಧಮ್ಮಾದೇವಸಭಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಾತಲಿಂ ಪುಚ್ಛಿ, ಸೋಪಿಸ್ಸ ಆಚಿಕ್ಖಿ।

೫೭೬.‘‘ಯಥಾ ಸರದೇ ಆಕಾಸೇ, ನೀಲೋಭಾಸೋ ಪದಿಸ್ಸತಿ।
ತಥೂಪಮಂ ಇದಂ ಬ್ಯಮ್ಹಂ, ವೇಳುರಿಯಾಸು ನಿಮ್ಮಿತಂ॥

೫೭೭.‘‘ವಿತ್ತೀ ಹಿ ಮಂ ವಿನ್ದತಿ ಸೂತ ದಿಸ್ವಾ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।

ಇಮಂ ನು ಬ್ಯಮ್ಹಂ ಕಿಮಭಞ್ಞಮಾಹು, ಮನೋರಮಂ ದಿಸ್ಸತಿ ದೂರತೋವ॥

೫೭೮॥ತಸ್ಸ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಯಾಕಾಸಿ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ವಿಪಾಕಂ ಪುಞ್ಞಕಮ್ಮಾನಂ, ಜಾನಂ ಅಕ್ಖಾಸಿಜಾನತೋ॥

೫೭೯॥'ಸುಧಮ್ಮಾ' ಇತಿ ಯಂ ಆಹು, ಪಸ್ಸೇಸಾ ದಿಸ್ಸತೇ ಸಭಾ।
ವೇಳುರಿಯಾರುಚಿರಾ ಚಿತ್ರಾ, ಧಾರಯನ್ತಿ ಸುನಿಮ್ಮಿತಾ॥

೫೮೦॥ಅಟ್ಠಂಸಾ ಸುಕತಾ ಥಮ್ಭಾ, ಸಬ್ಬೇ ವೇಳುರಿಯಾಮಯಾ।
ಯತ್ಥ ದೇವಾ ತಾವತಿಂಸಾ, ಸಬ್ಬೇ ಇನ್ದಪುರೋಹಿತಾ॥

೫೮೧॥ಅತ್ಥಂ ದೇವಮನುಸ್ಸಾನಂ, ಚಿನ್ತಯನ್ತಾ ಸಮಚ್ಛರೇ।
ಪವಿಸೇತೇನ ರಾಜೀಸಿ, ದೇವಾನಂ ಅನುಮೋದನನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಇದನ್ತಿ** ನಿಪಾತಮತ್ತಂ, ದೇವಸಭಂ ಅದ್ದಸಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಸ್ಸೇಸಾತಿ** ಪಸ್ಸ ಏಸಾ। **ವೇಳುರಿಯಾ ರುಚಿರಾತಿ** ರುಚಿರವೇಳುರಿಯಾ। **ಚಿತ್ರಾತಿ** ನಾನಾರತನವಿಚಿತ್ರಾ। **ಧಾರಯನ್ತೀತಿ** ಇಮಂ ಸಭಂ ಏತೇ ಅಟ್ಠಂಸಾದಿಭೇದಾ ಸುಕತಾ ಥಮ್ಭಾ ಧಾರಯನ್ತಿ। **ಇನ್ದಪುರೋಹಿತಾತಿ** ಇನ್ದಂ ಪುರೋಹಿತಂ ಪುರೇಚಾರಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಠಿತಾ ದೇವಮನುಸ್ಸಾನಂ ಅತ್ಥಂ ಚಿನ್ತಯನ್ತಾ ಅಚ್ಛನ್ತಿ। **ಪವಿಸೇತೇನಾತಿ** ಇಮಿನಾ ಮಗ್ಗೇನ ಯತ್ಥ ದೇವಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಅನುಮೋದನ್ತಾ ಅಚ್ಛನ್ತಿ, ತಂ ಠಾನಂ ದೇವಾನಂ ಅನುಮೋದನಂ ಪವಿಸ।

ದೇವಾಪಿ ಖೋ ತಸ್ಸಾಗಮನಮಗ್ಗಂ ಓಲೋಕೇನ್ತಾವ ನಿಸೀದಿಂಸು। ತೇ "ರಾಜಾ ಆಗತೋ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ದಿಬ್ಬಗನ್ಧವಾಸಪುಪ್ಫಹತ್ಥಾ ಯಾವ ಚಿತ್ತಕೂಟದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕಾ ಪಟಿಮಗ್ಗಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ದಿಬ್ಬಗನ್ಧಮಾಲಾದೀಹಿ ಪೂಜಯನ್ತಾ ಸುಧಮ್ಮಾದೇವಸಭಂ ಆನಯಿಂಸು। ರಾಜಾ ರಥಾ ಓತರಿತ್ವಾ ದೇವಸಭಂ ಪಾವಿಸಿ। ದೇವಾ ಆಸನೇನ ನಿಮನ್ತಯಿಂಸು। ಸಕ್ಕೋಪಿ ಆಸನೇನ ಚೇವ ಕಾಮೇಹಿ ಚ ನಿಮನ್ತೇಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೫೮೨॥ತಂ ದೇವಾ ಪಟಿನನ್ದಿಂಸು, ದಿಸ್ವಾ ರಾಜಾನಮಾಗತಂ।
ಸ್ವಾಗತಂ ತೇ ಮಹಾರಾಜ, ಅಥೋ ತೇ ಅದುರಾಗತಂ।
ನಿಸೀದ ದಾನಿ ರಾಜೀಸಿ, ದೇವರಾಜಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ॥

೫೮೩॥ಸಕ್ಕೋಪಿ ಪಟಿನನ್ದಿತ್ಥ, ವೇದೇಹಂ ಮಿಥಿಲಗ್ಗಹಂ।
ನಿಮನ್ತಯಿತ್ಥ ಕಾಮೇಹಿ, ಆಸನೇನ ಚ ವಾಸವೋ॥

೫೮೪॥ಸಾಧು ಖೋಸಿ ಅನುಪ್ಪತ್ತೋ, ಆವಾಸಂ ವಸವತ್ತಿನಂ।
ವಸ ದೇವೇಸು ರಾಜೀಸಿ, ಸಬ್ಬಕಾಮಸಮಿದ್ಧಿಸು।
ತಾವತಿಂಸೇಸು ದೇವೇಸು, ಭುಞ್ಜ ಕಾಮೇ ಅಮಾನುಸೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಟಿನನ್ದಿಂಸೂತಿ** ಸಮ್ಪಿಯಾಯಿಂಸು, ಹಟ್ಠತುಟ್ಠಾವ ಹುತ್ವಾ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿಂಸು। **ಸಬ್ಬಕಾಮಸಮಿದ್ಧಿಸೂತಿ** ಸಬ್ಬೇಸಂ ಕಾಮಾನಂ ಸಮಿದ್ಧಿಯುತ್ತೇಸು।

ಏವಂ ಸಕ್ಕೇನ ದಿಬ್ಬಕಾಮೇಹಿ ಚೇವ ಆಸನೇನ ಚ ನಿಮನ್ತಿತೋ ರಾಜಾ ಪಟಿಕ್ಖಿಪನ್ತೋ ಆಹ -

೫೮೫.‘‘ಯಥಾ ಯಾಚಿತಕಂ ಯಾನಂ, ಯಥಾ ಯಾಚಿತಕಂ ಧನಂ।
ಏವಂ ಸಮ್ಪದಮೇವೇತಂ, ಯಂ ಪರತೋ ದಾನಪಚ್ಚಯಾ॥

೫೮೬.‘‘ನ ಚಾಹಮೇತಮಿಚ್ಛಾಮಿ, ಯಂ ಪರತೋ ದಾನಪಚ್ಚಯಾ।
ಸಯಂಕತಾನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ, ತಂ ಮೇ ಆವೇಣಿಕಂ ಧನಂ॥

೫೮೭.‘‘ಸೋಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸೇಸು, ಕಾಹಾಮಿ ಕುಸಲಂ ಬಹುಂ।
ದಾನೇನ ಸಮಚರಿಯಾಯ, ಸಂಯಮೇನ ದಮೇನ ಚ।
ಯಂ ಕತ್ವಾ ಸುಖಿತೋ ಹೋತಿ, ನ ಚ ಪಚ್ಛಾನುತಪ್ಪತೀ’’ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಯಂ ಪರತೋ ದಾನಪಚ್ಚಯಾ**ತಿ ಯಂ ಪರತೋ ತಸ್ಸ ಪರಸ್ಸ ದಾನಪಚ್ಚಯಾ ತೇನ ದಿನ್ನತ್ತಾ ಲಬ್ಭತಿ, ತಂ ಯಾಚಿತಕಸದಿಸಂ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ನಾಹಂ ಏತಂ ಇಚ್ಛಾಮಿ। **ಸಯಂಕತಾನೀ**ತಿ ಯಾನಿ ಪನ ಮಯಾ ಅತ್ತನಾ ಕತಾನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ, ತಮೇವ ಮಮ ಪರೇಹಿ ಅಸಾಧಾರಣತ್ತಾ ಆವೇಣಿಕಂ ಧನಂ ಅನುಗಾಮಿಯಧನಂ। **ಸಮಚರಿಯಾಯಾ**ತಿ ತೀಹಿ ದ್ವಾರೇಹಿ ಸಮಚರಿಯಾಯ। **ಸಂಯಮೇನಾ**ತಿ ಸೀಲರಕ್ಖಣೇನ। **ದಮೇನಾ**ತಿ ಇನ್ದ್ರಿಯದಮೇನ।

ಏವಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ದೇವಾನಂ ಮಧುರಸದ್ದೇನ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ। ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋಯೇವ ಮನುಸ್ಸಗಣನಾಯ ಸತ್ತ ದಿವಸಾನಿ ಠತ್ವಾ ದೇವಗಣಂ ಕೋಸೇತ್ವಾ ದೇವಗಣಮಜ್ಝೇ ಠಿತೋವ ಮಾತಲಿಸ್ಸ ಗುಣಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ -

೫೮೮.‘‘ಬಹೂಪಕಾರೋ ನೋ ಭವಂ, ಮಾತಲಿ ದೇವಸಾರಥಿ।
ಯೋ ಮೇ ಕಲ್ಯಾಣಕಮ್ಮಾನಂ, ಪಾಪಾನಂ ಪಟಿದಸ್ಸಯೀ’’ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಯೋ ಮೇ ಕಲ್ಯಾಣಕಮ್ಮಾನಂ, ಪಾಪಾನಂ ಪಟಿದಸ್ಸಯೀ**ತಿ ಯೋ ಏಸ ಮಯ್ಹಂ ಕಲ್ಯಾಣಕಮ್ಮಾನಂ ದೇವಾನಞ್ಚ ಠಾನಾನಿ ಪಾಪಕಮ್ಮಾನಂ ನೇರಯಿಕಾನಞ್ಚ ಪಾಪಾನಿ ಠಾನಾನಿ ದಸ್ಸೇಸೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸಗ್ಗಕಣ್ಡಂ ನಿಟ್ಠಿತಂ।

ಅಥ ರಾಜಾ ಸಕ್ಕಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ ‘‘ಇಚ್ಛಾಮಹಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಮನುಸ್ಸಲೋಕಂ ಗನ್ತು’’ನ್ತಿ ಆಹ। ಸಕ್ಕೋ ‘‘ತೇನ ಹಿ, ಸಮ್ಮ ಮಾತಲಿ, ನಿಮಿರಾಜಾನಂ ತತ್ಥೇವ ಮಿಥಿಲಂ ನೇಹೀ’’ತಿ ಆಹ। ಸೋ ‘‘ಸಾಧೂ’’ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ರಥಂ ಉಪಟ್ಠಾಪೇಸಿ। ರಾಜಾ ದೇವಗಣೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮ್ಮೋದಿತ್ವಾ ದೇವೇ ನಿವತ್ತಾಪೇತ್ವಾ ರಥಂ ಅಭಿರುಹಿ। ಮಾತಲಿ ರಥಂ ಪೇಸೇನ್ತೋ ಪಾಚೀನದಿಸಾಭಾಗೇನ ಮಿಥಿಲಂ ಪಾಪುಣಿ। ಮಹಾಜನೋ ದಿಬ್ಬರಥಂ ದಿಸ್ವಾ ‘‘ರಾಜಾ ನೋ ಆಗತೋ’’ತಿ ಪಮುದಿತೋ ಅಹೋಸಿ। ಮಾತಲಿ ಮಿಥಿಲಂ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಸೀಹಪಞ್ಜರೇ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಓತಾರೇತ್ವಾ ‘‘ಗಚ್ಛಾಮಹಂ, ಮಹಾರಾಜಾ’’ತಿ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ। ಮಹಾಜನೋಪಿ ರಾಜಾನಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ‘‘ಕೀದಿಸೋ, ದೇವ, ದೇವಲೋಕೋ’’ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ರಾಜಾ ದೇವತಾನಞ್ಚ ಸಕ್ಕಸ್ಸ ಚ ದೇವರಞ್ಞೋ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ವಣ್ಣೇತ್ವಾ ‘‘ತುಮ್ಹೇಪಿ ದಾನಾದೀನಿ ಪುಞ್ಞಾನಿ ಕರೋಥ, ಏವಂ ತಸ್ಮಿಂ ದೇವಲೋಕೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಿಸ್ಸಥಾ’’ತಿ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಸಿ।

ಸೋ ಅಪರಭಾಗೇ ಕಪ್ಪಕೇನ ಪಲಿತಸ್ಸ ಜಾತಭಾವೇ ಆರೋಚಿತೇ ಪಲಿತಂ ಸುವಣ್ಣಸಣ್ಡಾಸೇನ ಉದ್ಧರಾಪೇತ್ವಾ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಕಪ್ಪಕಸ್ಸ ಗಾಮವರಂ ದತ್ವಾ ಪಬ್ಬಜಿತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ ಪುತ್ತಸ್ಸ ರಜ್ಜಂ ಪಟಿಚ್ಛಾಪೇಸಿ। ತೇನ ಚ ‘‘ಕಸ್ಮಾ, ದೇವ,

ಪಬ್ಬಜಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ -

"ಉತ್ತಮಙ್ಗರುಹಾ ಮಯ್ಹಂ, ಇಮೇ ಜಾತಾ ವಯೋಹರಾ।
ಪಾತುಭೂತಾ ದೇವದೂತಾ, ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಸಮಯೋ ಮಮಾ"ತಿ॥ -

ಗಾಥಂ ವತ್ವಾ ಪುರಿಮರಾಜಾನೋ ವಿಯ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಅಮ್ಬವನೇ ವಿಹರನ್ತೋ ಚತ್ತಾರೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿಹಾರೇ ಭಾವೇತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೂಪಗೋ ಅಹೋಸಿ। ತಸ್ಸೇವಂ ಪಬ್ಬಜಿತಭಾವಂ ಆವಿಕರೋನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಓಸಾನಗಾಥಮಾಹ -

೫೮೯."ಇದಂ ವತ್ವಾ ನಿಮಿರಾಜಾ, ವೇದೇಹೋ ಮಿಥಿಲಗ್ಗಹೋ।
ಪುಥುಯಞ್ಞಂ ಯಜಿತ್ವಾನ, ಸಂಯಮಂ ಅಜ್ಝುಪಾಗಮೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಇದಂ ವತ್ವಾ**ತಿ "ಉತ್ತಮಙ್ಗರುಹಾ ಮಯ್ಹ"ನ್ತಿ ಇಮಂ ಗಾಥಂ ವತ್ವಾ। **ಪುಥುಯಞ್ಞಂ ಯಜಿತ್ವಾನಾ**ತಿ ಮಹಾದಾನಂ ದತ್ವಾ। **ಸಂಯಮಂ ಅಜ್ಝುಪಾಗಮೀ**ತಿ ಸೀಲಸಂಯಮಂ ಉಪಗತೋ।

ಪುತ್ತೋ ಪನಸ್ಸ ಕಾಳಾರಜನಕೋ ನಾಮ ತಂ ವಂಸಂ ಉಪಚ್ಛಿನ್ದಿ।

ಸತ್ಥಾ ಇಮಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಆಹರಿತ್ವಾ "ನ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇದಾನೇವ, ಪುಬ್ಬೇಪಿ ತಥಾಗತೋ ಮಹಾಭಿನಿಕ್ಖಮನಂ ನಿಕ್ಖನ್ತೋಯೇವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಜಾತಕಂ ಸಮೋಧಾನೇಸಿ "ತದಾ ಸಕ್ಕೋ ಅನುರುದ್ಧೋ ಅಹೋಸಿ, ಮಾತಲಿ ಆನನ್ದೋ, ಚತುರಾಸೀತಿ ಖತ್ತಿಯಸಹಸ್ಸಾನಿ ಬುದ್ಧಪರಿಸಾ, ನಿಮಿರಾಜಾ ಪನ ಅಹಮೇವ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ ಅಹೋಸಿ"ನ್ತಿ।

ನಿಮಿಜಾತಕವಣ್ಣನಾ ಚತುತ್ಥಾ।

[೫೪೨] ೫. ಉಮಙ್ಗಜಾತಕವಣ್ಣನಾ

ಪಞ್ಚಾಲೋ ಸಬ್ಬಸೇನಾಯಾತಿ ಇದಂ ಸತ್ಥಾ ಜೇತವನೇ ವಿಹರನ್ತೋ ಪಞ್ಞಾಪಾರಮಿಂ ಆರಬ್ಭ ಕಥೇಸಿ। ಏಕದಿವಸಞ್ಹಿ ಭಿಕ್ಖೂ ಧಮ್ಮಸಭಾಯಂ ಸನ್ನಿಸಿನ್ನಾ ತಥಾಗತಸ್ಸ ಪಞ್ಞಾಪಾರಮಿಂ ವಣ್ಣಯನ್ತಾ ನಿಸೀದಿಂಸು "ಮಹಾಪಞ್ಞೋ, ಆವುಸೋ, ತಥಾಗತೋ ಪುಥುಪಞ್ಞೋ ಗಮ್ಭೀರಪಞ್ಞೋ ಹಾಸಪಞ್ಞೋ ಜವನಪಞ್ಞೋ ತಿಕ್ಖಪಞ್ಞೋ ನಿಬ್ಬೇಧಿಕಪಞ್ಞೋ ಪರಪ್ಪವಾದಮದ್ದನೋ, ಅತ್ತನೋ ಪಞ್ಞಾನುಭಾವೇನ ಕೂಟದನ್ತಾದಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ, ಸಭಿಯಾದಯೋ ಪರಿಬ್ಬಾಜಕೇ, ಅಙ್ಗುಲಿಮಾಲಾದಯೋ ಚೋರೇ, ಆಳವಕಾದಯೋ ಯಕ್ಖೇ, ಸಕ್ಕಾದಯೋ ದೇವೇ, ಬಕಾದಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಾನೋ ಚ ದಮೇತ್ವಾ ನಿಬ್ಬಿಸೇವನೇ ಅಕಾಸಿ, ಬಹುಜನಕಾಯೇ ಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ದತ್ವಾ ಮಗ್ಗಫಲೇಸು ಪತಿಟ್ಠಾಪೇಸಿ, ಏವಂ ಮಹಾಪಞ್ಞೋ, ಆವುಸೋ, ಸತ್ಥಾ"ತಿ। ಸತ್ಥಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಕಾಯ ನುತ್ಥ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಏತರಹಿ ಕಥಾಯ ಸನ್ನಿಸಿನ್ನಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಇಮಾಯ ನಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ನ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ತಥಾಗತೋ ಇದಾನೇವ ಪಞ್ಞವಾ, ಅತೀತೇಪಿ ಅಪರಿಪಕ್ಕೇ ಞಾಣೇ ಬೋಧಿಞಾಣತ್ಥಾಯ ಚರಿಯಂ ಚರನ್ತೋಪಿ ಪಞ್ಞವಾಯೇವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ತೇಹಿ ಯಾಚಿತೋ ಅತೀತಂ ಆಹರಿ।

ಅತೀತೇ ವಿದೇಹರಟ್ಠೇ ಮಿಥಿಲಾಯಂ ವೇದೇಹೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಅತ್ಥಧಮ್ಮಾನುಸಾಸಕಾ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಅಹೇಸುಂ ಸೇನಕೋ, ಪುಕ್ಕುಸೋ, ಕಾಮಿನ್ದೋ, ದೇವಿನ್ದೋ ಚಾತಿ। ತದಾ ರಾಜಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪಟಿಸನ್ಧಿಗ್ಗಹಣದಿವಸೇ ಪಚ್ಚೂಸಕಾಲೇ ಏವರೂಪಂ ಸುಪಿನಂ ಅದ್ದಸ - ರಾಜಙ್ಗಣೇ ಚತೂಸು ಕೋಣೇಸು ಚತ್ತಾರೋ ಅಗ್ಗಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಮಹಾಪಾಕಾರಪ್ಪಮಾಣಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಪಜ್ಜಲನ್ತಿ। ತೇಸಂ ಮಜ್ಝೇ ಖಜ್ಜೋಪನಕಪ್ಪಮಾಣೋ ಅಗ್ಗಿಕ್ಖನ್ಧೋ ಉಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ತಙ್ಖಣಞ್ಞೇವ ಚತ್ತಾರೋ ಅಗ್ಗಿಕ್ಖನ್ಧೇ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಯಾವ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಸಕಲಚಕ್ಕವಾಳಂ ಓಭಾಸೇತ್ವಾ ಠಿತೋ, ಭೂಮಿಯಂ ಪತಿತೋ ಸಾಸಪಬೀಜಮತ್ತಮ್ಪಿ ಪಞ್ಞಾಯತಿ। ತಂ ಸದೇವಕಾ ಲೋಕಾ ಸಮಾರಕಾ ಸಬ್ರಹ್ಮಕಾ ಗನ್ಧಮಾಲಾದೀಹಿ ಪೂಜೇನ್ತಿ, ಮಹಾಜನೋ

ಜಾಲನ್ತರೇನೇವ ಚರತಿ, ಲೋಮಕೂಪಮತ್ತಮ್ಪಿ ಉಣ್ಹಂ ನ ಗಣ್ಹಾತಿ। ರಾಜಾ ಇಮಂ ಸುಪಿನಂ ದಿಸ್ವಾ ಭೀತತಸಿತೋ ಉಟ್ಠಾಯ "ಕಿಂ ನು ಖೋ ಮೇ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇನ್ತೋ ನಿಸಿನ್ನಕೋವ ಅರುಣಂ ಉಟ್ಠಾಪೇಸಿ।

ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ಪಾತೋವಾಗನ್ತ್ವಾ "ಕಚ್ಚಿ, ದೇವ, ಸುಖಂ ಸಯಿತ್ಥಾ"ತಿ ಸುಖಸೇಯ್ಯಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। ಸೋ "ಕುತೋ ಮೇ ಸುಖಸೇಯ್ಯಂ ಲದ್ಧ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ "ಏವರೂಪೋ ಮೇ ಸುಪಿನೋ ದಿಟ್ಠೋ"ತಿ ಸಬ್ಬಂ ಕಥೇಸಿ। ಅಥ ನಂ ಸೇನಕಪಣ್ಡಿತೋ "ಮಾ ಭಾಯಿ, ಮಹಾರಾಜ, ಮಙ್ಗಲಸುಪಿನೋ ಏಸ, ವುದ್ಧಿ ವೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಕಿಂ ಕಾರಣಾ ಆಚರಿಯಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಮಹಾರಾಜ, ಅಮ್ಹೇ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತೇ ಅಭಿಭವಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞೋ ವೋ ಪಞ್ಚಮೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ, ಮಯಞ್ಹಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಚತ್ತಾರೋ ಅಗ್ಗಿಕ್ಖನ್ಧಾ ವಿಯ, ತೇಸಂ ಮಜ್ಝೇ ಉಪ್ಪನ್ನೋ ಅಗ್ಗಿಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿಯ ಅಞ್ಞೋ ಪಞ್ಚಮೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಸದೇವಕೇ ಲೋಕೇ ಅಸದಿಸೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಪನೇಸ ಕುಹಿ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ "ಮಹಾರಾಜ, ಅಜ್ಜ ತಸ್ಸ ಪಟಿಸನ್ಧಿಗ್ಗಹಣೇನ ವಾ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿತೋ ನಿಕ್ಖಮನೇನ ವಾ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಅತ್ತನೋ ಸಿಪ್ಪಬಲೇನ ದಿಬ್ಬಚಕ್ಖುನಾ ದಿಟ್ಠೋ ವಿಯ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ। ರಾಜಾಪಿ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಂ ವಚನಂ ಅನುಸ್ಸರಿ।

ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಪನ ಚತೂಸು ದ್ವಾರೇಸು ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕೋ, ದಕ್ಖಿಣಯವಮಜ್ಝಕೋ, ಪಚ್ಛಿಮಯವಮಜ್ಝಕೋ, ಉತ್ತರಯವಮಜ್ಝಕೋತಿ ಚತ್ತಾರೋ ಗಾಮಾ ಅಹೇಸುಂ। ತೇಸು ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕೇ ಸಿರಿವಡ್ಢನೋ ನಾಮ ಸೇಟ್ಠಿ ಪಟಿವಸತಿ, ಸುಮನದೇವೀ ನಾಮಸ್ಸ ಭರಿಯಾ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಂ ದಿವಸಂ ರಞ್ಞೋ ಸುಪಿನಸ್ಸ ದಿಟ್ಠವೇಲಾಯ ತಾವತಿಂಸಭವನತೋ ಚವಿತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿ। ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಕಾಲೇ ಅಪರೇಪಿ ದೇವಪುತ್ತಸಹಸ್ಸಾ ತಾವತಿಂಸಭವನತೋ ಚವಿತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಗಾಮೇ ಸೇಟ್ಠಾನುಸೇಟ್ಠೀನಂ ಕುಲೇಸು ಪಟಿಸನ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಿಂಸು। ಸುಮನದೇವೀಪಿ ದಸಮಾಸಚ್ಚಯೇನ ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಂ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಸಕ್ಕೋ ಮನುಸ್ಸಲೋಕಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿತೋ ನಿಕ್ಖಮನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಇಮಂ ಬುದ್ಧಙ್ಕುರಂ ಸದೇವಕೇ ಲೋಕೇ ಪಾಕಟಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿತೋ ನಿಕ್ಖನ್ತಕ್ಖಣೇ ಅದಿಸ್ಸಮಾನಕಾಯೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಏಕಂ ಓಸಧಘಟಿಕಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಂ ಮುಟ್ಠಿಂ ಕತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಪನ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿತೋ ನಿಕ್ಖನ್ತೇ ಮಾತು ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಮ್ಪಿ ದುಕ್ಖಂ ನಾಹೋಸಿ, ಧಮಕರಣತೋ ಉದಕಮಿವ ಸುಖೇನ ನಿಕ್ಖಮಿ।

ಸಾ ತಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಓಸಧಘಟಿಕಂ ದಿಸ್ವಾ "ತಾತ, ಕಿಂ ತೇ ಲದ್ಧ"ನ್ತಿ ಆಹ। "ಓಸಧಂ, ಅಮ್ಮಾ"ತಿ ದಿಬ್ಬೋಸಧಂ ಮಾತು ಹತ್ಥೇ ಠಪೇಸಿ। ಠಪೇತ್ವಾ ಚ ಪನ "ಅಮ್ಮ, ಇದಂ ಓಸಧಂ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಆಬಾಧೇನ ಆಬಾಧಿಕಾನಂ ದೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ತುಟ್ಠಪಹಟ್ಠಾ ಸಿರಿವಡ್ಢನಸೇಟ್ಠಿನೋ ಆರೋಚೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಪನ ಸತ್ತವಸ್ಸಿಕೋ ಸೀಸಾಬಾಧೋ ಅತ್ಥಿ। ಸೋ ತುಟ್ಠಪಹಟ್ಠೋ ಹುತ್ವಾ "ಅಯಂ ಮಾತುಕುಚ್ಛಿತೋ ಜಾಯಮಾನೋ ಓಸಧಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತೋ, ಜಾತಕ್ಖಣೇಯೇವ ಮಾತರಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇಸಿ, ಏವರೂಪೇನ ಪುಞ್ಞವತಾ ದಿನ್ನಂ ಓಸಧಂ ಮಹಾನುಭಾವಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಂ ಓಸಧಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನಿಸದಾಯಂ ಘಂಸಿತ್ವಾ ಥೋಕಂ ನಲಾಟೇ ಮಕ್ಖೇಸಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ತಸ್ಸ ಸತ್ತವಸ್ಸಿಕೋ ಸೀಸಾಬಾಧೋ ಪದುಮಪತ್ತತೋ ಉದಕಂ ವಿಯ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಗತೋ। ಸೋ "ಮಹಾನುಭಾವಂ ಓಸಧ"ನ್ತಿ ಸೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತೋ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಓಸಧಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತಭಾವೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪಾಕಟೋ ಜಾತೋ। ಯೇ ಕೇಚಿ ಆಬಾಧಿಕಾ, ಸಬ್ಬೇ ಸೇಟ್ಠಿಸ್ಸ ಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಓಸಧಂ ಯಾಚನ್ತಿ। ಸಬ್ಬೇಸಂ ನಿಸದಾಯಂ ಘಂಸಿತ್ವಾ ಥೋಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಉದಕೇನ ಆಲೋಲೇತ್ವಾ ದೇತಿ । ದಿಬ್ಬೋಸಧೇನ ಸರೀರೇ ಮಕ್ಖಿತಮತ್ತೇಯೇವ ಸಬ್ಬಾಬಾಧಾ ವೂಪಸಮ್ಮನ್ತಿ। ಸುಖಿತಾ ಮನುಸ್ಸಾ "ಸಿರಿವಡ್ಢನಸೇಟ್ಠಿನೋ ಗೇಹೇ ಓಸಧಸ್ಸ ಮಹನ್ತೋ ಆನುಭಾವೋ"ತಿ ವಣ್ಣಯನ್ತಾ ಪಕ್ಕಮಿಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪನ ನಾಮಗ್ಗಹಣದಿವಸೇ ಮಹಾಸೇಟ್ಠಿ "ಮಮ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಅಯ್ಯಕಾದೀನಂ ನ ನಾಮೇನ ಅತ್ಥೋ ಅತ್ಥಿ, ಜಾಯಮಾನಸ್ಸ ಓಸಧಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತತ್ತಾ ಓಸಧನಾಮಕೋವ ಹೋತೂ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಮಹೋಸಧಕುಮಾರೋ"ತ್ವೇವಸ್ಸ ನಾಮಮಕಾಸಿ।

ಇದಞ್ಚಸ್ಸ ಅಹೋಸಿ “ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಮಹಾಪುಞ್ಞೋ, ನ ಏಕಕೋವ ನಿಬ್ಬತ್ತಿಸ್ಸತಿ, ಇಮಿನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಜಾತದಾರಕೇಹಿ ಭವಿತಬ್ಬ”ನ್ತಿ। ಸೋ ಓಲೋಕಾಪೇನ್ತೋ ದಾರಕಸಹಸ್ಸಾನಂ ನಿಬ್ಬತ್ತಭಾವಂ ಸುತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇಸಮ್ಪಿ ಕುಮಾರಕಾನಂ ಪಿಳನ್ಧನಾನಿ ದತ್ವಾ ಧಾತಿಯೋ ದಾಪೇಸಿ “ಪುತ್ತಸ್ಸ ಮೇ ಉಪಟ್ಠಾಕಾ ಭವಿಸ್ಸನ್ತೀ”ತಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ತೇಸಂ ಮಙ್ಗಲಟ್ಠಾನೇ ಮಙ್ಗಲಂ ಕಾರೇಸಿ। ದಾರಕೇ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಉಪಟ್ಠಾತುಂ ಆನೇನ್ತಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕೀಳನ್ತೋ ವಡ್ಢಿತ್ವಾ ಸತ್ತವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ ಸುವಣ್ಣಪಟಿಮಾ ವಿಯ ಅಭಿರೂಪೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಗಾಮಮಜ್ಝೇ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕೀಳನ್ತಸ್ಸ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಾದೀಸು ಆಗಚ್ಛನ್ತೇಸು ಕೀಳಾಮಣ್ಡಲಂ ಭಿಜ್ಜತಿ। ವಾತಾತಪಪಹರಣಕಾಲೇ ದಾರಕಾ ಕಿಲಮನ್ತಿ। ಏಕದಿವಸಞ್ಚ ತೇಸಂ ಕೀಳನ್ತಾನಂಯೇವ ಅಕಾಲಮೇಘೋ ಉಟ್ಠಹಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ನಾಗಬಲೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಧಾವಿತ್ವಾ ಏಕಸಾಲಂ ಪಾವಿಸಿ। ಇತರೇ ದಾರಕಾ ಪಚ್ಛತೋ ಧಾವನ್ತಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಪಾದೇಸು ಪಹರಿತ್ವಾ ಉಪಕ್ಖಲಿತ್ವಾ ಪತಿತಾ ಜಣ್ಣುಕಭೇದಾದೀನಿ ಪಾಪುಣಿಂಸು। ಬೋಧಿಸತ್ತೋಪಿ “ಇಮಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಕೀಳಾಸಾಲಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಏವಂ ವಾತೇ ವಾ ವಸ್ಸೇ ವಾ ಆತಪೇ ವಾ ಆಗತೇ ನ ಕಿಲಮಿಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತೇ ದಾರಕೇ ಆಹ - “ಸಮ್ಮಾ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ವಾತೇ ವಾ ವಸ್ಸೇ ವಾ ಆತಪೇ ವಾ ಆಗತೇ ಠಾನನಿಸಜ್ಜಸಯನಕ್ಖಮಂ ಏಕಂ ಸಾಲಂ ಕಾರೇಸ್ಸಾಮ, ಏಕೇಕಂ ಕಹಾಪಣಂ ಆಹರಥಾ”ತಿ। ತೇ ತಥಾ ಕರಿಂಸು।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ಮಹಾವಡ್ಢಕಿಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ “ಇಮಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಸಾಲಂ ಕರೋಹೀ”ತಿ ಸಹಸ್ಸಂ ಅದಾಸಿ। ಸೋ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಸಹಸ್ಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಾಣುಕಣ್ಟಕೇ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ ಭೂಮಿಂ ಸಮಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಸುತ್ತಂ ಪಸಾರೇಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಸ್ಸ ಸುತ್ತಪಸಾರಣವಿಧಾನಂ ಅನಾರಾಧೇನ್ತೋ “ಆಚರಿಯ, ಏವಂ ಅಪಸಾರೇತ್ವಾ ಸಾಧುಕಂ ಪಸಾರೇಹೀ”ತಿ ಆಹ। ಸಾಮಿ, ಅಹಂ ಅತ್ತನೋ ಸಿಪ್ಪಾನುರೂಪೇನ ಪಸಾರೇಸಿಂ, ಇತೋ ಅಞ್ಞಂ ನ ಜಾನಾಮೀತಿ। ‘ಏತ್ತಕಂ ಅಜಾನನ್ತೋ ತ್ವಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಧನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸಾಲಂ ಕಥಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ, ಆಹರ, ಸುತ್ತಂ ಪಸಾರೇತ್ವಾ ತೇ ದಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಂ ಸುತ್ತಂ ಪಸಾರೇಸಿ। ತಂ ವಿಸ್ಸಕಮ್ಮದೇವಪುತ್ತಸ್ಸ ಪಸಾರಿತಂ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ತತೋ ವಡ್ಢಕಿಂ ಆಹ “ಏವಂ ಪಸಾರೇತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸೀ”ತಿ? “ನ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ। “ಮಮ ವಿಚಾರಣಾಯ ಪನ ಕಾತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸೀ”ತಿ। “ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮಿ, ಸಾಮೀ”ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಯಥಾ ತಸ್ಸಾ ಸಾಲಾಯ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪದೇಸೇ ಅನಾಥಾನಂ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಹೋತಿ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ಅನಾಥಾನಂ ಇತ್ಥೀನಂ ವಿಜಾಯನಟ್ಠಾನಂ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ಆಗನ್ತುಕಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಂ ವಸನಟ್ಠಾನಂ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ಆಗನ್ತುಕಮನುಸ್ಸಾನಂ ವಸನಟ್ಠಾನಂ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ಆಗನ್ತುಕವಾಣಿಜಾನಂ ಭಣ್ಡಟ್ಠಪನಟ್ಠಾನಂ ಹೋತಿ, ತಥಾ ಸಬ್ಬಾನಿ ಠಾನಾನಿ ಬಹಿಮುಖಾನಿ ಕತ್ವಾ ಸಾಲಂ ವಿಚಾರೇಸಿ। ತತ್ಥೇವ ಕೀಳಾಮಣ್ಡಲಂ, ತತ್ಥೇವ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ, ತತ್ಥೇವ ಧಮ್ಮಸಭಂ ಕಾರೇಸಿ। ಕತಿಪಾಹೇನೇವ ನಿಟ್ಠಿತಾಯ ಸಾಲಾಯ ಚಿತ್ತಕಾರೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಂ ವಿಚಾರೇತ್ವಾ ರಮಣೀಯಂ ಚಿತ್ತಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇಸಿ। ಸಾಲಾ ಸುಧಮ್ಮಾದೇವಸಭಾಪಟಿಭಾಗಾ ಅಹೋಸಿ।

ತತೋ “ನ ಏತ್ತಕೇನ ಸಾಲಾ ಸೋಭತಿ, ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಪನ ಕಾರೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ”ತಿ ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಖಣಾಪೇತ್ವಾ ಇಟ್ಠಕವಡ್ಢಕಿಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಂ ವಿಚಾರೇತ್ವಾ ಸಹಸ್ಸವಙ್ಕಂ ಸತತಿತ್ಥಂ ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಕಾರೇಸಿ। ಸಾ ಪಞ್ಚವಿಧಪದುಮಸಞ್ಛನ್ನಾ ನನ್ದಾಪೋಕ್ಖರಣೀ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ತಸ್ಸಾ ತೀರೇ ಪುಪ್ಫಫಲಧರೇ ನಾನಾರುಕ್ಖೇ ರೋಪಾಪೇತ್ವಾ ನನ್ದನವನಕಪ್ಪಂ ಉಯ್ಯಾನಂ ಕಾರೇಸಿ। ತಮೇವ ಚ ಸಾಲಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಧಮ್ಮಿಕಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಞ್ಚೇವ ಆಗನ್ತುಕಗಮಿಕಾದೀನಞ್ಚ ದಾನವತ್ತಂ ಪಟ್ಠಪೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಸಾ ಕಿರಿಯಾ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪಾಕಟಾ ಅಹೋಸಿ । ಬಹೂ ಮನುಸ್ಸಾ ಓಸರನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಸಾಲಾಯ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಸಮ್ಪತ್ತಸಮ್ಪತ್ತಾನಂ ಕಾರಣಾಕಾರಣಂ ಯುತ್ತಾಯುತ್ತಂ ಕಥೇಸಿ, ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಠಪೇಸಿ, ಬುದ್ಧುಪ್ಪಾದಕಾಲೋ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ।

ವೇದೇಹರಾಜಾಪಿ ಸತ್ತವಸ್ಸಚ್ಚಯೇನ “ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ‘ಅಮ್ಹೇ ಅಭಿಭವಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚಮೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತೀ’ತಿ ಮೇ ಕಥಯಿಂಸು, ಕತ್ಥ ಸೋ ಏತರಹೀ”ತಿ ಸರಿತ್ವಾ “ತಸ್ಸ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಜಾನಾಥಾ”ತಿ ಚತೂಹಿ ದ್ವಾರೇಹಿ ಚತ್ತಾರೋ ಅಮಚ್ಚೇ ಪೇಸೇಸಿ। ಸೇಸದ್ವಾರೇಹಿ ನಿಕ್ಖನ್ತಾ ಅಮಚ್ಚಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸು। ಪಾಚೀನದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ ಅಮಚ್ಚೋ ಪನ ಸಾಲಾದೀನಿ ದಿಸ್ವಾ “ಪಣ್ಡಿತೇನ ನಾಮ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಸಾಲಾಯ ಕಾರಕೇನ ವಾ ಕಾರಾಪಕೇನ ವಾ ಭವಿತಬ್ಬ”ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸೇ ಪುಚ್ಛಿ “ಅಯಂ ಸಾಲಾ ಕತರವಡ್ಢಕಿನಾ ಕತಾ”ತಿ? ಮನುಸ್ಸಾ “ನಾಯಂ ವಡ್ಢಕಿನಾ ಕತಾ, ಸಿರಿವಡ್ಢನಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತೇನ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೇನ ಅತ್ತನೋ

ಪಞ್ಞಾಬಲೇನ ವಿಚಾರೇತ್ವಾ ಕತಾ"ತಿ ವದಿಂಸು। "ಕತಿವಸ್ಸೋ ಪನ ಪಣ್ಡಿತೋ"ತಿ? "ಪರಿಪುಣ್ಣಸತ್ತವಸ್ಸೋ"ತಿ। ಅಮಚ್ಚೋ ರಞ್ಞಾ ದಿಟ್ಠಸುಪಿನದಿವಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವಸ್ಸಂ ಗಣೇತ್ವಾ "ರಞ್ಞೋ ದಿಟ್ಠಸುಪಿನೇನ ಸಮೇತಿ, ಅಯಮೇವ ಸೋ ಪಣ್ಡಿತೋ"ತಿ ರಞ್ಞೋ ದೂತಂ ಪೇಸೇಸಿ "ದೇವ, ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮೇ ಸಿರಿವಡ್ಢನಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತೋ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಮ ಸತ್ತವಸ್ಸಿಕೋವ ಸಮಾನೋ ಏವರೂಪಂ ನಾಮ ಸಾಲಂ ವಿಚಾರೇಸಿ, ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಉಯ್ಯಾನಞ್ಚ ಕಾರೇಸಿ, ಇಮಂ ಪಣ್ಡಿತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆನೇಮೀ"ತಿ। ರಾಜಾ ತಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾವ ತುಟ್ಠಚಿತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಸೇನಕಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇತ್ವಾ "ಕಿಂ, ಆಚರಿಯ, ಆನೇಮ ಪಣ್ಡಿತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ ಲಾಭಂ ಮಚ್ಛರಾಯನ್ತೋ "ಮಹಾರಾಜ, ಸಾಲಾದೀನಂ ಕಾರಾಪಿತಮತ್ತೇನ ಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಮ ನ ಹೋತಿ, ಯೋ ಕೋಚಿ ಏತಾನಿ ಕಾರೇತಿ, ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಂ ಏತ"ನ್ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಸ್ಸ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ "ಭವಿತಬ್ಬಮೇತ್ಥ ಕಾರಣೇನಾ"ತಿ ತುಣ್ಹೀ ಹುತ್ವಾ "ತತ್ಥೇವ ವಸನ್ತೋ ಪಣ್ಡಿತಂ ವೀಮಂಸತೂ"ತಿ ಅಮಚ್ಚಸ್ಸ ದೂತಂ ಪಟಿಪೇಸೇಸಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಅಮಚ್ಚೋ ತತ್ಥೇವ ವಸನ್ತೋ ಪಣ್ಡಿತಂ ವೀಮಂಸಿ।

ಸತ್ತದಾರಕಪಞ್ಹೋ

ತತ್ರಿದಂ ವೀಮಂಸನುದ್ದಾನಂ -

"ಮಂಸಂ ಗೋಣೋ ಗನ್ಥಿ ಸುತ್ತಂ, ಪುತ್ತೋ ಗೋತೋ ರಥೇನ ಚ।
ದಣ್ಡೋ ಸೀಸಂ ಅಹೀ ಚೇವ, ಕುಕ್ಕುಟೋ ಮಣಿ ವಿಜಾಯನಂ।
ಓದನಂ ವಾಲುಕಞ್ಚಾಪಿ, ತಳಾಕುಯ್ಯಾನಂ ಗದ್ರಭೋ ಮಣೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಂಸ**ನ್ತಿ ಏಕದಿವಸಂ ಬೋಧಿಸತ್ತೇ ಕೀಳಾಮಣ್ಡಲಂ ಗಚ್ಛನ್ತೇ ಏಕೋ ಸೇನೋ ಸೂನಫಲಕತೋ ಮಂಸಪೇಸಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಕಾಸಂ ಪಕ್ಖನ್ದಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ದಾರಕಾ "ಮಂಸಪೇಸಿಂ ಛಡ್ಡಾಪೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಸೇನಂ ಅನುಬನ್ಧಿಂಸು। ಸೇನೋ ಇತೋ ಚಿತೋ ಚ ಧಾವತಿ। ತೇ ಉದ್ಧಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಪಚ್ಛತೋ ಪಚ್ಛತೋ ಗಚ್ಛನ್ತಾ ಪಾಸಾಣಾದೀಸು ಉಪಕ್ಖಲಿತ್ವಾ ಕಿಲಮನ್ತಿ। ಅಥ ನೇ ಪಣ್ಡಿತೋ ಆಹ "ಛಡ್ಡಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ। "ಛಡ್ಡಾಪೇಹಿ ಸಾಮೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ಪಸ್ಸಥಾ"ತಿ ಸೋ ಉದ್ಧಂ ಅನೋಲೋಕೇತ್ವಾವ ವಾತವೇಗೇನ ಧಾವಿತ್ವಾ ಸೇನಸ್ಸ ಛಾಯಂ ಅಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪಾಣಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಮಹಾರವಂ ರವಿ। ತಸ್ಸ ತೇಜೇನ ಸೋ ಸದ್ದೋ ಸೇನಸ್ಸ ಕುಚ್ಛಿಯಂ ವಿನಿವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ನಿಚ್ಛಾರಿತೋ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ ಭೀತೋ ಮಂಸಂ ಛಡ್ಡೇಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಛಡ್ಡಿತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಛಾಯಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋವ ಭೂಮಿಯಂ ಪತಿತುಂ ಅದತ್ವಾ ಆಕಾಸೇಯೇವ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ತಂ ಅಚ್ಛರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಹಾಜನೋ ನದನ್ತೋ ವಗ್ಗನ್ತೋ ಅಪ್ಫೋಟೇನ್ತೋ ಮಹಾಸದ್ದಂ ಅಕಾಸಿ। ಅಮಚ್ಚೋ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಞತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ದೂತಂ ಪೇಸೇಸಿ "ಪಣ್ಡಿತೋ ಇಮಿನಾ ಉಪಾಯೇನ ಮಂಸಪೇಸಿಂ ಛಡ್ಡಾಪೇಸಿ, ಇದಂ ದೇವೋ ಜಾನಾತೂ"ತಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಸೇನಕಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಿಂ, ಸೇನಕ, ಆನೇಮ ಪಣ್ಡಿತ"ನ್ತಿ? ಸೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ತಸ್ಸ ಇಧಾಗತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಯಂ ನಿಪ್ಪಭಾ ಭವಿಸ್ಸಾಮ, ಅತ್ಥಿಭಾವಮ್ಪಿ ನೋ ರಾಜಾ ನ ಜಾನಿಸ್ಸತಿ, ನ ತಂ ಆನೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ಸೋ ಬಲವಲಾಭಮಚ್ಛರಿಯತಾಯ "ಮಹಾರಾಜ, ಏತ್ತಕೇನ ಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಮ ನ ಹೋತಿ, ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಏತ"ನ್ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ಮಜ್ಝತ್ತೋವ ಹುತ್ವಾ "ತತ್ಥೇವ ನಂ ವೀಮಂಸತೂ"ತಿ ಪುನ ಪೇಸೇಸಿ।

ಗೋಣೋತಿ ಏಕೋ ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮವಾಸೀ ಪುರಿಸೋ "ವಸ್ಸೇ ಪತಿತೇ ಕಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಗಾಮನ್ತರತೋ ಗೋಣೇ ಕಿಣಿತ್ವಾ ಆನೇತ್ವಾ ಗೇಹೇ ವಸಾಪೇತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ಗೋಚರತ್ಥಾಯ ತಿಣಭೂಮಿಂ ಆನೇತ್ವಾ ಗೋಣಪಿಟ್ಠೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಕಿಲನ್ತರೂಪೋ ಓತರಿತ್ವಾ ರುಕ್ಖಮೂಲೇ ನಿಪನ್ನೋವ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕಮಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಏಕೋ ಚೋರೋ ಗೋಣೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯಿ। ಸೋ ಪಬುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಗೋಣೇ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ ಇತೋ ಚಿತೋ ಚ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಗೋಣೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯನ್ತಂ ಚೋರಂ ದಿಸ್ವಾ ವೇಗೇನ ಪಕ್ಖನ್ದಿತ್ವಾ "ಕುಹಿಂ ಮೇ ಗೋಣೇ ನೇಸೀ"ತಿ ಆಹ। "ಮಮ ಗೋಣೇ ಅತ್ತನೋ ಇಚ್ಛಿತಟ್ಠಾನಂ ನೇಮೀ"ತಿ। ತೇಸಂ

ವಿವಾದಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಜನೋ ಸನ್ನಿಪತಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ತೇಸಂ ಸಾಲಾದ್ವಾರೇನ ಗಚ್ಛನ್ತಾನಂ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ಉಭೋಪಿ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಕಿರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾವ "ಅಯಂ ಚೋರೋ, ಅಯಂ ಗೋಣಸಾಮಿಕೋ"ತಿ ಜಾನಾತಿ। ಜಾನನ್ತೋಪಿ "ಕಸ್ಮಾ ವಿವದಥಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಗೋಣಸಾಮಿಕೋ ಆಹ - "ಸಾಮಿ, ಇಮೇ ಅಹಂ ಅಸುಕಗಾಮತೋ ಅಸುಕಸ್ಸ ನಾಮ ಹತ್ಥತೋ ಕಿಣಿತ್ವಾ ಆನೇತ್ವಾ ಗೇಹೇ ವಸಾಪೇತ್ವಾ ಗೋಚರತ್ಥಾಯ ತಿಣಭೂಮಿಂ ನೇಸಿಂ, ತತ್ಥ ಮಮ ಪಮಾದಂ ದಿಸ್ವಾ ಅಯಂ ಗೋಣೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯಿ। ಸ್ವಾಹಂ ಇತೋ ಚಿತೋ ಚ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಇಮಂ ದಿಸ್ವಾ ಅನುಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿಂ, ಅಸುಕಗಾಮವಾಸಿನೋ ಮಯಾ ಏತೇಸಂ ಕಿಣಿತ್ವಾ ಗಹಿತಭಾವಂ ಜಾನನ್ತೀ"ತಿ। ಚೋರೋ ಪನ "ಮಮೇತೇ ಘರಜಾತಿಕಾ, ಅಯಂ ಮುಸಾ ಭಣತೀ"ತಿ ಆಹ।

ಅಥ ನೇ ಪಣ್ಡಿತೋ "ಅಹಂ ವೋ ಅಡ್ಡಂ ಧಮ್ಮೇನ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿಸ್ಸಾಮಿ, ಠಸ್ಸಥ ಮೇ ವಿನಿಚ್ಛಯೇ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಆಮ, ಸಾಮಿ, ಠಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಮನಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಪಠಮಂ ಚೋರಂ ಪುಚ್ಛಿ "ತಯಾ ಇಮೇ ಗೋಣಾ ಕಿಂ ಖಾದಾಪಿತಾ ಕಿಂ ಪಾಯಿತಾ"ತಿ? "ಯಾಗುಂ ಪಾಯಿತಾ ತಿಲಪಿಟ್ಠಞ್ಚ ಮಾಸೇ ಚ ಖಾದಾಪಿತಾ"ತಿ। ತತೋ ಗೋಣಸಾಮಿಕಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ ಆಹ - "ಸಾಮಿ, ಕುತೋ ಮೇ ದುಗ್ಗತಸ್ಸ ಯಾಗುಆದೀನಿ ಲದ್ಧಾನಿ, ತಿಣಮೇವ ಖಾದಾಪಿತಾ"ತಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ತೇಸಂ ಕಥಂ ಪರಿಸಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಪಿಯಙ್ಗುಪತ್ತಾನಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಕೋಟ್ಟಾಪೇತ್ವಾ ಉದಕೇನ ಮದ್ದಾಪೇತ್ವಾ ಗೋಣೇ ಪಾಯೇಸಿ। ಗೋಣಾ ತಿಣಮೇವ ಛಡ್ಡಯಿಂಸು। ಪಣ್ಡಿತೋ "ಪಸ್ಸಥೇತ"ನ್ತಿ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಚೋರಂ ಪುಚ್ಛಿ "ತ್ವಂ ಚೋರೋಸಿ, ನ ಚೋರೋಸೀ"ತಿ? ಸೋ "ಚೋರೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಆಹ। "ತೇನ ಹಿ ತ್ವಂ ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಾ ಏವರೂಪಮಕಾಸೀ"ತಿ ಓವದಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪರಿಸಾ ಪನ ತಂ ಹತ್ಥಪಾದೇಹಿ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ ದುಬ್ಬಲಮಕಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಪಣ್ಡಿತೋ "ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮೇಯೇವ ತಾವ ಇಮಂ ದುಕ್ಖಂ ಲಭಸಿ, ಸಮ್ಪರಾಯೇ ಪನ ನಿರಯಾದೀಸು ಮಹಾದುಕ್ಖಂ ಅನುಭವಿಸ್ಸಸಿ, ಸಮ್ಮ, ತ್ವಂ ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪಜಹೇತಂ ಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಚ ಸೀಲಾನಿ ಅದಾಸಿ। ಅಮಚ್ಚೋ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಯಥಾಭೂತಂ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚಾಪೇಸಿ। ರಾಜಾ ಸೇನಕಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಿಂ, ಸೇನಕ, ಆನೇಮ ಪಣ್ಡಿತ"ನ್ತಿ। "ಗೋಣಅಡ್ಡಂ ನಾಮ, ಮಹಾರಾಜ, ಯೇ ಕೇಚಿ ವಿನಿಚ್ಛಿನನ್ತಿ, ಆಗಮೇಹಿ ತಾವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ರಾಜಾ ಮಜ್ಝತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಪುನ ತಥೇವ ಸಾಸನಂ ಪೇಸೇಸಿ। ಸಬ್ಬಟ್ಠಾನೇಸುಪಿ ಏವಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಇತೋ ಪರಂ ಪನ ಉದ್ದಾನಮತ್ತಮೇವ ವಿಭಜಿತ್ವಾ ದಸ್ಸಯಿಸ್ಸಾಮಾತಿ।

ಗನ್ಥೀತಿ ಏಕಾ ದುಗ್ಗತಿತ್ಥೀ ನಾನಾವಣ್ಣೇಹಿ ಸುತ್ತೇಹಿ ಗನ್ಥಿಕೇ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಕತಂ ಸುತ್ತಗನ್ಥಿತಪಿಳನ್ಧನಂ ಗೀವತೋ ಮೋಚೇತ್ವಾ ಸಾಟಕಸ್ಸ ಉಪರಿ ಠಪೇತ್ವಾ ನ್ಹಾಯಿತುಂ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಕಾರಿತಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಓತರಿ। ಅಪರಾ ತರುಣಿತ್ಥೀ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಲೋಭಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ "ಅಮ್ಮ, ಅತಿವಿಯ ಸೋಭನಂ ಇದಂ ಕಿತ್ತಕೇನ ತೇ ಕತಂ, ಅಹಮ್ಪಿ ಅತ್ತನೋ ಏವರೂಪಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಗೀವಾಯ ಪಿಳನ್ಧಿತ್ವಾ ಪಮಾಣಂ ತಾವಸ್ಸ ಉಪಧಾರೇಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಾಯ ಉಜುಚಿತ್ತತಾಯ "ಉಪಧಾರೇಹೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಗೀವಾಯ ಪಿಳನ್ಧಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಇತರಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಸೀಘಂ ಉತ್ತರಿತ್ವಾ ಸಾಟಕಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಉಪಧಾವಿತ್ವಾ "ಕಹಂ ಮೇ ಪಿಳನ್ಧನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ಸಾಟಕೇ ಗಣ್ಹಿ। ಇತರಾ "ನಾಹಂ ತವ ಸನ್ತಕಂ ಗಣ್ಹಾಮಿ, ಮಮ ಗೀವಾಯಮೇವ ಪಿಳನ್ಧನ"ನ್ತಿ ಆಹ। ಮಹಾಜನೋ ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸನ್ನಿಪತಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ದಾರಕೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕೀಳನ್ತೋ ತಾಸಂ ಕಲಹಂ ಕತ್ವಾ ಸಾಲಾದ್ವಾರೇನ ಗಚ್ಛನ್ತೀನಂ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ "ಕಿಂ ಸದ್ದೋ ಏಸೋ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಉಭಿನ್ನಂ ಕಲಹಕಾರಣಂ ಸುತ್ವಾ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಆಕಾರೇನೇವ ಚೋರಿಞ್ಚ ಅಚೋರಿಞ್ಚ ಞತ್ವಾಪಿ ತಮತ್ಥಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಅಹಂ ವೋ ಧಮ್ಮೇನ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮಮ ವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಠಸ್ಸಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಆಮ, ಠಸ್ಸಾಮ, ಸಾಮೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪಠಮಂ ಚೋರಿಂ ಪುಚ್ಛಿ "ತ್ವಂ ಇಮಂ ಪಿಳನ್ಧನಂ ಪಿಳನ್ಧನ್ತೀ ಕತರಗನ್ಧಂ ವಿಲಿಮ್ಪಸೀ"ತಿ? "ಅಹಂ ನಿಚ್ಚಂ ಸಬ್ಬಸಂಹಾರಕಂ ವಿಲಿಮ್ಪಾಮೀ"ತಿ। ಸಬ್ಬಸಂಹಾರಕೋ ನಾಮ ಸಬ್ಬಗನ್ಧೇಹಿ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಕತಗನ್ಧೋ। ತತೋ ಇತರಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಸಾ ಆಹ "ಕುತೋ, ಸಾಮಿ, ಲದ್ಧೋ ದುಗ್ಗತಾಯ ಮಯ್ಹಂ ಸಬ್ಬಸಂಹಾರಕೋ, ಅಹಂ ನಿಚ್ಚಂ ಪಿಯಙ್ಗುಪುಪ್ಫಗನ್ಧಮೇವ ವಿಲಿಮ್ಪಾಮೀ"ತಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಉದಕಪಾತಿಂ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ತಂ ಪಿಳನ್ಧನಂ ತತ್ಥ ಪಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ ಗನ್ಧಿಕಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಏತಂ ಗನ್ಧಂ ಉಪಸಿಙ್ಘಿತ್ವಾ ಅಸುಕಗನ್ಧಭಾವಂ ಜಾನಾಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಉಪಸಿಙ್ಘನ್ತೋ ಪಿಯಙ್ಗುಪುಪ್ಫಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಇಮಂ ಏಕಕನಿಪಾತೇ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಸಬ್ಬಸಂಹಾರಕೋ ನತ್ಥಿ, ಸುದ್ಧಂ ಕಙ್ಗು ಪವಾಯತಿ।
ಅಲಿಕಂ ಭಾಸತಿಯಂ ಧುತ್ತೀ, ಸಚ್ಚಮಾಹು ಮಹಲ್ಲಿಕಾ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧.೧೧೦)।

ತತ್ಥ **ಧುತ್ತೀ**ತಿ ಧುತ್ತಿಕಾ। **ಆಹೂ**ತಿ ಆಹ, ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ।

ಏವಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ಮಹಾಜನಂ ಜಾನಾಪೇತ್ವಾ “ತ್ವಂ ಚೋರೀಸಿ, ನ ಚೋರೀಸೀ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಚೋರಿಭಾವಂ ಪಟಿಜಾನಾಪೇಸಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪಣ್ಡಿತಭಾವೋ ಪಾಕಟೋ ಜಾತೋ।

ಸುತ್ತನ್ತಿ ಏಕಾ ಕಪ್ಪಾಸಕ್ಖೇತ್ತರಕ್ಖಿಕಾ ಇತ್ಥೀ ಕಪ್ಪಾಸಕ್ಖೇತ್ತಂ ರಕ್ಖನ್ತೀ ತತ್ಥೇವ ಪರಿಸುದ್ಧಂ ಕಪ್ಪಾಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸುಖುಮಸುತ್ತಂ ಕನ್ತಿತ್ವಾ ಗುಳಂ ಕತ್ವಾ ಉಚ್ಛಙ್ಗೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಗಾಮಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೀ “ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಂ ನ್ಹಾಯಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ತೀರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಾಟಕಂ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಸಾಟಕಸ್ಸ ಉಪರಿ ಸುತ್ತಗುಳಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಓತರಿತ್ವಾ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಂ ನ್ಹಾಯತಿ। ಅಪರಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಲುದ್ಧಚಿತ್ತತಾಯ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ “ಅಹೋ ಮನಾಪಂ ಸುತ್ತಂ, ಅಮ್ಮ, ತಯಾ ಕತ”ನ್ತಿ ಅಚ್ಛರಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ವಿಯ ಉಚ್ಛಙ್ಗೇ ಕತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಸೇಸಂ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ವಿತ್ಥಾರೇತಬ್ಬಂ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಪಠಮಂ ಚೋರಿಂ ಪುಚ್ಛಿ “ತ್ವಂ ಗುಳಂ ಕರೋನ್ತೀ ಅನ್ತೋ ಕಿಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಅಕಾಸೀ”ತಿ? “ಕಪ್ಪಾಸಫಲಟ್ಠಿಮೇವ ಸಾಮೀ”ತಿ। ತತೋ ಇತರಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಸಾ “ಸಾಮಿ ತಿಮ್ಬರುಅಟ್ಠಿ”ನ್ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಉಭಿನ್ನಂ ವಚನಂ ಪರಿಸಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಸುತ್ತಗುಳಂ ನಿಬ್ಬೇಠಾಪೇತ್ವಾ ತಿಮ್ಬರುಅಟ್ಠಿಂ ದಿಸ್ವಾ ತಂ ಚೋರಿಭಾವಂ ಸಂಪಟಿಚ್ಛಾಪೇಸಿ। ಮಹಾಜನೋ ಹಟ್ಠತುಟ್ಠೋ “ಸುವಿನಿಚ್ಛಿತೋ ಅಡ್ಡೋ”ತಿ ಸಾಧುಕಾರಸಹಸ್ಸಾನಿ ಪವತ್ತೇಸಿ।

ಪುತ್ತೋತಿ ಏಕದಿವಸಂ ಏಕಾ ಇತ್ಥೀ ಪುತ್ತಂ ಆದಾಯ ಮುಖಧೋವನತ್ಥಾಯ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ನ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸಾಟಕೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಮುಖಂ ಧೋವಿತುಂ ಓತರಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಏಕಾ ಯಕ್ಖಿನೀ ತಂ ದಾರಕಂ ದಿಸ್ವಾ ಖಾದಿತುಕಾಮಾ ಹುತ್ವಾ ಇತ್ಥಿವೇಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ “ಸಹಾಯಿಕೇ, ಸೋಭತಿ ವತಾಯಂ ದಾರಕೋ, ತವೇಸೋ ಪುತ್ತೋ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ “ಆಮಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ “ಪಾಯೇಮಿ ನ”ನ್ತಿ ವತ್ವಾ “ಪಾಯೇಹೀ”ತಿ ವುತ್ತಾ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಥೋಕಂ ಕೀಳಾಪೇತ್ವಾ ಆದಾಯ ಪಲಾಯಿ। ಇತರಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಧಾವಿತ್ವಾ “ಕುಹಿಂ ಮೇ ಪುತ್ತಂ ನೇಸೀ”ತಿ ಗಣ್ಹಿ। ಯಕ್ಖಿನೀ “ಕುತೋ ತಯಾ ಪುತ್ತೋ ಲದ್ಧೋ, ಮಮೇಸೋ ಪುತ್ತೋ”ತಿ ಆಹ। ತಾ ಕಲಹಂ ಕರೋನ್ತಿಯೋ ಸಾಲಾದ್ವಾರೇನ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ತಂ ಕಲಹಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ “ಕಿಮೇತ”ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ತಾ ತಸ್ಸ ಏತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇಸುಂ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಅಕ್ಖೀನಂ ಅನಿಮಿಸತಾಯ ಚೇವ ರತ್ತತಾಯ ಚ ನಿರಾಸಙ್ಕತಾಯ ಚ ಛಾಯಾಯ ಅಭಾವತಾಯ ಚ “ಅಯಂ ಯಕ್ಖಿನೀ”ತಿ ಞತ್ವಾಪಿ “ಮಮ ವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಠಸ್ಸಥಾ”ತಿ ವತ್ವಾ “ಆಮ, ಠಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಭೂಮಿಯಂ ಲೇಖಂ ಕಡ್ಢಯಿತ್ವಾ ಲೇಖಾಮಜ್ಝೇ ದಾರಕಂ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಯಕ್ಖಿನಿಂ ಹತ್ಥೇಸು, ಮಾತರಂ ಪಾದೇಸು ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ “ದ್ವೇಪಿ ಕಡ್ಢಿತ್ವಾ ಗಣ್ಹಥ, ಕಡ್ಢಿತುಂ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿಯಾ ಏವ ಪುತ್ತೋ”ತಿ ಆಹ।

ತಾ ಉಭೋಪಿ ಕಡ್ಢಿಂಸು। ದಾರಕೋ ಕಡ್ಢಿಯಮಾನೋ ದುಕ್ಖಪ್ಪತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ವಿರವಿ। ಮಾತಾ ಹದಯೇನ ಫಲಿತೇನ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ರೋದಮಾನಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಮಹಾಜನಂ ಪುಚ್ಛಿ “ಅಮ್ಭೋ, ದಾರಕೇ, ಮಾತು ಹದಯಂ ಮುದುಕಂ ಹೋತಿ, ಉದಾಹು ಅಮಾತೂ”ತಿ। “ಮಾತು ಹದಯಂ ಮುದುಕಂ ಹೋತೀ”ತಿ। “ಕಿಂ ದಾನಿ ದಾರಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಠಿತಾ ಮಾತಾ ಹೋತಿ, ಉದಾಹು ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಠಿತಾ”ತಿ? “ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಠಿತಾ ಪಣ್ಡಿತಾ”ತಿ। “ಇಮಂ ಪನ ದಾರಕಚೋರಿಂ ತುಮ್ಹೇ ಜಾನಾಥಾ”ತಿ? “ನ ಜಾನಾಮ, ಪಣ್ಡಿತಾ”ತಿ। ಅಥ ನೇ ಪಣ್ಡಿತೋ ಆಹ - “ಯಕ್ಖಿನೀ ಏಸಾ, ಏತಂ ಖಾದಿತುಂ ಗಣ್ಹೀ”ತಿ। “ಕಥಂ ಜಾನಾಸಿ, ಪಣ್ಡಿತಾ”ತಿ। “ಅಕ್ಖೀನಂ ಅನಿಮಿಸತಾಯ ಚೇವ ರತ್ತತಾಯ ಚ ನಿರಾಸಙ್ಕತಾಯ ಚ ಛಾಯಾಯ ಅಭಾವೇನ ಚ ನಿಕ್ಕರುಣತಾಯ ಚಾ”ತಿ। ಅಥ ನಂ ಪುಚ್ಛಿ “ಕಾಸಿ ತ್ವ”ನ್ತಿ? “ಯಕ್ಖಿನೀಮ್ಹಿ ಸಾಮೀ”ತಿ। “ಕಸ್ಮಾ ಇಮಂ ದಾರಕಂ ಗಣ್ಹೀ”ತಿ? “ಖಾದಿತುಂ ಗಣ್ಹಾಮಿ, ಸಾಮೀ”ತಿ। “ಅನ್ಧಬಾಲೇ, ತ್ವಂ ಪುಬ್ಬೇಪಿ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಯಕ್ಖಿನೀ ಜಾತಾಸಿ, ಇದಾನಿ ಪುನಪಿ ಪಾಪಂ ಕರೋಸಿ, ಅಹೋ ಅನ್ಧಬಾಲಾಸೀ”ತಿ ವತ್ವಾ ತಂ ಪಞ್ಚಸೀಲೇಸು ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ “ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಏವರೂಪಂ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಮಾ

ಅಕಾಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಂ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿ। ದಾರಕಮಾತಾಪಿ ದಾರಕಂ ಲಭಿತ್ವಾ "ಚಿರಂ ಜೀವತು ಸಾಮೀ"ತಿ ಪಣ್ಡಿತಂ ಥೋಮೇತ್ವಾ ಪುತ್ತಂ ಆದಾಯ ಪಕ್ಕಾಮಿ।

ಗೋತ್ತೋತಿ ಏಕೋ ಕಿರ ಲಕುಣ್ಡಕತ್ತಾ ಗೋತ್ತೋ, ಕಾಳವಣ್ಣತಾ ಚ ಕಾಳೋತಿ ಗೋತ್ತಕಾಳೋ ನಾಮ ಪುರಿಸೋ ಸತ್ತಸಂವಚ್ಛರಾನಿ ಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಭರಿಯಂ ಲಭಿ। ಸಾ ನಾಮೇನ ದೀಘತಾಲಾ ನಾಮ। ಸೋ ಏಕದಿವಸಂ ತಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಭದ್ದೇ, ಪೂವಖಾದನೀಯಂ ಪಚಾಹಿ, ಮಾತಾಪಿತರೋ ದಟ್ಠುಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಕಿಂ ತೇ ಮಾತಾಪಿತೂಹೀ"ತಿ ತಾಯ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತೋಪಿ ಯಾವತತಿಯಂ ವತ್ವಾ ಪೂವಖಾದನೀಯಂ ಪಚಾಪೇತ್ವಾ ಪಾಥೇಯ್ಯಞ್ಚೇವ ಪಣ್ಣಾಕಾರಞ್ಚ ಆದಾಯ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಉತ್ತಾನವಾಹಿನಿಂ ಏಕಂ ನದಿಂ ಅದ್ದಸ। ತೇ ಪನ ದ್ವೇಪಿ ಉದಕಭೀರುಕಜಾತಿಕಾವ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಉತ್ತರಿತುಂ ಅವಿಸಹನ್ತಾ ತೀರೇ ಅಟ್ಠಂಸು। ತದಾ ದೀಘಪಿಟ್ಠಿ ನಾಮೇಕೋ ದುಗ್ಗತಪುರಿಸೋ ಅನುವಿಚರನ್ತೋ ತಂ ಠಾನಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅಥ ನಂ ತೇ ದಿಸ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿಂಸು "ಸಮ್ಮ, ಅಯಂ ನದೀ ಗಮ್ಭೀರಾ ಉತ್ತಾನಾ"ತಿ। ಸೋ ತೇಸಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಉದಕಭೀರುಕಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಸಮ್ಮ, ಅಯಂ ನದೀ ಗಮ್ಭೀರಾ ಬಹುಚಣ್ಡಮಚ್ಛಾಕಿಣ್ಣಾ"ತಿ ಆಹ। "ಸಮ್ಮ, ಕಥಂ ತ್ವಂ ಗಮಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ? ಸೋ ಆಹ – "ಸಂಸುಮಾರಮಕರಾನಂ ಅಮ್ಹೇಹಿ ಪರಿಚಯೋ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ತೇ ಅಮ್ಹೇ ನ ವಿಹೇಠೇನ್ತೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ, ಸಮ್ಮ, ಅಮ್ಹೇಪಿ ನೇಹೀ"ತಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಅಥಸ್ಸ ತೇ ಖಜ್ಜಭೋಜನಂ ಅದಂಸು। ಸೋ ಕತಭತ್ತಕಿಚ್ಚೋ "ಸಮ್ಮ, ಕಂ ಪಠಮಂ ನೇಮೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ ಆಹ – "ತವ ಸಹಾಯಿಕಂ ಪಠಮಂ ನೇಹಿ, ಮಂ ಪಚ್ಛಾ ನೇಹೀ"ತಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಂ ಖನ್ಧೇ ಕತ್ವಾ ಪಾಥೇಯ್ಯಞ್ಚೇವ ಪಣ್ಣಾಕಾರಞ್ಚ ಗಹೇತ್ವಾ ನದಿಂ ಓತರಿತ್ವಾ ಥೋಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಉಕ್ಕುಟಿಕೋ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ।

ಗೋತ್ತಕಾಳೋ ತೀರೇ ಠಿತೋವ "ಗಮ್ಭೀರಾವತಾಯಂ ನದೀ, ಏವಂ ದೀಘಸ್ಸಪಿ ನಾಮ ಏವರೂಪಾ, ಮಯ್ಹಂ ಪನ ಅಪಸಯ್ಹಾವ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ। ಇತರೋಪಿ ತಂ ನದೀಮಜ್ಝಂ ನೇತ್ವಾ "ಭದ್ದೇ, ಅಹಂ ತಂ ಪೋಸೇಸ್ಸಾಮಿ, ಸಮ್ಪನ್ನವತ್ಥಾಲಙ್ಕಾರಾ ದಾಸಿದಾಸಪರಿವುತಾ ವಿಚರಿಸ್ಸಸಿ, ಕಿಂ ತೇ ಅಯಂ ಲಕುಣ್ಡಕವಾಮನಕೋ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಮಮ ವಚನಂ ಕರೋಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾವ ಅತ್ತನೋ ಸಾಮಿಕೇ ಸಿನೇಹಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ತಂಖಣಞ್ಞೇವ ತಸ್ಮಿಂ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ "ಸಾಮಿ, ಸಚೇ ಮಂ ನ ಛಡ್ಡೇಸ್ಸಸಿ, ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ ತೇ ವಚನ"ನ್ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। "ಭದ್ದೇ, ಕಿಂ ವದೇಸಿ, ಅಹಂ ತಂ ಪೋಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ತೇ ಪರತೀರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಉಭೋಪಿ ಸಮಗ್ಗಾ ಸಮ್ಮೋದಮಾನಾ "ಗೋತ್ತಕಾಳಂ ಪಹಾಯ ತಿಟ್ಠ ತ್ವ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಪಸ್ಸನ್ತಸ್ಸೇವ ಖಾದನೀಯಂ ಖಾದನ್ತಾ ಪಕ್ಕಮಿಂಸು। ಸೋ ದಿಸ್ವಾ "ಇಮೇ ಏಕತೋ ಹುತ್ವಾ ಮಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪಲಾಯನ್ತಿ ಮಞ್ಞೇ"ತಿ ಅಪರಾಪರಂ ಧಾವನ್ತೋ ಥೋಕಂ ಓತರಿತ್ವಾ ಭಯೇನ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಪುನ ತೇಸು ಕೋಪೇನ "ಜೀವಾಮಿ ವಾ ಮರಾಮಿ ವಾ"ತಿ ಉಲ್ಲಙ್ಘಿತ್ವಾ ನದಿಯಂ ಪತಿತೋ ಉತ್ತಾನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ನದಿಂ ಉತ್ತರಿತ್ವಾ ವೇಗೇನ ತಂ ಪಾಪುಣಿತ್ವಾ "ಅಮ್ಭೋ ದುಟ್ಠಚೋರ, ಕುಹಿಂ ಮೇ ಭರಿಯಂ ನೇಸೀ"ತಿ ಆಹ। ಇತರೋಪಿ ತಂ "ಅರೇ ದುಟ್ಠವಾಮನಕ, ಕುತೋ ತವ ಭರಿಯಾ, ಮಮೇಸಾ ಭರಿಯಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗೀವಾಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಿಪಿ। ಸೋ ದೀಘತಾಲಂ ಹತ್ಥೇ ಗಹೇತ್ವಾ"ತಿಟ್ಠ ತ್ವಂ ಕುಹಿಂ ಗಚ್ಛಸಿ, ಸತ್ತ ಸಂವಚ್ಛರಾನಿ ಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಲದ್ಧಭರಿಯಾ ಮೇಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಲಹಂ ಕರೋನ್ತೋ ಸಾಲಾಯ ಸನ್ತಿಕಂ ಪಾಪುಣಿ। ಮಹಾಜನೋ ಸನ್ನಿಪತಿ।

ಪಣ್ಡಿತೋ "ಕಿಂ ಸದ್ದೋ ನಾಮೇಸೋ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ತೇ ಉಭೋಪಿ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ವಚನಪ್ಪಟಿವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಮಮ ವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಠಸ್ಸಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಆಮ, ಠಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪಠಮಂ ದೀಘಪಿಟ್ಠಿಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತ್ವಂ ಕೋನಾಮೋಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ದೀಘಪಿಟ್ಠಿಕೋ ನಾಮ, ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಭರಿಯಾ ತೇ ಕಾ ನಾಮಾ"ತಿ? ಸೋ ತಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಅಜಾನನ್ತೋ ಅಞ್ಞಂ ಕಥೇಸಿ। "ಮಾತಾಪಿತರೋ ತೇ ಕೇ ನಾಮಾ"ತಿ? "ಅಸುಕಾ ನಾಮಾ"ತಿ। "ಭರಿಯಾಯ ಪನ ತೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಕೇ ನಾಮಾ"ತಿ? ಸೋ ಅಜಾನಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಕಥೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಕಥಂ ಪರಿಸಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ತಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಇತರಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಸಬ್ಬೇಸಂ ನಾಮಾನಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ ಯಥಾಭೂತಂ ಜಾನನ್ತೋ ಅವಿರಜ್ಝಿತ್ವಾ ಕಥೇಸಿ। ತಮ್ಪಿ ಅಪನೇತ್ವಾ ದೀಘತಾಲಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತ್ವಂ ಕಾ ನಾಮಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ದೀಘತಾಲಾ ನಾಮ ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಸಾಮಿಕೋ ತೇ ಕೋನಾಮೋ"ತಿ? ಸಾ

ಅಜಾನನ್ತೀ ಅಞ್ಞಂ ಕಥೇಸಿ। “ಮಾತಾಪಿತರೋ ತೇ ಕೇ ನಾಮಾ”ತಿ। “ಅಸುಕಾ ನಾಮ ಸಾಮೀ”ತಿ। “ಸಾಮಿಕಸ್ಸ ಪನ ತೇ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಕೇ ನಾಮಾ”ತಿ? ಸಾಪಿ ವಿಲಪನ್ತೀ ಅಞ್ಞಂ ಕಥೇಸಿ । ಇತರೇ ದ್ವೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಾಜನಂ ಪುಚ್ಛಿ “ಕಿಂ ಇಮಿಸ್ಸಾ ದೀಘಪಿಟ್ಠಿಸ್ಸ ವಚನೇನ ಸಮೇತಿ, ಉದಾಹು ಗೋತಕಾಳಸ್ಸಾ”ತಿ। “ಗೋತಕಾಳಸ್ಸ ಪಣ್ಡಿತಾ”ತಿ। “ಅಯಂ ಏತಿಸ್ಸಾ ಸಾಮಿಕೋ, ಇತರೋ ಚೋರೋ”ತಿ। ಅಥ ನಂ “ಚೋರೋಸಿ, ನ ಚೋರೋಸೀ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। “ಆಮ, ಸಾಮಿ, ಚೋರೋಮ್ಹೀ”ತಿ ಚೋರಭಾವಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ವಿನಿಚ್ಛಯೇನ ಗೋತಕಾಳೋ ಅತ್ತನೋ ಭರಿಯಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಥೋಮೇತ್ವಾ ತಂ ಆದಾಯ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ದೀಘಪಿಟ್ಠಿಮಾಹ “ಮಾ ಪುನ ಏವಮಕಾಸೀ”ತಿ।

ರಥೇನ ಚಾತಿ ಏಕದಿವಸಂ ಏಕೋ ಪನ ಪುರಿಸೋ ರಥೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಮುಖಧೋವನತ್ಥಾಯ ನಿಕ್ಖಮಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಸಕ್ಕೋ ಆವಜ್ಜೇನ್ತೋ ಪಣ್ಡಿತಂ ದಿಸ್ವಾ “ಮಹೋಸಧಬುದ್ಧಙ್ಕುರಸ್ಸ ಪಞ್ಞಾನುಭಾವಂ ಪಾಕಟಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸವೇಸೇನಾಗನ್ತ್ವಾ ರಥಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾಭಾಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಾಯಾಸಿ। ರಥೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಪುರಿಸೋ “ತಾತ, ಕೇನತ್ಥೇನಾಗತೋಸೀ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ “ತುಮ್ಹೇ ಉಪಟ್ಠಾತು”ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಯಾನಾ ಓರುಯ್ಹ ಸರೀರಕಿಚ್ಚತ್ಥಾಯ ಗತೋ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಸಕ್ಕೋ ರಥಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ವೇಗೇನ ಪಾಜೇಸಿ। ರಥಸಾಮಿಕೋ ಪನ ಸರೀರಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ ಸಕ್ಕಂ ರಥಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ವೇಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ “ತಿಟ್ಠ ತಿಟ್ಠ, ಕುಹಿಂ ಮೇ ರಥಂ ನೇಸೀ”ತಿ ವತ್ವಾ “ತವ ರಥೋ ಅಞ್ಞೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಯಂ ಪನ ಮಮ ರಥೋ”ತಿ ವುತ್ತೇ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಲಹಂ ಕರೋನ್ತೋ ಸಾಲಾದ್ವಾರಂ ಪತ್ತೋ। ಪಣ್ಡಿತೋ “ಕಿಂ ನಾಮೇತ”ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ತೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತೇ ದಿಸ್ವಾ ನಿಬ್ಭಯತಾಯ ಚೇವ ಅಕ್ಖೀನಂ ಅನಿಮಿಸತಾಯ ಚ “ಅಯಂ ಸಕ್ಕೋ, ಅಯಂ ರಥಸಾಮಿಕೋ”ತಿ ಅಞ್ಞಾಸಿ, ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ವಿವಾದಕಾರಣಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ “ಮಮ ವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಠಸ್ಸಥಾ”ತಿ ವತ್ವಾ “ಆಮ, ಠಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ “ಅಹಂ ರಥಂ ಪಾಜೇಸ್ಸಾಮಿ, ತುಮ್ಹೇ ದ್ವೇಪಿ ರಥಂ ಪಚ್ಛತೋ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛಥ, ರಥಸಾಮಿಕೋ ನ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸ್ಸತಿ, ಇತರೋ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸ್ಸತೀ”ತಿ ವತ್ವಾ ಪುರಿಸಂ ಆಣಾಪೇಸಿ “ರಥಂ ಪಾಜೇಹೀ”ತಿ। ಸೋ ತಥಾ ಅಕಾಸಿ।

ಇತರೇಪಿ ದ್ವೇ ಪಚ್ಛತೋ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। ರಥಸಾಮಿಕೋ ಥೋಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಠಿತೋ, ಸಕ್ಕೋ ಪನ ರಥೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ರಥೇನೇವ ಸದ್ಧಿಂ ನಿವತ್ತಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಮನುಸ್ಸೇ ಆಚಿಕ್ಖಿ “ಅಯಂ ಪುರಿಸೋ ಥೋಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ರಥಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಠಿತೋ, ಅಯಂ ಪನ ರಥೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಧಾವಿತ್ವಾ ರಥೇನೇವ ಸದ್ಧಿಂ ನಿವತ್ತಿ, ನೇವಸ್ಸ ಸರೀರೇ ಸೇದಬಿನ್ದುಮತ್ತಮ್ಪಿ ಅತ್ಥಿ, ಅಸ್ಸಾಸಪಸ್ಸಾಸೋಪಿ ನತ್ಥಿ, ಅಭೀತೋ ಅನಿಮಿಸನೇತ್ತೋ, ಏಸ ಸಕ್ಕೋ ದೇವರಾಜಾ”ತಿ। ಅಥ ನಂ “ಸಕ್ಕೋ ದೇವರಾಜಾಸೀ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ “ಆಮ, ಪಣ್ಡಿತಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ “ಕಸ್ಮಾ ಆಗತೋಸೀ”ತಿ ವತ್ವಾ “ತವೇವ ಪಞ್ಞಾಪಕಾಸನತ್ಥಂ ಪಣ್ಡಿತಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ “ತೇನ ಹಿ ಮಾ ಪುನ ಏವಮಕಾಸೀ”ತಿ ಓವದತಿ। ಸಕ್ಕೋಪಿ ಸಕ್ಕಾನುಭಾವಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಆಕಾಸೇ ಠತ್ವಾ “ಸುವಿನಿಚ್ಛಿತೋ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಅಡ್ಡೋ”ತಿ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಥುತಿಂ ಕತ್ವಾ ಸಕಟ್ಠಾನಮೇವ ಗತೋ। ತದಾ ಸೋ ಅಮಚ್ಚೋ ಸಯಮೇವ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ “ಮಹಾರಾಜ, ಪಣ್ಡಿತೇನ ಏವಂ ರಥಅಡ್ಡೋ ಸುವಿನಿಚ್ಛಿತೋ, ಸಕ್ಕೋಪಿ ತೇನ ಪರಾಜಿತೋ, ಕಸ್ಮಾ ಪುರಿಸವಿಸೇಸಂ ನ ಜಾನಾಸಿ, ದೇವಾ”ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ಸೇನಕಂ ಪುಚ್ಛಿ “ಕಿಂ, ಸೇನಕ, ಆನೇಮ ಪಣ್ಡಿತ”ನ್ತಿ। ಸೋ ಲಾಭಮಚ್ಛರೇನ “ಮಹಾರಾಜ, ಏತ್ತಕೇನ ಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಮ ನ ಹೋತಿ, ಆಗಮೇಥ ತಾವ ವೀಮಂಸಿತ್ವಾ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ ಆಹ।

ಸತ್ತದಾರಕಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಗದ್ರಭಪಞ್ಹೋ

ದಣ್ಡೋತಿ ಅಥೇಕದಿವಸಂ ರಾಜಾ “ಪಣ್ಡಿತಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ ಖದಿರದಣ್ಡಂ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ತತೋ ವಿದತ್ಥಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಚುನ್ದಕಾರೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಸುಟ್ಠು ಲಿಖಾಪೇತ್ವಾ ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮಂ ಪೇಸೇಸಿ “ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮವಾಸಿನೋ ಕಿರ ಪಣ್ಡಿತಾ, ‘ಇಮಸ್ಸ ಖದಿರದಣ್ಡಸ್ಸ ಇದಂ ಅಗ್ಗಂ, ಇದಂ ಮೂಲ’ನ್ತಿ ಜಾನನ್ತು, ಅಜಾನನ್ತಾನಂ ಸಹಸ್ಸದಣ್ಡೋ”ತಿ। ಗಾಮವಾಸಿನೋ

ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಜಾನಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಸೇಟ್ಠಿನೋ ಕಥಯಿಂಸು "ಕದಾಚಿ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಜಾನೇಯ್ಯ, ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತಂ ಪುಚ್ಛಥಾ"ತಿ। ಸೇಟ್ಠಿ ಪಣ್ಡಿತಂ ಕೀಳಾಮಣ್ಡಲಾ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇತ್ವಾ "ತಾತ, ಮಯಂ ಜಾನಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮ, ಅಪಿ ನು ತ್ವಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ರಞ್ಞೋ ಇಮಸ್ಸ ಅಗ್ಗೇನ ವಾ ಮೂಲೇನ ವಾ ಪಯೋಜನಂ ನತ್ಥಿ, ಮಮ ವೀಮಂಸನತ್ಥಾಯ ಪೇಸಿತಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಚ ಪನ "ಆಹರಥ, ತಾತ, ಜಾನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾವ "ಇದಂ ಅಗ್ಗಂ ಇದಂ ಮೂಲ"ನ್ತಿ ಞತ್ವಾಪಿ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಹದಯಗ್ಗಹಣತ್ಥಂ ಉದಕಪಾತಿಂ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಖದಿರದಣ್ಡಕಸ್ಸ ಮಜ್ಝೇ ಸುತ್ತೇನ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಸುತ್ತಕೋಟಿಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖದಿರದಣ್ಡಕಂ ಉದಕಪಿಟ್ಠೇ ಠಪೇಸಿ। ಮೂಲಂ ಭಾರಿಯತಾಯ ಪಠಮಂ ಉದಕೇ ನಿಮುಜ್ಜಿ। ತತೋ ಮಹಾಜನಂ ಪುಚ್ಛಿ "ರುಕ್ಖಸ್ಸ ನಾಮ ಮೂಲಂ ಭಾರಿಯಂ ಹೋತಿ, ಉದಾಹು ಅಗ್ಗ"ನ್ತಿ? "ಮೂಲಂ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ। ತೇನ ಹಿ ಇಮಸ್ಸ ಪಠಮಂ ನಿಮುಗ್ಗಂ ಪಸ್ಸಥ, ಏತಂ ಮೂಲನ್ತಿ ಇಮಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ಅಗ್ಗಞ್ಚ ಮೂಲಞ್ಚ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ಗಾಮವಾಸಿನೋ "ಇದಂ ಅಗ್ಗಂ ಇದಂ ಮೂಲ"ನ್ತಿ ರಞ್ಞೋ ಪಹಿಣಿಂಸು। ರಾಜಾ "ಕೋ ಇಮಂ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಸಿರಿವಡ್ಢನಸೇಟ್ಠಿನೋ ಪುತ್ತೋ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ"ತಿ ಸುತ್ವಾ "ಕಿಂ, ಸೇನಕ, ಆನೇಮ ಪಣ್ಡಿತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಅಧಿವಾಸೇಹಿ, ದೇವ, ಅಞ್ಞೇನಪಿ ಉಪಾಯೇನ ನಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾತಿ।

ಸೀಸನ್ತಿ ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಇತ್ಥಿಯಾ ಚ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಚಾತಿ ದ್ವೇ ಸೀಸಾನಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ "ಇದಂ ಇತ್ಥಿಸೀಸಂ, ಇದಂ ಪುರಿಸಸೀಸನ್ತಿ ಜಾನನ್ತು, ಅಜಾನನ್ತಾನಂ ಸಹಸ್ಸದಣ್ಡೋ"ತಿ ಪಹಿಣಿಂಸು। ಗಾಮವಾಸಿನೋ ಅಜಾನನ್ತಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। ಸೋ ದಿಸ್ವಾವ ಅಞ್ಞಾಸಿ। ಕಥಂ ಜಾನಾತಿ? ಪುರಿಸಸೀಸೇ ಕಿರ ಸಿಬ್ಬಿನೀ ಉಜುಕಾವ ಹೋತಿ, ಇತ್ಥಿಸೀಸೇ ಸಿಬ್ಬಿನೀ ವಙ್ಕಾ ಹೋತಿ, ಪರಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ। ಸೋ ಇಮಿನಾ ಅಭಿಞ್ಞಾಣೇನ "ಇದಂ ಇತ್ಥಿಯಾ ಸೀಸಂ, ಇದಂ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಸೀಸ"ನ್ತಿ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ಗಾಮವಾಸಿನೋಪಿ ರಞ್ಞೋ ಪಹಿಣಿಂಸು। ಸೇಸಂ ಪುರಿಮಸದಿಸಮೇವ।

ಅಹೀತಿ ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಸಪ್ಪಞ್ಚ ಸಪ್ಪಿನಿಞ್ಚ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ "ಅಯಂ ಸಪ್ಪೋ, ಅಯಂ ಸಪ್ಪಿನೀತಿ ಜಾನನ್ತು, ಅಜಾನನ್ತಾನಂ ಸಹಸ್ಸದಣ್ಡೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗಾಮವಾಸೀನಂ ಪೇಸೇಸುಂ। ಗಾಮವಾಸಿನೋ ಅಜಾನನ್ತಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। ಸೋ ದಿಸ್ವಾವ ಜಾನಾತಿ। ಸಪ್ಪಸ್ಸ ಹಿ ನಙ್ಗುಟ್ಠಂ ಥೂಲಂ ಹೋತಿ, ಸಪ್ಪಿನಿಯಾ ತನುಕಂ ಹೋತಿ, ಸಪ್ಪಸ್ಸ ಸೀಸಂ ಪುಥುಲಂ ಹೋತಿ, ಸಪ್ಪಿನಿಯಾ ತನುಕಂ ಹೋತಿ, ಸಪ್ಪಸ್ಸ ಅಕ್ಖೀನಿ ಮಹನ್ತಾನಿ, ಸಪ್ಪಿನಿಯಾ ಖುದ್ದಕಾನಿ, ಸಪ್ಪಸ್ಸ ಸೋವತ್ತಿಕೋ ಪರಾಬದ್ಧೋ ಹೋತಿ, ಸಪ್ಪಿನಿಯಾ ವಿಚ್ಛಿನ್ನಕೋ। ಸೋ ಇಮೇಹಿ ಅಭಿಞ್ಞಾಣೇಹಿ "ಅಯಂ ಸಪ್ಪೋ, ಅಯಂ ಸಪ್ಪಿನೀ"ತಿ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಕುಕ್ಕುಟೋತಿ ಅಥೇಕದಿವಸಂ "ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮವಾಸಿನೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸಬ್ಬಸೇತಂ ಪಾದವಿಸಾಣಂ ಸೀಸಕಕುಧಂ ತಯೋ ಕಾಲೇ ಅನತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ನದನ್ತಂ ಉಸಭಂ ಪೇಸೇನ್ತು, ನೋ ಚೇ ಪೇಸೇನ್ತಿ, ಸಹಸ್ಸದಣ್ಡೋ"ತಿ ಪಹಿಣಿಂಸು। ತೇ ಅಜಾನನ್ತಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। ಸೋ ಆಹ - "ರಾಜಾ ವೋ ಸಬ್ಬಸೇತಂ ಕುಕ್ಕುಟಂ ಆಹರಾಪೇಸಿ, ಸೋ ಹಿ ಪಾದನಖಸಿಖತಾಯ ಪಾದವಿಸಾಣೋ ನಾಮ, ಸೀಸಚೂಳತಾಯ ಸೀಸಕಕುಧೋ ನಾಮ, ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವಸ್ಸನತೋ ತಯೋ ಕಾಲೇ ಅನತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ನದತಿ ನಾಮ, ತಸ್ಮಾ ಏವರೂಪಂ ಕುಕ್ಕುಳಂ ಪೇಸೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತೇ ಪೇಸಯಿಂಸು।

ಮಣೀತಿ ಸಕ್ಕೇನ ಕುಸರಞ್ಞೋ ದಿನ್ನೋ ಮಣಿಕ್ಖನ್ಧೋ ಅಟ್ಠಸು ಠಾನೇಸು ವಙ್ಕೋ ಹೋತಿ। ತಸ್ಸ ಪುರಾಣಸುತ್ತಂ ಛಿನ್ನಂ, ಕೋಚಿ ಪುರಾಣಸುತ್ತಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ನವಸುತ್ತಂ ಪವೇಸೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಏಕದಿವಸಂ "ಇಮಸ್ಮಾ ಮಣಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಪುರಾಣಸುತ್ತಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ನವಸುತ್ತಂ ಪವೇಸೇನ್ತೂ"ತಿ ಪೇಸಯಿಂಸು। ಗಾಮವಾಸಿನೋ ಪುರಾಣಸುತ್ತಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ನವಸುತ್ತಂ ಪವೇಸೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆಚಿಕ್ಖಿಂಸು। ಸೋ "ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಮಧುಂ ಆಹರಥಾ"ತಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಮಣಿನೋ ದ್ವೀಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಮಧುನಾ ಛಿದ್ದಂ ಮಕ್ಖೇತ್ವಾ ಕಮ್ಬಲಸುತ್ತಂ ವಟ್ಟೇತ್ವಾ ಕೋಟಿಯಂ ಮಧುನಾ ಮಕ್ಖೇತ್ವಾ ಥೋಕಂ ಛಿದ್ದೇ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ಕಿಪಿಲ್ಲಿಕಾನಂ ನಿಕ್ಖಮನಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಕಿಪಿಲ್ಲಿಕಾ ಮಧುಗನ್ಧೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಮಣಿಮ್ಹಿ ಪುರಾಣಸುತ್ತಂ ಖಾದಮಾನಾ ಗನ್ತ್ವಾ

ಕಮ್ಬಲಸುತ್ತಕೋಟಿಯಂ ಡಂಸಿತ್ವಾ ಕಡ್ಢನ್ತಾ ಏಕೇನ ಪಸ್ಸೇನ ನೀಹರಿಂಸು। ಪಣ್ಡಿತೋ ಪವೇಸಿತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ರಞ್ಞೋ ದೇಥಾ"ತಿ ಗಾಮವಾಸೀನಂ ಅದಾಸಿ। ತೇ ರಞ್ಞೋ ಪೇಸಯಿಂಸು। ಸೋ ಪವೇಸಿತಉಪಾಯಂ ಸುತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿ।

ವಿಜಾಯನನ್ತಿ ಅಥೇಕದಿವಸಂ ರಞ್ಞೋ ಮಙ್ಗಲಉಸಭಂ ಬಹೂ ಮಾಸೇ ಖಾದಾಪೇತ್ವಾ ಮಹೋದರಂ ಕತ್ವಾ ವಿಸಾಣಾನಿ ಧೋವಿತ್ವಾ ತೇಲೇನ ಮಕ್ಖೇತ್ವಾ ಹಲಿದ್ದಿಯಾ ನ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಗಾಮವಾಸೀನಂ ಪಹಿಣಿಂಸು "ತುಮ್ಹೇ ಕಿರ ಪಣ್ಡಿತಾ, ಅಯಞ್ಚ ರಞ್ಞೋ ಮಙ್ಗಲಉಸಭೋ ಪತಿಟ್ಠಿತಗಬ್ಭೋ, ಏತಂ ವಿಜಾಯಾಪೇತ್ವಾ ಸವಚ್ಛಕಂ ಪೇಸೇಥ, ಅಪೇಸೇನ್ತಾನಂ ಸಹಸ್ಸದಣ್ಡೋ"ತಿ। ಗಾಮವಾಸಿನೋ "ನ ಸಕ್ಕಾ ಇದಂ ಕಾತುಂ, ಕಿಂ ನು ಖೋ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। ಸೋ "ಇಮಿನಾ ಏಕೇನ ಪಞ್ಹಪಟಿಭಾಗೇನ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಥ ಪನೇಕಂ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥನಸಮತ್ಥಂ ವಿಸಾರದಂ ಪುರಿಸಂ ಲದ್ಧು"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ನ ಗರು ಏತಂ, ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ನಂ ಪಕ್ಕೋಸಥಾ"ತಿ। ತೇ ಪಕ್ಕೋಸಿಂಸು। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಏಹಿ, ಭೋ ಪುರಿಸ, ತ್ವಂ ತವ ಕೇಸೇ ಪಿಟ್ಠಿಯಂ ವಿಕಿರಿತ್ವಾ ನಾನಪ್ಪಕಾರಂ ಬಲವಪರಿದೇವಂ ಪರಿದೇವನ್ತೋ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಗಚ್ಛ, ಅಞ್ಞೇಹಿ ಪುಚ್ಛಿತೋಪಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಅವತ್ವಾವ ಪರಿದೇವ, ರಞ್ಞಾ ಪನ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಪರಿದೇವಕಾರಣಂ ಪುಚ್ಛಿತೋವ ಸಮಾನೋ 'ಪಿತಾ ಮೇ ದೇವ ವಿಜಾಯಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಅಜ್ಜ ಸತ್ತಮೋ ದಿವಸೋ, ಪಟಿಸರಣಂ ಮೇ ಹೋಹಿ, ವಿಜಾಯನುಪಾಯಮಸ್ಸ ಕರೋಹೀ'ತಿ ವತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ 'ಕಿಂ ವಿಲಪಸಿ ಅಟ್ಠಾನಮೇತಂ, ಪುರಿಸಾ ನಾಮ ವಿಜಾಯನ್ತಾ ನತ್ಥೀ'ತಿ ವುತ್ತೇ 'ಸಚೇ ದೇವ, ಏವಂ ನತ್ಥಿ, ಅಥ ಕಸ್ಮಾ ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮವಾಸಿನೋ ಕಥಂ ಮಙ್ಗಲಉಸಭಂ ವಿಜಾಯಾಪೇಸ್ಸನ್ತೀ'ತಿ ವದೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಥಾ ಅಕಾಸಿ। ರಾಜಾ "ಕೇನಿದಂ ಪಞ್ಹಪಟಿಭಾಗಂ ಚಿನ್ತಿತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೇನಾ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿ।

ಓದನನ್ತಿ ಅಪರಸ್ಮಿಂ ದಿವಸೇ "ಪಣ್ಡಿತಂ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ "ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮವಾಸಿನೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಅಟ್ಠಙ್ಗಸಮನ್ನಾಗತಂ ಅಮ್ಬಿಲೋದನಂ ಪಚಿತ್ವಾ ಪೇಸೇನ್ತು। ತತ್ರಿಮಾನಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಾನಿ - ನ ತಣ್ಡುಲೇಹಿ, ನ ಉದಕೇನ, ನ ಉಕ್ಖಲಿಯಾ, ನ ಉದ್ಧನೇನ, ನ ಅಗ್ಗಿನಾ, ನ ದಾರೂಹಿ, ನ ಇತ್ಥಿಯಾ ನ ಪುರಿಸೇನ, ನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ। ಅಪೇಸೇನ್ತಾನಂ ಸಹಸ್ಸದಣ್ಡೋ"ತಿ ಪಹಿಣಿಂಸು। ಗಾಮವಾಸಿನೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ಅಜಾನನ್ತಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। ಸೋ "ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ನ ತಣ್ಡುಲೇಹೀತಿ ಕಣಿಕಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ, ನ ಉದಕೇನಾತಿ ಹಿಮಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ, ನ ಉಕ್ಖಲಿಯಾತಿ ಅಞ್ಞಂ ನವಮತ್ತಿಕಾಭಾಜನಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ, ನ ಉದ್ಧನೇನಾತಿ ಖಾಣುಕೇ ಕೋಟ್ಟಾಪೇತ್ವಾ, ನ ಅಗ್ಗಿನಾತಿ ಪಕತಿಅಗ್ಗಿಂ ಪಹಾಯ ಅರಣಿಅಗ್ಗಿಂ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ, ನ ದಾರೂಹೀತಿ ಪಣ್ಣಾನಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಅಮ್ಬಿಲೋದನಂ ಪಚಾಪೇತ್ವಾ ನವಭಾಜನೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಲಞ್ಛಿತ್ವಾ, ನ ಇತ್ಥಿಯಾ ನ ಪುರಿಸೇನಾತಿ ಪಣ್ಡಕೇನ ಉಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ, ನ ಮಗ್ಗೇನಾತಿ ಮಹಾಮಗ್ಗಂ ಪಹಾಯ ಜಙ್ಘಮಗ್ಗೇನ ರಞ್ಞೋ ಪೇಸೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತೇ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ರಾಜಾ "ಕೇನ ಪನೇಸ ಪಞ್ಹೋ ಞಾತೋ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೇನಾ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿ।

ವಾಲುಕನ್ತಿ ಅಪರಸ್ಮಿಂ ದಿವಸೇ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ವೀಮಂಸನತ್ಥಂ ಗಾಮವಾಸೀನಂ ಪಹಿಣಿಂಸು "ರಾಜಾ ದೋಲಾಯ ಕೀಳಿತುಕಾಮೋ, ರಾಜಕುಲೇ ಪುರಾಣಯೋತ್ತಂ ಛಿನ್ನಂ, ಏಕಂ ವಾಲುಕಯೋತ್ತಂ ವಟ್ಟೇತ್ವಾ ಪೇಸೇನ್ತು, ಅಪೇಸೇನ್ತಾನಂ ಸಹಸ್ಸದಣ್ಡೋ"ತಿ। ತೇ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। ಪಣ್ಡಿತೋ "ಇಮಿನಾಪಿ ಪಞ್ಹಪಟಿಭಾಗೇನೇವ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಗಾಮವಾಸಿನೋ ಅಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ವಚನಕುಸಲೇ ದ್ವೇ ತಯೋ ಪುರಿಸೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಗಚ್ಛಥ ತುಮ್ಹೇ, ರಾಜಾನಂ ವದೇಥ 'ದೇವ, ಗಾಮವಾಸಿನೋ ತಸ್ಸ ಯೋತ್ತಸ್ಸ ತನುಕಂ ವಾ ಥೂಲಂ ವಾ ಪಮಾಣಂ ನ ಜಾನನ್ತಿ, ಪುರಾಣವಾಲುಕಯೋತ್ತತೋ ವಿದತ್ಥಿಮತ್ತಂ ವಾ ಚತುರಙ್ಗುಲಮತ್ತಂ ವಾ ಖಣ್ಡಂ ಪೇಸೇಥ, ತಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ತೇನ ಪಮಾಣೇನ ವಟ್ಟೇಸ್ಸನ್ತೀ'ತಿ। ಸಚೇ, ವೋ ರಾಜಾ 'ಅಮ್ಹಾಕಂ ಘರೇ ವಾಲುಕಯೋತ್ತಂ ನಾಮ ನ ಕದಾಚಿ ಸುತಪುಬ್ಬ'ನ್ತಿ ವದತಿ, ಅಥ ನಂ 'ಸಚೇ, ಮಹಾರಾಜ, ವೋ ಏವರೂಪಂ ನ ಸಕ್ಕಾ ಕಾತುಂ, ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮವಾಸಿನೋ ಕಥಂ ಕರಿಸ್ಸನ್ತೀ'ತಿ ವದೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ರಾಜಾ "ಕೇನ ಚಿನ್ತಿತಂ ಪಞ್ಹಪಟಿಭಾಗ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೇನಾ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿ।

ತಳಾಕನ್ತಿ ಅಪರಸ್ಮಿಂ ದಿವಸೇ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ವೀಮಂಸನತ್ಥಂ "ರಾಜಾ ಉದಕಕೀಳಂ ಕೀಳಿತುಕಾಮೋ, ಪಞ್ಚವಿಧಪದುಮಸಞ್ಛನ್ನಂ ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಪೇಸೇನ್ತು, ಅಪೇಸೇನ್ತಾನಂ ಸಹಸ್ಸದಣ್ಡೋ"ತಿ ಗಾಮವಾಸೀನಂ ಪೇಸಯಿಂಸು। ತೇ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಸೋ "ಇಮಿನಾಪಿ ಪಞ್ಹಪಟಿಭಾಗೇನೇವ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ವಚನಕುಸಲೇ ಕತಿಪಯೇ ಮನುಸ್ಸೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಏಥ ತುಮ್ಹೇ ಉದಕಕೀಳಂ ಕೀಳಿತ್ವಾ ಅಕ್ಖೀನಿ ರತ್ತಾನಿ ಕತ್ವಾ ಅಲ್ಲಕೇಸಾ ಅಲ್ಲವತ್ಥಾ ಕದ್ದಮಮಕ್ಖಿತಸರೀರಾ ಯೋತ್ತದಣ್ಡಲೇಡ್ಡುಹತ್ಥಾ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ದ್ವಾರೇ ಠಿತಭಾವಂ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚಾಪೇತ್ವಾ ಕತೋಕಾಸಾ ಪವಿಸಿತ್ವಾ 'ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇಹಿ ಕಿರ ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮವಾಸಿನೋ ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಪೇಸೇನ್ತೂತಿ ಪಹಿತಾ ಮಯಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಅನುಚ್ಛವಿಕಂ ಮಹನ್ತಂ ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಆದಾಯ ಆಗತಾ। ಸಾ ಪನ ಅರಞ್ಞವಾಸಿಕತ್ತಾ ನಗರಂ ದಿಸ್ವಾ ದ್ವಾರಪಾಕಾರಪರಿಖಾಅಟ್ಟಾಲಕಾದೀನಿ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಭೀತತಸಿತಾ ಯೋತ್ತಾನಿ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಪಲಾಯಿತ್ವಾ ಅರಞ್ಞಮೇವ ಪವಿಟ್ಠಾ, ಮಯಂ ಲೇಡ್ಡುದಣ್ಡಾದೀಹಿ ಪೋಥೇನ್ತಾಪಿ ನಿವತ್ತೇತುಂ ನ ಸಕ್ಖಿಮ್ಹಾ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಅರಞ್ಞಾ ಆನೀತಂ ಪುರಾಣಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಪೇಸೇಥ, ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಹರಿಸ್ಸಾಮಾ'ತಿ ವತ್ವಾ ರಞ್ಞಾನ ಕದಾಚಿ ಮಮ ಅರಞ್ಞತೋ ಆನೀತಪೋಕ್ಖರಣೀ ನಾಮ ಭೂತಪುಬ್ಬಾ, ನ ಚ ಮಯಾ ಕಸ್ಸಚಿ ಯೋಜೇತ್ವಾ ಆಹರಣತ್ಥಾಯ ಪೋಕ್ಖರಣೀ ಪೇಸಿತಪುಬ್ಬಾ'ತಿ ವುತ್ತೇ 'ಸಚೇ, ದೇವ, ವೋ ಏವಂ ನ ಸಕ್ಕಾ ಕಾತುಂ, ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮವಾಸಿನೋ ಕಥಂ ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಪೇಸೇಸ್ಸನ್ತೀ'ತಿ ವದೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ರಾಜಾ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಞಾತಭಾವಂ ಸುತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿ।

ಉಯ್ಯಾನನ್ತಿ ಪುನೇಕದಿವಸಂ "ಮಯಂ ಉಯ್ಯಾನಕೀಳಂ ಕೀಳಿತುಕಾಮಾ, ಅಮ್ಹಾಕಞ್ಚ ಪುರಾಣಉಯ್ಯಾನಂ ಪರಿಜಿಣ್ಣಂ, ಓಭಗ್ಗಂ ಜಾತಂ, ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮವಾಸಿನೋ ಸುಪುಪ್ಫಿತತರುಣರುಕ್ಖಸಞ್ಛನ್ನಂ ನವಉಯ್ಯಾನಂ ಪೇಸೇನ್ತೂ"ತಿ ಪಹಿಣಿಂಸು। ಗಾಮವಾಸಿನೋ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಪಣ್ಡಿತೋ "ಇಮಿನಾಪಿ ಪಞ್ಹಪಟಿಭಾಗೇನೇವ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ತೇ ಸಮಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸೇ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಕಥಾಪೇಸಿ।

ತದಾಪಿ ರಾಜಾ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಸೇನಕಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಿಂ, ಸೇನಕ, ಆನೇಮ ಪಣ್ಡಿತ"ನ್ತಿ। ಸೋ ಲಾಭಮಚ್ಛರಿಯೇನ "ಏತ್ತಕೇನ ಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಮ ನ ಹೋತಿ, ಆಗಮೇಥ, ದೇವಾ"ತಿ ಆಹ। ತಸ್ಸ ತಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಸತ್ತದಾರಕಪಞ್ಹೇಹಿ ಮಮ ಮನಂ ಗಣ್ಹಿ, ಏವರೂಪೇಸುಪಿಸ್ಸ ಗುಯ್ಹಪಞ್ಹವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇಸು ಚೇವ ಪಞ್ಹಪಟಿಭಾಗೇಸು ಚ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ವಿಯ ಬ್ಯಾಕರಣಂ, ಸೇನಕೋ ಏವರೂಪಂ ಪಣ್ಡಿತಂ ಆನೇತುಂ ನ ದೇತಿ, ಕಿಂ ಮೇ ಸೇನಕೇನ, ಆನೇಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ। ಸೋ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ತಂ ಗಾಮಂ ಪಾಯಾಸಿ। ತಸ್ಸ ಮಙ್ಗಲಅಸ್ಸಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಅಸ್ಸಸ್ಸ ಪಾದೋ ಫಲಿತಭೂಮಿಯಾ ಅನ್ತರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಭಿಜ್ಜಿ। ರಾಜಾ ತತೋವ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ನಗರಂ ಪಾವಿಸಿ। ಅಥ ನಂ ಸೇನಕೋ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ "ಮಹಾರಾಜ, ಪಣ್ಡಿತಂ ಕಿಂ ಆನೇತುಂ ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮಂ ಅಗಮಿತ್ಥಾ"ತಿ। "ಆಮ, ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ। "ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇ ಮಂ ಅನತ್ಥಕಾಮಂ ಕತ್ವಾ ಪಸ್ಸಥ, 'ಆಗಮೇಥ ತಾವಾ'ತಿ ವುತ್ತೇಪಿ ಅತಿತುರಿತಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ಥ, ಪಠಮಗಮನೇನೇವ ಮಙ್ಗಲಅಸ್ಸಸ್ಸ ಪಾದೋ ಭಿನ್ನೋ"ತಿ।

ಸೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತುಣ್ಹೀ ಹುತ್ವಾ ಪುನೇಕದಿವಸಂ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಮನ್ತೇಸಿ "ಕಿಂ, ಸೇನಕ, ಆನೇಮ ಪಣ್ಡಿತ"ನ್ತಿ। ದೇವ, ಸಯಂ ಅಗನ್ತ್ವಾ ದೂತಂ ಪೇಸೇಥ "ಪಣ್ಡಿತ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ತವ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಾನಂ ಅಸ್ಸಸ್ಸ ಪಾದೋ ಭಿನ್ನೋ, ಅಸ್ಸತರಂ ವಾ ನೋ ಪೇಸೇತು ಸೇಟ್ಠತರಂ ವಾ"ತಿ। "ಯದಿ ಅಸ್ಸತರಂ ಪೇಸೇಸ್ಸತಿ, ಸಯಂ ಆಗಮಿಸ್ಸತಿ। ಸೇಟ್ಠತರಂ ಪೇಸೇನ್ತೋ ಪಿತರಂ ಪೇಸೇಸ್ಸತಿ, ಅಯಮೇಕೋ ನೋ ಪಞ್ಹೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ರಾಜಾ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ದೂತಂ ಪೇಸೇಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ದೂತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ರಾಜಾ ಮಮಞ್ಚೇವ ಪಿತರಞ್ಚ ಪಸ್ಸಿತುಕಾಮೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಪಿತು ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ "ತಾತ, ರಾಜಾ ತುಮ್ಹೇ ಚೇವ ಮಮಞ್ಚ ದಟ್ಠುಕಾಮೋ, ತುಮ್ಹೇ ಪಠಮತರಂ ಸೇಟ್ಠಿಸಹಸ್ಸಪರಿವುತಾ ಗಚ್ಛಥ, ಗಚ್ಛನ್ತಾ ಚ ತುಚ್ಛಹತ್ಥಾ ಅಗನ್ತ್ವಾ ನವಸಪ್ಪಿಪೂರಂ ಚನ್ದನಕರಣ್ಡಕಂ ಆದಾಯ ಗಚ್ಛಥ। ರಾಜಾ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ 'ಗಹಪತಿ ಪತಿರೂಪಂ ಆಸನಂ ಞತ್ವಾ ನಿಸೀದಾಹೀ'ತಿ ವಕ್ಖತಿ, ಅಥ ತುಮ್ಹೇ ತಥಾರೂಪಂ ಆಸನಂ ಞತ್ವಾ ನಿಸೀದೇಯ್ಯಾಥ। ತುಮ್ಹಾಕಂ ನಿಸಿನ್ನಕಾಲೇ

ಅಹಂ ಆಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ರಾಜಾ ಮಯಾಪಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ 'ಪಣ್ಡಿತ, ತವಾನುರೂಪಂ ಆಸನಂ ಞತ್ವಾ ನಿಸೀದಾ'ತಿ ವಕ್ಖತಿ, ಅಥಾಹಂ ತುಮ್ಹೇ ಓಲೋಕೇಸ್ಸಾಮಿ, ತುಮ್ಹೇ ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ಆಸನಾ ವುಟ್ಠಾಯ 'ತಾತ ಮಹೋಸಧ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಆಸನೇ ನಿಸೀದಾ'ತಿ ವದೇಯ್ಯಾಥ, ಅಜ್ಜ ನೋ ಏಕೋ ಪಞ್ಹೋ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಗನ್ತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ದ್ವಾರೇ ಠಿತಭಾವಂ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚಾಪೇತ್ವಾ "ಪವಿಸತೂ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ।

ರಾಜಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ "ಗಹಪತಿ, ತವಪುತ್ತೋ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಕುಹಿ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಪಚ್ಛತೋ ಆಗಚ್ಛತಿ, ದೇವಾ"ತಿ। ರಾಜಾ "ಪಚ್ಛತೋ ಆಗಚ್ಛತೀ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ತುಟ್ಠಮಾನಸೋ ಹುತ್ವಾ "ಮಹಾಸೇಟ್ಠಿ ಅತ್ತನೋ ಯುತ್ತಾಸನಂ ಞತ್ವಾ ನಿಸೀದಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಅತ್ತನೋ ಯುತ್ತಾಸನಂ ಞತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಅಲಙ್ಕತಪಟಿಯತ್ತೋ ದಾರಕಸಹಸ್ಸಪರಿವುತೋ ಅಲಙ್ಕತರಥೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ನಗರಂ ಪವಿಸನ್ತೋ ಪರಿಖಾಪಿಟ್ಠೇ ಚರಮಾನಂ ಏಕಂ ಗದ್ರಭಂ ದಿಸ್ವಾ ಥಾಮಸಮ್ಪನ್ನೇ ಮಾಣವೇ ಪೇಸೇಸಿ "ಅಮ್ಭೋ, ಏತಂ ಗದ್ರಭಂ ಅನುಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಯಥಾ ಸದ್ದಂ ನ ಕರೋತಿ, ಏವಮಸ್ಸ ಮುಖಬನ್ಧನಂ ಕತ್ವಾ ಕಿಲಞ್ಜೇನ ವೇಠೇತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ಏಕೇನತ್ಥರಣೇನ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಅಂಸೇನಾದಾಯ ಆಗಚ್ಛಥಾ"ತಿ। ತೇ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ಬೋಧಿಸತ್ತೋಪಿ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ನಗರಂ ಪಾವಿಸಿ। ಮಹಾಜನೋ "ಏಸ ಕಿರ ಸಿರಿವಡ್ಢನಸೇಟ್ಠಿನೋ ಪುತ್ತೋ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಮ, ಏಸ ಕಿರ ಜಾಯಮಾನೋ ಓಸಧಘಟಿಕಂ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾ ಜಾತೋ, ಇಮಿನಾ ಕಿರ ಏತ್ತಕಾನಂ ವೀಮಂಸನಪಞ್ಹಾನಂ ಪಞ್ಹಪಟಿಭಾಗೋ ಞಾತೋ"ತಿ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಅಭಿತ್ಥವನ್ತೋ ಓಲೋಕೇನ್ತೋಪಿ ತಿತ್ತಿಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ। ಸೋ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಟಿವೇದೇಸಿ। ರಾಜಾ ಸುತ್ವಾವ ಹಟ್ಠತುಟ್ಠೋ "ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಖಿಪ್ಪಂ ಆಗಚ್ಛತೂ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ದಾರಕಸಹಸ್ಸಪರಿವುತೋ ಪಾಸಾದಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ರಾಜಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾವ ಸೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಮಧುರಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ "ಪಣ್ಡಿತ, ಪತಿರೂಪಂ ಆಸನಂ ಞತ್ವಾ ನಿಸೀದಾ"ತಿ ಆಹ। ಅಥ ಸೋ ಪಿತರಂ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಪಿತಾಪಿ ಓಲೋಕಿತಸಞ್ಞಾಯ ಉಟ್ಠಾಯ "ಪಣ್ಡಿತ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಆಸನೇ ನಿಸೀದಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಸ್ಮಿಂ ಆಸನೇ ನಿಸೀದಿ।

ತಂ ತತ್ಥ ನಿಸಿನ್ನಂ ದಿಸ್ವಾವ ಸೇನಕಪುಕ್ಕುಸಕಾಮಿನ್ದದೇವಿನ್ದಾ ಚೇವ ಅಞ್ಞೇ ಚ ಅನ್ಧಬಾಲಾ ಪಾಣಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಮಹಾಹಸಿತಂ ಹಸಿತ್ವಾ "ಇಮಂ ಅನ್ಧಬಾಲಂ 'ಪಣ್ಡಿತೋ'ತಿ ವದಿಂಸು, ಸೋ ಪಿತರಂ ಆಸನಾ ವುಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಂ ನಿಸೀದತಿ, ಇಮಂ 'ಪಣ್ಡಿತೋ'ತಿ ವತ್ತುಂ ಅಯುತ್ತ"ನ್ತಿ ಪರಿಹಾಸಂ ಕರಿಂಸು। ರಾಜಾಪಿ ದುಮ್ಮುಖೋ ಅನತ್ತಮನೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಿಂ, ಮಹಾರಾಜ, ದುಮ್ಮುಖತ್ಥಾ"ತಿ ? "ಆಮ ಪಣ್ಡಿತ, ದುಮ್ಮುಖೋಮ್ಹಿ, ಸವನಮೇವ ತೇ ಮನಾಪಂ, ದಸ್ಸನಂ ಪನ ಅಮನಾಪಂ ಜಾತ"ನ್ತಿ। "ಕಿಂ ಕಾರಣಾ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ? "ಪಿತರಂ ಆಸನಾ ವುಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನತ್ತಾ"ತಿ। "ಕಿಂ ಪನ ತ್ವಂ, ಮಹಾರಾಜ, 'ಸಬ್ಬಟ್ಠಾನೇಸು ಪುತ್ತೇಹಿ ಪಿತರೋವ ಉತ್ತಮಾ'ತಿ ಮಞ್ಞಸೀ"ತಿ। "ಆಮ, ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ನನು, ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇಹಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ 'ಅಸ್ಸತರಂ ವಾ ಪೇಸೇತು ಸೇಟ್ಠತರಂ ವಾ'ತಿ ಸಾಸನಂ ಪಹಿತ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಆಸನಾ ವುಟ್ಠಾಯ ತೇ ಮಾಣವೇ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ತುಮ್ಹೇಹಿ ಗಹಿತಂ ಗದ್ರಭಂ ಆನೇಥಾ"ತಿ ಆಣಾಪೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಪಾದಮೂಲೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಅಯಂ ಗದ್ರಭೋ ಕಿಂ ಅಗ್ಘತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಪಣ್ಡಿತ, ಸಚೇ ಉಪಕಾರಕೋ, ಅಟ್ಠ ಕಹಾಪಣೇ ಅಗ್ಘತೀ"ತಿ। "ಇಮಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಜಾತೋ ಆಜಾನೀಯವಳವಾಯ ಕುಚ್ಛಿಮ್ಹಿ ವುಟ್ಠಅಸ್ಸತರೋ ಕಿಂ ಅಗ್ಘತೀ"ತಿ? "ಅನಗ್ಘೋ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ। "ದೇವ, ಕಸ್ಮಾ ಏವಂ ಕಥೇಥ, ನನು ತುಮ್ಹೇಹಿ ಇದಾನೇವ ವುತ್ತಂ 'ಸಬ್ಬಟ್ಠಾನೇಸು ಪುತ್ತೇಹಿ ಪಿತರೋವ ಉತ್ತಮಾ'ತಿ। ಸಚೇ ತಂ ಸಚ್ಚಂ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಾದೇ ಅಸ್ಸತರತೋ ಗದ್ರಭೋವ ಉತ್ತಮೋ ಹೋತಿ, ಕಿಂ ಪನ, ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಣ್ಡಿತಾ ಏತ್ತಕಮ್ಪಿ ಜಾನಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಪಾಣಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಹಸನ್ತಿ, ಅಹೋ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಪಞ್ಞಾಸಮ್ಪತ್ತಿ, ಕುತೋ ವೋ ಏತೇ ಲದ್ಧಾ"ತಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತೇ ಪರಿಹಸಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಇಮಾಯ ಏಕಕನಿಪಾತೇ ಗಾಥಾಯ ಅಜ್ಝಭಾಸಿ –

"ಹಂಚಿ ತುವಂ ಏವಮಞ್ಞಸಿ 'ಸೇಯ್ಯೋ, ಪುತ್ತೇನ ಪಿತಾ'ತಿ ರಾಜಸೇಟ್ಠ।

ಹನ್ದಸ್ಸತರಸ್ಸ ತೇ ಅಯಂ, ಅಸ್ಸತರಸ್ಸ ಹಿ ಗದ್ರಭೋ ಪಿತಾ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧.೧೧೧)।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯದಿ, ತ್ವಂ ರಾಜಸೇಟ್ಠ, ಸಬ್ಬಟ್ಠಾನೇಸು ಸೇಯ್ಯೋ ಪುತ್ತೇನ ಪಿತಾತಿ ಏವಂ ಮಞ್ಞಸಿ, ತವ ಅಸ್ಸತರತೋಪಿ ಅಯಂ ಗದ್ರಭೋ ಸೇಯ್ಯೋ ಹೋತು। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ? ಅಸ್ಸತರಸ್ಸ ಹಿ ಗದ್ರಭೋ ಪಿತಾತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ - "ಮಹಾರಾಜ , ಸಚೇ ಪುತ್ತತೋ ಪಿತಾ ಸೇಯ್ಯೋ, ಮಮ ಪಿತರಂ ಗಣ್ಹಥ। ಸಚೇ ಪಿತಿತೋ ಪುತ್ತೋ ಸೇಯ್ಯೋ, ಮಂ ಗಣ್ಹಥ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಅತ್ಥಾಯಾ"ತಿ। ರಾಜಾ ಸೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತೋ ಅಹೋಸಿ। ಸಬ್ಬಾ ರಾಜಪರಿಸಾಪಿ "ಸುಕಥಿತೋ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಪಞ್ಹೋ"ತಿ ಉನ್ನದನ್ತಾ ಸಾಧುಕಾರಸಹಸ್ಸಾನಿ ಅದಂಸು, ಅಙ್ಗುಲಿಫೋಟಾ ಚೇವ ಚೇಲುಕ್ಖೇಪಾ ಚ ಪವತ್ತಿಂಸು । ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾಪಿ ದುಮ್ಮುಖಾ ಪಜ್ಝಾಯನ್ತಾವ ಅಹೇಸುಂ। ನನು ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಗುಣಂ ಜಾನನ್ತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೇನ ಸದಿಸೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ , ಅಥ ಸೋ ಕಸ್ಮಾ ಏವಮಕಾಸೀತಿ? ನ ಸೋ ಪಿತು ಅವಮಾನನತ್ಥಾಯ, ರಞ್ಞಾ ಪನ "ಅಸ್ಸತರಂ ವಾ ಪೇಸೇತು ಸೇಟ್ಠತರಂ ವಾ"ತಿ ಪೇಸಿತಂ, ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸೇವ ಪಞ್ಹಸ್ಸ ಆವಿಭಾವತ್ಥಂ ಅತ್ತನೋ ಚ ಪಣ್ಡಿತಭಾವಸ್ಸ ಞಾಪನತ್ಥಂ ಚತುನ್ನಞ್ಚ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಅಪ್ಪಟಿಭಾನಕರಣತ್ಥಂ ಏವಮಕಾಸೀತಿ।

ಗದ್ರಭಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಏಕೂನವೀಸತಿಮಪಞ್ಹೋ

ರಾಜಾ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಗನ್ಧೋದಕಪುಣ್ಣಂ ಸುವಣ್ಣಭಿಙ್ಕಾರಂ ಆದಾಯ "ಪಾಚೀನಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮಂ ರಾಜಭೋಗೇನ ಪರಿಭುಞ್ಜತೂ"ತಿ ಸೇಟ್ಠಿಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಉದಕಂ ಪಾತೇತ್ವಾ "ಸೇಸಸೇಟ್ಠಿನೋ ಏತಸ್ಸೇವ ಉಪಟ್ಠಾಕಾ ಹೋನ್ತೂ"ತಿ ವತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಮಾತು ಚ ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರೇ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಗದ್ರಭಪಞ್ಹೇ ಪಸನ್ನೋ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಪುತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿತುಂ ಸೇಟ್ಠಿಂ ಅವೋಚ - "ಗಹಪತಿ, ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಂ ಮಮ ಪುತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ದೇಹೀ"ತಿ। "ದೇವ, ಅತಿತರುಣೋ ಅಯಂ, ಅಜ್ಜಾಪಿಸ್ಸ ಮುಖೇ ಖೀರಗನ್ಧೋ ವಾಯತಿ, ಮಹಲ್ಲಕಕಾಲೇ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। "ಗಹಪತಿ, ತ್ವಂ ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಏತಸ್ಮಿಂ ನಿರಾಲಯೋ ಹೋಹಿ, ಅಯಂ ಅಜ್ಜತಗ್ಗೇ ಮಮ ಪುತ್ತೋ, ಅಹಂ ಮಮ ಪುತ್ತಂ ಪೋಸೇತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮಿ, ಗಚ್ಛ ತ್ವ"ನ್ತಿ ತಂ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿ। ಸೋ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಆಲಿಙ್ಗಿತ್ವಾ ಉರೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಸೀಸೇ ಚುಮ್ಬಿತ್ವಾ "ತಾತ, ಅಪ್ಪಮತ್ತೋ ಹೋಹೀ"ತಿ ಓವಾದಮಸ್ಸ ಅದಾಸಿ। ಸೋಪಿ ಪಿತರಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ "ತಾತ, ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥಾ"ತಿ ಅಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ಪಿತರಂ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿ। ರಾಜಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿ "ತಾತ, ಅನ್ತೋಭತ್ತಿಕೋ ಭವಿಸ್ಸಸಿ, ಉದಾಹು ಬಹಿಭತ್ತಿಕೋ"ತಿ। ಸೋ "ಮಹಾ ಮೇ ಪರಿವಾರೋ, ತಸ್ಮಾ ಬಹಿಭತ್ತಿಕೇನ ಮಯಾ ಭವಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಬಹಿಭತ್ತಿಕೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮಿ, ದೇವಾ"ತಿ ಆಹ। ಅಥಸ್ಸ ರಾಜಾ ಅನುರೂಪಂ ಗೇಹಂ ದಾಪೇತ್ವಾ ದಾರಕಸಹಸ್ಸಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಪರಿಬ್ಬಯಂ ದಾಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಪರಿಭೋಗೇ ದಾಪೇಸಿ। ಸೋ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ರಾಜಾನಂ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ।

ರಾಜಾಪಿ ನಂ ವೀಮಂಸಿತುಕಾಮೋ ಅಹೋಸಿ। ತದಾ ಚ ನಗರಸ್ಸ ದಕ್ಖಿಣದ್ವಾರತೋ ಅವಿದೂರೇ ಪೋಕ್ಖರಣಿತೀರೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ತಾಲರುಕ್ಖೇ ಕಾಕಕುಲಾವಕೇ ಮಣಿರತನಂ ಅಹೋಸಿ। ತಸ್ಸ ಛಾಯಾ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಂ ಪಞ್ಞಾಯಿ। ಮಹಾಜನೋ "ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಂ ಮಣಿ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸಿ। ಸೋ ಸೇನಕಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಂ ಕಿರ ಮಣಿರತನಂ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಕಥಂ ತಂ ಗಣ್ಹಾಪೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಉದಕಂ ನೀಹರಾಪೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತೇನ ಹಿ, ಆಚರಿಯ, ಏವಂ ಕರೋಹೀ"ತಿ ತಸ್ಸೇವ ಭಾರಮಕಾಸಿ। ಸೋ ಬಹೂ ಮನುಸ್ಸೇ ಸನ್ನಿಪಾತಾಪೇತ್ವಾ ಉದಕಞ್ಚ ಕದ್ದಮಞ್ಚ ನೀಹರಾಪೇತ್ವಾ ಭೂಮಿಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾಪಿ ಮಣಿಂ ನಾದ್ದಸ। ಪುನ ಪುಣ್ಣಾಯ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಾ ಮಣಿಚ್ಛಾಯಾ ಪಞ್ಞಾಯಿ । ಸೋ ಪುನಪಿ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ನ ಚ ಅದ್ದಸ। ತತೋ ರಾಜಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ತಾತ, ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಂ ಏಕೋ ಮಣಿ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಸೇನಕೋ ಉದಕಞ್ಚ ಕದ್ದಮಞ್ಚ ನೀಹರಾಪೇತ್ವಾ ಭೂಮಿಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾಪಿ ನಾದ್ದಸ, ಪುನ ಪುಣ್ಣಾಯ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಾ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸಿ ತಂ ಮಣಿಂ ಗಣ್ಹಾಪೇತು"ನ್ತಿ

ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ “ನೇತಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಗರು, ಏಥ ದಸ್ಸೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ “ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಿ ಅಜ್ಜ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಞಾಣಬಲ”ನ್ತಿ ಮಹಾಜನಪರಿವುತೋ ಪೋಕ್ಖರಣಿತೀರಂ ಗತೋ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ತೀರೇ ಠತ್ವಾ ಮಣಿಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ “ನಾಯಂ ಮಣಿ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಂ, ತಾಲರುಕ್ಖೇ ಕಾಕಕುಲಾವಕೇ ಮಣಿನಾ ಭವಿತಬ್ಬ”ನ್ತಿ ಞತ್ವಾ “ನತ್ಥಿ, ದೇವ, ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಂ ಮಣೀ”ತಿ ವತ್ವಾ “ನನು ಉದಕೇ ಪಞ್ಞಾಯತೀ”ತಿ ವುತ್ತೇ “ತೇನ ಹಿ ಉದಕಪಾತಿಂ ಆಹರಾ”ತಿ ಉದಕಪಾತಿಂ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ “ಪಸ್ಸಥ, ದೇವ, ನಾಯಂ ಮಣಿ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಂಯೇವ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಪಾತಿಯಮ್ಪಿ ಪಞ್ಞಾಯತೀ”ತಿ ವತ್ವಾ “ಪಣ್ಡಿತ, ಕತ್ಥ ಪನ ಮಣಿನಾ ಭವಿತಬ್ಬ”ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ “ದೇವ, ಪೋಕ್ಖರಣಿಯಮ್ಪಿ ಪಾತಿಯಮ್ಪಿ ಛಾಯಾವ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ನ ಮಣಿ, ಮಣಿ ಪನ ತಾಲರುಕ್ಖೇ ಕಾಕಕುಲಾವಕೇ ಅತ್ಥಿ, ಪುರಿಸಂ ಆಣಾಪೇತ್ವಾ ಆಹರಾಪೇಹೀ”ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ಮಣಿಂ ಆಹರಾಪೇಸಿ। ಸೋ ಆಹರಿತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಅದಾಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇಸಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಹಾಜನೋ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸಾಧುಕಾರಂ ದತ್ವಾ ಸೇನಕಂ ಪರಿಭಾಸನ್ತೋ “ಮಣಿರತನಂ ತಾಲರುಕ್ಖೇ ಕಾಕಕುಲಾವಕೇ ಅತ್ಥಿ, ಸೇನಕಬಾಲೋ ಬಹೂ ಮನುಸ್ಸೇ ಪೋಕ್ಖರಣಿಮೇವ ಭಿನ್ದಾಪೇಸಿ, ಪಣ್ಡಿತೇನ ನಾಮ ಮಹೋಸಧಸದಿಸೇನ ಭವಿತಬ್ಬ”ನ್ತಿ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಥುತಿಮಕಾಸಿ। ರಾಜಾಪಿಸ್ಸ ತುಟ್ಠೋ ಅತ್ತನೋ ಗೀವಾಯ ಪಿಳನ್ಧನಂ ಮುತ್ತಾಹಾರಂ ದತ್ವಾ ದಾರಕಸಹಸ್ಸಾನಮ್ಪಿ ಮುತ್ತಾವಲಿಯೋ ದಾಪೇಸಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಚ ಪರಿವಾರಸ್ಸ ಚ ಇಮಿನಾ ಪರಿಹಾರೇನ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಅನುಜಾನೀತಿ।

ಏಕೂನವೀಸತಿಮಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಕಕಣ್ಟಕಪಞ್ಹೋ

ಪುನೇಕದಿವಸಂ ರಾಜಾ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಉಯ್ಯಾನಂ ಅಗಮಾಸಿ। ತದಾ ಏಕೋ ಕಕಣ್ಟಕೋ ತೋರಣಗ್ಗೇ ವಸತಿ। ಸೋ ರಾಜಾನಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಓತರಿತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ನಿಪಜ್ಜಿ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ತಂ ಕಿರಿಯಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ “ಪಣ್ಡಿತ, ಅಯಂ ಕಕಣ್ಟಕೋ ಕಿಂ ಕರೋತೀ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ “ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇ ಸೇವತೀ”ತಿ ಆಹ। “ಸಚೇ ಏವಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸೇವತಿ, ಏತಸ್ಸ ಮಾ ನಿಪ್ಫಲೋ ಹೋತು, ಭೋಗಮಸ್ಸ ದಾಪೇಹೀ”ತಿ। “ದೇವ, ತಸ್ಸ ಭೋಗೇನ ಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ, ಖಾದನೀಯಮತ್ತಂ ಅಲಮೇತಸ್ಸಾ”ತಿ । “ಕಿಂ ಪನೇಸ, ಖಾದತೀ”ತಿ? “ಮಂಸಂ ದೇವಾ”ತಿ। “ಕಿತ್ತಕಂ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತೀ”ತಿ? “ಕಾಕಣಿಕಮತ್ತಗ್ಘನಕಂ ದೇವಾ”ತಿ। ರಾಜಾ ಏಕಂ ಪುರಿಸಂ ಆಣಾಪೇಸಿ “ರಾಜದಾಯೋ ನಾಮ ಕಾಕಣಿಕಮತ್ತಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಇಮಸ್ಸ ನಿಬದ್ಧಂ ಅಡ್ಢಮಾಸಗ್ಘನಕಂ ಮಂಸಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ದೇಹೀ”ತಿ। ಸೋ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಥಾ ಅಕಾಸಿ। ಸೋ ಏಕದಿವಸಂ ಉಪೋಸಥೇ ಮಾಘಾತೇ ಮಂಸಂ ಅಲಭಿತ್ವಾ ತಮೇವ ಅಡ್ಢಮಾಸಕಂ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಸುತ್ತೇನ ಆವುನಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಗೀವಾಯಂ ಪಿಳನ್ಧಿ। ಅಥಸ್ಸ ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಮಾನೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ತಂ ದಿವಸಮೇವ ರಾಜಾ ಪುನ ಮಹೋಸಧೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಉಯ್ಯಾನಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಸೋ ರಾಜಾನಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾಪಿ ಧನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉಪ್ಪನ್ನಮಾನವಸೇನ “ವೇದೇಹ, ತ್ವಂ ನು ಖೋ ಮಹದ್ಧನೋ, ಅಹಂ ನು ಖೋ”ತಿ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಅತ್ತಾನಂ ಸಮಂ ಕರೋನ್ತೋ ಅನೋತರಿತ್ವಾ ತೋರಣಗ್ಗೇಯೇವ ಸೀಸಂ ಚಾಲೇನ್ತೋ ನಿಪಜ್ಜಿ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ತಂ ಕಿರಿಯಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ “ಪಣ್ಡಿತ, ಏಸ ಪುಬ್ಬೇ ವಿಯ ಅಜ್ಜ ನ ಓತರತಿ, ಕಿಂ ನು ಖೋ ಕಾರಣ”ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

“ನಾಯಂ ಪುರೇ ಉನ್ನಮತಿ, ತೋರಣಗ್ಗೇ ಕಕಣ್ಟಕೋ।
ಮಹೋಸಧ ವಿಜಾನಾಹಿ, ಕೇನ ಥದ್ಧೋ ಕಕಣ್ಟಕೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೨.೩೯)।

ತತ್ಥ **ಉನ್ನಮತೀತಿ** ಯಥಾ ಅಜ್ಜ ಅನೋತರಿತ್ವಾ ತೋರಣಗ್ಗೇಯೇವ ಸೀಸಂ ಚಾಲೇನ್ತೋ ಉನ್ನಮತಿ, ಏವಂ ಪುರೇ ನ ಉನ್ನಮತಿ। **ಕೇನ ಥದ್ಧೋತಿ** ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ಥದ್ಧಭಾವಂ ಆಪನ್ನೋತಿ।

ಪಣ್ಡಿತೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಉಪೋಸಥೇ ಮಾಘಾತೇ ಮಂಸಂ ಅಲಭನ್ತೇನ ರಾಜಪುರಿಸೇನ ಗೀವಾಯ ಬದ್ಧಂ ಅಡ್ಢಮಾಸಕಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ತಸ್ಸ ಮಾನೇನ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಞತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಅಲದ್ಧಪುಬ್ಬಂ ಲದ್ಧಾನ, ಅಡ್ಢಮಾಸಂ ಕಕಣ್ಟಕೋ।
ಅತಿಮಞ್ಞತಿ ರಾಜಾನಂ, ವೇದೇಹಂ ಮಿಥಿಲಗ್ಗಹ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೨.೪೦)।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತಂ ಪುರಿಸಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ ಯಥಾಭೂತಂ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸಿ। ರಾಜಾ ತಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ "ಕಞ್ಚಿ ಅಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಸಬ್ಬಞ್ಞುಬುದ್ಧೇನ ವಿಯ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಕಕಣ್ಟಕಸ್ಸ ಅಜ್ಝಾಸಯೋ ಞಾತೋ"ತಿ ಅತಿವಿಯ ಪಸೀದಿತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಚತೂಸು ದ್ವಾರೇಸು ಸುಙ್ಕಂ ದಾಪೇಸಿ। ಕಕಣ್ಟಕಸ್ಸ ಪನ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ವತ್ತಂ ಹಾರೇತುಂ ಆರಭಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಪನ "ಮಾ ಹಾರೇಹಿ ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ತಂ ನಿವಾರೇಸಿ।

ಕಕಣ್ಟಕಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಸಿರಿಕಾಳಕಣ್ಣಿಪಞ್ಹೋ

ಅಥೇಕೋ ಮಿಥಿಲವಾಸೀ ಪಿಙ್ಗುತ್ತರೋ ನಾಮ ಮಾಣವೋ ತಕ್ಕಸಿಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ದಿಸಾಪಾಮೋಕ್ಖಾಚರಿಯಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಸಿಪ್ಪಂ ಸಿಕ್ಖನ್ತೋ ಖಿಪ್ಪಮೇವ ಸಿಕ್ಖಿ। ಸೋ ಅನುಯೋಗಂ ದತ್ವಾ "ಗಚ್ಛಾಮಹ"ನ್ತಿ ಆಚರಿಯಂ ಆಪುಚ್ಛಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಪನ ಕುಲೇ "ಸಚೇ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಧೀತಾ ಹೋತಿ, ಜೇಟ್ಠನ್ತೇವಾಸಿಕಸ್ಸ ದಾತಬ್ಬಾ"ತಿ ವತ್ತಂವ, ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ ಆಚರಿಯಸ್ಸ ವಯಪ್ಪತ್ತಾ ಏಕಾ ಧೀತಾ ಅತ್ಥಿ, ಸಾ ಅಭಿರೂಪಾ ದೇವಚ್ಛರಾಪಟಿಭಾಗಾ। ಅಥ ನಂ ಆಚರಿಯೋ "ಧೀತರಂ ತೇ, ತಾತ, ದಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಆದಾಯ ಗಮಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಪನ ಮಾಣವೋ ದುಬ್ಭಗೋ ಕಾಳಕಣ್ಣೀ, ಕುಮಾರಿಕಾ ಪನ ಮಹಾಪುಞ್ಞಾ। ತಸ್ಸ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿತ್ತಂ ನ ಅಲ್ಲೀಯತಿ। ಸೋ ತಂ ಅರೋಚೇನ್ತೋಪಿ "ಆಚರಿಯಸ್ಸ ವಚನಂ ನ ಭಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಆಚರಿಯೋ ಧೀತರಂ ತಸ್ಸ ಅದಾಸಿ। ಸೋ ರತ್ತಿಭಾಗೇ ಅಲಙ್ಕತಸಿರಿಸಯನೇ ನಿಪನ್ನೋ ತಾಯ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಸಯನಂ ಅಭಿರುಳ್ಹಮತ್ತಾಯ ಅಟ್ಟೀಯಮಾನೋ ಹರಾಯಮಾನೋ ಜಿಗುಚ್ಛಮಾನೋ ಪಕಮ್ಪಮಾನೋ ಓತರಿತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಸಾಪಿ ಓತರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನಿಪಜ್ಜಿ, ಸೋ ಉಟ್ಠಾಯ ಸಯನಂ ಅಭಿರುಹಿ। ಸಾಪಿ ಪುನ ಸಯನಂ ಅಭಿರುಹಿ, ಸೋ ಪುನ ಸಯನಾ ಓತರಿತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಕಾಳಕಣ್ಣೀ ನಾಮ ಸಿರಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ನ ಸಮೇತಿ। ಕುಮಾರಿಕಾ ಸಯನೇಯೇವ ನಿಪಜ್ಜಿ, ಸೋ ಭೂಮಿಯಂ ಸಯಿ।

ಏವಂ ಸತ್ತಾಹಂ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ತಂ ಆದಾಯ ಆಚರಿಯಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿ, ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಆಲಾಪಸಲ್ಲಾಪಮತ್ತಮ್ಪಿ ನತ್ಥಿ। ಅನಿಚ್ಛಮಾನಾವ ಉಭೋಪಿ ಮಿಥಿಲಂ ಸಮ್ಪತ್ತಾ। ಅಥ ಪಿಙ್ಗುತ್ತರೋ ನಗರಾ ಅವಿದೂರೇ ಫಲಸಮ್ಪನ್ನಂ ಉದುಮ್ಬರರುಕ್ಖಂ ದಿಸ್ವಾ ಖುದಾಯ ಪೀಳಿತೋ ತಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಫಲಾನಿ ಖಾದಿ। ಸಾಪಿ ಛಾತಜ್ಝತ್ತಾ ರುಕ್ಖಮೂಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಸಾಮಿ, ಮಯ್ಹಮ್ಪಿ ಫಲಾನಿ ಪಾತೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ಕಿಂ ತವ ಹತ್ಥಪಾದಾ ನತ್ಥಿ, ಸಯಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಖಾದಾತಿ। ಸಾ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಖಾದಿ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಅಭಿರುಳ್ಹಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಖಿಪ್ಪಂ ಓತರಿತ್ವಾ ರುಕ್ಖಂ ಕಣ್ಟಕೇಹಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ "ಮುತ್ತೋಮ್ಹಿ ಕಾಳಕಣ್ಣಿಯಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪಲಾಯಿ। ಸಾಪಿ ಓತರಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ತತ್ಥೇವ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ರಾಜಾ ಉಯ್ಯಾನೇ ಕೀಳಿತ್ವಾ ಹತ್ಥಿಕ್ಖನ್ಧೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ನಗರಂ ಪವಿಸನ್ತೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ "ಸಪರಿಗ್ಗಹಾ, ಅಪರಿಗ್ಗಹಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಾಪೇಸಿ। ಸಾಪಿ "ಅತ್ಥಿ ಮೇ, ಸಾಮಿ, ಕುಲದತ್ತಿಕೋ ಪತಿ, ಸೋ ಪನ ಮಂ ಇಧ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪಲಾತೋ"ತಿ ಆಹ। ಅಮಚ್ಚೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇಸಿ। ರಾಜಾ "ಅಸಾಮಿಕಭಣ್ಡಂ ನಾಮ ರಞ್ಞೋ ಪಾಪುಣಾತೀ"ತಿ ತಂ ಓತಾರೇತ್ವಾ ಹತ್ಥಿಕ್ಖನ್ಧಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ನಿವೇಸನಂ ನೇತ್ವಾ ಅಭಿಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ತಸ್ಸ ಪಿಯಾ ಅಹೋಸಿ ಮನಾಪಾ। ಉದುಮ್ಬರರುಕ್ಖೇ ಲದ್ಧತ್ತಾ "ಉದುಮ್ಬರದೇವೀ"ತ್ವೇವಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ಸಞ್ಜಾನಿಂಸು।

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ರಞ್ಞೋ ಉಯ್ಯಾನಗಮನತ್ಥಾಯ ದ್ವಾರಗಾಮವಾಸಿಕೇಹಿ ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಾಪೇಸುಂ। ಪಿಙ್ಗುತ್ತರೋಪಿ ಭತಿಂ ಕರೋನ್ತೋ ಕಚ್ಛಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಕುದ್ದಾಲೇನ ಮಗ್ಗಂ ತಚ್ಛಿ। ಮಗ್ಗೇ ಅನಿಟ್ಠಿತೇಯೇವ ರಾಜಾ ಉದುಮ್ಬರದೇವಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ರಥೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿ। ಉದುಮ್ಬರದೇವೀ ಕಾಳಕಣ್ಣಿಂ ಮಗ್ಗಂ ತಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಏವರೂಪಂ ಸಿರಿಂ ಧಾರೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ ಅಯಂ ಕಾಳಕಣ್ಣೀ"ತಿ ತಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ಹಸಿ। ರಾಜಾ ಹಸಮಾನಂ ದಿಸ್ವಾ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ "ಕಸ್ಮಾ ಹಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ದೇವ, ಅಯಂ ಮಗ್ಗತಚ್ಛಕೋ ಪುರಿಸೋ ಮಯ್ಹಂ ಪೋರಾಣಕಸಾಮಿಕೋ, ಏಸ ಮಂ ಉದುಮ್ಬರರುಕ್ಖಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಕಣ್ಟಕೇಹಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಗತೋ, ಇಮಾಹಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಏವರೂಪಂ ಸಿರಿಂ ಧಾರೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ ಕಾಳಕಣ್ಣೀ ಅಯ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಹಸಿನ್ತಿ। ರಾಜಾ "ತ್ವಂ ಮುಸಾವಾದಂ ಕಥೇಸಿ, ಅಞ್ಞಂ ಕಞ್ಚಿ ಪುರಿಸಂ ದಿಸ್ವಾ ತಯಾ ಹಸಿತಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ತಂ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅಸಿಂ ಅಗ್ಗಹೇಸಿ। ಸಾ ಭಯಪ್ಪತ್ತಾ "ದೇವ, ಪಣ್ಡಿತೇ ತಾವ ಪುಚ್ಛಥಾ"ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ಸೇನಕಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಸೇನಕ, ಇಮಿಸ್ಸಾ ವಚನಂ ತ್ವಂ ಸದ್ದಹಸೀ"ತಿ। "ನ ಸದ್ದಹಾಮಿ, ದೇವ, ಕೋ ನಾಮ ಏವರೂಪಂ ಇತ್ಥಿರತನಂ ಪಹಾಯ ಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಸಾ ತಸ್ಸ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಅತಿರೇಕತರಂ ಭೀತಾ ಅಹೋಸಿ। ಅಥ ರಾಜಾ "ಸೇನಕೋ ಕಿಂ ಜಾನಾತಿ, ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಇತ್ಥೀ ಸಿಯಾ ರೂಪವತೀ, ಸಾ ಚ ಸೀಲವತೀ ಸಿಯಾ।
ಪುರಿಸೋ ತಂ ನ ಇಚ್ಛೇಯ್ಯ, ಸದ್ದಹಾಸಿ ಮಹೋಸಧಾ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೨.೮೩)।

ತತ್ಥ **ಸೀಲವತೀ**ತಿ ಆಚಾರಗುಣಸಮ್ಪನ್ನಾ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಸದ್ದಹಾಮಿ ಮಹಾರಾಜ, ಪುರಿಸೋ ದುಬ್ಭಗೋ ಸಿಯಾ।
ಸಿರೀ ಚ ಕಾಳಕಣ್ಣೀ ಚ, ನ ಸಮೇನ್ತಿ ಕುದಾಚನ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೨.೮೪)।

ತತ್ಥ **ನ ಸಮೇನ್ತೀ**ತಿ ಸಮುದ್ದಸ್ಸ ಓರಿಮತೀರಪಾರಿಮತೀರಾನಿ ವಿಯ ಚ ಗಗನತಲಪಥವಿತಲಾನಿ ವಿಯ ಚ ನ ಸಮಾಗಚ್ಛನ್ತಿ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವಚನೇನ ತಂ ಕಾರಣಂ ಸುತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ನ ಕುಜ್ಝಿ, ಹದಯಮಸ್ಸ ನಿಬ್ಬಾಯಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ "ಸಚೇ ಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಭವಿಸ್ಸ, ಅಜ್ಜಾಹಂ ಬಾಲಸೇನಕಸ್ಸ ಕಥಾಯ ಏವರೂಪಂ ಇತ್ಥಿರತನಂ ಹೀನೋ ಅಸ್ಸಂ, ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಮಯಾ ಏಸಾ ಲದ್ಧಾ"ತಿ ಸತಸಹಸ್ಸೇನ ಪೂಜಂ ಕಾರೇಸಿ। ದೇವೀಪಿ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ "ದೇವ, ಪಣ್ಡಿತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಮಯಾ ಜೀವಿತಂ ಲದ್ಧಂ, ಇಮಾಹಂ ಕನಿಟ್ಠಭಾತಿಕಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತುಂ ವರಂ ಯಾಚಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। "ಸಾಧು, ದೇವಿ, ಗಣ್ಹಾಹಿ, ದಮ್ಮಿ ತೇ ವರ"ನ್ತಿ। "ದೇವ, ಅಜ್ಜ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಮ ಕನಿಟ್ಠಂ ವಿನಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಮಧುರರಸಂ ನ ಖಾದಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವೇಲಾಯ ವಾ ಅವೇಲಾಯ ವಾ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಾಪೇತ್ವಾ ಇಮಸ್ಸ ಮಧುರರಸಂ ಪೇಸೇತುಂ ಲಭನಕವರಂ ಗಣ್ಹಾಮೀ"ತಿ। "ಸಾಧು, ಭದ್ದೇ, ಇಮಞ್ಚ ವರಂ ಗಣ್ಹಾಹೀ"ತಿ।

ಸಿರಿಕಾಳಕಣ್ಣಿಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಮೇಣ್ಡಕಪಞ್ಹೋ

ಅಪರಸ್ಮಿಂ ದಿವಸೇ ರಾಜಾ ಕತಪಾತರಾಸೋ ಪಾಸಾದಸ್ಸ ದೀಘನ್ತರೇ ಚಙ್ಕಮನ್ತೋ ವಾತಪಾನನ್ತರೇನ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಏಕಂ ಏಳಕಞ್ಚ ಸುನಖಞ್ಚ ಮಿತ್ತಸನ್ಥವಂ ಕರೋನ್ತಂ ಅದ್ದಸ। ಸೋ ಕಿರ ಏಳಕೋ ಹತ್ಥಿಸಾಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಹತ್ಥಿಸ್ಸ ಪುರತೋ ಖಿತ್ತಂ ಅನಾಮಟ್ಠತಿಣಂ ಖಾದಿ। ಅಥ ನಂ ಹತ್ಥಿಗೋಪಕಾ ಪೋಥೇತ್ವಾ ನೀಹರಿಂಸು। ಸೋ ವಿರವಿತ್ವಾ ಪಲಾಯಿ। ಅಥ ನಂ ಏಕೋ ಪುರಿಸೋ ವೇಗೇನಾಗನ್ತ್ವಾ ಪಿಟ್ಠಿಯಂ ದಣ್ಡೇನ ತಿರಿಯಂ ಪಹರಿ। ಸೋ ಪಿಟ್ಠಿಂ ಓನಾಮೇತ್ವಾ ವೇದನಾಪ್ಪತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜಗೇಹಸ್ಸ ಮಹಾಭಿತ್ತಿಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಪಿಟ್ಠಿಕಾಯ ನಿಪಜ್ಜಿ। ತಂ ದಿವಸಮೇವ ರಞ್ಞೋ ಮಹಾನಸೇ ಅಟ್ಠಿಚಮ್ಮಾದೀನಿ ಖಾದಿತ್ವಾ

ವಡ್ಢಿತಸುನಖೋ ಭತ್ತಕಾರಕೇ ಭತ್ತಂ ಸಮ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಬಹಿ ಠತ್ವಾ ಸರೀರೇ ಸೇದಂ ನಿಬ್ಬಾಪೇನ್ತೇ ಮಚ್ಛಮಂಸಗನ್ಧಂ ಘಾಯಿತ್ವಾ ತಣ್ಹಂ ಅಧಿವಾಸೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಮಹಾನಸಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಭಾಜನಪಿಧಾನಂ ಪಾತೇತ್ವಾ ಮಂಸಂ ಖಾದಿ। ಅಥ ಭತ್ತಕಾರಕೋ ಭಾಜನಸದ್ದೇನ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ದ್ವಾರಂ ಪಿದಹಿತ್ವಾ ತಂ ಲೇಡ್ಡುದಣ್ಡಾದೀಹಿ ಪೋಥೇಸಿ। ಸೋ ಖಾದಿತಮಂಸಂ ಮುಖೇನೇವ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ವಿರವಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿ। ಭತ್ತಕಾರಕೋಪಿ ತಸ್ಸ ನಿಕ್ಖನ್ತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಅನುಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಪಿಟ್ಠಿಯಂ ದಣ್ಡೇನ ತಿರಿಯಂ ಪಹರಿ। ಸೋ ವೇದನಾಪ್ಪತ್ತೋ ಪಿಟ್ಠಿಂ ಓನಾಮೇತ್ವಾ ಏಕಂ ಪಾದಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಏಳಕಸ್ಸ ನಿಪನ್ನಟ್ಠಾನಮೇವ ಪಾವಿಸಿ। ಅಥ ನಂ ಏಳಕೋ "ಸಮ್ಮ, ಕಿಂ ಪಿಟ್ಠಿಂ ಓನಾಮೇತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛಸಿ, ಕಿಂ ತೇ ವಾತೋ ವಿಜ್ಝತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಸುನಖೋಪಿ "ತ್ವಮ್ಪಿ ಪಿಟ್ಠಿಂ ಓನಾಮೇತ್ವಾ ನಿಪನ್ನೋಸಿ, ಕಿಂ ತೇ ವಾತೋ ವಿಜ್ಝತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಅತ್ತನೋ ಪವತ್ತಿಂ ಆರೋಚೇಸುಂ।

ಅಥ ನಂ ಏಳಕೋ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಿಂ ಪನ ತ್ವಂ ಪುನ ಭತ್ತಗೇಹಂ ಗನ್ತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸಿ ಸಮ್ಮಾ"ತಿ? "ನ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮಿ, ಸಮ್ಮ, ಗತಸ್ಸ ಮೇ ಜೀವಿತಂ ನತ್ಥೀ"ತಿ। "ತ್ವಂ ಪನ ಪುನ ಹತ್ಥಿಸಾಲಂ ಗನ್ತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ। "ಮಯಾಪಿ ತತ್ಥ ಗನ್ತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ, ಗತಸ್ಸ ಮೇ ಜೀವಿತಂ ನತ್ಥೀ"ತಿ। ತೇ "ಕಥಂ ನು ಖೋ ಮಯಂ ಇದಾನಿ ಜೀವಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಉಪಾಯಂ ಚಿನ್ತೇಸುಂ। ಅಥ ನಂ ಏಳಕೋ ಆಹ - "ಸಚೇ ಮಯಂ ಸಮಗ್ಗವಾಸಂ ವಸಿತುಂ ಸಕ್ಕೋಮ, ಅತ್ಥೇಕೋ ಉಪಾಯೋ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ಕಥೇಹೀ"ತಿ। "ಸಮ್ಮ, ತ್ವಂ ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಹತ್ಥಿಸಾಲಂ ಯಾಹಿ, "ನಾಯಂ ತಿಣಂ ಖಾದತೀ"ತಿ ತಯಿ ಹತ್ಥಿಗೋಪಕಾ ಆಸಙ್ಕಂ ನ ಕರಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತ್ವಂ ಮಮ ತಿಣಂ ಆಹರೇಯ್ಯಾಸಿ। ಅಹಮ್ಪಿ ಭತ್ತಗೇಹಂ ಪವಿಸಿಸ್ಸಾಮಿ, "ನಾಯಂ ಮಂಸಖಾದಕೋ"ತಿ ಭತ್ತಕಾರಕೋ ಮಯಿ ಆಸಙ್ಕಂ ನ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಅಹಂ ತೇ ಮಂಸಂ ಆಹರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ತೇ "ಸುನ್ದರೋ ಉಪಾಯೋ"ತಿ ಉಭೋಪಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿಂಸು। ಸುನಖೋ ಹತ್ಥಿಸಾಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತಿಣಕಲಾಪಂ ಡಂಸಿತ್ವಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಮಹಾಭಿತ್ತಿಪಿಟ್ಠಿಕಾಯ ಠಪೇಸಿ। ಇತರೋಪಿ ಭತ್ತಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಮಂಸಖಣ್ಡಂ ಮುಖಪೂರಂ ಡಂಸಿತ್ವಾ ಆನೇತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ಠಪೇಸಿ। ಸುನಖೋ ಮಂಸಂ ಖಾದಿ, ಏಳಕೋ ತಿಣಂ ಖಾದಿ। ತೇ ಇಮಿನಾ ಉಪಾಯೇನ ಸಮಗ್ಗಾ ಸಮ್ಮೋದಮಾನಾ ಮಹಾಭಿತ್ತಿಪಿಟ್ಠಿಕಾಯ ವಸನ್ತಿ। ರಾಜಾ ತೇಸಂ ಮಿತ್ತಸನ್ಥವಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಂ ವತ ಮೇ ಕಾರಣಂ ದಿಟ್ಠಂ, ಇಮೇ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಾ ಹುತ್ವಾಪಿ ಸಮಗ್ಗವಾಸಂ ವಸನ್ತಿ। ಇದಂ ಕಾರಣಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಞ್ಹಂ ಕತ್ವಾ ಪಞ್ಚ ಪಣ್ಡಿತೇ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇಮಂ ಪಞ್ಹಂ ಅಜಾನನ್ತಂ ರಟ್ಠಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಸ್ಸಾಮಿ, ತಂ ಜಾನನ್ತಸ್ಸ 'ಏವರೂಪೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ನತ್ಥೀ'ತಿ ಮಹಾಸಕ್ಕಾರಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ। ಅಜ್ಜ ತಾವ ಅವೇಲಾ, ಸ್ವೇ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಆಗತಕಾಲೇ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸೋ ಪುನದಿವಸೇ ಪಣ್ಡಿತೇಸು ಆಗನ್ತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನೇಸು ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಯೇಸಂ ನ ಕದಾಚಿ ಭೂತಪುಬ್ಬಂ, ಸಖ್ಯಂ ಸತ್ತಪದಮ್ಪಿಮಸ್ಮಿ ಲೋಕೇ।
ಜಾತಾ ಅಮಿತ್ತಾ ದುವೇ ಸಹಾಯಾ, ಪಟಿಸನ್ಧಾಯ ಚರನ್ತಿ ಕಿಸ್ಸ ಹೇತೂ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೨.೯೪)।

ತತ್ಥ **ಪಟಿಸನ್ಧಾಯಾ**ತಿ ಸದ್ದಹಿತ್ವಾ ಘಟಿತಾ ಹುತ್ವಾ।

ಇದಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಪುನ ಏವಮಾಹ -

"ಯದಿ ಮೇ ಅಜ್ಜ ಪಾತರಾಸಕಾಲೇ, ಪಞ್ಹಂ ನ ಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯಾಥ ವತ್ತುಮೇತಂ।
ರಟ್ಠಾ ಪಬ್ಬಾಜಯಿಸ್ಸಾಮಿ ವೋ ಸಬ್ಬೇ, ನ ಹಿ ಮತ್ಥೋ ದುಪ್ಪಞ್ಞಜಾತಿಕೇಹೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೨.೯೫)।

ತದಾ ಪನ ಸೇನಕೋ ಅಗ್ಗಾಸನೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ಅಹೋಸಿ, ಪಣ್ಡಿತೋ ಪನ ಪರಿಯನ್ತೇ ನಿಸಿನ್ನೋ। ಸೋ ತಂ ಪಞ್ಹಂ ಉಪಧಾರೇನ್ತೋ ತಮತ್ಥಂ ಅದಿಸ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅಯಂ ರಾಜಾ ದನ್ಧಧಾತುಕೋ ಇಮಂ ಪಞ್ಹಂ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಸಙ್ಖರಿತುಂ ಅಸಮತ್ಥೋ, ಕಿಞ್ಚಿದೇವ, ತೇನ ದಿಟ್ಠಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಏಕದಿವಸಂ ಓಕಾಸಂ ಲಭನ್ತೋ ಇಮಂ ಪಞ್ಹಂ ನೀಹರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಸೇನಕೋ ಕೇನಚಿ ಉಪಾಯೇನ ಅಜ್ಜೇಕದಿವಸಮತ್ತಂ ಅಧಿವಾಸಾಪೇತೂ"ತಿ। ಇತರೇಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಅನ್ಧಕಾರಗಬ್ಭಂ ಪವಿಟ್ಠಾ ವಿಯ ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಪಸ್ಸಿಂಸು। ಸೇನಕೋ "ಕಾ ನು ಖೋ ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಪವತ್ತೀ"ತಿ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಸೋಪಿ ತಂ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಸೇನಕೋ

ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಓಲೋಕಿತಾಕಾರೇನೇವ ತಸ್ಸ ಅಧಿಪ್ಪಾಯಂ ಞತ್ವಾ "ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸಪಿ ನ ಉಪಟ್ಠಾತಿ, ತೇನೇಕದಿವಸಂ ಓಕಾಸಂ ಇಚ್ಛತಿ, ಪೂರೇಸ್ಸಾಮಿಸ್ಸ ಮನೋರಥ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ವಿಸ್ಸಾಸೇನ ಮಹಾಹಸಿತಂ ಹಸಿತ್ವಾ "ಕಿಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಸಬ್ಬೇವ ಅಮ್ಹೇ ಪಞ್ಹಂ ಕಥೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೇ ರಟ್ಠಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಸ್ಸಸಿ, ಏತಮ್ಪಿ 'ಏಕೋ ಗಣ್ಠಿಪಞ್ಹೋ'ತಿ ತ್ವಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇಸಿ, ನ ಮಯಂ ಏತಂ ಕಥೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮ, ಅಪಿಚ ಖೋ ಥೋಕಂ ಅಧಿವಾಸೇಹಿ। ಗಣ್ಠಿಪಞ್ಹೋ ಏಸ, ನ ಸಕ್ಕೋಮ ಮಹಾಜನಮಜ್ಝೇ ಕಥೇತುಂ, ಏಕಮನ್ತೇ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಕಥೇಸ್ಸಾಮ , ಓಕಾಸಂ ನೋ ದೇಹೀ"ತಿ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

"ಮಹಾಜನಸಮಾಗಮಮ್ಹಿ ಘೋರೇ, ಜನಕೋಲಾಹಲಸಙ್ಗಮಮ್ಹಿ ಜಾತೇ।
ವಿಕ್ಖಿತ್ತಮನಾ ಅನೇಕಚಿತ್ತಾ, ಪಞ್ಹಂ ನ ಸಕ್ಕುಣೋಮ ವತ್ತುಮೇತಂ॥

"ಏಕಗ್ಗಚಿತ್ತಾವ ಏಕಮೇಕಾ, ರಹಸಿ ಗತಾ ಅತ್ಥಂ ನಿಚಿನ್ತಯಿತ್ವಾ।
ಪವಿವೇಕೇ ಸಮ್ಮಸಿತ್ವಾನ ಧೀರಾ, ಅಥ ವಕ್ಖನ್ತಿ ಜನಿನ್ದ ಏತಮತ್ಥ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೭.೯೭-೯೮)।

ತತ್ಥ **ಸಮ್ಮಸಿತ್ವಾನಾ**ತಿ ಕಾಯಚಿತ್ತವಿವೇಕೇ ಠಿತಾ ಇಮೇ ಧೀರಾ ಇಮಂ ಪಞ್ಹಂ ಸಮ್ಮಸಿತ್ವಾ ಅಥ ವೋ ಏತಂ ಅತ್ಥಂ ವಕ್ಖನ್ತಿ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಅನತ್ತಮನೋ ಹುತ್ವಾಪಿ "ಸಾಧು ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಕಥೇಥ, ಅಕಥೇನ್ತೇ ಪನ ವೋ ಪಬ್ಬಾಜೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತಜ್ಜೇಸಿಯೇವ। ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಪಾಸಾದಾ ಓತರಿಂಸು। ಸೇನಕೋ ಇತರೇ ಆಹ - "ಸಮ್ಮಾ, ರಾಜಾ ಸುಖುಮಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿ, ಅಕಥಿತೇ ಮಹನ್ತಂ ಭಯಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಸಪ್ಪಾಯಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಸಮ್ಮಾ ಉಪಧಾರೇಥಾ"ತಿ। ತೇ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹಂ ಗತಾ। ಪಣ್ಡಿತೋಪಿ ಉಟ್ಠಾಯ ಉದುಮ್ಬರದೇವಿಯಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ದೇವಿ, ಅಜ್ಜ ವಾ ಹಿಯ್ಯೋ ವಾ ರಾಜಾ ಕತ್ಥ ಚಿರಂ ಅಟ್ಠಾಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ತಾತ, ದೀಘನ್ತರೇ ವಾತಪಾನೇನ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಚಙ್ಕಮತೀ"ತಿ। ತತೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ರಞ್ಞಾ ಇಮಿನಾ ಪಸ್ಸೇನ ಕಿಞ್ಚಿ ದಿಟ್ಠಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಸೋ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ಬಹಿ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಏಳಕಸುನಖಾನಂ ಕಿರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ "ಇಮೇ ದಿಸ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಪಞ್ಹೋ ಅಭಿಸಙ್ಖತೋ"ತಿ ಸನ್ನಿಟ್ಠಾನಂ ಕತ್ವಾ ಗೇಹಂ ಗತೋ। ಇತರೇಪಿ ತಯೋ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಅದಿಸ್ವಾ ಸೇನಕಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಅಗಮಂಸು। ಸೋ ತೇ ಪುಚ್ಛಿ "ದಿಟ್ಠೋ ವೋ ಪಞ್ಹೋ"ತಿ। "ನ ದಿಟ್ಠೋ ಆಚರಿಯಾ"ತಿ। "ಯದಿ ಏವಂ ರಾಜಾ ವೋ ಪಬ್ಬಾಜೇಸ್ಸತಿ, ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಥಾ"ತಿ? "ತುಮ್ಹೇಹಿ ಪನ ದಿಟ್ಠೋ"ತಿ? "ಅಹಮ್ಪಿ ನ ಪಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। "ತುಮ್ಹೇಸು ಅಪಸ್ಸನ್ತೇಸು ಮಯಂ ಕಿಂ ಪಸ್ಸಾಮ, ರಞ್ಞೋ ಪನ ಸನ್ತಿಕೇ 'ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಕಥೇಸ್ಸಾಮಾ'ತಿ ಸೀಹನಾದಂ ನದಿತ್ವಾ ಆಗತಮ್ಹಾ, ಅಕಥಿತೇ ಅಮ್ಹೇ ರಾಜಾ ಕುಜ್ಝಿಸ್ಸತಿ, ಕಿಂ ಕರೋಮ, ಅಯಂ ಪಞ್ಹೋ ನ ಸಕ್ಕಾ ಅಮ್ಹೇಹಿ ದಟ್ಠುಂ , ಪಣ್ಡಿತೇನ ಪನ ಸತಗುಣಂ ಸಹಸ್ಸಗುಣಂ ಸತಸಹಸ್ಸಗುಣಂ ಕತ್ವಾ ಚಿನ್ತಿತೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಏಥ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಚ್ಛಾಮಾ"ತಿ ತೇ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಘರದ್ವಾರಂ ಆಗತಭಾವಂ ಆರೋಚಾಪೇತ್ವಾ "ಪವಿಸನ್ತು ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಗೇಹಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಠಿತಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು "ಕಿಂ ಪನ, ಪಣ್ಡಿತ, ಚಿನ್ತಿತೋ ಪಞ್ಹೋ"ತಿ? "ಆಮ, ಚಿನ್ತಿತೋ, ಮಯಿ ಅಚಿನ್ತೇನ್ತೇ ಅಞ್ಞೋ ಕೋ ಚಿನ್ತಯಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ಪಣ್ಡಿತ ಅಮ್ಹಾಕಮ್ಪಿ ಕಥೇಥಾ"ತಿ।

ಪಣ್ಡಿತೋ "ಸಚಾಹಂ ಏತೇಸಂ ನ ಕಥೇಸ್ಸಾಮಿ, ರಾಜಾ ತೇ ರಟ್ಠಾ ಪಬ್ಬಾಜೇಸ್ಸತಿ, ಮಂ ಪನ ಸತ್ತಹಿ ರತನೇಹಿ ಪೂಜೇಸ್ಸತಿ, ಇಮೇ ಅನ್ಧಬಾಲಾ ಮಾ ವಿನಸ್ಸನ್ತು, ಕಥೇಸ್ಸಾಮಿ ತೇಸ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತೇ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ನೀಚಾಸನೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ದಿಟ್ಠತಂ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾ "ರಞ್ಞಾ ಪುಚ್ಛಿತಕಾಲೇ ಏವಂ ಕಥೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ಚತುನ್ನಮ್ಪಿ ಚತಸ್ಸೋ ಗಾಥಾಯೋ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಪಾಳಿಮೇವ ಉಗ್ಗಣ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿ। ತೇ ದುತಿಯದಿವಸೇ ರಾಜುಪಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಞ್ಞತ್ತಾಸನೇ ನಿಸೀದಿಂಸು। ರಾಜಾ ಸೇನಕಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಞಾತೋ ತೇ, ಸೇನಕ, ಪಞ್ಹೋ"ತಿ? "ಮಹಾರಾಜ, ಮಯಿ ಅಜಾನನ್ತೇ ಅಞ್ಞೋ ಕೋ ಜಾನಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ಕಥೇಹೀ"ತಿ। "ಸುಣಾಥ ದೇವಾ"ತಿ ಸೋ ಉಗ್ಗಹಿತನಿಯಾಮೇನೇವ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಉಗ್ಗಪುತ್ತರಾಜಪುತ್ತಿಯಾನಂ, ಉರಬ್ಭಸ್ಸ ಮಂಸಂ ಪಿಯಂ ಮನಾಪಂ।

ನ ಸುನಖಸ್ಸ ತೇ ಅದೇನ್ತಿ ಮಂಸಂ, ಅಥ ಮೇಣ್ಡಸ್ಸ ಸುಣೇನ ಸಖ್ಯಮಸ್ಸಾ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೨.೯೮)।

ತತ್ಥ **ಉಗ್ಗಪುತ್ತರಾಜಪುತ್ತಿಯಾನ**ನ್ತಿ ಉಗ್ಗತಾನಂ ಅಮಚ್ಚಪುತ್ತಾನಞ್ಚೇವ ರಾಜಪುತ್ತಾನಞ್ಚ।

ಗಾಥಂ ವತ್ವಾಪಿ ಸೇನಕೋ ಅತ್ಥಂ ನ ಜಾನಾತಿ। ರಾಜಾ ಪನ ಅತ್ತನೋ ದಿಟ್ಠಭಾವೇನ ಪಜಾನಾತಿ, ತಸ್ಮಾ “ಸೇನಕೇನ ತಾವ ಞಾತೋ”ತಿ ಪುಕ್ಕುಸಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋಪಿಸ್ಸ “ಕಿಂ ಅಹಮ್ಪಿ ಅಪಣ್ಡಿತೋ”ತಿ ವತ್ವಾ ಉಗ್ಗಹಿತನಿಯಾಮೇನೇವ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಚಮ್ಮಂ ವಿಹನನ್ತಿ ಏಳಕಸ್ಸ, ಅಸ್ಸಪಿಟ್ಠತ್ಥರಸ್ಸುಖಸ್ಸ ಹೇತು।
ನ ಚ ತೇ ಸುನಖಸ್ಸ ಅತ್ಥರನ್ತಿ, ಅಥ ಮೇಣ್ಡಸ್ಸ ಸುಣೇನ ಸಖ್ಯಮಸ್ಸಾ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೨.೯೯)।

ತಸ್ಸಪಿ ಅತ್ಥೋ ಅಪಾಕಟೋಯೇವ। ರಾಜಾ ಪನ ಅತ್ತನೋ ಪಾಕಟತ್ತಾ “ಇಮಿನಾಪಿ ಪುಕ್ಕುಸೇನ ಞಾತೋ”ತಿ ಕಾಮಿನ್ದಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋಪಿ ಉಗ್ಗಹಿತನಿಯಾಮೇನೇವ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಆವೇಲ್ಲಿತಸಿಙ್ಗಿಕೋ ಹಿ ಮೇಣ್ಡೋ, ನ ಚ ಸುನಖಸ್ಸ ವಿಸಾಣಕಾನಿ ಅತ್ಥಿ।
ತಿಣಭಕ್ಖೋ ಮಂಸಭೋಜನೋ ಚ, ಅಥ ಮೇಣ್ಡಸ್ಸ ಸುಣೇನ ಸಖ್ಯಮಸ್ಸಾ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೨.೧೦೦)।

ರಾಜಾ “ಇಮಿನಾಪಿ ಞಾತೋ”ತಿ ದೇವಿನ್ದಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋಪಿ ಉಗ್ಗಹಿತನಿಯಾಮೇನೇವ ಗಾಥಮಾಹ -

“ತಿಣಮಾಸಿ ಪಲಾಸಮಾಸಿ ಮೇಣ್ಡೋ, ನ ಚ ಸುನಖೋ ತಿಣಮಾಸಿ ನೋ ಪಲಾಸಂ।
ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ ಸುಣೋ ಸಸಂ ಬಿಳಾರಂ, ಅಥ ಮೇಣ್ಡಸ್ಸ ಸುಣೇನ ಸಖ್ಯಮಸ್ಸಾ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೨.೧೦೧)।

ತತ್ಥ **ತಿಣಮಾಸಿ ಪಲಾಸಮಾಸೀ**ತಿ ತಿಣಖಾದಕೋ ಚೇವ ಪಣ್ಣಖಾದಕೋ ಚ। **ನೋ ಪಲಾಸ**ನ್ತಿ ಪಣ್ಣಮ್ಪಿ ನ ಖಾದತಿ।

ಅಥ ರಾಜಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿ - “ತಾತ, ತ್ವಮ್ಪಿ ಇಮಂ ಪಞ್ಹಂ ಜಾನಾಸೀ”ತಿ? “ಮಹಾರಾಜ, ಅವೀಚಿತೋ ಯಾವ ಭವಗ್ಗಾ ಮಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಕೋ ಅಞ್ಞೋ ಏತಂ ಜಾನಿಸ್ಸತೀ”ತಿ। “ತೇನ ಹಿ ಕಥೇಹೀ”ತಿ। “ಸುಣ ಮಹಾರಾಜಾ”ತಿ ತಸ್ಸ ಪಞ್ಹಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಪಾಕಟಭಾವಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

“ಅಟ್ಠಡ್ಢಪದೋ ಚತುಪ್ಪದಸ್ಸ, ಮೇಣ್ಡೋ ಅಟ್ಠನಖೋ ಅದಿಸ್ಸಮಾನೋ।
ಛಾದಿಯಮಾಹರತೀ ಅಯಂ ಇಮಸ್ಸ, ಮಂಸಂ ಆಹರತೀ ಅಯಂ ಅಮುಸ್ಸ॥

“ಪಾಸಾದವರಗತೋ ವಿದೇಹಸೇಟ್ಠೋ, ವೀತಿಹಾರಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಭೋಜನಾನಂ।
ಅದ್ದಕ್ಖಿ ಕಿರ ಸಕ್ಖಿಕಂ ಜನಿನ್ದೋ, ಬುಭುಕ್ಕಸ್ಸ ಪುಣ್ಣಂಮುಖಸ್ಸ ಚೇತ”ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೨.೧೦೨-೧೦೩)।

ತತ್ಥ **ಅಟ್ಠಡ್ಢಪದೋ**ತಿ ಬ್ಯಞ್ಜನಕುಸಲತಾಯ ಏಳಕಸ್ಸ ಚತುಪ್ಪಾದಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। **ಮೇಣ್ಡೋ**ತಿ ಏಳಕೋ। **ಅಟ್ಠನಖೋ**ತಿ ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಪಾದೇ ದ್ವಿನ್ನಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ಖುರಾನಂ ವಸೇನೇತಂ ವುತ್ತಂ। **ಅದಿಸ್ಸಮಾನೋ**ತಿ ಮಂಸಂ ಆಹರಣಕಾಲೇ ಅಪಞ್ಞಾಯಮಾನೋ। **ಛಾದಿಯ**ನ್ತಿ ಗೇಹಚ್ಛದನಂ। ತಿಣನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಯಂ ಇಮಸ್ಸಾ**ತಿ ಸುನಖೋ ಏಳಕಸ್ಸ। **ವೀತಿಹಾರ**ನ್ತಿ ವೀತಿಹರಣಂ। **ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಭೋಜನಾನ**ನ್ತಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಸ್ಸ ಭೋಜನಾನಂ। ಮೇಣ್ಡೋ ಹಿ ಸುನಖಸ್ಸ ಭೋಜನಂ ಹರತಿ, ಸೋ ತಸ್ಸ ವೀತಿಹರತಿ, ಸುನಖೋಪಿ ತಸ್ಸ ಹರತಿ, ಇತರೋ ವೀತಿಹರತಿ। **ಅದ್ದಕ್ಖೀ**ತಿ ತಂ ತೇಸಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಭೋಜನಾನಂ ವೀತಿಹರಣಂ ಸಕ್ಖಿಕಂ ಅತ್ತನೋ ಪಚ್ಚಕ್ಖಂ ಕತ್ವಾ ಅದ್ದಸ। **ಬುಭುಕ್ಕಸ್ಸಾ**ತಿ ಭುಭೂತಿ ಸದ್ದಕರಣಸುನಖಸ್ಸ। **ಪುಣ್ಣಂಮುಖಸ್ಸಾ**ತಿ ಮೇಣ್ಡಸ್ಸ। ಇಮೇಸಂ ಏತಂ ಮಿತ್ತಸನ್ಥವಂ ರಾಜಾ ಸಯಂ ಪಸ್ಸೀತಿ।

ರಾಜಾ ಇತರೇಹಿ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಞಾತಭಾವಂ ಅಜಾನನ್ತೋ “ಪಞ್ಚ ಪಣ್ಡಿತಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಞಾಣಬಲೇನ ಜಾನಿಂಸೂ”ತಿ ಮಞ್ಞಮಾನೋ ಸೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಲಾಭಾ ವತ ಮೇ ಅನಪ್ಪರೂಪಾ, ಯಸ್ಸ ಮೇದಿಸಾ ಪಣ್ಡಿತಾ ಕುಲಮ್ಹಿ।
ಪಞ್ಹಸ್ಸ ಗಮ್ಭೀರಗತಂ ನಿಪುಣಮತ್ಥಂ, ಪಟಿವಿಜ್ಝನ್ತಿ ಸುಭಾಸಿತೇನ ಧೀರಾ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೨.೧೦೪)।

ತತ್ಥ **ಪಟಿವಿಜ್ಝನ್ತೀ**ತಿ ಸುಭಾಸಿತೇನ ತೇ ವಿದಿತ್ವಾ ಕಥೇನ್ತಿ।

ಅಥ ನೇಸಂ “ತುಟ್ಠೇನ ನಾಮ ತುಟ್ಠಾಕಾರೋ ಕತ್ತಬ್ಬೋ”ತಿ ತಂ ಕರೋನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಅಸ್ಸತರಿರಥಞ್ಚ ಏಕಮೇಕಂ, ಫೀತಂ ಗಾಮವರಞ್ಚ ಏಕಮೇಕಂ।
ಸಬ್ಬೇಸಂ ವೋ ದಮ್ಮಿ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ, ಪರಮಪ್ಪತೀತಮನೋ ಸುಭಾಸಿತೇನಾ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೨.೧೦೫)।

ಇತಿ ವತ್ವಾ ತೇಸಂ ತಂ ಸಬ್ಬಂ ದಾಪೇಸಿ।

ದ್ವಾದಸನಿಪಾತೇ ಮೇಣ್ಡಕಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಸಿರಿಮನ್ತಪಞ್ಹೋ

ಉದುಮ್ಬರದೇವೀ ಪನ ಇತರೇಹಿ ಪಣ್ಡಿತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಪಞ್ಹಸ್ಸ ಞಾತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ “ರಞ್ಞಾ ಮುಗ್ಗಂ ಮಾಸೇನ ನಿಬ್ಬಿಸೇಸಕಂ ಕರೋನ್ತೇನ ವಿಯ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಸಮಕೋವ ಸಕ್ಕಾರೋ ಕತೋ, ನನು ಮಯ್ಹಂ ಕನಿಟ್ಠಸ್ಸ ವಿಸೇಸಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ “ದೇವ, ಕೇನ ವೋ ಪಞ್ಹೋ ಕಥಿತೋ”ತಿ? “ಪಞ್ಚಹಿ ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ, ಭದ್ದೇ”ತಿ। “ದೇವ, ಚತ್ತಾರೋ ಜನಾ ತಂ ಪಞ್ಹಂ ಕಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಜಾನಿಂಸೂ”ತಿ? “ನ ಜಾನಾಮಿ, ಭದ್ದೇ”ತಿ। “ಮಹಾರಾಜ, ಕಿಂ ತೇ ಜಾನನ್ತಿ, ಪಣ್ಡಿತೋ ಪನ ‘ಮಾ ನಸ್ಸನ್ತು ಇಮೇ ಬಾಲಾ’ತಿ ಪಞ್ಹಂ ಉಗ್ಗಣ್ಹಾಪೇಸಿ, ತುಮ್ಹೇ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸಮಕಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕರೋಥ, ಅಯುತ್ತಮೇತಂ, ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ವಿಸೇಸಕಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತೀ”ತಿ। ರಾಜಾ “ಅತ್ತಾನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಞಾತಭಾವಂ ನ ಕಥೇಸೀ”ತಿ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಅತಿರೇಕತರಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕಾತುಕಾಮೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಹೋತು ಮಮ ಪುತ್ತಂ ಏಕಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಕಥಿತಕಾಲೇ ಮಹನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ। ಸೋ ಪಞ್ಹಂ ಚಿನ್ತೇನ್ತೋ ಸಿರಿಮನ್ತಪಞ್ಹಂ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಸುಖನಿಸಿನ್ನಕಾಲೇ ಸೇನಕಂ ಆಹ - “ಸೇನಕ, ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ। “ಪುಚ್ಛ ದೇವಾ”ತಿ। ರಾಜಾ ಸಿರಿಮನ್ತಪಞ್ಹೇ ಪಠಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಪಞ್ಞಾಯುಪೇತಂ ಸಿರಿಯಾ ವಿಹೀನಂ, ಯಸಸ್ಸಿನಂ ವಾಪಿ ಅಪೇತಪಞ್ಞಂ।
ಪುಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಸೇನಕ ಏತಮತ್ಥಂ, ಕಮೇತ್ಥ ಸೇಯ್ಯೋ ಕುಸಲಾ ವದನ್ತೀ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೮೩)।

ತತ್ಥ **ಕಮೇತ್ಥ ಸೇಯ್ಯೋ**ತಿ ಇಮೇಸು ದ್ವೀಸು ಕತರಂ ಪಣ್ಡಿತಾ ಸೇಯ್ಯೋತಿ ವದನ್ತಿ।

ಅಯಞ್ಚ ಕಿರ ಪಞ್ಹೋ ಸೇನಕಸ್ಸ ವಂಸಾನುಗತೋ, ತೇನ ನಂ ಖಿಪ್ಪಮೇವ ಕಥೇಸಿ -

“ಧೀರಾ ಚ ಬಾಲಾ ಚ ಹವೇ ಜನಿನ್ದ, ಸಿಪ್ಪೂಪಪನ್ನಾ ಚ ಅಸಿಪ್ಪಿನೋ ಚ।
ಸುಜಾತಿಮನ್ತೋಪಿ ಅಜಾತಿಮಸ್ಸ, ಯಸಸ್ಸಿನೋ ಪೇಸಕರಾ ಭವನ್ತಿ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋ ಸಿರೀಮಾವ ಸೇಯ್ಯೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೮೪)।

ತತ್ಥ **ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋತಿ** ಪಞ್ಞವಾ ನಿಹೀನೋ, ಇಸ್ಸರೋವ ಉತ್ತಮೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಇತರೇ ತಯೋ ಅಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಸಜ್ಜನವಕಂ ಹುತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಂ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಂ ಆಹ -

"ತುವಮ್ಪಿ ಪುಚ್ಛಾಮಿ ಅನೋಮಪಞ್ಞ, ಮಹೋಸಧ ಕೇವಲಧಮ್ಮದಸ್ಸಿ।
ಬಾಲಂ ಯಸಸ್ಸಿಂ ಪಣ್ಡಿತಂ ಅಪ್ಪಭೋಗಂ, ಕಮೇತ್ಥ ಸೇಯ್ಯೋ ಕುಸಲಾ ವದನ್ತೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೮೫)।

ತತ್ಥ **ಕೇವಲಧಮ್ಮದಸ್ಸೀತಿ** ಸಬ್ಬಧಮ್ಮದಸ್ಸಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಸುಣ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಕಥೇಸಿ -

"ಪಾಪಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಕರೋತಿ ಬಾಲೋ, ಇಧಮೇವ ಸೇಯ್ಯೋ ಇತಿ ಮಞ್ಞಮಾನೋ।
ಇಧಲೋಕದಸ್ಸೀ ಪರಲೋಕಮದಸ್ಸೀ, ಉಭಯತ್ಥ ಬಾಲೋ ಕಲಿಮಗ್ಗಹೇಸಿ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋವ ಸೇಯ್ಯೋ ನ ಯಸಸ್ಸಿ ಬಾಲೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೮೬)।

ತತ್ಥ **ಇಧಮೇವ ಸೇಯ್ಯೋತಿ** ಇಧಲೋಕೇ ಇಸ್ಸರಿಯಮೇವ ಮಯ್ಹಂ ಸೇಟ್ಠನ್ತಿ ಮಞ್ಞಮಾನೋ। **ಕಲಿಮಗ್ಗಹೇಸೀತಿ** ಬಾಲೋ ಇಸ್ಸರಿಯಮಾನೇನ ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ನಿರಯಾದಿಂ ಉಪಪಜ್ಜನ್ತೋ ಪರಲೋಕೇ ಚ ಪುನ ತತೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ನೀಚಕುಲೇ ದುಕ್ಖಭಾವಂ ಪತ್ವಾ ನಿಬ್ಬತ್ತಮಾನೋ ಇಧಲೋಕೇ ಚಾತಿ ಉಭಯತ್ಥ ಪರಾಜಯಮೇವ ಗಣ್ಹಾತಿ। ಏತಮ್ಪಿ ಕಾರಣಂ ಅಹಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಞ್ಞಾಸಮ್ಪನ್ನೋವ ಉತ್ತಮೋ, ಇಸ್ಸರೋ ಪನ ಬಾಲೋ ನ ಉತ್ತಮೋತಿ ವದಾಮಿ।

ಏವಂ ವುತ್ತೇ ರಾಜಾ ಸೇನಕಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ನನು ಮಹೋಸಧೋ ಪಞ್ಞವನ್ತಮೇವ ಉತ್ತಮೋತಿ ವದತೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೇನಕೋ "ಮಹಾರಾಜ, ಮಹೋಸಧೋ ದಹರೋ, ಅಜ್ಜಾಪಿಸ್ಸ ಮುಖೇ ಖೀರಗನ್ಧೋ ವಾಯತಿ, ಕಿಮೇಸ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ನಿಸಿಪ್ಪಮೇತಂ ವಿದಧಾತಿ ಭೋಗಂ, ನ ಬನ್ಧುವಾ ನ ಸರೀರವಣ್ಣೋ ಯೋ।
ಪಸ್ಸೇಳಮೂಗಂ ಸುಖಮೇಧಮಾನಂ, ಸಿರೀ ಹಿ ನಂ ಭಜತೇ ಗೋರವಿನ್ದಂ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋ ಸಿರೀಮಾವ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಏಳಮೂಗನ್ತಿ** ಪಗ್ಘರಿತಲಾಲಮುಖಂ। **ಗೋರವಿನ್ದನ್ತಿ** ಸೋ ಕಿರ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ನಗರೇ ಅಸೀತಿಕೋಟಿವಿಭವೋ ಸೇಟ್ಠಿ ವಿರೂಪೋ। ನಾಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ ನ ಚ ಧೀತಾ, ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಸಿಪ್ಪಂ ಜಾನಾತಿ। ಕಥೇನ್ತಸ್ಸಪಿಸ್ಸ ಹನುಕಸ್ಸ ಉಭೋಹಿಪಿ ಪಸ್ಸೇಹಿ ಲಾಲಾಧಾರಾ ಪಗ್ಘರತಿ। ದೇವಚ್ಛರಾ ವಿಯ ದ್ವೇ ಇತ್ಥಿಯೋ ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರೇಹಿ ವಿಭೂಸಿತಾ ಸುಪುಪ್ಫಿತಾನಿ ನೀಲುಪ್ಪಲಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಉಭೋಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಠಿತಾ ತಂ ಲಾಲಂ ನೀಲುಪ್ಪಲೇಹಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ನೀಲುಪ್ಪಲಾನಿ ವಾತಪಾನೇನ ಛಡ್ಡೇನ್ತಿ। ಸುರಾಸೋಣ್ಡಾಪಿ ಪಾನಾಗಾರಂ ಪವಿಸನ್ತಾ ನೀಲುಪ್ಪಲೇಹಿ ಅತ್ಥೇ ಸತಿ ತಸ್ಸ ಗೇಹದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಸಾಮಿ ಗೋರವಿನ್ದ, ಸೇಟ್ಠೀ"ತಿ ವದನ್ತಿ। ಸೋ ತೇಸಂ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ವಾತಪಾನೇ ಠತ್ವಾ "ಕಿಂ, ತಾತಾ"ತಿ ವದತಿ। ಅಥಸ್ಸ ಲಾಲಾಧಾರಾ ಪಗ್ಘರತಿ । ತಾ ಇತ್ಥಿಯೋ ತಂ ನೀಲುಪ್ಪಲೇಹಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ನೀಲುಪ್ಪಲಾನಿ ಅನ್ತರವೀಥಿಯಂ ಖಿಪನ್ತಿ। ಸುರಾಧುತ್ತಾ ತಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಉದಕೇನ ವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ ಪಿಳನ್ಧಿತ್ವಾ ಪಾನಾಗಾರಂ ಪವಿಸನ್ತಿ। ಏವಂ ಸಿರಿಸಮ್ಪನ್ನೋ ಅಹೋಸಿ। ಸೇನಕೋ ತಂ ಉದಾಹರಣಂ ಕತ್ವಾ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಏವಮಾಹ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಕೀದಿಸಂ, ತಾತ, ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ಆಹ। ಪಣ್ಡಿತೋ "ದೇವ, ಕಿಂ ಸೇನಕೋ ಜಾನಾತಿ, ಓದನಸಿತ್ಥಟ್ಠಾನೇ ಕಾಕೋ ವಿಯ ದಧಿಂ ಪಾತುಂ ಆರದ್ಧಸುನಖೋ ವಿಯ ಚ ಯಸಮೇವ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೀಸೇ ಪತನ್ತಂ ಮಹಾಮುಗ್ಗರಂ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಸುಣ, ದೇವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಲದ್ಧಾ ಸುಖಂ ಮಜ್ಜತಿ ಅಪ್ಪಪಞ್ಞೋ, ದುಕ್ಖೇನ ಫುಟ್ಠೋಪಿ ಪಮೋಹಮೇತಿ।
ಆಗನ್ತುನಾ ದುಕ್ಖಸುಖೇನ ಫುಟ್ಠೋ, ಪವೇಧತಿ ವಾರಿಚರೋವ ಘಮ್ಮೇ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋವ ಸೇಯ್ಯೋ ನ ಯಸಸ್ಸಿ ಬಾಲೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೮೮)।

ತತ್ಥ **ಸುಖನ್ತಿ** ಇಸ್ಸರಿಯಸುಖಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಬಾಲೋ ಪಮಜ್ಜತಿ, ಪಮತ್ತೋ ಸಮಾನೋ ಪಾಪಂ ಕರೋತಿ। **ದುಕ್ಖೇನಾತಿ** ಕಾಯಿಕಚೇತಸಿಕದುಕ್ಖೇನ। **ಆಗನ್ತುನಾತಿ** ನ ಅಜ್ಝತ್ತಿಕೇನ। ಸತ್ತಾನಞ್ಹಿ ಸುಖಮ್ಪಿ ದುಕ್ಖಮ್ಪಿ ಆಗನ್ತುಕಮೇವ, ನ ನಿಚ್ಚಪವತ್ತಂ। **ಘಮ್ಮೇತಿ** ಉದಕಾ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ಆತಪೇ ಖಿತ್ತಮಚ್ಛೋ ವಿಯ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಕೀದಿಸಂ ಆಚರಿಯಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೇನಕೋ "ದೇವ, ಕಿಮೇಸ ಜಾನಾತಿ, ತಿಟ್ಠನ್ತು ತಾವ ಮನುಸ್ಸಾ, ಅರಞ್ಞೇ ಜಾತರುಕ್ಖೇಸುಪಿ ಫಲಸಮ್ಪನ್ನಮೇವ ಬಹೂ ವಿಹಙ್ಗಮಾ ಭಜನ್ತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ದುಮಂ ಯಥಾ ಸಾದುಫಲಂ ಅರಞ್ಞೇ, ಸಮನ್ತತೋ ಸಮಭಿಸರನ್ತಿ ಪಕ್ಖೀ।
ಏವಮ್ಪಿ ಅಡ್ಢಂ ಸಧನಂ ಸಭೋಗಂ, ಬಹುಜ್ಜನೋ ಭಜತಿ ಅತ್ಥಹೇತು।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋ ಸಿರೀಮಾವ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೮೯)।

ತತ್ಥ **ಬಹುಜ್ಜನೋತಿ** ಮಹಾಜನೋ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಕೀದಿಸಂ ತಾತಾ"ತಿ ಆಹ। ಪಣ್ಡಿತೋ "ಕಿಮೇಸ ಮಹೋದರೋ ಜಾನಾತಿ, ಸುಣ, ದೇವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ನ ಸಾಧು ಬಲವಾ ಬಾಲೋ, ಸಾಹಸಾ ವಿನ್ದತೇ ಧನಂ।
ಕನ್ದನ್ತಮೇತಂ ದುಮ್ಮೇಧಂ, ಕಡ್ಢನ್ತಿ ನಿರಯಂ ಭುಸಂ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋವ ಸೇಯ್ಯೋ ನ ಯಸಸ್ಸಿ ಬಾಲೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೯೦)।

ತತ್ಥ **ಸಾಹಸಾತಿ** ಸಾಹಸೇನ ಸಾಹಸಿಕಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಜನಂ ಪೀಳೇತ್ವಾ ಧನಂ ವಿನ್ದತಿ। ಅಥ ನಂ ನಿರಯಪಾಲಾ ಕನ್ದನ್ತಮೇವ ದುಮ್ಮೇಧಂ ಬಲವವೇದನಂ ನಿರಯಂ ಕಡ್ಢನ್ತಿ।

ಪುನ ರಞ್ಞಾ "ಕಿಂ ಸೇನಕಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಸೇನಕೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಯಾ ಕಾಚಿ ನಜ್ಜೋ ಗಙ್ಗಮಭಿಸ್ಸವನ್ತಿ, ಸಬ್ಬಾವ ತಾ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ಜಹನ್ತಿ।
ಗಙ್ಗಾ ಸಮುದ್ದಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಮಾನಾ, ನ ಖಾಯತೇ ಇದ್ಧಿಂ ಪಞ್ಞೋಪಿ ಲೋಕೇ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋ ಸಿರೀಮಾವ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೯೧)।

ತತ್ಥ **ನಜ್ಜೋತಿ** ನಿನ್ನಾ ಹುತ್ವಾ ಸನ್ದಮಾನಾ ಅನ್ತಮಸೋ ಕುನ್ನದಿಯೋಪಿ ಗಙ್ಗಂ ಅಭಿಸ್ಸವನ್ತಿ। **ಜಹನ್ತೀತಿ** ಗಙ್ಗಾತ್ವೇವ ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಅತ್ತನೋ ನಾಮಗೋತ್ತಂ ಜಹನ್ತಿ। **ನ ಖಾಯತೇತಿ** ಸಾಪಿ ಗಙ್ಗಾ ಸಮುದ್ದಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಮಾನಾ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ,

ಸಮುದ್ದೋತ್ವೇವ ನಾಮಂ ಲಭತಿ। ಏವಮೇವ ಮಹಾಪಞ್ಞೋಪಿ ಇಸ್ಸರಸನ್ತಿಕಂ ಪತ್ತೋ ನ ಖಾಯತಿ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ,ಸಮುದ್ದಂ ಪವಿಟ್ಠಗಙ್ಗಾ ವಿಯ ಹೋತಿ।

ಪುನ ರಾಜಾ "ಕಿಂ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಸುಣ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

"ಯಮೇತಮಕ್ಖಾ ಉದಧಿಂ ಮಹನ್ತಂ, ಸವನ್ತಿ ನಜ್ಜೋ ಸಬ್ಬಕಾಲಮಸಙ್ಖ್ಯಂ।
ಸೋ ಸಾಗರೋ ನಿಚ್ಚಮುಳಾರವೇಗೋ, ವೇಲಂ ನ ಅಚ್ಚೇತಿ ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ॥

"ಏವಮ್ಪಿ ಬಾಲಸ್ಸ ಪಜಪ್ಪಿತಾನಿ, ಪಞ್ಞಂ ನ ಅಚ್ಚೇತಿ ಸಿರೀ ಕದಾಚಿ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋವ ಸೇಯ್ಯೋ ನ ಯಸಸ್ಸಿ ಬಾಲೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೯೨-೯೩)।

ತತ್ಥ **ಯಮೇತಮಕ್ಖಾತಿ** ಯಂ ಏತಂ ಅಕ್ಖಾಸಿ ವದೇಸಿ। **ಅಸಙ್ಖ್ಯನ್ತಿ** ಅಗಣನಂ। **ವೇಲಂ ನ ಅಚ್ಚೇತೀತಿ** ಉಳಾರವೇಗೋಪಿ ಹುತ್ವಾ ಊಮಿಸಹಸ್ಸಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾಪಿ ವೇಲಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ವೇಲಂ ಪತ್ವಾ ಅವಸ್ಸಂ ಸಬ್ಬಾ ಊಮಿಯೋ ಭಿಜ್ಜನ್ತಿ। **ಏವಮ್ಪಿ ಬಾಲಸ್ಸ ಪಜಪ್ಪಿತಾನೀತಿ** ಬಾಲಸ್ಸ ವಚನಾನಿಪಿ ಏವಮೇವ ಪಞ್ಞವನ್ತಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ, ತಂ ಪತ್ವಾವ ಭಿಜ್ಜನ್ತಿ। **ಪಞ್ಞಂ ನ ಅಚ್ಚೇತೀತಿ** ಪಞ್ಞವನ್ತಂ ಸಿರಿಮಾ ನಾಮ ನಾತಿಕ್ಕಮತಿ। ನ ಹಿ ಕೋಚಿ ಮನುಜೋ ಅತ್ಥಾನತ್ಥೇ ಉಪ್ಪನ್ನಕಙ್ಖೋ ತಂಛಿನ್ದನತ್ಥಾಯ ಪಞ್ಞವನ್ತಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಬಾಲಸ್ಸ ಇಸ್ಸರಸ್ಸ ಪಾದಮೂಲಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಪಞ್ಞವನ್ತಸ್ಸ ಪನ ಪಾದಮೂಲೇಯೇವ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ನಾಮ ಲಬ್ಭತೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಕಥಂ ಸೇನಕಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಸುಣ, ದೇವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಅಸಞ್ಞತೋ ಚೇಪಿ ಪರೇಸಮತ್ಥಂ, ಭಣಾತಿ ಸನ್ಧಾನಗತೋ ಯಸಸ್ಸೀ।
ತಸ್ಸೇವ ತಂ ರೂಹತಿ ಞಾತಿಮಜ್ಝೇ, ಸಿರೀ ಹಿ ನಂ ಕಾರಯತೇ ನ ಪಞ್ಞಾ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋ ಸಿರೀಮಾವ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೯೪)।

ತತ್ಥ **ಅಸಞ್ಞತೋ ಚೇಪೀತಿ** ಇಸ್ಸರೋ ಹಿ ಸಚೇಪಿ ಕಾಯಾದೀಹಿ ಅಸಞ್ಞತೋ ದುಸ್ಸೀಲೋ। **ಸನ್ಧಾನಗತೋತಿ** ವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಠಿತೋ ಹುತ್ವಾ ಪರೇಸಂ ಅತ್ಥಂ ಭಣತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ವಿನಿಚ್ಛಯಮಣ್ಡಲೇ ಮಹಾಪರಿವಾರಪರಿವುತಸ್ಸ ಮುಸಾವಾದಂ ವತ್ವಾ ಸಾಮಿಕಮ್ಪಿ ಅಸ್ಸಾಮಿಕಂ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ತಸ್ಸೇವ ತಂ ವಚನಂ ರುಹತಿ। ಸಿರೀ ಹಿ ನಂ ತಥಾ ಕಾರಯತೇ ನ ಪಞ್ಞಾ, ತಸ್ಮಾ ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋ, ಸಿರಿಮಾವ ಸೇಯ್ಯೋತಿ ವದಾಮಿ।

ಪುನ ರಞ್ಞಾ "ಕಿಂ, ತಾತಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪಣ್ಡಿತೋ "ಸುಣ, ದೇವ, ಬಾಲಸೇನಕೋ ಕಿಂ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಪರಸ್ಸ ವಾ ಅತ್ತನೋ ವಾಪಿ ಹೇತು, ಬಾಲೋ ಮುಸಾ ಭಾಸತಿ ಅಪ್ಪಪಞ್ಞೋ।
ಸೋ ನಿನ್ದಿತೋ ಹೋತಿ ಸಭಾಯ ಮಜ್ಝೇ, ಪಚ್ಛಾಪಿ ಸೋ ದುಗ್ಗತಿಗಾಮೀ ಹೋತಿ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋವ ಸೇಯ್ಯೋ ನ ಯಸಸ್ಸಿ ಬಾಲೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೯೫)।

ತತೋ ಸೇನಕೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಅತ್ಥಮ್ಪಿ ಚೇ ಭಾಸತಿ ಭೂರಿಪಞ್ಞೋ, ಅನಾಳ್ಹಿಯೋ ಅಪ್ಪಧನೋ ದಲಿದ್ದೋ।

ನ ತಸ್ಸ ತಂ ರೂಹತಿ ಞಾತಿಮಜ್ಝೇ, ಸಿರೀ ಚ ಪಞ್ಞಾಣವತೋ ನ ಹೋತಿ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋ ಸಿರೀಮಾವ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೯೬)।

ತತ್ಥ **ಅತ್ಥಮ್ಪೀ**ತಿ ಕಾರಣಮ್ಪಿ ಚೇ ಭಾಸತಿ। **ಞಾತಿಮಜ್ಝೇ**ತಿ ಪರಿಸಮಜ್ಝೇ। **ಪಞ್ಞಾಣವತೋ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ಪಞ್ಞಾಣವನ್ತಸ್ಸ ಸಿರಿಸೋಭಗ್ಗಪ್ಪತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಕತಿಯಾ ವಿಜ್ಜಮಾನಾಪಿ ಸಿರೀ ನಾಮ ನ ಹೋತಿ। ಸೋ ಹಿ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಸೂರಿಯುಗ್ಗಮನೇ ಖಜ್ಜೋಪನಕೋ ವಿಯ ಖಾಯತೀತಿ ದಸ್ಸೇತಿ।

ಪುನ ರಞ್ಞಾ "ಕೀದಿಸಂ, ತಾತಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪಣ್ಡಿತೋ "ಕಿಂ ಜಾನಾತಿ, ಸೇನಕೋ, ಇಧಲೋಕಮತ್ತಮೇವ ಓಲೋಕೇತಿ, ನ ಪರಲೋಕ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಪರಸ್ಸ ವಾ ಅತ್ತನೋ ವಾಪಿ ಹೇತು, ನ ಭಾಸತಿ ಅಲಿಕಂ ಭೂರಿಪಞ್ಞೋ।
ಸೋ ಪೂಜಿತೋ ಹೋತಿ ಸಭಾಯ ಮಜ್ಝೇ, ಪಚ್ಛಾಪಿ ಸೋ ಸುಗ್ಗತಿಗಾಮೀ ಹೋತಿ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋವ ಸೇಯ್ಯೋ ನ ಯಸಸ್ಸಿ ಬಾಲೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೯೭)।

ತತೋ ಸೇನಕೋ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಹತ್ಥೀ ಗವಾಸ್ಸಾ ಮಣಿಕುಣ್ಡಲಾ ಚ, ಥಿಯೋ ಚ ಇದ್ಧೇಸು ಕುಲೇಸು ಜಾತಾ।
ಸಬ್ಬಾವ ತಾ ಉಪಭೋಗಾ ಭವನ್ತಿ, ಇದ್ಧಸ್ಸ ಪೋಸಸ್ಸ ಅನಿದ್ಧಿಮನ್ತೋ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋ ಸಿರೀಮಾವ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೯೮)।

ತತ್ಥ **ಇದ್ಧಸ್ಸಾ**ತಿ ಇಸ್ಸರಸ್ಸ। **ಅನಿದ್ಧಿಮನ್ತೋ**ತಿ ನ ಕೇವಲಂ ತಾ ನಾರಿಯೋವ, ಅಥ ಖೋ ಸಬ್ಬೇ ಅನಿದ್ಧಿಮನ್ತೋಪಿ ಸತ್ತಾ ತಸ್ಸ ಉಪಭೋಗಾ ಭವನ್ತಿ।

ತತೋ ಪಣ್ಡಿತೋ "ಕಿಂ ಏಸ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಏಕಂ ಕಾರಣಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಅಸಂವಿಹಿತಕಮ್ಮನ್ತಂ , ಬಾಲಂ ದುಮ್ಮೇಧಮನ್ತಿನಂ।
ಸಿರೀ ಜಹತಿ ದುಮ್ಮೇಧಂ, ಜಿಣ್ಣಂವ ಉರಗೋ ತಚಂ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ।
ಪಞ್ಞೋವ ಸೇಯ್ಯೋ ನ ಯಸಸ್ಸಿ ಬಾಲೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೯೯)।

ತತ್ಥ **"ಸಿರೀ ಜಹತೀ"**ತಿ ಪದಸ್ಸ **ಚೇತಿಯಜಾತಕೇನ** (ಜಾ॰ ೧.೮.೪೫ ಆದಯೋ) ಅತ್ಥೋ ವಣ್ಣೇತಬ್ಬೋ।

ಅಥ ಸೇನಕೋ ರಞ್ಞಾ "ಕೀದಿಸ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ "ದೇವ, ಕಿಂ ಏಸ ತರುಣದಾರಕೋ ಜಾನಾತಿ, ಸುಣಾಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಪಣ್ಡಿತಂ ಅಪ್ಪಟಿಭಾನಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಪಞ್ಚ ಪಣ್ಡಿತಾ ಮಯಂ ಭದ್ದನ್ತೇ, ಸಬ್ಬೇ ಪಞ್ಜಲಿಕಾ ಉಪಟ್ಠಿತಾ।
ತ್ವಂ ನೋ ಅಭಿಭುಯ್ಯ ಇಸ್ಸರೋಸಿ, ಸಕ್ಕೋವ ಭೂತಪತಿ ದೇವರಾಜಾ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋ ನಿಹೀನೋ ಸಿರೀಮಾವ ಸೇಯ್ಯೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೧೦೦)।

ಇದಂ ಕಿರ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಸಾಧುರೂಪಂ ಸೇನಕೇನ ಕಾರಣಂ ಆಭತಂ, ಸಕ್ಖಿಸ್ಸತಿ ನು ಖೋ ಮೇ ಪುತ್ತೋ ಇಮಸ್ಸ ವಾದಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಕಾರಣಂ ಆಹರಿತು"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಕೀದಿಸಂ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೇನಕೇನ ಕಿರ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಕಾರಣೇ ಆಭತೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಅಞ್ಞೋ ತಂ ವಾದಂ ಭಿನ್ದಿತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಞಾಣಬಲೇನ ತಸ್ಸ ವಾದಂ ಭಿನ್ದನ್ತೋ "ಮಹಾರಾಜ, ಕಿಮೇಸ ಬಾಲೋ ಜಾನಾತಿ, ಯಸಮೇವ ಓಲೋಕೇತಿ, ಪಞ್ಞಾಯ ವಿಸೇಸಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಸುಣಾಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ದಾಸೋವ ಪಞ್ಞಸ್ಸ ಯಸಸ್ಸಿ ಬಾಲೋ, ಅತ್ಥೇಸು ಜಾತೇಸು ತಥಾವಿಧೇಸು।
ಯಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ನಿಪುಣಂ ಸಂವಿಧೇತಿ, ಸಮ್ಮೋಹಮಾಪಜ್ಜತಿ ತತ್ಥ ಬಾಲೋ।
ಏತಮ್ಪಿ ದಿಸ್ವಾನ ಅಹಂ ವದಾಮಿ, ಪಞ್ಞೋವ ಸೇಯ್ಯೋ ನ ಯಸಸ್ಸಿ ಬಾಲೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೧೦೧)।

ತತ್ಥ **ಅತ್ಥೇಸೂತಿ** ಕಿಚ್ಚೇಸು ಜಾತೇಸು। **ಸಂವಿಧೇತೀತಿ** ಸಂವಿದಹತಿ।

ಇತಿ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಸಿನೇರುಪಾದತೋ ಸುವಣ್ಣವಾಲುಕಂ ಉದ್ಧರನ್ತೋ ವಿಯ ಗಗನತಲೇ ಪುಣ್ಣಚನ್ದಂ ಉಟ್ಠಾಪೇನ್ತೋ ವಿಯ ಚ ನಯಕಾರಣಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಏವಂ ಮಹಾಸತ್ತೇನ ಪಞ್ಞಾನುಭಾವಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಕಥಿತೇ ರಾಜಾ ಸೇನಕಂ ಆಹ - "ಕೀದಿಸಂ, ಸೇನಕ, ಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಉತ್ತರಿಪಿ ಕಥೇಹೀ"ತಿ। ಸೋ ಕೋಟ್ಠೇ ಠಪಿತಧಞ್ಞಂ ವಿಯ ಉಗ್ಗಹಿತಕಂ ಖೇಪೇತ್ವಾ ಅಪ್ಪಟಿಭಾನೋ ಮಙ್ಕುಭೂತೋ ಪಜ್ಝಾಯನ್ತೋ ನಿಸೀದಿ। ಸಚೇ ಹಿ ಸೋ ಅಞ್ಞಂ ಕಾರಣಂ ಆಹರೇಯ್ಯ, ನ ಗಾಥಾಸಹಸ್ಸೇನಪಿ ಇಮಂ ಜಾತಕಂ ನಿಟ್ಠಾಯೇಥ। ತಸ್ಸ ಪನ ಅಪ್ಪಟಿಭಾನಸ್ಸ ಠಿತಕಾಲೇ ಗಮ್ಭೀರಂ ಓಘಂ ಆನೇನ್ತೋ ವಿಯ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಉತ್ತರಿಪಿ ಪಞ್ಞಮೇವ ವಣ್ಣೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಅದ್ಧಾ ಹಿ ಪಞ್ಞಾವ ಸತಂ ಪಸತ್ಥಾ, ಕನ್ತಾ ಸಿರೀ ಭೋಗರತಾ ಮನುಸ್ಸಾ।
ಞಾಣಞ್ಚ ಬುದ್ಧಾನಮತುಲ್ಯರೂಪಂ, ಪಞ್ಞಂ ನ ಅಚ್ಚೇತಿ ಸಿರೀ ಕದಾಚೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೧೦೨)।

ತತ್ಥ **ಸತನ್ತಿ** ಬುದ್ಧಾದೀನಂ ಸಪ್ಪುರಿಸಾನಂ। **ಭೋಗರತಾತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ಯಸ್ಮಾ ಅನ್ಧಬಾಲಮನುಸ್ಸಾ ಭೋಗರತಾವ, ತಸ್ಮಾ ತೇಸಂ ಸಿರೀ ಕನ್ತಾ। ಯಸೋ ನಾಮೇಸ ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ ಗರಹಿತೋ ಬಾಲಾನಂ ಕನ್ತೋತಿ ಚಾಯಂ ಅತ್ಥೋ **ಭಿಸಜಾತಕೇನ** (ಜಾ॰ ೧.೧೪.೭೮ ಆದಯೋ) ವಣ್ಣೇತಬ್ಬೋ। **ಬುದ್ಧಾನನ್ತಿ** ಸಬ್ಬಞ್ಞುಬುದ್ಧಾನಞ್ಚ ಞಾಣಂ। **ಕದಾಚೀತಿ** ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ ಞಾಣವನ್ತಂ ಸಿರೀ ನಾಮ ನಾತಿಕ್ಕಮತಿ, ದೇವಾತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪಞ್ಹಬ್ಯಾಕರಣೇನ ತುಟ್ಠೋ ಘನವಸ್ಸಂ ವಸ್ಸೇನ್ತೋ ವಿಯ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಧನೇನ ಪೂಜೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಯಂ ತಂ ಅಪುಚ್ಛಿಮ್ಹ ಅಕಿತ್ತಯೀ ನೋ, ಮಹೋಸಧ ಕೇವಲಧಮ್ಮದಸ್ಸೀ।
ಗವಂ ಸಹಸ್ಸಂ ಉಸಭಞ್ಚ ನಾಗಂ, ಆಜಞ್ಞಯುತ್ತೇ ಚ ರಥೇ ದಸ ಇಮೇ।
ಪಞ್ಹಸ್ಸ ವೇಯ್ಯಾಕರಣೇನ ತುಟ್ಠೋ, ದದಾಮಿ ತೇ ಗಾಮವರಾನಿ ಸೋಳಸಾ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೧೦೩)।

ತತ್ಥ **ಉಸಭಞ್ಚ ನಾಗನ್ತಿ** ತಸ್ಸ ಗವಂ ಸಹಸ್ಸಸ್ಸ ಉಸಭಂ ಕತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕತಪಟಿಯತ್ತಂ ಆರೋಹನೀಯಂ ನಾಗಂ ದಮ್ಮೀತಿ।

ವೀಸತಿನಿಪಾತೇ ಸಿರಿಮನ್ತಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಛನ್ನಪಥಪಞ್ಹೋ

ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಯಸೋ ಮಹಾ ಅಹೋಸಿ। ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಉದುಮ್ಬರದೇವೀಯೇವ ವಿಚಾರೇಸಿ। ಸಾ ತಸ್ಸ ಸೋಳಸವಸ್ಸಿಕಕಾಲೇ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಮಮ ಕನಿಟ್ಠೋ ಮಹಲ್ಲಕೋ ಜಾತೋ, ಯಸೋಪಿಸ್ಸ ಮಹಾ ಅಹೋಸಿ, ಆವಾಹಮಸ್ಸ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ಸಾ ರಞ್ಞೋ ತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇಸಿ। ರಾಜಾ "ಸಾಧು ಜಾನಾಪೇಹಿ ನ"ನ್ತಿ ಆಹ। ಸಾ ತಂ ಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ತೇನ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತೇ "ತೇನ ಹಿ, ತಾತ, ತೇ ಕುಮಾರಿಕಂ ಆನೇಮೀ"ತಿ ಆಹ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಕದಾಚಿ ಇಮೇಹಿ ಆನೀತಾ ಮಮ ನ ರುಚ್ಚೇಯ್ಯ, ಸಯಮೇವ ತಾವ ಉಪಧಾರೇಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಏವಮಾಹ – "ದೇವಿ, ಕತಿಪಾಹಂ ಮಾ ಕಿಞ್ಚಿ ರಞ್ಞೋ ವದೇಥ, ಅಹಂ ಏಕಂ ಕುಮಾರಿಕಂ ಸಯಂ ಪರಿಯೇಸಿತ್ವಾ ಮಮ ಚಿತ್ತರುಚಿತಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಆಚಿಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಏವಂ ಕರೋಹಿ, ತಾತಾ"ತಿ। ಸೋ ದೇವಿಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಘರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಹಾಯಕಾನಂ ಸಞ್ಞಂ ದತ್ವಾ ಅಞ್ಞಾತಕವೇಸೇನ ತುನ್ನವಾಯಉಪಕರಣಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಏಕಕೋವ ಉತ್ತರದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉತ್ತರಯವಮಜ್ಝಕಂ ಪಾಯಾಸಿ। ತದಾ ಪನ ತತ್ಥ ಏಕಂ ಪೋರಾಣಸೇಟ್ಠಿಕುಲಂ ಪರಿಕ್ಖೀಣಂ ಅಹೋಸಿ। ತಸ್ಸ ಕುಲಸ್ಸ ಧೀತಾ ಅಮರಾದೇವೀ ನಾಮ ಅಭಿರೂಪಾ ದಸ್ಸನೀಯಾ ಪಾಸಾದಿಕಾ ಸಬ್ಬಲಕ್ಖಣಸಮ್ಪನ್ನಾ ಪುಞ್ಞವತೀ। ಸಾ ತಂ ದಿವಸಂ ಪಾತೋವ ಯಾಗುಂ ಪಚಿತ್ವಾ ಆದಾಯ "ಪಿತು ಕಸನಟ್ಠಾನಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ತಮೇವ ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿಂ ದಿಸ್ವಾ "ಸಬ್ಬಲಕ್ಖಣಸಮ್ಪನ್ನಾಯಂ ಇತ್ಥೀ, ಸಚೇ ಅಪರಿಗ್ಗಹಾ, ಇಮಾಯ ಮೇ ಪಾದಪರಿಚಾರಿಕಾಯ ಭವಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ।

ಸಾಪಿ ತಂ ದಿಸ್ವಾವ "ಸಚೇ ಏವರೂಪಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಭವೇಯ್ಯಂ, ಸಕ್ಕಾ ಮಯಾ ಕುಟುಮ್ಬಂ ಸಣ್ಠಾಪೇತು"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ।

ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ – "ಇಮಿಸ್ಸಾ ಸಪರಿಗ್ಗಹಾಪರಿಗ್ಗಹಭಾವಂ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಹತ್ಥಮುಟ್ಠಿಯಾ ನಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ, ಸಚೇ ಏಸಾ ಪಣ್ಡಿತಾ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಜಾನಿಸ್ಸತಿ। ನೋ ಚೇ, ನ ಜಾನಿಸ್ಸತಿ, ಇಧೇವ ನಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ದೂರೇ ಠಿತೋವ ಹತ್ಥಮುಟ್ಠಿಮಕಾಸಿ। ಸಾಪಿ "ಅಯಂ ಮಮ ಸಸಾಮಿಕಾಸಾಮಿಕಭಾವಂ ಪುಚ್ಛತೀ"ತಿ ಞತ್ವಾ ಹತ್ಥಂ ಪಸಾರೇಸಿ। ಸೋ ಅಪರಿಗ್ಗಹಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಸಮೀಪಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಭದ್ದೇ, ಕಾ ನಾಮ ತ್ವ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಸಾಮಿ, ಅಹಂ ಅತೀತೇ ವಾ ಅನಾಗತೇ ವಾ ಏತರಹಿ ವಾ ಯಂ ನತ್ಥಿ, ತನ್ನಾಮಿಕಾ"ತಿ। "ಭದ್ದೇ, ಲೋಕೇ ಅಮರಾ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ತ್ವಂ ಅಮರಾ ನಾಮ ಭವಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ। "ಏವಂ, ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಭದ್ದೇ, ಕಸ್ಸ ಯಾಗುಂ ಹರಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ? "ಪುಬ್ಬದೇವತಾಯ, ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಭದ್ದೇ, ಪುಬ್ಬದೇವತಾ ನಾಮ ಮಾತಾಪಿತರೋ, ತವ ಪಿತು ಯಾಗುಂ ಹರಿಸ್ಸಸಿ ಮಞ್ಞೇ"ತಿ। "ಏವಂ, ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಭದ್ದೇ, ತವ ಪಿತಾ ಕಿಂ ಕರೋತೀ"ತಿ? "ಸಾಮಿ, ಏಕಂ ದ್ವಿಧಾ ಕರೋತೀ"ತಿ। "ಏಕಸ್ಸ ದ್ವಿಧಾಕರಣಂ ನಾಮ ಕಸನಂ, ತವ ಪಿತಾ ಕಸತೀ"ತಿ । "ಏವಂ, ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಕತರಸ್ಮಿಂ ಪನ ಠಾನೇ ತೇ ಪಿತಾ ಕಸತೀ"ತಿ? "ಯತ್ಥ ಸಕಿಂ ಗತಾ ನ ಏನ್ತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ, ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಸಕಿಂ ಗತಾನಂ ನ ಪಚ್ಚಾಗಮನಟ್ಠಾನಂ ನಾಮ ಸುಸಾನಂ, ಸುಸಾನಸನ್ತಿಕೇ ಕಸತಿ, ಭದ್ದೇ"ತಿ। "ಏವಂ, ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಭದ್ದೇ, ಅಜ್ಜೇವ ಏಸ್ಸಸೀ"ತಿ। "ಸಚೇ ಏಸ್ಸತಿ, ನ ಏಸ್ಸಾ"ಮಿ। "ನೋ ಚೇ ಏಸ್ಸತಿ, ಏಸ್ಸಾಮಿ, ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಭದ್ದೇ, ಪಿತಾ ತೇ ಮಞ್ಞೇ ನದೀಪಾರೇ ಕಸತಿ, ಉದಕೇ ಏನ್ತೇ ನ ಏಸ್ಸಸಿ, ಅನೇನ್ತೇ ಏಸ್ಸಸೀ"ತಿ। "ಏವಂ, ಸಾಮೀ"ತಿ। ಏತ್ತಕಂ ನಾಮ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಲಾಪಸಲ್ಲಾಪಂ ಕರೋತಿ।

ಅಥ ನಂ ಅಮರಾದೇವೀ "ಯಾಗುಂ ಪಿವಿಸ್ಸಸಿ, ಸಾಮೀ"ತಿ ನಿಮನ್ತೇಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಪಠಮಮೇವ ಪಟಿಕ್ಖಿಪನಂ ನಾಮ ಅವಮಙ್ಗಲ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಆಮ, ಪಿವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ಪನ ಯಾಗುಘಟಂ ಓತಾರೇಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಸಚೇ ಪಾತಿಂ ಅಧೋವಿತ್ವಾ ಹತ್ಥಧೋವನಂ ಅದತ್ವಾ ದಸ್ಸತಿ, ಏತ್ಥೇವ ನಂ ಪಹಾಯ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸಾ ಪನ ಪಾತಿಂ ಧೋವಿತ್ವಾ ಪಾತಿಯಾ ಉದಕಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಹತ್ಥಧೋವನಂ ದತ್ವಾ ತುಚ್ಛಪಾತಿಂ ಹತ್ಥೇ ಅಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಘಟಂ ಆಲುಳೇತ್ವಾ ಯಾಗುಯಾ ಪೂರೇಸಿ, ತತ್ಥ ಪನ ಸಿತ್ಥಾನಿ ಮಹನ್ತಾನಿ। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ "ಕಿಂ, ಭದ್ದೇ, ಅತಿಬಹಲಾ ಯಾಗೂ"ತಿ। "ಉದಕಂ ನ ಲದ್ಧಂ, ಸಾಮೀ"ತಿ । "ಕೇದಾರೇ ಉದಕಂ ನ ಲದ್ಧಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ ಮಞ್ಞೇ"ತಿ। "ಏವಂ, ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸಾ ಪಿತು ಯಾಗುಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಅದಾಸಿ। ಸೋ ಯಾಗುಂ ಪಿವಿತ್ವಾ ಮುಖಂ ವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ "ಭದ್ದೇ, ತುಯ್ಹಂ ಮಾತು ಗೇಹಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮಗ್ಗಂ ಮೇ ಆಚಿಕ್ಖಾ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ "ಸಾಧೂ"ತಿ ವತ್ವಾ ಮಗ್ಗಂ ಆಚಿಕ್ಖನ್ತೀ ಏಕಕನಿಪಾತೇ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

“ಯೇನ ಸತ್ತುಬಿಲಙ್ಗಾ ಚ, ದಿಗುಣಪಲಾಸೋ ಚ ಪುಪ್ಫಿತೋ।
ಯೇನ ದದಾಮಿ ತೇನ ವದಾಮಿ, ಯೇನ ನ ದದಾಮಿ ನ ತೇನ ವದಾಮಿ।
ಏಸ ಮಗ್ಗೋ ಯವಮಜ್ಝಕಸ್ಸ, ಏತಂ ಛನ್ನಪಥಂ ವಿಜಾನಾಹೀ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧.೧೧೨)।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ – “ಸಾಮಿ, ಅನ್ತೋಗಾಮಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಏಕಂ ಸತ್ತುಆಪಣಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಸಿ, ತತೋ ಕಞ್ಜಿಕಾಪಣಂ, ತೇಸಂ ಪುರತೋ ದಿಗುಣಪಣ್ಣೋ ಕೋವಿಳಾರೋ ಸುಪುಪ್ಫಿತೋ, ತಸ್ಮಾ ತ್ವಂ ಯೇನ ಸತ್ತುಬಿಲಙ್ಗಾ ಚ ಕೋವಿಳಾರೋ ಚ ಪುಪ್ಫಿತೋ, ತೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಕೋವಿಳಾರಮೂಲೇ ಠತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಂ ಗಣ್ಹ ವಾಮಂ ಮುಞ್ಚ, ಏಸ ಮಗ್ಗೋ ಯವಮಜ್ಝಕಸ್ಸ ಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮೇ ಠಿತಸ್ಸ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಗೇಹಸ್ಸ, ಏತಂ ಏವಂ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಮಯಾ ವುತ್ತಂ ಛನ್ನಪಥಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಪಥಂ ಛನ್ನಪಥಂ ವಾ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಕಾರಣಂ ವಿಜಾನಾಹೀ”ತಿ। ಏತ್ಥ ಹಿ **ಯೇನ ದದಾಮೀ**ತಿ ಯೇನ ಹತ್ಥೇನ ದದಾಮಿ, ಇದಂ ದಕ್ಖಿಣಹತ್ಥಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ, ಇತರಂ ವಾಮಹತ್ಥಂ। ಏವಂ ಸಾ ತಸ್ಸ ಮಗ್ಗಂ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಪಿತು ಯಾಗುಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಗಮಾಸಿ।

ಛನ್ನಪಥಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಅಮರಾದೇವಿಪರಿಯೇಸನಾ

ಸೋಪಿ ತಾಯ ಕಥಿತಮಗ್ಗೇನೇವ ತಂ ಗೇಹಂ ಗತೋ। ಅಥ ನಂ ಅಮರಾದೇವಿಯಾ ಮಾತಾ ದಿಸ್ವಾ ಆಸನಂ ದತ್ವಾ “ಯಾಗುಂ ಪಿವಿಸ್ಸಸಿ, ಸಾಮೀ”ತಿ ಆಹ। “ಅಮ್ಮ, ಕನಿಟ್ಠಭಗಿನಿಯಾ ಮೇ ಅಮರಾದೇವಿಯಾ ಥೋಕಾ ಯಾಗು ಮೇ ದಿನ್ನಾ”ತಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸಾ “ಧೀತು ಮೇ ಅತ್ಥಾಯ ಆಗತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಅಞ್ಞಾಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ತೇಸಂ ದುಗ್ಗತಭಾವಂ ಜಾನನ್ತೋಪಿ “ಅಮ್ಮ, ಅಹಂ ತುನ್ನವಾಯೋ, ಕಿಞ್ಚಿ ಸಿಬ್ಬಿತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ಅತ್ಥೀ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। “ಅತ್ಥಿ, ಸಾಮಿ, ಮೂಲಂ ಪನ ನತ್ಥೀ”ತಿ? “ಅಮ್ಮ ಮೂಲೇನ ಕಮ್ಮಂ ನತ್ಥಿ, ಆನೇಹಿ, ಸಿಬ್ಬಿಸ್ಸಾಮಿ ನ”ನ್ತಿ। ಸಾ ಜಿಣ್ಣಸಾಟಕಾನಿ ಆಹರಿತ್ವಾ ಅದಾಸಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಆಹಟಾಹಟಂ ನಿಟ್ಠಾಪೇಸಿಯೇವ। ಪುಞ್ಞವತೋ ಹಿ ಕಿರಿಯಾ ನಾಮ ಸಮಿಜ್ಝತಿಯೇವ। ಅಥ ನಂ ಆಹ “ಅಮ್ಮ, ವೀಥಿಭಾಗೇನ ಆರೋಚೇಯ್ಯಾಸೀ”ತಿ। ಸಾ ಸಕಲಗಾಮಂ ಆರೋಚೇಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ತುನ್ನವಾಯಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಾಹೇನೇವ ಸಹಸ್ಸಂ ಕಹಾಪಣಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸಿ। ಮಹಲ್ಲಿಕಾಪಿಸ್ಸ ಪಾತರಾಸಭತ್ತಂ ಪಚಿತ್ವಾ ದತ್ವಾ “ತಾತ, ಸಾಯಮಾಸಂ ಕಿತ್ತಕಂ ಪಚಾಮೀ”ತಿ ಆಹ। “ಅಮ್ಮ, ಯತ್ತಕಾ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಗೇಹೇ ಭುಞ್ಜನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಪಮಾಣೇನಾ”ತಿ। ಸಾ ಅನೇಕಸೂಪಬ್ಯಞ್ಜನಂ ಬಹುಭತ್ತಂ ಪಚಿ। ಅಮರಾದೇವೀಪಿ ಸಾಯಂ ಸೀಸೇನ ದಾರುಕಲಾಪಂ, ಉಚ್ಛಙ್ಗೇನ ಪಣ್ಣಂ ಆದಾಯ ಅರಞ್ಞತೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಪುರಗೇಹದ್ವಾರೇ ದಾರುಕಲಾಪಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪಚ್ಛಿಮದ್ವಾರೇನ ಗೇಹಂ ಪಾವಿಸಿ। ಪಿತಾಪಿಸ್ಸಾ ಸಾಯತರಂ ಆಗಮಾಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ನಾನಗ್ಗರಸಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿ। ಇತರಾ ಮಾತಾಪಿತರೋ ಭೋಜೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಸಯಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ಪಾದೇ ಧೋವಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪಾದೇ ಧೋವಿ।

ಸೋ ತಂ ಪರಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಕತಿಪಾಹಂ ತತ್ಥೇವ ವಸಿ। ಅಥ ನಂ ವೀಮಂಸನ್ತೋ ಏಕದಿವಸಂ ಆಹ – “ಭದ್ದೇ, ಅಡ್ಢನಾಳಿಕತಣ್ಡುಲೇ ಗಹೇತ್ವಾ ತತೋ ಮಯ್ಹಂ ಯಾಗುಞ್ಚ ಪೂವಞ್ಚ ಭತ್ತಞ್ಚ ಪಚಾಹೀ”ತಿ। ಸಾ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಣ್ಡುಲೇ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ ಮೂಲತಣ್ಡುಲೇಹಿ ಭತ್ತಂ, ಮಜ್ಝಿಮತಣ್ಡುಲೇಹಿ ಯಾಗುಂ, ಕಣಕಾಹಿ ಪೂವಂ ಪಚಿತ್ವಾ ತದನುರೂಪಂ ಸೂಪಬ್ಯಞ್ಜನಂ ಸಮ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಸಬ್ಯಞ್ಜನಂ ಯಾಗುಂ ಅದಾಸಿ। ಸಾ ಯಾಗು ಮುಖೇ ಠಪಿತಮತ್ತಾವ ಸತ್ತ ರಸಹರಣಿಸಹಸ್ಸಾನಿ ಫರಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ವೀಮಂಸನತ್ಥಮೇವ “ಭದ್ದೇ, ಯಾಗುಂ ಪಚಿತುಂ ಅಜಾನನ್ತೀ ಕಿಮತ್ಥಂ ಮಮ ತಣ್ಡುಲೇ ನಾಸೇಸೀ”ತಿ ಕುದ್ಧೋ ವಿಯ ಸಹ ಖೇಳೇನ ನಿಟ್ಠುಭಿತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ಪಾತೇಸಿ। ಸಾ ತಸ್ಸ ಅಕುಜ್ಝಿತ್ವಾವ “ಸಾಮಿ, ಸಚೇ ಯಾಗು ನ ಸುನ್ದರಾ, ಪೂವಂ ಖಾದಾ”ತಿ ಪೂವಂ ಅದಾಸಿ। ತಮ್ಪಿ ತಥೇವ ಅಕಾಸಿ। “ಸಚೇ, ಸಾಮಿ, ಪೂವಂ ನ ಸುನ್ದರಂ, ಭತ್ತಂ ಭುಞ್ಜಾ”ತಿ ಭತ್ತಂ ಅದಾಸಿ। ಭತ್ತಮ್ಪಿ ತಥೇವ ಕತ್ವಾ “ಭದ್ದೇ, ತ್ವಂ ಪಚಿತುಂ ಅಜಾನನ್ತೀ ಮಮ ಸನ್ತಕಂ ಕಿಮತ್ಥಂ ನಾಸೇಸೀ”ತಿ ಕುದ್ಧೋ ವಿಯ ತೀಣಿಪಿ ಏಕತೋ ಮದ್ದಿತ್ವಾ

ಸೀಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಕಲಸರೀರಂ ಲಿಮ್ಪಿತ್ವಾ "ಗಚ್ಛ, ದ್ವಾರೇ ನಿಸೀದಾಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ಅಕುಜ್ಝಿತ್ವಾವ "ಸಾಧು, ಸಾಮೀ"ತಿ ಗನ್ತ್ವಾ ತಥಾ ಅಕಾಸಿ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ನಿಹತಮಾನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಭದ್ದೇ, ಏಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ಅಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಏಕವಚನೇನೇವ ಆಗತಾ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ಆಗಚ್ಛನ್ತೋ ಕಹಾಪಣಸಹಸ್ಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಸಾಟಕಯುಗಂ ತಮ್ಬೂಲಪಸಿಬ್ಬಕೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಆಗತೋ। ಅಥ ಸೋ ತಂ ಸಾಟಕಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇತ್ವಾ "ಭದ್ದೇ, ತವ ಸಹಾಯಿಕಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ನ್ಹಾಯಿತ್ವಾ ಇಮಂ ಸಾಟಕಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಏಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಸಾ ತಥಾ ಅಕಾಸಿ।

ಪಣ್ಡಿತೋ ಉಪ್ಪಾದಿತಧನಞ್ಚ, ಆಭತಧನಞ್ಚ ಸಬ್ಬಂ ತಸ್ಸಾ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ ದತ್ವಾ ಸಮಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ಸಸುರೇ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಂ ಆದಾಯ ನಗರಾಭಿಮುಖೋ ಅಗಮಾಸಿ। ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ತಸ್ಸಾ ವೀಮಂಸನತ್ಥಾಯ ಛತ್ತಞ್ಚ ಉಪಾಹನಞ್ಚ ದತ್ವಾ ಏವಮಾಹ - "ಭದ್ದೇ, ಇಮಂ ಛತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ಧಾರೇಹಿ, ಉಪಾಹನಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಯಾಹೀ"ತಿ। ಸಾ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತಥಾ ಅಕತ್ವಾ ಅಬ್ಭೋಕಾಸೇ ಸೂರಿಯಸನ್ತಾಪೇ ಛತ್ತಂ ಅಧಾರೇತ್ವಾ ವನನ್ತೇ ಧಾರೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ, ಥಲಟ್ಠಾನೇ ಉಪಾಹನಂ ಪಟಿಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಉದಕಟ್ಠಾನಂ ಸಮ್ಪತ್ತಕಾಲೇ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ದಿಸ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಿಂ, ಭದ್ದೇ, ಥಲಟ್ಠಾನೇ ಉಪಾಹನಂ ಪಟಿಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಉದಕಟ್ಠಾನೇ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛಸಿ, ಸೂರಿಯಸನ್ತಾಪೇ ಛತ್ತಂ ಅಧಾರೇತ್ವಾ ವನನ್ತೇ ಧಾರೇತ್ವಾ"ತಿ? ಸಾ ಆಹ - "ಸಾಮಿ, ಥಲಟ್ಠಾನೇ ಕಣ್ಟಕಾದೀನಿ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಉದಕಟ್ಠಾನೇ ಮಚ್ಛಕಚ್ಛಪಕಣ್ಟಕಾದೀನಿ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ತೇಸು ಪಾದೇ ಪವಿಟ್ಠೇಸು ದುಕ್ಖವೇದನಾ ಭವೇಯ್ಯ, ಅಬ್ಭೋಕಾಸೇ ಸುಕ್ಖರುಕ್ಖಕಣ್ಟಕಾದೀನಿ ನತ್ಥಿ, ವನನ್ತರಂ ಪವಿಟ್ಠಾನಂ ಪನ ಸುಕ್ಖರುಕ್ಖದಣ್ಡಾದಿಕೇಸು ಮತ್ಥಕೇ ಪತಿತೇಸು ದುಕ್ಖವೇದನಾ ಭವೇಯ್ಯ, ತಸ್ಮಾ ತಾನಿ ಪಟಿಘಾತನತ್ಥಾಯ ಏವಂ ಕರೋಮೀ"ತಿ।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ದ್ವೀಹಿ ಕಾರಣೇಹಿ ತಸ್ಸಾ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಫಲಸಮ್ಪನ್ನಂ ಏಕಂ ಬದರರುಕ್ಖಂ ದಿಸ್ವಾ ಬದರರುಕ್ಖಮೂಲೇ ನಿಸೀದಿ। ಸಾ ಬದರರುಕ್ಖಮೂಲೇ ನಿಸಿನ್ನಂ ಮಹಾಸತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ "ಸಾಮಿ, ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಬದರಫಲಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಾದಾಹಿ, ಮಯ್ಹಮ್ಪಿ ದೇಹೀ"ತಿ ಆಹ। "ಭದ್ದೇ, ಅಹಂ ಕಿಲಮಾಮಿ, ಅಭಿರುಹಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮಿ, ತ್ವಮೇವ ಅಭಿರುಹಾ"ತಿ। ಸಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಬದರರುಕ್ಖಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಸಾಖನ್ತರೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಫಲಂ ಓಚಿನಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ತಂ ಆಹ - "ಭದ್ದೇ, ಫಲಂ ಮಯ್ಹಂ ದೇಹೀ"ತಿ। ಸಾ "ಅಯಂ ಪುರಿಸೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ವಾ ಅಪಣ್ಡಿತೋ ವಾ ವೀಮಂಸಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಂ ಆಹ "ಸಾಮಿ, ಉಣ್ಹಫಲಂ ಖಾದಿಸ್ಸಸಿ, ಉದಾಹು ಸೀತಫಲ"ನ್ತಿ? ಸೋ ತಂ ಕಾರಣಂ ಅಜಾನನ್ತೋ ವಿಯ ಏವಮಾಹ - "ಭದ್ದೇ, ಉಣ್ಹಫಲೇನ ಮೇ ಅತ್ಥೋ"ತಿ । ಸಾ ಫಲಾನಿ ಭೂಮಿಯಂ ಖಿಪಿತ್ವಾ "ಸಾಮಿ, ಖಾದಾ"ತಿ ಆಹ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಧಮೇನ್ತೋ ಖಾದಿ। ಪುನ ವೀಮಂಸಮಾನೋ ನಂ ಏವಮಾಹ - "ಭದ್ದೇ, ಸೀತಲಂ ಮೇ ದೇಹೀ"ತಿ। ಅಥ ಸಾ ಬದರಫಲಾನಿ ತಿಣಭೂಮಿಯಾ ಉಪರಿ ಖಿಪಿ। ಸೋ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಾದಿತ್ವಾ "ಅಯಂ ದಾರಿಕಾ ಅತಿವಿಯ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಂ ಆಹ - "ಭದ್ದೇ, ಬದರರುಕ್ಖತೋ ಓತರಾಹೀ"ತಿ। ಸಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ರುಕ್ಖತೋ ಓತರಿತ್ವಾ ಘಟಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನದಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಉದಕಂ ಆನೇತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಅದಾಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪಿವಿತ್ವಾ ಮುಖಂ ವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ ತತೋ ಉಟ್ಠಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ನಗರಮೇವ ಸಮ್ಪತ್ತೋ।

ಅಥ ಸೋ ತಂ ವೀಮಂಸನತ್ಥಾಯ ದೋವಾರಿಕಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಠಪೇತ್ವಾ ದೋವಾರಿಕಸ್ಸ ಭರಿಯಾಯ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ನಿವೇಸನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುರಿಸೇ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಅಸುಕಗೇಹೇ ಇತ್ಥಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಆಗತೋಮ್ಹಿ, ಇಮಂ ಸಹಸ್ಸಂ ಆದಾಯ ಗನ್ತ್ವಾ ತಂ ವೀಮಂಸಥಾ"ತಿ ಸಹಸ್ಸಂ ದತ್ವಾ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ಸಾ ಆಹ - "ಇದಂ ಮಮ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ ಪಾದರಜಮ್ಪಿ ನ ಅಗ್ಘತೀ"ತಿ। ತೇ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಪುನಪಿ ಯಾವತತಿಯಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಚತುತ್ಥೇ ವಾರೇ ಮಹಾಸತ್ತೋ ತೇಯೇವ "ತೇನ ಹಿ ನಂ ಹತ್ಥೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಕಡ್ಢನ್ತಾ ಆನೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತೇ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ಸಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಮಹಾಸಮ್ಪತ್ತಿಯಂ ಠಿತಂ ನ ಸಞ್ಜಾನಿ, ನಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಚ ಪನ ಹಸಿ ಚೇವ ರೋದಿ ಚ। ಸೋ ಉಭಯಕಾರಣಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಅಥ ನಂ ಸಾ ಆಹ - "ಸಾಮಿ, ಅಹಂ ಹಸಮಾನಾ ತವ ಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ 'ಅಯಂ ಅಕಾರಣೇನ ನ ಲದ್ಧಾ, ಪುರಿಮಭವೇ ಕುಸಲಂ ಕತ್ವಾ ಲದ್ಧಾ, ಅಹೋ

ಪುಞ್ಞಾನಂ ಫಲಂ ನಾಮಾ’ತಿ ಹಸಿಂ। ರೋದಮಾನಾ ಪನ ‘ಇದಾನಿ ಪರಸ್ಸ ರಕ್ಖಿತಗೋಪಿತವತ್ಥುಮ್ಹಿ ಅಪರಜ್ಝಿತ್ವಾ ನಿರಯಂ ಗಮಿಸ್ಸತೀ’ತಿ ತಯಿ ಕಾರುಞ್ಞೇನ ರೋದಿ”ನ್ತಿ।

ಸೋ ತಂ ವೀಮಂಸಿತ್ವಾ ಸುದ್ಧಭಾವಂ ಞತ್ವಾ “ಗಚ್ಛಥ ನಂ ತತ್ಥೇವ ನೇಥಾ”ತಿ ವತ್ವಾ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಪುನ ತುನ್ನವಾಯವೇಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗನ್ತ್ವಾ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಸಯಿತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ಪಾತೋವ ರಾಜಕುಲಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಉದುಮ್ಬರದೇವಿಯಾ ಆರೋಚೇಸಿ। ಸಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇತ್ವಾ ಅಮರಾದೇವಿಂ ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರೇಹಿ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಮಹಾಯೋಗ್ಗೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಮಹನ್ತೇನ ಸಕ್ಕಾರೇನ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಗೇಹಂ ನೇತ್ವಾ ಮಙ್ಗಲಂ ಕಾರೇಸಿ। ರಾಜಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಸಹಸ್ಸಮೂಲಂ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಪೇಸೇಸಿ। ದೋವಾರಿಕೇ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಸಕಲನಗರವಾಸಿನೋ ಪಣ್ಣಾಕಾರೇ ಪಹಿಣಿಂಸು। ಅಮರಾದೇವೀಪಿ ರಞ್ಞಾ ಪಹಿತಂ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ದ್ವಿಧಾ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಂ ಕೋಟ್ಠಾಸಂ ರಞ್ಞೋ ಪೇಸೇಸಿ। ಏತೇನುಪಾಯೇನ ಸಕಲನಗರವಾಸೀನಮ್ಪಿ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ನಗರಂ ಸಙ್ಗಣ್ಹಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮಗ್ಗವಾಸಂ ವಸನ್ತೋ ರಞ್ಞೋ ಅತ್ಥಞ್ಚ ಧಮ್ಮಞ್ಚ ಅನುಸಾಸಿ।

ಅಮರಾದೇವಿಪರಿಯೇಸನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸಬ್ಬರತನಥೇನವಣ್ಣನಾ

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಸೇನಕೋ ಇತರೇ ತಯೋ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗತೇ ಆಮನ್ತೇಸಿ “ಅಮ್ಭೋ, ಮಯಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಮಹೋಸಧಸ್ಸೇವ ನಪ್ಪಹೋಮ, ಇದಾನಿ ಪನ ತೇನ ಅತ್ತನಾ ಬ್ಯತ್ತತರಾ ಭರಿಯಾ ಆನೀತಾ, ಕಿನ್ತಿ ನಂ ರಞ್ಞೋ ಅನ್ತರೇ ಪರಿಭಿನ್ದೇಯ್ಯಾಮಾ”ತಿ। “ಆಚರಿಯ, ಮಯಂ ಕಿಂ ಜಾನಾಮ, ತ್ವಂಯೇವ ಜಾನಾಹೀ”ತಿ। “ಹೋತು ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಅತ್ಥೇಕೋ ಉಪಾಯೋ, ಅಹಂ ರಞ್ಞೋ ಚೂಳಾಮಣಿಂ ಥೇನೇತ್ವಾ ಆಹರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಪುಕ್ಕುಸ, ತ್ವಂ ಸುವಣ್ಣಮಾಲಂ ಆಹರ, ಕಾಮಿನ್ದ, ತ್ವಂ ಕಮ್ಬಲಂ, ದೇವಿನ್ದ, ತ್ವಂ ಸುವಣ್ಣಪಾದುಕನ್ತಿ ಏವಂ ಮಯಂ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಉಪಾಯೇನ ತಾನಿ ಆಹರಿಸ್ಸಾಮ, ತತೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಗೇಹೇ ಅಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಗೇಹಂ ಪೇಸೇಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ। ಅಥ ಖೋ ತೇ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ತೇಸು ಸೇನಕೋ ತಾವ ಚೂಳಾಮಣಿಂ ತಕ್ಕಘಟೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ದಾಸಿಯಾ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಪೇಸೇಸಿ “ಇಮಂ ತಕ್ಕಘಟಂ ಅಞ್ಞೇಸಂ ಗಣ್ಹನ್ತಾನಂ ಅದತ್ವಾ ಸಚೇ ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಘಟೇನೇವ ಸದ್ಧಿಂ ದೇಹೀ”ತಿ। ಸಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಘರದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ “ತಕ್ಕಂ ಗಣ್ಹಥ, ತಕ್ಕಂ ಗಣ್ಹಥಾ”ತಿ ಅಪರಾಪರಂ ಚರತಿ।

ಅಮರಾದೇವೀ ದ್ವಾರೇ ಠಿತಾ ತಸ್ಸಾ ಕಿರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ “ಅಯಂ ಅಞ್ಞತ್ಥ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ಭವಿತಬ್ಬಮೇತ್ಥ ಕಾರಣೇನಾ”ತಿ ಇಙ್ಗಿತಸಞ್ಞಾಯ ದಾಸಿಯೋ ಪಟಿಕ್ಕಮಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಮೇವ “ಅಮ್ಮ, ಏಹಿ ತಕ್ಕಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಪಕ್ಕೋಸಿತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಆಗತಕಾಲೇ ದಾಸೀನಂ ಸಞ್ಞಂ ದತ್ವಾ ತಾಸು ಅನಾಗಚ್ಛನ್ತೀಸು “ಗಚ್ಛ, ಅಮ್ಮ, ದಾಸಿಯೋ ಪಕ್ಕೋಸಾಹೀ”ತಿ ತಮೇವ ಪೇಸೇತ್ವಾ ತಕ್ಕಘಟೇ ಹತ್ಥಂ ಓತಾರೇತ್ವಾ ಮಣಿಂ ದಿಸ್ವಾ ತಂ ದಾಸಿಂ ಪುಚ್ಛಿ “ಅಮ್ಮ, ತ್ವಂ ಕಸ್ಸ ಸನ್ತಕಾ”ತಿ? “ಅಯ್ಯೇ, ಸೇನಕಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ದಾಸೀಮ್ಹೀ”ತಿ। ತತೋ ತಸ್ಸಾ ನಾಮಂ ತಸ್ಸಾ ಚ ಮಾತುಯಾ ನಾಮಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ “ಅಸುಕಾ ನಾಮಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ “ಅಮ್ಮ, ಇಮಂ ತಕ್ಕಂ ಕತಿಮೂಲ”ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। “ಅಯ್ಯೇ, ಚತುನಾಳಿಕ”ನ್ತಿ। “ತೇನ ಹಿ, ಅಮ್ಮ, ಇಮಂ ತಕ್ಕಂ ಮೇ ದೇಹೀ”ತಿ ವತ್ವಾ “ಅಯ್ಯೇ, ತುಮ್ಹೇಸು ಗಣ್ಹನ್ತೀಸು ಮೂಲೇನ ಮೇ ಕೋ ಅತ್ಥೋ, ಘಟೇನೇವ ಸದ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹಥಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ “ತೇನ ಹಿ ಯಾಹೀ”ತಿ ತಂ ಉಯ್ಯೋಜೇತ್ವಾ ಸಾ “ಅಸುಕಮಾಸೇ ಅಸುಕದಿವಸೇ ಸೇನಕಾಚರಿಯೋ ಅಸುಕಾಯ ನಾಮ ದಾಸಿಯಾ ಧೀತಾಯ ಅಸುಕಾಯ ನಾಮ ಹತ್ಥೇ ರಞ್ಞೋ ಚೂಳಾಮಣಿಂ ಪಹೇನಕತ್ಥಾಯ ಪಹಿಣೀ”ತಿ ಪಣ್ಣೇ ಲಿಖಿತ್ವಾ ತಕ್ಕಂ ಗಣ್ಹಿ। ಪುಕ್ಕುಸೋಪಿ ಸುವಣ್ಣಮಾಲಂ ಸುಮನಪುಪ್ಫಚಙ್ಕೋಟಕೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸುಮನಪುಪ್ಫೇನ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ತಥೇವ ಪೇಸೇಸಿ। ಕಾಮಿನ್ದೋಪಿ ಕಮ್ಬಲಂ ಪಣ್ಣಪಚ್ಛಿಯಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಣ್ಣೇಹಿ ಛಾದೇತ್ವಾ ಪೇಸೇಸಿ। ದೇವಿನ್ದೋಪಿ ಸುವಣ್ಣಪಾದುಕಂ ಯವಕಲಾಪನ್ತರೇ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಪೇಸೇಸಿ। ಸಾ ಸಬ್ಬಾನಿಪಿ ತಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಣ್ಣೇ ಅಕ್ಖರಾನಿ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಠಪೇಸಿ।

ತೇಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ರಾಜಕುಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಕಿಂ, ದೇವ, ತುಮ್ಹೇ ಚೂಳಾಮಣಿಂ ನ ಪಿಳನ್ಧಥಾ"ತಿ ಆಹಂಸು। ರಾಜಾ "ಪಿಳನ್ಧಿಸ್ಸಾಮಿ ಆಹರಥಾ"ತಿ ಪುರಿಸೇ ಆಹ। ತೇ ಮಣಿಂ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸು, ಇತರಾನಿಪಿ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸುಯೇವ। ಅಥ ತೇ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ "ದೇವ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಆಭರಣಾನಿ ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಅತ್ಥಿ, ಸೋ ತಾನಿ ಸಯಂ ವಳಞ್ಜೇತಿ, ಪಟಿಸತ್ತು ತೇ ಮಹಾರಾಜ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ"ತಿ ತಂ ಭಿನ್ದಿಂಸು। ಅಥಸ್ಸ ಅತ್ಥಚರಕಾ ಮನುಸ್ಸಾ ಸೀಘಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಸೋ "ರಾಜಾನಂ ದಿಸ್ವಾ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ರಾಜುಪಟ್ಠಾನಂ ಅಗಮಾಸಿ। ರಾಜಾ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ "ಕೋ ಜಾನಿಸ್ಸತಿ, ಕಿಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಅತ್ತಾನಂ ಪಸ್ಸಿತುಂ ನಾದಾಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ರಞ್ಞೋ ಕುದ್ಧಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ನಿವೇಸನಮೇವ ಗತೋ। ರಾಜಾ "ತಂ ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಅತ್ಥಚರಕಾನಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಮಯಾ ಅಪಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಅಮರಾದೇವಿಯಾ ಸಞ್ಞಂ ದತ್ವಾ ಅಞ್ಞಾತಕವೇಸೇನ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ದಕ್ಖಿಣಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ಕುಮ್ಭಕಾರಕಮ್ಮಂ ಅಕಾಸಿ। ನಗರೇ "ಪಣ್ಡಿತೋ ಪಲಾತೋ"ತಿ ಏಕಕೋಲಾಹಲಂ ಜಾತಂ।

ಸೇನಕಾದಯೋಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಜನಾ ತಸ್ಸ ಪಲಾತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಮಯಂ ಕಿಂ ಅಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾವ ಅಮರಾದೇವಿಯಾ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಪಹಿಣಿಂಸು ಸಾ ತೇಹಿ ಚತೂಹಿ ಪೇಸಿತಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ "ಅಸುಕ-ಅಸುಕವೇಲಾಯ ಆಗಚ್ಛತೂ"ತಿ ವತ್ವಾ ಏಕಂ ಕೂಪಂ ಖಣಾಪೇತ್ವಾ ಗೂಥರಾಸಿನೋ ಸಹ ಉದಕೇನ ತತ್ಥ ಪೂರೇತ್ವಾ ಗೂಥಕೂಪಸ್ಸ ಉಪರಿತಲೇ ಯನ್ತಫಲಕಾಹಿ ಪಿದಹಿತ್ವಾ ಕಿಳಞ್ಜೇನ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ನಿಟ್ಠಾಪೇಸಿ। ಅಥ ಸೇನಕೋ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ನ್ಹತ್ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ನಾನಗ್ಗರಸಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಗೇಹಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಸೋ ಘರದ್ವಾರೇ ಠತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಆಗತಭಾವಂ ಜಾನಾಪೇಸಿ। ಸಾ "ಏಹಿ, ಆಚರಿಯಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಸನ್ತಿಕೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಸಾ ಏವಮಾಹ - "ಸಾಮಿ, ಇದಾನಿ ಅಹಂ ತವ ವಸಂ ಗತಾ, ಅತ್ತನೋ ಸರೀರಂ ಅನ್ಹಾಯಿತ್ವಾ ಸಯಿತುಂ ಅಯುತ್ತ"ನ್ತಿ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಸಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉದಕಪೂರಂ ಘಟಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಸಿತ್ತಾ ವಿಯ "ಏಹಿ, ಆಚರಿಯ, ನ್ಹಾನತ್ಥಾಯ ಫಲಕಾನಿ ಆರುಹಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಫಲಕಾನಿ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಠಿತಕಾಲೇ ಗೇಹಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಫಲಕಕೋಟಿಯಂ ಅಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಗೂಥಕೂಪೇ ಪಾತೇಸಿ।

ಪುಕ್ಕುಸೋಪಿ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ನ್ಹತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ನಾನಗ್ಗರಸಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಘರದ್ವಾರೇ ಠತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಆಗತಭಾವಂ ಜಾನಾಪೇಸಿ। ಏಕಾ ಪರಿಚಾರಿಕಾ ಇತ್ಥೀ ಅಮರಾದೇವಿಯಾ ಆರೋಚೇಸಿ। ಸಾ ತಸ್ಸಾ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಏಹಿ, ಆಚರಿಯ, ಅತ್ತನೋ ಸರೀರಂ ಅನ್ಹಾಯಿತ್ವಾ ಸಯಿತುಂ ಅಯುತ್ತ"ನ್ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಸಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉದಕಪೂರಂ ಘಟಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಸಿಞ್ಚಮಾನಾ ವಿಯ "ಏಹಿ, ಆಚರಿಯ, ನ್ಹಾನತ್ಥಾಯ ಫಲಕಾನಿ ಅಭಿರುಹಾ"ತಿ ಆಹ। ತಸ್ಸ ಫಲಕಾನಿ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಠಿತಕಾಲೇ ಸಾ ಗೇಹಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಫಲಕಾನಿ ಆಕಡ್ಢಿತ್ವಾ ಗೂಥಕೂಪೇ ಪಾತೇಸಿ। ಪುಕ್ಕುಸಂ ಸೇನಕೋ "ಕೋ ಏಸೋ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಅಹಂ ಪುಕ್ಕುಸೋ"ತಿ। "ತ್ವಂ ಕೋ ನಾಮ ಮನುಸ್ಸೋ"ತಿ? "ಅಹಂ ಸೇನಕೋ"ತಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಂಸು। ತಥಾ ಇತರೇ ದ್ವೇಪಿ ತತ್ಥೇವ ಪಾತೇಸಿ। ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ಜೇಗುಚ್ಛೇ ಗೂಥಕೂಪೇ ಅಟ್ಠಂಸು। ಸಾ ವಿಭಾತಾಯ ರತ್ತಿಯಾ ತತೋ ಉಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ, ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಜನೇ ಖುರಮುಣ್ಡೇ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ತಣ್ಡುಲಾನಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಉದಕೇನ ತೇಮೇತ್ವಾ ಕೋಟ್ಟಾಪೇತ್ವಾ ಚುಣ್ಣಂ ಬಹಲಯಾಗುಂ ಪಚಾಪೇತ್ವಾ ಮದ್ದಿತ್ವಾ ಸೀಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸಕಲಸರೀರಂ ವಿಲಿಮ್ಪಾಪೇತ್ವಾ ತೂಲಪಿಚೂನಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ತಥೇವ ಸೀಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಓಕಿರಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಾದುಕ್ಖಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಕಿಲಞ್ಜಕುಚ್ಛಿಯಂ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ವೇಠೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇತುಕಾಮಾ ಹುತ್ವಾ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಚತ್ತಾರಿ ರತನಾನಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ - "ದೇವ, ಸೇತವಾನರಂ ನಾಮ ಮಹಾಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಚತ್ತಾರಿ ಕಿಲಞ್ಜಾನಿ ರಞ್ಞೋ ಪಾದಮೂಲೇ ಠಪಾಪೇಸಿ। ಅಥ ರಾಜಾ ವಿವರಾಪೇತ್ವಾ ಸೇತಮಕ್ಕಟಸದಿಸೇ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಜನೇ ಪಸ್ಸಿ। ಅಥ ಸಬ್ಬೇ ಮನುಸ್ಸಾ "ಅಹೋ ಅದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಾ, ಅಹೋ ಮಹಾಸೇತವಾನರಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಮಹಾಹಸಿತಂ ಹಸಿಂಸು। ತೇ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಮಹಾಲಜ್ಜಾ ಅಹೇಸುಂ।

ಅಥ ಅಮರಾದೇವೀ ಅತ್ತನೋ ಸಾಮಿನೋ ನಿದ್ದೋಸಭಾವಂ ಕಥೇನ್ತೀ ರಾಜಾನಂ ಆಹ - "ದೇವ, ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ನ ಚೋರೋ, ಇಮೇ ಚತ್ತಾರೋವ ಚೋರಾ। ಏತೇಸು ಹಿ ಸೇನಕೋ ಮಣಿಚೋರೋ, ಪುಕ್ಕುಸೋ ಸುವಣ್ಣಮಾಲಾಚೋರೋ, ಕಾಮಿನ್ದೋ ಕಮ್ಬಲಚೋರೋ, ದೇವಿನ್ದೋ ಸುವಣ್ಣಪಾದುಕಾಚೋರೋ। ಇಮೇ ಚೋರಾ ಅಸುಕಮಾಸೇ ಅಸುಕದಿವಸೇ ಅಸುಕದಾಸಿಧೀತಾನಂ ಅಸುಕದಾಸೀನಂ ಹತ್ಥೇ ಇಮಾನಿ ರತನಾನಿ ಪಹಿಣನ್ತಿ। ಇಮಂ ಪಣ್ಣಂ ಪಸ್ಸಥ, ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಕಞ್ಚ ಗಣ್ಹಥ, ಚೋರೇ ಚ, ದೇವ, ಪಟಿಚ್ಛಥಾ"ತಿ। ಸಾ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಜನೇ ಮಹಾವಿಪ್ಪಕಾರಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹಮೇವ ಗತಾ। ರಾಜಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪಲಾತಭಾವೇನ ತಸ್ಮಿಂ ಆಸಙ್ಕಾಯ ಚ ಅಞ್ಞೇಸಂ ಪಣ್ಡಿತಪತಿಮನ್ತೀನಂ ಅಭಾವೇನ ಚ ತೇಸಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಅವತ್ವಾ "ಪಣ್ಡಿತಾ ನ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹಾನಿ ಗಚ್ಛಥಾ"ತಿ ಪೇಸೇಸಿ। ಚತ್ತಾರೋ ಜನಾ ಮಹಾವಿಪ್ಪಕಾರಂ ಪತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹಮೇವ ಗತಾ।

ಸಬ್ಬರತನಥೇನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಖಜ್ಜೋಪನಕಪಞ್ಹೋ

ಅಥಸ್ಸ ಛತ್ತೇ ಅಧಿವತ್ಥಾ ದೇವತಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಅಸ್ಸುಣನ್ತೀ "ಕಿಂ ನು ಖೋ ಕಾರಣ"ನ್ತಿ ಆವಜ್ಜಮಾನಾ ತಂ ಕಾರಣಂ ಞತ್ವಾ "ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆನಯನಕಾರಣಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ರತ್ತಿಭಾಗೇ ಛತ್ತಪಿಣ್ಡಿಕಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಚತುಕ್ಕನಿಪಾತೇ ದೇವತಾಯ ಪುಚ್ಛಿತಪಞ್ಹೇ ಆಗತೇ "ಹನ್ತಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಪಾದೇಹೀ"ತಿಆದಿಕೇ ಚತ್ತಾರೋ ಪಞ್ಹೇ ಪುಚ್ಛಿ। ರಾಜಾ ಅಜಾನನ್ತೋ "ಅಹಂ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಅಞ್ಞೇ ಪಣ್ಡಿತೇ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಏಕದಿವಸಂ ಓಕಾಸಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ "ಆಗಚ್ಛನ್ತೂ"ತಿ ಚತುನ್ನಂ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಸಾಸನಂ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇಹಿ "ಮಯಂ ಖುರಮುಣ್ಡಾ ವೀಥಿಂ ಓತರನ್ತಾ ಲಜ್ಜಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ರಾಜಾ ಚತ್ತಾರೋ ನಾಳಿಪಟ್ಟೇ ಪೇಸೇಸಿ "ಇಮೇ ಸೀಸೇಸು ಕತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತೂ"ತಿ। ತದಾ ಕಿರ ತೇ ನಾಳಿಪಟ್ಟಾ ಉಪ್ಪನ್ನಾ। ತೇ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಪಞ್ಞತ್ತಾಸನೇ ನಿಸೀದಿಂಸು। ಅಥ ರಾಜಾ "ಸೇನಕ, ಅಜ್ಜ ರತ್ತಿಭಾಗೇ ಛತ್ತೇ ಅಧಿವತ್ಥಾ ದೇವತಾ ಮಂ ಚತ್ತಾರೋ ಪಞ್ಹೇ ಪುಚ್ಛಿ, ಅಹಂ ಪನ ಅಜಾನನ್ತೋ 'ಪಣ್ಡಿತೇ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ'ತಿ ಅವಚಂ, ಕಥೇಹಿ ಮೇ ತೇ ಪಞ್ಹೇ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಹನ್ತಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಪಾದೇಹಿ, ಮುಖಞ್ಚ ಪರಿಸುಮ್ಭತಿ।
ಸ ವೇ ರಾಜ ಪಿಯೋ ಹೋತಿ, ಕಂ ತೇನ ತ್ವಾಭಿಪಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೪.೧೯೭)।

ಸೇನಕೋ ಅಜಾನನ್ತೋ "ಕಿಂ ಹನ್ತಿ, ಕಥಂ ಹನ್ತೀ"ತಿ ತಂ ತಂ ವಿಲಪಿತ್ವಾ ನೇವ ಅನ್ತಂ ಪಸ್ಸಿ, ನ ಕೋಟಿಂ ಪಸ್ಸಿ। ಸೇಸಾಪಿ ಅಪ್ಪಟಿಭಾನಾ ಅಹೇಸುಂ। ಅಥ ರಾಜಾ ವಿಪ್ಪಟಿಸಾರೀ ಹುತ್ವಾ ಪುನ ರತ್ತಿಭಾಗೇ ದೇವತಾಯ "ಪಞ್ಹೋ ತೇ ಞಾತೋ"ತಿ ಪುಟ್ಠೋ "ಮಯಾ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಪುಟ್ಠಾ, ತೇಪಿ ನ ಜಾನಿಂಸೂ"ತಿ ಆಹ। ದೇವತಾ "ಕಿಂ ತೇ ಜಾನಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಠಪೇತ್ವಾ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಂ ಅಞ್ಞೋ ಕೋಚಿ ಏತೇ ಪಞ್ಹೇ ಕಥೇತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ। ಸಚೇ ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಏತೇ ಪಞ್ಹೇ ನ ಕಥಾಪೇಸ್ಸಸಿ, ಇಮಿನಾ ತೇ ಜಲಿತೇನ ಅಯಕೂಟೇನ ಸೀಸಂ ಭಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ರಾಜಾನಂ ತಜ್ಜೇತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಅಗ್ಗಿನಾ ಅತ್ಥೇ ಸತಿ ಖಜ್ಜೋಪನಕಂ ಧಮಿತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಖೀರೇನ ಅತ್ಥೇ ಸತಿ ವಿಸಾಣಂ ದುಹಿತುಂ ನ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಪಞ್ಚಕನಿಪಾತೇ ಖಜ್ಜೋಪನಕಪಞ್ಹಂ ಉದಾಹರಿ -

"ಕೋ ನು ಸನ್ತಮ್ಹಿ ಪಜ್ಜೋತೇ, ಅಗ್ಗಿಪರಿಯೇಸನಂ ಚರಂ।
ಅದ್ದಕ್ಖಿ ರತ್ತಿ ಖಜ್ಜೋತಂ, ಜಾತವೇದಂ ಅಮಞ್ಞಥ॥

"ಸ್ವಸ್ಸ ಗೋಮಯಚುಣ್ಣಾನಿ, ಅಭಿಮತ್ಥಂ ತಿಣಾನಿ ಚ।
ವಿಪರೀತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ, ನಾಸಕ್ಖಿ ಪಜ್ಜಲೇತವೇ॥

“ಏವಮ್ಪಿ ಅನುಪಾಯೇನ, ಅತ್ಥಂ ನ ಲಭತೇ ಮಿಗೋ।
ವಿಸಾಣತೋ ಗವಂ ದೋಹಂ, ಯತ್ಥ ಖೀರಂ ನ ವಿನ್ದತಿ॥

“ವಿವಿಧೇಹಿ ಉಪಾಯೇಹಿ, ಅತ್ಥಂ ಪಪ್ಪೋನ್ತಿ ಮಾಣವಾ।
ನಿಗ್ಗಹೇನ ಅಮಿತ್ತಾನಂ, ಮಿತ್ತಾನಂ ಪಗ್ಗಹೇನ ಚ॥

“ಸೇನಾಮೋಕ್ಖಪಲಾಭೇನ, ವಲ್ಲಭಾನಂ ನಯೇನ ಚ।
ಜಗತಿಂ ಜಗತಿಪಾಲಾ, ಆವಸನ್ತಿ ವಸುನ್ಧರ”ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೫.೭೫-೭೯)।

ತತ್ಥ **ಸನ್ತಮ್ಹಿ ಪಜ್ಜೋತೇ**ತಿ ಅಗ್ಗಿಮ್ಹಿ ಸನ್ತೇ। **ಚರನ್ತಿ** ಚರನ್ತೋ। **ಅದ್ದಕ್ಖೀ**ತಿ ಪಸ್ಸಿ, ದಿಸ್ವಾ ಚ ಪನ ವಣ್ಣಸಾಮಞ್ಞತಾಯ ಖಜ್ಜೋಪನಕಂ “ಜಾತವೇದೋ ಅಯಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಅಮಞ್ಞಿತ್ಥ। **ಸ್ವಸ್ಸಾ**ತಿ ಸೋ ಅಸ್ಸ ಖಜ್ಜೋಪನಕಸ್ಸ ಉಪರಿ ಸುಖುಮಾನಿ ಗೋಮಯಚುಣ್ಣಾನಿ ಚೇವ ತಿಣಾನಿ ಚ। **ಅಭಿಮತ್ಥ**ನ್ತಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಘಂಸಿತ್ವಾ ಆಕಿರನ್ತೋ ಜಣ್ಣುಕೇಹಿ ಭೂಮಿಯಂ ಪತಿಟ್ಠಾಯ ಮುಖೇನ ಧಮನ್ತೋ ಜಾಲೇಸ್ಸಾಮಿ ನನ್ತಿ ವಿಪರೀತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ವಾಯಮನ್ತೋಪಿ ಜಾಲೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। **ಮಿಗೋ**ತಿ ಮಿಗಸದಿಸೋ ಅನ್ಧಬಾಲೋ ಏವಂ ಅನುಪಾಯೇನ ಪರಿಯೇಸನ್ತೋ ಅತ್ಥಂ ನ ಲಭತಿ। **ಯತ್ಥಾ**ತಿ ಯಸ್ಮಿಂ ವಿಸಾಣೇ ಖೀರಮೇವ ನತ್ಥಿ, ತತೋ ಗಾವಿಂ ದುಹನ್ತೋ ವಿಯ ಚ ಅತ್ಥಂ ನ ವಿನ್ದತಿ। **ಸೇನಾಮೋಕ್ಖಪಲಾಭೇನಾ**ತಿ ಸೇನಾಮೋಕ್ಖಾನಂ ಅಮಚ್ಚಾನಂ ಲಾಭೇನ। **ವಲ್ಲಭಾನ**ನ್ತಿ ಪಿಯಮನಾಪಾನಂ ವಿಸ್ಸಾಸಿಕಾನಂ ಅಮಚ್ಚಾನಂ ನಯೇನ ಚ। **ವಸುನ್ಧರ**ನ್ತಿ ವಸುಸಙ್ಖಾತಾನಂ ರತನಾನಂ ಧಾರಣತೋ ವಸುನ್ಧರನ್ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಂ ಜಗತಿಂ ಜಗತಿಪಾಲಾ ರಾಜಾನೋ ಆವಸನ್ತಿ।

ನ ತೇ ತಯಾ ಸದಿಸಾ ಹುತ್ವಾ ಅಗ್ಗಿಮ್ಹಿ ವಿಜ್ಜಮಾನೇಯೇವ ಖಜ್ಜೋಪನಕಂ ಧಮನ್ತಿ। ಮಹಾರಾಜ, ತ್ವಂ ಪನ ಅಗ್ಗಿಮ್ಹಿ ಸತಿ ಖಜ್ಜೋಪನಕಂ ಧಮನ್ತೋ ವಿಯ, ತುಲಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಹತ್ಥೇನ ತುಲಯನ್ತೋ ವಿಯ, ಖೀರೇನ ಅತ್ಥೇ ಜಾತೇ ವಿಸಾಣತೋ ದುಹನ್ತೋ ವಿಯ ಚ, ಸೇನಕಾದಯೋ ಪುಚ್ಛಸಿ, ಏತೇ ಕಿಂ ಜಾನನ್ತಿ। ಖಜ್ಜೋಪನಕಸದಿಸಾ ಹೇತೇ। ಅಗ್ಗಿಕ್ಖನ್ಧಸದಿಸೋ ಮಹೋಸಧೋ ಪಞ್ಞಾಯ ಜಲತಿ, ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಪುಚ್ಛ। ಇಮೇ ತೇ ಪಞ್ಹೇ ಅಜಾನನ್ತಸ್ಸ ಜೀವಿತಂ ನತ್ಥೀತಿ ರಾಜಾನಂ ತಜ್ಜೇತ್ವಾ ಅನ್ತರಧಾಯಿ।

ಖಜ್ಜೋಪನಕಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಭೂರಿಪಞ್ಹೋ

ಅಥ ರಾಜಾ ಮರಣಭಯತಜ್ಜಿತೋ ಪುನದಿವಸೇ ಚತ್ತಾರೋ ಅಮಚ್ಚೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ “ತಾತಾ, ತುಮ್ಹೇ ಚತ್ತಾರೋ ಚತೂಸು ರಥೇಸು ಠತ್ವಾ ಚತೂಹಿ ನಗರದ್ವಾರೇಹಿ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಯತ್ಥ ಮಮ ಪುತ್ತಂ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಂ ಪಸ್ಸಥ, ತತ್ಥೇವಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಖಿಪ್ಪಂ ಆನೇಥಾ”ತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। ತೇಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಏಕೇಕೇನ ದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿಂಸು। ತೇಸು ತಯೋ ಜನಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ನ ಪಸ್ಸಿಂಸು। ದಕ್ಖಿಣದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ ಪನ ದಕ್ಖಿಣಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮೇ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಮತ್ತಿಕಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಆಚರಿಯಸ್ಸ ಚಕ್ಕಂ ವಟ್ಟೇತ್ವಾ ಮತ್ತಿಕಾಮಕ್ಖಿತಸರೀರಂ ಪಲಾಲಪಿಟ್ಠಕೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಮುಟ್ಠಿಂ ಮುಟ್ಠಿಂ ಕತ್ವಾ ಅಪ್ಪಸೂಪಂ ಯವಭತ್ತಂ ಭುಞ್ಜಮಾನಂ ಪಸ್ಸಿ। ಕಸ್ಮಾ ಪನೇಸ ಏತಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಕಾಸೀತಿ? ರಾಜಾ ಕಿರ “ನಿಸ್ಸಂಸಯಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಆಸಙ್ಕತಿ। “ಸೋ ‘ಕುಮ್ಭಕಾರಕಮ್ಮೇನ ಜೀವತೀ’ತಿ ಸುತ್ವಾ ನಿರಾಸಙ್ಕೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಏವಮಕಾಸೀತಿ। ಸೋ ಅಮಚ್ಚಂ ದಿಸ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ “ಅಜ್ಜ ಮಯ್ಹಂ ಯಸೋ ಪುನ ಪಾಕತಿಕೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಮರಾದೇವಿಯಾ ಸಮ್ಪಾದಿತಂ ನಾನಗ್ಗರಸಭೋಜನಮೇವ ಭುಞ್ಜಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಗಹಿತಂ ಯವಭತ್ತಪಿಣ್ಡಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಮುಖಂ ವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಸೋ ಅಮಚ್ಚೋ ತಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿ। ಸೋ ಪನ ಸೇನಕಪಕ್ಖಿಕೋ, ತಸ್ಮಾ ನಂ ಘಟೇನ್ತೋ “ಪಣ್ಡಿತ, ಆಚರಿಯಸೇನಕಸ್ಸ ವಚನಂ ನಿಯ್ಯಾನಿಕಂ, ತವ ನಾಮ ಯಸೇ ಪರಿಹೀನೇ ತಥಾರೂಪಾ ಪಞ್ಞಾ ಪತಿಟ್ಠಾ ಹೋತುಂ

ನಾಸಕ್ಖಿ, ಇದಾನಿ ಮತ್ತಿಕಾಮಕ್ಖಿತೋ ಪಲಾಲಪಿಟ್ಠೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಏವರೂಪಂ ಭತ್ತಂ ಭುಞ್ಜಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ದಸಕನಿಪಾತೇ ಭೂರಿಪಞ್ಞೇ ಪಠಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಸಚ್ಚಂ ಕಿರ, ತ್ವಂ ಅಪಿ ಭೂರಿಪಞ್ಞ, ಯಾ ತಾದಿಸೀ ಸಿರೀ ಧಿತೀ ಮತೀ ಚ।
ನ ತಾಯತೇಭಾವವಸೂಪನಿತಂ, ಯೋ ಯವಕಂ ಭುಞ್ಜಸಿ ಅಪ್ಪಸೂಪ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೦.೧೪೫)।

ತತ್ಥ **ಸಚ್ಚಂ ಕಿರಾ**ತಿ ಯಂ ಆಚರಿಯಸೇನಕೋ ಆಹ, ತಂ ಕಿರ ಸಚ್ಚಮೇವ। **ಸಿರೀ**ತಿ ಇಸ್ಸರಿಯಂ। **ಧಿತೀ**ತಿ ಅಬ್ಬೋಚ್ಛಿನ್ನವೀರಿಯಂ। **ನ ತಾಯತೇಭಾವವಸೂಪನಿತ**ನ್ತಿ ಅಭಾವಸ್ಸ ಅವುಡ್ಢಿಯಾ ವಸಂ ಉಪನೀತಂ ತಂ ನ ರಕ್ಖತಿ ನ ಗೋಪೇತಿ, ಪತಿಟ್ಠಾ ಹೋತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ। **ಯವಕ**ನ್ತಿ ಯವಭತ್ತಂ।

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಅನ್ಧಬಾಲ, ಅಹಂ ಅತ್ತನೋ ಪಞ್ಞಾಬಲೇನ ಪುನ ತಂ ಯಸಂ ಪಾಕತಿಕಂ ಕಾತುಕಾಮೋ ಏವಂ ಕರೋಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

"ಸುಖಂ ದುಕ್ಖೇನ ಪರಿಪಾಚಯನ್ತೋ, ಕಾಲಾಕಾಲಂ ವಿಚಿನಂ ಛನ್ದಛನ್ನೋ।
ಅತ್ಥಸ್ಸ ದ್ವಾರಾನಿ ಅವಾಪುರನ್ತೋ, ತೇನಾಹಂ ತುಸ್ಸಾಮಿ ಯವೋದನೇನ॥

"ಕಾಲಞ್ಚ ಞತ್ವಾ ಅಭಿಜೀಹನಾಯ, ಮನ್ತೇಹಿ ಅತ್ಥಂ ಪರಿಪಾಚಯಿತ್ವಾ।
ವಿಜಮ್ಭಿಸ್ಸಂ ಸೀಹವಿಜಮ್ಭಿತಾನಿ, ತಾಯಿದ್ಧಿಯಾ ದಕ್ಖಸಿ ಮಂ ಪುನಾಪೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೦.೧೪೬-೧೪೭)।

ತತ್ಥ **ದುಕ್ಖೇನಾ**ತಿ ಇಮಿನಾ ಕಾಯಿಕಚೇತಸಿಕದುಕ್ಖೇನ ಅತ್ತನೋ ಪೋರಾಣಕಸುಖಂ ಪಟಿಪಾಕತಿಕಕರಣೇನ **ಪರಿಪಾಚಯನ್ತೋ**ವಡ್ಢೇನ್ತೋ। **ಕಾಲಾಕಾಲ**ನ್ತಿ ಅಯಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೋ ಹುತ್ವಾ ಚರಣಕಾಲೋ, ಅಯಂ ಅಪ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೋತಿ ಏವಂ ಕಾಲಞ್ಚ ಅಕಾಲಞ್ಚ ವಿಚಿನನ್ತೋ ರಞ್ಞೋ ಕುದ್ಧಕಾಲೇ ಛನ್ನೇನ ಚರಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಞತ್ವಾ ಛನ್ದೇನ ಅತ್ತನೋ ರುಚಿಯಾ ಛನ್ನೋ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೋ ಹುತ್ವಾ ಕುಮ್ಭಕಾರಕಮ್ಮೇನ ಜೀವನ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಸ್ಸ ಕಾರಣಸಙ್ಖಾತಾನಿ ದ್ವಾರಾನಿ ಅವಾಪುರನ್ತೋ ವಿಹರಾಮಿ, ತೇನ ಕಾರಣೇನಾಹಂ ಯವೋದನೇನ ತುಸ್ಸಾಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಭಿಜೀಹನಾಯಾ**ತಿ ವೀರಿಯಕರಣಸ್ಸ। **ಮನ್ತೇಹಿ ಅತ್ಥಂ ಪರಿಪಾಚಯಿತ್ವಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಞಾಣಬಲೇನ ಮಮ ಯಸಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಮನೋಸಿಲಾತಲೇ ವಿಜಮ್ಭಮಾನೋ ಸೀಹೋ ವಿಯ ವಿಜಮ್ಭಿಸ್ಸಂ, ತಾಯ ಇದ್ಧಿಯಾ ಮಂ ಪುನಪಿ ತ್ವಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಸೀತಿ।

ಅಥ ನಂ ಅಮಚ್ಚೋ ಆಹ - "ಪಣ್ಡಿತ, ಛತ್ತೇ ಅಧಿವತ್ಥಾ ದೇವತಾ ರಾಜಾನಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿ। ರಾಜಾ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತೇ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇಸು ಏಕೋಪಿ ತಂ ಪಞ್ಹಂ ಕಥೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ, ತಸ್ಮಾ ರಾಜಾ ತವ ಸನ್ತಿಕಂ ಮಂ ಪಹಿಣೀ"ತಿ। "ಏವಂ ಸನ್ತೇ ಪಞ್ಞಾಯ ಆನುಭಾವಂ ಕಸ್ಮಾ ನ ಪಸ್ಸಸಿ, ಏವರೂಪೇ ಹಿ ಕಾಲೇ ನ ಇಸ್ಸರಿಯಂ ಪತಿಟ್ಠಾ ಹೋತಿ, ಪಞ್ಞಾಸಮ್ಪನ್ನೋವ ಪತಿಟ್ಠಾ ಹೋತೀ"ತಿ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪಞ್ಞಾಯ ಆನುಭಾವಂ ವಣ್ಣೇಸಿ। ಅಮಚ್ಚೋ ರಞ್ಞಾ "ಪಣ್ಡಿತಂ ದಿಟ್ಠಟ್ಠಾನೇಯೇವ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಆನೇಥಾ"ತಿ ದಿನ್ನಂ ಕಹಾಪಣಸಹಸ್ಸಂ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಠಪೇಸಿ। ಕುಮ್ಭಕಾರೋ "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಕಿರ ಮಯಾ ಪೇಸಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕಾರಿತೋ"ತಿ ಭಯಂ ಆಪಜ್ಜಿ। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಮಾ ಭಾಯಿ, ಆಚರಿಯ, ಬಹೂಪಕಾರೋ ತ್ವಂ ಅಮ್ಹಾಕ"ನ್ತಿ ಅಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ಸಹಸ್ಸಂ ದತ್ವಾ ಮತ್ತಿಕಾಮಕ್ಖಿತೇನೇವ ಸರೀರೇನ ರಥೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ನಗರಂ ಪಾವಿಸಿ। ಅಮಚ್ಚೋ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇತ್ವಾ "ತಾತ, ಕುಹಿಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ದಿಟ್ಠೋ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ದೇವ, ದಕ್ಖಿಣಯವಮಜ್ಝಕಗಾಮೇ ಕುಮ್ಭಕಾರಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಜೀವತಿ, ತುಮ್ಹೇ ಪಕ್ಕೋಸಥಾತಿ ಸುತ್ವಾವ ಅನ್ಹಾಯಿತ್ವಾ ಮತ್ತಿಕಾಮಕ್ಖಿತೇನೇವ ಸರೀರೇನ ಆಗತೋ"ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ "ಸಚೇ ಮಯ್ಹಂ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ಅಸ್ಸ, ಇಸ್ಸರಿಯವಿಧಿನಾ ಚರೇಯ್ಯ, ನಾಯಂ ಮಮ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಮಮ ಪುತ್ತಸ್ಸ 'ಅತ್ತನೋ ಘರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನ್ಹತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಮಯಾ ದಿನ್ನವಿಧಾನೇನ ಆಗಚ್ಛತೂ'ತಿ ವದೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತೋ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ

“ಪವಿಸತೂ”ತಿ ವುತ್ತೇ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ರಾಜಾ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ವೀಮಂಸನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಸುಖೀಪಿ ಹೇಕೇ ನ ಕರೋನ್ತಿ ಪಾಪಂ, ಅವಣ್ಣಸಂಸಗ್ಗಭಯಾ ಪುನೇಕೇ।
ಪಹೂ ಸಮಾನೋ ವಿಪುಲತ್ಥಚಿನ್ತೀ, ಕಿಂ ಕಾರಣಾ ಮೇ ನ ಕರೋಸಿ ದುಕ್ಖ”ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೦.೧೪೮)।

ತತ್ಥ **ಸುಖೀತಿ** ಪಣ್ಡಿತ, ಏಕಚ್ಚೇ “ಮಯಂ ಸುಖಿನೋ ಸಮ್ಪನ್ನಇಸ್ಸರಿಯಾ, ಅಲಂ ನೋ ಏತ್ತಕೇನಾ”ತಿ ಉತ್ತರಿ ಇಸ್ಸರಿಯಕಾರಣಾ ಪಾಪಂ ನ ಕರೋನ್ತಿ, ಏಕಚ್ಚೇ “ಏವರೂಪಸ್ಸ ನೋ ಯಸದಾಯಕಸ್ಸ ಸಾಮಿಕಸ್ಸ ಅಪರಜ್ಝನ್ತಾನಂ ಅವಣ್ಣೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಅವಣ್ಣಸಂಸಗ್ಗಭಯಾ ನ ಕರೋನ್ತಿ। ಏಕೋ ನ ಸಮತ್ಥೋ ಹೋತಿ, ಏಕೋ ಮನ್ದಪಞ್ಞೋ, ತ್ವಂ ಪನ ಸಮತ್ಥೋ ಚ ವಿಪುಲತ್ಥಚಿನ್ತೀ ಚ, ಇಚ್ಛನ್ತೋ ಪನ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ರಜ್ಜಮ್ಪಿ ಕಾರೇಯ್ಯಾಸಿ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ ಮಮ ರಜ್ಜಂ ಗಹೇತ್ವಾ ದುಕ್ಖಂ ನ ಕರೋಸೀತಿ।

ಅಥ ನಂ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಆಹ -

“ನ ಪಣ್ಡಿತಾ ಅತ್ತಸುಖಸ್ಸ ಹೇತು, ಪಾಪಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಸಮಾಚರನ್ತಿ।
ದುಕ್ಖೇನ ಫುಟ್ಠಾ ಖಲಿತಾಪಿ ಸನ್ತಾ, ಛನ್ದಾ ಚ ದೋಸಾ ನ ಜಹನ್ತಿ ಧಮ್ಮ”ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೦.೧೪೯)।

ತತ್ಥ **ಖಲಿತಾಪೀತಿ** ಸಮ್ಪತ್ತಿತೋ ಖಲಿತ್ವಾ ವಿಪತ್ತಿಯಂ ಠಿತಸಭಾವಾ ಹುತ್ವಾಪಿ। **ನ ಜಹನ್ತಿ ಧಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಪವೇಣಿಯಧಮ್ಮಮ್ಪಿ ಸುಚರಿತಧಮ್ಮಮ್ಪಿ ನ ಜಹನ್ತಿ।

ಪುನ ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವೀಮಂಸನತ್ಥಂ ಖತ್ತಿಯಮಾಯಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಯೇನ ಕೇನಚಿ ವಣ್ಣೇನ, ಮುದುನಾ ದಾರುಣೇನ ವಾ।
ಉದ್ಧರೇ ದೀನಮತ್ತಾನಂ, ಪಚ್ಛಾ ಧಮ್ಮಂ ಸಮಾಚರೇ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೦.೧೫೦)।

ತತ್ಥ **ದೀನ**ನ್ತಿ ದುಗ್ಗತಂ ಅತ್ತಾನಂ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ಸಮ್ಪತ್ತಿಯಂ ಠಪೇಯ್ಯಾತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ ರುಕ್ಖೂಪಮಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಯಸ್ಸ ರುಕ್ಖಸ್ಸ ಛಾಯಾಯ, ನಿಸೀದೇಯ್ಯ ಸಯೇಯ್ಯ ವಾ।
ನ ತಸ್ಸ ಸಾಖಂ ಭಞ್ಜೇಯ್ಯ, ಮಿತ್ತದುಬ್ಭೋ ಹಿ ಪಾಪಕೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೦.೧೫೧)।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ - “ಮಹಾರಾಜ, ಯದಿ ಪರಿಭುತ್ತರುಕ್ಖಸ್ಸ ಸಾಖಂ ಭಞ್ಜನ್ತೋಪಿ ಮಿತ್ತದುಬ್ಭೀ ಹೋತಿ , ಯೇಹಿ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಮಮ ಪಿತಾ ಉಳಾರೇ ಇಸ್ಸರಿಯೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪಿತೋ, ಅಹಞ್ಚ ಮಹನ್ತೇನ ಅನುಗ್ಗಹೇನ ಅನುಗ್ಗಹಿತೋ, ತೇಸು ತುಮ್ಹೇಸು ಅಪರಜ್ಝನ್ತೋ ಅಹಂ ಕಥಂ ನಾಮ ಮಿತ್ತದುಬ್ಭೋ ನ ಭವೇಯ್ಯ”ನ್ತಿ ಸಬ್ಬಥಾಪಿ ಅತ್ತನೋ ಅಮಿತ್ತದುಬ್ಭಿಭಾವಂ ಕಥೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಚಿತ್ತಾಚಾರಂ ಚೋದೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

“ಯಸ್ಸಾಪಿ ಧಮ್ಮಂ ಪುರಿಸೋ ವಿಜಞ್ಞಾ, ಯೇ ಚಸ್ಸ ಕಙ್ಖಂ ವಿನಯನ್ತಿ ಸನ್ತೋ।
ತಂ ಹಿಸ್ಸ ದೀಪಞ್ಚ ಪರಾಯಣಞ್ಚ, ನ ತೇನ ಮೇತ್ತಿಂ ಜರಯೇಥ ಪಞ್ಞೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೦.೧೫೨)।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಮಹಾರಾಜ, ಯಸ್ಸ ಆಚರಿಯಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಾ ಯೋ ಪುರಿಸೋ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಮ್ಪಿ ಧಮ್ಮಂ ಕಾರಣಂ ಜಾನೇಯ್ಯ, ಯೇ ಚಸ್ಸ ಸನ್ತೋ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಕಙ್ಖಂ ವಿನಯನ್ತಿ, ತಂ ತಸ್ಸ ಪತಿಟ್ಠಾನಟ್ಠೇನ ದೀಪಞ್ಚೇವ ಪರಾಯಣಞ್ಚ, ತಾದಿಸೇನ ಆಚರಿಯೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ಮಿತ್ತಭಾವಂ ನಾಮ ನ ಜೀರೇಯ್ಯ ನ ನಾಸೇಯ್ಯ।

ಇದಾನಿ ತಂ ಓವದನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

"ಅಲಸೋ ಗಿಹೀ ಕಾಮಭೋಗೀ ನ ಸಾಧು, ಅಸಞ್ಞತೋ ಪಬ್ಬಜಿತೋ ನ ಸಾಧು।
ರಾಜಾ ನ ಸಾಧು ಅನಿಸಮ್ಮಕಾರೀ, ಯೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಕೋಧನೋ ತಂ ನ ಸಾಧು॥

"ನಿಸಮ್ಮ ಖತ್ತಿಯೋ ಕಯಿರಾ, ನಾನಿಸಮ್ಮ ದಿಸಮ್ಪತಿ।
ನಿಸಮ್ಮಕಾರಿನೋ ರಾಜ, ಯಸೋ ಕಿತ್ತಿ ಚ ವಡ್ಢತೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೦.೧೫೩-೧೫೪)।

ತತ್ಥ **ನ ಸಾಧೂ**ತಿ ನ ಸುನ್ದರೋ। **ಅನಿಸಮ್ಮಕಾರೀ**ತಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಸುತ್ವಾ ಅನುಪಧಾರೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಚ್ಚಕ್ಖಂ ಅಕತ್ವಾ ಕಾರಕೋ। **ಯಸೋ ಕಿತ್ತಿ ಚಾ**ತಿ ಇಸ್ಸರಿಯಪರಿವಾರೋ ಚ ಗುಣಕಿತ್ತಿ ಚ ಏಕನ್ತೇನ ವಡ್ಢತೀತಿ।

ಭೂರಿಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ದೇವತಾಪಞ್ಹೋ

ಏವಂ ವುತ್ತೇ ರಾಜಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಸಮುಸ್ಸಿತಸೇತಚ್ಛತ್ತೇ ರಾಜಪಲ್ಲಙ್ಕೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಂ ನೀಚಾಸನೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಆಹ - "ಪಣ್ಡಿತ, ಸೇತಚ್ಛತ್ತೇ ಅಧಿವತ್ಥಾ ದೇವತಾ ಮಂ ಚತ್ತಾರೋ ಪಞ್ಹೇ ಪುಚ್ಛಿ, ತೇ ಅಹಂ ನ ಜಾನಾಮಿ। ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ನ ಜಾನಿಂಸು, ಕಥೇಹಿ ಮೇ, ತಾತ, ತೇ ಪಞ್ಹೇ"ತಿ। ಮಹಾರಾಜ, ಛತ್ತೇ ಅಧಿವತ್ಥಾ ದೇವತಾ ವಾ ಹೋತು, ಚಾತುಮಹಾರಾಜಿಕಾದಯೋ ವಾ ಹೋನ್ತು, ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಪುಚ್ಛಿತಪಞ್ಹಂ ಅಹಂ ಕಥೇತುಂ ಸಕ್ಕೋಮಿ। ವದ, ಮಹಾರಾಜ, ದೇವತಾಯ ಪುಚ್ಛಿತಪಞ್ಹೇತಿ। ಅಥ ರಾಜಾ ದೇವತಾಯ ಪುಚ್ಛಿತನಿಯಾಮೇನೇವ ಕಥೇನ್ತೋ ಪಠಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಹನ್ತಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ಪಾದೇಹಿ, ಮುಖಞ್ಚ ಪರಿಸುಮ್ಭತಿ।
ಸ ವೇ ರಾಜ ಪಿಯೋ ಹೋತಿ, ಕಂ ತೇನ ತ್ವಾಭಿಪಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೪.೧೯೭)।

ತತ್ಥ **ಹನ್ತೀ**ತಿ ಪಹರತಿ। **ಪರಿಸುಮ್ಭತೀ**ತಿ ಪಹರತಿಯೇವ। **ಸ ವೇ**ತಿ ಸೋ ಏವಂ ಕರೋನ್ತೋ ಪಿಯೋ ಹೋತಿ। **ಕಂ ತೇನ ತ್ವಾಭಿಪಸ್ಸಸೀ**ತಿ ತೇನ ಪಹರಣಕಾರಣೇನ ಪಿಯಂ ಕತಮಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ತ್ವಂ, ರಾಜ, ಅಭಿಪಸ್ಸಸೀತಿ।

ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ತಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾವ ಗಗನತಲೇ ಪುಣ್ಣಚನ್ದೋ ವಿಯ ಅತ್ಥೋ ಪಾಕಟೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಸುಣ, ಮಹಾರಾಜ, ಯದಾ ಹಿ ಮಾತುಅಙ್ಕೇ ನಿಪನ್ನೋ ದಹರಕುಮಾರೋ ಹಟ್ಠತುಟ್ಠೋ ಕೀಳನ್ತೋ ಮಾತರಂ ಹತ್ಥಪಾದೇಹಿ ಪಹರತಿ, ಕೇಸೇ ಲುಞ್ಚತಿ, ಮುಟ್ಠಿನಾ ಮುಖಂ ಪಹರತಿ, ತದಾ ನಂ ಮಾತಾ 'ಚೋರಪುತ್ತಕ, ಕಥಂ ತ್ವಂ ನೋ ಏವಂ ಪಹರಸೀ'ತಿಆದೀನಿ ಪೇಮಸಿನೇಹವಸೇನೇವ ವತ್ವಾ ಪೇಮಂ ಸನ್ಧಾರೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಆಲಿಙ್ಗಿತ್ವಾ ಥನನ್ತರೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಮುಖಂ ಪರಿಚುಮ್ಬತಿ। ಇತಿ ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಏವರೂಪೇ ಕಾಲೇ ಪಿಯತರೋ ಹೋತಿ, ತಥಾ ಪಿತುನೋಪೀ"ತಿ ಏವಂ ಗಗನಮಜ್ಝೇ ಸೂರಿಯಂ ಉಟ್ಠಾಪೇನ್ತೋ ವಿಯ ಪಾಕಟಂ ಕತ್ವಾ ಪಞ್ಹಂ ಕಥೇಸಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ದೇವತಾ ಛತ್ತಪಿಣ್ಡಿಕಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉಪಡ್ಢಂ ಸರೀರಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ "ಸುಕಥಿತೋ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಪಞ್ಹೋ"ತಿ ಮಧುರಸ್ಸರೇನ ಸಾಧುಕಾರಂ ದತ್ವಾ ರತನಚಙ್ಕೋಟಕಂ ಪೂರೇತ್ವಾ

ದಿಬ್ಬಪುಪ್ಫಗನ್ಧವಾಸೇಹಿ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಪೂಜೇತ್ವಾ ಅನ್ತರಧಾಯಿ। ರಾಜಾಪಿ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಪ್ಫಾದೀಹಿ ಪೂಜೇತ್ವಾ ಇತರಂ ಪಞ್ಹಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ "ವದ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ದುತಿಯಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಅಕ್ಕೋಸತಿ ಯಥಾಕಾಮಂ, ಆಗಮಞ್ಚಸ್ಸ ಇಚ್ಛತಿ।
ಸ ವೇ ರಾಜ ಪಿಯೋ ಹೋತಿ, ಕಂ ತೇನ ತ್ವಾಭಿಪಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೪.೧೯೮)।

ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ - "ಮಹಾರಾಜ, ಮಾತಾ ವಚನಪೇಸನಂ ಕಾತುಂ ಸಮತ್ಥಂ ಸತ್ತಟ್ಠವಸ್ಸಿಕಂ ಪುತ್ತಂ 'ತಾತ, ಖೇತ್ತಂ ಗಚ್ಛ, ಅನ್ತರಾಪಣಂ ಗಚ್ಛಾ'ತಿಆದೀನಿ ವತ್ವಾ 'ಅಮ್ಮ, ಸಚೇ ಇದಞ್ಚಿದಞ್ಚ ಖಾದನೀಯಂ ಭೋಜನೀಯಂ ದಸ್ಸಸಿ, ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ'ತಿ ವುತ್ತೇ 'ಸಾಧು, ಪುತ್ತ, ಗಣ್ಹಾಹೀ'ತಿ ವತ್ವಾ ದೇತಿ। ಸೋ ದಾರಕೋ ತಂ ಖಾದಿತ್ವಾ ಬಹಿ ಗನ್ತ್ವಾ ದಾರಕೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕೀಳಿತ್ವಾ ಮಾತುಪೇಸನಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ। ಮಾತರಾ "ತಾತ, ಗಚ್ಛಾಹೀ'ತಿ ವುತ್ತೇ ಸೋ ಮಾತರಂ 'ಅಮ್ಮ, ತ್ವಂ ಸೀತಾಯ ಘರಚ್ಛಾಯಾಯ ನಿಸೀದಸಿ, ಕಿಂ ಪನ ಅಹಂ ತವ ಬಹಿ ಪೇಸನಕಮ್ಮಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಅಹಂ ತಂ ವಞ್ಚೇಮೀ'ತಿ ವತ್ವಾ ಹತ್ಥವಿಕಾರಮುಖವಿಕಾರೇ ಕತ್ವಾ ಗತೋ। ಸಾ ಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ದಣ್ಡಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ 'ತ್ವಂ ಮಮ ಸನ್ತಕಂ ಖಾದಿತ್ವಾ ಖೇತ್ತೇ ಕಿಚ್ಚಂ ಕಾತುಂ ನ ಇಚ್ಛಸೀ'ತಿ ತಜ್ಜೇನ್ತೀ ವೇಗೇನ ಪಲಾಯನ್ತಂ ಅನುಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಪಾಪುಣಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ 'ಚೋರಾ ತಂ ಖಣ್ಡಾಖಣ್ಡಂ ಛಿನ್ದನ್ತೂ'ತಿಆದೀನಿ ವತ್ವಾ ಯಥಾಕಾಮಂ ಅಕ್ಕೋಸತಿ ಪರಿಭಾಸತಿ। ಯಂ ಪನ ಮುಖೇನ ಭಣತಿ, ತಥಾ ಹದಯೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಮ್ಪಿ ನ ಇಚ್ಛತಿ, ಆಗಮನಞ್ಚಸ್ಸ ಇಚ್ಛತಿ, ಸೋ ದಿವಸಭಾಗಂ ಕೀಳಿತ್ವಾ ಸಾಯಂ ಗೇಹಂ ಪವಿಸಿತುಂ ಅವಿಸಹನ್ತೋ ಞಾತಕಾನಂ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಚ್ಛತಿ। ಮಾತಾಪಿಸ್ಸ ಆಗಮನಮಗ್ಗಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ಅನಾಗಚ್ಛನ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ 'ಪವಿಸಿತುಂ ನ ವಿಸಹತಿ ಮಞ್ಞೇ'ತಿ ಸೋಕಸ್ಸ ಹದಯಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಅಸ್ಸುಪುಣ್ಣೇಹಿ ನೇತ್ತೇಹಿ ಞಾತಿಘರೇ ಉಪಧಾರೇನ್ತೀ ಪುತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಆಲಿಙ್ಗಿತ್ವಾ ಸೀಸೇ ಚುಮ್ಬಿತ್ವಾ ಉಭೋಹಿ ಹತ್ಥೇಹಿ ದಳ್ಹಂ ಗಹೇತ್ವಾ 'ತಾತ ಪಿಯಪುತ್ತಕ, ಮಮ ವಚನಂ ಹದಯೇ ಠಪೇಸೀ'ತಿ ಅತಿರೇಕತರಂ ಪೇಮಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸಿ। ಏವಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಮಾತುಯಾ ಕುದ್ಧಕಾಲೇ ಪುತ್ತೋ ಪಿಯತರೋ ನಾಮ ಹೋತೀ"ತಿ ದುತಿಯಂ ಪಞ್ಹಂ ಕಥೇಸಿ। ದೇವತಾ ತಥೇವ ಪೂಜೇಸಿ।

ರಾಜಾಪಿ ಪೂಜೇತ್ವಾ ತತಿಯಂ ಪಞ್ಹಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ "ವದ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ತತಿಯಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಅಬ್ಭಕ್ಖಾತಿ ಅಭೂತೇನ, ಅಲಿಕೇನಾಭಿಸಾರಯೇ।
ಸ ವೇ ರಾಜ ಪಿಯೋ ಹೋತಿ, ಕಂ ತೇನ ತ್ವಾಭಿಪಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೪.೧೯೯)।

ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ರಾಜ, ಯದಾ ಉಭೋ ಜಯಮ್ಪತಿಕಾ ರಹೋಗತಾ ಲೋಕಸ್ಸಾದರತಿಯಾ ಕೀಳನ್ತಾ 'ಭದ್ದೇ, ತವ ಮಯಿ ಪೇಮಂ ನತ್ಥಿ, ಹದಯಂ ತೇ ಬಹಿ ಗತ'ನ್ತಿ ಏವಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಅಭೂತೇನ ಅಬ್ಭಾಚಿಕ್ಖನ್ತಿ, ಅಲಿಕೇನ ಸಾರೇನ್ತಿ ಚೋದೇನ್ತಿ, ತದಾ ತೇ ಅತಿರೇಕತರಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪಿಯಾಯನ್ತಿ। ಏವಮಸ್ಸ ಪಞ್ಹಸ್ಸ ಅತ್ಥಂ ಜಾನಾಹೀ"ತಿ ಕಥೇಸಿ। ದೇವತಾ ತಥೇವ ಪೂಜೇಸಿ।

ರಾಜಾಪಿ ಪೂಜೇತ್ವಾ ಇತರಂ ಪಞ್ಹಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ "ವದ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಚತುತ್ಥಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಹರಂ ಅನ್ನಞ್ಚ ಪಾನಞ್ಚ, ವತ್ಥಸೇನಾಸನಾನಿ ಚ।
ಅಞ್ಞದತ್ಥುಹರಾ ಸನ್ತಾ, ತೇ ವೇ ರಾಜ ಪಿಯಾ ಹೋನ್ತಿ।
ಕಂ ತೇನ ತ್ವಾಭಿಪಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೪.೨೦೦)।

ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಮಹಾರಾಜ, ಅಯಂ ಪಞ್ಹೋ ಧಮ್ಮಿಕಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತೋ। ಸದ್ಧಾನಿ ಹಿ ಕುಲಾನಿ ಇಧಲೋಕಪರಲೋಕಂ ಸದ್ದಹಿತ್ವಾ ದೇನ್ತಿ ಚೇವ ದಾತುಕಾಮಾನಿ ಚ ಹೋನ್ತಿ, ತಾನಿ ತಥಾರೂಪೇ ಸಮಣಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಯಾಚನ್ತೇಪಿ ಲದ್ಧಂ ಹರನ್ತೇ ಭುಞ್ಜನ್ತೇಪಿ ದಿಸ್ವಾ 'ಅಮ್ಹೇಯೇವ ಯಾಚನ್ತಿ, ಅಮ್ಹಾಕಂಯೇವ ಸನ್ತಕಾನಿ ಅನ್ನಪಾನಾದೀನಿ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೀ'ತಿ ತೇಸು

ಅತಿರೇಕತರಂ ಪೇಮಂ ಕರೋನ್ತಿ। ಏವಂ ಖೋ, ಮಹಾರಾಜ, ಅಞ್ಞದತ್ಥುಹರಾ ಸನ್ತಾ ಏಕಂಸೇನ ಯಾಚನ್ತಾ ಚೇವ ಲದ್ಧಂ ಹರನ್ತಾ ಚ ಸಮಾನಾ ಪಿಯಾ ಹೋನ್ತೀ"ತಿ ಕಥೇಸಿ। ಇಮಸ್ಮಿಂ ಪನ ಪಞ್ಹೇ ಕಥಿತೇ ದೇವತಾ ತಥೇವ ಪೂಜೇತ್ವಾ ಸಾಧುಕಾರಂ ದತ್ವಾ ಸತ್ತರತನಪೂರಂ ರತನಚಙ್ಕೋಟಕಂ "ಗಣ್ಹ, ಮಹಾಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪಾದಮೂಲೇ ಖಿಪಿ। ರಾಜಾಪಿಸ್ಸ ಅತಿರೇಕತರಂ ಪೂಜಂ ಕರೋನ್ತೋ ಅತಿವಿಯ ಪಸೀದಿತ್ವಾ ಸೇನಾಪತಿಟ್ಠಾನಂ ಅದಾಸಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಯಸೋ ಮಹಾ ಅಹೋಸಿ।

ದೇವತಾಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಪಞ್ಚಪಣ್ಡಿತಪಞ್ಹೋ

ಪುನ ತೇ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ "ಅಮ್ಭೋ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಇದಾನಿ ಮಹನ್ತತರೋ ಜಾತೋ, ಕಿಂ ಕರೋಮಾ"ತಿ ಮನ್ತಯಿಂಸು। ಅಥ ನೇ ಸೇನಕೋ ಆಹ - "ಹೋತು ದಿಟ್ಠೋ ಮೇ ಉಪಾಯೋ, ಮಯಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ 'ರಹಸ್ಸಂ ನಾಮ ಕಸ್ಸ ಕಥೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ'ತಿ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮ, ಸೋ 'ನ ಕಸ್ಸಚಿ ಕಥೇತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ವಕ್ಖತಿ। ಅಥ ನಂ 'ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ತೇ, ದೇವ, ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ಜಾತೋ'ತಿ ಪರಿಭಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। ತೇ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ತಸ್ಸ ಘರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ "ಪಣ್ಡಿತ, ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿತುಕಾಮಮ್ಹಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಪುಚ್ಛಥಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಸೇನಕೋ ಪುಚ್ಛಿ "ಪಣ್ಡಿತ, ಪುರಿಸೇನ ನಾಮ ಕತ್ಥ ಪತಿಟ್ಠಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ? "ಸಚ್ಚೇ ಪತಿಟ್ಠಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ। "ಸಚ್ಚೇ ಪತಿಟ್ಠಿತೇನ ಕಿಂ ಉಪ್ಪಾದೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿ? "ಧನಂ ಉಪ್ಪಾದೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿ। "ಧನಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಕಿಂ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ? "ಮನ್ತೋ ಗಹೇತಬ್ಬೋ"ತಿ। "ಮನ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕಿಂ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ? "ಅತ್ತನೋ ರಹಸ್ಸಂ ಪರಸ್ಸ ನ ಕಥೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿ। ತೇ "ಸಾಧು ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ತುಟ್ಠಮಾನಸಾ ಹುತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಪಿಟ್ಠಿಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ತೇ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ಜಾತೋ"ತಿ ವದಿಂಸು। "ನಾಹಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಚನಂ ಸದ್ದಹಾಮಿ, ನ ಸೋ ಮಯ್ಹಂ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ । ಸಚ್ಚಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಸದ್ದಹಥ, ಅಸದ್ದಹನ್ತೋ ಪನ ತಮೇವ ಪುಚ್ಛಥ "ಪಣ್ಡಿತ, ಅತ್ತನೋ ರಹಸ್ಸಂ ನಾಮ ಕಸ್ಸ ಕಥೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿ? ಸಚೇ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ನ ಭವಿಸ್ಸತಿ, "ಅಸುಕಸ್ಸ ನಾಮ ಕಥೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ವಕ್ಖತಿ। ಸಚೇ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, "ಕಸ್ಸಚಿ ನ ಕಥೇತಬ್ಬಂ, ಮನೋರಥೇ ಪರಿಪುಣ್ಣೇ ಕಥೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ವಕ್ಖತಿ। ತದಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ವಚನಂ ಸದ್ದಹಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಕಙ್ಖಾ ಭವೇಯ್ಯಾಥಾತಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ ಸಬ್ಬೇಸು ಸಮಾಗನ್ತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನೇಸು ವೀಸತಿನಿಪಾತೇ ಪಞ್ಚಪಣ್ಡಿತಪಞ್ಹೇ ಪಠಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಪಞ್ಚ ಪಣ್ಡಿತಾ ಸಮಾಗತಾತ್ಥ, ಪಞ್ಹಾ ಮೇ ಪಟಿಭಾತಿ ತಂ ಸುಣಾಥ।
ನಿನ್ದಿಯಮತ್ಥಂ ಪಸಂಸಿಯಂ ವಾ, ಕಸ್ಸೇವಾವಿಕರೇಯ್ಯ ಗುಯ್ಹಮತ್ಥ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೧೫)।

ಏವಂ ವುತ್ತೇ ಸೇನಕೋ "ರಾಜಾನಮ್ಪಿ ಅಮ್ಹಾಕಂಯೇವ ಅಬ್ಭನ್ತರೇ ಪಕ್ಖಿಪಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ತ್ವಂ ಆವಿಕರೋಹಿ ಭೂಮಿಪಾಲ, ಭತ್ತಾ ಭಾರಸಹೋ ತುವಂ ವದೇತಂ।
ತವ ಛನ್ದರುಚೀನಿ ಸಮ್ಮಸಿತ್ವಾ, ಅಥ ವಕ್ಖನ್ತಿ ಜನಿನ್ದ ಪಞ್ಚ ಧೀರಾ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೧೬)।

ತತ್ಥ **ಭತ್ತಾತಿ** ತ್ವಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸಾಮಿಕೋ ಚೇವ ಉಪ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಚ ಭಾರಸ್ಸ ಸಹೋ, ಪಠಮಂ ತಾವ ತ್ವಮೇವ ಏತಂ ವದೇಹಿ। **ತವ ಛನ್ದರುಚೀನೀತಿ** ಪಚ್ಛಾ ತವ ಛನ್ದಞ್ಚೇವ ರುಚ್ಚನಕಾರಣಾನಿ ಚ ಸಮ್ಮಸಿತ್ವಾ ಇಮೇ ಪಞ್ಚ ಪಣ್ಡಿತಾ ವಕ್ಖನ್ತಿ।

ಅಥ ರಾಜಾ ಅತ್ತನೋ ಕಿಲೇಸವಸಿಕತಾಯ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಯಾ ಸೀಲವತೀ ಅನಞ್ಞಥೇಯ್ಯಾ, ಭತ್ತುಚ್ಛನ್ದವಸಾನುಗಾ ಪಿಯಾ ಮನಾಪಾ।

ನಿನ್ದಿಯಮತ್ಥಂ ಪಸಂಸಿಯಂ ವಾ, ಭರಿಯಾಯಾವಿಕರೇಯ್ಯ ಗುಯ್ಹಮತ್ಥ’’ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೨೦೭)।

ತತ್ಥ **ಅನಜ್ಝಥೇಯ್ಯಾ**ತಿ ಕಿಲೇಸವಸೇನ ಅಜ್ಝೇನ ನ ಥೇನಿತಬ್ಬಾ।

ತತೋ ಸೇನಕೋ ‘‘ಇದಾನಿ ರಾಜಾನಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಅಬ್ಭನ್ತರೇ ಪಕ್ಖಿಪಿಮ್ಹಾ’’ತಿ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಸಯಂಕತಕಾರಣಮೇವ ದೀಪೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

‘‘ಯೋ ಕಿಚ್ಛಗತಸ್ಸ ಆತುರಸ್ಸ, ಸರಣಂ ಹೋತಿ ಗತೀ ಪರಾಯಣಞ್ಚ।
ನಿನ್ದಿಯಮತ್ಥಂ ಪಸಂಸಿಯಂ ವಾ, ಸಖಿನೋವಾವಿಕರೇಯ್ಯ ಗುಯ್ಹಮತ್ಥ’’ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೨೦೮)।

ಅಥ ರಾಜಾ ಪುಕ್ಕುಸಂ ಪುಚ್ಛಿ ‘‘ಕಥಂ, ಪುಕ್ಕುಸ, ಪಸ್ಸಸಿ, ನಿನ್ದಿಯಂ ವಾ ಪಸಂಸಿಯಂ ವಾ ರಹಸ್ಸಂ ಕಸ್ಸ ಕಥೇತಬ್ಬ’’ನ್ತಿ? ಸೋ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

‘‘ಜೇಟ್ಠೋ ಅಥ ಮಜ್ಝಿಮೋ ಕನಿಟ್ಠೋ, ಯೋ ಚೇ ಸೀಲಸಮಾಹಿತೋ ಠಿತತ್ತೋ।
ನಿನ್ದಿಯಮತ್ಥಂ ಪಸಂಸಿಯಂ ವಾ, ಭಾತುವಾವಿಕರೇಯ್ಯ ಗುಯ್ಹಮತ್ಥ’’ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೨೦೯)।

ತತ್ಥ **ಠಿತತ್ತೋ**ತಿ ಠಿತಸಭಾವೋ ನಿಬ್ಬಿಸೇವನೋ।

ತತೋ ರಾಜಾ ಕಾಮಿನ್ದಂ ಪುಚ್ಛಿ ‘‘ಕಥಂ ಕಾಮಿನ್ದ ಪಸ್ಸಸಿ, ರಹಸ್ಸಂ ಕಸ್ಸ ಕಥೇತಬ್ಬ’’ನ್ತಿ? ಸೋ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

‘‘ಯೋ ವೇ ಪಿತುಹದಯಸ್ಸ ಪದ್ಧಗೂ, ಅನುಜಾತೋ ಪಿತರಂ ಅನೋಮಪಞ್ಞೋ।
ನಿನ್ದಿಯಮತ್ಥಂ ಪಸಂಸಿಯಂ ವಾ, ಪುತ್ತಸ್ಸಾವಿಕರೇಯ್ಯ ಗುಯ್ಹಮತ್ಥ’’ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೨೧೦)।

ತತ್ಥ **ಪದ್ಧಗೂ**ತಿ ಪೇಸನಕಾರಕೋ ಯೋ ಪಿತುಸ್ಸ ಪೇಸನಂ ಕರೋತಿ, ಪಿತು ಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಸೇ ವತ್ತತಿ, ಓವಾದಕ್ಖಮೋ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅನುಜಾತೋ**ತಿ ತಯೋ ಪುತ್ತಾ ಅತಿಜಾತೋ ಚ ಅನುಜಾತೋ ಚ ಅವಜಾತೋ ಚಾತಿ। ಅನುಪ್ಪನ್ನಂ ಯಸಂ ಉಪ್ಪಾದೇನ್ತೋ ಅತಿಜಾತೋ, ಕುಲಭಾರೋ ಅವಜಾತೋ, ಕುಲಪವೇಣಿರಕ್ಖಕೋ ಪನ ಅನುಜಾತೋ। ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ಏವಮಾಹ।

ತತೋ ರಾಜಾ ದೇವಿನ್ದಂ ಪುಚ್ಛಿ – ‘‘ಕಥಂ ದೇವಿನ್ದ, ಪಸ್ಸಸಿ, ರಹಸ್ಸಂ ಕಸ್ಸ ಕಥೇತಬ್ಬ’’ನ್ತಿ? ಸೋ ಅತ್ತನೋ ಕತಕಾರಣಮೇವ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

‘‘ಮಾತಾ ದ್ವಿಪದಾಜನಿನ್ದಸೇಟ್ಠ, ಯಾ ನಂ ಪೋಸೇತಿ ಛನ್ದಸಾ ಪಿಯೇನ।
ನಿನ್ದಿಯಮತ್ಥಂ ಪಸಂಸಿಯಂ ವಾ, ಮಾತುಯಾವಿಕರೇಯ್ಯ ಗುಯ್ಹಮತ್ಥ’’ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೨೧೧)।

ತತ್ಥ **ದ್ವಿಪದಾಜನಿನ್ದಸೇಟ್ಠಾ**ತಿ ದ್ವಿಪದಾನಂ ಸೇಟ್ಠ, ಜನಿನ್ದ। **ಛನ್ದಸಾ ಪಿಯೇನಾ**ತಿ ಛನ್ದೇನ ಚೇವ ಪೇಮೇನ ಚ।

ಏವಂ ತೇ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ರಾಜಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪುಚ್ಛಿ ‘‘ಕಥಂ ಪಸ್ಸಸಿ, ಪಣ್ಡಿತ, ರಹಸ್ಸಂ ಕಸ್ಸ ಕಥೇತಬ್ಬ’’ನ್ತಿ। ‘‘ಮಹಾರಾಜ, ಯಾವ ಅತ್ತನೋ ಇಚ್ಛಿತಂ ನ ನಿಪ್ಫಜ್ಜತಿ, ತಾವ ಪಣ್ಡಿತೋ ಅಧಿವಾಸೇಯ್ಯ, ಕಸ್ಸಚಿ ನ ಕಥೇಯ್ಯಾ’’ತಿ ಸೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

‘‘ಗುಯ್ಹಸ್ಸ ಹಿ ಗುಯ್ಹಮೇವ ಸಾಧು, ನ ಹಿ ಗುಯ್ಹಸ್ಸ ಪಸತ್ಥಮಾವಿಕಮ್ಮಂ।

ಅನಿಪ್ಫನ್ನತಾ ಸಹೇಯ್ಯ ಧೀರೋ, ನಿಪ್ಫನ್ನೋವ ಯಥಾಸುಖಂ ಭಣೇಯ್ಯಾ"ತಿ॥ (ಜಾ° ೧.೧೫.೩೨೨)।

ತತ್ಥ **ಅನಿಪ್ಫನ್ನತಾತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ಯಾವ ಅತ್ತನೋ ಇಚ್ಛಿತಂ ನ ನಿಪ್ಫಜ್ಜತಿ, ತಾವ ಪಣ್ಡಿತೋ ಅಧಿವಾಸೇಯ್ಯ, ನ ಕಸ್ಸಚಿ ಕಥೇಯ್ಯಾತಿ।

ಪಣ್ಡಿತೇನ ಪನ ಏವಂ ವುತ್ತೇ ರಾಜಾ ಅನತ್ತಮನೋ ಅಹೋಸಿ। ಸೇನಕೋ ರಾಜಾನಂ ಓಲೋಕೇಸಿ, ರಾಜಾಪಿ ಸೇನಕಮುಖಂ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ತೇಸಂ ಕಿರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾವ ಜಾನಿ "ಇಮೇ ಚತ್ತಾರೋ ಜನಾ ಪಠಮಮೇವ ಮಂ ರಞ್ಞೋ ಅನ್ತರೇ ಪರಿಭಿನ್ದಿಂಸು, ವೀಮಂಸನವಸೇನ ಪಞ್ಹೋ ಪುಚ್ಛಿತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ತೇಸಂ ಪನ ಕಥೇನ್ತಾನಞ್ಞೇವ ಸೂರಿಯೋ ಅತ್ಥಙ್ಗತೋ, ದೀಪಾ ಜಲಿತಾ। ಪಣ್ಡಿತೋ "ರಾಜಕಮ್ಮಾನಿ ನಾಮ ಭಾರಿಯಾನಿ, ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ 'ಕಿಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ'ತಿ, ಖಿಪ್ಪಮೇವ ಗನ್ತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಉಟ್ಠಾಯಾಸನಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಇಮೇಸು ಏಕೋ 'ಸಹಾಯಕಸ್ಸ ಕಥೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ'ತಿ ಆಹ , ಏಕೋ 'ಭಾತುಸ್ಸ, ಏಕೋ ಪುತ್ತಸ್ಸ, ಏಕೋ ಮಾತು ಕಥೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ'ತಿ ಆಹ। ಇಮೇಹಿ ಏತಂ ಕತಮೇವ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ದಿಟ್ಠಮೇವ ಕಥಿತನ್ತಿ ಮಞ್ಞಾಮಿ, ಹೋತು ಅಜ್ಜೇವ ಏತಂ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ತೇ ಪನ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಅಞ್ಞೇಸು ದಿವಸೇಸು ರಾಜಕುಲಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ರಾಜನಿವೇಸನದ್ವಾರೇ ಏಕಸ್ಸ ಭತ್ತಅಮ್ಬಣಸ್ಸ ಪಿಟ್ಠೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಕಿಚ್ಚಕರಣೀಯಾನಿ ಮನ್ತೇತ್ವಾ ಘರಾನಿ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। ತಸ್ಮಾ ಪಣ್ಡಿತೋ "ಅಹಂ ಏತೇಸಂ ಚತುನ್ನಂ ರಹಸ್ಸಂ ಅಮ್ಬಣಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ನಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಜಾನಿತುಂ ಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಂ ಅಮ್ಬಣಂ ಉಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ ಅತ್ಥರಣಂ ಅತ್ಥರಾಪೇತ್ವಾ ಅಮ್ಬಣಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪುರಿಸಾನಂ ಸಞ್ಞಂ ಅದಾಸಿ "ತುಮ್ಹೇ ಚತೂಸು ಪಣ್ಡಿತೇಸು ಮನ್ತೇತ್ವಾ ಗತೇಸು ಆಗನ್ತ್ವಾ ಮಂ ಆನೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ। ತೇ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮಿಂಸು। ಸೇನಕೋಪಿ ರಾಜಾನಂ ಆಹ - "ಮಹಾರಾಜ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ವಚನಂ ನ ಸದ್ದಹಥ, ಇದಾನಿ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಥಾ"ತಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅನಿಸಾಮೇತ್ವಾವ ಭೀತತಸಿತೋ ಹುತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಕಿಂ ಕರೋಮ, ಸೇನಕ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಮಹಾರಾಜ, ಪಪಞ್ಚಂ ಅಕತ್ವಾ ಕಞ್ಚಿ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ಮಾರೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ರಾಜಾ "ಸೇನಕ, ಠಪೇತ್ವಾ ತುಮ್ಹೇ ಅಞ್ಞೋ ಮಮ ಅತ್ಥಕಾಮೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ತುಮ್ಹೇ ಅತ್ತನೋ ಸುಹದೇ ಗಹೇತ್ವಾ ದ್ವಾರನ್ತರೇ ಠತ್ವಾ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಪಾತೋವ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಖಗ್ಗೇನ ಸೀಸಂ ಛಿನ್ದಥಾ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಖಗ್ಗರತನಂ ಅದಾಸಿ। ತೇ "ಸಾಧು, ದೇವ, ಮಾ ಭಾಯಿ, ಮಯಂ ತಂ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ "ದಿಟ್ಠಾ ನೋ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಸ್ಸ ಪಿಟ್ಠೀ"ತಿ ಭತ್ತಅಮ್ಬಣಸ್ಸ ಪಿಟ್ಠೇ ನಿಸೀದಿಂಸು। ತತೋ ಸೇನಕೋ ಆಹ "ಅಮ್ಭೋ, ಕೋ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ಮಾರೇಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಇತರೇ "ತುಮ್ಹೇಯೇವ ಆಚರಿಯ, ಮಾರೇಥಾ"ತಿ ತಸ್ಸೇವ ಭಾರಂ ಕರಿಂಸು।

ಅಥ ನೇ ಸೇನಕೋ ಪುಚ್ಛಿ "ತುಮ್ಹೇ 'ರಹಸ್ಸಂ ನಾಮ ಅಸುಕಸ್ಸ ಅಸುಕಸ್ಸ ಕಥೇತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ವದಥ, ಕಿಂ ವೋ ಏತಂ ಕತಂ, ಉದಾಹು ದಿಟ್ಠಂ ಸುತ"ನ್ತಿ? "ಕತಂ ಏತಂ, ಆಚರಿಯಾ"ತಿ। ತುಮ್ಹೇ "ರಹಸ್ಸಂ ನಾಮ ಸಹಾಯಕಸ್ಸ ಕಥೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ವದಥ, "ಕಿಂ ವೋ ಏತಂ ಕತಂ, ಉದಾಹು ದಿಟ್ಠಂ ಸುತ"ನ್ತಿ? "ಕತಂ ಏತಂ ಮಯಾ"ತಿ? "ಕಥೇಥ, ಆಚರಿಯಾ"ತಿ। "ಇಮಸ್ಮಿಂ ರಹಸ್ಸೇ ರಞ್ಞಾ ಞಾತೇ ಜೀವಿತಂ ಮೇ ನತ್ಥೀ"ತಿ। "ಮಾ ಭಾಯಥ ಆಚರಿಯ, ಇಧ ತುಮ್ಹಾಕಂ ರಹಸ್ಸಭೇದಕೋ ನತ್ಥಿ, ಕಥೇಥಾ"ತಿ। ಸೋ ನಖೇನ ಅಮ್ಬಣಂ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ "ಅತ್ಥಿ ನು ಖೋ ಇಮಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ"ತಿ ಆಹ। "ಆಚರಿಯ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಇಸ್ಸರಿಯೇನ ಏವರೂಪಂ ಠಾನಂ ನ ಪವಿಸಿಸ್ಸತಿ, ಇದಾನಿ ಯಸೇನ ಮತ್ತೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಕಥೇಥ ತುಮ್ಹೇ"ತಿ। ಸೇನಕೋ ತಾವ ಅತ್ತನೋ ರಹಸ್ಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ - "ತುಮ್ಹೇ ಇಮಸ್ಮಿಂ ನಗರೇ ಅಸುಕಂ ನಾಮ ವೇಸಿಂ ಜಾನಾಥಾ"ತಿ? "ಆಮ, ಆಚರಿಯಾ"ತಿ। "ಇದಾನಿ ಸಾ ಪಞ್ಞಾಯತೀ"ತಿ। "ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ಆಚರಿಯಾ"ತಿ। "ಅಹಂ ಸಾಲವನುಯ್ಯಾನೇ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಪುರಿಸಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಪಿಳನ್ಧನೇಸು ಲೋಭೇನ ತಂ ಮಾರೇತ್ವಾ ತಸ್ಸಾಯೇವ ಸಾಟಕೇನ ಭಣ್ಡಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಆಹರಿತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಘರೇ ಅಸುಕಭೂಮಿಕಾಯ ಅಸುಕೇ ನಾಮ ಗಬ್ಭೇ ನಾಗದನ್ತಕೇ ಲಗ್ಗೇಸಿಂ, ವಳಞ್ಜೇತುಂ ಪ ವಿಸಹಾಮಿ, ಪುರಾಣಭಾವಮಸ್ಸ ಓಲೋಕೇಮಿ, ಏವರೂಪಂ ಅಪರಾಧಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಮಯಾ ಏಕಸ್ಸ ಸಹಾಯಕಸ್ಸ ಕಥಿತಂ, ನ ತೇನ ಕಸ್ಸಚಿ ಕಥಿತಪುಬ್ಬಂ, ಇಮಿನಾ ಕಾರಣೇನ 'ಸಹಾಯಕಸ್ಸ ಗುಯ್ಹಂ ಕಥೇತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ಮಯಾ ಕಥಿತ"ನ್ತಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ತಸ್ಸ ರಹಸ್ಸಂ ಸಾಧುಕಂ ವವತ್ಥಪೇತ್ವಾ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇಸಿ।

ಪುಕ್ಕುಸೋಪಿ ಅತ್ತನೋ ರಹಸ್ಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ - "ಮಮ ಊರುಯಾ ಕುಟ್ಠಂ ಅತ್ಥಿ, ಕನಿಟ್ಠೋ ಮೇ ಪಾತೋವ ಕಞ್ಚಿ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ತಂ ಧೋವಿತ್ವಾ ಭೇಸಜ್ಜೇನ ಮಕ್ಖೇತ್ವಾ ಉಪರಿ ಪಿಲೋತಿಕಂ ದತ್ವಾ ಬನ್ಧತಿ। ರಾಜಾ ಮಯಿ ಮುದುಚಿತ್ತೋ 'ಏಹಿ ಪುಕ್ಕುಸಾ'ತಿ ಮಂ ಪಕ್ಕೋಸಿತ್ವಾ ಯೇಭುಯ್ಯೇನ ಮಮ ಊರುಯಾಯೇವ ಸಯತಿ , ಸಚೇ ಪನ ಏತಂ ರಾಜಾ ಜಾನೇಯ್ಯ, ಮಂ ಮಾರೇಯ್ಯ। ತಂ ಮಮ ಕನಿಟ್ಠಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞೋ ಜಾನನ್ತೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ತೇನ ಕಾರಣೇನ 'ರಹಸ್ಸಂ ನಾಮ ಭಾತು ಕಥೇತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ಮಯಾ ವುತ್ತ"ನ್ತಿ। ಕಾಮಿನ್ದೋಪಿ ಅತ್ತನೋ ರಹಸ್ಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ - "ಮಂ ಕಾಳಪಕ್ಖೇ ಉಪೋಸಥದಿವಸೇ ನರದೇವೋ ನಾಮ ಯಕ್ಖೋ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಅಹಂ ಉಮ್ಮತ್ತಕಸುನಖೋ ವಿಯ ವಿರವಾಮಿ, ಸ್ವಾಹಂ ತಮತ್ಥಂ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಕಥೇಸಿಂ। ಸೋ ಮಮ ಯಕ್ಖೇನ ಗಹಿತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಮಂ ಅನ್ತೋಗೇಹಗಬ್ಭೇ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ದ್ವಾರಂ ಪಿದಹಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಮಮ ಸದ್ದಂ ಪಟಿಚ್ಛಾದನತ್ಥಂ ದ್ವಾರೇ ಸಮಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ, ಇಮಿನಾ ಕಾರಣೇನ 'ರಹಸ್ಸಂ ನಾಮ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಕಥೇತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ಮಯಾ ವುತ್ತ"ನ್ತಿ। ತತೋ ತಯೋಪಿ ದೇವಿನ್ದಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು। ಸೋ ಅತ್ತನೋ ರಹಸ್ಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ - "ಮಯಾ ಮಣಿಪಹಂಸನಕಮ್ಮಂ ಕರೋನ್ತೇನ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಕಂ ಸಕ್ಕೇನ ಕುಸರಞ್ಞೋ ದಿನ್ನಂ, ಸಿರಿಪವೇಸನಂ ಮಙ್ಗಲಮಣಿರತನಂ ಥೇನೇತ್ವಾ ಮಾತುಯಾ ದಿನ್ನಂ। ಸಾ ಕಞ್ಚಿ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಮಮ ರಾಜಕುಲಂ ಪವಿಸನಕಾಲೇ ತಂ ಮಯ್ಹಂ ದೇತಿ, ಅಹಂ ತೇನ ಮಣಿನಾ ಸಿರಿಂ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ। ರಾಜಾ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಅಕಥೇತ್ವಾ ಪಠಮತರಂ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇಸಿ। ದೇವಸಿಕಂ ಅಟ್ಠ, ಸೋಳಸ, ದ್ವತ್ತಿಂಸ, ಚತುಸಟ್ಠಿ ಕಹಾಪಣೇ ಮಮ ಪರಿಬ್ಬಯತ್ಥಾಯ ದೇತಿ । ಸಚೇ ತಸ್ಸ ಮಣಿರತನಸ್ಸ ಥನ್ನಭಾವಂ ರಾಜಾ ಜಾನೇಯ್ಯ, ಮಯ್ಹಂ ಜೀವಿತಂ ನತ್ಥಿ, ಇಮಿನಾ ಕಾರಣೇನ 'ರಹಸ್ಸಂ ನಾಮ ಮಾತು ಕಥೇತಬ್ಬ'ನ್ತಿ ಮಯಾ ವುತ್ತ"ನ್ತಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ಸಬ್ಬೇಸಮ್ಪಿ ಗುಯ್ಹಂ ಅತ್ತನೋ ಪಚ್ಚಕ್ಖಂ ಅಕಾಸಿ । ತೇ ಪನ ಅತ್ತನೋ ಉದರಂ ಫಾಲೇತ್ವಾ ಅನ್ತಂ ಬಾಹಿರಂ ಕರೋನ್ತಾ ವಿಯ ರಹಸ್ಸಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಕಥೇತ್ವಾ "ತುಮ್ಹೇ ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ ಪಾತೋವ ಆಗಚ್ಛಥ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಉಟ್ಠಾಯ ಪಕ್ಕಮಿಂಸು। ತೇಸಂ ಗತಕಾಲೇ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪುರಿಸಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಅಮ್ಬಣಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಆದಾಯ ಪಕ್ಕಮಿಂಸು। ಸೋ ಘರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನ್ಹತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಸುಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ "ಅಜ್ಜ ಮೇ ಭಗಿನೀ ಉದುಮ್ಬರದೇವೀ ರಾಜಗೇಹತೋ ಸಾಸನಂ ಪೇಸೇಸ್ಸತೀ"ತಿ ಞತ್ವಾ ದ್ವಾರೇ ಪಚ್ಚಾಯಿಕಂ ಪುರಿಸಂ ಠಪೇಸಿ "ರಾಜಗೇಹತೋ ಆಗತಂ ಸೀಘಂ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ಮಮ ದಸ್ಸೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ। ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಸಯನಪಿಟ್ಠೇ ನಿಪಜ್ಜಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ರಾಜಾಪಿ ಸಯನಪಿಟ್ಠೇ ನಿಪನ್ನೋವ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಗುಣಂ ಸರಿತ್ವಾ "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಸತ್ತವಸ್ಸಿಕಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಂ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತೋ ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಮಯ್ಹಂ ಅನತ್ಥಂ ಅಕಾಸಿ, ದೇವತಾಯ ಪುಚ್ಛಿತಪಞ್ಹೇಪಿ ಪಣ್ಡಿತೇ ಅಸತಿ ಜೀವಿತಂ ಮೇ ಲದ್ಧಂ ನ ಸಿಯಾ। ವೇರಿಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಾನಂ ವಚನಂ ಗಹೇತ್ವಾ 'ಅಸಮಧುರಂ ಪಣ್ಡಿತಂ ಮಾರೇಥಾ'ತಿ ಖಗ್ಗಂ ದೇನ್ತೇನ ಅಯುತ್ತಂ ಮಯಾ ಕತಂ, ಸ್ವೇ ದಾನಿ ನಂ ಪಸ್ಸಿತುಂ ನ ಲಭಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸೋಕಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸಿ। ಸರೀರತೋ ಸೇದಾ ಮುಚ್ಚಿಂಸು। ಸೋ ಸೋಕಸಮಪ್ಪಿತೋ ಚಿತ್ತಸ್ಸಾದಂ ನ ಲಭಿ। ಉದುಮ್ಬರದೇವೀಪಿ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಸಯನಗತಾ ತಂ ಆಕಾರಂ ದಿಸ್ವಾ "ಕಿಂ ನು ಖೋ ಮಯ್ಹಂ ಕೋಚಿ ಅಪರಾಧೋ ಅತ್ಥಿ, ಉದಾಹು ದೇವಸ್ಸ ಕಿಞ್ಚಿ ಸೋಕಕಾರಣಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ, ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ ತಾವ ನ"ನ್ತಿ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಕಿಂ ತ್ವಂ ವಿಮನೋಸಿ ರಾಜಸೇಟ್ಠ, ದ್ವಿಪದಜನಿನ್ದ ವಚನಂ ಸುಣೋಮ ಮೇತಂ।
ಕಿಂ ಚಿನ್ತಯಮಾನೋ ದುಮ್ಮನೋಸಿ, ನೂನ ದೇವ ಅಪರಾಧೋ ಅತ್ಥಿ ಮಯ್ಹ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೧೩)।

ಅಥ ರಾಜಾ ಕಥೇನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಪಣ್ಹೇ ವಜ್ಝೋ ಮಹೋಸಧೋತಿ, ಆಣತ್ತೋ ಮೇ ವಧಾಯ ಭೂರಿಪಞ್ಞೋ।
ತಂ ಚಿನ್ತಯಮಾನೋ ದುಮ್ಮನೋಸ್ಮಿ, ನ ಹಿ ದೇವೀ ಅಪರಾಧೋ ಅತ್ಥಿ ತುಯ್ಹ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೧೪)।

ತತ್ಥ **ಆಣತ್ತೋ**ತಿ ಭದ್ದೇ, ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ "ಮಹೋಸಧೋ ಮಮ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ"ತಿ ಕಥಯಿಂಸು। ಮಯಾ ತಥತೋ ಅವಿಚಿನಿತ್ವಾ "ವಧೇಥ ನ"ನ್ತಿ ಭೂರಿಪಞ್ಞೋ ವಧಾಯ ಆಣತ್ತೋ। ತಂ ಕಾರಣಂ ಚಿನ್ತಯಮಾನೋ ದುಮ್ಮನೋಸ್ಮೀತಿ।

ತಸ್ಸಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾವ ಮಹಾಸತ್ತೇ ಸಿನೇಹೇನ ಪಬ್ಬತಮತ್ತೋ ಸೋಕೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ತತೋ ಸಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಏಕೇನ ಉಪಾಯೇನ ರಾಜಾನಂ ಅಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕಮನಕಾಲೇ ಮಮ ಕನಿಟ್ಠಸ್ಸ ಸಾಸನಂ ಪಹಿಣಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಅಥ ಸಾ "ಮಹಾರಾಜ, ತಯಾವೇತಂ ಕತಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ಮಹನ್ತೇ ಇಸ್ಸರಿಯೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇನ್ತೇನ, ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸೋ ಸೇನಾಪತಿಟ್ಠಾನೇ ಠಪಿತೋ, ಇದಾನಿ ಕಿರ ಸೋ ತುಮ್ಹಾಕಂಯೇವ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ಜಾತೋ, ನ ಖೋ ಪನ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ಖುದ್ದಕೋ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ, ಮಾರೇತಬ್ಬೋವ, ತುಮ್ಹೇ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥಾ"ತಿ ರಾಜಾನಂ ಅಸ್ಸಾಸೇಸಿ। ಸೋ ತನುಭೂತಸೋಕೋ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕಮಿ। ದೇವೀ ಉಟ್ಠಾಯ ಗಬ್ಭಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ "ತಾತ ಮಹೋಸಧ, ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ತಂ ಪರಿಭಿನ್ದಿಂಸು, ರಾಜಾ ಕುದ್ಧೋ ಸ್ವೇ ದ್ವಾರನ್ತರೇ ತಂ ವಧಾಯ ಆಣಾಪೇಸಿ, ಸ್ವೇ ರಾಜಕುಲಂ ಮಾ ಆಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾಸಿ, ಆಗಚ್ಛನ್ತೋ ಪನ ನಗರಂ ಹತ್ಥಗತಂ ಕತ್ವಾ ಸಮತ್ಥೋ ಹುತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ಪಣ್ಣಂ ಲಿಖಿತ್ವಾ ಮೋದಕಸ್ಸ ಅನ್ತೋ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಮೋದಕಂ ಸುತ್ತೇನ ವೇಠೇತ್ವಾ ನವಭಾಜನೇ ಕತ್ವಾ ಛಾದೇತ್ವಾ ಲಞ್ಛೇತ್ವಾ ಅತ್ಥಚಾರಿಕಾಯ ದಾಸಿಯಾ ಅದಾಸಿ "ಇಮಂ ಮೋದಕಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಮ ಕನಿಟ್ಠಸ್ಸ ದೇಹೀ"ತಿ। ಸಾ ತಥಾ ಅಕಾಸಿ। "ರತ್ತಿಂ ಕಥಂ ನಿಕ್ಖನ್ತಾ"ತಿ ನ ಚಿನ್ತೇತಬ್ಬಂ। ರಞ್ಞಾ ಪಠಮಮೇವ ದೇವಿಯಾ ವರೋ ದಿನ್ನೋ, ತೇನ ನ ನಂ ಕೋಚಿ ನಿವಾರೇಸಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನಂ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿ। ಸಾ ಪುನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ದಿನ್ನಭಾವಂ ಆರೋಚೇಸಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ದೇವೀ ಆಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಮೋದಕಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಪಣ್ಣಂ ವಾಚೇತ್ವಾ ತಮತ್ಥಂ ಞತ್ವಾ ಕತ್ತಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ವಿಚಾರೇತ್ವಾ ಸಯನೇ ನಿಪಜ್ಜಿ।

ಇತರೇಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಜನಾ ಪಾತೋವ ಖಗ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ದ್ವಾರನ್ತರೇ ಠತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತಾ ದುಮ್ಮನಾ ಹುತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಕಿಂ ಪಣ್ಡಿತಾ ಮಾರಿತೋ ವೋ ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ನ ಪಸ್ಸಾಮ, ದೇವಾ"ತಿ ಆಹಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಅರುಣುಗ್ಗಮನೇಯೇವ ನಗರಂ ಅತ್ತನೋ ಹತ್ಥಗತಂ ಕತ್ವಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಆರಕ್ಖಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಮಹಾಜನಪರಿವುತೋ ರಥಂ ಆರುಯ್ಹ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಅಗಮಾಸಿ। ರಾಜಾ ಸೀಹಪಞ್ಜರಂ ಉಗ್ಘಾಟೇತ್ವಾ ಬಹಿ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ರಥಾ ಓತರಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ರಾಜಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಸಚೇ ಅಯಂ ಮಮ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ಭವೇಯ್ಯ , ನ ಮಂ ವನ್ದೇಯ್ಯಾ"ತಿ। ಅಥ ನಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ರಾಜಾ ಆಸನೇ ನಿಸೀದಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ತತ್ಥೇವ ನಿಸೀದಿಂಸು। ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಅಜಾನನ್ತೋ ವಿಯ "ತಾತ, ತ್ವಂ ಹಿಯ್ಯೋ ಗನ್ತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಆಗಚ್ಛಸಿ, ಕಿಂ ಮಂ ಪರಿಚ್ಚಜಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಅಭಿದೋಸಗತೋ ದಾನಿ ಏಹಿಸಿ, ಕಿಂ ಸುತ್ವಾ ಕಿಂ ಸಙ್ಕತೇ ಮನೋ ತೇ।
ಕೋ ತೇ ಕಿಮವೋಚ ಭೂರಿಪಞ್ಞ, ಇಙ್ಘ ವಚನಂ ಸುಣೋಮ ಬ್ರೂಹಿ ಮೇತ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೧೫)।

ತತ್ಥ **ಅಭಿದೋಸಗತೋ**ತಿ ಹಿಯ್ಯೋ ಪಠಮಯಾಮೇ ಗತೋ ಇದಾನಿ ಆಗತೋ। **ಕಿಂ ಸಙ್ಕತೇ**ತಿ ಕಿಂ ಆಸಙ್ಕತೇ। **ಕಿಮವೋಚಾ**ತಿ ಕಿಂ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಮಾ ಗಮೀತಿ ತಂ ಕೋಚಿ ಅವೋಚ।

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಮಹಾರಾಜ, ತಯಾ ಮೇ ಚತುನ್ನಂ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ವಚನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ವಧೋ ಆಣತ್ತೋ, ತೇನಾಹಂ ನ ಏಮೀ"ತಿ ಚೋದೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಪಞ್ಞೋ ವಜ್ಝೋ ಮಹೋಸಧೋತಿ, ಯದಿ ತೇ ಮನ್ತಯಿತಂ ಜನಿನ್ದ ದೋಸಂ।
ಭರಿಯಾಯ ರಹೋಗತೋ ಅಸಂಸಿ, ಗುಯ್ಹಂ ಪಾತುಕತಂ ಸುತಂ ಮಮೇತ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೧೬)।

ತತ್ಥ **ಯದಿ ತೇ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ತಯಾ। **ಮನ್ತಯಿತ**ನ್ತಿ ಕಥಿತಂ। **ದೋಸ**ನ್ತಿ ಅಭಿದೋಸಂ, ರತ್ತಿಭಾಗೇತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕಸ್ಸ ಕಥಿತನ್ತಿ? ಭರಿಯಾಯ। ತ್ವಞ್ಹಿ ಹಿಯ್ಯೋ ತಸ್ಸಾ ಇಮಮತ್ಥಂ ರಹೋಗತೋ ಅಸಂಸಿ। **ಗುಯ್ಹಂ ಪಾತುಕತ**ನ್ತಿ ತಸ್ಸಾ ಏವರೂಪಂ ಅತ್ತನೋ ರಹಸ್ಸಂ ಪಾತುಕತಂ। **ಸುತಂ ಮಮೇತ**ನ್ತಿ ಮಯಾ ಪನೇತಂ ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇಯೇವ ಸುತಂ।

ರಾಜಾ ತಂ ಸುತ್ವಾ "ಇಮಾಯ ತಪ್ಪಣಿಯ್ಯೇವ ಸಾಸನಂ ಪಹಿತಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಕುದ್ಧೋ ದೇವಿಂ ಓಲೋಕೇಸಿ। ತಂ ಞತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಕಿಂ, ದೇವ, ದೇವಿಯಾ ಕುಜ್ಝಥ, ಅಹಂ ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಸಬ್ಬಂ ಜಾನಾಮಿ। ದೇವ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ತಾವ ರಹಸ್ಸಂ ದೇವಿಯಾ ಕಥಿತಂ ಹೋತು, ಆಚರಿಯಸೇನಕಸ್ಸ ಪುಕ್ಕುಸಾದೀನಂ ವಾ ರಹಸ್ಸಂ ಮಮ ಕೇನ ಕಥಿತಂ, ಅಹಂ ಏತೇಸಮ್ಪಿ ರಹಸ್ಸಂ ಜಾನಾಮಿಯೇವಾ"ತಿ ಸೇನಕಸ್ಸ ತಾವ ರಹಸ್ಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

"ಯಂ ಸಾಲವನಸ್ಮಿಂ ಸೇನಕೋ, ಪಾಪಕಮ್ಮಂ ಅಕಾಸಿ ಅಸಬ್ಭಿರೂಪಂ।
ಸಖಿನೋವ ರಹೋಗತೋ ಅಸಂಸಿ, ಗುಯ್ಹಂ ಪಾತುಕತಂ ಸುತಂ ಮಮೇತ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೧೭)।

ತತ್ಥ **ಅಸಬ್ಭಿರೂಪ**ನ್ತಿ ಅಸಾಧುಜಾತಿಕಂ ಲಾಮಕಂ ಅಕುಸಲಕಮ್ಮಂ ಅಕಾಸಿ। ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಹಿ ನಗರೇ ಅಸುಕಂ ನಾಮ ವೇಸಿಂ ಸಾಲವನುಯ್ಯಾನೇ ಪುರಿಸಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಮಾರೇತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತಸ್ಸಾಯೇವ ಸಾಟಕೇನ ಭಣ್ಡಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಘರೇ ಅಸುಕಟ್ಠಾನೇ ನಾಗದನ್ತಕೇ ಲಗ್ಗೇತ್ವಾ ಠಪೇಸಿ। **ಸಖಿನೋವಾ**ತಿ ಅಥ ನಂ, ಮಹಾರಾಜ, ಏಕಸ್ಸ ಸಹಾಯಕಸ್ಸ ರಹೋಗತೋ ಹುತ್ವಾ ಅಕ್ಖಾಸಿ, ತಮ್ಪಿ ಮಯಾ ಸುತಂ। ನಾಹಂ ದೇವಸ್ಸ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ, ಸೇನಕೋಯೇವ। ಯದಿ ತೇ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೇನ ಕಮ್ಮಂ ಅತ್ಥಿ, ಸೇನಕಂ ಗಣ್ಹಾಪೇಹೀತಿ।

ರಾಜಾ ಸೇನಕಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಸಚ್ಚಂ, ಸೇನಕಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಸಚ್ಚಂ, ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ತಸ್ಸ ಬನ್ಧನಾಗಾರಪ್ಪವೇಸನಂ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಪುಕ್ಕುಸಸ್ಸ ರಹಸ್ಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

"ಪುಕ್ಕುಸಪುರಿಸಸ್ಸ ತೇ ಜನಿನ್ದ, ಉಪ್ಪನ್ನೋ ರೋಗೋ ಅರಾಜಯುತ್ತೋ।
ಭಾತುಚ್ಚ ರಹೋಗತೋ ಅಸಂಸಿ, ಗುಯ್ಹಂ ಪಾತುಕತಂ ಸುತಂ ಮಮೇತ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೧೮)।

ತತ್ಥ **ಅರಾಜಯುತ್ತೋ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ಏತಸ್ಸ ಕುಟ್ಠರೋಗೋ ಉಪ್ಪನ್ನೋ, ಸೋ ರಾಜಾನಂ ಪತ್ತುಂ ಅಯುತ್ತೋ, ಛುಪನಾನುಚ್ಛವಿಕೋ ನ ಹೋತಿ। ತುಮ್ಹೇ ಚ "ಪುಕ್ಕುಸಸ್ಸ ಊರು ಮುದುಕೋ"ತಿ ಯೇಭುಯ್ಯೇನ ತಸ್ಸ ಊರುಮ್ಹಿ ನಿಪಜ್ಜಥ। ಸೋ ಪನೇಸ ವಣಬನ್ಧಪಿಲೋತಿಕಾಯ ಫಸ್ಸೋ, ದೇವಾತಿ।

ರಾಜಾ ತಮ್ಪಿ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಸಚ್ಚಂ ಪುಕ್ಕುಸಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಸಚ್ಚಂ ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ತಮ್ಪಿ ಬನ್ಧನಾಗಾರಂ ಪವೇಸಾಪೇಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಕಾಮಿನ್ದಸ್ಸಪಿ ರಹಸ್ಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

"ಆಬಾಧೋಯಂ ಅಸಬ್ಭಿರೂಪೋ, ಕಾಮಿನ್ದೋ ನರದೇವೇನ ಫುಟ್ಠೋ।
ಪುತ್ತಸ್ಸ ರಹೋಗತೋ ಅಸಂಸಿ, ಗುಯ್ಹಂ ಪಾತುಕತಂ ಸುತಂ ಮಮೇತ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೧೯)।

ತತ್ಥ **ಅಸಬ್ಭಿರೂಪೋ**ತಿ ಯೇನ ಸೋ ಆಬಾಧೇನ ಫುಟ್ಠೋ ಉಮ್ಮತ್ತಕಸುನಖೋ ವಿಯ ವಿರವತಿ, ಸೋ ನರದೇವಯಕ್ಖಾಬಾಧೋ ಅಸಬ್ಭಿಜಾತಿಕೋ ಲಾಮಕೋ, ರಾಜಕುಲಂ ಪವಿಸಿತುಂ ನ ಯುತ್ತೋ, ಮಹಾರಾಜಾತಿ ವದತಿ।

ರಾಜಾ ತಮ್ಪಿ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಸಚ್ಚಂ ಕಾಮಿನ್ದಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಸಚ್ಚಂ ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ತಮ್ಪಿ ಬನ್ಧನಾಗಾರಂ ಪವೇಸಾಪೇಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ದೇವಿನ್ದಸ್ಸಪಿ ರಹಸ್ಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

“ಅಟ್ಠವಙ್ಕಂ ಮಣಿರತನಂ ಉಳಾರಂ, ಸಕ್ಕೋ ತೇ ಅದದಾ ಪಿತಾಮಹಸ್ಸ।
ದೇವಿನ್ದಸ್ಸ ಗತಂ ತದಜ್ಜ ಹತ್ಥಂ, ಮಾತುಚ್ಚ ರಹೋಗತೋ ಅಸಂಸಿ।
ಗುಯ್ಹಂ ಪಾತುಕತಂ ಸುತಂ ಮಮೇತ”ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೩೦)।

ತತ್ಥ **ಪಿತಾಮಹಸ್ಸಾ**ತಿ ತವ ಪಿತಾಮಹಸ್ಸ ಕುಸರಾಜಸ್ಸ। **ತದಜ್ಜ ಹತ್ಥ**ನ್ತಿ ತಂ ಮಙ್ಗಲಸಮ್ಮತಂ ಮಣಿರತನಂ ಅಜ್ಜ ದೇವಿನ್ದಸ್ಸ ಹತ್ಥಗತಂ, ಮಹಾರಾಜಾತಿ।

ರಾಜಾ ತಮ್ಪಿ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ “ಸಚ್ಚಂ ದೇವಿನ್ದಾ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ “ಸಚ್ಚಂ ದೇವಾ”ತಿ ವುತ್ತೇ ತಮ್ಪಿ ಬನ್ಧನಾಗಾರಂ ಪವೇಸಾಪೇಸಿ। ಏವಂ “ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ವಧಿಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ಬನ್ಧನಾಗಾರಂ ಪವಿಟ್ಠಾ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ “ಮಹಾರಾಜ, ಇಮಿನಾ ಕಾರಣೇನಾಹಂ ‘ಅತ್ತನೋ ಗುಯ್ಹಂ ಪರಸ್ಸ ನ ಕಥೇತಬ್ಬ’ನ್ತಿ ವದಾಮಿ, ವದನ್ತಾ ಪನ ಮಹಾವಿನಾಸಂ ಪತ್ತಾ”ತಿ ವತ್ವಾ ಉತ್ತರಿ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋ ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ –

“ಗುಯ್ಹಸ್ಸ ಹಿ ಗುಯ್ಹಮೇವ ಸಾಧು, ನ ಗುಯ್ಹಸ್ಸ ಪಸತ್ಥಮಾವಿಕಮ್ಮಂ।
ಅನಿಪ್ಫನ್ನತಾ ಸಹೇಯ್ಯ ಧೀರೋ, ನಿಪ್ಫನ್ನೋವ ಯಥಾಸುಖಂ ಭಣೇಯ್ಯ॥

“ನ ಗುಯ್ಹಮತ್ಥಂ ವಿವರೇಯ್ಯ, ರಕ್ಖೇಯ್ಯ ನಂ ಯಥಾ ನಿಧಿಂ।
ನ ಹಿ ಪಾತುಕತೋ ಸಾಧು, ಗುಯ್ಹೋ ಅತ್ಥೋ ಪಜಾನತಾ॥

“ಥಿಯಾ ಗುಯ್ಹಂ ನ ಸಂಸೇಯ್ಯ, ಅಮಿತ್ತಸ್ಸ ಚ ಪಣ್ಡಿತೋ।
ಯೋ ಚಾಮಿಸೇನ ಸಂಹೀರೋ, ಹದಯತ್ಥೇನೋ ಚ ಯೋ ನರೋ॥

“ಗುಯ್ಹಮತ್ಥಂ ಅಸಮ್ಬುದ್ಧಂ, ಸಮ್ಬೋಧಯತಿ ಯೋ ನರೋ।
ಮನ್ತಭೇದಭಯಾ ತಸ್ಸ, ದಾಸಭೂತೋ ತಿತಿಕ್ಖತಿ॥

“ಯಾವನ್ತೋ ಪುರಿಸಸ್ಸತ್ಥಂ, ಗುಯ್ಹಂ ಜಾನನ್ತಿ ಮನ್ತಿನಂ।
ತಾವನ್ತೋ ತಸ್ಸ ಉಬ್ಬೇಗಾ, ತಸ್ಮಾ ಗುಯ್ಹಂ ನ ವಿಸ್ಸಜೇ॥

“ವಿವಿಚ್ಚ ಭಾಸೇಯ್ಯ ದಿವಾ ರಹಸ್ಸಂ, ರತ್ತಿಂ ಗಿರಂ ನಾತಿವೇಲಂ ಪಮುಞ್ಚೇ।
ಉಪಸ್ಸುತಿಕಾ ಹಿ ಸುಣನ್ತಿ ಮನ್ತಂ, ತಸ್ಮಾ ಮನ್ತೋ ಖಿಪ್ಪಮುಪೇತಿ ಭೇದ”ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೫.೩೩೧-೩೩೬)।

ತತ್ಥ **ಅಮಿತ್ತಸ್ಸ ಚಾ**ತಿ ಇತ್ಥಿಯಾ ಚ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕಸ್ಸ ಚ ನ ಕಥೇಯ್ಯ। **ಸಂಹೀರೋ**ತಿ ಯೋ ಚ ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಆಮಿಸೇನ ಸಂಹೀರತಿ ಉಪಲಾಪತಿ ಸಙ್ಗಹಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಸಪಿ ನ ಸಂಸೇಯ್ಯ। **ಹದಯತ್ಥೇನೋ**ತಿ ಯೋ ಚ ಅಮಿತ್ತೋ ಮಿತ್ತಪತಿರೂಪಕೋ ಮುಖೇನ ಅಞ್ಞಂ ಕಥೇತಿ, ಹದಯೇನ ಅಞ್ಞಂ ಚಿನ್ತೇತಿ, ತಸ್ಸಪಿ ನ ಸಂಸೇಯ್ಯ। **ಅಸಮ್ಬುದ್ಧ**ನ್ತಿ ಪರೇಹಿ ಅಞ್ಞಾತಂ। “ಅಸಮ್ಬೋಧ”ನ್ತಿಪಿ ಪಾಠೋ, ಪರೇಸಂ ಬೋಧೇತುಂ ಅಯುತ್ತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತಿತಿಕ್ಖತೀ**ತಿ ತಸ್ಸ ಅಕ್ಕೋಸಮ್ಪಿ ಪರಿಭಾಸಮ್ಪಿ ಪಹಾರಮ್ಪಿ ದಾಸೋ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ಅಧಿವಾಸೇತಿ। **ಮನ್ತಿನ**ನ್ತಿ ಮನ್ತಿತಂ, ಮನ್ತೀನಂ ವಾ ಅನ್ತರೇ ಯಾವನ್ತೋ ಜಾನನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತಾವನ್ತೋ**ತಿ ತೇ ಗುಯ್ಹಜಾನನಕೇ ಪಟಿಚ್ಚ ತತ್ತಕಾ ತಸ್ಸ ಉಬ್ಬೇಗಾ ಸನ್ತಾಸಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ। **ನ ವಿಸ್ಸಜೇ**ತಿ ನ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಯ್ಯ ಪರಂ ನ ಜಾನಾಪೇಯ್ಯ। **ವಿವಿಚ್ಚಾ**ತಿ ಸಚೇ ದಿವಾ ರಹಸ್ಸಂ ಮನ್ತೇತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, ವಿವಿತ್ತಂ ಓಕಾಸಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಸುಪ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಟ್ಠಾನೇ ಮನ್ತೇಯ್ಯ। **ನಾತಿವೇಲ**ನ್ತಿ ರತ್ತಿಂ ರಹಸ್ಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಪನ ಅತಿವೇಲಂ ಮರಿಯಾದಾತಿಕ್ಕನ್ತಂ ಮಹಾಸದ್ದಂ ಕರೋನ್ತೋ ಗಿರಂ ನಪ್ಪಮುಞ್ಚೇಯ್ಯ।

ಉಪಸ್ಸುತಿಕಾ ಹೀತಿ ಮನ್ತನಟ್ಠಾನಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ತಿರೋಕುಟ್ಟಾದೀಸು ಠತ್ವಾ ಸೋತಾರೋ। **ತಸ್ಮಾ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ತೇನ ಕಾರಣೇನ ಸೋ ಮನ್ತೋ ಖಿಪ್ಪಮೇವ ಭೇದಮುಪಾಗಮೀತಿ।

ರಾಜಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ "ಏತೇ ಸಯಂ ರಾಜವೇರಿನೋ ಹುತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಮಮ ವೇರಿಂ ಕರೋನ್ತೀ"ತಿ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ "ಗಚ್ಛಥ ನೇ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಾಪೇತ್ವಾ ಸೂಲೇಸು ವಾ ಉತ್ತಾಸೇಥ, ಸೀಸಾನಿ ವಾ ತೇಸಂ ಛಿನ್ದಥಾ"ತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। ತೇಸು ಪಚ್ಛಾಬಾಹಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಚತುಕ್ಕೇ ಚತುಕ್ಕೇ ಕಸಾಹಿ ಪಹಾರಸಹಸ್ಸಂ ದತ್ವಾ ನೀಯಮಾನೇಸು ಪಣ್ಡಿತೋ "ದೇವ, ಇಮೇ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪೋರಾಣಕಾ ಅಮಚ್ಚಾ, ಖಮಥ ನೇಸಂ ಅಪರಾಧ"ನ್ತಿ ರಾಜಾನಂ ಖಮಾಪೇಸಿ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಸಾಧೂ"ತಿ ತೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತಸ್ಸೇವ ದಾಸೇ ಕತ್ವಾ ಅದಾಸಿ। ಸೋ ಪನ ತೇ ತತ್ಥೇವ ಭುಜಿಸ್ಸೇ ಅಕಾಸಿ। ರಾಜಾ "ತೇನ ಹಿ ಮಮ ವಿಜಿತೇ ಮಾ ವಸನ್ತೂ"ತಿ ಪಬ್ಬಾಜನೀಯಕಮ್ಮಂ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ "ಖಮಥ, ದೇವ, ಏತೇಸಂ ಅನ್ಧಬಾಲಾನಂ ದೋಸ"ನ್ತಿ ಖಮಾಪೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಠಾನನ್ತರಾನಿ ಪುನ ಪಾಕತಿಕಾನಿ ಕಾರೇಸಿ। ರಾಜಾ "ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತೇಸುಪಿ ತಾವಸ್ಸ ಏವರೂಪಾ ಮೇತ್ತಾ ಭವತಿ, ಅಞ್ಞೇಸು ಜನೇಸು ಕಥಂ ನ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಅತಿವಿಯ ಪಸನ್ನೋ ಅಹೋಸಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಉದ್ಧತದಾಠಾ ವಿಯ ಸಪ್ಪಾ ನಿಬ್ಬಿಸಾ ಹುತ್ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಥೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿಂಸು।

ಪಞ್ಚಪಣ್ಡಿತಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ನಿಟ್ಠಿತಾ ಚ ಪರಿಭಿನ್ನಕಥಾ।

ಯುದ್ಧಪರಾಜಯಕಣ್ಡಂ

ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪಣ್ಡಿತೋವ ರಞ್ಞೋ ಅತ್ಥಞ್ಚ ಧಮ್ಮಞ್ಚ ಅನುಸಾಸತಿ। ಸೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ರಞ್ಞೋ ಸೇತಛತ್ತಮತ್ತಮೇವ, ರಜ್ಜಂ ಪನ ಅಹಮೇವ ವಿಚಾರೇಮಿ , ಮಯಾ ಅಪ್ಪಮತ್ತೇನ ಭವಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ಸೋ ನಗರೇ ಮಹಾಪಾಕಾರಂ ನಾಮ ಕಾರೇಸಿ, ತಥಾ ಅನುಪಾಕಾರಞ್ಚ ದ್ವಾರಟ್ಟಾಲಕೇ ಅನ್ತರಟ್ಟಾಲಕೇ ಉದಕಪರಿಖಂ ಕದ್ದಮಪರಿಖಂ ಸುಕ್ಖಪರಿಖನ್ತಿ ತಿಸ್ಸೋ ಪರಿಖಾಯೋ ಕಾರೇಸಿ, ಅನ್ತೋನಗರೇ ಜಿಣ್ಣಗೇಹಾನಿ ಪಟಿಸಙ್ಖರಾಪೇಸಿ, ಮಹಾಪೋಕ್ಖರಣಿಯೋ ಕಾರೇತ್ವಾ ತಾಸು ಉದಕನಿಧಾನಂ ಕಾರೇಸಿ, ನಗರೇ ಸಬ್ಬಕೋಟ್ಠಾಗಾರಾನಿ ಧಞ್ಞಸ್ಸ ಪೂರಾಪೇಸಿ, ಹಿಮವನ್ತಪ್ಪದೇಸತೋ ಕುಲುಪಕತಾಪಸೇಹಿ ಕುದ್ರೂಸಕುಮುದಬೀಜಾನಿ ಆಹರಾಪೇಸಿ, ಉದಕನಿದ್ಧಮನಾನಿ ಸೋಧಾಪೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ರೋಪಾಪೇಸಿ, ಬಹಿನಗರೇಪಿ ಜಿಣ್ಣಸಾಲಾಪಟಿಸಙ್ಖರಣಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇಸಿ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ? ಅನಾಗತಭಯಪಟಿಬಾಹನತ್ಥಂ। ತತೋ ತತೋ ಆಗತವಾಣಿಜಕೇಪಿ "ಸಮ್ಮಾ, ತುಮ್ಹೇ ಕುತೋ ಆಗತತ್ಥಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಅಸುಕಟ್ಠಾನತೋ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞಾ ಕಿಂ ಪಿಯ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಅಸುಕಂ ನಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ತೇಸಂ ಸಮ್ಮಾನಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಉಯ್ಯೋಜೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಏಕಸತೇ ಯೋಧೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಸಮ್ಮಾ, ಮಯಾ ದಿನ್ನೇ ಪಣ್ಣಾಕಾರೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಏಕಸತರಾಜಧಾನಿಯೋ ಗನ್ತ್ವಾ ಇಮೇ ಪಣ್ಣಾಕಾರೇ ಅತ್ತನೋ ಪಿಯಕಾಮತಾಯ ತೇಸಂ ರಾಜೂನಂ ದತ್ವಾ ತೇಯೇವ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಾ ತೇಸಂ ಕಿರಿಯಂ ವಾ ಮನ್ತಂ ವಾ ಞತ್ವಾ ಮಯ್ಹಂ ಸಾಸನಂ ಪೇಸೇನ್ತಾ ತತ್ಥೇವ ವಸಥ, ಅಹಂ ವೋ ಪುತ್ತದಾರಂ ಪೋಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಕೇಸಞ್ಚಿ ಕುಣ್ಡಲೇ, ಕೇಸಞ್ಚಿ ಪಾದುಕಾಯೋ, ಕೇಸಞ್ಚಿ ಖಗ್ಗೇ, ಕೇಸಞ್ಚಿ ಸುವಣ್ಣಮಾಲಾಯೋ ಅಕ್ಖರಾನಿ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ "ಯದಾ ಮಮ ಕಿಚ್ಚಂ ಅತ್ಥಿ, ತದಾ ಪಞ್ಞಾಯನ್ತೂ"ತಿ ಅಧಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ತೇಸಂ ಹತ್ಥೇ ದತ್ವಾ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ತೇಸಂ ತೇಸಂ ರಾಜೂನಂ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ದತ್ವಾ "ಕೇನತ್ಥೇನಾಗತಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತುಮ್ಹೇವ ಉಪಟ್ಠಾತುಂ ಆಗತಮ್ಹಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಕುತೋ ಆಗತತ್ಥಾ"ತಿ ಪುಟ್ಠಾ ಆಗತಟ್ಠಾನಂ ಅವತ್ವಾ ಅಞ್ಞಾನಿ ಠಾನಾನಿ ಆಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ "ತೇನ ಹಿ ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತೇ ಉಪಟ್ಠಹನ್ತಾ ತೇಸಂ ಅಬ್ಭನ್ತರಿಕಾ ಅಹೇಸುಂ।

ತದಾ ಕಪಿಲರಟ್ಠೇ ಸಙ್ಖಬಲಕೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ಆವುಧಾನಿ ಸಜ್ಜಾಪೇಸಿ, ಸೇನಂ ಸಙ್ಕಡ್ಢಿ। ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸೋ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸಾಸನಂ ಪೇಸೇಸಿ "ಸಾಮಿ, ಮಯಂ ಇಧ ಪವತ್ತಿಂ 'ಇದಂ ನಾಮ ಕರಿಸ್ಸತೀ'ತಿ ನ ಜಾನಾಮ,

ಆವುಧಾನಿ ಸಜ್ಜಾಪೇತಿ, ಸೇನಂ ಸಙ್ಕಡ್ಢತಿ, ತುಮ್ಹೇ ಪುರಿಸವಿಸೇಸೇ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಇದಂ ಪವತ್ತಿಂ ತಥತೋ ಜಾನಾಥಾ"ತಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಸುವಪೋತಕಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಸಮ್ಮ, ಕಪಿಲರಟ್ಠೇ ಸಙ್ಖಬಲಕೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ಆವುಧಾನಿ ಸಜ್ಜಾಪೇಸಿ, ತ್ವಂ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ 'ಇಮಂ ನಾಮ ಕರೋತೀ'ತಿ ತಥತೋ ಞತ್ವಾ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪಂ ಆಹಿಣ್ಡಿತ್ವಾ ಮಯ್ಹಂ ಪವತ್ತಿಂ ಆಹರಾಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಮಧುಲಾಜೇ ಖಾದಾಪೇತ್ವಾ ಮಧುಪಾನೀಯಂ ಪಾಯೇತ್ವಾ ಸತಪಾಕಸಹಸ್ಸಪಾಕೇಹಿ ತೇಲೇಹಿ ಪಕ್ಖನ್ತರಂ ಮಕ್ಖೇತ್ವಾ ಪಾಚೀನಸೀಹಪಞ್ಜರೇ ಠತ್ವಾ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸಿ। ಸೋಪಿ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಾ ತಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಪವತ್ತಿಂ ತಥತೋ ಞತ್ವಾ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪಂ ಪರಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಕಪಿಲರಟ್ಠೇ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರಂ ಪಾಪುಣಿ। ತದಾ ತತ್ಥ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಕೇವಟ್ಟೋ ನಾಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಅತ್ಥಞ್ಚ ಧಮ್ಮಞ್ಚ ಅನುಸಾಸತಿ, ಪಣ್ಡಿತೋ ಬ್ಯತ್ತೋ। ಸೋ ಪಚ್ಚೂಸಕಾಲೇ ಪಬುಜ್ಝಿತ್ವಾ ದೀಪಾಲೋಕೇನ ಅಲಙ್ಕತಪ್ಪಟಿಯತ್ತಂ ಸಿರಿಗಬ್ಭಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಮಹನ್ತಂ ಯಸಂ ದಿಸ್ವಾ "ಅಯಂ ಮಮ ಯಸೋ, ಕಸ್ಸ ಸನ್ತಕೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ನ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಸನ್ತಕೋ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ , ಏವರೂಪಂ ಪನ ಯಸದಾಯಕಂ ರಾಜಾನಂ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ಅಗ್ಗರಾಜಾನಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಅಹಞ್ಚ ಅಗ್ಗಪುರೋಹಿತೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಪಾತೋವ ನ್ಹತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಸುಖಂ ಸಯಥಾ"ತಿ ಸುಖಸೇಯ್ಯಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಆಮ, ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ರಾಜಾನಂ "ದೇವ, ಮನ್ತೇತಬ್ಬಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಆಹ। "ವದ, ಆಚರಿಯಾ"ತಿ। "ದೇವ, ಅನ್ತೋನಗರೇ ರಹೋ ನಾಮ ನ ಸಕ್ಕಾ ಲದ್ಧುಂ, ಉಯ್ಯಾನಂ ಗಚ್ಛಾಮಾ"ತಿ। "ಸಾಧು, ಆಚರಿಯಾ"ತಿ ರಾಜಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಉಯ್ಯಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಬಲಕಾಯಂ ಬಹಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಆರಕ್ಖಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಉಯ್ಯಾನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಮಙ್ಗಲಸಿಲಾಪಟ್ಟೇ ನಿಸೀದಿ।

ತದಾ ಸುವಪೋತಕೋಪಿ ತಂ ಕಿರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ "ಭವಿತಬ್ಬಮೇತ್ಥ ಕಾರಣೇನ, ಅಜ್ಜ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಸುಣಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಉಯ್ಯಾನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಮಙ್ಗಲಸಾಲರುಕ್ಖಸ್ಸ ಪತ್ತನ್ತರೇ ನಿಲೀಯಿತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। ರಾಜಾ "ಕಥೇಥ, ಆಚರಿಯಾ"ತಿ ಆಹ। "ಮಹಾರಾಜ, ತವ ಕಣ್ಣಂ ಇತೋ ಕರೋಹಿ, ಚತುಕ್ಕಣ್ಣೋವ ಮನ್ತೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ। ಸಚೇ, ಮಹಾರಾಜ, ಮಮ ವಚನಂ ಕರೇಯ್ಯಾಸಿ, ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ತಂ ಅಗ್ಗರಾಜಾನಂ ಕರೋಮೀ"ತಿ। ಸೋ ಮಹಾತಣ್ಹತಾಯ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಸೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ "ಕಥೇಥ, ಆಚರಿಯ, ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ ತೇ ವಚನ"ನ್ತಿ ಆಹ। "ದೇವ, ಮಯಂ ಸೇನಂ ಸಙ್ಕಡ್ಢಿತ್ವಾ ಪಠಮಂ ಖುದ್ದಕನಗರಂ ರುಮ್ಭಿತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮ, ಅಹಞ್ಹಿ ಚೂಳದ್ವಾರೇನ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವಕ್ಖಾಮಿ - ಮಹಾರಾಜ, ತವ ಯುದ್ಧೇನ ಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ, ಕೇವಲಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಕೋ ಹೋಹಿ, ತವ ರಜ್ಜಂ ತವೇವ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಯುಜ್ಝನ್ತೋ ಪನ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಬಲವಾಹನಸ್ಸ ಮಹನ್ತತಾಯ ಏಕನ್ತೇನ ಪರಾಜಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ। "ಸಚೇ ಮೇ ವಚನಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಸಙ್ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮ ನಂ। ನೋ ಚೇ, ಯುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ದ್ವೇ ಸೇನಾ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ನಗರಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮ, ತತೋ ಅಞ್ಞನ್ತಿ ಏತೇನುಪಾಯೇನ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ರಜ್ಜಂ ಗಹೇತ್ವಾ 'ಜಯಪಾನಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮಾ'ತಿ ವತ್ವಾ ಏಕಸತರಾಜಾನೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ನಗರಂ ಆನೇತ್ವಾ ಉಯ್ಯಾನೇ ಆಪಾನಮಣ್ಡಪಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ನಿಸಿನ್ನೇ ವಿಸಮಿಸ್ಸಕಂ ಸುರಂ ಪಾಯೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ರಾಜಾನೋ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಏಕಸತರಾಜಧಾನೀಸು ರಜ್ಜಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಹತ್ಥಗತಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮ। ಏವಂ ತ್ವಂ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ಅಗ್ಗರಾಜಾ ಭವಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ। ಸೋಪಿ "ಸಾಧು, ಆಚರಿಯ, ಏವಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವದತಿ। "ಮಹಾರಾಜ, ಚತುಕ್ಕಣ್ಣೋ ಮನ್ತೋ ನಾಮ, ಅಯಞ್ಹಿ ಮನ್ತೋ ನ ಸಕ್ಕಾ ಅಞ್ಞೇನ ಜಾನಿತುಂ, ತಸ್ಮಾ ಪಪಞ್ಚಂ ಅಕತ್ವಾ ಸೀಘಂ ನಿಕ್ಖಮಥಾ"ತಿ। ರಾಜಾ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ।

ಸುವಪೋತಕೋ ತಂ ಸುತ್ವಾ ತೇಸಂ ಮನ್ತಪರಿಯೋಸಾನೇ ಸಾಖಾಯಂ ಓಲಮ್ಬಕಂ ಓತಾರೇನ್ತೋ ವಿಯ ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸ ಸೀಸೇ ಥಕಣಪಿಣ್ಡಂ ಪಾತೇತ್ವಾ "ಕಿಮೇತ"ನ್ತಿ ಮುಖಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಉದ್ಧಂ ಓಲೋಕೇನ್ತಸ್ಸ ಅಪರಮ್ಪಿ ಮುಖೇ ಪಾತೇತ್ವಾ "ಕಿರಿ ಕಿರೀ"ತಿ ಸದ್ದಂ ವಿರವನ್ತೋ ಸಾಖತೋ ಉಪ್ಪತಿತ್ವಾ "ಕೇವಟ್ಟ, ತ್ವಂ ಚತುಕ್ಕಣ್ಣಮನ್ತೋತಿ ಮಞ್ಞಸಿ, ಇದಾನೇವ ಛಕ್ಕಣ್ಣೋ ಜಾತೋ, ಪುನ ಅಟ್ಠಕಣ್ಣೋ ಭವಿತ್ವಾ ಅನೇಕಸತಕಣ್ಣೋಪಿ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಗಣ್ಹಥ, ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿ ವದನ್ತಾನಞ್ಞೇವ ವಾತವೇಗೇನ ಮಿಥಿಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ನಿವೇಸನಂ ಪಾವಿಸಿ। ತಸ್ಸ ಪನ ಇದಂ ವತ್ತಂ - ಸಚೇ ಕುತೋಚಿ ಆಭತಸಾಸನಂ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸೇವ ಕಥೇತಬ್ಬಂ

ಹೋತಿ, ಅಥಸ್ಸ ಅಂಸಕೂಟೇ ಓತರತಿ, ಸಚೇ ಅಮರಾದೇವಿಯಾಪಿ ಸೋತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಉಚ್ಛಙ್ಗೇ ಓತರತಿ, ಸಚೇ ಮಹಾಜನೇನ ಸೋತಬ್ಬಂ, ಭೂಮಿಯಂ ಓತರತಿ। ತದಾ ಸೋ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಅಂಸಕೂಟೇ ಓತರಿ। ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ "ರಹಸ್ಸೇನ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಮಹಾಜನೋ ಪಟಿಕ್ಕಮಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಉಪರಿಪಾಸಾದತಲಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ "ಕಿಂ ತೇ, ತಾತ, ದಿಟ್ಠಂ ಸುತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಅಥಸ್ಸ ಸೋ "ಅಹಂ, ದೇವ, ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ವಿಚರನ್ತೋ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕೇ ಕಿಞ್ಚಿ ಗುಯ್ಹಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರೇ ಪನ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಪುರೋಹಿತೋ ಕೇವಟ್ಟೋ ನಾಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ರಾಜಾನಂ ಉಯ್ಯಾನಂ ನೇತ್ವಾ ಚತುಕ್ಕಣ್ಣಮನ್ತಂ ಗಣ್ಹಿ। ಅಥಾಹಂ ಸಾಖನ್ತರೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ತೇಸಂ ಮನ್ತಂ ಸುಣಿತ್ವಾ ಮನ್ತಪರಿಯೋಸಾನೇ ತಸ್ಸ ಸೀಸೇ ಚ ಮುಖೇ ಚ ಛಕಣಪಿಣ್ಡಂ ಪಾತೇತ್ವಾ ಆಗತೋಮ್ಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಕಥೇಸಿ। 'ರಞ್ಞಾ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ "ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ, ದೇವಾ"ತಿ ಆಹ।

ಅಥಸ್ಸ ಪಣ್ಡಿತೋ ಕತ್ತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕರಿತ್ವಾ ತಂ ಮುದುಪಚ್ಚತ್ಥರಣೇ ಸುವಣ್ಣಪಞ್ಜರೇ ಸುಟ್ಠು ಸಯಾಪೇತ್ವಾ "ಕೇವಟ್ಟೋ ಮಮ ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಪಣ್ಡಿತಭಾವಂ ನ ಜಾನಾತಿ ಮಞ್ಞೇ, ಅಹಂ ನ ದಾನಿಸ್ಸ ಮನ್ತಸ್ಸ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪುಣಿತುಂ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ನಗರತೋ ದುಗ್ಗತಕುಲಾನಿ ನೀಹರಾಪೇತ್ವಾ ಬಹಿ ನಿವಾಸಾಪೇಸಿ, ರಟ್ಠಜನಪದದ್ವಾರಗಾಮೇಸು ಸಮಿದ್ಧಾನಿ ಇಸ್ಸರಿಯಕುಲಾನಿ ಆಹರಿತ್ವಾ ಅನ್ತೋನಗರೇ ನಿವಾಸಾಪೇಸಿ, ಬಹುಂ ಧನಧಞ್ಞಂ ಕಾರೇಸಿ। ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋಪಿ ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸ ವಚನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸೇನಙ್ಗಪರಿವುತೋ ಗನ್ತ್ವಾ ಏಕಂ ಖುದ್ದಕನಗರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿ। ಕೇವಟ್ಟೋಪಿ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ತತ್ಥ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ತಂ ರಾಜಾನಂ ಸಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಕಮಕಾಸಿ। ದ್ವೇ ಸೇನಾ ಏಕತೋ ಕತ್ವಾ ತತೋ ಅಞ್ಞಂ ನಗರಂ ರುಮ್ಭತಿ। ಏತೇನುಪಾಯೇನ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಸಬ್ಬಾನಿ ತಾನಿ ನಗರಾನಿ ಗಣ್ಹಿ। ಏವಂ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸ ಓವಾದೇ ಠಿತೋ, ಠಪೇತ್ವಾ ವೇದೇಹರಾಜಾನಂ ಸೇಸರಾಜಾನೋ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಕೇ ಅಕಾಸಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪನ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾ "ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೇನ ಏತ್ತಕಾನಿ ನಗರಾನಿ ಗಹಿತಾನಿ , ಅಪ್ಪಮತ್ತೋ ಹೋತೂ"ತಿ ನಿಚ್ಚಂ ಸಾಸನಂ ಪಹಿಣಿಂಸು। ಸೋಪಿ ತೇಸಂ "ಅಹಂ ಇಧ ಅಪ್ಪಮತ್ತೋ ವಸಾಮಿ, ತುಮ್ಹೇಪಿ ಅನುಕ್ಕಣ್ಠನ್ತಾ ಅಪ್ಪಮತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ವಸಥಾ"ತಿ ಪಟಿಪೇಸೇಸಿ।

ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಸತ್ತದಿವಸಸತ್ತಮಾಸಾಧಿಕೇಹಿ ಸತ್ತಸಂವಚ್ಛರೇಹಿ ವಿದೇಹರಜ್ಜಂ ವಜ್ಜೇತ್ವಾ ಸೇಸಂ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ರಜ್ಜಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕೇವಟ್ಟಂ ಆಹ - "ಆಚರಿಯ, ಮಿಥಿಲಾಯಂ ವಿದೇಹರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹಾಮಾ"ತಿ। "ಮಹಾರಾಜ, ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ವಸನನಗರೇ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ ನ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮ। ಸೋ ಹಿ ಏವಂ ಞಾಣಸಮ್ಪನ್ನೋ ಏವಂ ಉಪಾಯಕುಸಲೋ"ತಿ ಸೋ ವಿತ್ಥಾರೇತ್ವಾ ಚನ್ದಮಣ್ಡಲಂ ಉಟ್ಠಾಪೇನ್ತೋ ವಿಯ ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಗುಣೇ ಕಥೇಸಿ। ಅಯಞ್ಚ ಸಯಮ್ಪಿ ಉಪಾಯಕುಸಲೋವ, ತಸ್ಮಾ "ಮಿಥಿಲನಗರಂ ನಾಮ ದೇವ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಂ, ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ರಜ್ಜಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಹೋತಿ, ಕಿಂ ನೋ ಏತೇನಾ"ತಿ ಉಪಾಯೇನೇವ ರಾಜಾನಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖಾಪೇಸಿ। ಸೇಸರಾಜಾನೋಪಿ "ಮಯಂ ಮಿಥಿಲರಜ್ಜಂ ಗಹೇತ್ವಾವ ಜಯಪಾನಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವದನ್ತಿ। ಕೇವಟ್ಟೋ ತೇಪಿ ನಿವಾರೇತ್ವಾ "ವಿದೇಹರಜ್ಜಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ಸೋಪಿ ರಾಜಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸನ್ತಕೋವ, ತಸ್ಮಾ ನಿವತ್ತಥಾ"ತಿ ತೇ ಉಪಾಯೇನೇವ ಬೋಧೇಸಿ। ತೇ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ನಿವತ್ತಿಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾ ಸಾಸನಂ ಪೇಸಯಿಂಸು "ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಏಕಸತರಾಜಪರಿವುತೋ ಮಿಥಿಲಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೋವ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ನಗರಮೇವ ಗತೋ"ತಿ। ಸೋಪಿ ತೇಸಂ "ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಸ್ಸ ಕಿರಿಯಂ ಜಾನನ್ತೂ"ತಿ ಪಟಿಪೇಸೇಸಿ। ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋಪಿ ಕೇವಟ್ಟೇನ ಸದ್ಧಿಂ "ಇದಾನಿ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಮನ್ತೇತ್ವಾ "ಜಯಪಾನಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಉಯ್ಯಾನಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಚಾಟಿಸತೇಸು ಚಾಟಿಸಹಸ್ಸೇಸು ಸುರಂ ಠಪೇಥ, ನಾನಾವಿಧಾನಿ ಚ ಮಚ್ಛಮಂಸಾದೀನಿ ಉಪನೇಥಾ"ತಿ ಸೇವಕೇ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸುಂ। ತೇ ಪನ "ವಿಸೇನ ಸುರಂ ಯೋಜೇತ್ವಾ ರಾಜಾನೋ ಮಾರೇತುಕಾಮೋ"ತಿ ನ ಜಾನಿಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ಸುವಪೋತಕಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಾ ಸುತತ್ತಾ ತಥತೋ ಜಾನಿತ್ವಾ "ನೇಸಂ ಸುರಾಪಾನದಿವಸಂ ತಥತೋ ಜಾನಿತ್ವಾ ಮಮ ಪೇಸೇಥಾ"ತಿ ಪಟಿಸಾಸನಂ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇ ತಥಾ ಕರಿಂಸು।

ಪಣ್ಡಿತೋ “ಮಾದಿಸೇ ಧರಮಾನೇ ಏತ್ತಕಾನಂ ರಾಜೂನಂ ಮರಣಂ ಅಯುತ್ತಂ, ಅವಸ್ಸಯೋ ನೇಸಂ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಸಹಜಾತಂ ಯೋಧಸಹಸ್ಸಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ “ಸಮ್ಮಾ, ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಕಿರ ಉಯ್ಯಾನಂ ಅಲಙ್ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಏಕಸತರಾಜಪರಿವುತೋ ಸುರಂ ಪಾತುಕಾಮೋ, ತುಮ್ಹೇ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜೂನಂ ಆಸನೇಸು ಪಞ್ಞತ್ತೇಸು ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿ ಅನಿಸಿನ್ನೇಯೇವ ‘ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಅನನ್ತರಂ ಮಹಾರಹಂ ಆಸನಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋವ ದೇಥಾ’ತಿ ವದನ್ತಾ ಗಹೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಪುರಿಸೇಹಿ ‘ತುಮ್ಹೇ ಕಸ್ಸ ಪುರಿಸಾ’ತಿ ವುತ್ತೇ ‘ವಿದೇಹರಾಜಸ್ಸಾ’ತಿ ವದೇಯ್ಯಾಥ। ತೇ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ‘ಮಯಂ ಸತ್ತದಿವಸಸತ್ತಮಾಸಾಧಿಕಾನಿ ಸತ್ತವಸ್ಸಾನಿ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹನ್ತಾ ಏಕದಿವಸಮ್ಪಿ ವಿದೇಹರಾಜಾನಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮ, ಕಿಂ ರಾಜಾ ನಾಮೇಸ, ಗಚ್ಛಥ ಪರಿಯನ್ತೇ ಆಸನಂ ಗಣ್ಹಥಾ’ತಿ ವದನ್ತಾ ಕಲಹಂ ಕರಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಅಥ ತುಮ್ಹೇ ‘ಠಪೇತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಂ ಅಞ್ಞೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಉತ್ತರಿತರೋ ಇಧ ನತ್ಥೀ’ತಿ ಕಲಹಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಆಸನಮತ್ತಮ್ಪಿ ಅಲಭನ್ತಾ ‘ನ ದಾನಿ ವೋ ಸುರಂ ಪಾತುಂ ಮಚ್ಛಮಂಸಂ ಖಾದಿತುಂ ದಸ್ಸಾಮಾ’ತಿ ನದನ್ತಾ ವಗ್ಗನ್ತಾ ಮಹಾಘೋಸಂ ಕರೋನ್ತಾ ತೇಸಂ ಸನ್ತಾಸಂ ಜನೇನ್ತಾ ಮಹನ್ತೇಹಿ ಲೇಡ್ಡುದಣ್ಡೇಹಿ ಸಬ್ಬಚಾಟಿಯೋ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಮಚ್ಛಮಂಸಂ ವಿಪ್ಪಕಿರಿತ್ವಾ ಅಪರಿಭೋಗಂ ಕತ್ವಾ ಜವೇನ ಸೇನಾಯ ಅನ್ತರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ದೇವನಗರಂ ಪವಿಟ್ಠಾ ಅಸುರಾ ವಿಯ ಉಲ್ಲೋಳಂ ಉಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ‘ಮಯಂ ಮಿಥಿಲನಗರೇ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪುರಿಸಾ, ಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಅಮ್ಹೇ ಗಣ್ಹಥಾ’ತಿ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಆಗತಭಾವಂ ಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛಥಾ”ತಿ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇ “ಸಾಧೂ”ತಿ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಸನ್ನದ್ಧಪಞ್ಚಾವುಧಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ನನ್ದನವನಮಿವ ಅಲಙ್ಕತಉಯ್ಯಾನಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಸಮುಸ್ಸಿತಸೇತಚ್ಛತ್ತೇ ಏಕಸತರಾಜಪಲ್ಲಙ್ಕೇ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕತಪ್ಪಟಿಯತ್ತಂ ಸಿರಿವಿಭವಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೇನ ವುತ್ತನಿಯಾಮೇನೇವ ಸಬ್ಬಂ ಕತ್ವಾ ಮಹಾಜನಂ ಸಙ್ಖೋಭೇತ್ವಾ ಮಿಥಿಲಾಭಿಮುಖಾ ಪಕ್ಕಮಿಂಸು। ರಾಜಪುರಿಸಾಪಿ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ತೇಸಂ ರಾಜೂನಂ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋಪಿ “ಏವರೂಪಸ್ಸ ನಾಮ ಮೇ ವಿಸಯೋಗಸ್ಸ ಅನ್ತರಾಯೋ ಕತೋ”ತಿ ಕುಜ್ಝಿ। ರಾಜಾನೋಪಿ “ಅಮ್ಹಾಕಂ ಜಯಪಾನಂ ಪಾತುಂ ನಾದಾಸೀ”ತಿ ಕುಜ್ಝಿಂಸು। ಬಲಕಾಯಾಪಿ “ಮಯಂ ಅಮೂಲಕಂ ಸುರಂ ಪಾತುಂ ನ ಲಭಿಮ್ಹಾ”ತಿ ಕುಜ್ಝಿಂಸು।

ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ತೇ ರಾಜಾನೋ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ “ಏಥ, ಭೋ, ಮಿಥಿಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವಿದೇಹರಾಜಸ್ಸ ಖಗ್ಗೇನ ಸೀಸಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಪಾದೇಹಿ ಅಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಾ ಜಯಪಾನಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮ, ಸೇನಂ ಗಮನಸಜ್ಜಂ ಕರೋಥಾ”ತಿ ವತ್ವಾ ಪುನ ರಹೋಗತೋ ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸಪಿ ಏತಮತ್ಥಂ ಕಥೇತ್ವಾ “ಅಮ್ಹಾಕಂ ಏವರೂಪಸ್ಸ ಮನ್ತಸ್ಸ ಅನ್ತರಾಯಕರಂ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮ, ಏಕಸತರಾಜೂನಂ ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖಾಯ ಸೇನಾಯ ಪರಿವುತಾ ಗಚ್ಛಾಮ, ಏಥ, ಆಚರಿಯಾ”ತಿ ಆಹ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಅತ್ತನೋ ಪಣ್ಡಿತಭಾವೇನ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಂ ಜಿನಿತುಂ ನಾಮ ನ ಸಕ್ಕಾ, ಅಮ್ಹಾಕಂಯೇವ ಲಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ನಿವತ್ತಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ ನ”ನ್ತಿ। ಅಥ ನಂ ಏವಮಾಹ – “ಮಹಾರಾಜ, ನ ಏಸ ವಿದೇಹರಾಜಸ್ಸ ಥಾಮೋ, ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸಂವಿಧಾನಮೇತಂ, ಮಹಾನುಭಾವೋ ಪನೇಸ, ತೇನ ರಕ್ಖಿತಾ ಮಿಥಿಲಾ ಸೀಹರಕ್ಖಿತಗುಹಾ ವಿಯ ನ ಸಕ್ಕಾ ಕೇನಚಿ ಗಹೇತುಂ, ಕೇವಲಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಲಜ್ಜನಕಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಲಂ ತತ್ಥ ಗಮನೇನಾ”ತಿ। ರಾಜಾ ಪನ ಖತ್ತಿಯಮಾನೇನ ಇಸ್ಸರಿಯಮದೇನ ಮತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ “ಕಿಂ ಸೋ ಕರಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ವತ್ವಾ ಏಕಸತರಾಜಪರಿವುತೋ ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖಾಯ ಸೇನಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಕ್ಖಮಿ। ಕೇವಟ್ಟೋಪಿ ಅತ್ತನೋ ಕಥಂ ಗಣ್ಹಾಪೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ “ರಞ್ಞೋ ಪಚ್ಚನೀಕವುತ್ತಿ ನಾಮ ಅಯುತ್ತಾ”ತಿ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ನಿಕ್ಖಮಿ। ತೇಪಿ ಯೋಧಾ ಏಕರತ್ತೇನೇವ ಮಿಥಿಲಂ ಪತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ಕತಕಿಚ್ಚಂ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಕಥಯಿಂಸು। ಪಠಮಂ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾಪಿಸ್ಸ ಸಾಸನಂ ಪಹಿಣಿಂಸು। “ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ‘ವಿದೇಹರಾಜಾನಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ’ತಿ ಏಕಸತರಾಜಪರಿವುತೋ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಪಣ್ಡಿತೋ ಅಪ್ಪಮತ್ತೋ ಹೋತು, ಅಜ್ಜ ಅಸುಕಟ್ಠಾನಂ ನಾಮ ಆಗತೋ, ಅಜ್ಜ ಅಸುಕಟ್ಠಾನಂ, ಅಜ್ಜ ನಗರಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ನಿಬದ್ಧಂ ಪೇಸೇನ್ತಿಯೇವ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಅಪ್ಪಮತ್ತೋ ಅಹೋಸಿ। ವಿದೇಹರಾಜಾ ಪನ “ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಕಿರ ಇಮಂ ನಗರಂ ಗಹೇತುಂ ಆಗಚ್ಛತೀ”ತಿ ಪರಮ್ಪರಘೋಸೇನ ಅಸ್ಸೋಸಿ।

ಅಥ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಅಗ್ಗಪದೋಸೇಯೇವ ಉಕ್ಕಾಸತಸಹಸ್ಸೇನ ಧಾರಿಯಮಾನೇನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಸಕಲನಗರಂ ಪರಿವಾರೇಸಿ। ಅಥ ನಂ ಹತ್ಥಿಪಾಕಾರರಥಪಾಕಾರಾದೀಹಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ ತೇಸು ತೇಸು ಠಾನೇಸು ಬಲಗುಮ್ಬಂ ಠಪೇಸಿ। ಮನುಸ್ಸಾ ಉನ್ನಾದೇನ್ತಾ ಅಪ್ಫೋಟೇನ್ತಾ ಸೇಳೇನ್ತಾ ನಚ್ಚನ್ತಾ ಗಜ್ಜನ್ತಾ ತಜ್ಜೇನ್ತಾ ಮಹಾಘೋಸಂ ಕರೋನ್ತಾ ಅಟ್ಠಂಸು। ದೀಪೋಭಾಸೇನ ಚೇವ ಅಲಙ್ಕಾರೋಭಾಸೇನ ಚ ಸಕಲಸತ್ತಯೋಜನಿಕಾ ಮಿಥಿಲಾ ಏಕೋಭಾಸಾ ಅಹೋಸಿ। ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸರಥತೂರಿಯಾನಂ ಸದ್ದೇನ ಪಥವಿಯಾ ಭಿಜ್ಜನಕಾಲೋ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಉಲ್ಲೋಳಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ಅಜಾನನ್ತಾ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಉಲ್ಲೋಳಸದ್ದೋ ಜಾತೋ, ನ ಖೋ ಪನ ಮಯಂ ಜಾನಾಮ, ಕಿಂ ನಾಮೇತಂ, ವೀಮಂಸಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಆಹಂಸು। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ನು ಖೋ ಆಗತೋ ಭವೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಸೀಹಪಞ್ಜರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ತಸ್ಸಾಗಮನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಭೀತತಸಿತೋ "ನತ್ಥಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಜೀವಿತಂ, ಸಬ್ಬೇ ನೋ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ ಪಾಪೇಸ್ಸತೀ"ತಿ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸಲ್ಲಪನ್ತೋ ನಿಸೀದಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ತಸ್ಸಾಗತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಸೀಹೋ ವಿಯ ಅಛಮ್ಭಿತೋ ಸಕಲನಗರೇ ಆರಕ್ಖಂ ಸಂವಿದಹಿತ್ವಾ "ರಾಜಾನಂ ಅಸ್ಸಾಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ರಾಜಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾವ ಪಟಿಲದ್ಧಸ್ಸಾಸೋ ಹುತ್ವಾ "ಠಪೇತ್ವಾ ಮಮ ಪುತ್ತಂ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಂ ಅಞ್ಞೋ ಮಂ ಇಮಮ್ಹಾ ದುಕ್ಖಾ ಮೋಚೇತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ನಾಮ ನತ್ಥೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಲ್ಲಪನ್ತೋ ಆಹ -

೫೯೦."ಪಞ್ಚಾಲೋ ಸಬ್ಬಸೇನಾಯ, ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋಯಮಾಗತೋ।
ಸಾಯಂ ಪಞ್ಚಾಲಿಯಾ ಸೇನಾ, ಅಪ್ಪಮೇಯ್ಯೋ ಮಹೋಸಧ॥

೫೯೧."ವೀಥಿಮತೀ ಪತ್ತಿಮತೀ, ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಮಕೋವಿದಾ।
ಓಹಾರಿನೀ ಸದ್ದವತೀ, ಭೇರಿಸಙ್ಖಪ್ಪಬೋಧನಾ॥

೫೯೨."ಲೋಹವಿಜ್ಜಾಲಙ್ಕಾರಾಭಾ, ಧಜಿನೀ ವಾಮರೋಹಿನೀ।
ಸಿಪ್ಪಿಯೇಹಿ ಸುಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಸೂರೇಹಿ ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತಾ॥

೫೯೩."ದಸೇತ್ಥ ಪಣ್ಡಿತಾ ಆಹು, ಭೂರಿಪಞ್ಞಾ ರಹೋಗಮಾ।
ಮಾತಾ ಏಕಾದಸೀ ರಞ್ಞೋ, ಪಞ್ಚಾಲಿಯಂ ಪಸಾಸತಿ॥

೫೯೪."ಅಥೇತ್ಥೇಕಸತಂ ಖತ್ಯಾ, ಅನುಯನ್ತಾ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ಅಚ್ಛಿನ್ನರಟ್ಠಾ ಬ್ಯಥಿತಾ, ಪಞ್ಚಾಲಿಯಂ ವಸಂ ಗತಾ॥

೫೯೫."ಯಂವದಾ ತಕ್ಕರಾ ರಞ್ಞೋ, ಅಕಾಮಾ ಪಿಯಭಾಣಿನೋ।
ಪಞ್ಚಾಲಮನುಯಾಯನ್ತಿ, ಅಕಾಮಾ ವಸಿನೋ ಗತಾ॥

೫೯೬."ತಾಯ ಸೇನಾಯ ಮಿಥಿಲಾ, ತಿಸನ್ಧಿಪರಿವಾರಿತಾ।
ರಾಜಧಾನೀ ವಿದೇಹಾನಂ, ಸಮನ್ತಾ ಪರಿಖಞ್ಞತಿ॥

೫೯೭."ಉದ್ಧಂ ತಾರಕಜಾತಾವ, ಸಮನ್ತಾ ಪರಿವಾರಿತಾ।
ಮಹೋಸಧ ವಿಜಾನಾಹಿ, ಕಥಂ ಮೋಕ್ಖೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸಬ್ಬಸೇನಾಯಾ**ತಿ ಸಬ್ಬಾಯ ಏಕಸತರಾಜನಾಯಿಕಾಯ ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖಾಯ ಸೇನಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಆಗತೋ ಕಿರ, ತಾತಾತಿ ವದತಿ। **ಪಞ್ಚಾಲಿಯಾ**ತಿ ಪಞ್ಚಾಲರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಕಾ। **ವೀಥಿಮತೀ**ತಿ ವೀಥಿಯಾ ಆನೀತೇ ದಬ್ಬಸಮ್ಭಾರೇ ಗಹೇತ್ವಾ

ವಿಚರನ್ತೇನ ವಡ್ಢಕಿಗಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ। **ಪತ್ತಿಮತೀ**ತಿ ಪದಸಙ್ಖರೇನ ಬಲಕಾಯೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ। **ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಮಕೋವಿದಾ**ತಿ ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಮೇ ಕುಸಲಾ। **ಓಹಾರಿನೀ**ತಿ ಪರಸೇನಾಯ ಅನ್ತರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಅಪಞ್ಞಾಯನ್ತಾವ ಪರಸೀಸಂ ಆಹರಿತುಂ ಸಮತ್ಥಾ। **ಸದ್ದವತೀ**ತಿ ದಸಹಿ ಸದ್ದೇಹಿ ಅವಿವಿತ್ತಾ। **ಭೇರಿಸಙ್ಖಪ್ಪಬೋಧನಾ**ತಿ "ಏಥ ಯಾಥ ಯುಜ್ಝಥಾ"ತಿಆದೀನಿ ತತ್ಥ ವಚೀಭೇದೇನ ಜಾನಾಪೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ, ತಾದಿಸಾನಿ ಪನೇತ್ಥ ಕಿಚ್ಚಾನಿ ಭೇರಿಸಙ್ಖಸದ್ದೇಹೇವ ಬೋಧೇನ್ತೀತಿ ಭೇರಿಸಙ್ಖಪ್ಪಬೋಧನಾ। **ಲೋಹವಿಜ್ಜಾಲಙ್ಕಾರಾಭಾ**ತಿ ಏತ್ಥ **ಲೋಹವಿಜ್ಜಾ**ತಿ ಲೋಹಸಿಪ್ಪಾನಿ। ಸತ್ತರತನಪಟಿಮಣ್ಡಿತಾನಂ ಕವಚಚಮ್ಮಜಾಲಿಕಾಸೀಸಕರೇಣಿಕಾದೀನಂ ಏತಂ ನಾಮಂ। **ಅಲಙ್ಕಾರಾ**ತಿ ರಾಜಮಹಾಮತ್ತಾದೀನಂ ಅಲಙ್ಕಾರಾ। ತಸ್ಮಾ ಲೋಹವಿಜ್ಜಾಹಿ ಚೇವ ಅಲಙ್ಕಾರೇಹಿ ಚ ಭಾಸತೀತಿ ಲೋಹವಿಜ್ಜಾಲಙ್ಕಾರಾಭಾತಿ ಅಯಮೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ। **ಧಜಿನೀ**ತಿ ಸುವಣ್ಣಾದಿಪಟಿಮಣ್ಡಿತೇಹಿ ನಾನಾವತ್ಥಸಮುಜ್ಜಲೇಹಿ ರಥಾದೀಸು ಸಮುಸ್ಸಿತಧಜೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಾ। **ವಾಮರೋಹಿನೀ**ತಿ ಹತ್ಥೀ ಚ ಅಸ್ಸೇ ಚ ಆರೋಹನ್ತಾ ವಾಮಪಸ್ಸೇನ ಆರೋಹನ್ತಿ, ತೇನ "ವಾಮರೋಹಿನೀ"ತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ, ತೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಾ, ಅಪರಿಮಿತಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಸಮಾಕಿಣ್ಣಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಿಪ್ಪಿಯೇಹೀ**ತಿ ಹತ್ಥಿಸಿಪ್ಪಅಸ್ಸಸಿಪ್ಪಾದೀಸು ಅಟ್ಠಾರಸಸು ಸಿಪ್ಪೇಸು ನಿಪ್ಫತ್ತಿಂ ಪತ್ತೇಹಿ ಸುಟ್ಠು ಸಮನ್ನಾಗತಾ ಸುಸಮಾಕಿಣ್ಣಾ। **ಸೂರೇಹೀ**ತಿ ತಾತ, ಏಸಾ ಕಿರ ಸೇನಾ ಸೀಹಸಮಾನಪರಕ್ಕಮೇಹಿ ಸೂರಯೋಧೇಹಿ ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತಾ।

ಆಹೂತಿ ದಸ ಕಿರೇತ್ಥ ಸೇನಾಯ ಪಣ್ಡಿತಾತಿ ವದನ್ತಿ। **ಭೂರಿಪಞ್ಞಾ**ತಿ ಪಥವಿಸಮಾಯ ವಿಪುಲಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತಾ। **ರಹೋಗಮಾ**ತಿ ರಹೋ ಗಮನಸೀಲಾ ರಹೋ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಮನ್ತನಸೀಲಾ। ತೇ ಕಿರ ಏಕಾಹದ್ವೀಹಂ ಚಿನ್ತೇತುಂ ಲಭನ್ತಾ ಪಥವಿಂ ಪರಿವತ್ತೇತುಂ ಆಕಾಸೇ ಗಣ್ಹಿತುಂ ಸಮತ್ಥಾ। **ಏಕಾದಸೀ**ತಿ ತೇಹಿ ಕಿರ ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ ಅತಿರೇಕತರಪಞ್ಞಾ ಪಞ್ಚಾಲರಞ್ಞೋ ಮಾತಾ। ಸಾ ತೇಸಂ ಏಕಾದಸೀ ಹುತ್ವಾ ಪಞ್ಚಾಲಿಯಂ ಸೇನಂ ಪಸಾಸತಿ ಅನುಸಾಸತಿ।

ಏಕದಿವಸಂ ಕಿರೇಕೋ ಪುರಿಸೋ ಏಕಂ ತಣ್ಡುಲನಾಳಿಞ್ಚ ಪುಟಕಭತ್ತಞ್ಚ ಕಹಾಪಣಸಹಸ್ಸಞ್ಚ ಗಹೇತ್ವಾ "ನದಿಂ ತರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಓತಿಣ್ಣೋ ನದಿಮಜ್ಝಂ ಪತ್ವಾ ತರಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ತೀರೇ ಠಿತೇ ಮನುಸ್ಸೇ ಏವಮಾಹ - "ಅಮ್ಭೋ, ಮಮ ಹತ್ಥೇ ಏಕಾ ತಣ್ಡುಲನಾಳಿ ಪುಟಕಭತ್ತಂ ಕಹಾಪಣಸಹಸ್ಸಞ್ಚ ಅತ್ಥಿ, ಇತೋ ಯಂ ಮಯ್ಹಂ ರುಚ್ಚತಿ, ತಂ ದಸ್ಸಾಮಿ। ಯೋ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಸೋ ಮಂ ಉತ್ತಾರೇತೂ"ತಿ। ಅಥೇಕೋ ಥಾಮಸಮ್ಪನ್ನೋ ಪುರಿಸೋ ಗಾಳ್ಹಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ನದಿಂ ಓಗಾಹೇತ್ವಾ ತಂ ಹತ್ಥೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರತೀರಂ ಉತ್ತಾರೇತ್ವಾ "ದೇಹಿ ಮೇ ದಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಆಹ। "ಸೋ ತಣ್ಡುಲನಾಳಿಂ ವಾ ಪುಟಕಭತ್ತಂ ವಾ ಗಣ್ಹಾಹೀ"ತಿ । "ಸಮ್ಮ, ಅಹಂ ಜೀವಿತಂ ಅಗಣೇತ್ವಾ ತಂ ಉತ್ತಾರೇಸಿಂ, ನ ಮೇ ಏತೇಹಿ ಅತ್ಥೋ, ಕಹಾಪಣಂ ಮೇ ದೇಹೀ"ತಿ। ಅಹಂ "ಇತೋ ಮಯ್ಹಂ ಯಂ ರುಚ್ಚತಿ, ತಂ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅವಚಂ, ಇದಾನಿ ಮಯ್ಹಂ ಯಂ ರುಚ್ಚತಿ, ತಂ ದಮ್ಮಿ, ಇಚ್ಛನ್ತೋ ಗಣ್ಹಾತಿ। ಸೋ ಸಮೀಪೇ ಠಿತಸ್ಸ ಏಕಸ್ಸ ಕಥೇಸಿ। ಸೋಪಿ ತಂ "ಏಸ ಅತ್ತನೋ ರುಚ್ಚನಕಂ ತವ ದೇತಿ, ಗಣ್ಹಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಅಹಂ ನ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತಂ ಆದಾಯ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಯಾಮಚ್ಚಾನಂ ಆರೋಚೇಸಿ। ತೇಪಿ ಸಬ್ಬಂ ಸುತ್ವಾ ತಥೇವಾಹಂಸು। ಸೋ ತೇಸಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೇನ ಅತುಟ್ಠೋ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇಸಿ। ರಾಜಾಪಿ ವಿನಿಚ್ಛಯಾಮಚ್ಚೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಉಭಿನ್ನಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿತುಂ ಅಜಾನನ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಜೀವಿತಂ ಪಹಾಯ ನದಿಂ ಓತಿಣ್ಣಂ ಪರಜ್ಜಾಪೇಸಿ।

ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ರಞ್ಞೋ ಮಾತಾ ಚಲಾಕದೇವೀ ನಾಮ ಅವಿದೂರೇ ನಿಸಿನ್ನಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ರಞ್ಞೋ ದುಬ್ಬಿನಿಚ್ಛಿತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ತಾತ, ಇಮಂ ಅಡ್ಡಂ ಞತ್ವಾವ ಸುಟ್ಠು ವಿನಿಚ್ಛಿತ"ನ್ತಿ ಆಹ। "ಅಮ್ಮ, ಅಹಂ ಏತ್ತಕಂ ಜಾನಾಮಿ। ಸಚೇ ತುಮ್ಹೇ ಉತ್ತರಿತರಂ ಜಾನಾಥ, ತುಮ್ಹೇವ ವಿನಿಚ್ಛಿನಥಾ"ತಿ। ಸಾ "ಏವಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಂ ಪುರಿಸಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಏಹಿ, ತಾತ, ತವ ಹತ್ಥಗತಾನಿ ತೀಣಿಪಿ ಭೂಮಿಯಂ ಠಪೇಹೀ"ತಿ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ಠಪಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತ, ತ್ವಂ ಉದಕೇ ವುಯ್ಹಮಾನೋ ಇಮಸ್ಸ ಕಿಂ ಕಥೇಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಇದಂ ನಾಮಯ್ಯೇ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತೇನ ಹಿ ತವ ರುಚ್ಚನಕಂ ಗಣ್ಹಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಸಹಸ್ಸತ್ಥವಿಕಂ ಗಣ್ಹಿ। ಅಥ ನಂ ಸಾ ಥೋಕಂ ಗತಕಾಲೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತ, ಸಹಸ್ಸಂ ತೇ ರುಚ್ಚತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಆಮ, ರುಚ್ಚತೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತಾತ, ತಯಾ 'ಇತೋ ಯಂ ಮಯ್ಹಂ ರುಚ್ಚತಿ, ತಂ ದಸ್ಸಾಮೀ'ತಿ ಇಮಸ್ಸ ವುತ್ತಂ, ನ ವುತ್ತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ವುತ್ತಂ ದೇವೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತೇನ

ಹಿ ಇಮಂ ಸಹಸ್ಸಂ ಏತಸ್ಸ ದೇಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ದಾಪೇಸಿ। ಸೋ ರೋದನ್ತೋ ಪರಿದೇವನ್ತೋ ಅದಾಸಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ರಾಜಾ ಅಮಚ್ಚಾ ಚ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಸಾಧುಕಾರಂ ಪವತ್ತಯಿಂಸು। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಸ್ಸಾ ಪಣ್ಡಿತಭಾವೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಪಾಕಟೋ ಜಾತೋ। ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವಿದೇಹರಾಜಾ "ಮಾತಾ ಏಕಾದಸೀ ರಞ್ಞೋ"ತಿ ಆಹ।

ಖತ್ಯಾತಿ ಖತ್ತಿಯಾ। **ಅಚ್ಛಿನ್ನರಟ್ಠಾ**ತಿ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೇನ ಅಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಗಹಿತರಟ್ಠಾ। **ಬ್ಯಥಿತಾ**ತಿ ಮರಣಭಯಭೀತಾ ಅಞ್ಞಂ ಗಹೇತಬ್ಬಗಹಣಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತಾ। **ಪಞ್ಚಾಲಿಯಂ ವಸಂ ಗತಾ**ತಿ ಏತಸ್ಸ ಪಞ್ಚಾಲರಞ್ಞೋ ವಸಂ ಗತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸಾಮಿವಚನತ್ಥೇ ಹಿ ಏತಂ ಉಪಯೋಗವಚನಂ। **ಯಂವದಾ ತಕ್ಕರಾ**ತಿ ಯಂ ಮುಖೇನ ವದನ್ತಿ, ತಂ ರಞ್ಞೋ ಕಾತುಂ ಸಕ್ಕೋನ್ತಾವ। **ವಸಿನೋ ಗತಾ**ತಿ ಪುಬ್ಬೇ ಸಯಂವಸಿನೋ ಇದಾನಿ ಪನಸ್ಸ ವಸಂ ಗತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತಿಸನ್ಧೀ**ತಿ ಪಠಮಂ ಹತ್ಥಿಪಾಕಾರೇನ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಾ, ತತೋ ರಥಪಾಕಾರೇನ, ತತೋ ಅಸ್ಸಪಾಕಾರೇನ, ತತೋ ಯೋಧಪತ್ತಿಪಾಕಾರೇನ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಾತಿ ಇಮೇಹಿ ಚತೂಹಿ ಸಙ್ಖೇಪೇಹಿ ತಿಸನ್ಧೀಹಿ ಪರಿವಾರಿತಾ। ಹತ್ಥಿರಥಾನಞ್ಹಿ ಅನ್ತರಂ ಏಕೋ ಸನ್ಧಿ, ರಥಅಸ್ಸಾನಂ ಅನ್ತರಂ ಏಕೋ ಸನ್ಧಿ, ಅಸ್ಸಪತ್ತೀನಂ ಅನ್ತರಂ ಏಕೋ ಸನ್ಧಿ। **ಪರಿಖಞ್ಞತೀ**ತಿ ಖನೀಯತಿ। ಇಮಞ್ಹಿ ಇದಾನಿ ಉಪ್ಪಾಟೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿತುಕಾಮಾ ವಿಯ ಸಮನ್ತತೋ ಖನನ್ತಿ। **ಉದ್ಧಂ ತಾರಕಜಾತಾವಾ**ತಿ ತಾತ, ಯಾಯ ಸೇನಾಯ ಸಮನ್ತಾ ಪರಿವಾರಿತಾ, ಸಾ ಅನೇಕಸತಸಹಸ್ಸದಣ್ಡದೀಪಿಕಾಹಿ ಉದ್ಧಂ ತಾರಕಜಾತಾ ವಿಯ ಖಾಯತಿ। **ವಿಜಾನಾಹೀ**ತಿ ತಾತ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತ, ಅವೀಚಿತೋ ಯಾವ ಭವಗ್ಗಾ ಅಞ್ಞೋ ತಯಾ ಸದಿಸೋ ಉಪಾಯಕುಸಲೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಪಣ್ಡಿತಭಾವೋ ನಾಮ ಏವರೂಪೇಸು ಠಾನೇಸು ಪಞ್ಞಾಯತಿ, ತಸ್ಮಾ ತ್ವಮೇವ ಜಾನಾಹಿ, ಕಥಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಇತೋ ದುಕ್ಖಾ ಪಮೋಕ್ಖೋ ಭವಿಸ್ಸತೀತಿ।

ಇಮಂ ರಞ್ಞೋ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅಯಂ ರಾಜಾ ಅತಿವಿಯ ಮರಣಭಯಭೀತೋ, ಗಿಲಾನಸ್ಸ ಖೋ ಪನ ವೇಜ್ಜೋ ಪಟಿಸರಣಂ, ಛಾತಸ್ಸ ಭೋಜನಂ, ಪಿಪಾಸಿತಸ್ಸ ಪಾನೀಯಂ, ಇಮಸ್ಸಪಿ ಮಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಪಟಿಸರಣಂ ನತ್ಥಿ, ಅಸ್ಸಾಸೇಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಮನೋಸಿಲಾತಲೇ ನದನ್ತೋ ಸೀಹೋ ವಿಯ "ಮಾ ಭಾಯಿ, ಮಹಾರಾಜ, ರಜ್ಜಸುಖಂ ಅನುಭವ, ಅಹಂ ಲೇಡ್ಡುಂ

ಗಹೇತ್ವಾ ಕಾಕಂ ವಿಯ, ಧನುಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಕ್ಕಟಂ ವಿಯ ಚ, ಇಮಂ ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖಂ ಸೇನಂ ಉದರೇ ಬನ್ಧಸಾಟಕಾನಮ್ಪಿ ಅಸ್ಸಾಮಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಪಲಾಪೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ನವಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೫೯೮."ಪಾದೇ ದೇವ ಪಸಾರೇಹಿ, ಭುಞ್ಜ ಕಾಮೇ ರಮಸ್ಸು ಚ।
ಹಿತ್ವಾ ಪಞ್ಚಾಲಿಯಂ ಸೇನಂ, ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಪಲಾಯಿತೀ"ತಿ॥

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - "ದೇವ, ತ್ವಂ ಯಥಾಸುಖಂ ಅತ್ತನೋ ರಜ್ಜಸುಖಸಞ್ಞಾತೇ ತೇ ಪಾದೇ ಪಸಾರೇಹಿ, ಪಸಾರೇನ್ತೋ ಚ ಸಙ್ಗಾಮೇ ಚಿತ್ತಂ ಅಕತ್ವಾ ಭುಞ್ಜ, ಕಾಮೇ ರಮಸ್ಸು ಚ, ಏಸ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಇಮಂ ಸೇನಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪಲಾಯಿಸ್ಸತೀ"ತಿ।

ಏವಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ರಾಜಾನಂ ಸಮಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ರಾಜನಿವೇಸನಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ನಗರೇ ಛಣಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇತ್ವಾ ನಾಗರೇ ಆಹ - "ಅಮ್ಭೋ, ತುಮ್ಹೇ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಸತ್ತಾಹಂ ಮಾಲಾಗನ್ಧವಿಲೇಪನಪಾನಭೋಜನಾದೀನಿ ಸಮ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಛಣಕೀಳಂ ಪಟ್ಠಪೇಥ। ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಮನುಸ್ಸಾ ಯಥಾರೂಪಂ ಮಹಾಪಾನಂ ಪಿವನ್ತು, ಗನ್ಧಬ್ಬಂ ಕರೋನ್ತು, ವಾದೇನ್ತು ವಗ್ಗನ್ತು ಸೇಳೇನ್ತು ನದನ್ತು ನಚ್ಚನ್ತು ಗಾಯನ್ತು ಅಪ್ಫೋಟೇನ್ತು, ಪರಿಬ್ಬಯೋ ಪನ ವೋ ಮಮ ಸನ್ತಕೋವ ಹೋತು, ಅಹಂ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಮ, ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಥ ಮೇ ಆನುಭಾವ"ನ್ತಿ। ತೇ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ತದಾ ಗೀತವಾದಿತಾದಿಸದ್ದಂ ಬಹಿನಗರೇ ಠಿತಾ ಸುಣನ್ತಿ, ಚೂಳದ್ವಾರೇನ ಮನುಸ್ಸಾ ನಗರಂ ಪವಿಸನ್ತಿ। ಠಪೇತ್ವಾ ಪಟಿಸತ್ತುಂ ದಿಟ್ಠಂ ದಿಟ್ಠಂ ನ ಗಣ್ಹನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಞ್ಚಾರೋ ನ ಛಿಜ್ಜತಿ, ನಗರಂ ಪವಿಟ್ಠಮನುಸ್ಸಾ ಛಣಕೀಳನಿಸ್ಸಿತಂ ಜನಂ ಪಸ್ಸನ್ತಿ।

ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋಪಿ ನಗರೇ ಕೋಲಾಹಲಂ ಸುತ್ವಾ ಅಮಚ್ಚೇ ಏವಮಾಹ - "ಅಮ್ಭೋ, ಅಮ್ಹೇಸು ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಯಾ ಸೇನಾಯ ನಗರಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಠಿತೇಸು ನಗರವಾಸೀನಂ ಭಯಂ ವಾ ಸಾರಜ್ಜಂ ವಾ ನತ್ಥಿ, ಆನನ್ದಿತಾ ಸೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತಾ ಅಪ್ಫೋಟೇನ್ತಿ ನದನ್ತಿ ಸೇಳೇನ್ತಿ ನಚ್ಚನ್ತಿ ಗಾಯನ್ತಿ, ಕಿಂ ನಾಮೇತ"ನ್ತಿ? ಅಥ ನಂ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾ ಮುಸಾವಾದಂ ಕತ್ವಾ ಏವಮಾಹಂಸು "ದೇವ, ಮಯಂ ಏಕೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಚೂಳದ್ವಾರೇನ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಛಣನಿಸ್ಸಿತಂ ಮಹಾಜನಂ ದಿಸ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿಮ್ಹಾ 'ಅಮ್ಭೋ , ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪರಾಜಾನೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ನಗರಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಠಿತಾ, ತುಮ್ಹೇ ಪನ ಅತಿಪಮತ್ತಾ, ಕಿಂ ನಾಮೇತ'ನ್ತಿ? ತೇ ಏವಮಾಹಂಸು 'ಅಮ್ಭೋ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಕುಮಾರಕಾಲೇ ಏಕೋ ಮನೋರಥೋ ಅಹೋಸಿ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪರಾಜೂಹಿ ನಗರೇ ಪರಿವಾರಿತೇ ಛಣಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀತಿ, ತಸ್ಸ ಅಜ್ಜ ಮನೋರಥೋ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತೋ, ತಸ್ಮಾ ಛಣಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇತ್ವಾ ಸಯಂ ಮಹಾತಲೇ ಮಹಾಪಾನಂ ಪಿವತೀ'"ತಿ।

ರಾಜಾ ತೇಸಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಸೇನಂ ಆಣಾಪೇಸಿ - "ಭೋನ್ತೋ, ಗಚ್ಛಥ, ಖಿಪ್ಪಂ ಇತೋ ಚಿತೋ ಚ ನಗರಂ ಅವತ್ಥರಿತ್ವಾ ಪರಿಖಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಪಾಕಾರಂ ಮದ್ದನ್ತಾ ದ್ವಾರಟ್ಟಾಲಕೇ ಭಿನ್ದನ್ತಾ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಸಕಟೇಹಿ ಕುಮ್ಭಣ್ಡಾನಿ ವಿಯ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಸೀಸಾನಿ ಗಣ್ಹಥ, ವಿದೇಹರಞ್ಞೋ ಸೀಸಂ ಆಹರಥಾ"ತಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸೂರಯೋಧಾ ನಾನಾವುಧಹತ್ಥಾ ದ್ವಾರಸಮೀಪಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪುರಿಸೇಹಿ ಸಕ್ಖರವಾಲುಕಕಲಲಸಿಞ್ಚನಪಾಸಾಣಪತನಾದೀಹಿ ಉಪದ್ದುತಾ ಪಟಿಕ್ಕಮನ್ತಿ। "ಪಾಕಾರಂ ಭಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಪರಿಖಂ ಓತಿಣ್ಣೇಪಿ ಅನ್ತರಟ್ಟಾಲಕೇಸು ಠಿತಾ ಉಸುಸತ್ತಿತೋಮರಾದೀಹಿ ವಿಜ್ಝನ್ತಾ ಮಹಾವಿನಾಸಂ ಪಾಪೇನ್ತಿ। ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಯೋಧಾ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಯೋಧೇ ಹತ್ಥವಿಕಾರಾದೀನಿ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ನಾನಪ್ಪಕಾರೇಹಿ ಅಕ್ಕೋಸನ್ತಿ ಪರಿಭಾಸನ್ತಿ ತಜ್ಜೇನ್ತಿ। "ತುಮ್ಹೇ ಕಿಲಮನ್ತಾ ಭತ್ತಂ ಅಲಭನ್ತಾ ಥೋಕಂ ಪಿವಿಸ್ಸಥ ಖಾದಿಸ್ಸಥಾ"ತಿ ಸುರಾಪಿಟ್ಟಕಾನಿ ಚೇವ ಮಚ್ಛಮಂಸಸೂಲಾನಿ ಚ ಪಸಾರೇತ್ವಾ ಸಯಮೇವ ಪಿವನ್ತಿ ಖಾದನ್ತಿ, ಅನುಪಾಕಾರೇ ಚಙ್ಕಮನ್ತಿ। ಇತರೇ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ದೇವ, ಠಪೇತ್ವಾ ಇದ್ಧಿಮನ್ತೇ ಅಞ್ಞೇಹಿ ನಿದ್ಧರಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ"ತಿ ವದಿಂಸು।

ರಾಜಾ ಚತುಪಞ್ಚಾಹಂ ವಸಿತ್ವಾ ಗಹೇತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ ಕೇವಟ್ಟಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಆಚರಿಯ, ನಗರಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮ, ಏಕೋಪಿ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ನತ್ಥಿ, ಕಿಂ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ। ಕೇವಟ್ಟೋ "ಹೋತು, ಮಹಾರಾಜ, ನಗರಂ ನಾಮ ಬಹಿಉದಕಂ ಹೋತಿ, ಉದಕಕ್ಖಯೇನ ನಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮ, ಮನುಸ್ಸಾ ಉದಕೇನ ಕಿಲಮನ್ತಾ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಿಸ್ಸನ್ತೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಅತ್ಥೇಸೋ ಉಪಾಯೋ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಉದಕಂ ಪವೇಸೇತುಂ ನ ದೇನ್ತಿ। ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾ ಪಣ್ಣಂ ಲಿಖಿತ್ವಾ ಕಣ್ಡೇ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಪೇಸೇಸುಂ। ತೇನಪಿ ಪಠಮಮೇವ ಆಣತ್ತಂ "ಯೋ ಯೋ ಕಣ್ಡೇ ಪಣ್ಣಂ ಪಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಸೋ ಮೇ ಆಹರತೂ"ತಿ। ಅಥೇಕೋ ಪುರಿಸೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಸೋ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಞತ್ವಾ "ನ ಮೇ ಪಣ್ಡಿತಭಾವಂ ಜಾನನ್ತೀ"ತಿ ಸಟ್ಠಿಹತ್ಥಂ ವೇಳುಂ ದ್ವಿಧಾ ಫಾಲೇತ್ವಾ ಪರಿಸುದ್ಧಂ ಸೋಧಾಪೇತ್ವಾ ಪುನ ಏಕತೋ ಕತ್ವಾ ಚಮ್ಮೇನ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಉಪರಿ ಕಲಲೇನ ಮಕ್ಖೇತ್ವಾ ಹಿಮವನ್ತತೋ ಇದ್ಧಿಮನ್ತತಾಪಸೇಹಿ ಆನೀತಂ ಕುದ್ರೂಸಕುಮುದಬೀಜಂ ಪೋಕ್ಖರಣಿತೀರೇ ಕಲಲೇಸು ರೋಪಾಪೇತ್ವಾ ಉಪರಿ ವೇಳುಂ ಠಪಾಪೇತ್ವಾ ಉದಕಸ್ಸ ಪೂರಾಪೇಸಿ। ಏಕರತ್ತೇನೇವ ವಡ್ಢಿತ್ವಾ ಪುಪ್ಫಂ ವೇಳುಮತ್ಥಕತೋ ಉಗ್ಗನ್ತ್ವಾ ರತನಮತ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ।

ಅಥ ನಂ ಉಪ್ಪಾಟೇತ್ವಾ "ಇದಂ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ದೇಥಾ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಪುರಿಸಾನಂ ದಾಪೇಸಿ। ತೇ ತಸ್ಸ ದಣ್ಡಕಂ ವಲಯಂ ಕತ್ವಾ "ಅಮ್ಭೋ, ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಪಾದಮೂಲಿಕಾ ಛಾತಕೇನ ಮಾ ಮರಿತ್ಥ, ಗಣ್ಹಥೇತಂ ಉಪ್ಪಲಂ ಪಿಳನ್ಧಿತ್ವಾ ದಣ್ಡಕಂ ಕುಚ್ಛಿಪೂರಂ ಖಾದಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಖಿಪಿಂಸು। ತಮೇಕೋ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸೋ ಉಟ್ಠಾಯ ಗಣ್ಹಿ, ಅಥ ತಂ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಹರಿತ್ವಾ "ಪಸ್ಸಥ, ದೇವ, ಇಮಸ್ಸ ದಣ್ಡಕಂ, ನ ನೋ ಇತೋ ಪುಬ್ಬೇ ಏವಂ ದೀಘದಣ್ಡಕೋ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಮಿನಥ ನ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪುರಿಸಾ ಸಟ್ಠಿಹತ್ಥಂ ದಣ್ಡಕಂ ಅಸೀತಿಹತ್ಥಂ ಕತ್ವಾ ಮಿನಿಂಸು। ಪುನ ರಞ್ಞಾ "ಕತ್ಥೇತಂ ಜಾತ"ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ ಏಕೋ ಮುಸಾವಾದಂ ಕತ್ವಾ ಏವಮಾಹ - "ದೇವ, ಅಹಂ ಏಕದಿವಸಂ ಪಿಪಾಸಿತೋ ಹುತ್ವಾ 'ಸುರಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮೀ'ತಿ ಚೂಳದ್ವಾರೇನ ನಗರಂ ಪವಿಟ್ಠೋ, ನಾಗರಾನಂ ಉದಕಕೀಳತ್ಥಾಯ ಕತಂ ಮಹಾಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ಪಸ್ಸಿಂ, ಮಹಾಜನೋ ನಾವಾಯ

ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಪುಪ್ಫಾನಿ ಗಣ್ಹಾತಿ। ತತ್ಥ ಇದಂ ತೀರಪ್ಪದೇಸೇ ಜಾತಂ, ಗಮ್ಭೀರಟ್ಠಾನೇ ಜಾತಸ್ಸ ಪನ ದಣ್ಡಕೋ ಸತಹತ್ಥೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ''ತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಕೇವಟ್ಟಂ ಆಹ - ''ಆಚರಿಯ, ನ ಸಕ್ಕಾ ಉದಕಕಪ್ಪಯೇನ ಇದಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ, ಹರಥೇಕಂ ಉಪಾಯ''ನ್ತಿ। ''ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಧಞ್ಞಕಪ್ಪಯೇನ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮ, ನಗರಂ ನಾಮ ಬಹಿಧಞ್ಞಂ ಹೋತೀ''ತಿ। ಏವಂ ಹೋತು ಆಚರಿಯಾತಿ, ಪಣ್ಡಿತೋ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಞತ್ವಾ ''ನ ಮೇ ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಪಣ್ಡಿತಭಾವಂ ಜಾನಾತೀ''ತಿ ಅನುಪಾಕಾರಮತ್ಥಕೇ ಕಲಲಂ ಕತ್ವಾ ವೀಹಿಂ ತತ್ಥ ರೋಪಾಪೇಸಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತಾನಂ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ ನಾಮ ಸಮಿಜ್ಝತೀತಿ ವೀಹೀ ಏಕರತ್ತೇನೇವ ವುಟ್ಠಾಯ ಪಾಕಾರಮತ್ಥಕೇ ನೀಲಾ ಹುತ್ವಾ ಪಞ್ಞಾಯನ್ತಿ। ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ''ಅಮ್ಭೋ, ಕಿಮೇತಂ ಪಾಕಾರಮತ್ಥಕೇ ನೀಲಂ ಹುತ್ವಾ ಪಞ್ಞಾಯತೀ''ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸೋ ರಞ್ಞೋ ವಚನಂ ಮುಖತೋ ಜಿವ್ಹಂ ಲುಞ್ಚನ್ತೋ ವಿಯ ಗಹೇತ್ವಾ ''ದೇವ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಅನಾಗತಭಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಪುಬ್ಬೇವ ರಟ್ಠತೋ ಧಞ್ಞಂ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಕೋಟ್ಠಾಗಾರಾದೀನಿ ಪೂರಾಪೇತ್ವಾ ಸೇಸಧಞ್ಞಂ ಪಾಕಾರಪಸ್ಸೇ ನಿಕ್ಖಿಪಾಪೇಸಿ। ತೇ ಕಿರ ವೀಹಯೋ ಆತಪೇನ ಸುಕ್ಖನ್ತಾ ವಸ್ಸೇನ ತೇಮೇನ್ತಾ ತತ್ಥೇವ ಸಸ್ಸಂ ಜನೇಸುಂ। ಅಹಂ ಏಕದಿವಸಂ ಏಕೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಚೂಳದ್ವಾರೇನ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪಾಕಾರಮತ್ಥಕೇ ವೀಹಿರಾಸಿತೋ ವೀಹಿಂ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾ ವೀಥಿಯಂ ಛಡ್ಡೇನ್ತೇ ಪಸ್ಸಿಂ। ಅಥ ತೇ ಮಂ ಪರಿಹಾಸನ್ತಾ 'ಛಾತೋಸಿ ಮಞ್ಞೇ, ವೀಹಿಂಸಾಟಕದಸನ್ತೇ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ತವ ಗೇಹಂ ಹರಿತ್ವಾ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ ಪಚಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಾಹೀ'ತಿ ವದಿಂಸೂ''ತಿ ಆರೋಚೇಸಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಕೇವಟ್ಟಂ ''ಆಚರಿಯ, ಧಞ್ಞಕಪ್ಪಯೇನಪಿ ಗಣ್ಹಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾ, ಅಯಮ್ಪಿ ಅನುಪಾಯೋ''ತಿ ಆಹ। ''ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ದಾರುಕಪ್ಪಯೇನ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮ, ನಗರಂ ನಾಮ ಬಹಿದಾರುಕಂ ಹೋತೀ''ತಿ। ''ಏವಂ ಹೋತು, ಆಚರಿಯಾ''ತಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಞತ್ವಾ ಪಾಕಾರಮತ್ಥಕೇ ವೀಹಿಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪಞ್ಞಾಯಮಾನಂ ದಾರುರಾಸಿಂ ಕಾರೇಸಿ। ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಮನುಸ್ಸಾ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಪುರಿಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪರಿಹಾಸಂ ಕರೋನ್ತಾ ''ಸಚೇ ಛಾತತ್ಥ, ಯಾಗುಭತ್ತಂ ಪಚಿತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಥಾ''ತಿ ಮಹನ್ತಮಹನ್ತಾನಿ ದಾರೂನಿ ಖಿಪಿಂಸು। ರಾಜಾ ''ಪಾಕಾರಮತ್ಥಕೇನ ದಾರೂನಿ ಪಞ್ಞಾಯನ್ತಿ, ಕಿಮೇತ''ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ''ದೇವ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಕಿರ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಅನಾಗತಭಯಂ ದಿಸ್ವಾ ದಾರೂನಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಕುಲಾನಂ ಪಚ್ಛಾಗೇಹೇಸು ಠಪಾಪೇತ್ವಾ ಅತಿರೇಕಾನಿ ಪಾಕಾರಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಠಪಾಪೇಸೀ''ತಿ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಾನಞ್ಞೇವ ಸನ್ತಿಕಾ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಕೇವಟ್ಟಂ ಆಹ - ''ಆಚರಿಯ, ದಾರುಕಪ್ಪಯೇನಪಿ ನ ಸಕ್ಕಾ ಅಮ್ಹೇಹಿ ಗಣ್ಹಿತುಂ, ಆಹರಥೇಕಂ ಉಪಾಯ''ನ್ತಿ। ''ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಮಹಾರಾಜ, ಅಞ್ಞೋ ಉಪಾಯೋ ಅತ್ಥೀ''ತಿ। ''ಆಚರಿಯ, ಕಿಂ ಉಪಾಯೋ ನಾಮೇಸ, ನಾಹಂ ತವ ಉಪಾಯಸ್ಸ ಅನ್ತಂ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ನ ಸಕ್ಕಾ ಅಮ್ಹೇಹಿ ವೇದೇಹಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ನಗರಮೇವ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಾ''ತಿ। ''ದೇವ, 'ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಏಕಸತಖತ್ತಿಯೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವೇದೇಹಂ ಗಣ್ಹಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖೀ'ತಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಲಜ್ಜನಕಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಕಿಂ ಪನ ಮಹೋಸಧೋವ ಪಣ್ಡಿತೋ, ಅಹಮ್ಪಿ ಪಣ್ಡಿತೋಯೇವ, ಏಕಂ ಲೇಸಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ''ತಿ। ''ಕಿಂ ಲೇಸೋ ನಾಮ, ಆಚರಿಯಾ''ತಿ। ''ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಂ ನಾಮ ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ದೇವಾ''ತಿ। ''ಕಿಮೇತಂ ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಂ ನಾಮಾ''ತಿ? ''ಮಹಾರಾಜ ನ ಸೇನಾ ಯುಜ್ಝಿಸ್ಸನ್ತಿ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಪನ ರಾಜೂನಂ ದ್ವೇ ಪಣ್ಡಿತಾ ಏಕಟ್ಠಾನೇ ಭವಿಸ್ಸನ್ತಿ। ತೇಸು ಯೋ ವನ್ದಿಸ್ಸತಿ, ತಸ್ಸ ಪರಾಜಯೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ। ಮಹೋಸಧೋ ಪನ ಇಮಂ ಮನ್ತಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಅಹಂ ಮಹಲ್ಲಕೋ, ಸೋ ದಹರೋ, ಮಂ ದಿಸ್ವಾವ ವನ್ದಿಸ್ಸತಿ, ತದಾ ವಿದೇಹೋ ಪರಾಜಿತೋ ನಾಮ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಥ ಮಯಂ ವಿದೇಹಂ ಪರಾಜೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ನಗರಮೇವ ಗಮಿಸ್ಸಾಮ, ಏವಂ ನೋ ಲಜ್ಜನಕಂ ನ ಭವಿಸ್ಸತಿ। ಇದಂ ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಂ ನಾಮಾ''ತಿ।

ಪಣ್ಡಿತೋ ತಮ್ಪಿ ರಹಸ್ಸಂ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಞತ್ವಾ ''ಸಚೇ ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸ ಪರಜ್ಜಾಮಿ, ನಾಹಂ ಪಣ್ಡಿತೋಸ್ಮೀ''ತಿ ಚಿನ್ತೇಸಿ। ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋಪಿ ''ಸೋಭನೋ, ಆಚರಿಯ, ಉಪಾಯೋ''ತಿ ವತ್ವಾ ''ಸ್ವೇ ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ದ್ವಿನ್ನಮ್ಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಧಮ್ಮೇನ ಜಯಪರಾಜಯೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ। ಯೋ ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಂ ನ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಸೋಪಿ ಪರಾಜಿತೋ ನಾಮ ಭವಿಸ್ಸತೀ''ತಿ ಪಣ್ಣಂ ಲಿಖಾಪೇತ್ವಾ ಚೂಳದ್ವಾರೇನ ವೇದೇಹಸ್ಸ ಪೇಸೇಸಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ವೇದೇಹೋ ಪಣ್ಡಿತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ತಮತ್ಥಂ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಸುತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತೋ ''ಸಾಧು, ದೇವ, ಸ್ವೇ ಪಾತೋವ ಪಚ್ಛಿಮದ್ವಾರೇ ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಮಣ್ಡಲಂ ಸಜ್ಜೇಸ್ಸನ್ತಿ, 'ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಮಣ್ಡಲಂ

ಆಗಚ್ಛತೂ'ತಿ ಪೇಸೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಆಗತದೂತಸ್ಸೇವ ಹತ್ಥೇ ಪಣ್ಣಕಂ ಅದಾಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಪುನದಿವಸೇ "ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸೇವ ಪರಾಜಯೋ ಹೋತೂ"ತಿ ಪಚ್ಛಿಮದ್ವಾರೇ ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಮಣ್ಡಲಂ ಸಜ್ಜಾಪೇಸಿ। ತೇಪಿ ಖೋ ಏಕಸತಪುರಿಸಾ "ಕೋ ಜಾನಾತಿ, ಕಿಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆರಕ್ಖತ್ಥಾಯ ಕೇವಟ್ಟಂ ಪರಿವಾರಯಿಂಸು। ತೇಪಿ ಏಕಸತರಾಜಾನೋ ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಮಣ್ಡಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಾಚೀನದಿಸಂ ಓಲೋಕೇನ್ತಾ ಅಟ್ಠಂಸು, ತಥಾ ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಪಿ।

ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಪನ ಪಾತೋವ ಗನ್ಧೋದಕೇನ ನ್ಹತ್ವಾ ಸತಸಹಸ್ಸಗ್ಘನಕಂ ಕಾಸಿಕವತ್ಥಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಾಲಙ್ಕಾರಪಟಿಮಣ್ಡಿತೋ ನಾನಗ್ಗರಸಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಪವಿಸತು ಮೇ ಪುತ್ತೋ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಠತ್ವಾ "ಕುಹಿಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ, ತಾತಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಮಣ್ಡಲಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। "ಕಿಂ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ? "ದೇವ, ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಮಣಿರತನೇನ ವಞ್ಚೇತುಕಾಮೋಮ್ಹಿ, ಅಟ್ಠವಙ್ಕಂ ಮಣಿರತನಂ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। "ಗಣ್ಹ, ತಾತಾ"ತಿ। ಸೋ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ರಾಜನಿವೇಸನಾ ಓತಿಣ್ಣೋ ಸಹಜಾತೇಹಿ ಯೋಧಸಹಸ್ಸೇಹಿ ಪರಿವುತೋ ನವುತಿಕಹಾಪಣಸಹಸ್ಸಗ್ಘನಕಂ ಸೇತಸಿನ್ಧವಯುತ್ತಂ ರಥವರಮಾರುಯ್ಹ ಪಾತರಾಸವೇಲಾಯ ದ್ವಾರಸಮೀಪಂ ಪಾಪುಣಿ। ಕೇವಟ್ಟೋ ಪನ "ಇದಾನಿ ಆಗಮಿಸ್ಸತಿ, ಇದಾನಿ ಆಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ತಸ್ಸಾಗಮನಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋಯೇವ ಅಟ್ಠಾಸಿ, ಓಲೋಕನೇನ ದೀಘಗೀವತಂ ಪತ್ತೋ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ, ಸೂರಿಯತೇಜೇನ ಸೇದಾ ಮುಚ್ಚನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಮಹಾಪರಿವಾರತಾಯ ಮಹಾಸಮುದ್ದೋ ವಿಯ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರನ್ತೋ ಕೇಸರಸೀಹೋ ವಿಯ ಅಛಮ್ಭಿತೋ ವಿಗತಲೋಮಹಂಸೋ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಾಪೇತ್ವಾ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮ್ಮ ರಥಾ ಓರುಯ್ಹ ಸೀಹೋ ವಿಯ ವಿಜಮ್ಭಮಾನೋ ಪಾಯಾಸಿ। ಏಕಸತರಾಜಾನೋಪಿ ತಸ್ಸ ರೂಪಸಿರಿಂ ದಿಸ್ವಾ "ಏಸ ಕಿರ ಸಿರಿವಡ್ಢನಸೇಟ್ಠಿಪುತ್ತೋ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಪಞ್ಞಾಯ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ಅದುತಿಯೋ"ತಿ ಉಕ್ಕುಟ್ಠಿಸಹಸ್ಸಾನಿ ಪವತ್ತಯಿಂಸು।

ಸೋಪಿ ಮರುಗಣಪರಿವುತೋ ವಿಯ ಸಕ್ಕೋ ಅನೋಮೇನ ಸಿರಿವಿಭವೇನ ತಂ ಮಣಿರತನಂ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾ ಕೇವಟ್ಟಾಭಿಮುಖೋ ಅಗಮಾಸಿ। ಕೇವಟ್ಟೋಪಿ ತಂ ದಿಸ್ವಾವ ಸಕಭಾವೇನ ಸಣ್ಠಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ಪಚ್ಚುಗ್ಗಮನಂ ಕತ್ವಾ ಏವಮಾಹ - "ಪಣ್ಡಿತ ಮಹೋಸಧ, ಮಯಂ ದ್ವೇ ಪಣ್ಡಿತಾ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ತುಮ್ಹೇ ನಿಸ್ಸಾಯ ಏತ್ತಕಂ ಕಾಲಂ ವಸನ್ತಾನಂ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಪಣ್ಣಾಕಾರಮತ್ತಮ್ಪಿ ನ ಪೇಸಿತಪುಬ್ಬಂ, ಕಸ್ಮಾ ಏವಮಕತ್ಥಾ"ತಿ? ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಪಣ್ಡಿತ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಅನುಚ್ಛವಿಕಂ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಓಲೋಕೇನ್ತಾ ಅಜ್ಜ ಮಯಂ ಇಮಂ ಮಣಿರತನಂ ಲಭಿಮ್ಹಾ, ಹನ್ದ, ಇಮಂ ಮಣಿರತನಂ ಗಣ್ಹಥ, ಏವರೂಪಂ ನಾಮ ಅಞ್ಞಂ ಮಣಿರತನಂ ನತ್ಥೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಜಲಮಾನಂ ಮಣಿರತನಂ ದಿಸ್ವಾ "ದಾತುಕಾಮೋ ಮೇ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ತೇನ ಹಿ, ಪಣ್ಡಿತ, ದೇಹೀ"ತಿ ಹತ್ಥಂ ಪಸಾರೇಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಗಣ್ಹಾಹಿ, ಆಚರಿಯಾ"ತಿ ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪಸಾರಿತಹತ್ಥಸ್ಸ ಅಙ್ಗುಲೀಸು ಪಾತೇಸಿ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಗರುಂ ಮಣಿರತನಂ ಅಙ್ಗುಲೀಹಿ ಧಾರೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ಮಣಿರತನಂ ಪರಿಗಳಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪಾದಮೂಲೇ ಪತಿ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಲೋಭೇನ "ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ ತಸ್ಸ ಪಾದಮೂಲೇ ಓಣತೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಉಟ್ಠಾತುಂ ಅದತ್ವಾ ಏಕೇನ ಹತ್ಥೇನ ಖನ್ಧಟ್ಠಿಕೇ, ಏಕೇನ ಪಿಟ್ಠಿಕಚ್ಛಾಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ "ಉಟ್ಠೇಥ ಆಚರಿಯ, ಉಟ್ಠೇಥ ಆಚರಿಯ, ಅಹಂ ಅತಿದಹರೋ ತುಮ್ಹಾಕಂ ನತ್ತುಮತ್ತೋ, ಮಾ ಮಂ ವನ್ದಥಾ"ತಿ ವದನ್ತೋ ಅಪರಾಪರಂ ಕತ್ವಾ ಮುಖಂ ಭೂಮಿಯಂ ಘಂಸಿತ್ವಾ ಲೋಹಿತಮಕ್ಖಿತಂ ಕತ್ವಾ "ಅನ್ಧಬಾಲ, ತ್ವಂ ಮಮ ಸನ್ತಿಕಾ ವನ್ದನಂ ಪಚ್ಚಾಸೀಸಸೀ"ತಿ ಗೀವಾಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಿಪಿ। ಸೋ ಉಸಭಮತ್ತೇ ಠಾನೇ ಪತಿತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಪಲಾಯಿ। ಮಣಿರತನಂ ಪನ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಮನುಸ್ಸಾಯೇವ ಗಣ್ಹಿಂಸು।

ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪನ "ಉಟ್ಠೇಥ ಆಚರಿಯ, ಉಟ್ಠೇಥ ಆಚರಿಯ, ಮಾ ಮಂ ವನ್ದಥಾ"ತಿ ವಚೀಘೋಸೋ ಸಕಲಪರಿಸಂ ಛಾದೇತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। "ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಪಾದೇ ವನ್ದತೀ"ತಿ ಪುರಿಸಾಪಿಸ್ಸ ಏಕಪ್ಪಹಾರೇನೇವ ಉನ್ನಾದಾದೀನಿ ಅಕಂಸು। ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ರಾಜಾನೋ ಕೇವಟ್ಟಂ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪಾದಮೂಲೇ ಓಣತಂ ಅದ್ದಸಂಸುಯೇವ। ತೇ "ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಮಹೋಸಧೋ ವನ್ದಿತೋ, ಇದಾನಿ ಪರಾಜಿತಮ್ಹಾ, ನ ನೋ ಜೀವಿತಂ ದಸ್ಸತೀ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಅಸ್ಸೇ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲಾಭಿಮುಖಾ ಪಲಾಯಿತುಂ ಆರಭಿಂಸು। ತೇ ಪಲಾಯನ್ತೇ ದಿಸ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪುರಿಸಾ

“ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಏಕಸತಖತ್ತಿಯೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯತೀ”ತಿ ಪುನ ಉಕ್ಕುಟ್ಠಿಮಕಂಸು। ತಂ ಸುತ್ವಾ ತೇ ರಾಜಾನೋ ಮರಣಭಯಭೀತಾ ಭಿಯ್ಯೋಸೋಮತ್ತಾಯ ಪಲಾಯನ್ತಾ ಸೇನಙ್ಗಂ ಭಿನ್ದಿಂಸು। ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಪುರಿಸಾಪಿ ನದನ್ತಾ ವಗ್ಗನ್ತಾ ಸುಟ್ಠುತರಂ ಕೋಲಾಹಲಮಕಂಸು । ಮಹಾಸತ್ತೋ ಸೇನಙ್ಗಪರಿವುತೋ ನಗರಮೇವ ಪಾವಿಸಿ। ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಸೇನಾಪಿ ತಿಯೋಜನಮತ್ತಂ ಪಕ್ಖನ್ದಿ।

ಕೇವಟ್ಟೋ ಅಸ್ಸಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ ನಲಾಟೇ ಲೋಹಿತಂ ಪುಞ್ಛಮಾನೋ ಸೇನಂ ಪತ್ವಾ ಅಸ್ಸಪಿಟ್ಠಿಯಂ ನಿಸಿನ್ನೋವ “ಭೋನ್ತೋ ಮಾ ಪಲಾಯಥ, ಭೋನ್ತೋ ಮಾ ಪಲಾಯಥ, ನಾಹಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ವನ್ದಾಮಿ, ತಿಟ್ಠಥ ತಿಟ್ಠಥಾ”ತಿ ಆಹ। ಸೇನಾ ಅಸದ್ದಹನ್ತಾ ಅಟ್ಠತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ಕೇವಟ್ಟಂ ಅಕ್ಕೋಸನ್ತಾ ಪರಿಭಾಸನ್ತಾ “ಪಾಪಧಮ್ಮ ದುಟ್ಠಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ‘ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಂ ನಾಮ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ’ತಿ ವತ್ವಾ ನತ್ತುಮತ್ತಂ ಅಪ್ಪಹೋನ್ತಮ್ಪಿ ವನ್ದತಿ, ನತ್ಥಿ ತವ ಕತ್ತಬ್ಬ”ನ್ತಿ ಕಥಂ ಅಸುಣನ್ತಾ ವಿಯ ಗಚ್ಛನ್ತೇವ। ಸೋ ವೇಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಸೇನಂ ಪಾಪುಣಿತ್ವಾ “ಭೋನ್ತೋ ವಚನಂ ಸದ್ದಹಥ ಮಯ್ಹಂ, ನಾಹಂ ತಂ ವನ್ದಾಮಿ, ಮಣಿರತನೇನ ಮಂ ವಞ್ಚೇಸೀ”ತಿ ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ರಾಜಾನೋ ನಾನಾಕಾರಣೇಹಿ ಸಮ್ಬೋಧೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಕಥಂ ಗಣ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ತಥಾ ಭಿನ್ನಂ ಸೇನಂ ಪಟಿನಿವತ್ತೇಸಿ। ಸಾ ಪನ ತಾವ ಮಹತೀ ಸೇನಾ ಸಚೇ ಏಕೇಕಪಂಸುಮುಟ್ಠಿಂ ವಾ ಏಕೇಕಲೇಡ್ಡುಂ ವಾ ಗಹೇತ್ವಾ ನಗರಾಭಿಮುಖಾ ಖಿಪೇಯ್ಯ, ಪರಿಖಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಪಾಕಾರಪ್ಪಮಾಣಾ ರಾಸಿ ಭವೇಯ್ಯ। ಬೋಧಿಸತ್ತಾನಂ ಪನ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ ನಾಮ ಸಮಿಜ್ಝತಿಯೇವ, ತಸ್ಮಾ ಏಕೋಪಿ ಪಂಸುಮುಟ್ಠಿಂ ವಾ ಲೇಡ್ಡುಂ ವಾ ನಗರಾಭಿಮುಖಂ ಖಿಪನ್ತೋ ನಾಮ ನಾಹೋಸಿ। ಸಬ್ಬೇಪಿ ತೇ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಖನ್ಧಾವಾರಟ್ಠಾನಮೇವ ಪಚ್ಚಾಗಮಿಂಸು ।

ರಾಜಾ ಕೇವಟ್ಟಂ ಪುಚ್ಛಿ “ಕಿಂ ಕರೋಮ, ಆಚರಿಯಾ”ತಿ। “ದೇವ, ಕಸ್ಸಚಿ ಚೂಳದ್ವಾರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತುಂ ಅದತ್ವಾ ಸಞ್ಚಾರಂ ಛಿನ್ದಾಮ, ಮನುಸ್ಸಾ ನಿಕ್ಖಮಿತುಂ ಅಲಭನ್ತಾ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿತ್ವಾ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಅಥ ಮಯಂ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಞತ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಇಮೇಸು ಚಿರಂ ಇಧೇವ ವಸನ್ತೇಸು ಫಾಸುಕಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ। ಉಪಾಯೇನೇವ ತೇ ಪಲಾಪೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ”ತಿ। ಸೋ “ಮನ್ತೇನ ತೇ ಪಲಾಪೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಏಕಂ ಮನ್ತಕುಸಲಂ ಉಪಧಾರೇನ್ತೋ ಅನುಕೇವಟ್ಟಂ ನಾಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ದಿಸ್ವಾ ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ “ಆಚರಿಯ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಏಕಂ ಕಮ್ಮಂ ನಿದ್ಧರಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ”ತಿ ಆಹ। “ಕಿಂ ಕರೋಮ, ಪಣ್ಡಿತ, ವದೇಹೀ”ತಿ। “ಆಚರಿಯ, ತುಮ್ಹೇ ಅನುಪಾಕಾರೇ ಠತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಪಮಾದಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಪೂವಮಚ್ಛಮಂಸಾದೀನಿ ಖಿಪಿತ್ವಾ “ಅಮ್ಭೋ, ಇದಞ್ಚಿದಞ್ಚ ಖಾದಥ ಮಾ ಉಕ್ಕಣ್ಠಥ, ಅಞ್ಞಂ ಕತಿಪಾಹಂ ವಸಿತುಂ ವಾಯಮಥ, ನಗರವಾಸಿನೋ ಪಞ್ಜರೇ ಬದ್ಧಕುಕ್ಕುಟಾ ವಿಯ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿತಾ ನಚಿರಸ್ಸೇವ ವೋ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಅಥ ತುಮ್ಹೇ ವೇದೇಹಞ್ಚ ದುಟ್ಠಗಹಪತಿಪುತ್ತಞ್ಚ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಥಾ”ತಿ ವದೇಯ್ಯಾಥ । ಅಮ್ಹಾಕಂ ಮನುಸ್ಸಾ ತಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ತುಮ್ಹೇ ಅಕ್ಕೋಸಿತ್ವಾ ತಜ್ಜೇತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಪಸ್ಸನ್ತಾನಞ್ಞೇವ ತುಮ್ಹೇ ಹತ್ಥಪಾದೇಸು ಗಹೇತ್ವಾ ವೇಳುಪೇಸಿಕಾದೀಹಿ ಪಹರನ್ತಾ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ಕೇಸೇ ಓಹಾರೇತ್ವಾ ಪಞ್ಚ ಚೂಳಾ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಇಟ್ಠಕಚುಣ್ಣೇನ ಓಕಿರಾಪೇತ್ವಾ ಕಣವೀರಮಾಲಂ ಕಣ್ಣೇ ಕತ್ವಾ ಕತಿಪಯಪಹಾರೇ ದತ್ವಾ ಪಿಟ್ಠಿಯಂ ರಾಜಿಯೋ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಪಾಕಾರಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಸಿಕ್ಕಾಯ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಯೋತ್ತೇನ ಓತಾರೇತ್ವಾ “ಗಚ್ಛ ಮನ್ತಭೇದಕ, ಚೋರಾ”ತಿ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ದಸ್ಸನ್ತಿ। ತೇ ತಂ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಆನೇಸ್ಸನ್ತಿ। ರಾಜಾ ತಂ ದಿಸ್ವಾ “ಕೋ ತೇ ಅಪರಾಧೋ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸತಿ। ಅಥಸ್ಸ ಏವಂ ವದೇಯ್ಯಾಥ “ಮಹಾರಾಜ, ಮಯ್ಹಂ ಪುಬ್ಬೇ ಯಸೋ ಮಹನ್ತೋ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಮನ್ತಭೇದಕೋ”ತಿ ಮಂ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಕಥೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಂ ಮೇ ವಿಭವಂ ಅಚ್ಛಿನ್ದಿ, “ಅಹಂ ಮಮ ಯಸಭೇದಕಸ್ಸ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಸೀಸಂ ಗಣ್ಹಾಪೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಉಕ್ಕಣ್ಠಿತಮೋಚನೇನ ಏತೇಸಂ ರಿತಾನಂ ಖಾದನೀಯಂ ವಾ ಭೋಜನೀಯಂ ವಾ ದೇಮಿ। ಏತ್ತಕೇನ ಮಂ ಪೋರಾಣವೇರಂ ಹದಯೇ ಕತ್ವಾ ಇಮಂ ಬ್ಯಸನಂ ಪಾಪೇಸಿ। “ತಂ ಸಬ್ಬಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಮನುಸ್ಸಾ ಜಾನನ್ತಿ, ಮಹಾರಾಜಾ”ತಿ ನಾನಪ್ಪಕಾರೇಹಿ ತಂ ಸದ್ದಹಾಪೇತ್ವಾ ವಿಸ್ಸಾಸೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವದೇಯ್ಯಾಥ “ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇ ಮಮಂ ಲದ್ಧಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ। ಇದಾನಿ ವೇದೇಹಸ್ಸ ಚ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಚ ಜೀವಿತಂ ನತ್ಥಿ, ಅಹಂ ಇಮಸ್ಮಿಂ ನಗರೇ ಪಾಕಾರಸ್ಸ ಥಿರಟ್ಠಾನದುಬ್ಬಲಟ್ಠಾನಞ್ಚ ಪರಿಖಾಯಂ ಕುಮ್ಭೀಲಾದೀನಂ

ಅತ್ಥಿಟ್ಠಾನಞ್ಚ ನತ್ಥಿಟ್ಠಾನಞ್ಚ ಜಾನಾಮಿ, ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ವೋ ನಗರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಅಥ ಸೋ ರಾಜಾ ಸದ್ದಹಿತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ಸೇನಾವಾಹನಞ್ಚ ಪಟಿಚ್ಛಾಪೇಸ್ಸತಿ। ಅಥಸ್ಸ ಸೇನಂ ವಾಳಕುಮ್ಭೀಲಟ್ಠಾನೇಸುಯೇವ ಓತಾರೇಯ್ಯಾಥ। ತಸ್ಸ ಸೇನಾ ಕುಮ್ಭೀಲಭಯೇನ ನ ಓತರಿಸ್ಸತಿ, ತದಾ ತುಮ್ಹೇ ರಾಜಾನಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಸೇನಾಯ, ದೇವ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೇನ ಲಞ್ಜೋ ದಿನ್ನೋ, ಸಬ್ಬೇ ರಾಜಾನೋ ಚ ಆಚರಿಯಕೇವಟ್ಟಞ್ಚ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ನ ಕೇನಚಿ ಲಞ್ಜೋ ಅಗ್ಗಹಿತೋ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ। ಕೇವಲಂ ಏತೇ ತುಮ್ಹೇ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಚರನ್ತಿ, ಸಬ್ಬೇ ಪನ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಕಾವ, ಅಹಮೇಕೋವ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪುರಿಸೋ। ಸಚೇ ಮೇ ನ ಸದ್ದಹಥ, ಸಬ್ಬೇ ರಾಜಾನೋ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಮಂ ದಸ್ಸನಾಯ ಆಗಚ್ಛನ್ತೂ"ತಿ ಪೇಸೇಥ। "ಅಥ ನೇಸಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತೇನ ಅತ್ತನೋ ನಾಮರೂಪಂ ಲಿಖಿತ್ವಾ ದಿನ್ನೇಸು ವತ್ಥಾಲಙ್ಕಾರಖಗ್ಗಾದೀಸು ಅಕ್ಖರಾನಿ ದಿಸ್ವಾ ನಿಟ್ಠಂ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ವದೇಯ್ಯಾಥ। ಸೋ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ತಾನಿ ದಿಸ್ವಾ ನಿಟ್ಠಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭೀತತಸಿತೋ ತೇ ರಾಜಾನೋ ಉಯ್ಯೋಜೇತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಕಿಂ ಕರೋಮ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ತುಮ್ಹೇ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸತಿ। ತಮೇನಂ ತುಮ್ಹೇ ಏವಂ ವದೇಯ್ಯಾಥ "ಮಹಾರಾಜ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಬಹುಮಾಯೋ। ಸಚೇ ಅಞ್ಞಾನಿ ಕತಿಪಯದಿವಸಾನಿ ವಸಿಸ್ಸಥ, ಸಬ್ಬಂ ವೋ ಸೇನಂ ಅತ್ತನೋ ಹತ್ಥಗತಂ ಕತ್ವಾ ತುಮ್ಹೇ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸತಿ। ತಸ್ಮಾ ಪಪಞ್ಚಂ ಅಕತ್ವಾ ಅಜ್ಜೇವ ಮಜ್ಝಿಮಯಾಮಾನನ್ತರೇ ಅಸ್ಸಪಿಟ್ಠಿಯಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಪಲಾಯಿಸ್ಸಾಮ, ಮಾ ನೋ ಪರಹತ್ಥೇ ಮರಣಂ ಹೋತೂ"ತಿ। ಸೋ ತುಮ್ಹಾಕಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತಥಾ ಕರಿಸ್ಸತಿ। ತುಮ್ಹೇ ತಸ್ಸ ಪಲಾಯನವೇಲಾಯ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಮನುಸ್ಸೇ ಜಾನಾಪೇಯ್ಯಾಥಾತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಅನುಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ "ಸಾಧು ಪಣ್ಡಿತ, ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ ತೇ ವಚನ"ನ್ತಿ ಆಹ। "ತೇನ ಹಿ ಕತಿಪಯಪಹಾರೇ ಸಹಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। "ಪಣ್ಡಿತ , ಮಮ ಜೀವಿತಞ್ಚ ಹತ್ಥಪಾದೇ ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೇಸಂ ಅತ್ತನೋ ರುಚಿವಸೇನ ಕರೋಹೀ"ತಿ। ಸೋ ತಸ್ಸ ಗೇಹೇ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಅನುಕೇವಟ್ಟಂ ವುತ್ತನಯೇನ ವಿಪ್ಪಕಾರಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಯೋತ್ತೇನ ಓತಾರೇತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಮನುಸ್ಸಾನಂ ದಾಪೇಸಿ। ಅಥ ತೇ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ದಸ್ಸೇಸುಂ। ರಾಜಾ ತಂ ವೀಮಂಸಿತ್ವಾ ಸದ್ದಹಿತ್ವಾ ಸಕ್ಕಾರಮಸ್ಸ ಕತ್ವಾ ಸೇನಂ ಪಟಿಚ್ಛಾಪೇಸಿ। ಸೋಪಿ ತಂ ವಾಳಕುಮ್ಭೀಲಟ್ಠಾನೇಸುಯೇವ ಓತಾರೇತಿ। ಮನುಸ್ಸಾ ಕುಮ್ಭೀಲೇಹಿ ಖಜ್ಜಮಾನಾ ಅಟ್ಟಾಲಕಟ್ಠಿತೇಹಿ ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ಉಸುಸತ್ತಿತೋಮರೇಹಿ ವಿಜ್ಝಿಯಮಾನಾ ಮಹಾವಿನಾಸಂ ಪಾಪುಣನ್ತಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಕೋಚಿ ಭಯೇನ ಉಪಗನ್ತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ। ಅನುಕೇವಟ್ಟೋ ರಾಜಾನಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಅತ್ಥಾಯ ಯುಜ್ಝನಕಾ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಸಬ್ಬೇಹಿ ಲಞ್ಜೋ ಗಹಿತೋ, ಅಸದ್ದಹನ್ತೋ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ನಿವತ್ಥವತ್ಥಾದೀಸು ಅಕ್ಖರಾನಿ ಓಲೋಕೇಥಾ"ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇಸಂ ವತ್ಥಾದೀಸು ಅಕ್ಖರಾನಿ ದಿಸ್ವಾ "ಅದ್ಧಾ ಇಮೇಹಿ ಲಞ್ಜೋ ಗಹಿತೋ"ತಿ ನಿಟ್ಠಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಆಚರಿಯ, ಇದಾನಿ ಕಿಂ ಕತ್ತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ದೇವ, ಅಞ್ಞಂ ಕಾತಬ್ಬಂ ನತ್ಥಿ। ಸಚೇ ಪಪಞ್ಚಂ ಕರಿಸ್ಸಥ, ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ವೋ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸತಿ, ಆಚರಿಯಕೇವಟ್ಟೋಪಿ ಕೇವಲಂ ನಲಾಟೇ ವಣಂ ಕತ್ವಾ ಚರತಿ, ಲಞ್ಜೋ ಪನ ಏತೇನಪಿ ಗಹಿತೋ। ಅಯಞ್ಹಿ ಮಣಿರತನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತುಮ್ಹೇ ತಿಯೋಜನಂ ಪಲಾಪೇಸಿ, ಪುನ ಸದ್ದಹಾಪೇತ್ವಾ ನಿವತ್ತೇಸಿ, ಅಯಮ್ಪಿ ಪರಿಭಿನ್ನಕೋವ। ಏಕರತ್ತಿವಾಸೋಪಿ ಮಯ್ಹಂ ನ ರುಚ್ಚತಿ, ಅಜ್ಜೇವ ಮಜ್ಝಿಮಯಾಮಸಮನನ್ತರೇ ಪಲಾಯಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಮಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞೋ ತವ ಸುಹದಯೋ ನಾಮ ನತ್ಥೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ತೇನ ಹಿ ಆಚರಿಯ ತುಮ್ಹೇಯೇವ ಮೇ ಅಸ್ಸಂ ಕಪ್ಪೇತ್ವಾ ಯಾನಸಜ್ಜಂ ಕರೋಥಾ"ತಿ ಆಹ।

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ತಸ್ಸ ನಿಚ್ಛಯೇನ ಪಲಾಯನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಮಾ ಭಾಯಿ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ಅಸ್ಸಾಸೇತ್ವಾ ಬಹಿ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾನಂ "ಅಜ್ಜ ರಾಜಾ ಪಲಾಯಿಸ್ಸತಿ, ಮಾ ನಿದ್ದಾಯಿತ್ಥಾ"ತಿ ಓವಾದಂ ದತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಅಸ್ಸೋ ಯಥಾ ಆಕಡ್ಢಿತೋ ಸುಟ್ಠುತರಂ ಪಲಾಯತಿ, ಏವಂ ಅವಕಪ್ಪನಾಯ ಕಪ್ಪೇತ್ವಾ ಮಜ್ಝಿಮಯಾಮಸಮನನ್ತರೇ "ಕಪ್ಪಿತೋ, ದೇವ, ಅಸ್ಸೋ, ವೇಲಂ ಜಾನಾಹೀ"ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ಅಸ್ಸಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ಪಲಾಯಿ। ಅನುಕೇವಟ್ಟೋಪಿ ಅಸ್ಸಂ ಅಭಿರುಹಿತ್ವಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ವಿಯ ಥೋಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನಿವತ್ತೋ। ಅವಕಪ್ಪನಾಯ ಕಪ್ಪಿತಅಸ್ಸೋ ಆಕಡ್ಢಿಯಮಾನೋಪಿ ರಾಜಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯಿ। ಅನುಕೇವಟ್ಟೋ ಸೇನಾಯ ಅನ್ತರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ "ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಪಲಾತೋ"ತಿ ಉಕ್ಕುಟ್ಠಿಮಕಾಸಿ। ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾಪಿ ಅತ್ತನೋ ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಉಪಘೋಸಿಂಸು। ಸೇಸರಾಜಾನೋ ತಂ ಸುತ್ವಾ "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ

ಭವಿಸ್ಸತಿ, ನ ನೋ ದಾನಿ ಜೀವಿತಂ ದಸ್ಸತೀ"ತಿ ಭೀತತಸಿತಾ ಉಪಭೋಗಪರಿಭೋಗಭಣ್ಡಾನಿಪಿ ಅನೋಲೋಕೇತ್ವಾ ಇತೋ ಚಿತೋ ಚ ಪಲಾಯಿಂಸು। ಮನುಸ್ಸಾ "ರಾಜಾನೋ ಪಲಾಯನ್ತೀ"ತಿ ಸುಟ್ಠುತರಂ ಉಪಘೋಸಿಂಸು। ತಂ ಸುತ್ವಾ ದ್ವಾರಟ್ಟಾಲಕಾದೀಸು ಠಿತಾಪಿ ಉನ್ನಾದಿಂಸು ಅಪ್ಫೋಟಯಿಂಸು। ಇತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಪಥವೀ ವಿಯ ಭಿಜ್ಜಮಾನಾ ಸಮುದ್ದೋ ವಿಯ ಸಙ್ಖುಭಿತೋ ಸಕಲನಗರಂ ಅನ್ತೋ ಚ ಬಹಿ ಚ ಏಕನಿನ್ನಾದಂ ಅಹೋಸಿ। ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖಾ ಮನುಸ್ಸಾ "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೇನ ಕಿರ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಏಕಸತರಾಜಾನೋ ಚ ಗಹಿತಾ"ತಿ ಮರಣಭಯಭೀತಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಉದರಬದ್ಧಸಾಟಕಮ್ಪಿ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಪಲಾಯಿಂಸು। ಖನ್ಧಾವಾರಟ್ಠಾನಂ ತುಚ್ಛಂ ಅಹೋಸಿ। ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ ಏಕಸತೇ ಖತ್ತಿಯೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ನಗರಮೇವ ಗತೋ। ಪುನದಿವಸೇ ಪನ ಪಾತೋವ ನಗರದ್ವಾರಾನಿ ವಿವರಿತ್ವಾ ಬಲಕಾಯಾ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಮಹಾವಿಲೋಪಂ ದಿಸ್ವಾ "ಕಿಂ ಕರೋಮ, ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಆರೋಚಯಿಂಸು। ಸೋ ಆಹ - "ಏತೇಹಿ ಛಡ್ಡಿತಂ ಧನಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಾಪುಣಾತಿ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ರಾಜೂನಂ ಸನ್ತಕಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ದೇಥ, ಸೇಟ್ಠೀನಞ್ಚ ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಚ ಸನ್ತಕಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಆಹರಥ, ಅವಸೇಸಂ ಪನ ನಗರವಾಸಿನೋ ಗಣ್ಹನ್ತೂ"ತಿ। ತೇಸಂ ಮಹಗ್ಘರತನಭಣ್ಡಮೇವ ಆಹರನ್ತಾನಂ ಅಡ್ಢಮಾಸೋ ವೀತಿವತ್ತೋ। ಸೇಸಂ ಪನ ಚತೂಹಿ ಮಾಸೇಹಿ ಆಹರಿಂಸು। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಅನುಕೇವಟ್ಟಸ್ಸ ಮಹನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾರಮಕಾಸಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಚ ಕಿರ ಮಿಥಿಲವಾಸಿನೋ ಬಹೂ ಹಿರಞ್ಞಸುವಣ್ಣಾ ಜಾತಾ। ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸಪಿ ತೇಹಿ ರಾಜೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರೇ ವಸನ್ತಸ್ಸ ಏಕವಸ್ಸಂ ಅತೀತಂ।

ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಯುದ್ಧಪರಾಜಯಕಣ್ಡಂ ನಿಟ್ಠಿತಂ।

ಸುವಕಣ್ಡಂ

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಕೇವಟ್ಟೋ ಆದಾಸೇ ಮುಖಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ನಲಾಟೇ ವಣಂ ದಿಸ್ವಾ "ಇದಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಂ, ತೇನಾಹಂ ಏತ್ತಕಾನಂ ರಾಜೂನಂ ಅನ್ತರೇ ಲಜ್ಜಾಪಿತೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಸಮುಪ್ಪನ್ನಕೋಧೋ ಹುತ್ವಾ "ಕದಾ ನು ಖ್ವಸ್ಸ ಪಿಟ್ಠಿಂ ಪಸ್ಸಿತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇನ್ತೋ "ಅತ್ಥೇಸೋ ಉಪಾಯೋ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಧೀತಾ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದೀ ನಾಮ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಾ ದೇವಚ್ಛರಾಪಟಿಭಾಗಾ, ತಂ ವಿದೇಹರಞ್ಞೋ ದಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ವೇದೇಹಂ ಕಾಮೇನ ಪಲೋಭೇತ್ವಾ ಗಿಲಿತಬಳಿಸಂ ವಿಯ ಮಚ್ಛಂ ಸದ್ಧಿಂ ಮಹೋಸಧೇನ ಆನೇತ್ವಾ ಉಭೋ ತೇ ಮಾರೇತ್ವಾ ಜಯಪಾನಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಸನ್ನಿಟ್ಠಾನಂ ಕತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಆಹ - "ದೇವ, ಏಕೋ ಮನ್ತೋ ಅತ್ಥೀ"ತಿ। "ಆಚರಿಯ, ತವ ಮನ್ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉದರಬದ್ಧಸಾಟಕಸ್ಸಪಿ ಅಸ್ಸಾಮಿನೋ ಜಾತಮ್ಹಾ, ಇದಾನಿ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಸಿ, ತುಣ್ಹೀ ಹೋಹೀ"ತಿ। "ಮಹಾರಾಜ, ಇಮಿನಾ ಉಪಾಯೇನ ಸದಿಸೋ ಅಞ್ಞೋ ನತ್ಥೀ"ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ಭಣಾಹೀ"ತಿ। "ಮಹಾರಾಜ, ಅಮ್ಹೇಹಿ ದ್ವೀಹಿಯೇವ ಏಕತೋ ಭವಿತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। "ಏವಂ ಹೋತೂ"ತಿ। ಅಥ ನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಉಪರಿಪಾಸಾದತಲಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಆಹ - "ಮಹಾರಾಜ, ವಿದೇಹರಾಜಾನಂ ಕಿಲೇಸೇನ ಪಲೋಭೇತ್ವಾ ಇಧಾನೇತ್ವಾ ಸದ್ಧಿಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತೇನ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। "ಸುನ್ದರೋ, ಆಚರಿಯ, ಉಪಾಯೋ, ಕಥಂ ಪನ ತಂ ಪಲೋಭೇತ್ವಾ ಆನೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ? "ಮಹಾರಾಜ, ಧೀತಾ ವೋ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದೀ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಾ, ತಸ್ಸಾ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಚಾತುರಿಯವಿಲಾಸೇನ ಕವೀಹಿ ಗೀತಂ ಬನ್ಧಾಪೇತ್ವಾ ತಾನಿ ಕಬ್ಬಾನಿ ಮಿಥಿಲಾಯಂ ಗಾಯಾಪೇತ್ವಾ 'ಏವರೂಪಂ ಇತ್ಥಿರತನಂ ಅಲಭನ್ತಸ್ಸ ವಿದೇಹನರಿನ್ದಸ್ಸ ಕಿಂ ರಜ್ಜೇನಾ'ತಿ ತಸ್ಸ ಸವನಸಂಸಗ್ಗೇನೇವ ಪಟಿಬದ್ಧಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಅಹಂ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ದಿವಸಂ ವವತ್ಥಪೇಸ್ಸಾಮಿ। ಸೋ ಮಯಿ ದಿವಸಂ ವವತ್ಥಪೇತ್ವಾ ಆಗತೇ ಗಿಲಿತಬಳಿಸೋ ವಿಯ ಮಚ್ಛೋ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗಮಿಸ್ಸತಿ, ಅಥ ನೇ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ "ಸುನ್ದರೋ ಉಪಾಯೋ, ಆಚರಿಯ, ಏವಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ತಂ ಪನ ಮನ್ತಂ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಸಯನಪಾಲಿಕಾ ಸಾಳಿಕಾ ಸುತ್ವಾ ಪಚ್ಚಕ್ಖಮಕಾಸಿ। ರಾಜಾ ನಿಪುಣೇ ಕಬ್ಬಕಾರೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಬಹುಂ ಧನಂ ದತ್ವಾ ಧೀತರಂ ತೇಸಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ "ತಾತಾ, ಏತಿಸ್ಸಾ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಕಬ್ಬಂ ಕರೋಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತೇ

ಅತಿಮನೋಹರಾನಿ ಗೀತಾನಿ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಸಾವಯಿಂಸು। ರಾಜಾ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಬಹುಂ ಧನಂ ತೇಸಂ ಅದಾಸಿ। ಕವೀನಂ ಸನ್ತಿಕಾ ನಟಾ ಸಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಸಮಜ್ಜಮಣ್ಡಲೇ ಗಾಯಿಂಸು। ಇತಿ ತಾನಿ ವಿತ್ಥಾರಿತಾನಿ ಅಹೇಸುಂ। ತೇಸು ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಅನ್ತರೇ ವಿತ್ಥಾರಿತತ್ತಂ ಗತೇಸು ರಾಜಾ ಗಾಯಕೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಆಹ - "ತಾತಾ, ತುಮ್ಹೇ ಮಹಾಸಕುಣೇ ಗಹೇತ್ವಾ ರತ್ತಿಭಾಗೇ ರುಕ್ಖಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ ತತ್ಥ ನಿಸಿನ್ನಾ ಗಾಯಿತ್ವಾ ಪಚ್ಚೂಸಕಾಲೇ ತೇಸಂ ಗೀವಾಸು ಕಂಸತಾಲೇ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ತೇ ಉಪ್ಪಾತೇತ್ವಾ ಓತರಥಾ"ತಿ। ಸೋ ಕಿರ "ಪಞ್ಚಾಲರಞ್ಞೋ ಧೀತು ಸರೀರವಣ್ಣಂ ದೇವತಾಪಿ ಗಾಯನ್ತೀ"ತಿ ಪಾಕಟಭಾವಕರಣತ್ಥಂ ತಥಾ ಕಾರೇಸಿ। ಪುನ ರಾಜಾ ಕವೀ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತಾ, ಇದಾನಿ ತುಮ್ಹೇ 'ಏವರೂಪಾ ಕುಮಾರಿಕಾ ಜಮ್ಬುದೀಪತಲೇ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ನಾನುಚ್ಛವಿಕಾ, ಮಿಥಿಲಾಯಂ ವೇದೇಹರಞ್ಞೋ ಅನುಚ್ಛವಿಕಾ'ತಿ ರಞ್ಞೋ ಚ ಇಸ್ಸರಿಯಂ ಇಮಾಯ ಚ ರೂಪಂ ವಣ್ಣೇತ್ವಾ ಗೀತಾನಿ ಬನ್ಧಥಾ"ತಿ ಆಹ। ತೇ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚಯಿಂಸು।

ರಾಜಾ ತೇಸಂ ಧನಂ ದತ್ವಾ ಪುನ ಗಾಯಕೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತಾ, ಮಿಥಿಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತತ್ಥ ಇಮಿನಾವ ಉಪಾಯೇನ ಗಾಯಥಾ"ತಿ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇ ತಾನಿ ಗಾಯನ್ತಾ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಮಿಥಿಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಮಜ್ಜಮಣ್ಡಲೇ ಗಾಯಿಂಸು। ತಾನಿ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಜನೋ ಉಕ್ಕುಟ್ಠಿಸಹಸ್ಸಾನಿ ಪವತ್ತೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಬಹುಂ ಧನಂ ಅದಾಸಿ। ತೇ ರತ್ತಿಸಮಯೇ ರುಕ್ಖೇಸುಪಿ ಗಾಯಿತ್ವಾ ಪಚ್ಚೂಸಕಾಲೇ ಸಕುಣಾನಂ ಗೀವಾಸು ಕಂಸತಾಲೇ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಓತರನ್ತಿ। ಆಕಾಸೇ ಕಂಸತಾಲಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ "ಪಞ್ಚಾಲರಾಜಧೀತು ಸರೀರವಣ್ಣಂ ದೇವತಾಪಿ ಗಾಯನ್ತೀ"ತಿ ಸಕಲನಗರೇ ಏಕಕೋಲಾಹಲಂ ಅಹೋಸಿ। ರಾಜಾ ಸುತ್ವಾ ಗಾಯಕೇ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಅನ್ತೋನಿವೇಸನೇ ಸಮಜ್ಜಂ ಕಾರೇತ್ವಾ "ಏವರೂಪಂ ಕಿರ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಂ ಧೀತರಂ ಚೂಳನಿರಾಜಾ ಮಯ್ಹಂ ದಾತುಕಾಮೋ"ತಿ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ತೇಸಂ ಬಹುಂ ಧನಂ ಅದಾಸಿ। ತೇ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಅಥ ನಂ ಕೇವಟ್ಟೋ ಆಹ - "ಇದಾನಿ, ಮಹಾರಾಜ, ದಿವಸಂ ವವತ್ಥಪನತ್ಥಾಯ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಸಾಧು, ಆಚರಿಯ, ಕಿಂ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ? "ಥೋಕಂ ಪಣ್ಣಾಕಾರ"ನ್ತಿ। "ತೇನ ಹಿ ಗಣ್ಹಾ"ತಿ ದಾಪೇಸಿ। ಸೋ ತಂ ಆದಾಯ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ವೇದೇಹರಟ್ಠಂ ಪಾಪುಣಿ। ತಸ್ಸಾಗಮನಂ ಸುತ್ವಾ ನಗರೇ ಏಕಕೋಲಾಹಲಂ ಜಾತಂ "ಚೂಳನಿರಾಜಾ ಕಿರ ವೇದೇಹೋ ಚ ಮಿತ್ತಸನ್ಥವಂ ಕರಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಚೂಳನಿರಾಜಾ ಅತ್ತನೋ ಧೀತರಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ದಸ್ಸತಿ , ಕೇವಟ್ಟೋ ದಿವಸಂ ವವತ್ಥಪೇತುಂ ಏತೀ"ತಿ। ವೇದೇಹರಾಜಾಪಿ ಸುಣಿ, ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ, ಸುತ್ವಾನ ಪನಸ್ಸ ಏತದಹೋಸಿ "ತಸ್ಸಾಗಮನಂ ಮಯ್ಹಂ ನ ರುಚ್ಚತಿ, ತಥತೋ ನಂ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸೋ ಚೂಳನಿಸನ್ತಿಕೇ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾನಂ ಸಾಸನಂ ಪೇಸೇಸಿ "ಇಮಮತ್ಥಂ ತಥತೋ ಜಾನಿತ್ವಾ ಪೇಸೇನ್ತೂ"ತಿ। ಅಥ ತೇ "ಮಯಮೇತಂ ತಥತೋ ನ ಜಾನಾಮ, ರಾಜಾ ಚ ಕೇವಟ್ಟೋ ಚ ಸಯನಗಬ್ಭೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಮನ್ತೇನ್ತಿ, ರಞ್ಞೋ ಪನ ಸಯನಪಾಲಿಕಾ ಸಾಳಿಕಾ ಸಕುಣಿಕಾ ಏತಮತ್ಥಂ ಜಾನೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಪಟಿಪೇಸಯಿಂಸು।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಯಥಾ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಾನಂ ಓಕಾಸೋ ನ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಸುವಿಭತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಸುಸಜ್ಜಿತಂ ನಗರಂ ಅಹಂ ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸ ದಟ್ಠುಂ ನ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸೋ ನಗರದ್ವಾರತೋ ಯಾವ ರಾಜಗೇಹಾ, ರಾಜಗೇಹತೋ ಚ ಯಾವ ಅತ್ತಗೇಹಾ, ಗಮನಮಗ್ಗಂ ಉಭೋಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಕಿಲಞ್ಜೇಹಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಾಪೇತ್ವಾ ಮತ್ಥಕೇಪಿ ಕಿಲಞ್ಜೇಹಿ ಪಟಿಚ್ಛಾದಾಪೇತ್ವಾ ಚಿತ್ತಕಮ್ಮಂ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ಪುಪ್ಫಾನಿ ವಿಕಿರಿತ್ವಾ ಪುಣ್ಣಘಟೇ ಠಪಾಪೇತ್ವಾ ಕದಲಿಯೋ ಬನ್ಧಾಪೇತ್ವಾ ಧಜೇ ಪಗ್ಗಣ್ಹಾಪೇಸಿ। ಕೇವಟ್ಟೋ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಸುವಿಭತ್ತಂ ನಗರಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ "ರಞ್ಞಾ ಮೇ ಮಗ್ಗೋ ಅಲಙ್ಕಾರಾಪಿತೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ನಗರಸ್ಸ ಅದಸ್ಸನತ್ಥಂ ಕತಭಾವಂ ನ ಜಾನಿ। ಸೋ ಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಪಟಿಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಕತಸಕ್ಕಾರಸಮ್ಮಾನೋ ಆಗತಕಾರಣಂ ಆರೋಚೇನ್ತೋ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

೯೯. "ರಾಜಾ ಸನ್ಥವಕಾಮೋ ತೇ, ರತನಾನಿ ಪವೇಚ್ಛತಿ।
ಆಗಚ್ಛನ್ತು ಇತೋ ದೂತಾ, ಮಞ್ಜುಕಾ ಪಿಯಭಾಣಿನೋ॥

೧೦೦. "ಭಾಸನ್ತು ಮುದುಕಾ ವಾಚಾ, ಯಾ ವಾಚಾ ಪಟಿನನ್ದಿತಾ।

ಪಞ್ಚಾಲೋ ಚ ವಿದೇಹೋ ಚ, ಉಭೋ ಏಕಾ ಭವನ್ತು ತೇ’’ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸನ್ಥವಕಾಮೋ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ತಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಮಿತ್ತಸನ್ಥವಂ ಕಾತುಕಾಮೋ। **ರತನಾನೀ**ತಿ ಇತ್ಥಿರತನಂ ಅತ್ತನೋ ಧೀತರಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಸಬ್ಬರತನಾನಿ ದಸ್ಸತಿ। **ಆಗಚ್ಛನ್ತೂ**ತಿ ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಕಿರ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರತೋ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಧುರವಚನಾ ಪಿಯಭಾಣಿನೋ ದೂತಾ ಇಧ ಆಗಚ್ಛನ್ತು, ಇತೋ ಚ ತತ್ಥ ಗಚ್ಛನ್ತು। **ಏಕಾ ಭವನ್ತೂ**ತಿ ಗಙ್ಗೋದಕಂ ವಿಯ ಯಮುನೋದಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂಸನ್ದನ್ತಾ ಏಕಸದಿಸಾವ ಹೋನ್ತೂತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ‘‘ಮಹಾರಾಜ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ಅಞ್ಞಂ ಮಹಾಮತ್ತಂ ಪೇಸೇತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾಪಿ ‘ಅಞ್ಞೋ ಮನಾಪಂ ಕತ್ವಾ ಸಾಸನಂ ಆರೋಚೇತುಂ ನ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸತೀ’ತಿ ಮಂ ಪೇಸೇಸಿ ‘ಆಚರಿಯ, ತುಮ್ಹೇ ರಾಜಾನಂ ಸಾಧುಕಂ ಪಬೋಧೇತ್ವಾ ಆದಾಯ ಆಗಚ್ಛಥಾ’ತಿ, ಗಚ್ಛಥ ರಾಜಸೇಟ್ಠ ಅಭಿರೂಪಞ್ಚ ಕುಮಾರಿಕಂ ಲಭಿಸ್ಸಥ, ಅಮ್ಹಾಕಞ್ಚ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಮಿತ್ತಭಾವೋ ಪತಿಟ್ಠಹಿಸ್ಸತೀ’’ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತುಟ್ಠಮಾನಸೋ ‘‘ಉತ್ತಮರೂಪಧರಂ ಕಿರ ಕುಮಾರಿಕಂ ಲಭಿಸ್ಸಾಮೀ’’ತಿ ಸವನಸಂಸಗ್ಗೇನ ಬಜ್ಝಿತ್ವಾ ‘‘ಆಚರಿಯ, ತುಮ್ಹಾಕಞ್ಚ ಕಿರ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಚ ಧಮ್ಮಯುದ್ಧೇ ವಿವಾದೋ ಅಹೋಸಿ, ಗಚ್ಛಥ ಪುತ್ತಂ ಮೇ ಪಸ್ಸಥ, ಉಭೋಪಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಖಮಾಪೇತ್ವಾ ಮನ್ತೇತ್ವಾ ಏಥಾ’’ತಿ ಆಹ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಕೇವಟ್ಟೋ ‘‘ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಿ ಪಣ್ಡಿತ’’ನ್ತಿ ತಂ ಪಸ್ಸಿತುಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ತಂ ದಿವಸಂ ‘‘ತೇನ ಮೇ ಪಾಪಧಮ್ಮೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಲ್ಲಾಪೋ ಮಾ ಹೋತೂ’’ತಿ ಪಾತೋವ ಥೋಕಂ ಸಪ್ಪಿಂ ಪಿವಿ, ಗೇಹಮ್ಪಿಸ್ಸ ಬಹಲೇನ ಅಲ್ಲಗೋಮಯೇನ ಲೇಪಾಪೇಸಿ, ಥಮ್ಭೇ ತೇಲೇನ ಮಕ್ಖೇಸಿ, ತಸ್ಸ ನಿಪನ್ನಮಞ್ಚಕಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೇಸಾನಿ ಮಞ್ಚಪೀಠಾದೀನಿ ನೀಹರಾಪೇಸಿ।

ಸೋ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಸಞ್ಞಮದಾಸಿ ‘‘ತಾತಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಕಥೇತುಂ ಆರದ್ಧೇ ಏವಂ ವದೇಯ್ಯಾಥ ‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಮಾ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥಯಿತ್ಥ, ಅಜ್ಜ ತೇನ ತಿಖಿಣಸಪ್ಪಿ ಪಿವಿತ’ನ್ತಿ। ಮಯಿ ಚ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥನಾಕಾರಂ ಕರೋನ್ತೇಪಿ ‘ದೇವ ತಿಖಿಣಸಪ್ಪಿ ತೇ ಪಿವಿತಂ, ಮಾ ಕಥೇಥಾ’ತಿ ಮಂ ನಿವಾರೇಥಾ’’ತಿ। ಏವಂ ವಿಚಾರೇತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ರತ್ತಪಟಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ಸತ್ತಸು ದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕೇಸು ಮನುಸ್ಸೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸತ್ತಮೇ ದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕೇ ಪಟಮಞ್ಚಕೇ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಕೇವಟ್ಟೋಪಿಸ್ಸ ಪಠಮದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕೇ ಠತ್ವಾ ‘‘ಕಹಂ ಪಣ್ಡಿತೋ’’ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಅಥ ನಂ ತೇ ಮನುಸ್ಸಾ ‘‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಮಾ ಸದ್ದಮಕರಿ, ಸಚೇಪಿ ಆಗಚ್ಛಿತುಕಾಮೋ, ತುಣ್ಹೀ ಹುತ್ವಾ ಏಹಿ, ಅಜ್ಜ ಪಣ್ಡಿತೇನ ತಿಖಿಣಸಪ್ಪಿ ಪೀತಂ, ಮಹಾಸದ್ದಂ ಕಾತುಂ ನ ಲಬ್ಭತೀ’’ತಿ ಆಹಂಸು। ಸೇಸದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕೇಸುಪಿ ನಂ ತಥೇವ ಆಹಂಸು। ಸೋ ಸತ್ತಮದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಕಥನಾಕಾರಂ ದಸ್ಸೇಸಿ। ಅಥ ನಂ ಮನುಸ್ಸಾ ‘‘ದೇವ, ಮಾ ಕಥಯಿತ್ಥ, ತಿಖಿಣಸಪ್ಪಿ ತೇ ಪೀತಂ, ಕಿಂ ತೇ ಇಮಿನಾ ದುಟ್ಠಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥಿತೇನಾ’’ತಿ ವತ್ವಾ ವಾರಯಿಂಸು। ಇತಿ ಸೋ ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ನೇವ ನಿಸೀದಿತುಂ, ನ ಆಸನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಠಿತಟ್ಠಾನಂ ಲಭಿ, ಅಲ್ಲಗೋಮಯಂ ಅಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ।

ಅಥ ನಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಏಕೋ ಅಕ್ಖೀನಿ ನಿಮೀಲಿ, ಏಕೋ ಭಮುಕಂ ಉಕ್ಖಿಪಿ, ಏಕೋ ಕಪ್ಪರಂ ಕಣ್ಡುಯಿ। ಸೋ ತೇಸಂ ಕಿರಿಯಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಮಙ್ಕುಭೂತೋ ‘‘ಗಚ್ಛಾಮಹಂ ಪಣ್ಡಿತಾ’’ತಿ ವತ್ವಾ ಅಪರೇನ ‘‘ಅರೇ ದುಟ್ಠಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ‘ಮಾ ಸದ್ದಮಕಾಸೀ’ತಿ ವುತ್ತೋ ಸದ್ದಮೇವ ಕರೋಸಿ, ಅಟ್ಠೀನಿ ತೇ ಭಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮೀ’’ತಿ ವುತ್ತೇ ಭೀತತಸಿತೋ ಹುತ್ವಾ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಓಲೋಕೇಸಿ। ಅಥ ನಂ ಅಞ್ಞೋ ವೇಳುಪೇಸಿಕಾಯ ಪಿಟ್ಠಿಯಂ ತಾಲೇಸಿ, ಅಞ್ಞೋ ಗೀವಾಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಿಪಿ, ಅಞ್ಞೋ ಪಿಟ್ಠಿಯಂ ಹತ್ಥತಲೇನ ಪಹರಿ। ಸೋ ದೀಪಿಮುಖಾ ಮುತ್ತಮಿಗೋ ವಿಯ ಭೀತತಸಿತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ರಾಜಗೇಹಂ ಗತೋ। ರಾಜಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ ‘‘ಅಜ್ಜ ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಇಮಂ ಪವತ್ತಿಂ ಸುತ್ವಾ ತುಟ್ಠೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ದ್ವಿನ್ನಂ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಮಹತಿಯಾ ಧಮ್ಮಸಾಕಚ್ಛಾಯ ಭವಿತಬ್ಬಂ, ಅಜ್ಜ ಉಭೋ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಖಮಾಪೇಸ್ಸನ್ತಿ, ಲಾಭಾ ವತ ಮೇ’’ತಿ। ಸೋ ಕೇವಟ್ಟಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂಸನ್ದನಾಕಾರಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೬೦೧‘‘ಕಥಂ ನು ಕೇವಟ್ಟ ಮಹೋಸಧೇನ, ಸಮಾಗಮೋ ಆಸಿ ತದಿಙ್ಘ ಬ್ರೂಹಿ।

ಕಚ್ಚಿ ತೇ ಪಟಿನಿಜ್ಝತ್ತೋ, ಕಚ್ಚಿ ತುಟ್ಠೋ ಮಹೋಸಧೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಟಿನಿಜ್ಝತ್ತೋ**ತಿ ಧಮ್ಮಯುದ್ಧಮಣ್ಡಲೇ ಪವತ್ತವಿಗ್ಗಹಸ್ಸ ವೂಪಸಮನತ್ಥಂ ಕಚ್ಚಿ ತ್ವಂ ತೇನ, ಸೋ ಚ ತಯಾ ನಿಜ್ಝತ್ತೋ ಖಮಾಪಿತೋ। **ಕಚ್ಚಿ ತುಟ್ಠೋ**ತಿ ಕಚ್ಚಿ ತುಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞಾ ಪೇಸಿತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಸುತ್ವಾ ತುಟ್ಠೋತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಕೇವಟ್ಟೋ "ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇ 'ಪಣ್ಡಿತೋ'ತಿ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ವಿಚರಥ, ತತೋ ಅಸಪ್ಪುರಿಸತರೋ ನಾಮ ನತ್ಥೀ"ತಿ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೦೧."ಅನರಿಯರೂಪೋ ಪುರಿಸೋ ಜನಿನ್ದ, ಅಸಮ್ಮೋದಕೋ ಥದ್ಧೋ ಅಸಬ್ಭಿರೂಪೋ।
ಯಥಾ ಮೂಗೋ ಚ ಬಧಿರೋ ಚ, ನ ಕಿಞ್ಚಿತ್ಥಂ ಅಭಾಸಥಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅಸಬ್ಭಿರೂಪೋ**ತಿ ಅಪಣ್ಡಿತಜಾತಿಕೋ। **ನ ಕಿಞ್ಚಿತ್ಥ**ನ್ತಿ ಮಯಾ ಸಹ ಕಿಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಂ ನ ಭಾಸಿತ್ಥ, ತೇನೇವ ನಂ ಅಪಣ್ಡಿತೋತಿ ಮಞ್ಞಾಮೀತಿ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಅಗುಣಂ ಕಥೇಸಿ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಅನಭಿನನ್ದಿತ್ವಾ ಅಪ್ಪಟಿಕ್ಕೋಸಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಚ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಆಗತಾನಞ್ಚ ಪರಿಬ್ಬಯಞ್ಚೇವ ನಿವಾಸಗೇಹಞ್ಚ ದಾಪೇತ್ವಾ "ಗಚ್ಛಥಾಚರಿಯ, ವಿಸ್ಸಮಥಾ"ತಿ ತಂ ಉಯ್ಯೋಜೇತ್ವಾ "ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಕುಸಲೋ, ಇಮಿನಾ ಕಿರ ಸದ್ಧಿಂ ನೇವ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಅಕಾಸಿ, ನ ತುಟ್ಠಿಂ ಪವೇದೇಸಿ। ಕಿಞ್ಚಿ ತೇನ ಅನಾಗತಭಯಂ ದಿಟ್ಠಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಯಮೇವ ಕಥಂ ಸಮುಟ್ಠಾಪೇಸಿ -

೭೦೨."ಅದ್ಧಾ ಇದಂ ಮನ್ತಪದಂ ಸುದುದ್ದಸಂ, ಅತ್ಥೋ ಸುದ್ಧೋ ನರವಿರಿಯೇನ ದಿಟ್ಠೋ।
ತಥಾ ಹಿ ಕಾಯೋ ಮಮ ಸಮ್ಪವೇಧತಿ, ಹಿತ್ವಾ ಸಯಂ ಕೋ ಪರಹತ್ಥಮೇಸ್ಸತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಇದ**ನ್ತಿ ಯಂ ಮಮ ಪುತ್ತೇನ ದಿಟ್ಠಂ, ಅದ್ಧಾ ಇದಂ ಮನ್ತಪದಂ ಅಞ್ಞೇನ ಇತರಪುರಿಸೇನ ಸುದುದ್ದಸಂ। **ನರವಿರಿಯೇನಾ**ತಿ ವೀರಿಯವನ್ತೇನ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೇನ ಸುದ್ಧೋ ಅತ್ಥೋ ದಿಟ್ಠೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ। **ಸಯ**ನ್ತಿ ಸಕಂ ರಟ್ಠಂ ಹಿತ್ವಾ ಕೋ ಪರಹತ್ಥಂ ಗಮಿಸ್ಸತಿ।

"ಮಮ ಪುತ್ತೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಆಗಮನೇ ದೋಸೋ ದಿಟ್ಠೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ। ಅಯಞ್ಹಿ ಆಗಚ್ಛನ್ತೋ ನ ಮಿತ್ತಸನ್ಥವತ್ಥಾಯ ಆಗಮಿಸ್ಸತಿ, ಮಂ ಪನ ಕಾಮೇನ ಪಲೋಭೇತ್ವಾ ನಗರಂ ನೇತ್ವಾ ಗಣ್ಹನತ್ಥಾಯ ಆಗತೇನ ಭವಿತಬ್ಬಂ। ತಂ ಅನಾಗತಭಯಂ ದಿಟ್ಠಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ ಪಣ್ಡಿತೇನಾ"ತಿ ತಸ್ಸ ತಮತ್ಥಂ ಆವಜ್ಜೇತ್ವಾ ಭೀತತಸಿತಸ್ಸ ನಿಸಿನ್ನಕಾಲೇ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಆಗಮಿಂಸು। ರಾಜಾ ಸೇನಕಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಸೇನಕ, ರುಚ್ಚತಿ ತೇ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಚೂಳನಿರಾಜಸ್ಸ ಧೀತು ಆನಯನ"ನ್ತಿ? ಕಿಂ ಕಥೇಥ ಮಹಾರಾಜ, ನ ಹಿ ಸಿರಿಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಿಂ ದಣ್ಡೇನ ಪಹರಿತ್ವಾ ಪಲಾಪೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ತುಮ್ಹೇ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ತಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಥ, ಠಪೇತ್ವಾ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಂ ಅಞ್ಞೋ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸಮೋ ಜಮ್ಬುದೀಪತಲೇ ನ ಭವಿಸ್ಸತಿ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ? ಜೇಟ್ಠರಾಜಧೀತಾಯ ಗಹಿತತ್ತಾ। ಸೋ ಹಿ "ಸೇಸರಾಜಾನೋ ಮಮ ಮನುಸ್ಸಾ, ವೇದೇಹೋ ಏಕೋವ ಮಯಾ ಸದಿಸೋ"ತಿ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಂ ಧೀತರಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ದಾತುಕಾಮೋ ಜಾತೋ, ಕರೋಥಸ್ಸ ವಚನಂ। ಮಯಮ್ಪಿ ತುಮ್ಹೇ ನಿಸ್ಸಾಯ ವತ್ಥಾಲಙ್ಕಾರೇ ಲಭಿಸ್ಸಾಮಾತಿ। ರಾಜಾ ಸೇಸೇಪಿ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇಪಿ ತಥೇವ ಕಥೇಸುಂ। ತಸ್ಸ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇನ್ತಸ್ಸೇವ ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಅತ್ತನೋ ನಿವಾಸಗೇಹಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ "ರಾಜಾನಂ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ನ ಸಕ್ಕಾ ಅಮ್ಹೇಹಿ ಪಪಞ್ಚಂ ಕಾತುಂ, ಗಮಿಸ್ಸಾಮ ಮಯಂ ನರಿನ್ದಾ"ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಸ್ಸ ಗಮನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ನ್ಹತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ರಾಜುಪಟ್ಠಾನಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ।

ರಾಜಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಪುತ್ತೋ ಮೇ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಮಹಾಮನ್ತೀ ಮನ್ತಪಾರಙ್ಗತೋ ಅತೀತಾನಾಗತಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ ಅತ್ಥಂ ಜಾನಾತಿ। ಅಮ್ಹಾಕಂ ತತ್ಥ ಗನ್ತುಂ ಯುತ್ತಭಾವಂ ವಾ ಅಯುತ್ತಭಾವಂ ವಾ ಪಣ್ಡಿತೋ ಜಾನಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಸೋ ಅತ್ತನಾ ಪಠಮಂ ಚಿನ್ತಿತಂ ಅವತ್ವಾ ರಾಗರತ್ತೋ ಮೋಹಮೂಳ್ಹೋ ಹುತ್ವಾ ತಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೦೪."ಛನ್ನಞ್ಹಿ ಏಕಾವ ಮತೀ ಸಮೇತಿ, ಯೇ ಪಣ್ಡಿತಾ ಉತ್ತಮಭೂರಿಪತ್ತಾ।
ಯಾನಂ ಅಯಾನಂ ಅಥ ವಾಪಿ ಠಾನಂ, ಮಹೋಸಧ ತ್ವಮ್ಪಿ ಮತಿಂ ಕರೋಹೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಛನ್ನ**ನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿತ, ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಚ ಮಮ ಚ ಇಮೇಸಞ್ಚ ಚತುನ್ನನ್ತಿ ಛನ್ನಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ **ಏಕಾವ ಮತಿ** ಏಕೋಯೇವ ಅಜ್ಝಾಸಯೋ ಗಙ್ಗೋದಕಂ ವಿಯ ಯಮುನೋದಕೇನ ಸಂಸನ್ದತಿ ಸಮೇತಿ। ಯೇ ಮಯಂ ಛಪಿ ಜನಾ ಪಣ್ಡಿತಾ ಉತ್ತಮಭೂರಿಪತ್ತಾ, ತೇಸಂ ನೋ ಛನ್ನಮ್ಪಿ ಚೂಳನಿರಾಜಧೀತು ಆನಯನಂ ರುಚ್ಚತೀತಿ। **ಠಾನ**ನ್ತಿ ಇಧೇವ ವಾಸೋ। **ಮತಿಂ ಕರೋಹೀ**ತಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರುಚ್ಚನಕಂ ನಾಮ ಅಪ್ಪಮಾಣಂ, ತ್ವಮ್ಪಿ ಚಿನ್ತೇಹಿ, ಕಿಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಆವಾಹತ್ಥಾಯ ತತ್ಥ ಯಾನಂ, ಉದಾಹು ಅಯಾನಂ, ಅದು ಇಧೇವ ವಾಸೋ ರುಚ್ಚತೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತೋ "ಅಯಂ ರಾಜಾ ಅತಿವಿಯ ಕಾಮಗಿದ್ಧೋ ಅನ್ಧಬಾಲಭಾವೇನ ಇಮೇಸಂ ಚತುನ್ನಂ ವಚನಂ ಗಣ್ಹಾತಿ, ಗಮನೇ ದೋಸಂ ಕಥೇತ್ವಾ ನಿವತ್ತೇಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಚತಸ್ಸೋ ಗಾಥಾಯೋ ಅಭಾಸಿ -

೭೦೫."ಜಾನಾಸಿ ಖೋ ರಾಜ ಮಹಾನುಭಾವೋ, ಮಹಬ್ಬಲೋ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ।
ರಾಜಾ ಚ ತಂ ಇಚ್ಛತಿ ಮಾರಣತ್ಥಂ, ಮಿಗಂ ಯಥಾ ಓಕಚರೇನ ಲುದ್ದೋ॥

೭೦೬."ಯಥಾಪಿ ಮಚ್ಛೋ ಬಳಿಸಂ, ವಙ್ಕಂ ಮಂಸೇನ ಛಾದಿತಂ।
ಆಮಗಿದ್ಧೋ ನ ಜಾನಾತಿ, ಮಚ್ಛೋ ಮರಣಮತ್ತನೋ॥

೭೦೭."ಏವಮೇವ ತುವಂ ರಾಜ, ಚೂಳನೇಯ್ಯಸ್ಸ ಧೀತರಂ।
ಕಾಮಗಿದ್ಧೋ ನ ಜಾನಾಸಿ, ಮಚ್ಛೋವ ಮರಣಮತ್ತನೋ॥

೭೦೮."ಸಚೇ ಗಚ್ಛಸಿ ಪಞ್ಚಾಲಂ, ಖಿಪ್ಪಮತ್ತಂ ಜಹಿಸ್ಸಸಿ।
ಮಿಗಂ ಪನ್ಥಾನುಬನ್ಧಂವ, ಮಹನ್ತಂ ಭಯಮೇಸ್ಸತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ರಾಜಾ**ತಿ ವಿದೇಹಂ ಆಲಪತಿ। **ಮಹಾನುಭಾವೋ**ತಿ ಮಹಾಯಸೋ। **ಮಹಬ್ಬಲೋ**ತಿ ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖೇನ ಬಲೇನ ಸಮನ್ನಾಗತೋ। **ಮಾರಣತ್ಥ**ನ್ತಿ ಮಾರಣಸ್ಸ ಅತ್ಥಾಯ। **ಓಕಚರೇನಾ**ತಿ ಓಕಚಾರಿಕಾಯ ಮಿಗಿಯಾ। ಲುದ್ದೋ ಹಿ ಏಕಂ ಮಿಗಿಂ ಸಿಕ್ಖಾಪೇತ್ವಾ ರಜ್ಜುಕೇನ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಅರಞ್ಞಂ ನೇತ್ವಾ ಮಿಗಾನಂ ಗೋಚರಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ। ಸಾ ಬಾಲಮಿಗಂ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಆನೇತುಕಾಮಾ ಸಕಸಞ್ಞಾಯ ರಾಗಂ ಜನೇನ್ತೀ ವಿರವತಿ। ತಸ್ಸಾ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ಬಾಲಮಿಗೋ ಮಿಗಗಣಪರಿವುತೋ ವನಗುಮ್ಬೇ ನಿಪನ್ನೋ ಸೇಸಮಿಗೇಸು ಸಞ್ಞಂ ಅಕತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಸದ್ದಸ್ಸವನಸಂಸಗ್ಗೇನ ಬದ್ಧೋ ವುಟ್ಠಾಯ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಗೀವಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಕಿಲೇಸವಸೇನ ತಂ ಮಿಗಿಂ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಲುದ್ದಸ್ಸ ಪಸ್ಸಂ ದತ್ವಾ ತಿಟ್ಠತಿ। ತಮೇನಂ ಸೋ ತಿಖಿಣಾಯ ಸತ್ತಿಯಾ ವಿಜ್ಝಿತ್ವಾ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ ಪಾಪೇತಿ। ತತ್ಥ ಲುದ್ದೋ ವಿಯ ಚೂಳನಿರಾಜಾ, ಓಕಚಾರಿಕಾ ವಿಯ ಅಸ್ಸ ಧೀತಾ, ಲುದ್ದಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಆವುಧಂ ವಿಯ ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ। ಇತಿ ಯಥಾ ಓಕಚರೇನ ಲುದ್ದೋ ಮಿಗಂ ಮಾರಣತ್ಥಾಯ ಇಚ್ಛತಿ, ಏವಂ ಸೋಪಿ ರಾಜಾ ತಂ ಇಚ್ಛತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಆಮಗಿದ್ಧೋತಿ ಬ್ಯಾಮಸತಗಮ್ಭೀರೇ ಉದಕೇ ವಸನ್ತೋಪಿ ತಸ್ಮಿಂ ಬಳಿಸಸ್ಸ ವಙ್ಕಟ್ಠಾನಂ ಛಾದೇತ್ವಾ ಠಿತೇ ಆಮಸಙ್ಖಾತೇ ಆಮಿಸೇ ಗಿದ್ಧೋ ಹುತ್ವಾ ಬಳಿಸಂ ಗಿಲತಿ, ಅತ್ತನೋ ಮರಣಂ ನ ಜಾನಾತಿ। ಧೀತರನ್ತಿ ಚೂಳನಿಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ವಚನಬಳಿಸಂ ಛಾದೇತ್ವಾ ಠಿತಂ ಆಮಿಸಸದಿಸಂ। ತಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಧೀತರಂ ಕಾಮಗಿದ್ಧೋ ಹುತ್ವಾ ಮಚ್ಛೋ ಅತ್ತನೋ ಮರಣಸಙ್ಖಾತಂ ಆಮಿಸಂ ವಿಯ ನ ಜಾನಾಸಿ। **ಪಞ್ಚಾಲ**ನ್ತಿ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರಂ। **ಅತ್ತ**ನ್ತಿ ಅತ್ತಾನಂ। **ಪನ್ಥಾನುಬನ್ಧ**ನ್ತಿ ಯಥಾ ಗಾಮದ್ವಾರಮಗ್ಗಂ ಅನುಬನ್ಧಮಿಗಂ **ಮಹನ್ತಂ ಭಯಮೇಸ್ಸತಿ,** ತಞ್ಹಿ ಮಿಗಂ ಮಾರಣತ್ಥಾಯ ಆವುಧಾನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ನಿಕ್ಖನ್ತೇಸು ಮನುಸ್ಸೇಸು ಯೇ ಯೇ ಪಸ್ಸನ್ತಿ, ತೇ ತೇ ಮಾರೇನ್ತಿ, ಏವಂ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರಂ ಗಚ್ಛನ್ತಮ್ಪಿ ತಂ ಮಹನ್ತಂ ಮರಣಭಯಂ ಏಸ್ಸತಿ ಉಪಗಮಿಸ್ಸತೀತಿ।

ಏವಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಚತೂಹಿ ಗಾಥಾಹಿ ರಾಜಾನಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ಕಥೇಸಿ। ಸೋ ರಾಜಾ ತೇನ ಅತಿವಿಯ ನಿಗ್ಗಹಿತೋವ "ಅಯಂ ಮಂ ಅತ್ತನೋ ದಾಸಂ ವಿಯ ಮಞ್ಞತಿ, ರಾಜಾತಿ ಸಞ್ಞಮ್ಪಿ ನ ಕರೋತಿ, ಅಗ್ಗರಾಜೇನ 'ಧೀತರಂ ದಸ್ಸಾಮೀ'ತಿ ಮಮ ಸನ್ತಿಕಂ ಪೇಸಿತಂ ಞತ್ವಾ ಏಕಮ್ಪಿ ಮಙ್ಗಲಪಟಿಸಂಯುತ್ತಂ ಕಥಂ ಅಕಥೇತ್ವಾ ಮಂ 'ಬಾಲಮಿಗೋ ವಿಯ, ಗಿಲಿತಬಳಿಸಮಚ್ಛೋ ವಿಯ ಪನ್ಥಾನುಬನ್ಧಮಿಗೋ ವಿಯ, ಮರಣಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸತೀ'ತಿ ವದತೀ"ತಿ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಅನನ್ತರಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೦೯"ಮಯಮೇವ ಬಾಲಮ್ಹಸೇ ಏಳಮೂಗಾ, ಯೇ ಉತ್ತಮತ್ಥಾನಿ ತಯೀ ಲಪಿಮ್ಹಾ।
ಕಿಮೇವ ತ್ವಂ ನಙ್ಗಲಕೋಟಿವಡ್ಢೋ, ಅತ್ಥಾನಿ ಜಾನಾಸಿ ಯಥಾಪಿ ಅಞ್ಞೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಬಾಲಮ್ಹಸೇ**ತಿ ಬಾಲಾಮ್ಹ। **ಏಳಮೂಗಾ**ತಿ ಲಾಲಮುಖಾ ಮಯಮೇವ। **ಉತ್ತಮತ್ಥಾನೀ**ತಿ ಉತ್ತಮಇತ್ಥಿರತನಪಟಿಲಾಭಕಾರಣಾನಿ। **ತಯೀ ಲಪಿಮ್ಹಾ**ತಿ ತವ ಸನ್ತಿಕೇ ಕಥಯಿಮ್ಹಾ। **ಕಿಮೇವಾ**ತಿ ಗರಹತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ। **ನಙ್ಗಲಕೋಟಿವಡ್ಢೋ**ತಿ ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ದಹರಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ನಙ್ಗಲಕೋಟಿಂ ವಹನ್ತೋಯೇವ ವಡ್ಢತಿ, ತಮತ್ಥಂ ಸನ್ಧಾಯ "ತ್ವಂ ಗಹಪತಿಕಮ್ಮಮೇವ ಜಾನಾಸಿ, ನ ಖತ್ತಿಯಾನಂ ಮಙ್ಗಲಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ ಇಮಿನಾ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೇನೇವಮಾಹ। **ಅಞ್ಞೇ**ತಿ ಯಥಾ ಕೇವಟ್ಟೋ ವಾ ಸೇನಕಾದಯೋ ವಾ ಅಞ್ಞೇ ಪಣ್ಡಿತಾ ಇಮಾನಿ ಖತ್ತಿಯಾನಂ ಮಙ್ಗಲತ್ಥಾನಿ ಜಾನನ್ತಿ, ತಥಾ ತ್ವಂ ತಾನಿ ಕಿಂ ಜಾನಾಸಿ, ಗಹಪತಿಕಮ್ಮಜಾನನಮೇವ ತವಾನುಚ್ಛವಿಕನ್ತಿ।

ಇತಿ ನಂ ಅಕ್ಕೋಸಿತ್ವಾ ಪರಿಭಾಸಿತ್ವಾ "ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಮಮ ಮಙ್ಗಲನ್ತರಾಯಂ ಕರೋತಿ, ನೀಹರಥ ನ"ನ್ತಿ ನೀಹರಾಪೇತುಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೧೦"ಇಮಂ ಗಲೇ ಗಹೇತ್ವಾನ, ನಾಸೇಥ ವಿಜಿತಾ ಮಮ।
ಯೋ ಮೇ ರತನಲಾಭಸ್ಸ, ಅನ್ತರಾಯಾಯ ಭಾಸತೀ"ತಿ॥

ಸೋ ರಞ್ಞೋ ಕುದ್ಧಭಾವಂ ಞತ್ವಾ "ಸಚೇ ಖೋ ಪನ ಮಂ ಕೋಚಿ ರಞ್ಞೋ ವಚನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಹತ್ಥೇ ವಾ ಗೀವಾಯ ವಾ ಪರಾಮಸೇಯ್ಯ, ತಂ ಮೇ ಅಲಂ ಅಸ್ಸ ಯಾವಜೀವಂ ಲಜ್ಜಿತುಂ, ತಸ್ಮಾ ಸಯಮೇವ ನಿಕ್ಖಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹಂ ಗತೋ। ರಾಜಾಪಿ ಕೇವಲಂ ಕೋಧವಸೇನೇವ ವದತಿ, ಬೋಧಿಸತ್ತೇ ಪನ ಗರುಚಿತ್ತತಾಯ ನ ಕಞ್ಚಿ ತಥಾ ಕಾತುಂ ಆಣಾಪೇಸಿ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಅಯಂ ರಾಜಾ ಬಾಲೋ ಅತ್ತನೋ ಹಿತಾಹಿತಂ ನ ಜಾನಾತಿ , ಕಾಮಗಿದ್ಧೋ ಹುತ್ವಾ 'ತಸ್ಸ ಧೀತರಂ ಲಭಿಸ್ಸಾಮಿಯೇವಾ'ತಿ ಅನಾಗತಭಯಂ ಅಜಾನಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಮಹಾವಿನಾಸಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸತಿ। ನಾಸ್ಸ ಕಥಂ ಹದಯೇ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಬಹುಪಕಾರೋ ಮೇ ಏಸ ಮಹಾಯಸದಾಯಕೋ, ಇಮಸ್ಸ ಮಯಾ ಪಚ್ಚಯೇನ ಭವಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಪಠಮಂ ಖೋ ಪನ ಸುವಪೋತಕಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ತಥತೋ ಞತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಅಹಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಸುವಪೋತಕಂ ಪೇಸೇಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೭೧೧"ತತೋ ಚ ಸೋ ಅಪಕ್ಕಮ್ಮ, ವೇದೇಹಸ್ಸ ಉಪನ್ತಿಕಾ।
ಅಥ ಆಮನ್ತಯೀ ದೂತಂ, ಮಾಧರಂ ಸುವಪಣ್ಡಿತಂ॥

೭೧೨"ಏಹಿ ಸಮ್ಮ ಹರಿತಪಕ್ಖ, ವೇಯ್ಯಾವಚ್ಚಂ ಕರೋಹಿ ಮೇ।
ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಚಾಲರಾಜಸ್ಸ, ಸಾಳಿಕಾ ಸಯನಪಾಲಿಕಾ॥

೭೧೩"ತಂ ಬನ್ಧನೇನ ಪುಚ್ಛಸ್ಸು, ಸಾ ಹಿ ಸಬ್ಬಸ್ಸ ಕೋವಿದಾ।
ಸಾ ತೇಸಂ ಸಬ್ಬಂ ಜಾನಾತಿ, ರಞ್ಞೋ ಚ ಕೋಸಿಯಸ್ಸ ಚ॥

೭೧೪"ಆಮೋತಿ ಸೋ ಪಟಿಸ್ಸುತ್ವಾ, ಮಾಧರೋ ಸುವಪಣ್ಡಿತೋ।
ಅಗಮಾಸಿ ಹರಿತಪಕ್ಖೋ, ಸಾಳಿಕಾಯ ಉಪನ್ತಿಕಂ॥

೭೧೫"ತತೋ ಚ ಖೋ ಸೋ ಗನ್ತ್ವಾನ, ಮಾಧರೋ ಸುವಪಣ್ಡಿತೋ।
ಅಥಾಮನ್ತಯಿ ಸುಘರಂ, ಸಾಳಿಕಂ ಮಞ್ಜುಭಾಣಿಕಂ॥

೭೧೬"ಕಚ್ಚಿ ತೇ ಸುಘರೇ ಖಮನೀಯಂ, ಕಚ್ಚಿ ವೇಸ್ಸೇ ಅನಾಮಯಂ।
ಕಚ್ಚಿ ತೇ ಮಧುನಾ ಲಾಜಾ, ಲಬ್ಭತೇ ಸುಘರೇ ತುವಂ॥

೭೧೭"ಕುಸಲಞ್ಚೇವ ಮೇ ಸಮ್ಮ, ಅಥೋ ಸಮ್ಮ ಅನಾಮಯಂ।
ಅಥೋ ಮೇ ಮಧುನಾ ಲಾಜಾ, ಲಬ್ಭತೇ ಸುವಪಣ್ಡಿತ॥

೭೧೮"ಕುತೋ ನು ಸಮ್ಮ ಆಗಮ್ಮ, ಕಸ್ಸ ವಾ ಪಹಿತೋ ತುವಂ।
ನ ಚ ಮೇಸಿ ಇತೋ ಪುಬ್ಬೇ, ದಿಟ್ಠೋ ವಾ ಯದಿ ವಾ ಸುತೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಹರಿತಪಕ್ಖಾ**ತಿ ಹರಿತಪತ್ತಸಮಾನಪಕ್ಖಾ। **ವೇಯ್ಯಾವಚ್ಚ**ನ್ತಿ "ಏಹಿ, ಸಮ್ಮಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಅಙ್ಕೇ ನಿಸಿನ್ನಂ "ಸಮ್ಮ, ಅಞ್ಞೇನ ಮನುಸ್ಸಭೂತೇನ ಕಾತುಂ ಅಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯಂ ಮಮೇಕಂ ವೇಯ್ಯಾವಟಿಕಂ ಕರೋಹೀ"ತಿ ಆಹ।

"ಕಿಂ ಕರೋಮಿ, ದೇವಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಸಮ್ಮ, ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ದೂತೇಯ್ಯೇನಾಗತಕಾರಣಂ ಠಪೇತ್ವಾ ರಾಜಾನಞ್ಚ ಕೇವಟ್ಟಞ್ಚ ಅಞ್ಞೇ ನ ಜಾನನ್ತಿ, ಉಭೋವ ರಞ್ಞೋ ಸಯನಗಬ್ಭೇ ನಿಸಿನ್ನಾ ಮನ್ತಯಿಂಸು। ತಸ್ಸ ಪನ ಅತ್ಥಿ ಪಞ್ಚಾಲರಾಜಸ್ಸ ಸಾಳಿಕಾ ಸಯನಪಾಲಿಕಾ। ಸಾ ಕಿರ ತಂ ರಹಸ್ಸಂ ಜಾನಾತಿ, ತ್ವಂ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಮೇಥುನಪಟಿಸಂಯುತ್ತಂ ವಿಸ್ಸಾಸಂ ಕತ್ವಾ ತೇಸಂ ತಂ ರಹಸ್ಸಂ ಬನ್ಧನೇನ ಪುಚ್ಛಸ್ಸು। ತಂ ಸಾಳಿಕಂ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇ ಪದೇಸೇ ಯಥಾ ತಂ ಕೋಚಿ ನ ಜಾನಾತಿ, ಏವಂ ಪುಚ್ಛ। ಸಚೇ ಹಿ ತೇ ಕೋಚಿ ಸದ್ದಂ ಸುಣಾತಿ, ಜೀವಿತಂ ತೇ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇ ಠಾನೇ ಸಣಿಕಂ ಪುಚ್ಛಾ"ತಿ। **ಸಾ ತೇಸಂ ಸಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಸಾ ತೇಸಂ ರಞ್ಞೋ ಚ ಕೋಸಿಯಗೋತ್ತಸ್ಸ ಚ ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸಾತಿ ದ್ವಿನ್ನಮ್ಪಿ ಜನಾನಂ ಸಬ್ಬಂ ರಹಸ್ಸಂ ಜಾನಾತಿ।

ಆಮೋತೀತಿ ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸೋ ಸುವಪೋತಕೋ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಪೇಸಿತೋ "ಆಮೋ"ತಿ ತಸ್ಸ ಪಟಿಸ್ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಪದಕ್ಖಿಣಂ ಕತ್ವಾ ವಿವಟಸೀಹಪಞ್ಜರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ವಾತವೇಗೇನ ಸಿವಿರಟ್ಠೇ ಅರಿಟ್ಠಪುರಂ ನಾಮ ಗನ್ತ್ವಾ ತತ್ಥ ಪವತ್ತಿಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಸಾಳಿಕಾಯ ಸನ್ತಿಕಂ ಗತೋ। ಕಥಂ? ಸೋ ಹಿ ರಾಜನಿವೇಸನಸ್ಸ ಕಞ್ಚನಥುಪಿಕಾಯ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ರಾಗನಿಸ್ಸಿತಂ ಮಧುರರವಂ ರವಿ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ? ಇಮಂ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ಸಾಳಿಕಾ ಪಟಿರವಿಸ್ಸತಿ, ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ತಸ್ಸಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀತಿ। ಸಾಪಿ ತಸ್ಸ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಸಯನಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಸುವಣ್ಣಪಞ್ಜರೇ ನಿಸಿನ್ನಾ ರಾಗರತ್ತಚಿತ್ತಾ ಹುತ್ವಾ

ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಪಟಿರವಿ। ಸೋ ಥೋಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಸದ್ದಂ ಕತ್ವಾ ತಾಯ ಕತಸದ್ದಾನುಸಾರೇನ ಕಮೇನ ಸೀಹಪಞ್ಜರಉಮ್ಮಾರೇ ಠತ್ವಾ ಪರಿಸ್ಸಯಾಭಾವಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಗತೋ। ಅಥ ನಂ ಸಾ "ಏಹಿ, ಸಮ್ಮ, ಸುವಣ್ಣಪಞ್ಜರೇ ನಿಸೀದಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಗನ್ತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। **ಆಮನ್ತಯೀ**ತಿ ಏವಂ ಸೋ ಗನ್ತ್ವಾ ಮೇಥುನಪಟಿಸಂಯುತ್ತಂ ವಿಸ್ಸಾಸಂ ಕತ್ತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ ತಂ ಆಮನ್ತೇಸಿ। **ಸುಘರ**ನ್ತಿ ಕಞ್ಚನಪಞ್ಜರೇ ವಸನತಾಯ ಸುನ್ದರಘರಂ। **ವೇಸ್ಸೇ**ತಿ ವೇಸ್ಸಿಕೇ ವೇಸ್ಸಜಾತಿಕೇ। ಸಾಳಿಕಾ ಕಿರ ಸಕುಣೇಸು ವೇಸ್ಸಜಾತಿಕಾ ನಾಮ, ತೇನ ತಂ ಏವಂ ಆಲಪತಿ। **ತುವ**ನ್ತಿ ಸುಘರೇ ತಂ ಪುಚ್ಛಾಮಿ "ಕಚ್ಚಿ ತೇ ಮಧುನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಲಾಜಾ ಲಬ್ಭತೀ"ತಿ। **ಆಗಮ್ಮಾ**ತಿ ಸಮ್ಮ, ಕುತೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಇಧ ಪವಿಟ್ಠೋತಿ ಪುಚ್ಛತಿ। **ಕಸ್ಸ ವಾ**ತಿ ಕೇನ ವಾ ಪೇಸಿತೋ ತ್ವಂ ಇಧಾಗತೋತಿ।

ಸೋ ತಸ್ಸಾ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಸಚಾಹಂ 'ಮಿಥಿಲತೋ ಆಗತೋ'ತಿ ವಕ್ಖಾಮಿ, ಏಸಾ ಮರಣಮಾಪನ್ನಾಪಿ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ವಿಸ್ಸಾಸಂ ನ ಕರಿಸ್ಸತಿ। ಸಿವಿರಟ್ಠೇ ಖೋ ಪನ ಅರಿಟ್ಠಪುರಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಆಗತೋ, ತಸ್ಮಾ ಮುಸಾವಾದಂ ಕತ್ವಾ ಸಿವಿರಾಜೇನ ಪೇಸಿತೋ ಹುತ್ವಾ ತತೋ ಆಗತಭಾವಂ ಕಥೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೭೦೯."ಅಹೋಸಿಂ ಸಿವಿರಾಜಸ್ಸ, ಪಾಸಾದೇ ಸಯನಪಾಲಕೋ।
ತತೋ ಸೋ ಧಮ್ಮಿಕೋ ರಾಜಾ, ಬದ್ಧೇ ಮೋಚೇಸಿ ಬನ್ಧನಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಬದ್ಧೇ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಧಮ್ಮಿಕತಾಯ ಸಬ್ಬೇ ಬದ್ಧಕೇ ಬನ್ಧನಾ ಮೋಚೇಸಿ। ಏವಂ ಮೋಚೇನ್ತೋ ಮಮ್ಪಿ ಸದ್ದಹಿತ್ವಾ "ಮುಞ್ಚಥ ನ"ನ್ತಿ ಮೋಚಾಪೇಸಿ। ಸೋಹಂ ವಿವಟಾ ಸುವಣ್ಣಪಞ್ಜರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾಪಿ ಬಹಿಪಾಸಾದೇ ಯತ್ಥಿಚ್ಛಾಮಿ, ತತ್ಥ ಗೋಚರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಸುವಣ್ಣಪಞ್ಜರೇಯೇವ ವಸಾಮಿ। ಯಥಾ ತ್ವಂ, ನ ಏವಂ ನಿಚ್ಚಕಾಲಂ ಪಞ್ಜರೇಯೇವ ಅಚ್ಛಾಮೀತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಸಾ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ಸುವಣ್ಣತಟ್ಟಕೇ ಠಪಿತೇ ಮಧುಲಾಜೇ ಚೇವ ಮಧುರೋದಕಞ್ಚ ದತ್ವಾ "ಸಮ್ಮ, ತ್ವಂ ದೂರತೋ ಆಗತೋ, ಕೇನತ್ಥೇನ ಇಧಾಗತೋಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ ತಸ್ಸಾ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ರಹಸ್ಸಂ ಸೋತುಕಾಮೋ ಮುಸಾವಾದಂ ಕತ್ವಾ ಆಹ -

೭೧೦."ತಸ್ಸ ಮೇಕಾ ದುತಿಯಾಸಿ, ಸಾಳಿಕಾ ಮಞ್ಜುಭಾಣಿಕಾ।
ತಂ ತತ್ಥ ಅವಧೀ ಸೇನೋ, ಪೇಕ್ಖತೋ ಸುಘರೇ ಮಮಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ತಸ್ಸ ಮೇಕಾ**ತಿ ತಸ್ಸ ಮಯ್ಹಂ ಏಕಾ। **ದುತಿಯಾಸೀ**ತಿ ಪುರಾಣದುತಿಯಿಕಾ ಅಹೋಸಿ।

ಅಥ ನಂ ಸಾ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಥಂ ಪನ ತೇ ಭರಿಯಂ ಸೇನೋ ಅವಧೀ"ತಿ? ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಆಚಿಕ್ಖನ್ತೋ "ಸುಣ ಭದ್ದೇ, ಏಕದಿವಸಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ಉದಕಕೀಳಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಮಮ್ಪಿ ಪಕ್ಕೋಸಿ। ಅಥಾಹಂ ಭರಿಯಂ ಆದಾಯ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಕೀಳಿತ್ವಾ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ತೇನೇವ ಸದ್ಧಿಂ ಪಚ್ಚಾಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ಪಾಸಾದಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಸರೀರಂ ಸುಕ್ಖಾಪನತ್ಥಾಯ ಭರಿಯಂ ಆದಾಯ ಸೀಹಪಞ್ಜರೇನ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಕೂಟಾಗಾರಕುಚ್ಛಿಯಂ ನಿಸೀದಿಂ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಏಕೋ ಸೇನೋ ಕೂಟಾಗಾರಾ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ ಅಮ್ಹೇ ಗಣ್ಹಿತುಂ ಪಕ್ಖನ್ದಿ। ಅಹಂ ಮರಣಭಯಭೀತೋ ವೇಗೇನ ಪಲಾಯಿಂ। ಸಾ ಪನ ತದಾ ಗರುಗಬ್ಭಾ ಅಹೋಸಿ, ತಸ್ಮಾ ವೇಗೇನ ಪಲಾಯಿತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ। ಅಥ ಸೋ ಮಯ್ಹಂ ಪಸ್ಸನ್ತಸ್ಸೇವ ತಂ ಮಾರೇತ್ವಾ ಆದಾಯ ಗತೋ। ಅಥ ಮಂ ತಸ್ಸಾ ಸೋಕೇನ ರೋದಮಾನಂ ದಿಸ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ 'ಸಮ್ಮ, ಕಿಂ ರೋದಸೀ'ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ತಮತ್ಥಂ ಸುತ್ವಾ 'ಮಾ ಬಾಳ್ಹಂ, ಸಮ್ಮ, ರೋದಸಿ, ಅಞ್ಞಂ ಭರಿಯಂ ಪರಿಯೇಸಾಹೀ'ತಿ ವತ್ವಾ 'ಕಿಂ, ದೇವ, ಅಞ್ಞಾಯ ಅನಾಚಾರಾಯ ದುಸ್ಸೀಲಾಯ ಭರಿಯಾಯ ಆನೀತಾಯ, ತತೋಪಿ ಏಕಕೇನೇವ ಚರಿತುಂ ವರ'ನ್ತಿ ವುತ್ತೇ 'ಸಮ್ಮ, ಅಹಂ ಏಕಂ ಸಕುಣಿಕಂ ಸೀಲಾಚಾರಸಮ್ಪನ್ನಂ ಅಸ್ಸೋಸಿಂ, ತವ ಭರಿಯಾಯ ಸದಿಸಮೇವ। ಚೂಳನಿರಾಜಸ್ಸ ಹಿ ಸಯನಪಾಲಿಕಾ ಸಾಳಿಕಾ ಏವರೂಪಾ, ತ್ವಂ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಮನಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ

ಓಕಾಸಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಸಚೇ ತೇ ರುಚ್ಚತಿ, ಆಗನ್ತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಆಚಿಕ್ಖ। ಅಥಾಹಂ ವೋ ವಿವಾಹಂ ಕತ್ವಾ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ತಂ ಆನೇಸ್ಸಾಮಾ'ತಿ ವತ್ವಾ ಮಂ ಇಧ ಪಹಿಣಿ, ತೇನಮ್ಹಿ ಕಾರಣೇನಾಗತೋ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗಾಥಂ ಆಹ -

೬೨೧"ತಸ್ಸಾ ಕಾಮಾ ಹಿ ಸಮ್ಮತ್ತೋ, ಆಗತೋಸ್ಮಿ ತವನ್ತಿ ಕೇ।
ಸಚೇ ಕರೇಯ್ಯ ಓಕಾಸಂ, ಉಭಯೋವ ವಸಾಮಸೇ"ತಿ॥

ಸಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಸೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತಾ ಅಹೋಸಿ। ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ಅತ್ತನೋ ಪಿಯಭಾವಂ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಅನಿಚ್ಛಮಾನಾ ವಿಯ ಆಹ -

೬೨೨"ಸುವೋವ ಸುವಿಂ ಕಾಮೇಯ್ಯ, ಸಾಳಿಕೋ ಪನ ಸಾಳಿಕಂ।
ಸುವಸ್ಸ ಸಾಳಿಕಾಯೇವ, ಸಂವಾಸೋ ಹೋತಿ ಕೀದಿಸೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸುವೋ**ತಿ ಸಮ್ಮ ಸುವಪಣ್ಡಿತ, ಸುವೋವ ಸುವಿಂ ಕಾಮೇಯ್ಯ। **ಕೀದಿಸೋ**ತಿ ಅಸಮಾನಜಾತಿಕಾನಂ ಸಂವಾಸೋ ನಾಮ ಕೀದಿಸೋ ಹೋತಿ। ಸುವೋ ಹಿ ಸಮಾನಜಾತಿಕಂ ಸುವಿಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿರಸನ್ಥವಮ್ಪಿ ಸಾಳಿಕಂ ಜಹಿಸ್ಸತಿ, ಸೋ ಪಿಯವಿಪ್ಪಯೋಗೋ ಮಹತೋ ದುಕ್ಖಾಯ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಅಸಮಾನಜಾತಿಕಾನಂ ಸಂವಾಸೋ ನಾಮ ನ ಸಮೇತೀತಿ।

ಇತರೋ ತಂ ಸುತ್ವಾ "ಅಯಂ ಮಂ ನ ಪಟಿಕ್ಖಿಪತಿ, ಪರಿಹಾರಮೇವ ಕರೋತಿ, ಅದ್ಧಾ ಮಂ ಇಚ್ಛಿಸ್ಸತಿ, ನಾನಾವಿಧಾಹಿ ನಂ ಉಪಮಾಹಿ ಸದ್ದಹಾಪೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೬೨೩"ಯೋಯಂ ಕಾಮೇ ಕಾಮಯತಿ, ಅಪಿ ಚಣ್ಡಾಲಿಕಾಮಪಿ।
ಸಬ್ಬೋ ಹಿ ಸದಿಸೋ ಹೋತಿ, ನತ್ಥಿ ಕಾಮೇ ಅಸಾದಿಸೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಚಣ್ಡಾಲಿಕಾಮಪೀ**ತಿ ಚಣ್ಡಾಲಿಕಂ ಅಪಿ। **ಸದಿಸೋ**ತಿ ಚಿತ್ತಸದಿಸತಾಯ ಸಬ್ಬೋ ಸಂವಾಸೋ ಸದಿಸೋವ ಹೋತಿ। ಕಾಮಸ್ಮಿಞ್ಹಿ ಚಿತ್ತಮೇವ ಪಮಾಣಂ, ನ ಜಾತೀತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸೇಸು ತಾವ ನಾನಾಜಾತಿಕಾನಂ ಸಮಾನಭಾವದಸ್ಸನತ್ಥಂ ಅತೀತಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಅನನ್ತರಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೬೨೪"ಅತ್ಥಿ ಜಮ್ಬಾವತೀ ನಾಮ, ಮಾತಾ ಸಿವಿಸ್ಸ ರಾಜಿನೋ।
ಸಾ ಭರಿಯಾ ವಾಸುದೇವಸ್ಸ, ಕಣ್ಹಸ್ಸ ಮಹೇಸೀ ಪಿಯಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಜಮ್ಬಾವತೀ**ತಿ ಸಿವಿರಞ್ಞೋ ಮಾತಾ ಜಮ್ಬಾವತೀ ನಾಮ ಚಣ್ಡಾಲೀ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಕಣ್ಹಾಯನಗೋತ್ತಸ್ಸ ದಸಭಾತಿಕಾನಂ ಜೇಟ್ಠಕಸ್ಸ ವಾಸುದೇವಸ್ಸ ಪಿಯಾ ಮಹೇಸೀ ಅಹೋಸಿ। ಸೋ ಕಿರೇಕದಿವಸಂ ದ್ವಾರವತಿತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉಯ್ಯಾನಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ನಗರಂ ಪವಿಸನ್ತಿಂ ಏಕಮನ್ತೇ ಠಿತಂ ಅಭಿರೂಪಂ ಏಕಂ ಚಣ್ಡಾಲಿಕಂ ದಿಸ್ವಾವ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ "ಕಿಂ ಜಾತಿಕಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ "ಚಣ್ಡಾಲಜಾತಿಕಾ"ತಿ ಸುತ್ವಾಪಿ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತತಾಯ ಅಸಾಮಿಕಭಾವಂ ಪುಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ "ಅಸಾಮಿಕಾ"ತಿ ಸುತ್ವಾ ತಂ ಆದಾಯ ತತೋ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ನಿವೇಸನಂ ನೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಂ ಅಕಾಸಿ। ಸಾ ಸಿವಿಂ ನಾಮ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿ। ಸೋ ಪಿತು ಅಚ್ಚಯೇನ ದ್ವಾರವತಿಯಂ ರಜ್ಜಂ ಕಾರೇಸಿ। ತಂ ಸನ್ಧಾಯೇತಂ ವುತ್ತಂ।

ಇತಿ ಸೋ ಇಮಂ ಉದಾಹರಣಂ ಆಹರಿತ್ವಾ "ಏವರೂಪೋಪಿ ನಾಮ ಖತ್ತಿಯೋ ಚಣ್ಡಾಲಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಾಸಂ ಕಪ್ಪೇಸಿ, ಅಮ್ಹೇಸು ತಿರಚ್ಛಾನಗತೇಸು ಕಿಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ, ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಂವಾಸರೋಚನಂಯೇವ ಪಮಾಣ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಅಪರಮ್ಪಿ ಉದಾಹರಣಂ ಆಹರನ್ತೋ ಆಹ -

೭೧೫."ರತ್ಥವತೀ ಕಿಮ್ಪುರಿಸೀ, ಸಾಪಿ ವಚ್ಛಂ ಅಕಾಮಯಿ।
ಮನುಸ್ಸೋ ಮಿಗಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ, ನತ್ಥಿ ಕಾಮೇ ಅಸಾದಿಸೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಚ್ಛ**ನ್ತಿ ಏವಂನಾಮಕಂ ತಾಪಸಂ। ಕಥಂ ಪನ ಸಾ ತಂ ಕಾಮೇಸೀತಿ? ಅತೀತಸ್ಮಿಞ್ಹಿ ಏಕೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಕಾಮೇಸು ಆದೀನವಂ ದಿಸ್ವಾ ಮಹನ್ತಂ ಯಸಂ ಪಹಾಯ ಇಸಿಪಬ್ಬಜ್ಜಂ ಪಬ್ಬಜಿತ್ವಾ ಹಿಮವನ್ತೇ ಪಣ್ಣಸಾಲಂ ಮಾಪೇತ್ವಾ ವಸಿ। ತಸ್ಸ ಪಣ್ಣಸಾಲತೋ ಅವಿದೂರೇ ಏಕಿಸ್ಸಾ ಗುಹಾಯ ಬಹೂ ಕಿನ್ನರಾ ವಸನ್ತಿ। ತತ್ಥೇವ ಏಕೋ ಮಕ್ಕಟಕೋ ದ್ವಾರೇ ವಸತಿ। ಸೋ ಜಾಲಂ ವಿನೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಸೀಸಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಲೋಹಿತಂ ಪಿವತಿ। ಕಿನ್ನರಾ ನಾಮ ದುಬ್ಬಲಾ ಹೋನ್ತಿ ಭೀರುಕಜಾತಿಕಾ। ಸೋಪಿ ಮಕ್ಕಟಕೋ ಅತಿವಿಸಾಲೋ। ತೇ ತಸ್ಸ ಕಿಞ್ಚಿ ಕಾತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತಾ ತಂ ತಾಪಸಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಕತಪಟಿಸನ್ಥಾರಾ ಆಗತಕಾರಣಂ ಪುಟ್ಠಾ "ದೇವ, ಏಕೋ ಮಕ್ಕಟಕೋ ಜೀವಿತಂ ನೋ ಹನತಿ, ತುಮ್ಹೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಅಞ್ಞಂ ಪಟಿಸರಣಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮ, ತಂ ಮಾರೇತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಸೋತ್ಥಿಭಾವಂ ಕರೋಹೀ"ತಿ ಆಹಂಸು। ತಂ ಸುತ್ವಾ ತಾಪಸೋ "ಅಪೇಥ ನ ಮಾದಿಸಾ ಪಾಣಾತಿಪಾತಂ ಕರೋನ್ತೀ"ತಿ ಅಪಸಾದೇಸಿ। ತೇಸು ರತ್ಥವತೀ ನಾಮ ಕಿನ್ನರೀ ಅಭಿರೂಪಾ ಪಾಸಾದಿಕಾ ಅಸಾಮಿಕಾ ಅಹೋಸಿ। ತೇ ತಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ತಾಪಸಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ನೇತ್ವಾ "ದೇವ, ಅಯಂ ತೇ ಪಾದಪರಿಚಾರಿಕಾ ಹೋತು, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಂ ವಧೇಹೀ"ತಿ ಆಹಂಸು। ತಾಪಸೋ ತಂ ದಿಸ್ವಾವ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಾಸಂ ಕಪ್ಪೇತ್ವಾ ಗುಹಾದ್ವಾರೇ ಠತ್ವಾ ಗೋಚರತ್ಥಾಯ ನಿಕ್ಖನ್ತಂ ಮಕ್ಕಟಕಂ ಮುಗ್ಗರೇನ ಪೋಥೇತ್ವಾ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ ಪಾಪೇಸಿ। ಸೋ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮಗ್ಗವಾಸಂ ವಸನ್ತೋ ಪುತ್ತಧೀತಾಹಿ ವಡ್ಢಿತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ಕಾಲಮಕಾಸಿ। ಏವಂ ಸಾ ತಂ ಕಾಮೇಸಿ। ಸುವಪೋತಕೋ ಇಮಂ ಉದಾಹರಣಂ ಆಹರಿತ್ವಾ "ವಚ್ಛತಾಪಸೋ ತಾವ ಮನುಸ್ಸೋ ಹುತ್ವಾ ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾಯ ಕಿನ್ನರಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಾಸಂ ಕಪ್ಪೇಸಿ, ಕಿಮಙ್ಗಂ ಪನ ಅಮ್ಹಾಕಂ? ಮಯಞ್ಹಿ ಉಭೋ ಪಕ್ಖಿನೋವ ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾವಾ"ತಿ ದೀಪೇನ್ತೋ "**ಮನುಸ್ಸೋ ಮಿಗಿಯಾ ಸದ್ಧಿ**"ನ್ತಿ ಆಹ। ಏವಂ ಮನುಸ್ಸಾ ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮಗ್ಗವಾಸಂ ವಸನ್ತಿ, ನತ್ಥಿ ಕಾಮೇ ಅಸಾದಿಸೋ ನಾಮ, ಚಿತ್ತಮೇವ ಪಮಾಣನ್ತಿ ಕಥೇಸಿ।

ಸಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಸಾಮಿ, ಚಿತ್ತಂ ನಾಮ ಸಬ್ಬಕಾಲಂ ಏಕಸದಿಸಂ ನ ಹೋತಿ, ಪಿಯವಿಪ್ಪಯೋಗಸ್ಸ ಭಾಯಾಮೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋಪಿ ಸುವಪೋತಕೋ ಇತ್ಥಿಮಾಯಾಸು ಕುಸಲೋ, ತೇನ ತಂ ವೀಮಂಸನ್ತೋ ಪುನ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೧೬."ಹನ್ದ ಖ್ವಾಹಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಸಾಳಿಕೇ ಮಞ್ಜುಭಾಣಿಕೇ।
ಪಚ್ಚಕ್ಖಾನುಪದಞ್ಹೇತಂ, ಅತಿಮಞ್ಞಸಿ ನೂನ ಮ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಚ್ಚಕ್ಖಾನುಪದಂ ಹೇತ**ನ್ತಿ ಯಂ ತ್ವಂ ವದೇಸಿ, ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಪಚ್ಚಕ್ಖಾನಸ್ಸ ಅನುಪದಂ, ಪಚ್ಚಕ್ಖಾನಕಾರಣಂ ಪಚ್ಚಕ್ಖಾನಕೋಟ್ಠಾಸೋ ಪನೇಸ। **ಅತಿಮಞ್ಞಸಿ ನೂನ ಮ**ನ್ತಿ "ನೂನ ಮಂ ಇಚ್ಛತಿ ಅಯ"ನ್ತಿ ತ್ವಂ ಮಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಮಞ್ಞಸಿ, ಮಯ್ಹಂ ಸಾರಂ ನ ಜಾನಾಸಿ । ಅಹಞ್ಹಿ ರಾಜಪೂಜಿತೋ, ನ ಮಯ್ಹಂ ಭರಿಯಾ ದುಲ್ಲಭಾ, ಅಞ್ಞಂ ಭರಿಯಂ ಪರಿಯೇಸಿಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ಸಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾವ ಭಿಜ್ಜಮಾನಹದಯಾ ವಿಯ ತಸ್ಸ ಸಹ ದಸ್ಸನೇನೇವ ಉಪ್ಪನ್ನಕಾಮರತಿಯಾ ಅನುಡಯ್ಹಮಾನಾ ವಿಯ ಹುತ್ವಾಪಿ ಅತ್ತನೋ ಇತ್ಥಿಮಾಯಾಯ ಅನಿಚ್ಛಮಾನಾ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ದಿಯಡ್ಢಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೧೭."ನ ಸಿರೀ ತರಮಾನಸ್ಸ, ಮಾಧರ ಸುವಪಣ್ಡಿತ।
ಇಧೇವ ತಾವ ಅಚ್ಛಸ್ಸು, ಯಾವ ರಾಜಾನ ದಕ್ಖಸಿ।

සෝස්සි සද්දං මුදිඞ්ගානං, ආනුභාවඤ්ච රාජිනෝ"ති॥

තත්ථ **න සිරී**ති සම්ම සුවපණ්ඩිත, තරමානස්ස සිරී නාම න හෝති, තරමානේන කතකම්මං න සෝභති, "ඝරාවාසෝ ච නාමේස අතිගරුකෝ"ති චින්තේත්වා තුලේත්වා කාතබ්බෝ। ඉධේව තාව අච්ඡස්සු, යාව මහන්තේන යසේන සමන්නාගතං අම්හාකං රාජානං පස්සිස්සසි। **සෝස්සී**ති සායන්හසමයේ කින්නරිසමානලීලාහි උත්තමරූපධරාහි නාරීහි වජ්ජමානානං මුදිඞ්ගානං අඤ්ඤේසඤ්ච ගීතවාදිතානං සද්දං ත්වං සුණිස්සසි, රඤ්ඤෝ ච ආනුභාවං මහන්තං සිරිසෝභග්ගං පස්සිස්සසි। "සම්ම, කිං ත්වං තුරිතෝසි, කිං ලේසම්පි න ජානාසි, අච්ඡස්සු තාව, පච්ඡා ජානිස්සාමා"ති।

අථ තේ සායන්හසමනන්තරේ මේථුනසංවාසං කරිංසු, සමග්ගා සම්මෝදමානා පියසංවාසං වසිංසු। අථ නං සුවපෝතකෝ "න ඉදානේසා මය්හං රහස්සං ගුහිස්සති, ඉදානි නං පුච්ඡිත්වා ගන්තුං වට්ටතී"ති චින්තේත්වා "සාළිකේ"ති ආහ। "කිං, සාමී"ති? "අහං කිඤ්චි තේ වත්තුකාමෝම්හී"ති। "වද, සාමී"ති। "හෝතු, අජ්ජ අම්හාකං මඞ්ගලදිවසෝ, අඤ්ඤතරස්මිං දිවසේ ජානිස්සාමී"ති। "සචේ මඞ්ගලපටිසංයුත්තා කථා භවිස්සති, කථේහි। නෝ චේ, මා කථේහි සාමී"ති। "මඞ්ගලකථාවේසා, භද්දේ"ති। "තේන හි කථේහී"ති। අථ නං "භද්දේ, සචේ සෝතුකාමා භවිස්සසි, කථේස්සාමි තේ"ති වත්වා තං රහස්සං පුච්ඡන්තෝ දියඩ්ඪං ගාථමාහ -

෬෭෨"යෝ නු ඛ්වායං තිබ්බෝ සද්දෝ, තිරෝජනපදේ සුතෝ।
ධීතා පඤ්චාලරාජස්ස, ඔසධී විය වණ්ණිනී।
තං දස්සති විදේහානං, සෝ විවාහෝ භවිස්සතී"ති॥

තස්සත්ථෝ - යෝ නු ඛෝ අයං සද්දෝ තිබ්බෝ බහලෝ, තිරෝජනපදේ සුතෝ පරරට්ඨේසු ජනපදේසු විස්සුතෝ පඤ්ඤාතෝ පාකටෝ පත්ථටෝ। කින්ති? ධීතා පඤ්චාලරාජස්ස ඔසධීතාරකා විය විරෝචමානා තාය ඒව සමානවණ්ණිනී අත්ථි, තං සෝ විදේහානං දස්සති, සෝ විවාහෝ භවිස්සති। යෝ සෝ ඒවං පත්ථටෝ සද්දෝ, අහං තං සුත්වා චින්තේසිං "අයං කුමාරිකා උත්තමරූපධරා, විදේහරාජාපි චූළනිරඤ්ඤෝ පටිසත්තු අහෝසි। අඤ්ඤේ බහූ රාජානෝ චූළනිබ්‍රහ්මදත්තස්ස වසවත්තිනෝ සන්ති, තේසං අදත්වා කිං කාරණා විදේහස්ස ධීතරං දස්සතී"ති?

සා තස්ස වචනං සුත්වා ඒවමාහ - "සාමි, කිං කාරණා මඞ්ගලදිවසේ අවමඞ්ගලං කථේසී"ති? "අහං, භද්දේ, 'මඞ්ගල'න්ති කථේමි, ත්වං 'අවමඞ්ගල'න්ති කථේසි, කිං නු ඛෝ ඒත"න්ති? "සාමි, අමිත්තානම්පි තේසං ඒවරූපා මඞ්ගලකිරියා මා හෝතූ"ති। "කථේහි තාව භද්දේ"ති। "සාමි, න සක්කා කථේතු"න්ති। "භද්දේ, තයා විදිතං රහස්සං මම අකථිතකාලතෝ පට්ඨාය නත්ථි අම්හාකං සමග්ගසංවාසෝ"ති। සා තේන නිප්පීළියමානා "තේන හි, සාමි, සුණාහී"ති වත්වා ඉමං ගාථමාහ -

෬෭෩"ඒදිසෝ මා අමිත්තානං, විවාහෝ හෝතු මාධර।
යථා පඤ්චාලරාජස්ස, වේදේහේන භවිස්සතී"ති॥

ඉමං ගාථං වත්වා පුන තේන "භද්දේ, කස්මා ඒවරූපං කථං කථේසී"ති වුත්තේ "තේන හි සුණාහි, ඒත්ථ දෝසං තේ කථේස්සාමී"ති වත්වා ඉමං ගාථමාහ -

೬೩೦"ಆನಯಿತ್ವಾನ ವೇದೇಹಂ, ಪಞ್ಚಾಲಾನಂ ರಥೇಸಭೋ।
ತತೋ ನಂ ಘಾತಯಿಸ್ಸತಿ, ನಸ್ಸ ಸಖೀ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ತತೋ ನಂ ಘಾತಯಿಸ್ಸತೀ**ತಿ ಯದಾ ಸೋ ಇಮಂ ನಗರಂ ಆಗತೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ತದಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಖಿಭಾವಂ ಮಿತ್ತಧಮ್ಮಂ ನ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ದಟ್ಠುಮ್ಪಿಸ್ಸ ಧೀತರಂ ನ ದಸ್ಸತಿ। ಏಕೋ ಕಿರಸ್ಸ ಪನ ಅತ್ಥಧಮ್ಮಾನುಸಾಸಕೋ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ತಂ ಘಾತೇಸ್ಸತಿ। ತೇ ಉಭೋ ಜನೇ ಘಾತೇತ್ವಾ ಜಯಪಾನಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಕೇವಟ್ಟೋ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಮನ್ತೇತ್ವಾ ತಂ ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ಆಗನ್ತುಂ ಗತೋತಿ।

ಏವಂ ಸಾ ಗುಯ್ಹಮನ್ತಂ ನಿಸ್ಸೇಸಂ ಕತ್ವಾ ಸುವಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಕಥೇಸಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸುವಪಣ್ಡಿತೋ "ಆಚರಿಯೋ ಕೇವಟ್ಟೋ ಉಪಾಯಕುಸಲೋ, ಅಚ್ಛರಿಯಂ ತಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಏವರೂಪೇನ ಉಪಾಯೇನ ಘಾತನ"ನ್ತಿ ಕೇವಟ್ಟಂ ವಣ್ಣೇತ್ವಾ "ಏವರೂಪೇನ ಅವಮಙ್ಗಲೇನ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಕೋ ಅತ್ಥೋ, ತುಣ್ಹೀಭೂತಾ ಸಯಾಮಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಆಗಮನಕಮ್ಮಸ್ಸ ನಿಪ್ಫತ್ತಿಂ ಇತ್ವಾ ತಂ ರತ್ತಿಂ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ವಸಿತ್ವಾ "ಭದ್ದೇ, ಅಹಂ ಸಿವಿರಟ್ಠಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಮನಾಪಾಯ ಭರಿಯಾಯ ಲದ್ಧಭಾವಂ ಸಿವಿರಞ್ಞೋ ದೇವಿಯಾ ಚ ಆರೋಚೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಗಮನಂ ಅನುಜಾನಾಪೇತುಂ ಆಹ -

೬೩೧"ಹನ್ದ ಖೋ ಮಂ ಅನುಜಾನಾಹಿ, ರತ್ತಿಯೋ ಸತ್ತಮತ್ತಿಯೋ।
ಯಾವಾಹಂ ಸಿವಿರಾಜಸ್ಸ, ಆರೋಚೇಮಿ ಮಹೇಸಿನೋ।
ಲದ್ಧೋ ಚ ಮೇ ಆವಸಥೋ, ಸಾಳಿಕಾಯ ಉಪನ್ತಿಕ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಹೇಸಿನೋ**ತಿ ಮಹೇಸಿಯಾ ಚಸ್ಸ। **ಆವಸಥೋ**ತಿ ವಸನಟ್ಠಾನಂ। **ಉಪನ್ತಿಕ**ನ್ತಿ ಅಥ ನೇ "ಏಥ ತಸ್ಸಾ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಚ್ಛಾಮಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಅಟ್ಠಮೇ ದಿವಸೇ ಇಧಾನೇತ್ವಾ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ಯಾವ ಮಮಾಗಮನಂ, ತಾವ ಮಾ ಉಕ್ಕಣ್ಠೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸಾಳಿಕಾ ತೇನ ವಿಯೋಗಂ ಅನಿಚ್ಛಮಾನಾಪಿ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ಅನನ್ತರಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೬೩೨"ಹನ್ದ ಖೋ ತಂ ಅನುಜಾನಾಮಿ, ರತ್ತಿಯೋ ಸತ್ತಮತ್ತಿಯೋ।
ಸಚೇ ತ್ವಂ ಸತ್ತರತ್ತೇನ, ನಾಗಚ್ಛಸಿ ಮಮನ್ತಿಕೇ।
ಮಞ್ಞೇ ಓಕ್ಕನ್ತಸತ್ತಂ ಮಂ, ಮತಾಯ ಆಗಮಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಞ್ಞೇ ಓಕ್ಕನ್ತಸತ್ತಂ ಮ**ನ್ತಿ ಏವಂ ಸನ್ತೇ ಅಹಂ ಮಂ ಅಪಗತಜೀವಿತಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇಮಿ। ಸೋ ತ್ವಂ ಅಟ್ಠಮೇ ದಿವಸೇ ಅನಾಗಚ್ಛನ್ತೋ ಮಯಿ ಮತಾಯ ಆಗಮಿಸ್ಸಸಿ, ತಸ್ಮಾ ಮಾ ಪಪಞ್ಚಂ ಅಕಾಸೀತಿ।

ಇತರೋಪಿ "ಭದ್ದೇ, ಕಿಂ ವದೇಸಿ, ಮಯ್ಹಮ್ಪಿ ಅಟ್ಠಮೇ ದಿವಸೇ ತಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತಸ್ಸ ಕುತೋ ಜೀವಿತ"ನ್ತಿ ವಾಚಾಯ ವತ್ವಾ ಹದಯೇನ ಪನ "ಜೀವ ವಾ ತ್ವಂ ಮರ ವಾ, ಕಿಂ ತಯಾ ಮಯ್ಹ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಥೋಕಂ ಸಿವಿರಟ್ಠಾಭಿಮುಖೋ ಗನ್ತ್ವಾ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಮಿಥಿಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಅಂಸಕೂಟೇ ಓತರಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೇನ ಪನ ತಾಯ ಸಞ್ಞಾಯ ಉಪರಿಪಾಸಾದಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಪುಟ್ಠೋ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸಿ। ಸೋಪಿಸ್ಸ ಪುರಿಮನಯೇನೇವ ಸಬ್ಬಂ ಸಕ್ಕಾರಮಕಾಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೬೩೩"ತತೋ ಚ ಖೋ ಸೋ ಗನ್ತ್ವಾನ, ಮಾಥರೋ ಸುವಪಣ್ಡಿತೋ।
ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಅಕ್ಖಾಸಿ, ಸಾಳಿಕಾವಚನಂ ಇದ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸಾಳಿಕಾವಚನಂ ಇದ**ನ್ತಿ ಇದಂ ಸಾಳಿಕಾಯ ವಚನನ್ತಿ ಸಬ್ಬಂ ವಿತ್ಥಾರೇತ್ವಾ ಕಥೇಸೀತಿ।

ಸುವಖಣ್ಡಂ ನಿಟ್ಠಿತಂ।

ಮಹಾಉಮಙ್ಗಕಣ್ಡಂ

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ರಾಜಾ ಮಮ ಅನಿಚ್ಛಮಾನಸ್ಸೇವ ಗಮಿಸ್ಸತಿ, ಗನ್ತ್ವಾ ಚ ಪನ ಮಹಾವಿನಾಸಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸತಿ। ಅಥ ಮಯ್ಹಂ 'ಏವರೂಪಸ್ಸ ನಾಮ ಯಸದಾಯಕಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ವಚನಂ ಹದಯೇ ಕತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಸಙ್ಗಹಂ ನಾಕಾಸೀ'ತಿ ಗರಹಾಪಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿಸ್ಸತಿ, ಮಾದಿಸೇ ಪಣ್ಡಿತೇ ವಿಜ್ಜಮಾನೇ ಕಿಂಕಾರಣಾ ಏಸ ನಸ್ಸಿಸ್ಸತಿ, ಅಹಂ ರಞ್ಞೋ ಪುರೇತರಮೇವ ಗನ್ತ್ವಾ ಚೂಳನಿಂ ದಿಸ್ವಾ ಸುವಿಭತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ವಿದೇಹರಞ್ಞೋ ನಿವಾಸತ್ಥಾಯ ನಗರಂ ಮಾಪೇತ್ವಾ ಗಾವುತಮತ್ತಂ ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗಂ, ಅಡ್ಢಯೋಜನಿಕಞ್ಚ ಮಹಾಉಮಙ್ಗಂ, ಕಾರೇತ್ವಾ ಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ಧೀತರಂ ಅಭಿಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋಪಾದಪರಿಚಾರಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖೇಹಿ ಬಲೇಹಿ ಏಕಸತರಾಜೂಸು ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಠಿತೇಸ್ವೇವ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾನಂ ರಾಹುಮುಖತೋ ಚನ್ದಂ ವಿಯ ಮೋಚೇತ್ವಾ ಆದಾಯಾಗಮನಂ ನಾಮ ಮಮ ಭಾರೋ"ತಿ। ತಸ್ಸೇವಂ ಚಿನ್ತೇನ್ತಸ್ಸ ಸರೀರೇ ಪೀತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ಸೋ ಪೀತಿವೇಗೇನ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಉಪಡ್ಢಗಾಥಮಾಹ -

೬೩೪."ಯಸ್ಸೇವ ಘರೇ ಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ ಭೋಗಂ, ತಸ್ಸೇವ ಅತ್ಥಂ ಪುರಿಸೋ ಚರೇಯ್ಯಾ"ತಿ॥

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕೇ ಪುರಿಸೋ ಮಹನ್ತಂ ಇಸ್ಸರಿಯಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಭೋಗಂ ಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ, ಅಕ್ಕೋಸನ್ತಸ್ಸಪಿ ಪಹರನ್ತಸ್ಸಪಿ ಗಲೇ ಗಹೇತ್ವಾ ನಿಕ್ಕಡ್ಢನ್ತಸ್ಸಪಿ ತಸ್ಸೇವ ಅತ್ಥಂ ಹಿತಂ ವುಡ್ಢಿಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ಕಾಯದ್ವಾರಾದೀಹಿ ತೀಹಿ ದ್ವಾರೇಹಿ ಚರೇಯ್ಯ। ನ ಹಿ ಮಿತ್ತದುಬ್ಭಿಕಮ್ಮಂ ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ ಕಾತಬ್ಬನ್ತಿ।

ಇತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಸೋ ನ್ಹತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಮಹನ್ತೇನ ಯಸೇನ ರಾಜಕುಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಠಿತೋ ಆಹ - "ಕಿಂ, ದೇವ, ಗಚ್ಛಿಸ್ಸಥ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರ"ನ್ತಿ? "ಆಮ, ತಾತ, ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಿಂ ಅಲಭನ್ತಸ್ಸ ಮಮ ಕಿಂ ರಜ್ಜೇನ, ಮಾ ಮಂ ಪರಿಚ್ಚಜಿ, ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ಏಹಿ। ತತ್ಥ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಗತಕಾರಣಾ ದ್ವೇ ಅತ್ಥಾ ನಿಪ್ಫಜ್ಜಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಇತ್ಥಿರತನಞ್ಚ ಲಚ್ಛಾಮಿ, ರಞ್ಞಾ ಚ ಮೇ ಸದ್ಧಿಂ ಮೇತ್ತಿ ಪತಿಟ್ಠಹಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಅಥ ನಂ ಪಣ್ಡಿತೋ "ತೇನ ಹಿ, ದೇವ, ಅಹಂ ಪುರೇ ಗನ್ತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ನಿವೇಸನಾನಿ ಮಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ, ತುಮ್ಹೇ ಮಯಾ ಪಹಿತಸಾಸನೇನ ಆಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ವದನ್ತೋ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

"ಹನ್ದಾಹಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ ಪುರೇ ಜನಿನ್ದ, ಪಞ್ಚಾಲರಾಜಸ್ಸ ಪುರಂ ಸುರಮ್ಮಂ।
ನಿವೇಸನಾನಿ ಮಾಪೇತುಂ, ವೇದೇಹಸ್ಸ ಯಸಸ್ಸಿನೋ॥

೬೩೫."ನಿವೇಸನಾನಿ ಮಾಪೇತ್ವಾ, ವೇದೇಹಸ್ಸ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ಯದಾ ತೇ ಪಹಿಣೇಯ್ಯಾಮಿ, ತದಾ ಏಯ್ಯಾಸಿ ಖತ್ತಿಯಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವೇದೇಹಸ್ಸಾ**ತಿ ತವ ವಿದೇಹರಾಜಸ್ಸ। **ಏಯ್ಯಾಸೀ**ತಿ ಆಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾಸೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ನ ಕಿರ ಮಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ಪರಿಚ್ಚಜತೀ"ತಿ ಹಟ್ಠತುಟ್ಠೋ ಹುತ್ವಾ ಆಹ - "ತಾತ, ತವ ಪುರೇ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಕಿಂ ಲದ್ಧುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ? "ಬಲವಾಹನಂ, ದೇವಾ"ತಿ। "ಯತ್ತಕಂ ಇಚ್ಛಸಿ, ತತ್ತಕಂ ಗಣ್ಹ, ತಾತಾ"ತಿ। "ಚತ್ತಾರಿ ಬನ್ಧನಾಗಾರಾನಿ ವಿವರಾಪೇತ್ವಾ ಚೋರಾನಂ ಸಙ್ಖಲಿಕಬನ್ಧನಾನಿ ಭಿನ್ದಾಪೇತ್ವಾ ತೇಪಿ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಪೇಸೇಥ ದೇವಾ"ತಿ। "ಯಥಾರುಚಿ ಕರೋಹಿ, ತಾತಾ"ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಬನ್ಧನಾಗಾರದ್ವಾರಾನಿ ವಿವರಾಪೇತ್ವಾ ಸೂರೇ ಮಹಾಯೋಧೇ ಗತಟ್ಠಾನೇ ಕಮ್ಮಂ ನಿಪ್ಫಾದೇತುಂ ಸಮತ್ಥೇ ನೀಹರಾಪೇತ್ವಾ "ಮಂ ಉಪಟ್ಠಹಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ತೇಸಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕಾರೇತ್ವಾ

ವಡ್ಢಕಿಕಮ್ಮಾರಚಮ್ಮಕಾರಇಟ್ಠಕಪಾಸಾಣಕಾರಚಿತ್ತಕಾರಾದಯೋ ನಾನಾಸಿಪ್ಪಕುಸಲಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಸೇನಿಯೋ ಆದಾಯ ವಾಸಿಫರಸುಕುದ್ದಾಲಖಣಿತ್ತಿಆದೀನಿ ಬಹೂನಿ ಉಪಕರಣಾನಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಾಬಲಕಾಯಪರಿವುತೋ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೬೩೯."ತತೋ ಚ ಪಾಯಾಸಿ ಪುರೇ ಮಹೋಸಧೋ, ಪಞ್ಚಾಲರಾಜಸ್ಸ ಪುರಂ ಸುರಮ್ಮಂ।
ನಿವೇಸನಾನಿ ಮಾಪೇತುಂ, ವೇದೇಹಸ್ಸ ಯಸಸ್ಸಿನೋ"ತಿ॥

ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಯೋಜನನ್ತರೇ ಯೋಜನನ್ತರೇ ಏಕೇಕಂ ಗಾಮಂ ನಿವೇಸೇತ್ವಾ ಏಕೇಕಂ ಅಮಚ್ಚಂ "ತುಮ್ಹೇ ರಞ್ಞೋ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಿಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನಿವತ್ತನಕಾಲೇ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸರಥೇ ಕಪ್ಪೇತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಆದಾಯ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತೇ ಪಟಿಬಾಹನ್ತಾ ಖಿಪ್ಪಂ ಮಿಥಿಲಂ ಪಾಪೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಠಪೇಸಿ। ಗಙ್ಗಾತೀರಂ ಪನ ಪತ್ವಾ ಆನನ್ದಕುಮಾರಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಆನನ್ದ, ತ್ವಂ ತೀಣಿ ವಡ್ಢಕಿಸತಾನಿ ಆದಾಯ ಉದ್ಧಂಗಙ್ಗಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸಾರದಾರೂನಿ ಗಾಹಾಪೇತ್ವಾ ತಿಸತಮತ್ತಾ ನಾವಾ ಮಾಪೇತ್ವಾ ನಗರಸ್ಸತ್ಥಾಯ ತತ್ಥೇವ ತಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ ಸಲ್ಲಹುಕಾನಂ ದಾರೂನಂ ನಾವಾಯ ಪೂರಾಪೇತ್ವಾ ಖಿಪ್ಪಂ ಆಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ಪೇಸೇಸಿ। ಸಯಂ ಪನ ನಾವಾಯ ಗಙ್ಗಂ ತರಿತ್ವಾ ಓತಿಣ್ಣಟ್ಠಾನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪದಸಞ್ಞಾಯೇವ ಗಣೇತ್ವಾ "ಇದಂ ಅಡ್ಢಯೋಜನಟ್ಠಾನಂ, ಏತ್ಥ ಮಹಾಉಮಙ್ಗೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ರಞ್ಞೋ ನಿವೇಸನನಗರಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ರಾಜಗೇಹಾ ಗಾವುತಮತ್ತೇ ಠಾನೇ ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ನಗರಂ ಪಾವಿಸಿ। ಚೂಳನಿರಾಜಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಆಗಮನಂ ಸುತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಮೇ ಮನೋರಥೋ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸತಿ, ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಾನಂ ಪಿಟ್ಠಿಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಾಮಿ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ಆಗತೇ ವೇದೇಹೋಪಿ ನ ಚಿರಸ್ಸೇವ ಆಗಮಿಸ್ಸತಿ, ಅಥ ನೇ ಉಭೋಪಿ ಮಾರೇತ್ವಾ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪತಲೇ ಏಕರಜ್ಜಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪರಮತುಟ್ಠಿಂ ಪತ್ತೋ ಅಹೋಸಿ। ಸಕಲನಗರಂ ಸಙ್ಖುಭಿ "ಏಸ ಕಿರ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ, ಇಮಿನಾ ಕಿರ ಏಕಸತರಾಜಾನೋ ಲೇಡ್ಡುನಾ ಕಾಕಾ ವಿಯ ಪಲಾಪಿತಾ"ತಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ನಾಗರೇಸು ಅತ್ತನೋ ರೂಪಸಮ್ಪತ್ತಿಂ ಪಸ್ಸನ್ತೇಸುಯೇವ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಪಟಿವೇದೇತ್ವಾ "ಪವಿಸತೂ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕತ್ವಾ "ತಾತ, ರಾಜಾ ಕದಾ ಆಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಮಯಾ ಪೇಸಿತಕಾಲೇ, ದೇವಾ"ತಿ। "ತ್ವಂ ಪನ ಕಿಮತ್ಥಂ ಆಗತೋಸೀ"ತಿ। "ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ನಿವೇಸನಂ ಮಾಪೇತುಂ, ದೇವಾ"ತಿ। "ಸಾಧು, ತಾತಾ"ತಿ। ಅಥಸ್ಸ ಸೇನಾಯ ಪರಿಬ್ಬಯಂ ದಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಮಹನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ನಿವೇಸನಗೇಹಂ ದಾಪೇತ್ವಾ "ತಾತ, ಯಾವ ತೇ ರಾಜಾ ನಾಗಚ್ಛತಿ, ತಾವ ಅನುಕ್ಕಣ್ಠಮಾನೋ ಅಮ್ಹಾಕಮ್ಪಿ ಕತ್ತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ಕರೋನ್ತೋವ ವಸಾಹಿ ತ್ವ"ನ್ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಕಿರ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಅಭಿರುಹನ್ತೋವ ಮಹಾಸೋಪಾನಪಾದಮೂಲೇ ಠತ್ವಾ "ಇಧ ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಏತದಹೋಸಿ "ರಾಜಾ 'ಅಮ್ಹಾಕಮ್ಪಿ ಕತ್ತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ಕರೋಹೀ'ತಿ ವದತಿ, ಉಮಙ್ಗೇ ಖಣಿಯಮಾನೇ ಯಥಾ ಇದಂ ಸೋಪಾನಂ ನ ಓಸಕ್ಕತಿ, ತಥಾ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ। ಅಥ ರಾಜಾನಂ ಏವಮಾಹ - "ದೇವ, ಅಹಂ ಪವಿಸನ್ತೋ ಸೋಪಾನಪಾದಮೂಲೇ ಠತ್ವಾ ನವಕಮ್ಮಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಮಹಾಸೋಪಾನೇ ದೋಸಂ ಪಸ್ಸಿಂ। ಸಚೇ ತೇ ರುಚ್ಚತಿ, ಅಹಂ ದಾರೂನಿ ಲಭನ್ತೋ ಮನಾಪಂ ಕತ್ವಾ ಅತ್ಥರೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ। "ಸಾಧು, ಪಣ್ಡಿತ, ಅತ್ಥರಾಹೀ"ತಿ। ಸೋ "ಇಧ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ತಂ ಪೋರಾಣಸೋಪಾನಂ ಹರಿತ್ವಾ ಯತ್ಥ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ತತ್ಥ ಪಂಸುನೋ ಅಪತನತ್ಥಾಯ ಫಲಕಸನ್ಥಾರಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಯಥಾ ಸೋಪಾನಂ ನ ಓಸಕ್ಕತಿ, ಏವಂ ನಿಚ್ಚಲಂ ಕತ್ವಾ ಸೋಪಾನಂ ಅತ್ಥರಿ। ರಾಜಾ ತಂ ಕಾರಣಂ ಅಜಾನನ್ತೋ "ಮಮ ಸಿನೇಹೇನ ಕರೋತೀ"ತಿ ಮಞ್ಞಿ।

ಏವಂ ತಂ ದಿವಸಂ ತೇನೇವ ನವಕಮ್ಮೇನ ವೀತಿನಾಮೇತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ರಾಜಾನಂ ಆಹ - "ದೇವ, ಸಚೇ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಜಾನೇಯ್ಯಾಮ, ಮನಾಪಂ ಕತ್ವಾ ಪಟಿಜಗ್ಗೇಯ್ಯಾಮಾ"ತಿ। ಸಾಧು, ಪಣ್ಡಿತ, ಠಪೇತ್ವಾ ಮಮ ನಿವೇಸನಂ ಸಕಲನಗರೇ ಯಂ ನಿವೇಸನಂ ಇಚ್ಛಸಿ, ತಂ ಗಣ್ಹಾತಿ। ಮಹಾರಾಜ, ಮಯಂ ಆಗನ್ತುಕಾ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಬಹೂ ವಲ್ಲಭಾ ಯೋಧಾ, ತೇ

ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಗೇಹೇಸು ಗಯ್ಹಮಾನೇಸು ಅಮ್ಹೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಕಲಹಂ ಕರಿಸ್ಸನ್ತಿ। "ತದಾ, ದೇವ, ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮಯಂ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ? "ತೇಸಂ ವಚನಂ ಮಾ ಗಣ್ಹ। ಯಂ ಇಚ್ಛಸಿ, ತಂ ಠಾನಮೇವ ಗಣ್ಹಾಪೇಹೀ"ತಿ। "ದೇವ, ತೇ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಕಥೇಸ್ಸನ್ತಿ, ತೇನ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಚಿತ್ತಸುಖಂ ನ ಲಭಿಸ್ಸತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಇಚ್ಛೇಯ್ಯಾಥ, ಯಾವ ಮಯಂ ನಿವೇಸನಾನಿ ಗಣ್ಹಾಮ, ತಾವ ಅಮ್ಹಾಕಂಯೇವ ಮನುಸ್ಸಾ ದೋವಾರಿಕಾ ಅಸ್ಸು। ತತೋ ತೇ ದ್ವಾರಂ ಅಲಭಿತ್ವಾ ನಾಗಮಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಏವಂ ಸನ್ತೇ ತುಮ್ಹಾಕಮ್ಪಿ ಚಿತ್ತಸುಖಂ ಲಭಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ರಾಜಾ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ಸೋಪಾನಪಾದಮೂಲೇ ಸೋಪಾನಸೀಸೇ ಮಹಾದ್ವಾರೇತಿ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಅತ್ತನೋ ಮನುಸ್ಸೇಯೇವ ಠಪೇತ್ವಾ "ಕಸ್ಸಚಿ ಪವಿಸಿತುಂ ಮಾ ಅದತ್ಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಅಥ ರಞ್ಞೋ ಮಾತು ನಿವೇಸನಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ಭಿನ್ದನಾಕಾರಂ ದಸ್ಸೇಥಾ"ತಿ ಮನುಸ್ಸೇ ಆಣಾಪೇಸಿ। ತೇ ದ್ವಾರಕೋಟ್ಠಕಾಲಿನ್ದತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಇಟ್ಠಕಾ ಚ ಮತ್ತಿಕಾ ಚ ಅಪನೇತುಂ ಆರಭಿಂಸು। ರಾಜಮಾತಾ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಸುತ್ವಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಕಿಸ್ಸ, ತಾತಾ, ಮಮ ಗೇಹಂ ಭಿನ್ದಥಾ"ತಿ ಆಹ। "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಭಿನ್ದಾಪೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ರಞ್ಞೋ ನಿವೇಸನಂ ಕಾತುಕಾಮೋ"ತಿ। "ಯದಿ ಏವಂ ಇಧೇವ ವಸಥಾ"ತಿ। "ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಮಹನ್ತಂ ಬಲವಾಹನಂ, ಇದಂ ನಪ್ಪಹೋತಿ, ಅಞ್ಞಂ ಮಹನ್ತಂ ಗೇಹಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। "ತುಮ್ಹೇ ಮಂ ನ ಜಾನಾಥ, ಅಹಂ ರಾಜಮಾತಾ, ಇದಾನಿ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಮಯಂ ರಞ್ಞೋ ವಚನೇನ ಭಿನ್ದಾಮ, ಸಕ್ಕೋನ್ತೀ ವಾರೇಹೀ"ತಿ। ಸಾ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ವೋ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ರಾಜದ್ವಾರಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಅಥ ನಂ "ಮಾ ಪವಿಸಾ"ತಿ ದೋವಾರಿಕಾ ವಾರಯಿಂಸು। "ಅಹಂ ರಾಜಮಾತಾ"ತಿ। "ನ ಮಯಂ ತಂ ಜಾನಾಮ, ಮಯಂ ರಞ್ಞಾ 'ಕಸ್ಸಚಿ ಪವಿಸಿತುಂ ಮಾ ಅದತ್ಥಾ'ತಿ ಆಣತ್ತಾ, ಗಚ್ಛ ತ್ವ"ನ್ತಿ। ಸಾ ಗಹೇತಬ್ಬಗಹಣಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೀ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ನಿವೇಸನಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೀ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಏಕೋ ಪುರಿಸೋ "ಕಿಂ ಇಧ ಕರೋಸಿ, ಗಚ್ಛಸಿ, ನ ಗಚ್ಛಸೀ"ತಿ ಗೀವಾಯ ಗಹೇತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ಪಾತೇಸಿ।

ಸಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅದ್ಧಾ ಇಮೇ ರಞ್ಞೋ ಆಣತ್ತಾ ಭವಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಇತರಥಾ ಏವಂ ಕಾತುಂ ನ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸೇವ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸಾ ಗನ್ತ್ವಾ "ತಾತ ಮಹೋಸಧ, ಕಸ್ಮಾ ಮಮ ನಿವೇಸನಂ ಭಿನ್ದಾಪೇಸೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ನ ಕಥೇಸಿ, ಸನ್ತಿಕೇ ಠಿತೋ ಪುರಿಸೋ ಪನಸ್ಸ "ದೇವಿ, ಕಿಂ ಕಥೇಸೀ"ತಿ ಆಹ। "ತಾತ, ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಕಸ್ಮಾ ಮಮ ಗೇಹಂ ಭಿನ್ದಾಪೇತೀ"ತಿ? "ವೇದೇಹರಞ್ಞೋ ವಸನಟ್ಠಾನಂ ಕಾತು"ನ್ತಿ। "ಕಿಂ, ತಾತ, ಏವಂ ಮಹನ್ತೇ ನಗರೇ ಅಞ್ಞತ್ಥ ನಿವೇಸನಟ್ಠಾನಂ ನ ಲಬ್ಭತೀ"ತಿ ಮಞ್ಞತಿ। "ಇಮಂ ಸತಸಹಸ್ಸಂ ಲಞ್ಜಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞತ್ಥ ಗೇಹಂ ಕಾರೇತೂ"ತಿ। "ಸಾಧು, ದೇವಿ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಗೇಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ, ಲಞ್ಜಸ್ಸ ಗಹಿತಭಾವಂ ಮಾ ಕಸ್ಸಚಿ ಕಥಯಿತ್ಥ। ಮಾ ನೋ ಅಞ್ಞೇಪಿ ಲಞ್ಜಂ ದತ್ವಾ ಗೇಹಾನಿ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇತುಕಾಮಾ ಅಹೇಸು"ನ್ತಿ। ಸಾಧು, ತಾತ, "ರಞ್ಞೋ ಮಾತಾ ಲಞ್ಜಂ ಅದಾಸೀ"ತಿ ಮಯ್ಹಮ್ಪಿ ಲಜ್ಜನಕಮೇವ, ತಸ್ಮಾ ನ ಕಸ್ಸಚಿ ಕಥೇಸ್ಸಾಮೀತಿ। ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ತಸ್ಸಾ ಸನ್ತಿಕಾ ಸತಸಹಸ್ಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಗೇಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇತ್ವಾ ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸ ಗೇಹಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಸೋಪಿ ದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವೇಳುಪೇಸಿಕಾಹಿ ಪಿಟ್ಠಿಚಮ್ಮುಪ್ಪಾಟನಂ ಲಭಿತ್ವಾ ಗಹೇತಬ್ಬಗಹಣಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ ಪುನ ಗೇಹಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಸತಸಹಸ್ಸಮೇವ ಅದಾಸಿ। ಏತೇನುಪಾಯೇನ ಸಕಲನಗರೇ ಗೇಹಟ್ಠಾನಂ ಗಣ್ಹನ್ತೇನ ಲಞ್ಜಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಲದ್ಧಕಹಾಪಣಾನಞ್ಞೇವ ನವ ಕೋಟಿಯೋ ಜಾತಾ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ಸಕಲನಗರಂ ವಿಚರಿತ್ವಾ ರಾಜಕುಲಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಿಂ, ಪಣ್ಡಿತ, ಲದ್ಧಂ ತೇ ವಸನಟ್ಠಾನ"ನ್ತಿ? "ಮಹಾರಾಜ, ಅದೇನ್ತಾ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಅಪಿಚ ಖೋ ಪನ ಗೇಹೇಸು ಗಯ್ಹಮಾನೇಸು ಕಿಲಮನ್ತಿ। ತೇಸಂ ಪಿಯವಿಪ್ಪಯೋಗಂ ಕಾತುಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಅಯುತ್ತಂ। ಬಹಿನಗರೇ ಗಾವುತಮತ್ತೇ ಠಾನೇ ಗಙ್ಗಾಯ ಚ ನಗರಸ್ಸ ಚ ಅನ್ತರೇ ಅಸುಕಟ್ಠಾನೇ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ವಸನನಗರಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಅನ್ತೋನಗರೇ ಯುಜ್ಝಿತುಮ್ಪಿ ದುಕ್ಖಂ, ನೇವ ಸಕಸೇನಾ, ನ ಪರಸೇನಾ ಞಾತುಂ ಸಕ್ಕಾ। ಬಹಿನಗರೇ ಪನ ಸುಖಂ ಯುದ್ಧಂ ಕಾತುಂ, ತಸ್ಮಾ ಬಹಿನಗರೇಯೇವ ತೇ ಕೋಟ್ಟೇತ್ವಾ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ "ಸಾಧು, ಪಣ್ಡಿತ, ತಯಾ ಸಲ್ಲಕ್ಖಿತಟ್ಠಾನೇಯೇವ ಕಾರೇಹೀ"ತಿ ಆಹ। "ಮಹಾರಾಜ, ಅಹಂ ಕಾರೇಸ್ಸಾಮಿ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪನ ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ದಾರುಪಣ್ಣಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ಅಮ್ಹಾಕಂ ನವಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ನಾಗನ್ತಬ್ಬಂ। ಆಗಚ್ಛನ್ತಾ ಹಿ

ಕಲಹಂ ಕರಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತೇನೇವ ತುಮ್ಹಾಕಞ್ಚ ಅಮ್ಹಾಕಞ್ಚ ಚಿತ್ತಸುಖಂ ನ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। "ಸಾಧು, ಪಣ್ಡಿತ, ತೇನ ಪಸ್ಸೇನ ನಿಸಞ್ಚಾರಂ ಕಾರೇಹೀ"ತಿ। "ದೇವ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ಹತ್ಥೀ ಉದಕಾಭಿರತಾ ಉದಕೇಯೇವ ಕೀಳಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಉದಕೇ ಆವಿಲೇ ಜಾತೇ 'ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಆಗತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪಸನ್ನಂ ಉದಕಂ ಪಾತುಂ ನ ಲಭಾಮಾ'ತಿ ಸಚೇ ನಾಗರಾ ಕುಜ್ಝಿಸ್ಸನ್ತಿ, ತಮ್ಪಿ ಸಹಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ । ರಾಜಾ "ವಿಸ್ಸತ್ಥಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಹತ್ಥೀ ಕೀಳನ್ತೂ"ತಿ ವತ್ವಾ ನಗರೇ ಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇಸಿ - "ಯೋ ಇತೋ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ನಗರಮಾಪಿತಟ್ಠಾನಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಸ ಸಹಸ್ಸದಣ್ಡೋ"ತಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪರಿಸಂ ಆದಾಯ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಯಥಾಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಟ್ಠಾನೇ ನಗರಂ ಮಾಪೇತುಂ ಆರಭಿ। ಪಾರಗಙ್ಗಾಯ ವಗ್ಗುಲಿಂ ನಾಮ ಗಾಮಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸರಥವಾಹನಞ್ಚೇವ ಗೋಬಲಿಬದ್ದಞ್ಚ ತತ್ಥ ಠಪೇತ್ವಾ ನಗರಕರಣಂ ವಿಚಾರೇನ್ತೋ "ಏತ್ತಕಾ ಇದಂ ಕರೋನ್ತೂ"ತಿ ಸಬ್ಬಕಮ್ಮಾನಿ ವಿಭಜಿತ್ವಾ ಉಮಙ್ಗಕಮ್ಮಂ ಪಟ್ಠಪೇಸಿ। ಮಹಾಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ಗಙ್ಗಾತಿತ್ಥೇ ಅಹೋಸಿ। ಸಟ್ಠಿಮತ್ತಾನಿ ಯೋಧಸತಾನಿ ಮಹಾಉಮಙ್ಗಂ ಖಣನ್ತಿ। ಮಹನ್ತೇಹಿ ಚಮ್ಮಪಸಿಬ್ಬಕೇಹಿ ವಾಲುಕಪಂಸುಂ ಹರಿತ್ವಾ ಗಙ್ಗಾಯ ಪಾತೇನ್ತಿ। ಪಾತಿತಪಾತಿತಂ ಪಂಸುಂ ಹತ್ಥೀ ಮದ್ದನ್ತಿ, ಗಙ್ಗಾ ಆಳುಲಾ ಸನ್ದತಿ। ನಗರವಾಸಿನೋ "ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಆಗತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪಸನ್ನಂ ಉದಕಂ ಪಾತುಂ ನ ಲಭಾಮ, ಗಙ್ಗಾ ಆಳುಲಾ ಸನ್ದತಿ, ಕಿಂ ನು ಖೋ ಏತ"ನ್ತಿ ವದನ್ತಿ। ಅಥ ನೇಸಂ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾ ಆರೋಚೇನ್ತಿ "ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಕಿರ ಹತ್ಥೀ ಉದಕಂ ಕೀಳನ್ತಾ ಗಙ್ಗಾಯ ಕದ್ದಮಂ ಕರೋನ್ತಿ, ತೇನ ಗಙ್ಗಾ ಆಳುಲಾ ಸನ್ದತೀ"ತಿ।

ಬೋಧಿಸತ್ತಾನಂ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ ನಾಮ ಸಮಿಜ್ಝತಿ, ತಸ್ಮಾ ಉಮಙ್ಗೇ ಮೂಲಾನಿ ವಾ ಖಾಣುಕಾನಿ ವಾ ಮರುಮ್ಬಾನಿ ವಾ ಪಾಸಾಣಾನಿ ವಾ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಭೂಮಿಯಂ ಪವಿಸಿಂಸು। ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗಸ್ಸ ದ್ವಾರಂ ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ನಗರೇ ಅಹೋಸಿ। ತೀಣಿ ಪುರಿಸಸತಾನಿ ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗಂ ಖಣನ್ತಿ , ಚಮ್ಮಪಸಿಬ್ಬಕೇಹಿ ಪಂಸುಂಹರಿತ್ವಾ ತಸ್ಮಿಂ ನಗರೇ ಪಾತೇನ್ತಿ। ಪಾತಿತಪಾತಿತಂ ಉದಕೇನ ಮದ್ದಾಪೇತ್ವಾ ಪಾಕಾರಂ ಚಿನನ್ತಿ, ಅಞ್ಞಾನಿ ವಾ ಕಮ್ಮಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ। ಮಹಾಉಮಙ್ಗಸ್ಸ ಪವಿಸನದ್ವಾರಂ ನಗರೇ ಅಹೋಸಿ ಅಟ್ಠಾರಸಹತ್ಥುಬ್ಬೇಧೇನ ಯನ್ತಯುತ್ತದ್ವಾರೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಂ। ತಞ್ಹಿ ಏಕಾಯ ಆಣಿಯಾ ಅಕ್ಕನ್ತಾಯ ಪಿಧೀಯತಿ, ಏಕಾಯ ಆಣಿಯಾ ಅಕ್ಕನ್ತಾಯ ವಿವರೀಯತಿ। ಮಹಾಉಮಙ್ಗಸ್ಸ ದ್ವೀಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಇಟ್ಠಕಾಹಿ ಚಿನಿತ್ವಾ ಸುಧಾಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇಸಿ, ಮತ್ಥಕೇ ಫಲಕೇನ ಛನ್ನಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಉಲ್ಲೋಕಂ ಮತ್ತಿಕಾಯ ಲಿಮ್ಪಾಪೇತ್ವಾ ಸೇತಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಚಿತ್ತಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇಸಿ। ಸಬ್ಬಾನಿ ಪನೇತ್ಥ ಅಸೀತಿ ಮಹಾದ್ವಾರಾನಿ ಚತುಸಟ್ಠಿ ಚೂಳದ್ವಾರಾನಿ ಅಹೇಸುಂ, ಸಬ್ಬಾನಿ ಯನ್ತಯುತ್ತಾನೇವ। ಏಕಾಯ ಆಣಿಯಾ ಅಕ್ಕನ್ತಾಯ ಸಬ್ಬಾನೇವ ಪಿಧೀಯನ್ತಿ, ಏಕಾಯ ಆಣಿಯಾ ಅಕ್ಕನ್ತಾಯ ಸಬ್ಬಾನೇವ ವಿವರೀಯನ್ತಿ। ದ್ವೀಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಅನೇಕಸತದೀಪಾಲಯಾ ಅಹೇಸುಂ, ತೇಪಿ ಯನ್ತಯುತ್ತಾಯೇವ। ಏಕಸ್ಮಿಂ ವಿವರಿಯಮಾನೇ ಸಬ್ಬೇ ವಿವರೀಯನ್ತಿ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪಿಧೀಯಮಾನೇ ಸಬ್ಬೇ ಪಿಧೀಯನ್ತಿ। ದ್ವೀಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಏಕಸತಾನಂ ಖತ್ತಿಯಾನಂ ಏಕಸತಸಯನಗಬ್ಭಾ ಅಹೇಸುಂ। ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಗಬ್ಭೇ ನಾನಾವಣ್ಣಪಚ್ಚತ್ಥರಣತ್ಥತಂ ಏಕೇಕಂ ಮಹಾಸಯನಂ ಸಮುಸ್ಸಿತಸೇತಚ್ಛತ್ತಂ, ಏಕೇಕಂ ಮಹಾಸಯನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಏಕೇಕಂ ಮಾತುಗಾಮರೂಪಕಂ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಂ ಪತಿಟ್ಠಿತಂ। ತಂ ಹತ್ಥೇನ ಅಪರಾಮಸಿತ್ವಾ "ಮನುಸ್ಸರೂಪ"ನ್ತಿ ನ ಸಕ್ಕಾ ಞಾತುಂ, ಅಪಿಚ ಉಮಙ್ಗಸ್ಸ ಉಭೋಸು ಪಸ್ಸೇಸು ಕುಸಲಾ ಚಿತ್ತಕಾರಾ ನಾನಪ್ಪಕಾರಂ ಚಿತ್ತಕಮ್ಮಂ ಕರಿಂಸು। ಸಕ್ಕವಿಲಾಸಸಿನೇರುಸತ್ತಪರಿಭಣ್ಡಚಕ್ಕವಾಳಸಾಗರಸತ್ತಮಹಾಸರ- ಚತುಮಹಾದೀಪ-ಹಿಮವನ್ತ-ಅನೋತತ್ತಸರ-ಮನೋಸಿಲಾತಲ ಚನ್ದಿಮಸೂರಿಯ-ಚಾತುಮಹಾರಾಜಿಕಾದಿಛಕಾಮಾವಚರಸಮ್ಪತ್ತಿಯೋಪಿ ಸಬ್ಬಾ ಉಮಙ್ಗೇಯೇವ ದಸ್ಸಯಿಂಸು। ಭೂಮಿಯಂ ರಜತಪಟ್ಟವಣ್ಣಾ ವಾಲುಕಾ ಓಕಿರಿಂಸು, ಉಪರಿ ಉಲ್ಲೋಕಪದುಮಾನಿ ದಸ್ಸೇಸುಂ। ಉಭೋಸು ಪಸ್ಸೇಸು ನಾನಪ್ಪಕಾರೇ ಆಪಣೇಪಿ ದಸ್ಸಯಿಂಸು। ತೇಸು ತೇಸು ಠಾನೇಸು ಗನ್ಧದಾಮಪುಪ್ಫದಾಮಾದೀನಿ ಓಲಮ್ಬೇತ್ವಾ ಸುಧಮ್ಮಾದೇವಸಭಂ ವಿಯ ಉಮಙ್ಗಂ ಅಲಙ್ಕರಿಂಸು।

ತಾನಿಪಿ ಖೋ ತೀಣಿ ವಡ್ಢಕಿಸತಾನಿ ತೀಣಿ ನಾವಾಸತಾನಿ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ನಿಟ್ಠಿತಪರಿಕಮ್ಮಾನಂ ದಬ್ಬಸಮ್ಭಾರಾನಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಗಙ್ಗಾಯ ಆಹರಿತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸುಂ । ತಾನಿ ಸೋ ನಗರೇ ಉಪಯೋಗಂ ನೇತ್ವಾ "ಮಯಾ ಆಣತ್ತದಿವಸೇಯೇವ

ಆಹರೇಯ್ಯಾಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ನಾವಾ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಟ್ಠಾನೇ ಠಪಾಪೇಸಿ। ನಗರೇ ಉದಕಪರಿಖಾ, ಕದ್ದಮಪರಿಖಾ, ಸುಕ್ಖಪರಿಖಾತಿ ತಿಸ್ಸೋ ಪರಿಖಾಯೋ ಕಾರೇಸಿ। ಅಟ್ಠಾರಸಹತ್ಥೋ ಪಾಕಾರೋ ಗೋಪುರಟ್ಟಾಲಕೋ ರಾಜನಿವೇಸನಾನಿ ಹತ್ಥಿಸಾಲಾದಯೋ ಪೋಕ್ಖರಣಿಯೋತಿ ಸಬ್ಬಮೇತಂ ನಿಟ್ಠಂ ಅಗಮಾಸಿ। ಇತಿ ಮಹಾಉಮಙ್ಗೋ ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗೋ ನಗರನ್ತಿ ಸಬ್ಬಮೇತಂ ಚತೂಹಿ ಮಾಸೇಹಿ ನಿಟ್ಠಿತಂ। ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಚತುಮಾಸಚ್ಚಯೇನ ರಞ್ಞೋ ಆಗಮನತ್ಥಾಯ ದೂತಂ ಪಾಹೇಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೬೩೭."ನಿವೇಸನಾನಿ ಮಾಪೇತ್ವಾ, ವೇದೇಹಸ್ಸ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ಅಥಸ್ಸ ಪಾಹಿಣೀ ದೂತಂ, ವೇದೇಹಂ ಮಿಥಿಲಗ್ಗಹಂ।
ಏಹಿ ದಾನಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾಪಿತಂ ತೇ ನಿವೇಸನ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಾಹಿಣೀ**ತಿ ಪೇಸೇಸಿ।

ರಾಜಾ ದೂತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ತುಟ್ಠಚಿತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೬೩೮."ತತೋ ಚ ರಾಜಾ ಪಾಯಾಸಿ, ಸೇನಾಯ ಚತುರಙ್ಗಿಯಾ।
ಅನನ್ತವಾಹನಂ ದಟ್ಠುಂ, ಫೀತಂ ಕಪಿಲಿಯಂ ಪುರ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅನನ್ತವಾಹನ**ನ್ತಿ ಅಪರಿಮಿತಹತ್ಥಿಅಸ್ಸಾದಿವಾಹನಂ। **ಕಪಿಲಿಯಂ ಪುರ**ನ್ತಿ ಕಪಿಲರಟ್ಠೇ ಮಾಪಿತಂ ನಗರಂ।

ಸೋ ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಗಙ್ಗಾತೀರಂ ಪಾಪುಣಿ। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪಚ್ಚುಗ್ಗನ್ತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ಕತನಗರಂ ಪವೇಸೇಸಿ। ಸೋ ತತ್ಥ ಪಾಸಾದವರಗತೋ ನಾನಗ್ಗರಸಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಥೋಕಂ ವಿಸ್ಸಮಿತ್ವಾ ಸಾಯನ್ಹಸಮಯೇ ಅತ್ತನೋ ಆಗತಭಾವಂ ಞಾಪೇತುಂ ಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ದೂತಂ ಪೇಸೇಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೬೩೯."ತತೋ ಚ ಖೋ ಸೋ ಗನ್ತ್ವಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಪಾಹಿಣಿ।
ಆಗತೋಸ್ಮಿ ಮಹಾರಾಜ, ತವ ಪಾದಾನಿ ವನ್ದಿತುಂ॥

೬೪೦."ದದಾಹಿ ದಾನಿ ಮೇ ಭರಿಯಂ, ನಾರಿಂ ಸಬ್ಬಙ್ಗಸೋಭಿನಿಂ।
ಸುವಣ್ಣೇನ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ, ದಾಸೀಗಣಪುರಕ್ಖತ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವನ್ದಿತು**ನ್ತಿ ವೇದೇಹೋ ಮಹಲ್ಲಕೋ, ಚೂಳನಿರಾಜಾ ತಸ್ಸ ಪುತ್ತನತ್ತಮತ್ತೋಪಿ ನ ಹೋತಿ, ಕಿಲೇಸವಸೇನ ಮುಚ್ಛಿತೋ ಪನ ಹುತ್ವಾ "ಜಾಮಾತರೇನ ನಾಮ ಸಸುರೋ ವನ್ದನೀಯೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಂ ಅಜಾನನ್ತೋವ ವನ್ದನಸಾಸನಂ ಪಹಿಣಿ। **ದದಾಹಿ ದಾನೀ**ತಿ ಅಹಂ ತಯಾ "ಧೀತರಂ ದಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಪಕ್ಕೋಸಾಪಿತೋ, ತಂ ಮೇ ಇದಾನಿ ದೇಹೀತಿ ಪಹಿಣಿ। **ಸುವಣ್ಣೇನ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನ**ನ್ತಿ ಸುವಣ್ಣಾಲಙ್ಕಾರೇನ ಪಟಿಮಣ್ಡಿತಂ।

ಚೂಳನಿರಾಜಾ ದೂತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಸೋಮನಸ್ಸಪ್ಪತ್ತೋ "ಇದಾನಿ ಮೇ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತೋ ಕುಹಿಂ ಗಮಿಸ್ಸತಿ, ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ನೇಸಂ ಸೀಸಾನಿ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಜಯಪಾನಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಕೇವಲಂ ಸೋಮನಸ್ಸಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ದೂತಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಅನನ್ತರಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೬೪೧"ಸ್ವಾಗತಂ ತೇವ ವೇದೇಹ, ಅಥೋ ತೇ ಅದುರಾಗತಂ।
ನಕ್ಖತ್ತಞ್ಞೇವ ಪರಿಪುಚ್ಛ, ಅಹಂ ಕಞ್ಞಂ ದದಾಮಿ ತೇ।
ಸುವಣ್ಣೇನ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ, ದಾಸೀಗಣಪುರಕ್ಖತ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವೇದೇಹಾ**ತಿ ವೇದೇಹಸ್ಸ ಸಾಸನಂ ಸುತ್ವಾ ತಂ ಪುರತೋ ಠಿತಂ ವಿಯ ಆಲಪತಿ। ಅಥ ವಾ "ಏವಂ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೇನ ವುತ್ತನ್ತಿ ವದೇಹೀ"ತಿ ದೂತಂ ಆಣಾಪೇನ್ತೋ ಏವಮಾಹ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ದೂತೋ ವೇದೇಹಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ದೇವ, ಮಙ್ಗಲಕಿರಿಯಾಯ ಅನುಚ್ಛವಿಕಂ ನಕ್ಖತ್ತಂ ಕಿರ ಜಾನಾಹಿ, ರಾಜಾ ತೇ ಧೀತರಂ ದೇತೀ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ "ಅಜ್ಜೇವ ನಕ್ಖತ್ತಂ ಸೋಭನ"ನ್ತಿ ಪುನ ದೂತಂ ಪಹಿಣಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೬೪೨"ತತೋ ಚ ರಾಜಾ ವೇದೇಹೋ, ನಕ್ಖತ್ತಂ ಪರಿಪುಚ್ಛಥ।
ನಕ್ಖತ್ತಂ ಪರಿಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ, ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಸ್ಸ ಪಾಹಿಣಿ॥

೬೪೩"ದದಾಹಿ ದಾನಿ ಮೇ ಭರಿಯಂ, ನಾರಿಂ ಸಬ್ಬಙ್ಗಸೋಭಿನಿಂ।
ಸುವಣ್ಣೇನ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ, ದಾಸೀಗಣಪುರಕ್ಖತ"ನ್ತಿ॥

ಚೂಳನಿರಾಜಾಪಿ -

೬೪೪"ದದಾಮಿ ದಾನಿ ತೇ ಭರಿಯಂ, ನಾರಿಂ ಸಬ್ಬಙ್ಗಸೋಭಿನಿಂ।
ಸುವಣ್ಣೇನ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ, ದಾಸೀಗಣಪುರಕ್ಖತ"ನ್ತಿ॥ -

ಇಮಂ ಗಾಥಂ ವತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಪೇಸೇಮಿ, ಇದಾನಿ ಪೇಸೇಮೀ"ತಿ ಮುಸಾವಾದಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಸತರಾಜೂನಂ ಸಞ್ಞಂ ಅದಾಸಿ "ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖಾಯ ಸೇನಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಸಬ್ಬೇ ಯುದ್ಧಸಜ್ಜಾ ಹುತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮನ್ತು, ಅಜ್ಜ ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕಾನಂ ಸೀಸಾನಿ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಸ್ವೇ ಜಯಪಾನಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ನಿಕ್ಖಮಿಂಸು। ಸಯಂ ನಿಕ್ಖನ್ತೋ ಪನ ಮಾತರಂ ಚಲಾಕದೇವಿಞ್ಚ ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಂ, ನನ್ದಾದೇವಿಞ್ಚ, ಪುತ್ತಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಞ್ಚ, ಧೀತರಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಿಞ್ಚಾತಿ ಚತ್ತಾರೋ ಜನೇ ಓರೋಧೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪಾಸಾದೇ ನಿವಾಸಾಪೇತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋಪಿ ವೇದೇಹರಞ್ಞೋ ಚೇವ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಆಗತಸೇನಾಯ ಚ ಮಹನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕಾರೇಸಿ । ಕೇಚಿ ಮನುಸ್ಸಾ ಸುರಂ ಪಿವನ್ತಿ, ಕೇಚಿ ಮಚ್ಛಮಂಸಾದೀನಿ ಖಾದನ್ತಿ, ಕೇಚಿ ದೂರಮಗ್ಗಾ ಆಗತತ್ತಾ ಕಿಲನ್ತಾ ಸಯನ್ತಿ। ವಿದೇಹರಾಜಾ ಪನ ಸೇನಕಾದಯೋ ಚತ್ತಾರೋ ಪಣ್ಡಿತೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಮಚ್ಚಗಣಪರಿವುತೋ ಅಲಙ್ಕತಮಹಾತಲೇ ನಿಸೀದಿ।

ಚೂಳನಿರಾಜಾಪಿ ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖಾಯ ಸೇನಾಯ ಸಬ್ಬಂ ತಂ ನಗರಂ ತಿಸನ್ತಿಂ ಚತುಸಙ್ಖೇಪಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಅನೇಕಸತಸಹಸ್ಸಾಹಿ ಉಕ್ಕಾಹಿ ಧಾರಿಯಮಾನಾಹಿ ಅರುಣೇ ಉಗ್ಗಚ್ಛನ್ತೇಯೇವ ಗಹಣಸಜ್ಜೋ ಹುತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ತಂ ಞತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಯೋಧಾನಂ ತೀಣಿ ಸತಾನಿ ಪೇಸೇಸಿ "ತುಮ್ಹೇ ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಮಾತರಞ್ಚ ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಞ್ಚ ಪುತ್ತಞ್ಚ ಧೀತರಞ್ಚ ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗೇನ ಆನೇತ್ವಾ ಮಹಾಉಮಙ್ಗೇನ ನೇತ್ವಾ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರತೋ ಬಹಿ ಅಕತ್ವಾ ಅನ್ತೋಉಮಙ್ಗೇಯೇವ ಠಪೇತ್ವಾ ಯಾವ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಆಗಮನಾ ರಕ್ಖನ್ತಾ ತತ್ಥ ಠತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಆಗಮನಕಾಲೇ ಉಮಙ್ಗಾ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರೇ ಮಹಾವಿಸಾಲಮಾಳಕೇ ಠಪೇಥಾ"ತಿ। ತೇ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಸೋಪಾನಪಾದಮೂಲೇ ಫಲಕಸನ್ಥರಣಂ ಉಗ್ಘಾಟೇತ್ವಾ ಸೋಪಾನಪಾದಮೂಲೇ ಸೋಪಾನಸೀಸೇ ಮಹಾತಲೇತಿ ಏತ್ತಕೇ ಠಾನೇ ಆರಕ್ಖಮನುಸ್ಸೇ ಚ ಖುಜ್ಜಾದಿಪರಿಚಾರಿಕಾಯೋ ಚ ಹತ್ಥಪಾದೇಸು ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಮುಖಞ್ಚ ಪಿದಹಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಟ್ಠಾನೇ

ಠಪೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಪಟಿಯತ್ತಂ ಖಾದನೀಯಭೋಜನೀಯಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಖಾದಿತ್ವಾ ಕಿಞ್ಚಿ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಚುಣ್ಣವಿಚುಣ್ಣಂ ಕತ್ವಾ ಅಪರಿಭೋಗಂ ಕತ್ವಾ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಉಪರಿಪಾಸಾದಂ ಅಭಿರುಹಿಂಸು। ತದಾ ಚಲಾಕದೇವೀ ನನ್ದಾದೇವಿಞ್ಚ ರಾಜಪುತ್ತಞ್ಚ ರಾಜಧೀತರಞ್ಚ ಗಹೇತ್ವಾ "ಕೋ ಜಾನಾತಿ, ಕಿಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಮಞ್ಞಮಾನಾ ಅತ್ತನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಸಯನೇಯೇವ ಸಯಾಪೇಸಿ। ತೇ ಯೋಧಾ ಗಬ್ಭದ್ವಾರೇ ಠತ್ವಾ ಪಕ್ಕೋಸಿಂಸು। ಸಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ "ಕಿಂ, ತಾತಾ"ತಿ ಆಹ। "ದೇವಿ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ವೇದೇಹಞ್ಚ ಮಹೋಸಧಞ್ಚ ಜೀವಿತಕ್ಖಯಂ ಪಾಪೇತ್ವಾ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ಏಕರಜ್ಜಂ ಕತ್ವಾ ಏಕಸತರಾಜಪರಿವುತೋ ಮಹನ್ತೇನ ಯಸೇನ ಅಜ್ಜ ಮಹಾಜಯಪಾನಂ ಪಿವನ್ತೋ ತುಮ್ಹೇ ಚತ್ತಾರೋಪಿ ಜನೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಆನೇಹೀ"ತಿ ಅಮ್ಹೇ ಪಹಿಣೀತಿ।

ತೇಪಿ ತೇಸಂ ವಚನಂ ಸದ್ದಹಿತ್ವಾ ಪಾಸಾದಾ ಓತರಿತ್ವಾ ಸೋಪಾನಪಾದಮೂಲಂ ಅಗಮಿಂಸು। ಅಥ ನೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಚಙ್ಕಉಮಙ್ಗಂ ಪವಿಸಿಂಸು। ತೇ ಆಹಂಸು "ಮಯಂ ಏತ್ತಕಂ ಕಾಲಂ ಇಧ ವಸನ್ತಾ ಇಮಂ ವೀಥಿಂ ನ ಓತಿಣ್ಣಪುಬ್ಬಾ"ತಿ। "ದೇವಿ, ಇಮಂ ವೀಥಿಂ ನ ಸಬ್ಬದಾ ಓತರನ್ತಿ, ಮಙ್ಗಲವೀಥಿ ನಾಮೇಸಾ, ಅಜ್ಜ ಮಙ್ಗಲದಿವಸಭಾವೇನ ರಾಜಾ ಇಮಿನಾ ಮಗ್ಗೇನ ಆನೇತುಂ ಆಣಾಪೇಸೀ"ತಿ। ತೇ ತೇಸಂ ವಚನಂ ಸದ್ದಹಿಂಸು। ಅಥೇಕಚ್ಚೇ ತೇ ಚತ್ತಾರೋ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛಿಂಸು। ಏಕಚ್ಚೇ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ರಾಜನಿವೇಸನೇ ರತನಗಬ್ಭೇ ವಿವರಿತ್ವಾ ಯಥಿಚ್ಛಿತಂ ರತನಸಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗಮಿಂಸು। ಇತರೇಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಖತ್ತಿಯಾ ಪುರತೋ ಮಹಾಉಮಙ್ಗಂ ಪತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕತದೇವಸಭಂ ವಿಯ ಉಮಙ್ಗಂ ದಿಸ್ವಾ "ರಞ್ಞೋ ಅತ್ಥಾಯ ಸಜ್ಜಿತ"ನ್ತಿ ಸಞ್ಞಂ ಕರಿಂಸು। ಅಥ ನೇ ಗಙ್ಗಾಯ ಅವಿದೂರಠಾನಂ ನೇತ್ವಾ ಅನ್ತೋಉಮಙ್ಗೇಯೇವ ಅಲಙ್ಕತಗಬ್ಭೇ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ಏಕಚ್ಚೇ ಆರಕ್ಖಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಚ್ಛಿಂಸು। ಏಕಚ್ಚೇ ತೇಸಂ ಆನೀತಭಾವಂ ಞಾಪೇತುಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಸೋ ತೇಸಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಮೇ ಮನೋರಥೋ ಮತ್ಥಕಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸೋಮನಸ್ಸಜಾತೋ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ರಾಜಾಪಿ ಕಿಲೇಸಾತುರತಾಯ "ಇದಾನಿ ಮೇ ಧೀತರಂ ಪೇಸೇಸ್ಸತಿ, ಇದಾನಿ ಮೇ ಧೀತರಂ ಪೇಸೇಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪಲ್ಲಙ್ಕತೋ ಉಟ್ಠಾಯ ವಾತಪಾನೇನ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಅನೇಕೇಹಿ ಉಕ್ಕಾಸತಸಹಸ್ಸೇಹಿ ಏಕೋಭಾಸಂ ಜಾತಂ ನಗರಂ ಮಹತಿಯಾ ಸೇನಾಯ ಪರಿವುತಂ ದಿಸ್ವಾ ಆಸಙ್ಕಿತಪರಿಸಙ್ಕಿತೋ "ಕಿಂ ನು ಖೋ ಏತ"ನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮನ್ತೇನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೬೪೫."ಹತ್ಥೀ ಅಸ್ಸಾ ರಥಾ ಪತ್ತೀ, ಸೇನಾ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ ವಮ್ಮಿತಾ।
ಉಕ್ಕಾ ಪದಿತ್ತಾ ಝಾಯನ್ತಿ, ಕಿಂ ನು ಮಞ್ಞನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಿಂ ನು ಮಞ್ಞನ್ತೀ**ತಿ ಚೂಳನಿರಾಜಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ತುಟ್ಠೋ, ಉದಾಹು ಕುದ್ಧೋ, ಕಿಂ ನು ಪಣ್ಡಿತಾ ಮಞ್ಞನ್ತೀತಿ ಪುಚ್ಛಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸೇನಕೋ ಆಹ - "ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಮಹಾರಾಜ, ಅತಿಬಹೂ ಉಕ್ಕಾ ಪಞ್ಞಾಯನ್ತಿ, ರಾಜಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ದಾತುಂ ಧೀತರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಏತಿ ಮಞ್ಞೇ"ತಿ। ಪುಕ್ಕುಸೋಪಿ "ತುಮ್ಹಾಕಂ ಆಗನ್ತುಕಸಕ್ಕಾರಂ ಕಾತುಂ ಆರಕ್ಖಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಠಿತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಆಹ। ಏವಂ ತೇಸಂ ಯಂ ಯಂ ರುಚ್ಚತಿ, ತಂ ತಂ ಕಥಯಿಂಸು। ರಾಜಾ ಪನ "ಅಸುಕಟ್ಠಾನೇ ಸೇನಾ ತಿಟ್ಠನ್ತು, ಅಸುಕಟ್ಠಾನೇ ಆರಕ್ಖಂ ಗಣ್ಹಥ, ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ ಹೋಥಾ"ತಿ ವದನ್ತಾನಂ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಸನ್ನದ್ಧಪಞ್ಚಾವುಧಂ ಸೇನಂ ಪಸ್ಸಿತ್ವಾ ಮರಣಭಯಭೀತೋ ಹುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಕಥಂ ಪಚ್ಚಾಸೀಸನ್ತೋ ಇತರಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೬೪೬."ಹತ್ಥೀ ಅಸ್ಸಾ ರಥಾ ಪತ್ತೀ, ಸೇನಾ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ ವಮ್ಮಿತಾ।
ಉಕ್ಕಾ ಪದಿತ್ತಾ ಝಾಯನ್ತಿ, ಕಿಂ ನು ಕಾಹನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಿಂ ನು ಕಾಹನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿತಾ**ತಿ ಪಣ್ಡಿತ, ಕಿಂ ನಾಮ ಚಿನ್ತೇಸಿ, ಇಮಾ ಸೇನಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಕಿಂ ಕರಿಸ್ಸನ್ತೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಇಮಂ ಅನ್ಧಬಾಲಂ ಥೋಕಂ ಸನ್ತಾಸೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಮಮ ಪಞ್ಞಾಬಲಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಅಸ್ಸಾಸೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೬೪೭"ರಕ್ಖತಿ ತಂ ಮಹಾರಾಜ, ಚೂಳನೇಯ್ಯೋ ಮಹಬ್ಬಲೋ।
ಪದುಟ್ಠೋ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೇನ, ಪಾತೋ ತಂ ಘಾತಯಿಸ್ಸತೀ"ತಿ॥

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇ ಮರಣಭಯತಜ್ಜಿತಾ ಜಾತಾ। ರಞ್ಞೋ ಕಣ್ಠೋ ಸುಸ್ಸಿ ಮುಖೇ ಖೇಳೋ ಪರಿಛಿಜ್ಜಿ, ಸರೀರೇ ದಾಹೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ಸೋ ಮರಣಭಯಭೀತೋ ಪರಿದೇವನ್ತೋ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಆಹ -

೬೪೮"ಉಬ್ಬೇಧತಿ ಮೇ ಹದಯಂ, ಮುಖಞ್ಚ ಪರಿಸುಸ್ಸತಿ।
ನಿಬ್ಬುತಿಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛಾಮಿ, ಅಗ್ಗಿದಡ್ಢೋವ ಆತಪೇ॥

೬೪೯"ಕಮ್ಮಾರಾನಂ ಯಥಾ ಉಕ್ಕಾ, ಅನ್ತೋ ಝಾಯತಿ ನೋ ಬಹಿ।
ಏವಮ್ಪಿ ಹದಯಂ ಮಯ್ಹಂ, ಅನ್ತೋ ಝಾಯತಿ ನೋ ಬಹೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉಬ್ಬೇಧತೀ**ತಿ ತಾತ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತ, ಹದಯಂ ಮೇ ಮಹಾವಾತಪ್ಪಹರಿತಂ ವಿಯ ಪಲ್ಲವಂ ಕಮ್ಪತಿ। **ಅನ್ತೋ ಝಾಯತೀ**ತಿ ಸೋ "ಉಕ್ಕಾ ವಿಯ ಮಯ್ಹಂ ಹದಯಮಂಸಂ ಅಬ್ಭನ್ತರೇ ಝಾಯತಿ, ಬಹಿ ಪನ ನ ಝಾಯತೀ"ತಿ ಪರಿದೇವತಿ।

ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಸ್ಸ ಪರಿದೇವಿತಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ "ಅಯಂ ಅನ್ಧಬಾಲೋ ಅಞ್ಞೇಸು ದಿವಸೇಸು ಮಮ ವಚನಂ ನ ಅಕಾಸಿ, ಭಿಯ್ಯೋ ನಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೬೫೦"ಪಮತ್ತೋ ಮನ್ತನಾತೀತೋ, ಭಿನ್ನಮನ್ತೋಸಿ ಖತ್ತಿಯ।
ಇದಾನಿ ಖೋ ತಂ ತಾಯನ್ತು, ಪಣ್ಡಿತಾ ಮನ್ತಿನೋ ಜನಾ॥

೬೫೧"ಅಕತ್ವಾಮಚ್ಚಸ್ಸ ವಚನಂ, ಅತ್ಥಕಾಮಹಿತೇಸಿನೋ।
ಅತ್ತಪೀತಿರತೋ ರಾಜಾ, ಮಿಗೋ ಕೂಟೇವ ಓಹಿತೋ॥

೬೫೨"ಯಥಾಪಿ ಮಚ್ಛೋ ಬಳಿಸಂ, ವಙ್ಕಂ ಮಂಸೇನ ಛಾದಿತಂ।
ಆಮಗಿದ್ಧೋ ನ ಜಾನಾತಿ, ಮಚ್ಛೋ ಮರಣಮತ್ತನೋ॥

೬೫೩"ಏವಮೇವ ತುವಂ ರಾಜ, ಚೂಳನೇಯ್ಯಸ್ಸ ಧೀತರಂ।
ಕಾಮಗಿದ್ಧೋ ನ ಜಾನಾಸಿ, ಮಚ್ಛೋವ ಮರಣಮತ್ತನೋ॥

೬೫೪"ಸಚೇ ಗಚ್ಛಸಿ ಪಞ್ಚಾಲಂ, ಖಿಪ್ಪಮತ್ತಂ ಜಹಿಸ್ಸಸಿ।
ಮಿಗಂ ಪನ್ಥಾನುಬನ್ಧಂವ, ಮಹನ್ತಂ ಭಯಮೇಸ್ಸತಿ॥

೬೫೫"ಅನರಿಯರೂಪೋ ಪುರಿಸೋ ಜನಿನ್ದ, ಅಹೀವ ಉಚ್ಛಙ್ಗಗತೋ ಡಸೇಯ್ಯ।
ನ ತೇನ ಮಿತ್ತಿಂ ಕಯಿರಾಥ ಧೀರೋ, ದುಕ್ಖೋ ಹವೇ ಕಾಪುರಿಸೇನ ಸಙ್ಗಮೋ॥

೬೫೬"ಯದೇವ ಜಞ್ಞಾ ಪುರಿಸಂ ಜನಿನ್ದ, ಸೀಲವಾಯಂ ಬಹುಸ್ಸುತೋ।
ತೇನೇವ ಮಿತ್ತಿಂ ಕಯಿರಾಥ ಧೀರೋ, ಸುಖೋ ಹವೇ ಸಪ್ಪುರಿಸೇನ ಸಙ್ಗಮೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಮತ್ತೋ**ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ತ್ವಂ ಕಾಮೇನ ಪಮತ್ತೋ। **ಮನ್ತನಾತೀತೋ**ತಿ ಮಯಾ ಅನಾಗತಭಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಪಞ್ಞಾಯ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಮನ್ತಿತಮನ್ತನಂ ಅತಿಕ್ಕಮನ್ತೋ। **ಭಿನ್ನಮನ್ತೋ**ತಿ ಮನ್ತನಾತಿಕ್ಕನ್ತತ್ತಾಯೇವ ಭಿನ್ನಮನ್ತೋ, ಯೋ ವಾ ತೇ ಸೇನಕಾದೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮನ್ತೋ ಗಹಿತೋ, ಏಸೋ ಭಿನ್ನೋತಿಪಿ ಭಿನ್ನಮನ್ತೋಸಿ ಜಾತೋ। **ಪಣ್ಡಿತಾ**ತಿ ಇಮೇ ಸೇನಕಾದಯೋ ಚತ್ತಾರೋ ಜನಾ ಇದಾನಿ ತಂ ರಕ್ಖನ್ತು, ಪಸ್ಸಾಮಿ ನೇಸಂ ಬಲನ್ತಿ ದೀಪೇತಿ। **ಅಕತ್ವಾಮಚ್ಚಸ್ಸಾ**ತಿ ಮಮ ಉತ್ತಮಅಮಚ್ಚಸ್ಸ ವಚನಂ ಅಕತ್ವಾ। **ಅತ್ತಪೀತಿರತೋ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಕಿಲೇಸಪೀತಿಯಾ ಅಭಿರತೋ ಹುತ್ವಾ। **ಮಿಗೋ ಕೂಟೇವ ಓಹಿತೋ**ತಿ ಯಥಾ ನಾಮ ನಿವಾಪಲೋಭೇನ ಆಗತೋ ಮಿಗೋ ಕೂಟಪಾಸೇ ಬಜ್ಝತಿ, ಏವಂ ಮಮ ವಚನಂ ಅಗ್ಗಹೇತ್ವಾ "ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಿಂ ಲಭಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಕಿಲೇಸಲೋಭೇನ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಕೂಟಪಾಸೇ ಬದ್ಧೋ ಮಿಗೋ ವಿಯ ಜಾತೋಸೀತಿ।

"ಯಥಾಪಿ ಮಚ್ಛೋ"ತಿ ಗಾಥಾದ್ವಯಂ "ತದಾ ಮಯಾ ಅಯಂ ಉಪಮಾ ಆಭತಾ"ತಿ ದಸ್ಸೇತುಂ ವುತ್ತಂ। **"ಸಚೇ ಗಚ್ಛಸೀ"**ತಿ ಗಾಥಾಪಿ "ನ ಕೇವಲಂ ಏತ್ತಕಮೇವ, ಇಮಮ್ಪಿ ಅಹಂ ಆಹರಿ"ನ್ತಿ ದಸ್ಸೇತುಂ ವುತ್ತಾ। **ಅನರಿಯರೂಪೋ**ತಿ ಕೇವಟ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣಸದಿಸೋ ಅಸಪ್ಪುರಿಸಜಾತಿಕೋ ನಿಲ್ಲಜ್ಜಪುರಿಸೋ। **ನ ತೇನ ಮಿತ್ತಿ**ನ್ತಿ ತಾದಿಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಮಿತ್ತಿಧಮ್ಮಂ ನ ಕಯಿರಾಥ, ತ್ವಂ ಪನ ಕೇವಟ್ಟೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಮಿತ್ತಿಧಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಗಣ್ಹಿ। **ದುಕ್ಖೋ**ತಿ ಏವರೂಪೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಙ್ಗಮೋ ನಾಮ ಏಕವಾರಮ್ಪಿ ಕತೋ ಇಧಲೋಕೇಪಿ ಪರಲೋಕೇಪಿ ಮಹಾದುಕ್ಖಾವಹನತೋ ದುಕ್ಖೋ ನಾಮ ಹೋತಿ। **ಯದೇವಾ**ತಿ ಯಂ ಏವ, ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ। **ಸುಖೋ**ತಿ ಇಧಲೋಕೇಪಿ ಪರಲೋಕೇಪಿ ಸುಖೋಯೇವ।

ಅಥ ನಂ "ಪುನ ಏವರೂಪಂ ಕರಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸುಟ್ಠುತರಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಪುಬ್ಬೇ ರಞ್ಞಾ ಕಥಿತಕಥಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ -

೬೫೭."ಬಾಲೋ ತುವಂ ಏಳಮೂಗೋಸಿ ರಾಜ, ಯೋ ಉತ್ತಮತ್ಥಾನಿ ಮಯೀ ಲಪಿತ್ಥೋ।
ಕಿಮೇವಹಂ ನಙ್ಗಲಕೋಟಿವಡ್ಢೋ, ಅತ್ಥಾನಿ ಜಾನಾಮಿ ಯಥಾಪಿ ಅಞ್ಞೇ॥

೬೫೮."ಇಮಂ ಗಲೇ ಗಹೇತ್ವಾನ, ನಾಸೇಥ ವಿಜಿತಾ ಮಮ।
ಯೋ ಮೇ ರತನಲಾಭಸ್ಸ, ಅನ್ತರಾಯಾಯ ಭಾಸತೀ"ತಿ॥ -

ಇಮಾ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ವತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಅಹಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ, ಯಥಾ ತವ ಅಞ್ಞೇ ಸೇನಕಾದಯೋ ಪಣ್ಡಿತಾ ಅತ್ಥಾನಿ ಜಾನನ್ತಿ, ತಥಾ ಕಿಮೇವ ಅಹಂ ಜಾನಿಸ್ಸಂ, ಅಗೋಚರೋ ಏಸ ಮಯ್ಹಂ, ಗಹಪತಿಸಿಪ್ಪಮೇವಾಹಂ ಜಾನಾಮಿ, ಅಯಂ ಅತ್ಥೋ ಸೇನಕಾದೀನಂ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಪಾಕಟೋ ಹೋತಿ, ಅಜ್ಜ ತೇ ಅಟ್ಠಾರಸಅಕ್ಖೋಭಣಿಸಙ್ಖಾಯ ಸೇನಾಯ ಪರಿವಾರಿತಸ್ಸ ಸೇನಕಾದಯೋ ಅವಸ್ಸಯಾ ಹೋನ್ತು, ಮಂ ಪನ ಗೀವಾಯಂ ಗಹೇತ್ವಾ ನಿಕ್ಕಡ್ಢಿತುಂ ಆಣಾಪೇಸಿ, ಇದಾನಿ ಮಂ ಕಸ್ಮಾ ಪುಚ್ಛಸೀ"ತಿ ಏವಂ ಸುನಿಗ್ಗಹಿತಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಪಣ್ಡಿತೋ ಮಯಾ ಕಥಿತದೋಸಮೇವ ಕಥೇತಿ। ಪುಬ್ಬೇವ ಹಿ ಇದಂ ಅನಾಗತಭಯಂ ಜಾನಿ, ತೇನ ಮಂ ಅತಿವಿಯ ನಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ, ನ ಖೋ ಪನಾಯಂ ಏತ್ತಕಂ ಕಾಲಂ ನಿಕ್ಕಮ್ಮಕೋವ ಅಚ್ಛಿಸ್ಸತಿ, ಅವಸ್ಸಂ ಇಮಿನಾ ಮಯ್ಹಂ ಸೋತ್ಥಿಭಾವೋ ಕತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಅಥ ನಂ ಪರಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

೬೫೯."ಮಹೋಸಧ ಅತೀತೇನ, ನಾನುವಿಜ್ಝನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿತಾ,
ಕಿಂ ಮಂ ಅಸ್ಸಂವ ಸಮ್ಬದ್ಧಂ, ಪತೋದೇನೇವ ವಿಜ್ಝಸಿ॥

೬೬೦."ಸಚೇ ಪಸ್ಸಸಿ ಮೋಕ್ಖಂ ವಾ, ಖೇಮಂ ವಾ ಪನ ಪಸ್ಸಸಿ।
ತೇನೇವ ಮಂ ಅನುಸಾಸ, ಕಿಂ ಅತೀತೇನ ವಿಜ್ಝಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಾನುವಿಜ್ಝನ್ತೀತಿ** ಅತೀತದೋಸಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮುಖಸತ್ತೀಹಿ ನ ವಿಜ್ಝನ್ತಿ। **ಅಸ್ಸಂವ ಸಮ್ಬುದ್ಧನ್ತಿ** ಸತ್ತುಸೇನಾಯ ಪರಿವುತತ್ತಾ ಸುಟ್ಠು ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಠಪಿತಂ ಅಸ್ಸಂ ವಿಯ ಕಿಂ ಮಂ ವಿಜ್ಝಸಿ। **ತೇನೇವ ಮನ್ತಿ** ಏವಂ ತೇ ಮೋಕ್ಖೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಏವಂ ಖೇಮನ್ತಿ ತೇನೇವ ಸೋತ್ಥಿಭಾವೇನ ಮಂ ಅನುಸಾಸ ಅಸ್ಸಾಸೇಹಿ, ತಞ್ಹಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಮೇ ಪಟಿಸರಣಂ ನತ್ಥೀತಿ।

ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಅಯಂ ರಾಜಾ ಅತಿವಿಯ ಅನ್ಧಬಾಲೋ, ಪುರಿಸವಿಸೇಸಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಥೋಕಂ ಕಿಲಮೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ತಸ್ಸ ಅವಸ್ಸಯೋ ಭವಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೬೬೧"ಅತೀತಂ ಮಾನುಸಂ ಕಮ್ಮಂ, ದುಕ್ಕರಂ ದುರಭಿಸಮ್ಭವಂ।
ನ ತಂ ಸಕ್ಕೋಪಿ ಮೋಚೇತುಂ, ತ್ವಂ ಪಜಾನಸ್ಸು ಖತ್ತಿಯ॥

೬೬೨"ಸನ್ತಿ ವೇಹಾಯಸಾ ನಾಗಾ, ಇದ್ಧಿಮನ್ತೋ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ತೇಪಿ ಆದಾಯ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯುಂ, ಯಸ್ಸ ಹೋನ್ತಿ ತಥಾವಿಧಾ॥

೬೬೩"ಸನ್ತಿ ವೇಹಾಯಸಾ ಅಸ್ಸಾ, ಇದ್ಧಿಮನ್ತೋ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ತೇಪಿ ಆದಾಯ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯುಂ, ಯಸ್ಸ ಹೋನ್ತಿ ತಥಾವಿಧಾ॥

೬೬೪"ಸನ್ತಿ ವೇಹಾಯಸಾ ಪಕ್ಖೀ, ಇದ್ಧಿಮನ್ತೋ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ತೇಪಿ ಆದಾಯ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯುಂ, ಯಸ್ಸ ಹೋನ್ತಿ ತಥಾವಿಧಾ॥

೬೬೫"ಸನ್ತಿ ವೇಹಾಯಸಾ ಯಕ್ಖಾ, ಇದ್ಧಿಮನ್ತೋ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ತೇಪಿ ಆದಾಯ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯುಂ, ಯಸ್ಸ ಹೋನ್ತಿ ತಥಾವಿಧಾ॥

೬೬೬"ಅತೀತಂ ಮಾನುಸಂ ಕಮ್ಮಂ, ದುಕ್ಕರಂ ದುರಭಿಸಮ್ಭವಂ।
ನ ತಂ ಸಕ್ಕೋಮಿ ಮೋಚೇತುಂ, ಅನ್ತಲಿಕ್ಖೇನ ಖತ್ತಿಯಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಮ್ಮನ್ತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ಇದಂ ಇತೋ ತವ ಮೋಚನಂ ನಾಮ ಅತೀತಂ, ಮನುಸ್ಸೇಹಿ ಕತ್ತಬ್ಬಕಮ್ಮಂ ಅತೀತಂ। **ದುಕ್ಕರಂ ದುರಭಿಸಮ್ಭವನ್ತಿ** ನೇವ ಕಾತುಂ, ನ ಸಮ್ಭವಿತುಂ ಸಕ್ಕಾ। **ನ ತಂ ಸಕ್ಕೋಮೀತಿ** ಅಹಂ ತಂ ಇತೋ ಮೋಚೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮಿ। **ತ್ವಂ ಪಜಾನಸ್ಸು ಖತ್ತಿಯಾತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ತ್ವಮೇವೇತ್ಥ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ಜಾನಸ್ಸು। **ವೇಹಾಯಸಾತಿ** ಆಕಾಸೇನ ಗಮನಸಮತ್ಥಾ। **ನಾಗಾತಿ** ಹತ್ಥಿನೋ। **ಯಸ್ಸಾತಿ** ಯಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ। **ತಥಾವಿಧಾತಿ** ಛದ್ದನ್ತಕುಲೇ ವಾ ಉಪೋಸಥಕುಲೇ ವಾ ಜಾತಾ ನಾಗಾ ಹೋನ್ತಿ, ತಂ ರಾಜಾನಂ ತೇ ಆದಾಯ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯುಂ। **ಅಸ್ಸಾತಿ** ವಲಾಹಕಅಸ್ಸರಾಜಕುಲೇ ಜಾತಾ ಅಸ್ಸಾ। **ಪಕ್ಖೀತಿ** ಗರುಳಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। **ಯಕ್ಖಾತಿ** ಸಾತಾಗಿರಾದಯೋ ಯಕ್ಖಾ। **ಅನ್ತಲಿಕ್ಖೇನಾತಿ** ಅನ್ತಲಿಕ್ಖೇನ ಮೋಚೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮಿ, ತಂ ಆದಾಯ ಆಕಾಸೇನ ಮಿಥಿಲಂ ನೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ರಾಜಾ ತಂ ಸುತ್ವಾ ಅಪ್ಪಟಿಭಾನೋ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ಸೇನಕೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಇದಾನಿ ರಞ್ಞೋ ಚೇವ ಅಮ್ಹಾಕಞ್ಚ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಅಞ್ಞಂ ಪಟಿಸರಣಂ ನತ್ಥಿ, ರಾಜಾ ಪನಸ್ಸ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಮರಣಭಯತಜ್ಜಿತೋ ಕಿಞ್ಚಿ ವತ್ತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ಅಹಂ ಪಣ್ಡಿತಂ ಯಾಚಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸೋ ಯಾಚನ್ತೋ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

೬೬೭"ಅತೀರದಸ್ಸೀ ಪುರಿಸೋ, ಮಹನ್ತೇ ಉದಕಣ್ಣವೇ।
ಯತ್ಥ ಸೋ ಲಭತೇ ಗಾಧಂ, ತತ್ಥ ಸೋ ವಿನ್ದತೇ ಸುಖಂ॥

೨೭೮"ಏವಂ ಅಮ್ಹಞ್ಚ ರಞ್ಞೋ ಚ, ತ್ವಂ ಪತಿಟ್ಠಾ ಮಹೋಸಧ।
ತ್ವಂ ನೋಸಿ ಮನ್ತಿನಂ ಸೇಟ್ಠೋ, ಅಮ್ಹೇ ದುಕ್ಖಾ ಪಮೋಚಯಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅತೀರದಸ್ಸೀ**ತಿ ಸಮುದ್ದೇ ಭಿನ್ನನಾವೋ ತೀರಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ। **ಯತ್ಥಾ**ತಿ ಊಮಿವೇಗಬ್ಭಾಹತೋ ವಿಚರನ್ತೋ ಯಮ್ಹಿ ಪದೇಸೇ ಪತಿಟ್ಠಂ ಲಭತಿ। **ಪಮೋಚಯಾ**ತಿ ಪುಬ್ಬೇಪಿ ಮಿಥಿಲಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಠಿತಕಾಲೇ ತಯಾವ ಪಮೋಚಿತಮ್ಹಾ, ಇದಾನಿಪಿ ತ್ವಮೇವ ಅಮ್ಹೇ ದುಕ್ಖಾ ಮೋಚೇಹೀತಿ ಯಾಚಿ।

ಅಥ ನಂ ನಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಗಾಥಾಯ ಅಜ್ಝಭಾಸಿ -

೨೭೯"ಅತೀತಂ ಮಾನುಸಂ ಕಮ್ಮಂ, ದುಕ್ಕರಂ ದುರಭಿಸಮ್ಭವಂ।
ನ ತಂ ಸಕ್ಕೋಮಿ ಮೋಚೇತುಂ, ತ್ವಂ ಪಜಾನಸ್ಸು ಸೇನಕಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಜಾನಸ್ಸು ಸೇನಕಾ**ತಿ ಸೇನಕ, ಅಹಂ ನ ಸಕ್ಕೋಮಿ, ತ್ವಂ ಪನ ಇಮಂ ರಾಜಾನಂ ಆಕಾಸೇನ ಮಿಥಿಲಂ ನೇಹೀತಿ।

ರಾಜಾ ಗಹೇತಬ್ಬಗಹಣಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ ಮರಣಭಯತಜ್ಜಿತೋ ಮಹಾಸತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ "ಕದಾಚಿ ಸೇನಕೋಪಿ ಕಿಞ್ಚಿ ಉಪಾಯಂ ಜಾನೇಯ್ಯ, ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ ತಾವ ನ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೨೮೦"ಸುಣೋಹಿ ಮೇತಂ ವಚನಂ, ಪಸ್ಸ ಸೇನಂ ಮಹಬ್ಭಯಂ।
ಸೇನಕಂ ದಾನಿ ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ಕಿಂ ಕಿಚ್ಚಂ ಇಧ ಮಞ್ಞಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಿಂ ಕಿಚ್ಚ**ನ್ತಿ ಕಿಂ ಕಾತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ಇಧ ಮಞ್ಞಸಿ, ಮಹೋಸಧೇನಮ್ಹಿ ಪರಿಚ್ಚತ್ತೋ, ಯದಿ ತ್ವಂ ಜಾನಾಸಿ, ವದೇಹೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸೇನಕೋ "ಮಂ ರಾಜಾ ಉಪಾಯಂ ಪುಚ್ಛತಿ, ಸೋಭನೋ ವಾ ಹೋತು ಮಾ ವಾ, ಕಥೇಸ್ಸಾಮಿ ಏಕಂ ಉಪಾಯ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಗಾಥಮಾಹ -

೨೮೧"ಅಗ್ಗಿಂ ವಾ ದ್ವಾರತೋ ದೇಮ, ಗಣ್ಹಾಮಸೇ ವಿಕನ್ತನಂ।
ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ವಧಿತ್ವಾನ, ಖಿಪ್ಪಂ ಹಿಸ್ಸಾಮ ಜೀವಿತಂ।
ಮಾ ನೋ ರಾಜಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ, ಚಿರಂ ದುಕ್ಖೇನ ಮಾರಯೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ದ್ವಾರತೋ**ತಿ ದ್ವಾರಂ ಪಿದಹಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ಅಗ್ಗಿಂ ದೇಮ। **ವಿಕನ್ತನ**ನ್ತಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ವಿಕನ್ತನಂ ಸತ್ಥಂ ಗಣ್ಹಾಮ। **ಹಿಸ್ಸಾಮಾ**ತಿ ಜೀವಿತಂ ಖಿಪ್ಪಂ ಜಹಿಸ್ಸಾಮ, ಅಲಙ್ಕತಪಾಸಾದೋಯೇವ ನೋ ದಾರುಚಿತಕೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಅನತ್ತಮನೋ "ಅತ್ತನೋ ಪುತ್ತದಾರಸ್ಸ ಏವರೂಪಂ ಚಿತಕಂ ಕರೋಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪುಕ್ಕುಸಾದಯೋ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇಪಿ ಅತ್ತನೋ ಪತಿರೂಪಾ ಬಾಲಕಥಾಯೇವ ಕಥಯಿಂಸು। ತೇನ ವುತ್ತಂ -

೨೮೨"ಸುಣೋಹಿ ಮೇತಂ ವಚನಂ, ಪಸ್ಸ ಸೇನಂ ಮಹಬ್ಭಯಂ।
ಪುಕ್ಕುಸಂ ದಾನಿ ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ಕಿಂ ಕಿಚ್ಚಂ ಇಧ ಮಞ್ಞಸಿ॥

೨೮೩"ವಿಸಂ ಖಾದಿತ್ವಾ ಮೀಯಾಮ, ಖಿಪ್ಪಂ ಹಿಸ್ಸಾಮ ಜೀವಿತಂ।
ಮಾ ನೋ ರಾಜಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ, ಚಿರಂ ದುಕ್ಖೇನ ಮಾರಯಿ॥

೭೭೪"ಸುಣೋಹಿ ಮೇತಂ ವಚನಂ, ಪಸ್ಸ ಸೇನಂ ಮಹಬ್ಭಯಂ।
ಕಾಮಿನ್ದಂ ದಾನಿ ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ಕಿಂ ಕಿಚ್ಚಂ ಇಧ ಮಞ್ಞಸಿ॥

೭೭೫"ರಜ್ಜುಯಾ ಬಜ್ಝ ಮೀಯಾಮ, ಪಪಾತಾ ಪಪತಾಮಸೇ।
ಮಾ ನೋ ರಾಜಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೋ, ಚಿರಂ ದುಕ್ಖೇನ ಮಾರಯಿ॥

೭೭೬"ಸುಣೋಹಿ ಮೇತಂ ವಚನಂ, ಪಸ್ಸ ಸೇನಂ ಮಹಬ್ಭಯಂ।
ದೇವಿನ್ದಂ ದಾನಿ ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ಕಿಂ ಕಿಚ್ಚಂ ಇಧ ಮಞ್ಞಸಿ॥

೭೭೭"ಅಗ್ಗಿಂ ವಾ ದ್ವಾರತೋ ದೇಮ, ಗಣ್ಹಾಮಸೇ ವಿಕನ್ತನಂ।
ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ವಧಿತ್ವಾನ, ಖಿಪ್ಪಂ ಹಿಸ್ಸಾಮ ಜೀವಿತಂ।
ನ ನೋ ಸಕ್ಕೋತಿ ಮೋಚೇತುಂ, ಸುಖೇನೇವ ಮಹೋಸಧೋ"ತಿ॥

ಅಪಿಚ ಏತೇಸು ದೇವಿನ್ದೋ "ಅಯಂ ರಾಜಾ ಕಿಂ ಕರೋತಿ, ಅಗ್ಗಿಮ್ಹಿ ಸನ್ತೇ ಖಜ್ಜೋಪನಕಂ ಧಮತಿ, ಠಪೇತ್ವಾ ಮಹೋಸಧಂ ಅಞ್ಞೋ ಇಧ ಸೋತ್ಥಿಭಾವಂ ಕಾತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ಅಯಂ ತಂ ಅಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅಮ್ಹೇ ಪುಚ್ಛತಿ, ಮಯಂ ಕಿಂ ಜಾನಾಮಾ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ಉಪಾಯಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ ಸೇನಕೇನ ಕಥಿತಮೇವ ಕಥೇತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಂ ವಣ್ಣೇನ್ತೋ ದ್ವೇ ಪಾದೇ ಆಹ। ತತ್ರಾಯಂ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ - "ಮಹಾರಾಜ, ಮಯಂ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಪಣ್ಡಿತಮೇವ ಯಾಚಾಮ। ಸಚೇ ಪನ ಯಾಚಿಯಮಾನೋಪಿ ನ ನೋ ಸಕ್ಕೋತಿ ಮೋಚೇತುಂ ಸುಖೇನೇವ ಮಹೋಸಧೋ, ಅಥ ಸೇನಕಸ್ಸ ವಚನಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಪುಬ್ಬೇ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಕಥಿತದೋಸಂ ಸರಿತ್ವಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇತುಂ ಅಸಕ್ಕೋನ್ತೋ ತಸ್ಸ ಸುಣನ್ತಸ್ಸೇವ ಪರಿದೇವನ್ತೋ ಆಹ -

೭೭೮"ಯಥಾ ಕದಲಿನೋ ಸಾರಂ, ಅನ್ವೇಸಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛತಿ।
ಏವಂ ಅನ್ವೇಸಮಾನಾ ನಂ, ಪಞ್ಹಂ ನಜ್ಝಗಮಾಮಸೇ॥

೭೭೯"ಯಥಾ ಸಿಮ್ಬಲಿನೋ ಸಾರಂ, ಅನ್ವೇಸಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛತಿ।
ಏವಂ ಅನ್ವೇಸಮಾನಾ ನಂ, ಪಞ್ಹಂ ನಜ್ಝಗಮಾಮಸೇ॥

೭೮೦"ಅದೇಸೇ ವತ ನೋ ವುಟ್ಠಂ, ಕುಞ್ಜರಾನಂ ವನೋದಕೇ।
ಸಕಾಸೇ ದುಮ್ಮನುಸ್ಸಾನಂ, ಬಾಲಾನಂ ಅವಿಜಾನತಂ॥

೭೮೧"ಉಬ್ಬೇಧತಿ ಮೇ ಹದಯಂ, ಮುಖಞ್ಚ ಪರಿಸುಸ್ಸತಿ।
ನಿಬ್ಬುತಿಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛಾಮಿ, ಅಗ್ಗಿದಡ್ಢೋವ ಆತಪೇ॥

೭೮೨"ಕಮ್ಮಾರಾನಂ ಯಥಾ ಉಕ್ಕಾ, ಅನ್ತೋ ಝಾಯತಿ ನೋ ಬಹಿ।
ಏವಮ್ಪಿ ಹದಯಂ ಮಯ್ಹಂ, ಅನ್ತೋ ಝಾಯತಿ ನೋ ಬಹೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕದಲಿನೋತಿ** ಯಥಾ ಕದಲಿಕ್ಖನ್ಧಸ್ಸ ನಿಸ್ಸಾರತ್ತಾ ಸಾರತ್ಥಿಕೋ ಪುರಿಸೋ ಅನ್ವೇಸನ್ತೋಪಿ ತತೋ ಸಾರಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛತಿ, ಏವಂ ಮಯಂ ಇಮಮ್ಹಾ ದುಕ್ಖಾ ಮುಚ್ಚನುಪಾಯಂ ಪಞ್ಹಂ ಪಞ್ಚ ಪಣ್ಡಿತೇ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅನ್ವೇಸಮಾನಾಪಿ ಪಞ್ಹಂ ನಜ್ಝಗಮಾಮಸೇ।

ಅಮ್ಹೇಹಿ ಪುಚ್ಛಿತಂ ಉಪಾಯಂ ಅಜಾನನ್ತಾ ಅಸ್ಸುಣನ್ತಾ ವಿಯ ಜಾತಾ, ಮಯಂ ತಂ ಪಞ್ಹಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛಾಮ। ದುತಿಯಗಾಥಾಯಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ಕುಞ್ಜರಾನಂ ವನೋದಕೇ**ತಿ ಯಥಾ ಕುಞ್ಜರಾನಂ ನಿರುದಕೇ ಠಾನೇ ವುಟ್ಠಂ ಅದೇಸೇ ವುಟ್ಠಂ ನಾಮ ಹೋತಿ, ತೇ ಹಿ ತಥಾರೂಪೇ ನಿರುದಕೇ ವನಗಹನೇ ಪದೇಸೇ ವಸನ್ತಾ ಖಿಪ್ಪಮೇವ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಾನಂ ವಸಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಏವಂ ಅಮ್ಹೇಹಿಪಿ ಇಮೇಸಂ ದುಮ್ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಬಾಲಾನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ವಸನ್ತೇಹಿ ಅದೇಸೇ ವುಟ್ಠಂ। ಏತ್ತಕೇಸು ಹಿ ಪಣ್ಡಿತೇಸು ಏಕೋಪಿ ಮೇ ಇದಾನಿ ಪಟಿಸರಣಂ ನತ್ಥೀತಿ ನಾನಾವಿಧೇನ ವಿಲಪತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತೋ "ಅಯಂ ರಾಜಾ ಅತಿವಿಯ ಕಿಲಮತಿ। ಸಚೇ ನಂ ನ ಅಸ್ಸಾಸೇಸ್ಸಾಮಿ, ಹದಯೇನ ಫಲಿತೇನ ಮರಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಅಸ್ಸಾಸೇಸಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೭೮೩."ತತೋ ಸೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಧೀರೋ, ಅತ್ಥದಸ್ಸೀ ಮಹೋಸಧೋ।
ವೇದೇಹಂ ದುಕ್ಖಿತಂ ದಿಸ್ವಾ, ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವಿ॥

೭೮೪."ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ರಥೇಸಭ।
ಅಹಂ ತಂ ಮೋಚಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ರಾಹುಗ್ಗಹಂವ ಚನ್ದಿಮಂ॥

೭೮೫."ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ರಥೇಸಭ।
ಅಹಂ ತಂ ಮೋಚಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ರಾಹುಗ್ಗಹಂವ ಸೂರಿಯಂ॥

೭೮೬."ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ರಥೇಸಭ।
ಅಹಂ ತಂ ಮೋಚಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಪಙ್ಕೇ ಸನ್ನಂವ ಕುಞ್ಜರಂ॥

೭೮೭."ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ರಥೇಸಭ।
ಅಹಂ ತಂ ಮೋಚಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಪೇಳಾಬದ್ಧಂವ ಪನ್ನಗಂ॥

೭೮೮."ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ರಥೇಸಭ।
ಅಹಂ ತಂ ಮೋಚಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಪಕ್ಖಿಂ ಬದ್ಧಂವ ಪಞ್ಜರೇ॥

೭೮೯."ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ರಥೇಸಭ।
ಅಹಂ ತಂ ಮೋಚಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಮಚ್ಛೇ ಜಾಲಗತೇರಿವ॥

೭೯೦."ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ರಥೇಸಭ।
ಅಹಂ ತಂ ಮೋಚಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಸಯೋಗ್ಗಬಲವಾಹನಂ॥

೭೯೧."ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ ರಥೇಸಭ।
ಪಞ್ಚಾಲಂ ವಾಹಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ಕಾಕಸೇನಂವ ಲೇಡ್ಡುನಾ॥

೭೯೨."ಅದು ಪಞ್ಞಾ ಕಿಮತ್ಥಿಯಾ, ಅಮಚ್ಚೋ ವಾಪಿ ತಾದಿಸೋ।
ಯೋ ತಂ ಸಮ್ಬಾಧಪಕ್ಖನ್ದಂ, ದುಕ್ಖಾ ನ ಪರಿಮೋಚಯೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಇದನ್ತಿ** ದವಡಾಹದಡ್ಢೇ ಅರಞ್ಞೇ ಘನವಸ್ಸಂ ವಸ್ಸಾಪೇನ್ತೋ ವಿಯ ನಂ ಅಸ್ಸಾಸೇನ್ತೋ ಇದಂ "ಮಾ ತ್ವಂ ಭಾಯಿ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿಆದಿಕಂ ವಚನಂ ಅಬ್ರವಿ। ತತ್ಥ **ಸನ್ನನ್ತಿ** ಲಗ್ಗಂ। **ಪೇಳಾಬದ್ಧನ್ತಿ** ಪೇಳಾಯ ಅಬ್ಭನ್ತರಗತಂ ಸಪ್ಪಂ। **ಪಞ್ಚಾಲನ್ತಿ** ಏತಂ ಏವಂ ಮಹನ್ತಿಮ್ಪಿ ಪಞ್ಚಾಲರಞ್ಞೋ ಸೇನಂ। **ವಾಹಯಿಸ್ಸಾಮೀತಿ** ಪಲಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ । **ಅದೂತಿ** ನಾಮತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ, ಪಞ್ಞಾ ನಾಮ ಕಿಮತ್ಥಿಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಮಚ್ಚೋ ವಾಪಿ ತಾದಿಸೋತಿ** ತಾದಿಸೋ ಪಞ್ಞಾಯ ಸಮ್ಪನ್ನೋ ಅಮಚ್ಚೋ ವಾಪಿ ಕಿಮತ್ಥಿಯೋ, ಯೋ ತಂ ಏವಂ ಮರಣಸಮ್ಬಾಧಪ್ಪತ್ತಂ ದುಕ್ಖಾ ನ ಪರಿಮೋಚಯೇ। ಮಹಾರಾಜ, ಅಹಂ ಪಠಮತರಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೋ ನಾಮ ಕಿಮತ್ಥಂ ಆಗತೋತಿ ಮಞ್ಞಸಿ। ಮಾ ಭಾಯಿ, ಅಹಂ ತಂ ಇಮಮ್ಹಾ ದುಕ್ಖಾ ಮೋಚಯಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ಅಸ್ಸಾಸೇಸಿ।

ಸೋಪಿ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಮೇ ಜೀವಿತಂ ಲದ್ಧ"ನ್ತಿ ಅಸ್ಸಾಸಂ ಪಟಿಲಭಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೇನ ಸೀಹನಾದೇ ಕತೇ ಸಬ್ಬೇ ಚ ತುಸ್ಸಿಂಸು। ಅಥ ನಂ ಸೇನಕೋ ಪುಚ್ಛಿ "ಪಣ್ಡಿತ, ತ್ವಂ ಸಬ್ಬೇ ಅಮ್ಹೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಕೇನುಪಾಯೇನ ಗಮಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ? "ಅಲಙ್ಕತಉಮಙ್ಗೇನ ನೇಸ್ಸಾಮಿ, ತುಮ್ಹೇ ಗಮನಸಜ್ಜಾ ಹೋಥಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರವಿವರಣತ್ಥಂ ಯೋಧೇ ಆಣಾಪೇನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೬೯೩."ಏಥ ಮಾಣವಾ ಉಟ್ಠೇಥ, ಮುಖಂ ಸೋಧೇಥ ಸನ್ಧಿನೋ।
ವೇದೇಹೋ ಸಹಮಚ್ಚೇಹಿ, ಉಮಙ್ಗೇನ ಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಾಣವಾತಿ** ತರುಣಾಧಿವಚನಂ। **ಮುಖಂ ಸೋಧೇಥಾತಿ** ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ವಿವರಥ। **ಸನ್ಧಿನೋತಿ** ಘರಸನ್ಧಿನೋ ಚ ದ್ವಾರಂ ಸೋಧೇಥ, ಏಕಸತಾನಂ ಸಯನಗಬ್ಭಾನಂ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಥ, ಅನೇಕಸತಾನಂ ದೀಪಾಲಯಾನಂ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಥಾತಿ।

ತೇ ಉಟ್ಠಾಯ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ವಿವರಿಂಸು। ಸಕಲೋ ಉಮಙ್ಗೋ ಏಕೋಭಾಸೋ ಅಲಙ್ಕತದೇವಸಭಾ ವಿಯ ವಿರೋಚಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೬೯೪."ತಸ್ಸ ತಂ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ, ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸಾನುಚಾರಿನೋ।
ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ವಿವರಿಂಸು, ಯನ್ತಯುತ್ತೇ ಚ ಅಗ್ಗಳೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅನುಚಾರಿನೋತಿ** ವೇಯ್ಯಾವಚ್ಚಕರಾ। **ಯನ್ತಯುತ್ತೇ ಚ ಅಗ್ಗಳೇತಿ** ಸೂಚಿಘಟಿಕಸಮ್ಪನ್ನಾನಿ ಚ ದ್ವಾರಕವಾಟಾನಿ।

ತೇ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಸೋ ರಞ್ಞೋ ಸಞ್ಞಮದಾಸಿ "ಕಾಲೋ, ದೇವ, ಪಾಸಾದಾ ಓತರಥಾ"ತಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಓತರಿ। ಅಥ ಸೇನಕೋ ಸೀಸತೋ ನಾಳಿಪಟ್ಟಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಸಾಟಕಂ ಓಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಕಚ್ಛಂ ದಳ್ಹಂ ಬನ್ಧಿ। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ ದಿಸ್ವಾ "ಸೇನಕ, ಕಿಂ ಕರೋಸೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಪಣ್ಡಿತ, ಉಮಙ್ಗೇನ ಗಚ್ಛನ್ತೇಹಿ ನಾಮ ವೇಠನಂ ಮೋಚೇತ್ವಾ ಕಚ್ಛಂ ದಳ್ಹಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಗನ್ತಬ್ಬ"ನ್ತಿ । "ಸೇನಕ, 'ಉಮಙ್ಗಂ ಪವಿಸನ್ತೋ ಓನಮಿತ್ವಾ ಜಣ್ಣುಕೇಹಿ ಪತಿಟ್ಠಾಯ ಪವಿಸಿಸ್ಸಾಮೀ'ತಿ ಮಾ ಸಞ್ಞಮಕಾಸಿ। ಸಚೇ ಹತ್ಥಿನಾ ಗನ್ತುಕಾಮೋಸಿ, ಹತ್ಥಿಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಗಚ್ಛಾಹಿ। ಸಚೇ ಅಸ್ಸೇನ ಗನ್ತುಕಾಮೋಸಿ, ಅಸ್ಸಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಗಚ್ಛಾಹಿ। ಉಚ್ಚೋ ಉಮಙ್ಗೋ ಅಟ್ಠಾರಸಹತ್ಥುಬ್ಬೇಧೋ ವಿಸಾಲದ್ವಾರೋ, ತ್ವಂ ಯಥಾರುಚಿಯಾ ಅಲಙ್ಕತಪ್ಪಟಿಯತ್ತೋ ರಞ್ಞೋ ಪುರತೋ ಗಚ್ಛಾಹೀ"ತಿ ಆಹ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಕಿರ ಸೇನಕಸ್ಸ ಗಮನಂ ಪುರತೋ ವಿಚಾರೇತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಮಜ್ಝೇ ಕತ್ವಾ ಸಯಂ ಪಚ್ಛತೋ ಅಹೋಸಿ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ? ರಾಜಾ ಅಲಙ್ಕತಉಮಙ್ಗಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಮಾ ಸಣಿಕಂ ಅಗಮಾಸೀತಿ। ಉಮಙ್ಗೇ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಯಾಗುಭತ್ತಖಾದನೀಯಾದೀನಿ ಅಪ್ಪಮಾಣಾನಿ ಅಹೇಸುಂ। ತೇ ಮನುಸ್ಸಾ ಖಾದನ್ತಾ ಪಿವನ್ತಾ ಉಮಙ್ಗಂ ಓಲೋಕೇನ್ತಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಯಾಥ ಮಹಾರಾಜ, ಯಾಥ ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ ಚೋದೇನ್ತೋ ಪಚ್ಛತೋ ಯಾತಿ। ರಾಜಾ ಅಲಙ್ಕತದೇವಸಭಂ ವಿಯ ಉಮಙ್ಗಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಯಾತಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೯೯೫"ಪುರತೋ ಸೇನಕೋ ಯಾತಿ, ಪಚ್ಛತೋ ಚ ಮಹೋಸಧೋ।
ಮಜ್ಝೇ ಚ ರಾಜಾ ವೇದೇಹೋ, ಅಮಚ್ಚಪರಿವಾರಿತೋ"ತಿ॥

ರಞ್ಞೋ ಆಗತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ತೇ ಮಾಣವಾ ರಾಜಮಾತರಞ್ಚ ದೇವಿಞ್ಚ ಪುತ್ತಞ್ಚ ಧೀತರಞ್ಚ ಉಮಙ್ಗಾ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಮಹಾವಿಸಾಲಮಾಳಕೇ ಠಪೇಸುಂ। ರಾಜಾಪಿ ಬೋಧಿಸತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಉಮಙ್ಗಾ ನಿಕ್ಖಮಿ। ತೇ ರಾಜಾನಞ್ಚ ಪಣ್ಡಿತಞ್ಚ ದಿಸ್ವಾ "ನಿಸ್ಸಂಸಯಂ ಪರಹತ್ಥಂ ಗತಮ್ಹಾ, ಅಮ್ಹೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಆಗತೇಹಿ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪುರಿಸೇಹಿ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಮರಣಭಯತಜ್ಜಿತಾ ಮಹಾವಿರವಂ ವಿರವಿಂಸು। ಚೂಳನಿರಾಜಾಪಿ ಕಿರ ವೇದೇಹರಞ್ಞೋ ಪಲಾಯನಭಯೇನ ಗಙ್ಗಾತೋ ಗಾವುತಮತ್ತಟ್ಠಾನೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಸೋ ಸನ್ನಿಸಿನ್ನಾಯ ರತ್ತಿಯಾ ತೇಸಂ ವಿರವಂ ಸುತ್ವಾ "ನನ್ದಾದೇವಿಯಾ ವಿಯ ಸದ್ದೋ"ತಿ ವತ್ತುಕಾಮೋಪಿ "ಕುಹಿಂ ನನ್ದಾದೇವಿಂ ಪಸ್ಸಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ಪರಿಹಾಸಭಯೇನ ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಆಹ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪನ ತಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಿಂ ಕುಮಾರಿಕಂ ರತನರಾಸಿಮ್ಹಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಭಿಸಿಞ್ಚಿತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ತ್ವಂ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಕಾರಣಾ ಆಗತೋ, ಅಯಂ ತೇ ಅಗ್ಗಮಹೇಸೀ ಹೋತೂ"ತಿ ಆಹ। ತೀಣಿ ನಾವಾಸತಾನಿ ಉಪಟ್ಠಾಪೇಸುಂ, ರಾಜಾ ವಿಸಾಲಮಾಳಕಾ ಓತರಿತ್ವಾ ಅಲಙ್ಕತನಾವಂ ಅಭಿರುಹಿ। ತೇಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಖತ್ತಿಯಾ ನಾವಂ ಅಭಿರುಹಿಂಸು। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೯೯೬"ಉಮಙ್ಗಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾನ, ವೇದೇಹೋ ನಾವಮಾರುಹಿ।
ಅಭಿರುಳ್ಹಞ್ಚ ತಂ ಞತ್ವಾ, ಅನುಸಾಸಿ ಮಹೋಸಧೋ॥

೯೯೭"ಅಯಂ ತೇ ಸಸುರೋ ದೇವ, ಅಯಂ ಸಸ್ಸು ಜನಾಧಿಪ।
ಯಥಾ ಮಾತು ಪಟಿಪತ್ತಿ, ಏವಂ ತೇ ಹೋತು ಸಸ್ಸುಯಾ॥

೯೯೮"ಯಥಾಪಿ ನಿಯಕೋ ಭಾತಾ, ಸಉದರಿಯೋ ಏಕಮಾತುಕೋ।
ಏವಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದೋ ತೇ, ದಯಿತಬ್ಬೋ ರಥೇಸಭ॥

೯೯೯"ಅಯಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದೀ ತೇ, ರಾಜಪುತ್ತೀ ಅಭಿಚ್ಛಿತಾ।
ಕಾಮಂ ಕರೋಹಿ ತೇ ತಾಯ, ಭರಿಯಾ ತೇ ರಥೇಸಭಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅನುಸಾಸೀತಿ** ಏವಂ ಕಿರಸ್ಸ ಅಹೋಸಿ "ಕದಾಚಿ ಏಸೋ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ಮಾತರಂ ಮಾರೇಯ್ಯ, ಅಭಿರೂಪಾಯ ನನ್ದಾದೇವಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಾಸಂ ಕಪ್ಪೇಯ್ಯ, ರಾಜಕುಮಾರಂ ವಾ ಮಾರೇಯ್ಯ, ಪಟಿಞ್ಞಮಸ್ಸ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ತಸ್ಮಾ **"ಅಯಂ ತೇ"**ತಿಆದೀನಿ ವದನ್ತೋ ಅನುಸಾಸಿ। ತತ್ಥ **ಅಯಂ ತೇ ಸಸುರೋತಿ** ಅಯಂ ತವ ಸಸುರಸ್ಸ ಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ಪುತ್ತೋ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಿಯಾ ಕನಿಟ್ಠಭಾತಿಕೋ, ಅಯಂ ತೇ ಇದಾನಿ ಸಸುರೋ। **ಅಯಂ ಸಸ್ಸೂತಿ** ಅಯಂ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಮಾತಾ ನನ್ದಾದೇವೀ ನಾಮ ತವ ಸಸ್ಸು। **ಯಥಾಮಾತೂತಿ** ಯಥಾ ಮಾತು ಪುತ್ತಾ ವತ್ತಪ್ಪಟಿವತ್ತಂ ಕರೋನ್ತಿ , ಏವಂ ತೇ ಏತಿಸ್ಸಾ ಹೋತು, ಬಲವತಿಂ ಮಾತುಸಞ್ಞಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಮಾ ನಂ ಕದಾಚಿ ಲೋಭಚಿತ್ತೇನ ಓಲೋಕೇಹಿ। **ನಿಯಕೋತಿ** ಅಜ್ಝತ್ತಿಕೋ ಏಕಪಿತರಾ ಜಾತೋ। **ಏಕಮಾತುಕೋತಿ** ಏಕಮಾತರಾ ಜಾತೋ। **ದಯಿತಬ್ಬೋತಿ** ಪಿಯಾಯಿತಬ್ಬೋ। **ಭರಿಯಾತಿ** ಅಯಂ ತೇ ಭರಿಯಾ, ಮಾ ಏತಿಸ್ಸಾ ಅವಮಾನಂ ಅಕಾಸೀತಿ ರಞ್ಞೋ ಪಟಿಞ್ಞಂ ಗಣ್ಹಿ।

ರಾಜಾಪಿ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ರಾಜಮಾತರಂ ಪನ ಆರಬ್ಭ ಕಿಞ್ಚಿ ನ ಕಥೇಸಿ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ? ತಸ್ಸಾ ಮಹಲ್ಲಕಭಾವೇನೇವ। ಇದಂ ಪನ ಸಬ್ಬಂ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ತೀರೇ ಠತ್ವಾವ ಕಥೇಸಿ। ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ ಮಹಾದುಕ್ಖತೋ ಮುತ್ತತಾಯ ಗನ್ತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ "ತಾತ, ತ್ವಂ ತೀರೇ ಠಿತೋವ ಕಥೇಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೦೦"ಆರುಯ್ಹ ನಾವಂ ತರಮಾನೋ, ಕಿಂ ನು ತೀರಮ್ಹಿ ತಿಟ್ಠಸಿ।
ಕಿಚ್ಛಾ ಮುತ್ತಾಮ್ಹ ದುಕ್ಖತೋ, ಯಾಮ ದಾನಿ ಮಹೋಸಧಾ"ತಿ॥

ಮಹಾಸತ್ತೋ "ದೇವ, ತುಮ್ಹೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಗಮನಂ ನಾಮ ಮಯ್ಹಂ ಅಯುತ್ತ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಆಹ -

೭೦೧"ನೇಸ ಧಮ್ಮೋ ಮಹಾರಾಜ, ಯೋಹಂ ಸೇನಾಯ ನಾಯಕೋ।
ಸೇನಙ್ಗಂ ಪರಿಹಾಪೇತ್ವಾ, ಅತ್ತಾನಂ ಪರಿಮೋಚಯೇ॥

೭೦೨"ನಿವೇಸನಮ್ಹಿ ತೇ ದೇವ, ಸೇನಙ್ಗಂ ಪರಿಹಾಪಿತಂ।
ತಂ ದಿನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೇನ, ಆನಯಿಸ್ಸಂ ರಥೇಸಭಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಧಮ್ಮೋ**ತಿ ಸಭಾವೋ। **ನಿವೇಸನಮ್ಹೀ**ತಿ ತಂ ನಗರಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। **ಪರಿಮೋಚಯೇ**ತಿ ಪರಿಮೋಚೇಯ್ಯಂ। **ಪರಿಹಾಪಿತ**ನ್ತಿ ಛಡ್ಡಿತಂ। ತೇಸು ಹಿ ಮನುಸ್ಸೇಸು ದೂರಮಗ್ಗಂ ಆಗತತ್ತಾ ಕೇಚಿ ಕಿಲನ್ತಾ ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕನ್ತಾ ಕೇಚಿ ಖಾದನ್ತಾ ಪಿವನ್ತಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ನಿಕ್ಖನ್ತಭಾವಮ್ಪಿ ನ ಜಾನಿಂಸು, ಕೇಚಿ ಗಿಲಾನಾ। ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ ಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಮಮ ಉಪಕಾರಕಾ ಮನುಸ್ಸಾ ಚೇತ್ಥ ಬಹೂ, ನ ಸಕ್ಕಾ ಮಯಾ ಏಕಮನುಸ್ಸಮ್ಪಿ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಗನ್ತುಂ, ಅಹಂ ಪನ ನಿವತ್ತಿತ್ವಾ ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ ತಂ ತವ ಸೇನಂ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತೇನ ದಿನ್ನಂ ಅಪ್ಪಟಿವಿದ್ಧಂ ಆನೇಸ್ಸಾಮಿ। ತುಮ್ಹೇ, ಮಹಾರಾಜ, ಕತ್ಥಚಿ ಅವಿಲಮ್ಬನ್ತಾ ಸೀಘಂ ಗಚ್ಛಥ। ಮಯಾ ಏವಾ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಹತ್ಥಿವಾಹನಾದೀನಿ ಠಪಿತಾನಿ, ಕಿಲನ್ತಕಿಲನ್ತಾನಿ ಪಹಾಯ ಸಮತ್ಥಸಮತ್ಥೇಹಿ ಸೀಘಂ ಮಿಥಿಲಮೇವ ಪವಿಸಥಾತಿ।

ತತೋ ರಾಜಾ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೦೩"ಅಪ್ಪಸೇನೋ ಮಹಾಸೇನಂ, ಕಥಂ ವಿಗ್ಗಯ್ಹ ಠಸ್ಸಸಿ।
ದುಬ್ಬಲೋ ಬಲವನ್ತೇನ, ವಿಹಞ್ಞಿಸ್ಸಸಿ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಿಗ್ಗಯ್ಹಾ**ತಿ ಪರಿಪ್ಫರಿತ್ವಾ। **ವಿಹಞ್ಞಿಸ್ಸಸೀ**ತಿ ಹಞ್ಞಿಸ್ಸಸಿ।

ತತೋ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಆಹ -

೭೦೪"ಅಪ್ಪಸೇನೋಪಿ ಚೇ ಮನ್ತೀ, ಮಹಾಸೇನಂ ಅಮನ್ತಿನಂ।
ಜಿನಾತಿ ರಾಜಾ ರಾಜಾನೋ, ಆದಿಚ್ಚೋವುದಯಂ ತಮ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮನ್ತೀ**ತಿ ಮನ್ತಾಯ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಪಞ್ಞವಾ ಉಪಾಯಕುಸಲೋ। **ಅಮನ್ತಿನ**ನ್ತಿ ಅನುಪಾಯಕುಸಲಂ ಜಿನಾತಿ, ಪಞ್ಞವಾ ದುಪ್ಪಞ್ಞಂ ಜಿನಾತಿ। **ರಾಜಾ ರಾಜಾನೋ**ತಿ ಏಕೋಪಿ ಚ ಏವರೂಪೋ ರಾಜಾ ಬಹೂಪಿ ದುಪ್ಪಞ್ಞರಾಜಾನೋ ಜಿನಾತಿಯೇವ। ಯಥಾ ಕಿನ್ತಿ? **ಆದಿಚ್ಚೋವುದಯಂ ತಮ**ನ್ತಿ, ಯಥಾ ಆದಿಚ್ಚೋ ಉದಯನ್ತೋ ತಮಂ ವಿದ್ಧಂಸೇತ್ವಾ ಆಲೋಕಂ ದಸ್ಸೇತಿ, ಏವಂ ಜಿನಾತಿ ಚೇವ ಸೂರಿಯೋ ವಿಯ ವಿರೋಚತಿ ಚ।

ಇದಂ ವತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ರಾಜಾನಂ "ಗಚ್ಛಥ ತುಮ್ಹೇ"ತಿ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿ। ಸೋ "ಮುತ್ತೋ ವತಮ್ಹಿ ಅಮಿತ್ತಹತ್ಥತೋ, ಇಮಿಸ್ಸಾ ಚ ಲದ್ಧತ್ತಾ ಮನೋರಥೋಪಿ ಮೇ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತೋ"ತಿ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಗುಣೇ ಆವಜ್ಜೇತ್ವಾ ಉಪ್ಪನ್ನಪೀತಿಪಾಮೋಜ್ಜೋ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಗುಣೇ ಸೇನಕಸ್ಸ ಕಥೇನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೦೫"ಸುಸುಖಂ ವತ ಸಂವಾಸೋ, ಪಣ್ಡಿತೇಹೀತಿ ಸೇನಕ।

ಪಕ್ಖೀವ ಪಞ್ಜರೇ ಬದ್ಧೇ, ಮಚ್ಛೇ ಜಾಲಗತೇರಿವ।
ಅಮಿತ್ತಹತ್ಥತ್ತಗತೇ, ಮೋಚಯೀ ನೋ ಮಹೋಸಧೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸುಸುಖಂ ವತಾ**ತಿ ಅತಿಸುಖಂ ವತ ಇದಂ, ಯೋ ಸಂವಾಸೋ ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ। **ಇತೀ**ತಿ ಕಾರಣತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ। ಇದಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ - ಯಸ್ಮಾ ಅಮಿತ್ತಹತ್ಥಗತೇ ಮೋಚಯಿ ನೋ ಮಹೋಸಧೋ, ತಸ್ಮಾ, ಸೇನಕ, ವದಾಮಿ। ಸುಸುಖಂ ವತ ಇದಂ, ಯೋ ಏಸ ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ ಸಂವಾಸೋತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಸೇನಕೋಪಿ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಗುಣೇ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೦೬."ಏವಮೇತಂ ಮಹಾರಾಜ, ಪಣ್ಡಿತಾ ಹಿ ಸುಖಾವಹಾ।
ಪಕ್ಖೀವ ಪಞ್ಜರೇ ಬದ್ಧೇ, ಮಚ್ಛೇ ಜಾಲಗತೇರಿವ।
ಅಮಿತ್ತಹತ್ಥತ್ತಗತೇ, ಮೋಚಯೀ ನೋ ಮಹೋಸಧೋ"ತಿ॥

ಅಥ ವೇದೇಹರಾಜಾ ನದಿಂ ಉತ್ತರಿತ್ವಾ ಯೋಜನನ್ತರೇ ಯೋಜನನ್ತರೇ ಮಹಾಸತ್ತೇನ ಕಾರಿತಗಾಮಂ ಸಮ್ಪತ್ತೋ। ತತ್ರಸ್ಸ ಬೋಧಿಸತ್ತೇನ ಠಪಿತಮನುಸ್ಸಾ ಹತ್ಥಿವಾಹನಾದೀನಿ ಚೇವ ಅನ್ನಪಾನಾದೀನಿ ಚ ಅದಂಸು। ಸೋ ಕಿಲನ್ತೇ ಹತ್ಥಿಅಸ್ಸರಥಾದಯೋ ಠಪೇತ್ವಾ ಇತರೇ ಆದಾಯ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಅಞ್ಞಂ ಗಾಮಂ ಪಾಪುಣಿ। ಏತೇನುಪಾಯೇನ ಯೋಜನಸತಿಕಂ ಮಗ್ಗಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ಪಾತೋವ ಮಿಥಿಲಂ ಪಾವಿಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ಸನ್ನದ್ಧಖಗ್ಗಂ ಓಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರೇ ವಾಲುಕಂ ವಿಯೂಹಿತ್ವಾ ಠಪೇಸಿ। ಠಪೇತ್ವಾ ಚ ಪನ ಉಮಙ್ಗಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಉಮಙ್ಗೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಪಾಸಾದಂ ಅಭಿರುಯ್ಹ ಗನ್ಧೋದಕೇನ ನ್ಹತ್ವಾ ನಾನಗ್ಗರಸಭೋಜನಂ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಸಯನವರಗತೋ "ಮನೋರಥೋ ಮೇ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತೋ"ತಿ ಆವಜ್ಜೇನ್ತೋ ನಿಪಜ್ಜಿ। ಅಥ ತಸ್ಸಾ ರತ್ತಿಯಾ ಅಚ್ಚಯೇನ ಚೂಳನಿರಾಜಾ ಸೇನಙ್ಗಂ ವಿಚಾರಯಮಾನೋ ತಂ ನಗರಂ ಉಪಾಗಮಿ। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೭೦೭."ರಕ್ಖಿತ್ವಾ ಕಸಿಣಂ ರತ್ತಿಂ, ಚೂಳನೇಯ್ಯೋ ಮಹಬ್ಬಲೋ।
ಉದೇನ್ತಂ ಅರುಣುಗ್ಗಸ್ಮಿಂ, ಉಪಕಾರಿಂ ಉಪಾಗಮಿ॥

೭೦೮."ಆರುಯ್ಹ ಪವರಂ ನಾಗಂ, ಬಲವನ್ತಂ ಸಟ್ಠಿಹಾಯನಂ।
ರಾಜಾ ಅವೋಚ ಪಞ್ಚಾಲೋ, ಚೂಳನೇಯ್ಯೋ ಮಹಬ್ಬಲೋ॥

೭೦೯."ಸನ್ನದ್ಧೋ ಮಣಿವಮ್ಮೇನ, ಸರಮಾದಾಯ ಪಾಣಿನಾ।
ಪೇಸಿಯೇ ಅಜ್ಝಭಾಸಿತ್ಥ, ಪುಥುಗುಮ್ಬೇ ಸಮಾಗತೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಸಿಣ**ನ್ತಿ ಸಕಲಂ ನಿಸ್ಸೇಸಂ। **ಉದೇನ್ತ**ನ್ತಿ ಉದೇನ್ತೇ। **ಉಪಕಾರಿ**ನ್ತಿ ಪಞ್ಚಾಲನಗರಂ ಉಪಾದಾಯ ಮಹಾಸತ್ತೇನಕಾರಿತತ್ತಾ "ಉಪಕಾರೀ"ತಿ ಲದ್ಧನಾಮಕಂ ತಂ ನಗರಂ ಉಪಾಗಮಿ। **ಅವೋಚಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಸೇನಂ ಅವೋಚ। **ಪೇಸಿಯೇ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಪೇಸನಕಾರಕೇ। **ಅಜ್ಝಭಾಸಿತ್ಥಾ**ತಿ ಅಧಿಅಭಾಸಿತ್ಥ, ಪುರೇತರಮೇವ ಅಭಾಸಿತ್ಥ, **ಪುಥುಗುಮ್ಬೇ**ತಿ ಬಹೂಸು ಸಿಪ್ಪೇಸು ಪತಿಟ್ಠಿತೇ ಅನೇಕಸಿಪ್ಪಜಾನನಕೇತಿ।

ಇದಾನಿ ತೇ ಸರೂಪತೋ ದಸ್ಸೇತುಮಾಹ -

೭೧೦."ಹತ್ಥಾರೋಹೇ ಅನೀಕಟ್ಠೇ, ರಥಿಕೇ ಪತ್ತಿಕಾರಕೇ।

ಉಪಾಸನಮ್ಹಿ ಕತಹತ್ಥೇ, ವಾಲವೇಧೇ ಸಮಾಗತೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉಪಾಸನಮ್ಹೀ**ತಿ ಧನುಸಿಪ್ಪೇ। **ಕತಹತ್ಥೇ**ತಿ ಅವಿರಜ್ಝನವೇಧಿತಾಯ ಸಮ್ಪನ್ನಹತ್ಥೇ।

ಇದಾನಿ ರಾಜಾ ವೇದೇಹಂ ಜೀವಗ್ಗಾಹಂ ಗಣ್ಹಾಪೇತುಂ ಆಣಾಪೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೧೧"ಪೇಸೇಥ ಕುಞ್ಜರೇ ದನ್ತೀ, ಬಲವನ್ತೇ ಸಟ್ಠಿಹಾಯನೇ।
ಮದ್ದನ್ತು ಕುಞ್ಜರಾ ನಗರಂ, ವೇದೇಹೇನ ಸುಮಾಪಿತಂ॥

೭೧೨"ವಚ್ಛದನ್ತಮುಖಾ ಸೇತಾ, ತಿಕ್ಖಗ್ಗಾ ಅಟ್ಠಿವೇಧಿನೋ।
ಪಣುನ್ನಾ ಧನುವೇಗೇನ, ಸಮ್ಪತನ್ತುತರೀತರಾ॥

೭೧೩"ಮಾಣವಾ ವಮ್ಮಿನೋ ಸೂರಾ, ಚಿತ್ರದಣ್ಡಯುತಾವುಧಾ।
ಪಕ್ಖನ್ದಿನೋ ಮಹಾನಾಗಾ, ಹತ್ಥೀನಂ ಹೋನ್ತು ಸಮ್ಮುಖಾ॥

೭೧೪"ಸತ್ತಿಯೋ ತೇಲಧೋತಾಯೋ, ಅಚ್ಚಿಮನ್ತಾ ಪಭಸ್ಸರಾ।
ವಿಜ್ಜೋತಮಾನಾ ತಿಟ್ಠನ್ತು, ಸತರಂಸೀವ ತಾರಕಾ॥

೭೧೫"ಆವುಧಬಲವನ್ತಾನಂ , ಗುಣಿಕಾಯೂರಧಾರಿನಂ।
ಏತಾದಿಸಾನಂ ಯೋಧಾನಂ, ಸಙ್ಗಾಮೇ ಅಪಲಾಯಿನಂ।
ವೇದೇಹೋ ಕುತೋ ಮುಚ್ಚಿಸ್ಸತಿ, ಸಚೇ ಪಕ್ಖೀವ ಕಾಹಿತಿ॥

೭೧೬"ತಿಂಸ ಮೇ ಪುರಿಸನಾವುತ್ಯೋ, ಸಬ್ಬೇವೇಕೇಕನಿಚ್ಚಿತಾ।
ಯೇಸಂ ಸಮಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಕೇವಲಂ ಮಹಿಮಂ ಚರಂ॥

೭೧೭"ನಾಗಾ ಚ ಕಪ್ಪಿತಾ ದನ್ತೀ, ಬಲವನ್ತೋ ಸಟ್ಠಿಹಾಯನಾ।
ಯೇಸಂ ಖನ್ಧೇಸು ಸೋಭನ್ತಿ, ಕುಮಾರಾ ಚಾರುದಸ್ಸನಾ॥

೭೧೮"ಪೀತಾಲಙ್ಕಾರಾ ಪೀತವಸನಾ, ಪೀತುತ್ತರನಿವಾಸನಾ।
ನಾಗಖನ್ಧೇಸು ಸೋಭನ್ತಿ, ದೇವಪುತ್ತಾವ ನನ್ದನೇ॥

೭೧೯"ಪಾಠೀನವಣ್ಣಾ ನೇತ್ತಿಂಸಾ, ತೇಲಧೋತಾ ಪಭಸ್ಸರಾ।
ನಿಟ್ಠಿತಾ ನರಧೀರೇಭಿ, ಸಮಧಾರಾ ಸುನಿಸ್ಸಿತಾ॥

೭೨೦"ವೇಲ್ಲಾಲಿನೋ ವೀತಮಲಾ, ಸಿಕ್ಕಾಯಸಮಯಾ ದಳ್ಹಾ।
ಗಹಿತಾ ಬಲವನ್ತೇಭಿ, ಸುಪ್ಪಹಾರಪ್ಪಹಾರಿಭಿ॥

೭೨೧"ಸುವಣ್ಣಥರುಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಲೋಹಿತಕಚ್ಛುಪಧಾರಿತಾ।
ವಿವತ್ತಮಾನಾ ಸೋಭನ್ತಿ, ವಿಜ್ಜುವಬ್ಭಘನನ್ತರೇ॥

೭೨೨."ಪಟಾಕಾ ವಮ್ಮಿನೋ ಸೂರಾ, ಅಸಿಚಮ್ಮಸ್ಸ ಕೋವಿದಾ।
ಧನುಗ್ಗಹಾ ಸಿಕ್ಖಿತರಾ, ನಾಗಖನ್ಧೇ ನಿಪಾತಿನೋ॥

೭೨೩."ಏತಾದಿಸೇಹಿ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತೋ, ನತ್ಥಿ ಮೋಕ್ಖೋ ಇತೋ ತವ।
ಪಭಾವಂ ತೇ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಯೇನ ತ್ವಂ ಮಿಥಿಲಂ ವಜೇ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ದನ್ತೀ**ತಿ ಸಮ್ಪನ್ನದನ್ತೇ। **ವಚ್ಛದನ್ತಮುಖಾ**ತಿ ನಿಖಾದನಸದಿಸಮುಖಾ। **ಪಣುನ್ನಾ**ತಿ ವಿಸ್ಸಟ್ಠಾ। **ಸಮ್ಪತನ್ತುತರೀತರಾ**ತಿ ಏವರೂಪಾ ಸರಾ ಇತರೀತರಾ ಸಮ್ಪತನ್ತು ಸಮಾಗಚ್ಛನ್ತು। ಘನಮೇಘವಸ್ಸಂ ವಿಯ ಸರವಸ್ಸಂ ವಸ್ಸಥಾತಿ ಆಣಾಪೇಸಿ। **ಮಾಣವಾ**ತಿ ತರುಣಯೋಧಾ। **ವಮ್ಮಿನೋ**ತಿ ವಮ್ಮಹತ್ಥಾ। **ಚಿತ್ರದಣ್ಡಯುತಾವುಧಾ**ತಿ ಚಿತ್ರದಣ್ಡಯುತ್ತೇಹಿ ಆವುಧೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಾ। **ಪಕ್ಖನ್ದಿನೋ**ತಿ ಸಙ್ಗಾಮಪಕ್ಖನ್ದಿಕಾ। **ಮಹಾನಾಗಾ**ತಿ ಮಹಾನಾಗೇಸು ಕೋಞ್ಚನಾದಂ ಕತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತೇಸುಪಿ ನಿಚ್ಚಲಾ ಠತ್ವಾ ತೇಸಂ ದನ್ತೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಉಞ್ಛಿತುಂ ಸಮತ್ಥಾ ಯೋಧಾ। **ಸತರಂಸೀವ ತಾರಕಾ**ತಿ ಸತರಂಸೀ ವಿಯ ಓಸಧಿತಾರಕಾ। **ಆವುಧಬಲವನ್ತಾನ**ನ್ತಿ ಆವುಧಬಲೇನ ಯುತ್ತಾನಂ ಸಮನ್ನಾಗತಾನಂ। **ಗುಣಿಕಾಯೂರಧಾರಿನ**ನ್ತಿ ಗುಣಿ ವುಚ್ಚತಿ ಕವಚಂ, ಕವಚಾನಿ ಚೇವ ಕಾಯೂರಾಭರಣಾನಿ ಚ ಧಾರೇನ್ತಾನಂ, ಕವಚಸಙ್ಖಾತಾನಿ ವಾ ಕಾಯೂರಾನಿ ಧಾರೇನ್ತಾನಂ। **ಸಚೇ ಪಕ್ಖೀವ ಕಾಹಿತೀ**ತಿ ಸಚೇಪಿ ಪಕ್ಖೀ ವಿಯ ಆಕಾಸೇ ಪಕ್ಖನ್ದನಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ತಥಾಪಿ ಕಿಂ ಮುಚ್ಚಿಸ್ಸತೀತಿ ವದತಿ।

ತಿಂಸ ಮೇ ಪುರಿಸನಾವುತ್ಯೋತಿ ಪುರಿಸಾನಂ ತಿಂಸಸಹಸ್ಸಾನಿ ನವುತಿಸತಾನಿ ತಿಂಸನಾವುತ್ಯೋತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ। **ಸಬ್ಬೇವೇಕೇಕನಿಚ್ಚಿತಾ**ತಿ ಏತ್ತಕಾ ಮಯ್ಹಂ ಪರೇಸಂ ಹತ್ಥತೋ ಆವುಧಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಾನಂ ಸೀಸಪಾತನಸಮತ್ಥಾ ಏಕೇಕಂ ವಿಚಿನಿತ್ವಾ ಗಹಿತಾ ಅನಿವತ್ತಿನೋ ಯೋಧಾತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಕೇವಲಂ ಮಹೀಮಂ ಚರ**ನ್ತಿ ಸಕಲಮ್ಪಿ ಇಮಂ ಮಹಿಂ ಚರನ್ತೋ ಯೇಸಂ ಸಮಂ ಸದಿಸಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಕುತೋ ಉತ್ತರಿತರಂ, ತೇಯೇವ ಮೇ ಯೋಧಾ ಏತ್ತಕಾತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಚಾರುದಸ್ಸನಾ**ತಿ ಚಾರು ವುಚ್ಚತಿ ಸುವಣ್ಣಂ, ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪೀತಾಲಙ್ಕಾರಾ**ತಿ ಪೀತವಣ್ಣಸುವಣ್ಣಾಲಙ್ಕಾರಾ। **ಪೀತವಸನಾ**ತಿ ಪೀತವಣ್ಣಸುವಣ್ಣವತ್ಥಾ। **ಪೀತುತ್ತರನಿವಾಸನಾ**ತಿ ಪೀತಉತ್ತರಾಸಙ್ಗನಿವತ್ಥಾ। **ಪಾರೀನವಣ್ಣಾ**ತಿ ಪಾಸಾಣಮಚ್ಛಸದಿಸಾ। **ನೇತ್ತಿಂಸಾ**ತಿ ಖಗ್ಗಾ। **ನರಧೀರೇಭೀ**ತಿ ಪಣ್ಡಿತಪುರಿಸೇಹಿ। **ಸುನಿಸ್ಸಿತಾ**ತಿ ಸುನಿಸಿತಾ ಅತಿತಿಖಿಣಾ।

ವೇಲ್ಲಾಲಿನೋತಿ ಠಿತಮಜ್ಝನ್ಹಿಕೇ ಸೂರಿಯೋ ವಿಯ ವಿಜ್ಜೋತಮಾನಾ। **ಸಿಕ್ಕಾಯಸಮಯಾ**ತಿ ಸತ್ತ ವಾರೇ ಕೋಞ್ಚಸಕುಣೇ ಖಾದಾಪೇತ್ವಾ ಗಹಿತೇನ ಸಿಕ್ಕಾಯಸೇನ ಕತಾ। **ಸುಪ್ಪಹಾರಪ್ಪಹಾರಿಭೀ**ತಿ ದಳ್ಹಪ್ಪಹಾರೇಹಿ ಯೋಧೇಹಿ। **ಲೋಹಿತಕಚ್ಛುಪಧಾರಿತಾ**ತಿ ಲೋಹಿತವಣ್ಣಾಯ ಕೋಸಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತಾ। **ಪಟಾಕಾ**ತಿ ಆಕಾಸೇ ಪರಿವತ್ತನಸಮತ್ಥಾ। **ಸೂರಾ**ತಿ ಜಾತಿಸೂರಾ। ಅಸಿಚಮ್ಮಸ್ಸ **ಕೋವಿದಾ**ತಿ ಏತೇಸಂ ಗಹಣೇ ಕುಸಲಾ। **ಧನುಗ್ಗಹಾ**ತಿ ಧನುಗ್ಗಹಕಾ। **ಸಿಕ್ಖಿತರಾ**ತಿ ಏತಸ್ಮಿಂ ಧನುಗ್ಗಹಣೇ ಅತಿವಿಯ ಸಿಕ್ಖಿತಾ। **ನಾಗಖನ್ಧೇ ನಿಪಾತಿನೋ**ತಿ ಹತ್ಥಿಕ್ಖನ್ಧೇ ಖಗ್ಗೇನ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ನಿಪಾತನಸಮತ್ಥಾ। **ನತ್ಥಿ ಮೋಕ್ಖೋ**ತಿ ಅಮ್ಭೋ, ವೇದೇಹ, ತ್ವಂ ಪಠಮಂ ತಾವ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಸ್ಸಾನುಭಾವೇನ ಮುತ್ತೋಸಿ, ಇದಾನಿ ಪನ ನತ್ಥಿ ತವ ಮೋಕ್ಖೋತಿ ವದತಿ। **ಪಭಾವಂ ತೇ**ತಿ ಇದಾನಿ ತೇ ರಾಜಾನುಭಾವಂ ನ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ಯೇನ ತ್ವಂ ಮಿಥಿಲಂ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ ಖಿಪ್ಪಂ, ಜಾಲೇ ಪವಿಟ್ಠಮಚ್ಛೋ ವಿಯ ಜಾತೋಸೀತಿ।

ಚೂಳನಿರಾಜಾ ವೇದೇಹಂ ತಜ್ಜೇನ್ತೋ "ಇದಾನಿ ನಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವಜಿರಙ್ಕುಸೇನ ನಾಗಂ ಚೋದೇನ್ತೋ "ಗಣ್ಹಥ, ಭಿನ್ದಥ, ವಿಜ್ಝಥಾ"ತಿ ಸೇನಂ ಆಣಾಪೇನ್ತೋ ಉಪಕಾರಿನಗರಂ ಅವತ್ಥರನ್ತೋ ವಿಯ ಉಪಾಗಮಿ। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾ "ಕೋ ಜಾನಾತಿ, ಕಿಂ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಉಪಟ್ಠಾಕೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿವಾರಯಿಂಸು। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ಸಿರಿಸಯನಾ ವುಟ್ಠಾಯ ಕತಸರೀರಪ್ಪಟಿಜಗ್ಗನೋ ಭುತ್ತಪಾತರಾಸೋ ಅಲಙ್ಕತಪ್ಪಟಿಯತ್ತೋ ಸತಸಹಸ್ಸಗ್ಘನಕಂ ಕಾಸಿಕವತ್ಥಂ ನಿವಾಸೇತ್ವಾ ರತ್ತಕಮ್ಬಲಂ ಏಕಂಸೇ ಕರಿತ್ವಾ ಸತ್ತರತನವಿಚಿತ್ತಂ ವಲಞ್ಜನದಣ್ಡಕಂ ಆದಾಯ ಸುವಣ್ಣಪಾದುಕಂ ಆರುಯ್ಹ ದೇವಚ್ಛರಾಯ ವಿಯ ಅಲಙ್ಕತಇತ್ಥಿಯಾ ವಾಲಬೀಜನಿಯಾ ಬೀಜಿಯಮಾನೋ ಅಲಙ್ಕತಪಾಸಾದೇ ಸೀಹಪಞ್ಜರಂ

ವಿವರಿತ್ವಾ ಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ಅತ್ತಾನಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಸಕ್ಕದೇವರಾಜಲೀಲಾಯ ಅಪರಾಪರಂ ಚಙ್ಕಮಿ। ಚೂಳನಿರಾಜಾಪಿ ತಸ್ಸ ರೂಪಸಿರಿಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಚಿತ್ತಂ ಪಸಾದೇತುಂ ನಾಸಕ್ಖಿ, "ಇದಾನಿ ನಂ ಗಣ್ಹಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತುರಿತತುರಿತೋವ ಹತ್ಥಿಂ ಪೇಸೇಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅಯಂ 'ವೇದೇಹೋ ಮೇ ಲದ್ಧೋ'ತಿ ಸಞ್ಞಾಯ ತುರಿತತುರಿತೋವ ಆಗಚ್ಛತಿ, ನ ಜಾನಾತಿ ಅತ್ತನೋ ಪುತ್ತದಾರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಗತಭಾವಂ, ಸುವಣ್ಣಾದಾಸಸದಿಸಂ ಮಮ ಮುಖಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಕಥೇಸ್ಸಾಮಿ ತೇನ ಸದ್ಧಿ"ನ್ತಿ। ಸೋ ವಾತಪಾನೇ ಠಿತೋವ ಮಧುರಸ್ಸರಂ ನಿಚ್ಛಾರೇತ್ವಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೨೪"ಕಿಂ ನು ಸನ್ತರಮಾನೋವ, ನಾಗಂ ಪೇಸೇಸಿ ಕುಞ್ಜರಂ।
ಪಹಟ್ಠರೂಪೋ ಆಪತಸಿ, ಸಿದ್ಧತ್ಥೋಸ್ಮೀತಿ ಮಞ್ಞಸಿ॥

೭೨೫"ಓಹರೇತಂ ಧನುಂ ಚಾಪಂ, ಖುರಪ್ಪಂ ಪಟಿಸಂಹರ।
ಓಹರೇತಂ ಸುಭಂ ವಮ್ಮಂ, ವೇಳುರಿಯಮಣಿಸನ್ಥತ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕುಞ್ಜರ**ನ್ತಿ ಸೇಟ್ಠಂ। **ಪಹಟ್ಠರೂಪೋ**ತಿ ಹಟ್ಠತುಟ್ಠಚಿತ್ತೋ ಸೋಮನಸ್ಸಜಾತೋ। **ಆಪತಸೀ**ತಿ ಆಗಚ್ಛಸಿ। **ಸಿದ್ಧತ್ಥೋಸ್ಮೀ**ತಿ ನಿಪ್ಫನ್ನತ್ಥೋಸ್ಮಿ, ಮನೋರಥೋ ಮೇ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತೋತಿ ಮಞ್ಞಸಿ। **ಓಹರೇತ**ನ್ತಿ ಇಮಂ ಚಾಪಸಙ್ಖಾತಂ ಧನುಂ ಓಹರ, ಅವಹರ, ಛಡ್ಡೇಹಿ, ಕೋ ನು ತೇ ಏತೇನತ್ಥೋ। **ಪಟಿಸಂಹರಾ**ತಿ ಅಪನೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ವಾ ದೇಹಿ, ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇ ವಾ ಠಾನೇ ಠಪೇಹಿ, ಕಿಂ ಖುರಪ್ಪೇನ ಕರಿಸ್ಸಸಿ। **ವಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಏತಂ ವಮ್ಮಮ್ಪಿ ಅಪನೇಹಿ। ಇದಂ ತಯಾ ಹಿಯ್ಯೋ ಪಟಿಮುಕ್ಕಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಛಡ್ಡೇಹಿ ನಂ, ಮಾ ತೇ ಸರೀರಂ ಉಪ್ಪಣ್ಡುಕಂ ಅಹೋಸಿ, ಅಕಿಲಮೇತ್ವಾ ಪಾತೋವ ನಗರಂ ಪವಿಸಾಹೀತಿ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕೇಳಿಮಕಾಸಿ।

ಸೋ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸುತ್ವಾ "ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಕೇಳಿಂ ಕರೋತಿ, ಅಜ್ಜ ತೇ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತಂ ತಜ್ಜೇನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೨೬"ಪಸನ್ನಮುಖವಣ್ಣೋಸಿ , ಮ್ಹಿತಪುಬ್ಬಞ್ಚ ಭಾಸಸಿ।
ಹೋತಿ ಖೋ ಮರಣಕಾಲೇ, ಏದಿಸೀ ವಣ್ಣಸಮ್ಪದಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮ್ಹಿತಪುಬ್ಬಞ್ಚಾ**ತಿ ಪಠಮಂ ಮ್ಹಿತಂ ಕತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಭಾಸನ್ತೋ ಮ್ಹಿತಪುಬ್ಬಮೇವ ಭಾಸಸಿ, ಮಂ ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿ ನ ಗಣೇಸಿ। **ಹೋತಿ ಖೋ**ತಿ ಮರಣಕಾಲೇ ನಾಮ ವಣ್ಣಸಮ್ಪದಾ ಹೋತಿಯೇವ, ತಸ್ಮಾ ತ್ವಂ ವಿರೋಚಸಿ, ಅಜ್ಜ ತೇ ಸೀಸಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಜಯಪಾನಂ ಪಿವಿಸ್ಸಾಮಾತಿ।

ಏವಂ ತಸ್ಸ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಕಥನಕಾಲೇ ಮಹಾಬಲಕಾಯೋ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ರೂಪಸಿರಿಂ ದಿಸ್ವಾ "ಅಮ್ಭೋ, ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಮನ್ತೇತಿ , ಕಿಂ ನು ಖೋ ಕಥೇಸಿ, ಏತೇಸಂ ಕಥಂ ಸುಣಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಮೇವ ಅಗಮಾಸಿ। ಪಣ್ಡಿತೋಪಿ ತಸ್ಸ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ "ನ ಮಂ 'ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ'ತಿ ಜಾನಾಸಿ। ನಾಹಂ ಅತ್ತಾನಂ ಮಾರೇತುಂ ದಸ್ಸಾಮಿ, ಮನ್ತೋ ತೇ , ದೇವ, ಭಿನ್ನೋ, ಕೇವಟ್ಟೇನ ಚ ತಯಾ ಚ ಹದಯೇನ ಚಿನ್ತಿತಂ ನ ಜಾತಂ, ಮುಖೇನ ಕಥಿತಮೇವ ಜಾತ"ನ್ತಿ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೨೭ಮೋಘಂ ತೇ ಗಜ್ಜಿತಂ ರಾಜ, ಭಿನ್ನಮನ್ತೋಸಿ ಖತ್ತಿಯ।
ದುಗ್ಗಣ್ಹೋಸಿ ತಯಾ ರಾಜಾ, ಖಳುಙ್ಕೇನೇವ ಸಿನ್ಧವೋ॥

೭೨೮"ತಿಣ್ಣೋ ಹಿಯ್ಯೋ ರಾಜಾ ಗಙ್ಗಂ, ಸಾಮಚ್ಚೋ ಸಪರಿಜ್ಜನೋ।
ಹಂಸರಾಜಂ ಯಥಾ ಧಙ್ಕೋ, ಅನುಜ್ಜವಂ ಪತಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಭಿನ್ನಮನ್ತೋಸೀತಿ** ಯೋ ತಯಾ ಕೇವಟ್ಟೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಯನಗಬ್ಭೇ ಮನ್ತೋ ಗಹಿತೋ, ತಂ ಮನ್ತಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ಮಾ ಸಞ್ಞಂ ಕರಿ, ಪಗೇವ ಸೋ ಮಯಾ ಞಾತೋ, ಭಿನ್ನಮನ್ತೋ ಅಸಿ ಜಾತೋ। **ದುಗ್ಗಣ್ಹೋಸಿ ತಯಾತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ತಯಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ಅಸ್ಸಖಳುಙ್ಕೇನ ಸಿನ್ಧವೋ ವಿಯ ದುಗ್ಗಣ್ಹೋಸಿ, ಖಳುಙ್ಕಂ ಆರುಳ್ಹೇನ ಜವಸಮ್ಪನ್ನಂ ಆಜಾನೀಯಂ ಆರುಯ್ಹ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ವಿಯ ಗಹೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಖಳುಙ್ಕೋ ವಿಯ ಹಿ ಕೇವಟ್ಟೋ, ತಂ ಆರುಳ್ಹಪುರಿಸೋ ವಿಯ ತ್ವಂ, ಜವಸಮ್ಪನ್ನೋ ಸಿನ್ಧವೋ ವಿಯ ಅಹಂ, ತಂ ಆರುಳ್ಹಪುರಿಸೋ ವಿಯ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾತಿ ದಸ್ಸೇತಿ। **ತಿಣ್ಣೋ ಹಿಯ್ಯೋತಿ** ಹಿಯ್ಯೋವ ಉತ್ತಿಣ್ಣೋ। ಸೋ ಚ ಖೋ ಸಾಮಚ್ಚೋ ಸಪರಿಜನೋ, ನ ಏಕಕೋವ ಪಲಾಯಿತ್ವಾ ಗತೋ। **ಅನುಜ್ಜವನ್ತಿ** ಸಚೇ ಪನ ತ್ವಂ ತಂ ಅನುಜವಿಸ್ಸಸಿ ಅನುಬನ್ಧಿಸ್ಸಸಿ, ಅಥ ಯಥಾ ಸುವಣ್ಣಹಂಸರಾಜಂ ಅನುಜವನ್ತೋ ಧಙ್ಕೋ ಅನ್ತರಾವ ಪತಿಸ್ಸತಿ, ಏವಂ ಪತಿಸ್ಸಸಿ, ಅನ್ತರಾವ ವಿನಾಸಂ ಪಾಪುಣಿಸ್ಸಸೀತಿ ವದತಿ।

ಇದಾನಿ ಸೋ ಅಛಮ್ಭಿತಕೇಸರಸೀಹೋ ವಿಯ ಉದಾಹರಣಂ ಆಹರನ್ತೋ ಆಹ -

೭೧೯"ಸಿಙ್ಗಾಲಾ ರತ್ತಿಭಾಗೇನ, ಫುಲ್ಲಂ ದಿಸ್ವಾನ ಕಿಂಸುಕಂ।
ಮಂಸಪೇಸೀತಿ ಮಞ್ಞನ್ತಾ, ಪರಿಬ್ಯೂಳ್ಹಾ ಮಿಗಾಧಮಾ॥

೭೨೦"ವೀತಿವತ್ತಾಸು ರತ್ತೀಸು, ಉಗ್ಗತಸ್ಮಿಂ ದಿವಾಕರೇ।
ಕಿಂ ಸುಕಂ ಫುಲ್ಲಿತಂ ದಿಸ್ವಾ, ಆಸಚ್ಛಿನ್ನಾ ಮಿಗಾಧಮಾ॥

೭೨೧"ಏವಮೇವ ತುವಂ ರಾಜ, ವೇದೇಹಂ ಪರಿವಾರಿಯ।
ಆಸಚ್ಛಿನ್ನೋ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ, ಸಿಙ್ಗಾಲಾ ಕಿಂಸುಕಂ ಯಥಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ದಿಸ್ವಾನಾತಿ** ಚನ್ದಾಲೋಕೇನ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ। **ಪರಿಬ್ಯೂಳ್ಹಾತಿ** ಪಾತೋವ ಮಂಸಪೇಸಿಂ ಖಾದಿತ್ವಾ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಾತಿ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಅಟ್ಠಂಸು। **ವೀತಿವತ್ತಾಸೂತಿ** ತೇ ಯಾಸು ಯಾಸು ರತ್ತೀಸು ಏವಂ ಅಟ್ಠಂಸು, ತಾಸು ತಾಸು ರತ್ತೀಸು ಅತೀತಾಸು। **ದಿಸ್ವಾತಿ** ಸೂರಿಯಾಲೋಕೇನ ಕಿಂಸುಕಂ ದಿಸ್ವಾ "ನ ಇದಂ ಮಂಸ"ನ್ತಿ ಞತ್ವಾ ಛಿನ್ನಾಸಾ ಹುತ್ವಾ ಪಲಾಯಿಂಸು। **ಸಿಙ್ಗಾಲಾತಿ** ಯಥಾ ಸಿಙ್ಗಾಲಾ ಕಿಂಸುಕಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಆಸಚ್ಛಿನ್ನಾ ಗತಾ, ಏವಂ ತುವಮ್ಪಿ ಇಧ ವೇದೇಹರಞ್ಞೋ ನತ್ಥಿಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಆಸಚ್ಛಿನ್ನೋ ಹುತ್ವಾ ಗಮಿಸ್ಸಸಿ, ಸೇನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಲಾಯಿಸ್ಸಸೀತಿ ದೀಪೇತಿ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ಅಛಮ್ಭಿತವಚನಂ ಸುತ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅಯಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಅತಿಸೂರೋ ಹುತ್ವಾ ಕಥೇಸಿ, ನಿಸ್ಸಂಸಯಂ ವೇದೇಹೋ ಪಲಾತೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಸೋ ಅತಿವಿಯ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ "ಪುಬ್ಬೇ ಮಯಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉದರಸಾಟಕಸ್ಸಪಿ ಅಸ್ಸಾಮಿಕಾ ಜಾತಾ, ಇದಾನಿ ತೇನ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಹತ್ಥಗತೋ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತೋ ಪಲಾಪಿತೋ, ಬಹುಸ್ಸ ವತ ನೋ ಅನತ್ಥಸ್ಸ ಕಾರಕೋ, ಉಭಿನ್ನಂ ಕತ್ತಬ್ಬಕಾರಣಂ ಇಮಸ್ಸೇವ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ತಸ್ಸ ಕಾರಣಂ ಕಾತುಂ ಆಣಾಪೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೨೨"ಇಮಸ್ಸ ಹತ್ಥೇ ಪಾದೇ ಚ, ಕಣ್ಣನಾಸಞ್ಚ ಛಿನ್ದಥ।
ಯೋ ಮೇ ಅಮಿತ್ತಂ ಹತ್ಥಗತಂ, ವೇದೇಹಂ ಪರಿಮೋಚಯಿ॥

೭೨೩"ಇಮಂ ಮಂಸಂವ ಪಾತಬ್ಯಂ, ಸೂಲೇ ಕತ್ವಾ ಪಚನ್ತು ನಂ।
ಯೋ ಮೇ ಅಮಿತ್ತಂ ಹತ್ಥಗತಂ, ವೇದೇಹಂ ಪರಿಮೋಚಯಿ॥

೭೨೪"ಯಥಾಪಿ ಆಸಭಂ ಚಮ್ಮಂ, ಪಥಬ್ಯಾ ವಿತನೀಯತಿ।
ಸೀಹಸ್ಸ ಅಥೋ ಬ್ಯಗ್ಘಸ್ಸ, ಹೋತಿ ಸಙ್ಕುಸಮಾಹತಂ॥

೭೩೫."ಏವಂ ತಂ ವಿತನಿತ್ವಾನ, ವೇಧಯಿಸ್ಸಾಮಿ ಸತ್ತಿಯಾ।
ಯೋ ಮೇ ಅಮಿತ್ತಂ ಹತ್ಥಗತಂ, ವೇದೇಹಂ ಪರಿಮೋಚಯೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಪಾತಬ್ಯನ್ತಿ** ಪಾಚಯಿತಬ್ಬಂ ಪಚಿತಬ್ಬಯುತ್ತಕಂ ಮಿಗಾದೀನಂ ಮಂಸಂ ವಿಯ ಇಮಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ಸೂಲೇ ಆವುಣಿತ್ವಾ ಪಚನ್ತು। **ಸೀಹಸ್ಸ ಅಥೋ ಬ್ಯಗ್ಘಸ್ಸಾತಿ** ಏತೇಸಞ್ಚ ಯಥಾ ಚಮ್ಮಂ ಸಙ್ಕುಸಮಾಹತಂ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಹೋತು। **ವೇಧಯಿಸ್ಸಾಮೀತಿ** ವಿಜ್ಝಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಹಸಿತಂ ಕತ್ವಾ "ಅಯಂ ರಾಜಾ ಅತ್ತನೋ ದೇವಿಯಾ ಚ ಬನ್ಧವಾನಞ್ಚ ಮಯಾ ಮಿಥಿಲಂ ಪಹಿತಭಾವಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ತೇನ ಮೇ ಇಮಂ ಕಮ್ಮಕಾರಣಂ ವಿಚಾರೇತಿ, ಕೋಧವಸೇನ ಖೋ ಪನ ಮಂ ಉಸುನಾ ವಾ ವಿಜ್ಝೇಯ್ಯ, ಅಞ್ಞಂ ವಾ ಅತ್ತನೋ ರುಚ್ಚನಕಂ ಕರೇಯ್ಯ, ಸೋಕಾತುರಂ ಇಮಂ ವೇದನಾಪ್ಪತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಹತ್ಥಿಪಿಟ್ಠೇಯೇವ ವಿಸಞ್ಞಿಂ ನಂ ನಿಪಜ್ಜಾಪೇತುಂ ತಂ ಕಾರಣಂ ಆರೋಚೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

೭೩೬."ಸಚೇ ಮೇ ಹತ್ಥೇ ಪಾದೇ ಚ, ಕಣ್ಣನಾಸಞ್ಚ ಛೇಚ್ಛಸಿ।
ಏವಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಸ್ಸ, ವೇದೇಹೋ ಛೇದಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೩೭."ಸಚೇ ಮೇ ಹತ್ಥೇ ಪಾದೇ ಚ, ಕಣ್ಣನಾಸಞ್ಚ ಛೇಚ್ಛಸಿ।
ಏವಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಿಯಾ, ವೇದೇಹೋ ಛೇದಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೩೮."ಸಚೇ ಮೇ ಹತ್ಥೇ ಪಾದೇ ಚ, ಕಣ್ಣನಾಸಞ್ಚ ಛೇಚ್ಛಸಿ।
ಏವಂ ನನ್ದಾಯ ದೇವಿಯಾ, ವೇದೇಹೋ ಛೇದಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೩೯."ಸಚೇ ಮೇ ಹತ್ಥೇ ಪಾದೇ ಚ, ಕಣ್ಣನಾಸಞ್ಚ ಛೇಚ್ಛಸಿ।
ಏವಂ ತೇ ಪುತ್ತದಾರಸ್ಸ, ವೇದೇಹೋ ಛೇದಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೪೦."ಸಚೇ ಮಂಸಂವ ಪಾತಬ್ಯಂ, ಸೂಲೇ ಕತ್ವಾ ಪಚಿಸ್ಸಸಿ।
ಏವಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಸ್ಸ, ವೇದೇಹೋ ಪಾಚಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೪೧."ಸಚೇ ಮಂಸಂವ ಪಾತಬ್ಯಂ, ಸೂಲೇ ಕತ್ವಾ ಪಚಿಸ್ಸಸಿ।
ಏವಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಿಯಾ, ವೇದೇಹೋ ಪಾಚಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೪೨."ಸಚೇ ಮಂಸಂವ ಪಾತಬ್ಯಂ, ಸೂಲೇ ಕತ್ವಾ ಪಚಿಸ್ಸಸಿ।
ಏವಂ ನನ್ದಾಯ ದೇವಿಯಾ, ವೇದೇಹೋ ಪಾಚಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೪೩."ಸಚೇ ಮಂಸಂವ ಪಾತಬ್ಯಂ, ಸೂಲೇ ಕತ್ವಾ ಪಚಿಸ್ಸಸಿ।
ಏವಂ ತೇ ಪುತ್ತದಾರಸ್ಸ, ವೇದೇಹೋ ಪಾಚಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೪೪."ಸಚೇ ಮಂ ವಿತನಿತ್ವಾನ, ವೇಧಯಿಸ್ಸಸಿ ಸತ್ತಿಯಾ।
ಏವಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಸ್ಸ, ವೇದೇಹೋ ವೇಧಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೪೫."ಸಚೇ ಮಂ ವಿತನಿತ್ವಾನ, ವೇಧಯಿಸ್ಸಸಿ ಸತ್ತಿಯಾ।

ಏವಂ ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಿಯಾ, ವೇದೇಹೋ ವೇಧಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೪೬. "ಸಚೇ ಮಂ ವಿತನಿತ್ವಾನ, ವೇಧಯಿಸ್ಸಸಿ ಸತ್ತಿಯಾ।
ಏವಂ ನನ್ದಾಯ ದೇವಿಯಾ, ವೇದೇಹೋ ವೇಧಯಿಸ್ಸತಿ॥

೭೪೭. "ಸಚೇ ಮಂ ವಿತನಿತ್ವಾನ, ವೇಧಯಿಸ್ಸಸಿ ಸತ್ತಿಯಾ।
ಏವಂ ತೇ ಪುತ್ತದಾರಸ್ಸ, ವೇದೇಹೋ ವೇಧಯಿಸ್ಸತಿ।
ಏವಂ ನೋ ಮನ್ತಿತಂ ರಹೋ, ವೇದೇಹೇನ ಮಯಾ ಸಹ॥

೭೪೮. "ಯಥಾಪಿ ಪಲಸತಂ ಚಮ್ಮಂ, ಕೋನ್ತಿಮನ್ತಾಸುನಿಟ್ಠಿತಂ।
ಉಪೇತಿ ತನುತಾಣಾಯ, ಸರಾನಂ ಪಟಿಹನ್ತವೇ॥

೭೪೯. "ಸುಖಾವಹೋ ದುಕ್ಖನುದೋ, ವೇದೇಹಸ್ಸ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ಮತಿಂ ತೇ ಪಟಿಹಞ್ಞಾಮಿ, ಉಸುಂ ಪಲಸತೇನ ವಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಭೇದಯಿಸ್ಸತೀತಿ** "ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಕಿರ ಚೂಳನಿನಾ ಹತ್ಥಪಾದಾ ಛಿನ್ನಾ"ತಿ ಸುತ್ವಾವ ಭೇದಯಿಸ್ಸತಿ। **ಪುತ್ತದಾರಸ್ಸಾತಿ** ಮಮ ಏಕಸ್ಸ ಛಿನ್ನನಪಚ್ಚಯಾ ತವ ದ್ವಿನ್ನಂ ಪುತ್ತಾನಞ್ಚೇವ ಅಗ್ಗಮಹೇಸಿಯಾ ಚಾತಿ ತಿಣ್ಣಮ್ಪಿ ಜನಾನಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ಭೇದಯಿಸ್ಸತಿ। **ಏವಂ ನೋ ಮನ್ತಿತಂ ರಹೋತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ಮಯಾ ಚ ವೇದೇಹರಾಜೇನ ಚ ಏವಂ ರಹಸಿ ಮನ್ತಿತಂ "ಯಂ ಯಂ ಇಧ ಮಯ್ಹಂ ಚೂಳನಿರಾಜಾ ಕಾರೇತಿ, ತಂ ತಂ ತತ್ಥ ತಸ್ಸ ಪುತ್ತದಾರಾನಂ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ। **ಪಲಸತನ್ತಿ** ಪಲಸತಪ್ಪಮಾಣಂ ಬಹೂ ಖಾರೇ ಖಾದಾಪೇತ್ವಾ ಮುದುಭಾವಂ ಉಪನೀತಂ ಚಮ್ಮಂ। **ಕೋನ್ತಿಮನ್ತಾಸುನಿಟ್ಠಿತನ್ತಿ** ಕೋನ್ತಿಮನ್ತಾ ವುಚ್ಚತಿ ಚಮ್ಮಕಾರಸತ್ಥಂ, ತಾಯ ಕನ್ತನಲಿಖಿತಾನಂ ವಸೇನ ಕತತ್ತಾ ಸುಟ್ಠು ನಿಟ್ಠಿತಂ। **ತನುತಾಣಾಯಾತಿ** ಯಥಾ ತಂ ಚಮ್ಮಂ ಸಙ್ಗಾಮೇ ಸರಾನಂ ಪಟಿಹನ್ತವೇ ಸರೀರತಾಣಂ ಉಪೇತಿ, ಸರೇ ಪಟಿಹನಿತ್ವಾ ಸರೀರಂ ರಕ್ಖತಿ। **ಸುಖಾವಹೋತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ಅಹಮ್ಪಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಞ್ಞೋ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತಾನಂ ವಾರಣತ್ಥೇನ ತಂ ಸರಪರಿತ್ತಾಣಚಮ್ಮಂ ವಿಯ ಸುಖಾವಹೋ। **ದುಕ್ಖನುದೋತಿ** ಕಾಯಿಕಸುಖಚೇತಸಿಕಸುಖಞ್ಚ ಆವಹಾಮಿ, ದುಕ್ಖಞ್ಚ ನುದೇಮಿ। **ಮತಿನ್ತಿ** ತಸ್ಮಾ ತವ ಮತಿಂ ಪಞ್ಞಂ ಉಸುಂ ತೇನ ಪಲಸತಚಮ್ಮೇನ ವಿಯ ಅತ್ತನೋ ಮತಿಯಾ ಪಟಿಹನಿಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಗಹಪತಿಪುತ್ತೋ ಕಿಂ ಕಥೇತಿ, ಯಥಾ ಕಿರ ಅಹಂ ಏತಸ್ಸ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಏವಂ ವೇದೇಹರಾಜಾ ಮಮ ಪುತ್ತದಾರಾನಂ ಕಮ್ಮಕಾರಣಂ ಕರಿಸ್ಸತಿ, ನ ಜಾನಾತಿ ಮಮ ಪುತ್ತದಾರಾನಂ ಆರಕ್ಖಸ್ಸ ಸುಸಂವಿಹಿತಭಾವಂ, 'ಇದಾನಿ ಮಾರೇಸ್ಸತೀ'ತಿ ಮರಣಭಯೇನ ವಿಲಪತಿ, ನಾಸ್ಸ ವಚನಂ ಸದ್ದಹಾಮೀ"ತಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಅಯಂ ಮಂ ಮರಣಭಯೇನ ಕಥೇತೀತಿ ಮಞ್ಞತಿ, ಜಾನಾಪೇಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ –

೭೫೦. "ಇಙ್ಘ ಪಸ್ಸ ಮಹಾರಾಜ, ಸುಞ್ಞಂ ಅನ್ತೇಪುರಂ ತವ।
ಓರೋಧಾ ಚ ಕುಮಾರಾ ಚ, ತವ ಮಾತಾ ಚ ಖತ್ತಿಯ।
ಉಮಙ್ಗಾ ನೀಹರಿತ್ವಾನ, ವೇದೇಹಸ್ಸುಪನಾಮಿತಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಉಮಙ್ಗಾತಿ** ಮಹಾರಾಜ, ಮಯಾ ಅತ್ತನೋ ಮಾಣವೇ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಪಾಸಾದಾ ಓತರಾಪೇತ್ವಾ ಜಙ್ಘಉಮಙ್ಗೇನ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಮಹಾಉಮಙ್ಗಾ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಬನ್ಧವಾ ತೇ ವೇದೇಹಸ್ಸ ಉಪನಾಮಿತಾತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಪಣ್ಡಿತೋ ಅತಿವಿಯ ದಳ್ಹಂ ಕತ್ವಾ ಕಥೇತಿ, ಮಯಾ ಚ ರತ್ತಿಭಾಗೇ ಗಙ್ಗಾಪಸ್ಸೇ ನನ್ದಾದೇವಿಯಾ ಸದ್ದೋ ವಿಯ ಸುತೋ, ಮಹಾಪಞ್ಞೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಕದಾಚಿ ಸಚ್ಚಂ ಭಣೇಯ್ಯಾ”ತಿ। ಸೋ ಉಪ್ಪನ್ನಬಲವಸೋಕೋಪಿ ಸತಿಂ ಉಪಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಅಸೋಚನ್ತೋ ವಿಯ ಏಕಂ ಅಮಚ್ಚಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ ಜಾನನತ್ಥಾಯ ಪೇಸೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ –

೭೫೧.“ಇಚ್ಛ ಅನ್ತೇಪುರಂ ಮಯ್ಹಂ, ಗನ್ತ್ವಾನ ವಿಚಿನಾಥ ನಂ।
ಯಥಾ ಇಮಸ್ಸ ವಚನಂ, ಸಚ್ಚಂ ವಾ ಯದಿ ವಾ ಮುಸಾ”ತಿ॥

ಸೋ ಸಪರಿವಾರೋ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಅನ್ತೋ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಹತ್ಥಪಾದೇ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಮುಖಞ್ಚ ಪಿದಹಿತ್ವಾ ನಾಗದನ್ತಕೇಸು ಓಲಗ್ಗಿತೇ ಅನ್ತೇಪುರಪಾಲಕೇ ಚ ಖುಜ್ಜವಾಮನಕಾದಯೋ ಚ ಭಾಜನಾನಿ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವಿಪ್ಪಕಿಣ್ಣಖಾದನೀಯಭೋಜನೀಯಞ್ಚ ರತನಘರದ್ವಾರಾನಿ ವಿವರಿತ್ವಾ ಕತರತನವಿಲೋಪಂ ವಿವಟದ್ವಾರಂ ಸಿರಿಗಬ್ಭಞ್ಚ ಯಥಾವಿವಟೇಹಿ ಏವ ವಾತಪಾನೇಹಿ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಚರಮಾನಂ ಕಾಕಗಣಞ್ಚ ಛಡ್ಡಿತಗಾಮಸದಿಸಂ ಸುಸಾನಭೂಮಿಯಂ ವಿಯ ಚ ನಿಸ್ಸಿರಿಕಂ ರಾಜನಿವೇಸನಞ್ಚ ದಿಸ್ವಾ ಪುನಾಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಆರೋಚೇನ್ತೋ ಆಹ –

೭೫೨.“ಏವಮೇತಂ ಮಹಾರಾಜ, ಯಥಾ ಆಹ ಮಹೋಸಧೋ।
ಸುಞ್ಞಂ ಅನ್ತೇಪುರಂ ಸಬ್ಬಂ, ಕಾಕಪಟ್ಟನಕಂ ಯಥಾ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಕಾಕಪಟ್ಟನಕಂ ಯಥಾ**ತಿ ಮಚ್ಛಗನ್ಧೇನ ಆಗತೇಹಿ ಕಾಕಗಣೇಹಿ ಸಮಾಕಿಣ್ಣೋ ಸಮುದ್ದತೀರೇ ಛಡ್ಡಿತಗಾಮಕೋ ವಿಯ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಚತುನ್ನಂ ಜನಾನಂ ಪಿಯವಿಪ್ಪಯೋಗಸಮ್ಭವೇನ ಸೋಕೇನ ಕಮ್ಪಮಾನೋ “ಇದಂ ಮಮ ದುಕ್ಖಂ ಗಹಪತಿಪುತ್ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉಪ್ಪನ್ನ”ನ್ತಿ ದಣ್ಡೇನ ಘಟ್ಟಿತೋ ಆಸೀವಿಸೋ ವಿಯ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಅತಿವಿಯ ಕುಜ್ಝಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ತಸ್ಸಾಕಾರಂ ದಿಸ್ವಾ “ಅಯಂ ರಾಜಾ ಮಹಾಯಸೋ ಕದಾಚಿ ಕೋಧವಸೇನ ‘ಕಿಂ ಮಮ ಏತೇಹೀ’ತಿ ಖತ್ತಿಯಮಾನೇನ ಮಂ ವಿಹೇಠೇಯ್ಯ, ಯಂನೂನಾಹಂ ನನ್ದಾದೇವಿಂ ಇಮಿನಾ ಅದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಂ ವಿಯ ಕರೋನ್ತೋ ತಸ್ಸಾ ಸರೀರವಣ್ಣಂ ವಣ್ಣೇಯ್ಯಂ। ಅಥ ಸೋ ತಂ ಅನುಸ್ಸರಿತ್ವಾ ‘ಸಚಾಹಂ ಮಹೋಸಧಂ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮಿ, ಏವರೂಪಂ ಇತ್ಥಿರತನಂ ನ ಲಭಿಸ್ಸಾಮಿ, ಅಮಾರೇನ್ತೋ ಪುನ ತಂ ಲಭಿಸ್ಸಾಮೀ’ತಿ ಅತ್ತನೋ ಭರಿಯಾಯ ಸಿನೇಹೇನ ನ ಕಿಞ್ಚಿ ಮಯ್ಹಂ ಕರಿಸ್ಸತೀ”ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಅನುರಕ್ಖಣತ್ಥಂ ಪಾಸಾದೇ ಠಿತೋವ ರತ್ತಕಮ್ಬಲನ್ತರಾ ಸುವಣ್ಣವಣ್ಣಂ ಬಾಹುಂ ನೀಹರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸಾ ಗತಮಗ್ಗಾಚಿಕ್ಖನವಸೇನ ವಣ್ಣೇನ್ತೋ ಆಹ –

೭೫೩.“ಇತೋ ಗತಾ ಮಹಾರಾಜ, ನಾರೀ ಸಬ್ಬಙ್ಗಸೋಭನಾ।
ಕೋಸಮ್ಬಫಲಕಸುಸ್ಸೋಣೀ, ಹಂಸಗಗ್ಗರಭಾಣಿನೀ॥

೭೫೪.“ಇತೋ ನೀತಾ ಮಹಾರಾಜ, ನಾರೀ ಸಬ್ಬಙ್ಗಸೋಭನಾ।
ಕೋಸೇಯ್ಯವಸನಾ ಸಾಮಾ, ಜಾತರೂಪಸುಮೇಖಲಾ॥

೭೫೫.“ಸುರತ್ತಪಾದಾ ಕಲ್ಯಾಣೀ, ಸುವಣ್ಣಮಣಿಮೇಖಲಾ।
ಪಾರೇವತಕ್ಖೀ ಸುತನೂ, ಬಿಮ್ಬೋಟ್ಠಾ ತನುಮಜ್ಝಿಮಾ॥

೭೫೬.“ಸುಜಾತಾ ಭುಜಲಟ್ಠೀವ, ವೇದೀವ ತನುಮಜ್ಝಿಮಾ।
ದೀಘಸ್ಸಾ ಕೇಸಾ ಅಸಿತಾ, ಈಸಕಗ್ಗಪವೇಲ್ಲಿತಾ॥

೭೫೭.“ಸುಜಾತಾ ಮಿಗಛಾಪಾವ, ಹೇಮನ್ತಗ್ಗಿಸಿಖಾರಿವ।

ನದೀವ ಗಿರಿದುಗ್ಗೇಸು, ಸಞ್ಛನ್ನಾ ಖುದ್ದವೇಳುಭಿ॥

೭೫೮“ನಾಗನಾಸೂರು ಕಲ್ಯಾಣೀ, ಪರಮಾ ತಿಮ್ಬರುತ್ಥನೀ।
ನಾತಿದೀಘಾ ನಾತಿರಸ್ಸಾ, ನಾಲೋಮಾ ನಾತಿಲೋಮಸಾ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಇತೋತಿ** ಉಮಙ್ಗಂ ದಸ್ಸೇತಿ। **ಕೋಸಮ್ಬುಫಲಕಸುಸ್ಸೋಣೀತಿ** ವಿಸಾಲಕಞ್ಚನಫಲಕಂ ವಿಯ ಸುನ್ದರಸೋಣೀ। **ಹಂಸಗಗ್ಗರಭಾಣಿನೀತಿ** ಗೋಚರತ್ಥಾಯ ವಿಚರನ್ತಾನಂ ಹಂಸಪೋತಕಾನಂ ವಿಯ ಗಗ್ಗರೇನ ಮಧುರೇನ ಸರೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ। **ಕೋಸೇಯ್ಯವಸನಾತಿ** ಕಞ್ಚನಖಚಿತಕೋಸೇಯ್ಯವತ್ಥವಸನಾ। **ಸಾಮಾತಿ** ಸುವಣ್ಣಸಾಮಾ। **ಪಾರೇವತಕ್ಖೀತಿ** ಪಞ್ಚಸು ಪಸಾದೇಸು ರತ್ತಟ್ಠಾನೇ ಪಾರೇವತಸಕುಣಸದಿಸಕ್ಖೀ। **ಸುತನೂತಿ** ಸೋಭನಸರೀರಾ। **ಬಿಮ್ಬೋಟ್ಠಾತಿ** ಬಿಮ್ಬಫಲಂ ವಿಯ ಸುರಞ್ಜಿತಮಟ್ಠೋಟ್ಠಪರಿಯೋಸಾನಾ। **ತನುಮಜ್ಝಿಮಾತಿ** ಕರಮಿತತನುಮಜ್ಝಿಮಾ। **ಸುಜಾತಾ ಭುಜಲಟ್ಠೀವಾತಿ** ವಿಜಮ್ಭನಕಾಲೇ ವಾತೇರಿತರತ್ತಪಲ್ಲವವಿಲಾಸಿನೀ ಸುಜಾತಾ ಭುಜಲತಾ ವಿಯ ವಿರೋಚತಿ। **ವೇದೀವಾತಿ** ಕಞ್ಚನವೇದಿ ವಿಯ ತನುಮಜ್ಝಿಮಾ। **ಈಸಕಗ್ಗಪವೇಲ್ಲಿತಾತಿ** ಈಸಕಂ ಅಗ್ಗೇಸು ಓನತಾ। ಈಸಕಗ್ಗಪವೇಲ್ಲಿತಾ ವಾ ನೇತ್ತಿಂಸಾಯ ಅಗ್ಗಂ ವಿಯ ವಿನತಾ।

ಮಿಗಛಾಪಾವಾತಿ ಪಬ್ಬತಸಾನುಮ್ಹಿ ಸುಜಾತಾ ಏಕವಸ್ಸಿಕಬ್ಯಗ್ಘಪೋತಿಕಾ ವಿಯ ವಿಲಾಸಕುತ್ತಿಯುತ್ತಾ। **ಹೇಮನ್ತಗ್ಗಿಸಿಖಾರಿವಾತಿ** ಓಭಾಸಸಮ್ಪನ್ನತಾಯ ಹೇಮನ್ತೇ ಅಗ್ಗಿಸಿಖಾ ವಿಯ ಸೋಭತಿ। **ಖುದ್ದವೇಳುಭೀತಿ** ಯಥಾ ಖುದ್ದಕೇಹಿ ಉದಕವೇಳೂಹಿ ಸಞ್ಛನ್ನಾ ನದೀ ಸೋಭತಿ, ಏವಂ ತನುಕಲೋಮಾಯ ಲೋಮರಾಜಿಯಾ ಸೋಭತಿ। **ಕಲ್ಯಾಣೀತಿ** ಛವಿಮಂಸಕೇಸನ್ಹಾರುಅಟ್ಠೀನಂ ವಸೇನ ಪಞ್ಚವಿಧೇನ ಕಲ್ಯಾಣೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಾ। **ಪರಮಾ ತಿಮ್ಬರುತ್ಥನೀತಿ** ತಿಮ್ಬರುತ್ಥನೀ ಪರಮಾ ಉತ್ತಮಾ, ಸುವಣ್ಣಫಲಕೇ ಠಪಿತಸುವಣ್ಣವಣ್ಣತಿಮ್ಬರುಫಲದ್ವಯಮಿವಸ್ಸಾ ಸುಸಣ್ಠಾನಸಮ್ಪನ್ನಂ ನಿರನ್ತರಂ ಥನಯುಗಲಂ।

ಏವಂ ಮಹಾಸತ್ತೇ ತಸ್ಸಾ ರೂಪಸಿರಿಂ ವಣ್ಣೇನ್ತೇವ ತಸ್ಸ ಸಾ ಪುಬ್ಬೇ ಅದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಾ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ, ಬಲವಸಿನೇಹಂ ಉಪ್ಪಾದೇಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಸಿನೇಹುಪ್ಪತ್ತಿಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಅನನ್ತರಂ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೫೯“ನನ್ದಾಯ ನೂನ ಮರಣೇನ, ನನ್ದಸಿ ಸಿರಿವಾಹನ।
ಅಹಞ್ಚ ನೂನ ನನ್ದಾ ಚ, ಗಚ್ಛಾಮ ಸಮಸಾಧನ”ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಸಿರಿವಾಹನಾತಿ** ಸಿರಿಸಮ್ಪನ್ನವಾಹನ ಮಹಾರಾಜ, ನೂನ ತ್ವಂ ಏವಂ ಉತ್ತಮರೂಪಧರಾಯ ನನ್ದಾಯ ಮರಣೇನ ನನ್ದಸೀತಿ ವದತಿ। **ಗಚ್ಛಾಮಾತಿ** ಸಚೇ ಹಿ ತ್ವಂ ಮಂ ಮಾರೇಸ್ಸಸಿ, ಏಕಂಸೇನೇವ ಅಮ್ಹಾಕಂ ರಾಜಾ ನನ್ದಂ ಮಾರೇಸ್ಸತಿ। ಇತಿ ನನ್ದಾ ಚ ಅಹಞ್ಚ ಯಮಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮ, ಯಮೋ ಅಮ್ಹೇ ಉಭೋ ದಿಸ್ವಾ ನನ್ದಂ ಮಯ್ಹಮೇವ ದಸ್ಸತಿ, ತಸ್ಸ ತುಯ್ಹಂ ಮಂ ಮಾರೇತ್ವಾ ತಾದಿಸಂ ಇತ್ಥಿರತನಂ ಅಲಭನ್ತಸ್ಸ ಕಿಂ ರಜ್ಜೇನ, ನಾಹಂ ಅತ್ತನೋ ಮರಣೇನ ಪರಿಹಾನಿಂ ಪಸ್ಸಾಮಿ, ದೇವಾತಿ।

ಇತಿ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಏತ್ತಕೇ ಠಾನೇ ನನ್ದಮೇವ ವಣ್ಣೇಸಿ, ನ ಇತರೇ ತಯೋ ಜನೇ। ಕಿಂಕಾರಣಾ? ಸತ್ತಾ ಹಿ ನಾಮ ಪಿಯಭರಿಯಾಸು ವಿಯ ಸೇಸೇಸು ಆಲಯಂ ನ ಕರೋನ್ತಿ, ಮಾತರಂ ವಾ ಸರನ್ತೋ ಪುತ್ತಧೀತರೋಪಿ ಸರಿಸ್ಸತೀತಿ ತಸ್ಮಾ ತಮೇವ ವಣ್ಣೇಸಿ, ರಾಜಮಾತರಂ ಪನ ಮಹಲ್ಲಿಕಾಭಾವೇನ ನ ವಣ್ಣೇಸಿ। ಞಾಣಸಮ್ಪನ್ನೇ ಮಹಾಸತ್ತೇ ಮಧುರಸ್ಸರೇನ ವಣ್ಣೇನ್ತೇಯೇವ ನನ್ದಾದೇವೀ ಆಗನ್ತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಪುರತೋ ಠಿತಾ ವಿಯ ಅಹೋಸಿ। ತತೋ ರಾಜಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಠಪೇತ್ವಾ ಮಹೋಸಧಂ ಅಞ್ಞೋ ಮಮ ಭರಿಯಂ ಆನೇತುಂ ಸಮತ್ಥೋ ನಾಮ ನತ್ಥೀ”ತಿ। ಅಥಸ್ಸ ನಂ ಸರನ್ತಸ್ಸ ಸೋಕೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜಿ। ಅಥ ನಂ ಮಹಾಸತ್ತೋ “ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಮಹಾರಾಜ, ದೇವೀ ಚ ತೇ ಪುತ್ತೋ ಚ ಮಾತಾ ಚ ತಯೋಪಿ ಆಗಚ್ಛಿಸ್ಸನ್ತಿ, ಮಮ ಗಮನಮೇವೇತ್ಥ ಪಮಾಣಂ, ತಸ್ಮಾ ತ್ವಂ ಅಸ್ಸಾಸಂ ಪಟಿಲಭ, ನರಿನ್ದಾ”ತಿ ರಾಜಾನಂ ಅಸ್ಸಾಸೇಸಿ। ಅಥ ರಾಜಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಅಹಂ ಅತ್ತನೋ ನಗರಂ ಸುರಕ್ಖಿತಂ ಸುಗೋಪಿತಂ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಇಮಂ ಉಪಕಾರಿನಗರಂ ಏತ್ತಕೇನ ಬಲವಾಹನೇನ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾವ ಠಿತೋ। ಅಯಂ ಪನ ಪಣ್ಡಿತೋ

ಏವಂ ಸುಗೋಪಿತಾಪಿ ಮಮ ನಗರಾ ದೇವಿಞ್ಚ ಮೇ ಪುತ್ತಞ್ಚ ಮಾತರಞ್ಚ ಆನೇತ್ವಾ ವೇದೇಹಸ್ಸ ದಾಪೇಸಿ। ಅಮ್ಹೇಸು ಚ ಏವಂ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ಠಿತೇಸ್ವೇವ ಏಕಸ್ಸಪಿ ಅಜಾನನ್ತಸ್ಸ ವೇದೇಹಂ ಸಸೇನಾವಾಹನಂ ಪಲಾಪೇಸಿ। ಕಿಂ ನು ಖೋ ದಿಬ್ಬಮಾಯಂ ಜಾನಾತಿ, ಉದಾಹು ಚಕ್ಖುಮೋಹನ"ನ್ತಿ। ಅಥ ನಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಆಹ -

೭೯೦"ದಿಬ್ಬಂ ಅಧೀಯಸೇ ಮಾಯಂ, ಅಕಾಸಿ ಚಕ್ಖುಮೋಹನಂ।
ಯೋ ಮೇ ಅಮಿತ್ತಂ ಹತ್ಥಗತಂ, ವೇದೇಹಂ ಪರಿಮೋಚಯೀ"ತಿ॥

ತಂ ಸುತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ಅಹಂ ದಿಬ್ಬಮಾಯಂ ಜಾನಾಮಿ, ಪಣ್ಡಿತಾ ಹಿ ನಾಮ ದಿಬ್ಬಮಾಯಂ ಉಗ್ಗಣ್ಹಿತ್ವಾ ಭಯೇ ಸಮ್ಪತ್ತೇ ಅತ್ತಾನಮ್ಪಿ ಪರಮ್ಪಿ ದುಕ್ಖತೋ ಮೋಚಯನ್ತಿಯೇವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಆಹ -

೭೯೧"ಅಧೀಯನ್ತಿ ಮಹಾರಾಜ, ದಿಬ್ಬಮಾಯಿಧ ಪಣ್ಡಿತಾ।
ತೇ ಮೋಚಯನ್ತಿ ಅತ್ತಾನಂ, ಪಣ್ಡಿತಾ ಮನ್ತಿನೋ ಜನಾ॥

೭೯೨"ಸನ್ತಿ ಮಾಣವಪುತ್ತಾ ಮೇ, ಕುಸಲಾ ಸನ್ಧಿಭೇದಕಾ।
ಯೇಸಂ ಕತೇನ ಮಗ್ಗೇನ, ವೇದಹೋ ಮಿಥಿಲಂ ಗತೋ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ದಿಬ್ಬಮಾಯಿಧಾ**ತಿ ದಿಬ್ಬಮಾಯಂ ಇಧ। **ಮಾಣವಪುತ್ತಾ**ತಿ ಉಪಟ್ಠಾಕತರುಣಯೋಧಾ। **ಯೇಸಂ ಕತೇನಾ**ತಿ ಯೇಹಿ ಕತೇನ। **ಮಗ್ಗೇನಾ**ತಿ ಅಲಙ್ಕತಉಮಙ್ಗೇನ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಅಲಙ್ಕತಉಮಙ್ಗೇನ ಕಿರ ಗತೋ, ಕೀದಿಸೋ ನು ಖೋ ಉಮಙ್ಗೋ"ತಿ ಉಮಙ್ಗಂ ದಟ್ಠುಕಾಮೋ ಅಹೋಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಇಚ್ಛಿತಂ ಞತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ "ರಾಜಾ ಉಮಙ್ಗಂ ದಟ್ಠುಕಾಮೋ, ದಸ್ಸೇಸ್ಸಾಮಿಸ್ಸ ಉಮಙ್ಗ"ನ್ತಿ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೯೩"ಇಙ್ಘ ಪಸ್ಸ ಮಹಾರಾಜ, ಉಮಙ್ಗಂ ಸಾಧು ಮಾಪಿತಂ।
ಹತ್ಥೀನಂ ಅಥ ಅಸ್ಸಾನಂ, ರಥಾನಂ ಅಥ ಪತ್ತಿನಂ।
ಆಲೋಕಭೂತಂ ತಿಟ್ಠನ್ತಂ, ಉಮಙ್ಗಂ ಸಾಧು ಮಾಪಿತ"ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಹತ್ಥೀನ**ನ್ತಿ ಇಟ್ಠಕಕಮ್ಮಚಿತ್ತಕಮ್ಮವಸೇನ ಕತಾನಂ ಏತೇಸಂ ಹತ್ಥಿಆದೀನಂ ಪನ್ತೀಹಿ ಉಪಸೋಭಿತಂ ಅಲಙ್ಕತದೇವಸಭಾಸದಿಸಂ ಏಕೋಭಾಸಂ ಹುತ್ವಾ ತಿಟ್ಠನ್ತಂ ಉಮಙ್ಗಂ ಪಸ್ಸ, ದೇವಾತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಮಮ ಪಞ್ಞಾಯ ಮಾಪಿತೇ ಚನ್ದಸ್ಸ ಚ ಸೂರಿಯಸ್ಸ ಚ ಉಟ್ಠಿತಟ್ಠಾನೇ ವಿಯ ಪಾಕಟೇ ಅಲಙ್ಕತಉಮಙ್ಗೇ ಅಸೀತಿಮಹಾದ್ವಾರಾನಿ ಚತುಸಟ್ಠಿಚೂಳದ್ವಾರಾನಿ ಏಕಸತಸಯನಗಬ್ಭೇ ಅನೇಕಸತದೀಪಗಬ್ಭೇ ಚ ಪಸ್ಸ, ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮಗ್ಗೋ ಸಮ್ಮೋದಮಾನೋ ಹುತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಬಲೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಉಪಕಾರಿನಗರಂ ಪವಿಸ, ದೇವಾ"ತಿ ನಗರದ್ವಾರಂ ವಿವರಾಪೇಸಿ। ರಾಜಾ ಏಕಸತರಾಜಪರಿವಾರೋ ನಗರಂ ಪಾವಿಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಪಾಸಾದಾ ಓರುಯ್ಹ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಸಪರಿವಾರಂ ಆದಾಯ ಉಮಙ್ಗಂ ಪಾವಿಸಿ। ರಾಜಾ ಅಲಙ್ಕತದೇವಸಭಂ ವಿಯ ಉಮಙ್ಗಂ ದಿಸ್ವಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಸ್ಸ ಗುಣೇ ವಣ್ಣೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೯೪"ಲಾಭಾ ವತ ವಿದೇಹಾನಂ, ಯಸ್ಸಿಮೇದಿಸಾ ಪಣ್ಡಿತಾ।
ಘರೇ ವಸನ್ತಿ ವಿಜಿತೇ, ಯಥಾ ತ್ವಂಸಿ ಮಹೋಸಧಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವಿದೇಹಾನನ್ತಿ** ಏವರೂಪಾನಂ ಪಣ್ಡಿತಾನಂ ಆಕರಸ್ಸ ಉಟ್ಠಾನಟ್ಠಾನಭೂತಸ್ಸ ವಿದೇಹಾನಂ ಜನಪದಸ್ಸ ಲಾಭಾ ವತ। **ಯಸ್ಸಿಮೇದಿಸಾತಿ** ಯಸ್ಸ ಇಮೇ ಏವರೂಪಾ ಪಣ್ಡಿತಾ ಉಪಾಯಕುಸಲಾ ಸನ್ತಿಕೇ ವಾ ಏಕಘರೇ ವಾ ಏಕಜನಪದೇ ವಾ ಏಕರಟ್ಠೇ ವಾ ವಸನ್ತಿ, ತಸ್ಸಪಿ ಲಾಭಾ ವತ। **ಯಥಾ ತ್ವಂಸೀತಿ** ಯಥಾ ತ್ವಂ ಅಸಿ, ತಾದಿಸೇನ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ಏಕರಟ್ಠೇ ವಾ ಏಕಜನಪದೇ ವಾ ಏಕನಗರೇ ವಾ ಏಕಘರೇ ವಾ ವಸಿತುಂ ಲಭನ್ತಿ। ತೇಸಂ ವಿದೇಹರಟ್ಠವಾಸೀನಞ್ಚೇವ ಮಿಥಿಲನಗರವಾಸೀನಞ್ಚ ತಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕತೋ ವಸಿತುಂ ಲಭನ್ತಾನಂ ಲಾಭಾ ವತಾತಿ ವದತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಏಕಸತಸಯನಗಬ್ಭೇ ದಸ್ಸೇತಿ। ಏಕಸ್ಸ ದ್ವಾರೇ ವಿವಟೇ ಸಬ್ಬೇಸಂ ವಿವರೀಯತಿ। ಏಕಸ್ಸ ದ್ವಾರೇ ಪಿದಹಿತೇ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಪಿಧೀಯತಿ। ರಾಜಾ ಉಮಙ್ಗಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಪುರತೋ ಗಚ್ಛತಿ, ಪಣ್ಡಿತೋ ಪನ ಪಚ್ಛತೋ। ಸಬ್ಬಾ ಸೇನಾ ಉಮಙ್ಗಮೇವ ಪಾವಿಸಿ। ರಾಜಾ ಉಮಙ್ಗತೋ ನಿಕ್ಖಮಿ। ಪಣ್ಡಿತೋ ತಸ್ಸ ನಿಕ್ಖನ್ತಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಸಯಂ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಅಞ್ಞೇಸಂ ನಿಕ್ಖಮಿತುಂ ಅದತ್ವಾ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ಪಿದಹನ್ತೋ ಆಣಿಂ ಅಕ್ಕಮಿ। ತಾವದೇವ ಅಸೀತಿಮಹಾದ್ವಾರಾನಿ ಚತುಸಟ್ಠಿಚೂಳದ್ವಾರಾನಿ ಏಕಸತಸಯನಗಬ್ಭದ್ವಾರಾನಿ ಅನೇಕಸತದೀಪಗಬ್ಭದ್ವಾರಾನಿ ಚ ಏಕಪ್ಪಹಾರೇನೇವ ಪಿದಹಿಂಸು। ಸಕಲೋ ಉಮಙ್ಗೋ ಲೋಕನ್ತರಿಯನಿರಯೋ ವಿಯ ಅನ್ಧಕಾರೋ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಜನೋ ಭೀತತಸಿತೋ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋ ಹಿಯ್ಯೋ ಉಮಙ್ಗಂ ಪವಿಸನ್ತೋ ಯಂ ಖಗ್ಗಂ ವಾಲುಕೇ ಠಪೇಸಿ, ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಭೂಮಿತೋ ಅಟ್ಠಾರಸಹತ್ಥುಬ್ಬೇಧಂ ಆಕಾಸಂ ಉಲ್ಲಙ್ಘಿತ್ವಾ ಓರುಯ್ಹ ರಾಜಾನಂ ಹತ್ಥೇ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಸಿಂ ಉಗ್ಗಿರಿತ್ವಾ ತಾಸೇತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ರಜ್ಜಂ ಕಸ್ಸ ರಜ್ಜ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ ಭೀತೋ "ತುಯ್ಹಮೇವ ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಅಭಯಂ ಮೇ ದೇಹೀ"ತಿ ಆಹ। "ಮಾ ಭಾಯಿತ್ಥ, ಮಹಾರಾಜ, ನಾಹಂ ತಂ ಮಾರೇತುಕಾಮತಾಯ ಖಗ್ಗಂ ಪರಾಮಸಿಂ, ಮಮ ಪಞ್ಞಾನುಭಾವಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ಪರಾಮಸಿ"ನ್ತಿ ಖಗ್ಗಂ ರಞ್ಞೋ ಅದಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಖಗ್ಗಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಠಿತಂ "ಮಹಾರಾಜ, ಸಚೇ ಮಂ ಮಾರೇತುಕಾಮೋಸಿ, ಇದಾನೇವ ಇಮಿನಾ ಖಗ್ಗೇನ ಮಾರೇಹಿ। ಅಥ ಅಭಯಂ ದಾತುಕಾಮೋ, ಅಭಯಂ ದೇಹೀ"ತಿ ಆಹ। "ಪಣ್ಡಿತ, ಮಯಾ ತುಯ್ಹಮ್ಪಿ ಅಭಯಂ ದಿನ್ನಮೇವ, ತ್ವಂ ಮಾ ಚಿನ್ತಯೀ"ತಿ ಅಸಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಉಭೋಪಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಅದುಬ್ಭಾಯ ಸಪಥಂ ಕರಿಂಸು।

ಅಥ ರಾಜಾ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಆಹ - "ಪಣ್ಡಿತ, ಏವಂ ಞಾಣಬಲಸಮ್ಪನ್ನೋ ಹುತ್ವಾ ರಜ್ಜಂ ಕಸ್ಮಾ ನ ಗಣ್ಹಾಸೀ"ತಿ? "ಮಹಾರಾಜ, ಅಹಂ ಇಚ್ಛಮಾನೋ ಅಜ್ಜೇವ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ರಾಜಾನೋ ಮಾರೇತ್ವಾ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹೇಯ್ಯಂ, ಪರಂ ಮಾರೇತ್ವಾ ಚ ಯಸಗ್ಗಹಣಂ ನಾಮ ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ ನ ಪಸತ್ಥ"ನ್ತಿ। "ಪಣ್ಡಿತ, ಮಹಾಜನೋ ದ್ವಾರಂ ಅಲಭಮಾನೋ ಪರಿದೇವತಿ, ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಜೀವಿತದಾನಂ ದೇಹೀ"ತಿ । ಸೋ ದ್ವಾರಂ ವಿವರಿ, ಸಕಲೋ ಉಮಙ್ಗೋ ಏಕೋಭಾಸೋ ಅಹೋಸಿ। ಮಹಾಜನೋ ಅಸ್ಸಾಸಂ ಪಟಿಲಭಿ। ಸಬ್ಬೇ ರಾಜಾನೋ ಅತ್ತನೋ ಸೇನಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗಮಿಂಸು। ಸೋ ರಞ್ಞಾ ಸದ್ಧಿಂ ವಿಸಾಲಮಾಳಕೇ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ತೇ ರಾಜಾನೋ ಆಹಂಸು "ಪಣ್ಡಿತ, ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಜೀವಿತಂ ಲದ್ಧಂ, ಸಚೇ ಮುಹುತ್ತಂ ಉಮಙ್ಗದ್ವಾರಂ ನ ವಿವರಿತ್ಥ, ಸಬ್ಬೇಸಂ ನೋ ತತ್ಥೇವ ಮರಣಂ ಅಭವಿಸ್ಸಾ"ತಿ। "ನ ಮಹಾರಾಜಾನೋ ಇದಾನೇವ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಮಞ್ಞೇವ ನಿಸ್ಸಾಯ ಜೀವಿತಂ ಲದ್ಧಂ, ಪುಬ್ಬೇಪಿ ಲದ್ಧಂಯೇವಾ"ತಿ। "ಕದಾ, ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ? "ಠಪೇತ್ವಾ ಅಮ್ಹಾಕಂ ನಗರಂ ಸಕಲಜಮ್ಬುದೀಪೇ ರಜ್ಜಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಉಯ್ಯಾನೇ ಜಯಪಾನಂ ಪಾತುಂ ಸುರಾಯ ಪಟಿಯತ್ತಕಾಲಂ ಸರಥಾ"ತಿ? "ಆಮ, ಪಣ್ಡಿತಾ"ತಿ। ತದಾ ಏಸ ರಾಜಾ ಕೇವಟ್ಟೇನ ಸದ್ಧಿಂ ದುಮ್ಮನ್ತಿತೇನ ವಿಸಯೋಜಿತಾಯ ಸುರಾಯ ಚೇವ ಮಚ್ಛಮಂಸೇಹಿ ಚ ತುಮ್ಹೇ ಮಾರೇತುಂ ಕಿಚ್ಚಮಕಾಸಿ। ಅಥಾಹಂ "ಮಾದಿಸೇ ಪಣ್ಡಿತೇ ಧರಮಾನೇ ಇಮೇ ಅನಾಥಮರಣಂ ಮಾ ಮರನ್ತೂ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಯೋಧೇ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬಭಾಜನಾನಿ ಭಿನ್ದಾಪೇತ್ವಾ ಏತೇಸಂ ಮನ್ತಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಜೀವಿತದಾನಂ ಅದಾಸಿನ್ತಿ।

ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಉಬ್ಬಿಗ್ಗಮಾನಸಾ ಹುತ್ವಾ ಚೂಳನಿರಾಜಾನಂ ಪುಚ್ಛಿಂಸು "ಸಚ್ಚಂ ಕಿರ, ಮಹಾರಾಜಾ"ತಿ? "ಆಮ, ಮಯಾ ಕೇವಟ್ಟಸ್ಸ ಕಥಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಕತಂ, ಸಚ್ಚಮೇವ ಪಣ್ಡಿತೋ ಕಥೇತೀ"ತಿ। ತೇ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಆಲಿಙ್ಗಿತ್ವಾ "ಪಣ್ಡಿತ, ತ್ವಂ ಸಬ್ಬೇಸಂ ನೋ ಪತಿಟ್ಠಾ ಜಾತೋ, ತಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಮಯಂ ಜೀವಿತಂ ಲಭಿಮ್ಹಾ"ತಿ ಸಬ್ಬಪಸಾಧನೇಹಿ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಪೂಜಂ

ಕರಿಂಸು। ಪಣ್ಡಿತೋ ರಾಜಾನಂ ಆಹ - “ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಪಾಪಮಿತ್ತಸಂಸಗ್ಗಸ್ಸೇವ ಏಸ ದೋಸೋ, ಇಮೇ ರಾಜಾನೋ ಖಮಾಪೇಥಾ”ತಿ। ರಾಜಾ “ಮಯಾ ದುಪ್ಪುರಿಸಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಏವರೂಪಂ ಕತಂ, ಏಸ ಮಯ್ಹಂ ದೋಸೋ, ಖಮಥ ಮೇ ದೋಸಂ, ಪುನ ಏವರೂಪಂ ನ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಖಮಾಪೇಸಿ। ತೇ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಅಚ್ಚಯಂ ದೇಸೇತ್ವಾ ಸಮಗ್ಗಾ ಸಮ್ಮೋದಮಾನಾ ಅಹೇಸುಂ। ಅಥ ರಾಜಾ ಬಹೂನಿ ಖಾದನೀಯಭೋಜನೀಯಗನ್ಧಮಾಲಾದೀನಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಸಬ್ಬೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸತ್ತಾಹಂ ಉಮಙ್ಗೇಯೇವ ಕೀಳಿತ್ವಾ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಮಹಾಸಕ್ಕಾರಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಏಕಸತರಾಜಪರಿವುತೋ ಮಹಾತಲೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಿಕೇ ವಸಾಪೇತುಕಾಮತಾಯ ಆಹ -

೭೬೫.“ವುತ್ತಿಞ್ಚ ಪರಿಹಾರಞ್ಚ, ದಿಗುಣಂ ಭತ್ತವೇತನಂ।
ದದಾಮಿ ವಿಪುಲೇ ಭೋಗೇ, ಭುಞ್ಜ ಕಾಮೇ ರಮಸ್ಸು ಚ।
ಮಾ ವಿದೇಹಂ ಪಚ್ಚಗಮಾ, ಕಿಂ ವಿದೇಹೋ ಕರಿಸ್ಸತೀ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ವುತ್ತಿ**ನ್ತಿ ಯಸನಿಸ್ಸಿತಂ ಜೀವಿತವುತ್ತಿಂ। **ಪರಿಹಾರ**ನ್ತಿ ಗಾಮನಿಗಮದಾನಂ। **ಭತ್ತ**ನ್ತಿ ನಿವಾಪಂ। **ವೇತನ**ನ್ತಿ ಪರಿಬ್ಬಯಂ। **ಭೋಗೇ**ತಿ ಅಞ್ಞೇಪಿ ತೇ ವಿಪುಲೇ ಭೋಗೇ ದದಾಮಿ।

ಪಣ್ಡಿತೋ ತಂ ಪಟಿಕ್ಖಿಪನ್ತೋ ಆಹ -

೭೬೬.“ಯೋ ಚಜೇಥ ಮಹಾರಾಜ, ಭತ್ತಾರಂ ಧನಕಾರಣಾ।
ಉಭಿನ್ನಂ ಹೋತಿ ಗಾರಯ್ಹೋ, ಅತ್ತನೋ ಚ ಪರಸ್ಸ ಚ।
ಯಾವ ಜೀವೇಯ್ಯ ವೇದೇಹೋ, ನಾಞ್ಞಸ್ಸ ಪುರಿಸೋ ಸಿಯಾ॥

೭೬೭.“ಯೋ ಚಜೇಥ ಮಹಾರಾಜ, ಭತ್ತಾರಂ ಧನಕಾರಣಾ।
ಉಭಿನ್ನಂ ಹೋತಿ ಗಾರಯ್ಹೋ, ಅತ್ತನೋ ಚ ಪರಸ್ಸ ಚ।
ಯಾವ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ ವೇದೇಹೋ, ನಾಞ್ಞಸ್ಸ ವಿಜಿತೇ ವಸೇ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಅತ್ತನೋ ಚ ಪರಸ್ಸ ಚಾ**ತಿ ಏವರೂಪಞ್ಹಿ “ಧನಕಾರಣಾ ಮಯಾ ಅತ್ತನೋ ಭತ್ತಾರಂ ಪರಿಚ್ಚಜನ್ತೇನ ಪಾಪಂ ಕತ”ನ್ತಿ ಅತ್ತಾಪಿ ಅತ್ತಾನಂ ಗರಹತಿ, “ಇಮಿನಾ ಧನಕಾರಣಾ ಅತ್ತನೋ ಭತ್ತಾ ಪರಿಚ್ಚತ್ತೋ, ಪಾಪಧಮ್ಮೋ ಅಯ”ನ್ತಿ ಪರೋಪಿ ಗರಹತಿ। ತಸ್ಮಾ ನ ಸಕ್ಕಾ ತಸ್ಮಿಂ ಧರನ್ತೇ ಮಯಾ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ವಿಜಿತೇ ವಸಿತುನ್ತಿ।

ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ ಆಹ - “ತೇನ ಹಿ, ಪಣ್ಡಿತ, ತವ ರಞ್ಞೋ ದಿವಙ್ಗತಕಾಲೇ ಇಧಾಗನ್ತುಂ ಪಟಿಞ್ಞಂ ದೇಹೀ”ತಿ। ಸೋ “ಸಾಧು, ದೇವ, ಅಹಂ ಜೀವನ್ತೋ ಆಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ಆಹ। ಅಥಸ್ಸ ರಾಜಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಮಹಾಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಚ್ಚಯೇನ ಪುನ ಆಪುಚ್ಛನಕಾಲೇ “ಅಹಂ ತೇ, ಪಣ್ಡಿತ, ಇದಞ್ಚಿದಞ್ಚ ದಮ್ಮೀ”ತಿ ವದನ್ತೋ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೬೮.“ದಮ್ಮಿ ನಿಕ್ಖಸಹಸ್ಸಂ ತೇ, ಗಾಮಾಸೀತಿಞ್ಚ ಕಾಸಿಸು।
ದಾಸಿಸತಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ, ದಮ್ಮಿ ಭರಿಯಾಸತಞ್ಚ ತೇ।
ಸಬ್ಬಂ ಸೇನಙ್ಗಮಾದಾಯ, ಸೋತ್ಥಿಂ ಗಚ್ಛ ಮಹೋಸಧಾ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ನಿಕ್ಖಸಹಸ್ಸ**ನ್ತಿ ಪಞ್ಚಸುವಣ್ಣೇನ ನಿಕ್ಖೇನ ನಿಕ್ಖಾನಂ ಸಹಸ್ಸಂ। **ಗಾಮಾ**ತಿ ಯೇ ಗಾಮಾ ಸಂವಚ್ಛರೇ ಸಂವಚ್ಛರೇ ಸಹಸ್ಸಸಹಸ್ಸುಟ್ಠಾನಕಾ, ತೇ ಚ ಗಾಮೇ ತೇ ದಮ್ಮಿ। **ಕಾಸಿಸೂ**ತಿ ಕಾಸಿರಟ್ಠೇ। ತಂ ವಿದೇಹರಟ್ಠಸ್ಸ ಆಸನ್ನಂ, ತಸ್ಮಾ ತತ್ಥಸ್ಸ ಅಸೀತಿಗಾಮೇ ಅದಾಸಿ।

ಸೋಪಿ ರಾಜಾನಂ ಆಹ - “ಮಹಾರಾಜ, ತುಮ್ಹೇ ಬನ್ಧವಾನಂ ಮಾ ಚಿನ್ತಯಿತ್ಥ, ಅಹಂ ಮಮ ರಞ್ಞೋ ಗಮನಕಾಲೇಯೇವ ‘ಮಹಾರಾಜ, ನನ್ದಾದೇವಿಂ ಮಾತುಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಯ್ಯಾಸಿ, ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಂ ಕನಿಟ್ಠಟ್ಠಾನೇ’ತಿ ವತ್ವಾ ಧೀತಾಯ ತೇ ಅಭಿಸೇಕಂ ದಾಪೇತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿಂ, ಮಾತರಞ್ಚ ದೇವಿಞ್ಚ ಪುತ್ತಞ್ಚ ಸೀಘಮೇವ ಪೇಸೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ। ಸೋ “ಸಾಧು, ಪಣ್ಡಿತಾ”ತಿ ಅತ್ತನೋ ಧೀತು ದಾತಬ್ಬಾನಿ ದಾಸಿದಾಸವತ್ಥಾಲಙ್ಕಾರಸುವಣ್ಣಹಿರಞ್ಞಅಲಙ್ಕತಹತ್ಥಿಅಸ್ಸರಥಾದೀನಿ “ಇಮಾನಿ ತಸ್ಸಾ ದದೇಯ್ಯಾಸೀ”ತಿ ಮಹಾಸತ್ತಂ ಪಟಿಚ್ಛಾಪೇತ್ವಾ ಸೇನಾವಾಹನಸ್ಸ ಕತ್ತಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ವಿಚಾರೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೬೯“ಯಾವ ದದನ್ತು ಹತ್ಥೀನಂ, ಅಸ್ಸಾನಂ ದಿಗುಣಂ ವಿಧಂ।
ತಪ್ಪೇನ್ತು ಅನ್ನಪಾನೇನ, ರಥಿಕೇ ಪತ್ತಿಕಾರಕೇ”ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಯಾವಾ**ತಿ ನ ಕೇವಲಂ ದಿಗುಣಮೇವ, ಯಾವ ಪಹೋತಿ, ತಾವ ಹತ್ಥೀನಞ್ಚ ಅಸ್ಸಾನಞ್ಚ ಯವಗೋಧುಮಾದಿವಿಧಂ ದೇಥಾತಿ ವದತಿ। **ತಪ್ಪೇನ್ತೂ**ತಿ ಯತ್ತಕೇನ ತೇ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಅಕಿಲನ್ತಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ತತ್ತಕಂ ದೇನ್ತಾ ತಪ್ಪೇನ್ತು।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ವತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಉಯ್ಯೋಜೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೭೦“ಹತ್ಥೀ ಅಸ್ಸೇ ರಥೇ ಪತ್ತೀ, ಗಚ್ಛೇವಾದಾಯ ಪಣ್ಡಿತ।
ಪಸ್ಸತು ತಂ ಮಹಾರಾಜಾ, ವೇದೇಹೋ ಮಿಥಿಲಂ ಗತ”ನ್ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಮಿಥಿಲಂ ಗತ**ನ್ತಿ ಸೋತ್ಥಿನಾ ತಂ ಮಿಥಿಲನಗರಂ ಸಮ್ಪತ್ತಂ ಪಸ್ಸತು।

ಇತಿ ಸೋ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಮಹನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿ। ತೇಪಿ ಏಕಸತರಾಜಾನೋ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಬಹುಂ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಅದಂಸು। ತೇಸಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಉಪನಿಕ್ಖಿತ್ತಕಪುರಿಸಾಪಿ ಪಣ್ಡಿತಮೇವ ಪರಿವಾರಯಿಂಸು। ಸೋ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ಪರಿವುತೋ ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇಯೇವ ಚೂಳನಿರಞ್ಞಾ ದಿನ್ನಗಾಮತೋ ಆಯಂ ಆಹರಾಪೇತುಂ ಪುರಿಸೇ ಪೇಸೇತ್ವಾ ವಿದೇಹರಟ್ಠಂ ಸಮ್ಪಾಪುಣಿ। ಸೇನಕೋಪಿ ಕಿನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಅತ್ತನೋ ಪುರಿಸಂ ಠಪೇಸಿ “ಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ಪುನ ಆಗಮನಂ ವಾ ಅನಾಗಮನಂ ವಾ ಜಾನಿತ್ವಾ ಯಸ್ಸ ಕಸ್ಸಚಿ ಆಗಮನಞ್ಚ ಮಯ್ಹಂ ಆರೋಚೇಯ್ಯಾಸೀ”ತಿ। ಸೋ ತಿಯೋಜನಮತ್ಥಕೇಯೇವ ಮಹಾಸತ್ತಂ ದಿಸ್ವಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ “ಪಣ್ಡಿತೋ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ಆಗಚ್ಛತೀ”ತಿ ಸೇನಕಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸಿ। ಸೋ ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಕುಲಂ ಅಗಮಾಸಿ । ರಾಜಾಪಿ ಪಾಸಾದತಲೇ ಠಿತೋ ವಾತಪಾನೇನ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಮಹತಿಂ ಸೇನಂ ದಿಸ್ವಾ “ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸೇನಾ ಮನ್ದಾ, ಅಯಂ ಅತಿವಿಯ ಮಹತೀ ಸೇನಾ ದಿಸ್ಸತಿ, ಕಿಂ ನು ಖೋ ಚೂಳನಿರಾಜಾ ಆಗತೋ ಸಿಯಾ”ತಿ ಭೀತತಸಿತೋ ತಮತ್ಥಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೋ ಆಹ -

೭೭೧“ಹತ್ಥೀ ಅಸ್ಸಾ ರಥಾ ಪತ್ತೀ, ಸೇನಾ ಪದಿಸ್ಸತೇ ಮಹಾ।
ಚತುರಙ್ಗಿನೀ ಭೀಸರೂಪಾ, ಕಿಂ ನು ಮಞ್ಞಸಿ ಪಣ್ಡಿತಾ”ತಿ॥

ಅಥಸ್ಸ ಸೇನಕೋ ತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೭೨“ಆನನ್ದೋ ತೇ ಮಹಾರಾಜ, ಉತ್ತಮೋ ಪಟಿದಿಸ್ಸತಿ।
ಸಬ್ಬಂ ಸೇನಙ್ಗಮಾದಾಯ, ಸೋತ್ಥಿಂ ಪತ್ತೋ ಮಹೋಸಧೋ”ತಿ॥

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಆಹ - “ಸೇನಕ, ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸೇನಾ ಮನ್ದಾ, ಅಯಂ ಪನ ಮಹತೀ”ತಿ। “ಮಹಾರಾಜ, ಚೂಳನಿರಾಜಾ ತೇನ ಪಸಾದಿತೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ತೇನಸ್ಸ ಪಸನ್ನೇನ ದಿನ್ನಾ ಭವಿಸ್ಸತೀ”ತಿ। ರಾಜಾ ನಗರೇ ಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇಸಿ “ನಗರಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ

ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಪಚ್ಚುಗ್ಗಮನಂ ಕರೋನ್ತೂ"ತಿ। ನಾಗರಾ ತಥಾ ಕರಿಂಸು। ಪಣ್ಡಿತೋ ನಗರಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ರಾಜಕುಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ಅಥ ನಂ ರಾಜಾ ಉಟ್ಠಾಯ ಆಲಿಙ್ಗಿತ್ವಾ ಪಲ್ಲಙ್ಕವರಗತೋ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಕರೋನ್ತೋ ಆಹ -

೭೭೩."ಯಥಾ ಪೇತಂ ಸುಸಾನಸ್ಮಿಂ, ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಚತುರೋ ಜನಾ।
ಏವಂ ಕಪಿಲಯ್ಯೇ ತ್ಯಮ್ಹ, ಛಡ್ಡಯಿತ್ವಾ ಇಧಾಗತಾ॥

೭೭೪."ಅಥ ತ್ವಂ ಕೇನ ವಣ್ಣೇನ, ಕೇನ ವಾ ಪನ ಹೇತುನಾ।
ಕೇನ ವಾ ಅತ್ಥಜಾತೇನ, ಅತ್ತಾನಂ ಪರಿಮೋಚಯೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಚತುರೋ ಜನಾ**ತಿ ಪಣ್ಡಿತ, ಯಥಾ ನಾಮ ಕಾಲಕತಂ ಚತುರೋ ಜನಾ ಮಞ್ಚಕೇನ ಸುಸಾನಂ ನೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಅನಪೇಕ್ಖಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿ, ಏವಂ ಕಪಿಲಯ್ಯೇ ರಟ್ಠೇ ತಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಮಯಂ ಇಮಾಗತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕೇನ ವಣ್ಣೇನಾ**ತಿ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ। **ಹೇತುನಾ**ತಿ ಪಚ್ಚಯೇನ। **ಅತ್ಥಜಾತೇನಾ**ತಿ ಅತ್ಥೇನ। **ಅತ್ತಾನಂ ಪರಿಮೋಚಯೀ**ತಿ ಅಮಿತ್ತಹತ್ಥಗತೋ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ಪಚ್ಚಯೇನ ಕೇನ ಅತ್ಥೇನ ತ್ವಂ ಅತ್ತಾನಂ ಪರಿಮೋಚೇಸೀತಿ ಪುಚ್ಛತಿ।

ತತೋ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಆಹ -

೭೭೫."ಅತ್ಥಂ ಅತ್ಥೇನ ವೇದೇಹ, ಮನ್ತಂ ಮನ್ತೇನ ಖತ್ತಿಯ।
ಪರಿವಾರಯಿಂ ರಾಜಾನಂ, ಜಮ್ಬುದೀಪಂವ ಸಾಗರೋ"ತಿ॥

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಅಹಂ, ಮಹಾರಾಜ, ತೇನ ಚಿನ್ತಿತಂ ಅತ್ಥಂ ಅತ್ತನೋ ಚಿನ್ತಿತೇನ ಅತ್ಥೇನ, ತೇನ ಚ ಮನ್ತಿತಂ ಮನ್ತಂ ಅತ್ತನೋ ಮನ್ತಿತೇನ ಮನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇಸಿಂ। ನ ಕೇವಲಞ್ಚ ಏತ್ತಕಮೇವ, ಏಕಸತರಾಜಪರಿವಾರಂ ಪನ ತಂ ರಾಜಾನಂ ಜಮ್ಬುದೀಪಂ ಸಾಗರೋ ವಿಯ ಪರಿವಾರಯಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಸಬ್ಬಂ ಅತ್ತನೋ ಕತಕಮ್ಮಂ ವಿತ್ಥಾರೇತ್ವಾ ಕಥೇಸಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಅತಿವಿಯ ತುಸ್ಸಿ। ಅಥಸ್ಸ ಪಣ್ಡಿತೋ ಚೂಳನಿರಞ್ಞಾ ಅತ್ತನೋ ದಿನ್ನಂ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಆಚಿಕ್ಖನ್ತೋ ಆಹ -

೭೭೬."ದಿನ್ನಂ ನಿಕ್ಖಸಹಸ್ಸಂ ಮೇ, ಗಾಮಾಸೀತಿ ಚ ಕಾಸಿಸು।
ದಾಸಿಸತಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ, ದಿನ್ನಂ ಭರಿಯಾಸತಞ್ಚ ಮೇ।
ಸಬ್ಬಂ ಸೇನಙ್ಗಮಾದಾಯ, ಸೋತ್ಥಿನಾಮ್ಹಿ ಇಧಾಗತೋ"ತಿ॥

ತತೋ ರಾಜಾ ಅತಿವಿಯ ತುಟ್ಠಪಹಟ್ಠೋ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಗುಣಂ ವಣ್ಣೇನ್ತೋ ತಮೇವ ಉದಾನಂ ಉದಾನೇಸಿ -

೭೭೭."ಸುಸುಖಂ ವತ ಸಂವಾಸೋ, ಪಣ್ಡಿತೇಹೀತಿ ಸೇನಕ।
ಪಕ್ಖೀವ ಪಞ್ಜರೇ ಬದ್ಧೇ ಮಚ್ಛೇ ಜಾಲಗತೇರಿವ।
ಅಮಿತ್ತಹತ್ಥತ್ತಗತೇ, ಮೋಚಯೀ ನೋ ಮಹೋಸಧೋ"ತಿ॥

ಸೇನಕೋಪಿ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ತೋ ತಮೇವ ಗಾಥಮಾಹ -

೭೭೮."ಏವಮೇತಂ ಮಹಾರಾಜ, ಪಣ್ಡಿತಾ ಹಿ ಸುಖಾವಹಾ।
ಪಕ್ಖೀವ ಪಞ್ಜರೇ ಬದ್ಧೇ, ಮಚ್ಛೇ ಜಾಲಗತೇರಿವ।
ಅಮಿತ್ತಹತ್ಥತ್ತಗತೇ, ಮೋಚಯೀ ನೋ ಮಹೋಸಧೋ"ತಿ॥

ಅಥ ರಾಜಾ ನಗರೇ ಭೇರಿಂ ಚರಾಪೇತ್ವಾ "ಸತ್ತಾಹಂ ಮಹಾಛಣಂ ಕರೋನ್ತು, ಯೇಸಂ ಮಯಿ ಸಿನೇಹೋ ಅತ್ಥಿ, ತೇ ಸಬ್ಬೇ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾರಂ ಸಮ್ಮಾನಂ ಕರೋನ್ತೂ"ತಿ ಆಣಾಪೇನ್ತೋ ಆಹ -

೭೭೯"ಆಹಞ್ಞನ್ತು ಸಬ್ಬವೀಣಾ, ಭೇರಿಯೋ ದಿನ್ದಿಮಾನಿ ಚ।
ಧಮೇನ್ತು ಮಾಗಧಾ ಸಙ್ಖಾ, ವಗ್ಗೂ ನದನ್ತು ದುನ್ದುಭೀ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಆಹಞ್ಞನ್ತೂ**ತಿ ವಾದಿಯನ್ತು। **ಮಾಗಧಾ ಸಙ್ಖಾ**ತಿ ಮಗಧರಟ್ಠೇ ಸಞ್ಜಾತಾ ಸಙ್ಖಾ। **ದುನ್ದುಭೀ**ತಿ ಮಹಾಭೇರಿಯೋ।

ಅಥ ತೇ ನಾಗರಾ ಚ ಜಾನಪದಾ ಚ ಪಕತಿಯಾಪಿ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕಾತುಕಾಮಾ ಭೇರಿಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ಅತಿರೇಕತರಂ ಅಕಂಸು। ತಮತ್ಥಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋ ಸತ್ಥಾ ಆಹ -

೭೮೦"ಓರೋಧಾ ಚ ಕುಮಾರಾ ಚ, ವೇಸಿಯಾನಾ ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ।
ಬಹುಂ ಅನ್ನಞ್ಚ ಪಾನಞ್ಚ, ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸಾಭಿಹಾರಯುಂ॥

೭೮೧"ಹತ್ಥಾರೋಹಾ ಅನೀಕಟ್ಠಾ, ರಥಿಕಾ ಪತ್ತಿಕಾರಕಾ।
ಬಹುಂ ಅನ್ನಞ್ಚ ಪಾನಞ್ಚ, ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸಾಭಿಹಾರಯುಂ॥

೭೮೨"ಸಮಾಗತಾ ಜಾನಪದಾ, ನೇಗಮಾ ಚ ಸಮಾಗತಾ।
ಬಹುಂ ಅನ್ನಞ್ಚ ಪಾನಞ್ಚ, ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸಾಭಿಹಾರಯುಂ॥

೭೮೩"ಬಹುಜನೋ ಪಸನ್ನೋಸಿ, ದಿಸ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಮಾಗತಂ।
ಪಣ್ಡಿತಮ್ಹಿ ಅನುಪ್ಪತ್ತೇ, ಚೇಲುಕ್ಖೇಪೋ ಅವತ್ತಥಾ"ತಿ॥

ತತ್ಥ **ಓರೋಧಾ**ತಿ ಉದುಮ್ಬರದೇವಿಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಅನ್ತೇಪುರಿಕಾ। **ಅಭಿಹಾರಯು**ನ್ತಿ ಅಭಿಹಾರಾಪೇಸುಂ, ಪಹಿಣಿಂಸೂತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಬಹುಜನೋ**ತಿ ಭಿಕ್ಖವೇ, ನಗರವಾಸಿನೋ ಚ ಚತುದ್ವಾರಗಾಮವಾಸಿನೋ ಚ ಜನಪದವಾಸಿನೋ ಚಾತಿ ಬಹುಜನೋ ಪಸನ್ನೋ ಅಹೋಸಿ। **ದಿಸ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಮಾಗತ**ನ್ತಿ ಪಣ್ಡಿತಂ ಮಿಥಿಲಂ ಆಗತಂ ದಿಸ್ವಾ। **ಅವತ್ತಥಾ**ತಿ ಪಣ್ಡಿತಮ್ಹಿ ಮಿಥಿಲಂ ಅನುಪ್ಪತ್ತೇ "ಅಯಂ ನೋ ಪರಮಮೇವ ಪಚ್ಚಾಮಿತ್ತವಸಂ ಗತಂ ರಾಜಾನಂ ಮೋಚೇತ್ವಾ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಏಕಸತರಾಜಾನೋ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಖಮಾಪೇತ್ವಾ ಸಮಗ್ಗೇ ಕತ್ವಾ ಚೂಳನಿಂ ಪಸಾದೇತ್ವಾ ತೇನ ದಿನ್ನಂ ಮಹನ್ತಂ ಯಸಂ ಆದಾಯ ಆಗತೋ"ತಿ ತುಟ್ಠಚಿತ್ತೇನ ಜನೇನ ಪವತ್ತಿತೋ ಚೇಲುಕ್ಖೇಪೋ ಪವತ್ತಥ।

ಅಥ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಛಣಾವಸಾನೇ ರಾಜಕುಲಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಮಹಾರಾಜ, ಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ಮಾತರಞ್ಚ ದೇವಿಞ್ಚ ಪುತ್ತಞ್ಚ ಸೀಘಂ ಪೇಸೇತುಂ ವಟ್ಟತೀ"ತಿ ಆಹ। "ಸಾಧು, ತಾತ, ಪೇಸೇಹೀ"ತಿ। ಸೋ ತೇಸಂ ತಿಣ್ಣಂ ಜನಾನಂ ಮಹನ್ತಂ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಆಗತಸೇನಾಯಪಿ ಸಕ್ಕಾರಂ ಸಮ್ಮಾನಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ತೇ ತಯೋ ಜನೇ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ಅತ್ತನೋ ಪುರಿಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪೇಸೇಸಿ। ರಞ್ಞಾ ಅತ್ತನೋ ದಿನ್ನಾ ಸತಭರಿಯಾ ಚ ಚತ್ತಾರಿ ದಾಸಿಸತಾನಿ ಚ ನನ್ದಾದೇವಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಪೇಸೇಸಿ, ಅತ್ತನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಆಗತಸೇನಮ್ಪಿ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ಪೇಸೇಸಿ। ತೇ ಮಹನ್ತೇನ ಪರಿವಾರೇನ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರಂ ಪಾಪುಣಿಂಸು। ಅಥ ರಾಜಾ ಮಾತರಂ ಪುಚ್ಛಿ "ಕಿಂ, ಅಮ್ಮ, ವೇದೇಹರಾಜೇನ ತೇ ಸಙ್ಗಹೋ ಕತೋ"ತಿ? "ಕಿಂ ತಾತ, ಕಥೇಸಿ, ಮಂ ದೇವತಾಠಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಕ್ಕಾರಮಕಾಸಿ, ನನ್ದಾದೇವಿಮ್ಪಿ ಮಾತುಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸಿ, ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದಂ ಕನಿಟ್ಠಭಾತಿಕಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇಸೀ"ತಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಅತಿವಿಯ ತುಸ್ಸಿತ್ವಾ ಬಹುಂ ಪಣ್ಣಾಕಾರಂ ಪೇಸೇಸಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತೇ ಉಭೋಪಿ ಸಮಗ್ಗಾ ಸಮ್ಮೋದಮಾನಾ ವಸಿಂಸೂತಿ।

ಮಹಾಉಮಙ್ಗಖಣ್ಡಂ ನಿಟ್ಠಿತಂ।

ದಕರಕ್ಖಸಪಞ್ಹೋ

ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದೀ ವಿದೇಹರಞ್ಞೋ ಪಿಯಾ ಅಹೋಸಿ ಮನಾಪಾ। ಸಾ ದುತಿಯೇ ಸಂವಚ್ಛರೇ ಪುತ್ತಂ ವಿಜಾಯಿ। ತಸ್ಸ ದಸಮೇ ಸಂವಚ್ಛರೇ ವೇದೇಹರಾಜಾ ಕಾಲಮಕಾಸಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ ತಸ್ಸ ಛತ್ತಂ ಉಸ್ಸಾಪೇತ್ವಾ "ದೇವ, ಅಹಂ ತವ ಅಯ್ಯಕಸ್ಸ ಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗಮಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಆಪುಚ್ಛಿ। ಪಣ್ಡಿತ, ಮಾ ಮಂ ದಹರಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಗಮಿತ್ಥ, ಅಹಂ ತಂ ಪಿತುಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಕ್ಕಾರಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀತಿ। ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದೀಪಿ ನಂ "ಪಣ್ಡಿತ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಗತಕಾಲೇ ಅಞ್ಞಂ ಪಟಿಸರಣಂ ನತ್ಥಿ, ಮಾ ಗಮಿತ್ಥಾ"ತಿ ಯಾಚಿ। ಸೋಪಿ "ಮಯಾ ರಞ್ಞೋ ಪಟಿಞ್ಞಾ ದಿನ್ನಾ, ನ ಸಕ್ಕಾ ಅಗನ್ತು"ನ್ತಿ ಮಹಾಜನಸ್ಸ ಕಲುನಂ ಪರಿದೇವನ್ತಸ್ಸೇವ ಅತ್ತನೋ ಉಪಟ್ಠಾಕೇ ಗಹೇತ್ವಾ ನಗರಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರಂ ಗತೋ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸಾಗಮನಂ ಸುತ್ವಾ ಪಚ್ಚುಗ್ಗನ್ತ್ವಾ ಮಹನ್ತೇನ ಸಕ್ಕಾರೇನ ನಗರಂ ಪವೇಸೇತ್ವಾ ಮಹನ್ತಂ ಗೇಹಂ ದತ್ವಾ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಠಮದಿನ್ನೇ ಅಸೀತಿಗಾಮೇ ನ ಅಞ್ಞಂ ಭೋಗಂ ಅದಾಸಿ। ಸೋ ತಂ ರಾಜಾನಂ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ।

ತದಾ ಭೇರೀ ನಾಮ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ ರಾಜಗೇಹೇ ಭುಞ್ಜತಿ, ಸಾ ಪಣ್ಡಿತಾ ಬ್ಯತ್ತಾ। ತಾಯ ಮಹಾಸತ್ತೋ ನ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ, "ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ಕಿರ ರಾಜಾನಂ ಉಪಟ್ಠಾತೀ"ತಿ ಸದ್ದಮೇವ ಸುಣಾತಿ। ತೇನಪಿ ಸಾ ನ ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬಾ, "ಭೇರೀ ನಾಮ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ ರಾಜಗೇಹೇ ಭುಞ್ಜತೀ"ತಿ ಸದ್ದಮೇವ ಸುಣಾತಿ। ನನ್ದಾದೇವೀ ಪನ "ಪಿಯವಿಪ್ಪಯೋಗಂ ಕತ್ವಾ ಅಮ್ಹೇ ಕಿಲಮಾಪೇಸೀ"ತಿ ಬೋಧಿಸತ್ತೇ ಅನತ್ತಮನಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಪಞ್ಚಸತಾ ವಲ್ಲಭಿತ್ಥಿಯೋ ಆಣಾಪೇಸಿ "ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ಏಕಂ ದೋಸಂ ಉಪಧಾರೇತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಅನ್ತರೇ ಪರಿಭಿನ್ದಿತುಂ ವಾಯಮಥಾ"ತಿ। ತಾ ತಸ್ಸ ಅನ್ತರಂ ಓಲೋಕೇನ್ತಿಯೋ ವಿಚರನ್ತಿ।

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಸಾ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ರಾಜಗೇಹಾ ನಿಕ್ಖನ್ತೀ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ರಾಜುಪಟ್ಠಾನಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತಂ ರಾಜಙ್ಗಣೇ ಪಸ್ಸಿ। ಸೋ ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ಸಾ "ಅಯಂ ಕಿರ ಪಣ್ಡಿತೋ, ಜಾನಿಸ್ಸಾಮಿ ತಾವಸ್ಸ ಪಣ್ಡಿತಭಾವಂ ವಾ ಅಪಣ್ಡಿತಭಾವಂ ವಾ"ತಿ ಹತ್ಥಮುದ್ದಾಯ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೀ ಬೋಧಿಸತ್ತಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ ಹತ್ಥಂ ಪಸಾರೇಸಿ। ಸಾ ಕಿರ "ಕೀದಿಸಂ, ಪಣ್ಡಿತ, ರಾಜಾ ತಂ ಪರದೇಸತೋ ಆನೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಪಟಿಜಗ್ಗತಿ, ನ ಪಟಿಜಗ್ಗತೀ"ತಿ ಮನಸಾವ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಬೋಧಿಸತ್ತೋ "ಅಯಂ ಹತ್ಥಮುದ್ದಾಯ ಮಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛತೀ"ತಿ ಞತ್ವಾ ಪಞ್ಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇನ್ತೋ ಹತ್ಥಮುಟ್ಠಿಂ ಅಕಾಸಿ। ಸೋ ಕಿರ "ಅಯ್ಯೇ, ಮಮ ಪಟಿಞ್ಞಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಕ್ಕೋಸಿತ್ವಾ ಇದಾನಿ ರಾಜಾ ಗಾಳ್ಹಮುಟ್ಠಿವ ಜಾತೋ, ನ ಮೇ ಅಪುಬ್ಬಂ ಕಿಞ್ಚಿ ದೇತೀ"ತಿ ಮನಸಾವ ಪಞ್ಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸಿ। ಸಾ ತಂ ಕಾರಣಂ ಞತ್ವಾ ಹತ್ಥಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸೀಸಂ ಪರಾಮಸಿ। ತೇನ ಇದಂ ದಸ್ಸೇತಿ "ಪಣ್ಡಿತ, ಸಚೇ ಕಿಲಮಸಿ, ಮಯಂ ವಿಯ ಕಸ್ಮಾ ನ ಪಬ್ಬಜಸೀ"ತಿ? ತಂ ಞತ್ವಾ ಮಹಾಸತ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಕುಚ್ಛಿಂ ಪರಾಮಸಿ। ತೇನ ಇದಂ ದಸ್ಸೇತಿ "ಅಯ್ಯೇ, ಮಮ ಪೋಸಿತಬ್ಬಾ ಪುತ್ತದಾರಾ ಬಹುತರಾ, ತೇನ ನ ಪಬ್ಬಜಾಮೀ"ತಿ। ಇತಿ ಸಾ ಹತ್ಥಮುದ್ದಾಯ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಆವಾಸಮೇವ ಅಗಮಾಸಿ। ಮಹಾಸತ್ತೋಪಿ ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ರಾಜುಪಟ್ಠಾನಂ ಗತೋ।

ನನ್ದಾದೇವಿಯಾ ಪಯುತ್ತಾ ವಲ್ಲಭಿತ್ಥಿಯೋ ಸೀಹಪಞ್ಜರೇ ಠಿತಾ ತಂ ಕಿರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ "ದೇವ, ಮಹೋಸಧೋ ಭೇರಿಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕತೋ ಹುತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ರಜ್ಜಂ ಗಣ್ಹಿತುಕಾಮೋ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೋ ಹೋತೀ"ತಿ ಪರಿಭಿನ್ದಿಂಸು। ರಾಜಾ ಆಹ - "ಕಿಂ ವೋ ದಿಟ್ಠಂ ವಾ ಸುತಂ ವಾ"ತಿ? ಮಹಾರಾಜ , ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಓತರನ್ತೀ ಮಹೋಸಧಂ ದಿಸ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಹತ್ಥತಲಂ ವಿಯ ಖಲಮಣ್ಡಲಂ ವಿಯ ಚ ಸಮಂ ಕತ್ವಾ "ರಜ್ಜಂ ಅತ್ತನೋ ಹತ್ಥಗತಂ ಕಾತುಂ ಸಕ್ಕೋಸೀ"ತಿ ಹತ್ಥಂ ಪಸಾರೇಸಿ। ಮಹೋಸಧೋಪಿ ಖಗ್ಗಗ್ಗಹಣಾಕಾರಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ "ಕತಿಪಾಹಚ್ಚಯೇನ ಸೀಸಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ರಜ್ಜಂ ಅತ್ತನೋ ಹತ್ಥಗತಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಮುಟ್ಠಿಂ ಅಕಾಸಿ। ಸಾ "ಸೀಸಮೇವ ಛಿನ್ದಾಹೀ"ತಿ ಅತ್ತನೋ ಹತ್ಥಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಸೀಸಂ ಪರಾಮಸಿ। ಮಹೋಸಧೋ "ಮಜ್ಝೇಯೇವ ನಂ ಛಿನ್ದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಕುಚ್ಛಿಂ ಪರಾಮಸಿ। ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ, ಮಹಾರಾಜ, ಹೋಥ,

ಮಹೋಸಧಂ ಘಾತೇತುಂ ವಟ್ಟತೀತಿ। ಸೋ ತಾಸಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ನ ಸಕ್ಕಾ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಮಯಿ ದುಸ್ಸಿತುಂ, ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ।

ಸೋ ಪುನದಿವಸೇ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾಯ ಭುತ್ತಕಾಲೇ ತಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪುಚ್ಛಿ “ಅಯ್ಯೇ, ಕಚ್ಚಿ ತೇ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತೋ ದಿಟ್ಠೋ”ತಿ? “ಆಮ, ಮಹಾರಾಜ, ಹಿಯ್ಯೋ ಇತೋ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ನಿಕ್ಖನ್ತಿಯಾ ದಿಟ್ಠೋ”ತಿ। “ಕೋಚಿ ಪನ ವೋ ಕಥಾಸಲ್ಲಾಪೋ ಅಹೋಸೀ”ತಿ। “ಮಹಾರಾಜ, ಸಲ್ಲಾಪೋ ನತ್ಥಿ, ‘ಸೋ ಪನ ಪಣ್ಡಿತೋ’ತಿ ಸುತ್ವಾ ‘ಸಚೇ ಪಣ್ಡಿತೋ, ಇದಂ ಜಾನಿಸ್ಸತೀ’ತಿ ಹತ್ಥಮುದ್ದಾಯ ನಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛನ್ತೀ “ಪಣ್ಡಿತ, ಕಚ್ಚಿ ತೇ ರಾಜಾ ಪಸಾರಿತಹತ್ಥೋ, ನ ಸಙ್ಕುಚಿತಹತ್ಥೋ, ಕಚ್ಚಿ ತೇ ಸಙ್ಗಣ್ಹಾತೀ”ತಿ ಹತ್ಥಂ ಪಸಾರೇಸಿಂ। ಪಣ್ಡಿತೋ - “ರಾಜಾ ಮಮ ಪಟಿಞ್ಞಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಕ್ಕೋಸಿತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಕಿಞ್ಚಿ ನ ದೇತೀ”ತಿ ಮುಟ್ಠಿಮಕಾಸಿ। ಅಥಾಹಂ - “ಸಚೇ ಕಿಲಮಸಿ, ಮಯಂ ವಿಯ ಕಸ್ಮಾ ನ ಪಬ್ಬಜಸೀ”ತಿ ಸೀಸಂ ಪರಾಮಸಿಂ। ಸೋ - “ಮಮ ಪೋಸೇತಬ್ಬಾ ಪುತ್ತದಾರಾ ಬಹುತರಾ, ತೇನ ನ ಪಬ್ಬಜಾಮೀ”ತಿ ಅತ್ತನೋ ಕುಚ್ಛಿಂ ಪರಾಮಸೀತಿ। “ಪಣ್ಡಿತೋ, ಅಯ್ಯೇ, ಮಹೋಸಧೋ”ತಿ? “ಆಮ, ಮಹಾರಾಜ, ಪಥವಿತಲೇ ಪಞ್ಞಾಯ ತೇನ ಸದಿಸೋ ನಾಮ ನತ್ಥೀ”ತಿ। ರಾಜಾ ತಸ್ಸಾ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ತಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಉಯ್ಯೋಜೇಸಿ। ತಸ್ಸಾ ಗತಕಾಲೇ ಪಣ್ಡಿತೋ ರಾಜುಪಟ್ಠಾನಂ ಪವಿಟ್ಠೋ। ಅಥ ನಂ ಪುಚ್ಛಿ “ಕಚ್ಚಿ ತೇ, ಪಣ್ಡಿತ, ಭೇರೀ ನಾಮ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ ದಿಟ್ಠಾ”ತಿ? “ಆಮ, ಮಹಾರಾಜ, ಹಿಯ್ಯೋ ಇತೋ ನಿಕ್ಖನ್ತಿಂ ಪಸ್ಸಿಂ, ಸಾ ಹತ್ಥಮುದ್ದಾಯ ಏವಂ ಮಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿ, ಅಹಞ್ಚಸ್ಸಾ ತಥೇವ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸಿ”ನ್ತಿ ತಾಯ ಕಥಿತನಿಯಾಮೇನೇವ ಕಥೇಸಿ। ರಾಜಾ ತಂ ದಿವಸಂ ಪಸೀದಿತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸೇನಾಪತಿಟ್ಠಾನಂ ಅದಾಸಿ, ಸಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾನಿ ತಮೇವ ಪಟಿಚ್ಛಾಪೇಸಿ। ತಸ್ಸ ಯಸೋ ಮಹಾ ಅಹೋಸಿ।

ರಞ್ಞೋ ದಿನ್ನಯಸಾನನ್ತರಮೇವ ಸೋ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ರಞ್ಞಾ ಏಕಪ್ಪಹಾರೇನೇವ ಮಯ್ಹಂ ಅತಿಮಹನ್ತಂ ಇಸ್ಸರಿಯಂ ದಿನ್ನಂ, ರಾಜಾನೋ ಖೋ ಪನ ಮಾರೇತುಕಾಮಾಪಿ ಏವಂ ಕರೋನ್ತಿಯೇವ, ಯಂನೂನಾಹಂ ‘ಮಮ ಸುಹದಯೋ ವಾ ನೋ ವಾ’ತಿ ರಾಜಾನಂ ವೀಮಂಸೇಯ್ಯಂ, ನ ಖೋ ಪನಞ್ಞೋ ಜಾನಿತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸತಿ, ಭೇರೀ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ ಞಾಣಸಮ್ಪನ್ನಾ, ಸಾ ಏಕೇನುಪಾಯೇನ ಜಾನಿಸ್ಸತೀ”ತಿ। ಸೋ ಬಹೂನಿ ಗನ್ಧಮಾಲಾದೀನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾಯ ಆವಾಸಂ ಗನ್ತ್ವಾ ತಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ “ಅಯ್ಯೇ, ತುಮ್ಹೇಹಿ ರಞ್ಞೋ ಮಮ ಗುಣಕಥಾಯ ಕಥಿತದಿವಸತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ರಾಜಾ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರಿತ್ವಾ ಮಯ್ಹಂ ಅತಿಮಹನ್ತಂ ಯಸಂ ದೇತಿ, ತಂ ಖೋ ಪನ ‘ಸಭಾವೇನ ವಾ ದೇತಿ, ನೋ ವಾ’ತಿ ನ ಜಾನಾಮಿ, ಸಾಧು ವತಸ್ಸ, ಸಚೇ ಏಕೇನುಪಾಯೇನ ರಞ್ಞೋ ಮಯಿ ಸಿನೇಹಭಾವಂ ಜಾನೇಯ್ಯಾಥಾ”ತಿ ಆಹ। ಸಾ “ಸಾಧೂ”ತಿ ಪಟಿಸ್ಸುಣಿತ್ವಾ ಪುನದಿವಸೇ ರಾಜಗೇಹಂ ಗಚ್ಛಮಾನಾ ದಕರಕ್ಖಸಪಞ್ಹಂ ನಾಮ ಚಿನ್ತೇಸಿ। ಏವಂ ಕಿರಸ್ಸಾ ಅಹೋಸಿ “ಅಹಂ ಚರಪುರಿಸೋ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ಉಪಾಯೇನ ರಾಜಾನಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ‘ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಸುಹದಯೋ ವಾ, ನೋ ವಾ’ತಿ ಜಾನಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ। ಸಾ ಗನ್ತ್ವಾ ಕತಭತ್ತಕಿಚ್ಚಾ ನಿಸೀದಿ। ರಾಜಾಪಿ ನಂ ವನ್ದಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ನಿಸೀದಿ। ತಸ್ಸಾ ಏತದಹೋಸಿ “ಸಚೇ ರಾಜಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಉಪರಿ ದುಹದಯೋ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಪಞ್ಹಂ ಪುಟ್ಠೋ ಅತ್ತನೋ ದುಹದಯಭಾವಂ ಮಹಾಜನಮಜ್ಝೇಯೇವ ಕಥೇಸ್ಸತಿ, ತಂ ಅಯುತ್ತಂ, ಏಕಮನ್ತೇ ನಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ। ಸಾ “ರಹೋ ಪಚ್ಚಾಸೀಸಾಮಿ, ಮಹಾರಾಜಾ”ತಿ ಆಹ। ರಾಜಾ ಮನುಸ್ಸೇ ಪಟಿಕ್ಕಮಾಪೇಸಿ। ಅಥ ನಂ ಸಾ ಆಹ - “ಮಹಾರಾಜ, ತಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಾಮೀ”ತಿ। “ಪುಚ್ಛ, ಅಯ್ಯೇ, ಜಾನನ್ತೋ ಕಥೇಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ। ಅಥ ಸಾ ದಕರಕ್ಖಸಪಞ್ಹೇ ಪಠಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

> “ಸಚೇ ವೋ ವುಯ್ಹಮಾನಾನಂ, ಸತ್ತನ್ನಂ ಉದಕಣ್ಣವೇ।
> ಮನುಸ್ಸಬಲಿಮೇಸಾನೋ, ನಾವಂ ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ ರಕ್ಖಸೋ।
> ಅನುಪುಬ್ಬಂ ಕಥಂ ದತ್ವಾ, ಮುಞ್ಚೇಸಿ ದಕರಕ್ಖಸಾ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೨೨೪)।

ತತ್ಥ **ಸತ್ತನ್ನನ್ತಿ** ತುಮ್ಹಾಕಂ ಮಾತಾ ಚ ನನ್ದಾದೇವೀ ಚ ತಿಖಿಣಮನ್ತಿಕುಮಾರೋ ಚ ಧನುಸೇಖಸಹಾಯೋ ಚ ಪುರೋಹಿತೋ ಚ ಮಹೋಸಧೋ ಚ ತುಮ್ಹೇ ಚಾತಿ ಇಮೇಸಂ ಸತ್ತನ್ನಂ। **ಉದಕಣ್ಣವೇತಿ** ಗಮ್ಭೀರವಿತ್ಥತೇ ಉದಕೇ। **ಮನುಸ್ಸಬಲಿಮೇಸಾನೋತಿ**

ಮನುಸ್ಸಬಲಿಂ ಗವೇಸನ್ತೋ। **ಗಣ್ಹೇಯ್ಯಾತಿ** ಥಾಮಸಮ್ಪನ್ನೋ ದಕರಕ್ಖಸೋ ಉದಕಂ ದ್ವಿಧಾ ಕತ್ವಾ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ತಂ ನಾವಂ ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಗಹೇತ್ವಾ ಚ ಪನ "ಮಹಾರಾಜ, ಇಮೇ ಛ ಜನೇ ಮಮ ಅನುಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ದೇಹಿ, ತಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವದೇಯ್ಯ। ಅಥ ತ್ವಂ ಅನುಪುಬ್ಬಂ ಕಥಂ ದತ್ವಾ ಮುಞ್ಚೇಸಿ ದಕರಕ್ಖಸಾ, ಕಂ ಪಠಮಂ ದತ್ವಾ…ಪೇ॰… ಕಂ ಛಟ್ಠಂ ದತ್ವಾ ದಕರಕ್ಖಸತೋ ಮುಞ್ಚೇಯ್ಯಾಸೀತಿ?

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಅತ್ತನೋ ಯಥಾಜ್ಝಾಸಯಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಮಾಹ -

"ಮಾತರಂ ಪಠಮಂ ದಜ್ಜಂ, ಭರಿಯಂ ದತ್ವಾನ ಭಾತರಂ।
ತತೋ ಸಹಾಯಂ ದತ್ವಾನ, ಪಞ್ಚಮಂ ದಜ್ಜಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ।
ಛಟ್ಠಾಹಂ ದಜ್ಜಮತ್ತಾನಂ, ನೇವ ದಜ್ಜಂ ಮಹೋಸಧ"ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೨೨೪)।

ತತ್ಥ **ಛಟ್ಠಾಹ**ನ್ತಿ ಅಯ್ಯೇ, ಪಞ್ಚಮೇ ಖಾದಿತೇ ಅಥಾಹಂ "ಭೋ ದಕರಕ್ಖಸ, ಮುಖಂ ವಿವರಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ತೇನ ಮುಖೇ ವಿವಟೇ ದಳ್ಹಂ ಕಚ್ಛಂ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಇಮಂ ರಜ್ಜಸಿರಿಂ ಅಗಣೇತ್ವಾ "ಇದಾನಿ ಮಂ ಖಾದಾ"ತಿ ತಸ್ಸ ಮುಖೇ ಪತೇಯ್ಯಂ, ನ ತ್ವೇವ ಜೀವಮಾನೋ ಮಹೋಸಧಪಣ್ಡಿತಂ ದದೇಯ್ಯನ್ತಿ, ಏತ್ತಕೇನ ಅಯಂ ಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಏವಂ ಞಾತಂ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾಯ ರಞ್ಞೋ ಮಹಾಸತ್ತೇ ಸುಹದಯತಂ, ನ ಪನ ಏತ್ತಕೇನೇವ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಗುಣೋ ಚನ್ದೋ ವಿಯ ಪಾಕಟೋ ಹೋತಿ। ತೇನಸ್ಸಾ ಏತದಹೋಸಿ "ಅಹಂ ಮಹಾಜನಮಜ್ಝೇ ಏತೇಸಂ ಗುಣಂ ಕಥಯಿಸ್ಸಾಮಿ, ರಾಜಾ ತೇಸಂ ಅಗುಣಂ ಕಥೇತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಗುಣಂ ಕಥೇಸ್ಸತಿ, ಏವಂ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಗುಣೋ ನಭೇ ಪುಣ್ಣಚನ್ದೋ ವಿಯ ಪಾಕಟೋ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ। ಸಾ ಸಬ್ಬಂ ಅನ್ತೇಪುರಜನಂ ಸನ್ನಿಪಾತಾಪೇತ್ವಾ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಪುನ ರಾಜಾನಂ ತಮೇವ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ತೇನ ತಥೇವ ವುತ್ತೇ "ಮಹಾರಾಜ, ತ್ವಂ 'ಮಾತರಂ ಪಠಮಂ ದಸ್ಸಾಮೀ'ತಿ ವದಸಿ, ಮಾತಾ ನಾಮ ಮಹಾಗುಣಾ, ತುಯ್ಹಞ್ಚ ಮಾತಾ ನ ಅಞ್ಞೇಸಂ ಮಾತುಸದಿಸಾ। ಬಹೂಪಕಾರಾ ತೇ ಏಸಾ"ತಿ ತಸ್ಸಾ ಗುಣಂ ಕಥೇನ್ತೀ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

"ಪೋಸೇತಾ ತೇ ಜನೇತ್ತೀ ಚ, ದೀಘರತ್ತಾನುಕಮ್ಪಿಕಾ।
ಛಬ್ಭೀ ತಯಿ ಪದುಸ್ಸತಿ, ಪಣ್ಡಿತಾ ಅತ್ಥದಸ್ಸಿನೀ।
ಅಞ್ಞಂ ಉಪನಿಸಂ ಕತ್ವಾ, ವಧಾ ತಂ ಪರಿಮೋಚಯಿ॥

"ತಂ ತಾದಿಸಿಂ ಪಾಣದದಿಂ, ಓರಸಂ ಗಬ್ಭಧಾರಿನಿಂ।
ಮಾತರಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ, ದಜ್ಜಾಸಿ ದಕರಕ್ಖಿನೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೨೨೬-೨೨೭)।

ತತ್ಥ **ಪೋಸೇತಾತಿ** ದಹರಕಾಲೇ ದ್ವೇ ತಯೋ ವಾರೇ ನ್ಹಾಪೇತ್ವಾ ಪಾಯೇತ್ವಾ ಭೋಜೇತ್ವಾ ತಂ ಪೋಸೇಸಿ। **ದೀಘರತ್ತಾನುಕಮ್ಪಿಕಾತಿ** ಚಿರಕಾಲಂ ಮುದುನಾ ಹಿತಚಿತ್ತೇನ ಅನುಕಮ್ಪಿಕಾ। **ಛಮ್ಭೀ ತಯಿ ಪದುಸ್ಸತೀತಿ** ಯದಾ ತಯಿ ಛಮ್ಭೀ ನಾಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಪದುಸ್ಸಿ, ತದಾ ಸಾ ಪಣ್ಡಿತಾ ಅತ್ಥದಸ್ಸಿನೀ ಅಞ್ಞಂ ತವ ಪಟಿರೂಪಕಂ ಕತ್ವಾ ತಂ ವಧಾ ಪರಿಮೋಚಯಿ।

ಚೂಳನಿಸ್ಸ ಕಿರ ಮಹಾಚೂಳನೀ ನಾಮ ಪಿತಾ ಅಹೋಸಿ। ಸಾ ಇಮಸ್ಸ ದಹರಕಾಲೇ ಪುರೋಹಿತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಮೇಥುನಂ ಪಟಿಸೇವಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ವಿಸೇನ ಮಾರಾಪೇತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಛತ್ತಂ ಉಸ್ಸಾಪೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಅಗ್ಗಮಹೇಸೀ ಹುತ್ವಾ ಏಕದಿವಸಂ "ಅಮ್ಮ, ಛಾತೋಮ್ಹೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಫಾಣಿತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪೂವಖಜ್ಜಕಂ ದಾಪೇಸಿ। ಅಥ ನಂ ಮಕ್ಖಿಕಾ ಪರಿವಾರಯಿಂಸು, ಸೋ "ಇಮಂ ನಿಮ್ಮಕ್ಖಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಖಾದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಥೋಕಂ ಪಟಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಭೂಮಿಯಂ ಫಾಣಿತಬಿನ್ದೂನಿ ಪಾತೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಿಕೇ ಮಕ್ಖಿಕಾ ಪೋಥೇತ್ವಾ ಪಲಾಪೇಸಿ। ತಾ ಗನ್ತ್ವಾ ಇತರಂ ಫಾಣಿತಂ ಪರಿವಾರಯಿಂಸು। ಸೋ ನಿಮ್ಮಕ್ಖಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಖಜ್ಜಕಂ ಖಾದಿತ್ವಾ

ಹತ್ಥಂ ಧೋವಿತ್ವಾ ಮುಖಂ ವಿಕ್ಖಾಲೇತ್ವಾ ಪಕ್ಕಾಮಿ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ತಸ್ಸ ತಂ ಕಿರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ "ಅಯಂ ದಾರಕೋ ಇದಾನೇವ ನಿಮ್ಮಕ್ಖಿಕಂ ಫಾಣಿತಂ ಖಾದತಿ, ವುಡ್ಢಿಪ್ಪತ್ತೋ ಮಮ ರಜ್ಜಂ ನ ದಸ್ಸತಿ, ಇದಾನೇವ ನಂ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಸೋ ದೇವಿಯಾ ತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇಸಿ।

ಸಾ "ಸಾಧೂ, ದೇವ, ಅಹಂ ತಯಿ ಸಿನೇಹೇನ ಅತ್ತನೋ ಸಾಮಿಕಮ್ಪಿ ಮಾರೇಸಿಂ, ಇಮಿನಾ ಮೇ ಕೋ ಅತ್ಥೋ, ಮಹಾರಾಜ, ಏಕಮ್ಪಿ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ರಹಸ್ಸೇನ ನಂ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ವಞ್ಚೇತ್ವಾ "ಅತ್ಥೇಸೋ ಉಪಾಯೋ"ತಿ ಪಣ್ಡಿತಂ ಉಪಾಯಕುಸಲಂ ಭತ್ತಕಾರಕಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಸಮ್ಮ, ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಚೂಳನಿಕುಮಾರೋ ಚ ತವ ಪುತ್ತೋ ಧನುಸೇಖಕುಮಾರೋ ಚ ಏಕದಿವಸಂ ಜಾತಾ ಏಕತೋ ಕುಮಾರಪರಿಹಾರೇನ ವಡ್ಢಿತಾ ಪಿಯಸಹಾಯಕಾ, ಛಬ್ಬಿಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಮಮ ಪುತ್ತಂ ಮಾರೇತುಕಾಮೋ, ತ್ವಂ ತಸ್ಸ ಜೀವಿತದಾನಂ ದೇಹೀ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಸಾಧು, ದೇವಿ, ಕಿಂ ಕರೋಮೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಮಮ ಪುತ್ತೋ ಅಭಿಣ್ಹಂ ತವ ಗೇಹೇ ಹೋತು, ತ್ವಞ್ಚ ತೇ ಚ ಕತಿಪಾಹಂ ನಿರಾಸಙ್ಕಭಾವತ್ಥಾಯ ಮಹಾನಸೇಯೇವ ಸುಪಥ। ತತೋ ನಿರಾಸಙ್ಕಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಸಯನಟ್ಠಾನೇ ಏಳಕಟ್ಠೀನಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ಸಯನವೇಲಾಯ ಮಹಾನಸೇ ಅಗ್ಗಿಂ ದತ್ವಾ ಕಞ್ಚಿ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಮಮ ಪುತ್ತಞ್ಚ ತವ ಪುತ್ತಞ್ಚ ಗಹೇತ್ವಾ ಅಗ್ಗದ್ವಾರೇನೇವ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ತಿರೋರಟ್ಠಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಮಮ ಪುತ್ತಸ್ಸ ರಾಜಪುತ್ತಭಾವಂ ಅನಾಚಿಕ್ಖಿತ್ವಾ ಜೀವಿತಂ ಅನುರಕ್ಖಾಹೀ"ತಿ ಆಹ।

ಸೋ "ಸಾಧೂ"ತಿ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿ। ಅಥಸ್ಸ ಸಾ ರತನಸಾರಂ ಅದಾಸಿ। ಸೋ ತಥಾ ಕತ್ವಾ ಕುಮಾರಞ್ಚ ಪುತ್ತಞ್ಚ ಆದಾಯ ಮದ್ದರಟ್ಠೇ ಸಾಗಲನಗರಂ ಗನ್ತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ। ಸೋ ಪೋರಾಣಭತ್ತಕಾರಕಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ತಂ ಠಾನಂ ಅದಾಸಿ। ದ್ವೇಪಿ ಕುಮಾರಾ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂಯೇವ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। ರಾಜಾ "ಕಸ್ಸೇತೇ ಪುತ್ತಾ ಕುಮಾರಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಭತ್ತಕಾರಕೋ "ಮಯ್ಹಂ ಪುತ್ತಾ"ತಿ ಆಹ। "ನನು ದ್ವೇ ಅಸದಿಸಾ"ತಿ? "ದ್ವಿನ್ನಂ ಇತ್ಥೀನಂ ಪುತ್ತಾ, ದೇವಾ"ತಿ। ತೇ ಗಚ್ಛನ್ತೇ ಕಾಲೇ ವಿಸ್ಸಾಸಿಕಾ ಹುತ್ವಾ ಮದ್ದರಞ್ಞೋ ಧೀತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ರಾಜನಿವೇಸನೇಯೇವ ಕೀಳನ್ತಿ। ಅಥ ಚೂಳನಿಕುಮಾರೋ ಚ ರಾಜಧೀತಾ ಚ ಅಭಿಣ್ಹದಸ್ಸನೇನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಪಟಿಬದ್ಧಚಿತ್ತಾ ಅಹೇಸುಂ। ಕೀಳನಟ್ಠಾನೇ ಕುಮಾರೋ ರಾಜಧೀತರಂ ಗೇಣ್ಡುಕಮ್ಪಿ ಪಾಸಕಮ್ಪಿ ಆಹರಾಪೇತಿ। ಅನಾಹರನ್ತಿಂ ಸೀಸೇ ಪಹರತಿ, ಸಾ ರೋದತಿ। ಅಥಸ್ಸಾ ಸದ್ದಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ "ಕೇನ ಮೇ ಧೀತಾ ಪಹಟಾ"ತಿ ವದತಿ। ಧಾತಿಯೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಪುಚ್ಛನ್ತಿ। ಕುಮಾರಿಕಾ "ಸಚಾಹಂ 'ಇಮಿನಾ ಪಹಟಾಮ್ಹೀ'ತಿ ವಕ್ಖಾಮಿ , ಪಿತಾ ಮೇ ಏತಸ್ಸ ರಾಜದಣ್ಡಂ ಕರಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಸಿನೇಹೇನ ನ ಕಥೇತಿ, "ನಾಹಂ ಕೇನಚಿ ಪಹಟಾ"ತಿ ವದತಿ।

ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಮದ್ದರಾಜಾ ನಂ ಪಹರನ್ತಂ ಅದ್ದಸ। ದಿಸ್ವಾನಸ್ಸ ಏತದಹೋಸಿ "ಅಯಂ ಕುಮಾರೋ ನ ಚ ಭತ್ತಕಾರಕೇನ ಸದಿಸೋ ಅಭಿರೂಪೋ ಪಾಸಾದಿಕೋ ಅತಿವಿಯ ಅಛಮ್ಭಿತೋ, ನ ಇಮಿನಾ ಏತಸ್ಸ ಪುತ್ತೇನ ಭವಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ। ಸೋ ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಂ ಪರಿಗ್ಗಣ್ಹಿ। ಧಾತಿಯೋ ಕೀಳನಟ್ಠಾನೇ ಖಾದನೀಯಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ರಾಜಧೀತಾಯ ದೇನ್ತಿ, ಸಾ ಅಞ್ಞೇಸಮ್ಪಿ ದಾರಕಾನಂ ದೇತಿ। ತೇ ಜಣ್ಣುನಾ ಪತಿಟ್ಠಾಯ ಓನತಾ ಗಣ್ಹನ್ತಿ। ಚೂಳನಿಕುಮಾರೋ ಪನ ಠಿತಕೋವ ತಸ್ಸಾ ಹತ್ಥತೋ ಅಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಗಣ್ಹಾತಿ। ರಾಜಾಪಿ ತಂ ಕಿರಿಯಂ ಅದ್ದಸ। ಅಥೇಕದಿವಸಂ ಚೂಳನಿಕುಮಾರಸ್ಸ ಗೇಣ್ಡುಕೋ ರಞ್ಞೋ ಚೂಳಸಯನಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಾ ಪಾವಿಸಿ। ಕುಮಾರೋ ತಂ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಅತ್ತನೋ ಇಸ್ಸರಮಾನೇನ "ಇಮಸ್ಸ ಪಚ್ಚನ್ತರಞ್ಞೋ ಹೇಟ್ಠಾಸಯನೇ ನ ಪವಿಸಾಮೀ"ತಿ ತಂ ದಣ್ಡಕೇನ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಗಣ್ಹಿ। ರಾಜಾ ತಮ್ಪಿ ಕಿರಿಯಂ ದಿಸ್ವಾ "ನಿಚ್ಛಯೇನೇಸ ನ ಭತ್ತಕಾರಕಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ"ತಿ ತಂ ಪಕ್ಕೋಸಾಪೇತ್ವಾ "ಕಸ್ಸೇಸೋ ಪುತ್ತೋ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। "ಮಯ್ಹಂ ಪುತ್ತೋ, ದೇವಾ"ತಿ। "ಅಹಂ ತವ ಪುತ್ತಞ್ಚ ಅಪುತ್ತಞ್ಚ ಜಾನಾಮಿ, ಸಭಾವಂ ಮೇ ಕಥೇಹಿ, ನೋ ಚೇ ಕಥೇಸಿ, ಜೀವಿತಂ ತೇ ನತ್ಥೀ"ತಿ ಖಗ್ಗಂ ಉಗ್ಗಿರಿ। ಸೋ ಮರಣಭಯಭೀತೋ "ಕಥೇಮಿ, ದೇವ, ರಹೋ ಪನ ಪಚ್ಚಾಸೀಸಾಮೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ರಞ್ಞಾ ಓಕಾಸೇ ಕತೇ ಅಭಯಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ ಯಥಾಭೂತಂ ಆರೋಚೇಸಿ। ರಾಜಾ ತಥತೋ ಞತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಧೀತರಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಪಾದಪರಿಚಾರಿಕಂ ಕತ್ವಾ ಅದಾಸಿ।

ಇಮೇಸಂ ಪನ ಪಲಾತದಿವಸೇ “ಭತ್ತಕಾರಕೋ ಚ ಚೂಳನಿಕುಮಾರೋ ಚ ಭತ್ತಕಾರಕಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ ಚ ಮಹಾನಸೇ ಪದಿತ್ತೇಯೇವ ದಡ್ಢಾ”ತಿ ಸಕಲನಗರೇ ಏಕಕೋಲಾಹಲಂ ಅಹೋಸಿ। ಚಲಾಕದೇವೀಪಿ ತಂ ಪವತ್ತಿಂ ಸುತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಆರೋಚೇಸಿ “ದೇವ, ತುಮ್ಹಾಕಂ ಮನೋರಥೋ ಮತ್ಥಕಂ ಪತ್ತೋ, ತೇ ಕಿರ ತಯೋಪಿ ಭತ್ತಗೇಹೇಯೇವ ದಡ್ಢಾ”ತಿ। ಸೋ ತುಟ್ಠಹಟ್ಠೋ ಅಹೋಸಿ। ಚಲಾಕದೇವೀಪಿ “ಚೂಳನಿಕುಮಾರಸ್ಸ ಅಟ್ಠೀನೀ”ತಿ ಏಳಕಸ್ಸ ಅಟ್ಠೀನಿ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಛಡ್ಡಾಪೇಸಿ। ಇಮಮತ್ಥಂ ಸನ್ಧಾಯ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ “ಅಞ್ಞಂ ಉಪನಿಸಂ ಕತ್ವಾ, ವಧಾ ತಂ ಪರಿಮೋಚಯೀ”ತಿ ಆಹ। ಸಾ ಹಿ ಏಳಕಸ್ಸ ಅಟ್ಠೀನಿ “ಮನುಸ್ಸಅಟ್ಠೀನೀ”ತಿ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ತಂ ವಧಾ ಮೋಚೇಸಿ। **ಓರಸ**ನ್ತಿ ಯಾಯ ತ್ವಂ ಉರೇ ಕತ್ವಾ ವಡ್ಢಿತೋ, ತಂ ಓರಸಂ ಪಿಯಂ ಮನಾಪಂ। **ಗಬ್ಭಧಾರಿನಿ**ನ್ತಿ ಯಾಯ ತ್ವಂ ಕುಚ್ಛಿನಾ ಧಾರಿತೋ, ತಂ ಏವರೂಪಂ ಮಾತರಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಸೀತಿ।

ತಂ ಸುತ್ವಾ ರಾಜಾ “ಅಯ್ಯೇ, ಬಹೂ ಮಮ ಮಾತು ಗುಣಾ, ಅಹಞ್ಚಸ್ಸಾ ಮಮ ಉಪಕಾರಭಾವಂ ಜಾನಾಮಿ, ತತೋಪಿ ಪನ ಮಮೇವ ಗುಣಾ ಬಹುತರಾ”ತಿ ಮಾತು ಅಗುಣಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಂ ಗಾಥಾದ್ವಯಮಾಹ -

“ದಹರಾ ವಿಯಲಙ್ಕಾರಂ, ಧಾರೇತಿ ಅಪಿಳನ್ಧನಂ।
ದೋವಾರಿಕೇ ಅನೀಕಟ್ಠೇ, ಅತಿವೇಲಂ ಪಜಗ್ಘತಿ॥

“ಅಥೋಪಿ ಪಟಿರಾಜೂನಂ, ಸಯಂ ದೂತಾನಿ ಸಾಸತಿ।
ಮಾತರಂ ತೇನ ದೋಸೇನ, ದಜ್ಜಾಹಂ ದಕರಕ್ಖಿನೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೮.೨೨೮-೨೨೯)।

ತತ್ಥ **ದಹರಾ ವಿಯಾ**ತಿ ಮಹಲ್ಲಿಕಾಪಿ ಹುತ್ವಾ ತರುಣೀ ವಿಯ। **ಧಾರೇತಿ ಅಪಿಳನ್ಧನ**ನ್ತಿ ಪಿಳನ್ಧಿತುಂ ಅಯುತ್ತಂ ಅಲಙ್ಕಾರಂ ಧಾರೇತಿ। ಸಾ ಕಿರ ವಜಿರಪೂರಿತಂ ಕಞ್ಚನಮೇಖಲಂ ಪಿಳನ್ಧಿತ್ವಾ ರಞ್ಞೋ ಅಮಚ್ಚೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಮಹಾತಲೇ ನಿಸಿನ್ನಕಾಲೇ ಅಪರಾಪರಂ ಚಙ್ಕಮತಿ, ಮೇಖಲಾಸದ್ದೇನ ರಾಜನಿವೇಸನಂ ಏಕನಿನ್ನಾದಂ ಹೋತಿ। **ಪಜಗ್ಘತೀ**ತಿ ಏಸಾ ದೋವಾರಿಕೇ ಚ ಹತ್ಥಿಆಚರಿಯಾದಿಕೇ ಅನೀಕಟ್ಠೇ ಚ, ಯೇ ಏತಿಸ್ಸಾ ಉಚ್ಛಿಟ್ಠಕಮ್ಪಿ ಭುಞ್ಜಿತುಂ ಅಯುತ್ತರೂಪಾ, ತೇಪಿ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಅತಿವೇಲಂ ಮಹಾಹಸಿತಂ ಹಸತಿ। **ಪಟಿರಾಜೂನ**ನ್ತಿ ಅಞ್ಞೇಸಂ ರಾಜೂನಂ। **ಸಯಂ ದೂತಾನಿ ಸಾಸತೀ**ತಿ ಮಮ ವಚನೇನ ಸಯಂ ಪಣ್ಣಂ ಲಿಖಿತ್ವಾ ದೂತೇಪಿ ಪೇಸೇತಿ “ಮಮ ಮಾತಾ ಕಾಮೇ ಪರಿಭುಞ್ಜನವಯಸ್ಮಿಂಯೇವ ರಿತಾ, ಅಸುಕರಾಜಾ ಕಿರ ಆಗನ್ತ್ವಾ ತಂ ಆನೇತೂ”ತಿ। ತೇ “ಮಯಂ ರಞ್ಞೋ ಉಪಟ್ಠಾಕಾ, ಕಸ್ಮಾ ನೋ ಏವಂ ವದೇಸೀ”ತಿ ಪಟಿಪಣ್ಣಾನಿ ಪೇಸೇನ್ತಿ। ತೇಸು ಪರಿಸಮಜ್ಝೇ ವಾಚಿಯಮಾನೇಸು ಮಮ ಸೀಸಂ ಛಿನ್ದನಕಾಲೋ ವಿಯ ಹೋತಿ, ಮಾತರಂ ತೇನ ದೋಸೇನ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ಅಥ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ “ಮಹಾರಾಜ , ಮಾತರಂ ತಾವ ಇಮಿನಾ ದೋಸೇನ ದೇಹಿ, ಭರಿಯಾ ಪನ ತೇ ಬಹೂಪಕಾರಾ”ತಿ ತಸ್ಸಾ ಗುಣಂ ಕಥೇನ್ತೀ ದ್ವೇ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

“ಇತ್ಥಿಗುಮ್ಬಸ್ಸ ಪವರಾ, ಅಚ್ಚನ್ತಂ ಪಿಯಭಾಣಿನೀ।
ಅನುಗ್ಗತಾ ಸೀಲವತೀ, ಛಾಯಾವ ಅನಪಾಯಿನೀ॥

“ಅಕ್ಕೋಧನಾ ಪುಞ್ಞವತೀ, ಪಣ್ಡಿತಾ ಅತ್ಥದಸ್ಸಿನೀ।
ಉಬ್ಬರಿಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ, ಅಜ್ಜಾಸಿ ದಕರಕ್ಖಿನೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೮.೨೩೦-೨೩೧)।

ತತ್ಥ **ಇತ್ಥಿಗುಮ್ಬಸ್ಸಾ**ತಿ ಇತ್ಥಿಗಣಸ್ಸ। **ಅನುಗ್ಗತಾ**ತಿ ದಹರಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಅನುಗತಾ। **“ಅಕ್ಕೋಧನಾ”**ತಿಆದಿಕೇನ ಪನಸ್ಸಾ ಗುಣೇ ಕಥೇತಿ। ಮದ್ದರಟ್ಠೇ ಸಾಗಲನಗರೇ ವಸನಕಾಲೇ ಪಹಟಾಪಿ ತವ ಆಣಾಕರಣಭಯೇನ ತಯಿ ಸಿನೇಹೇನ ಮಾತಾಪಿತೂನಂ

ನ ಕಥೇಸಿ, ಏವಮೇಸಾ ಅಕ್ಕೋಧನಾ ಪುಞ್ಞವತೀ ಪಣ್ಡಿತಾ ಅತ್ಥದಸ್ಸಿನೀತಿ। ಇದಂ ದಹರಕಾಲೇ ಅಕ್ಕೋಧನಾದಿಭಾವಂ ಸನ್ಧಾಯಾಹ। **ಉಬ್ಬರಿ**ನ್ತಿ ಓರೋಧಂ। ಏವಂ ಗುಣಸಮ್ಪನ್ನಂ ನನ್ದಾದೇವಿಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಸೀತಿ ವದತಿ।

ಸೋ ತಸ್ಸಾ ಅಗುಣಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ -

"ಖಿಡ್ಡಾರತಿಸಮಾಪನ್ನಂ, ಅನತ್ಥವಸಮಾಗತಂ।
ಸಾ ಮಂ ಸಕಾನ ಪುತ್ತಾನಂ, ಅಯಾಚಂ ಯಾಚತೇ ಧನಂ॥

"ಸೋಹಂ ದದಾಮಿ ಸಾರತ್ತೋ, ಬಹುಂ ಉಚ್ಚಾವಚಂ ಧನಂ।
ಸುದುಚ್ಚಜಂ ಚಜಿತ್ವಾನ, ಪಚ್ಛಾ ಸೋಚಾಮಿ ದುಮ್ಮನೋ।
ಉಬ್ಬರಿಂ ತೇನ ದೋಸೇನ, ದಜ್ಜಾಹಂ ದಕರಕ್ಖಿನೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೨೩೨-೨೩೩)।

ತತ್ಥ **ಅನತ್ಥವಸಮಾಗತ**ನ್ತಿ ತಾಯ ಖಿಡ್ಡಾರತಿಯಾ ಕಾಮಕೀಳಾಯ ಅನತ್ಥಕಾರಕಾನಂ ಕಿಲೇಸಾನಂ ವಸಂ ಆಗತಂ ಮಂ ವಿದಿತ್ವಾ। **ಸಾ ಮ**ನ್ತಿ ಸಾ ನನ್ದಾದೇವೀ ಮಂ। **ಸಕಾನ ಪುತ್ತಾನ**ನ್ತಿ ಯಂ ಮಯಾ ಅತ್ತನೋ ಪುತ್ತಧೀತಾನಞ್ಚ ಭರಿಯಾನಞ್ಚ ದಿನ್ನಂ ಪಿಳನ್ಧನಂ, ತಂ ಅಯಾಚಿತಬ್ಬರೂಪಂ "ಮಯ್ಹಂ ದೇಹೀ"ತಿ ಯಾಚತಿ। **ಪಚ್ಛಾ ಸೋಚಾಮೀ**ತಿ ಸಾ ದುತಿಯದಿವಸೇ "ಇಮಾನಿ ಪಿಳನ್ಧನಾನಿ ರಞ್ಞಾ ಮೇ ದಿನ್ನಾನಿ, ಆಹರಥೇತಾನೀ"ತಿ ತೇಸಂ ರೋದನ್ತಾನಂ ಓಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಗಣ್ಹಾತಿ। ಅಥಾಹಂ ತೇ ರೋದಮಾನೇ ಮಮ ಸನ್ತಿಕಂ ಆಗತೇ ದಿಸ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಸೋಚಾಮಿ। ಏವಂ ದೋಸಕಾರಿಕಾ ಏಸಾ। ಇಮಿನಾ ನಂ ದೋಸೇನ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ಅಥ ನಂ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ "ಇಮಂ ತಾವ ಇಮಿನಾ ದೋಸೇನ ದೇಹಿ, ಕನಿಟ್ಠೋ ಪನ ತೇ ತಿಖಿಣಮನ್ತಿಕುಮಾರೋ ಉಪಕಾರಕೋ, ತಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ ದಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛನ್ತೀ ಆಹ -

"ಯೇನೋಚಿತಾ ಜನಪದಾ, ಆನೀತಾ ಚ ಪಟಿಗ್ಗಹಂ।
ಆಭತಂ ಪರರಜ್ಜೇಭಿ, ಅಭಿಟ್ಠಾಯ ಬಹುಂ ಧನಂ॥

ಧನುಗ್ಗಹಾನಂ ಪವರಂ, ಸೂರಂ ತಿಖಿಣಮನ್ತಿನಂ।
ಭಾತರಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ, ದಜ್ಜಾಸಿ ದಕರಕ್ಖಿನೋ"ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೨೩೪-೨೩೫)।

ತತ್ಥ **ಓಚಿತಾ**ತಿ ವಡ್ಢಿತಾ। **ಪಟಿಗ್ಗಹ**ನ್ತಿ ಯೇನ ಚ ತುಮ್ಹೇ ಪರದೇಸೇ ವಸನ್ತಾ ಪುನ ಗೇಹಂ ಆನೀತಾ। **ಅಭಿಟ್ಠಾಯಾ**ತಿ ಅಭಿಭವಿತ್ವಾ। **ತಿಖಿಣಮನ್ತಿನ**ನ್ತಿ ತಿಖಿಣಪಞ್ಞಂ।

ಸೋ ಕಿರ ಮಾತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನ ಸದ್ಧಿಂ ವಸನಕಾಲೇ ಜಾತೋ। ಅಥಸ್ಸ ವಯಪ್ಪತ್ತಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಖಗ್ಗಂ ಹತ್ಥೇ ದತ್ವಾ "ಇಮಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮಂ ಉಪಟ್ಠಹಾ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ "ಪಿತಾ ಮೇ"ತಿ ಸಞ್ಞಾಯ ಉಪಟ್ಠಾಸಿ। ಅಥ ನಂ ಏಕೋ ಅಮಚ್ಚೋ "ಕುಮಾರ, ನ ತ್ವಂ ಏತಸ್ಸ ಪುತ್ತೋ, ತವ ಕುಚ್ಛಿಗತಕಾಲೇ ಚಲಾಕದೇವೀ ರಾಜಾನಂ ಮಾರೇತ್ವಾ ಏತಸ್ಸ ಛತ್ತಂ ಉಸ್ಸಾಪೇಸಿ, ತ್ವಂ ಮಹಾಚೂಳನಿರಞ್ಞೋ ಪುತ್ತೋ"ತಿ ಆಹ। ಸೋ ಕುಜ್ಝಿತ್ವಾ "ಏಕೇನ ಉಪಾಯೇನ ನಂ ಮಾರೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ರಾಜಕುಲಂ ಪವಿಸನ್ತೋ ತಂ ಖಗ್ಗಂ ಏಕಸ್ಸ ಪಾದಮೂಲಿಕಸ್ಸ ದತ್ವಾ ಅಪರಂ "ತ್ವಂ ರಾಜದ್ವಾರೇ 'ಮಮೇಸೋ ಖಗ್ಗೋ'ತಿ ಇಮಿನಾ ಸದ್ಧಿಂ ವಿವಾದಂ ಕರೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪಾವಿಸಿ। ತೇ ಕಲಹಂ ಕರಿಂಸು। ಸೋ "ಕಿಂ ಏಸ ಕಲಹೋ"ತಿ ಏಕಂ ಪುರಿಸಂ ಪೇಸೇಸಿ। ಸೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಖಗ್ಗತ್ಥಾಯಾ"ತಿ ಆಹ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ತಂ ಸುತ್ವಾ "ಕಿಂ ಏತ"ನ್ತಿ ಪುಚ್ಛಿ। ಸೋ ಕಿರ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಮಮ ದಿನ್ನಖಗ್ಗೋ ಪರಸ್ಸ ಸನ್ತಕೋತಿ। "ಕಿಂ ವದೇಸಿ, ತಾತ, ತೇನ ಹಿ ಆಹರಾಪೇಹಿ, ಸಞ್ಜಾನಿಸ್ಸಾಮಿ ನ"ನ್ತಿ ಆಹ। ಸೋ ತಂ ಆಹರಾಪೇತ್ವಾ ಕೋಸತೋ ನಿಕ್ಕಡ್ಢಿತ್ವಾ

“ಪಸ್ಸಥಾ”ತಿ ತಂ ಸಞ್ಞಾಪೇನ್ತೋ ವಿಯ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಏಕಪ್ಪಹಾರೇನೇವ ತಸ್ಸ ಸೀಸಂ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಾದಮೂಲೇ ಪಾತೇಸಿ। ತತೋ ರಾಜಗೇಹಂ ಪಟಿಜಗ್ಗಿತ್ವಾ ನಗರಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಅಭಿಸೇಕೇ ಉಪನೀತೇ ಮಾತಾ ಚೂಳನಿಕುಮಾರಸ್ಸ ಮದ್ದರಟ್ಠೇ ವಸನಭಾವಂ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ತಂ ಸುತ್ವಾ ಕುಮಾರೋ ಸೇನಙ್ಗಪರಿವುತೋ ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಾತರಂ ಆನೇತ್ವಾ ರಜ್ಜಂ ಪಟಿಚ್ಛಾಪೇಸಿ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ತಂ “ತಿಖಿಣಮನ್ತೀ”ತಿ ಸಞ್ಜಾನಿಂಸು। ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ ತಂ “ಏವರೂಪಂ ಭಾತರಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಜ್ಜಾಸೀ”ತಿ ಪುಚ್ಛಿ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ದೋಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ –

“ಯೇನೋಚಿತಾ ಜನಪದಾ, ಆನೀತಾ ಚ ಪಟಿಗ್ಗಹಂ।
ಆಭತಂ ಪರರಜ್ಜೇಭಿ, ಅಭಿಟ್ಠಾಯ ಬಹುಂ ಧನಂ॥

“ಧನುಗ್ಗಹಾನಂ ಪವರೋ, ಸೂರೋ ತಿಖಿಣಮನ್ತಿ ಚ।
ಮಯಾಯಂ ಸುಖಿತೋ ರಾಜಾ, ಅತಿಮಞ್ಞತಿ ದಾರಕೋ॥

“ಉಪಟ್ಠಾನಮ್ಪಿ ಮೇ ಅಯ್ಯೇ, ನ ಸೋ ಏತಿ ಯಥಾ ಪುರೇ।
ಭಾತರಂ ತೇನ ದೋಸೇನ, ದಜ್ಜಾಹಂ ದಕರಕ್ಖಿನೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೧೩೬-೧೩೮)।

ತತ್ಥ **ಪರರಜ್ಜೇಭೀ**ತಿ ಇಮಸ್ಸ ಪರರಜ್ಜತೋ ಚ ಬಹು ಧನಂ ಆಭತಂ, ಅಯಞ್ಚ ಪರರಜ್ಜೇ ವಸನ್ತೋ ಪುನ ಇಮಂ ಗೇಹಂ ಆನೇತ್ವಾ “ಏಸ ಮಯಾ ಮಹತಿ ಯಸೇ ಪತಿಟ್ಠಾಪಿತೋ”ತಿ ವದತಿ। **ಯಥಾ ಪುರೇ**ತಿ ಪುಬ್ಬೇ ಪಾತೋವ ಆಗಚ್ಛತಿ, ಇದಾನಿ ಪನ ನ ತಥಾ ಏತಿ। ಇಮಿನಾ ನಂ ದೋಸೇನ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ಅಥ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ “ಭಾತು ತಾವ ಕೋ ದೋಸೋ ಹೋತು, ಧನುಸೇಖಕುಮಾರೋ ಪನ ತಯಿ ಸಿನೇಹಗುಣಯುತ್ತೋ ಬಹೂಪಕಾರೋ”ತಿ ತಸ್ಸ ಗುಣಂ ಕಥೇನ್ತೀ ಆಹ –

“ಏಕರತ್ತೇನ ಉಭಯೋ, ತ್ವಞ್ಚೇವ ಧನುಸೇಖ ಚ।
ಉಭೋ ಜಾತೇತ್ಥ ಪಞ್ಚಾಲಾ, ಸಹಾಯಾ ಸುಸಮಾವಯಾ॥

“ಚರಿಯಾ ತಂ ಅನುಬನ್ಧಿತ್ಥೋ, ಏಕದುಕ್ಖಸುಖೋ ತವ।
ಉಸ್ಸುಕ್ಕೋ ತೇ ದಿವಾರತ್ತಿಂ, ಸಬ್ಬಕಿಚ್ಚೇಸು ಬ್ಯಾವಟೋ।
ಸಹಾಯಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ, ದಜ್ಜಾಸಿ ದಕರಕ್ಖಿನೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೧೩೯-೧೪೦)।

ತತ್ಥ **ಧನುಸೇಖಚಾ**ತಿ ಧನುಸೇಖೋ ಚ, ಧನುಸೇಖಕುಮಾರೋ ಚಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಏತ್ಥಾ**ತಿ ಇಧೇವ ನಗರೇ। **ಪಞ್ಚಾಲಾ**ತಿ ಉತ್ತರಪಞ್ಚಾಲನಗರೇ ಜಾತತ್ತಾ ಏವಂವೋಹಾರಾ। **ಸುಸಮಾವಯಾ**ತಿ ಸುಟ್ಠು ಸಮವಯಾ। **ಚರಿಯಾ ತಂ ಅನುಬನ್ಧಿತ್ಥೋ**ತಿ ದಹರಕಾಲೇ ಜನಪದಚಾರಿಕಾಯ ಪಕ್ಕನ್ತಂ ತಂ ಅನುಬನ್ಧಿ, ಛಾಯಾವ ನ ವಿಜಹಿ। **ಉಸ್ಸುಕ್ಕೋ**ತಿ ತವ ಕಿಚ್ಚೇಸು ರತ್ತಿನ್ದಿವಂ ಉಸ್ಸುಕ್ಕೋ ಛನ್ದಜಾತೋ ನಿಚ್ಚಂ ಬ್ಯಾವಟೋ। ತಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಸೀತಿ।

ಅಥಸ್ಸ ರಾಜಾ ದೋಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ –

“ಚರಿಯಾ ಮಂ ಅಯಂ ಅಯ್ಯೇ, ಪಜಗ್ಘಿತ್ಥೋ ಮಯಾ ಸಹ।
ಅಜ್ಜಾಪಿ ತೇನ ವಣ್ಣೇನ, ಅತಿವೇಲಂ ಪಜಗ್ಘತಿ॥

“ಉಬ್ಬರಿಯಾಪಿಹಂ ಅಯ್ಯೇ, ಮನ್ತಯಾಮಿ ರಹೋಗತೋ।
ಅನಾಮನ್ತೋ ಪವಿಸತಿ, ಪುಬ್ಬೇ ಅಪ್ಪಟಿವೇದಿತೋ॥

“ಲದ್ಧದ್ವಾರೋ ಕತೋಕಾಸೋ, ಅಹಿರಿಕಂ ಅನಾದರಂ।
ಸಹಾಯಂ ತೇನ ದೋಸೇನ, ದಜ್ಜಾಹಂ ದಕರಕ್ಖಿನೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೨೪೧-೨೪೩)।

ತತ್ಥ **ಅಜ್ಜಾಪಿ ತೇನ ವಣ್ಣೇನಾ**ತಿ ಯಥಾ ಚರಿಯಾಯ ಪುಬ್ಬೇ ಮಂ ಅನುಬನ್ಧನ್ತೋ ಮಯಾ ಅನಾಥೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕತೋವ ಭುಞ್ಜನ್ತೋ ಸಯನ್ತೋ ಹತ್ಥಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಮಹಾಹಸಿತಂ ಹಸಿ, ಅಜ್ಜಾಪಿ ತಥೇವ ಹಸತಿ, ದುಗ್ಗತಕಾಲೇ ವಿಯ ಮಂ ಮಞ್ಞತಿ। **ಅನಾಮನ್ತೋ**ತಿ ರಹೋ ನನ್ದಾದೇವಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಮನ್ತೇನ್ತೇಪಿ ಮಯಿ ಅಜಾನಾಪೇತ್ವಾ ಸಹಸಾವ ಪವಿಸತಿ। ಇಮಿನಾ ದೋಸೇನ ತಂ ಅಹಿರಿಕಂ ಅನಾದರಂ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ಅಥ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ “ಮಹಾರಾಜ, ತವ ಸಹಾಯಕಸ್ಸ ತಾವ ಏಸೋ ದೋಸೋ ಹೋತು, ಪುರೋಹಿತೋ ಪನ ತವ ಬಹೂಪಕಾರೋ”ತಿ ತಸ್ಸ ಗುಣಂ ಕಥೇನ್ತೀ ಆಹ -

“ಕುಸಲೋ ಸಬ್ಬನಿಮಿತ್ತಾನಂ, ರುತಞ್ಞೂ ಆಗತಾಗಮೋ।
ಉಪ್ಪಾತೇ ಸುಪಿನೇ ಯುತ್ತೋ, ನಿಯ್ಯಾನೇ ಚ ಪವೇಸನೇ॥

“ಪಟ್ಠೋ ಭೂಮನ್ತಲಿಕ್ಖಸ್ಮಿಂ, ನಕ್ಖತ್ತಪದಕೋವಿದೋ।
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ, ದಜ್ಜಾಸಿ ದಕರಕ್ಖಿನೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೨೪೪-೨೪೫)।

ತತ್ಥ **ಸಬ್ಬನಿಮಿತ್ತಾನ**ನ್ತಿ “ಇಮಿನಾ ನಿಮಿತ್ತೇನ ಇದಂ ಭವಿಸ್ಸತಿ, ಇಮಿನಾ ಇದ”ನ್ತಿ ಏವಂ ಸಬ್ಬನಿಮಿತ್ತೇಸು ಕುಸಲೋ। **ರುತಞ್ಞೂ**ತಿ ಸಬ್ಬರವಂ ಜಾನಾತಿ। **ಉಪ್ಪಾತೇ**ತಿ ಚನ್ದಗ್ಗಾಹಸೂರಿಯಗ್ಗಾಹಉಕ್ಕಾಪಾತದಿಸಾಡಾಹಾದಿಕೇ ಉಪ್ಪಾತೇ। **ಸುಪಿನೇ ಯುತ್ತೋ**ತಿ ಸುಪಿನೇ ಚ ತಸ್ಸ ನಿಪ್ಫತ್ತಿಜಾನನವಸೇನ ಯುತ್ತೋ। **ನಿಯ್ಯಾನೇ ಚ ಪವೇಸನೇ**ತಿ ಇಮಿನಾ ನಕ್ಖತ್ತೇನ ನಿಯ್ಯಾಯಿತಬ್ಬಂ, ಇಮಿನಾ ಪವಿಸಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಜಾನಾತಿ। **ಪಟ್ಠೋ**ತಿ ಛೇಕೋ ಪಟಿಬಲೋ, ಭೂಮಿಯಞ್ಚ ಅನ್ತಲಿಕ್ಖೇ ಚ ದೋಸಗುಣೇ ಜಾನಿತುಂ ಸಮತ್ಥೋ। **ನಕ್ಖತ್ತಪದಕೋವಿದೋ**ತಿ ಅಟ್ಠವೀಸತಿಯಾ ನಕ್ಖತ್ತಕೋಟ್ಠಾಸೇಸು ಛೇಕೋ। ತಂ ಕೇನ ದೋಸೇನ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಸೀತಿ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸ ದೋಸಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಆಹ -

“ಪರಿಸಾಯಮ್ಪಿ ಮೇ ಅಯ್ಯೇ, ಉಮ್ಮೀಲೇತ್ವಾ ಉದಿಕ್ಖತಿ।
ತಸ್ಮಾ ಅಚ್ಚಭಮುಂ ಲುದ್ದಂ, ದಜ್ಜಾಹಂ ದಕರಕ್ಖಿನೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೨೪೬)।

ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಅಯ್ಯೇ, ಏಸ ಮಂ ಪರಿಸಮಜ್ಝೇ ಓಲೋಕೇನ್ತೋಪಿ ಅಕ್ಖೀನಿ ಉಮ್ಮೀಲೇತ್ವಾ ಕುದ್ಧೋ ವಿಯ ಉದಿಕ್ಖತಿ, ತಸ್ಮಾ ಏವಂ ಅತಿಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಠಿತಭಮುಂ ಅಮನಾಪೇನ ಉಕ್ಖಿತ್ತಭಮುಕಂ ವಿಯ ಲುದ್ದಂ ಭಯಾನಕಂ ತಂ ಅಹಂ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಾಮೀತಿ।

ತತೋ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ “ಮಹಾರಾಜ, ತ್ವಂ ‘ಮಾತರಂ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಇಮೇ ಪಞ್ಚ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ’ತಿ ವದಸಿ, ‘ಏವರೂಪಞ್ಚ ಸಿರಿವಿಭವಂ ಅಗಣೇತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಜೀವಿತಮ್ಪಿ ಮಹೋಸಧಸ್ಸ ದಮ್ಮೀ’ತಿ ವದಸಿ, ಕಂ ತಸ್ಸ ಗುಣಂ ಪಸ್ಸಸೀ”ತಿ ಪುಚ್ಛನ್ತೀ ಇಮಾ ಗಾಥಾಯೋ ಆಹ -

“ಸಸಮುದ್ದಪರಿಯಾಯಂ, ಮಹಿಂ ಸಾಗರಕುಣ್ಡಲಂ।
ವಸುನ್ಧರಂ ಆವಸತಿ, ಅಮಚ್ಚಪರಿವಾರಿತೋ॥

“ಚಾತುರನ್ತೋ ಮಹಾರಟ್ಠೋ, ವಿಜಿತಾವೀ ಮಹಬ್ಬಲೋ।
ಪಥಬ್ಯಾ ಏಕರಾಜಾಸಿ, ಯಸೋ ತೇ ವಿಪುಲಂ ಗತೋ॥

“ಸೋಳಸಿತ್ಥಿಸಹಸ್ಸಾನಿ, ಆಮುತ್ತಮಣಿಕುಣ್ಡಲಾ।
ನಾನಾಜನಪದಾ ನಾರೀ, ದೇವಕಞ್ಞೂಪಮಾ ಸುಭಾ॥

“ಏವಂ ಸಬ್ಬಙ್ಗಸಮ್ಪನ್ನಂ, ಸಬ್ಬಕಾಮಸಮಿದ್ಧಿನಂ।
ಸುಖಿತಾನಂ ಪಿಯಂ ದೀಘಂ, ಜೀವಿತಂ ಆಹು ಖತ್ತಿಯ॥

“ಅಥ ತ್ವಂ ಕೇನ ವಣ್ಣೇನ, ಕೇನ ವಾ ಪನ ಹೇತುನಾ।
ಪಣ್ಡಿತಂ ಅನುರಕ್ಖನ್ತೋ, ಪಾಣಂ ಚಜಸಿ ದುಚ್ಚಜ”ನ್ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೧೪೭-೧೫೧)।

ತತ್ಥ **ಸಸಮುದ್ದಪರಿಯಾಯ**ನ್ತಿ ಸಮುದ್ದಮರಿಯಾದಸಙ್ಖಾತೇನ ಸಮುದ್ದಪರಿಕ್ಖೇಪೇನ ಸಮನ್ನಾಗತಂ। **ಸಾಗರಕುಣ್ಡಲ**ನ್ತಿ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಠಿತಸ್ಸ ಸಾಗರಸ್ಸ ಕುಣ್ಡಲಭೂತಂ। **ವಿಜಿತಾವೀ**ತಿ ವಿಜಿತಸಙ್ಗಾಮೋ। **ಏಕರಾಜಾ**ತಿ ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಸದಿಸಸ್ಸ ರಞ್ಞೋ ಅಭಾವತೋ ಏಕೋವ ರಾಜಾ। **ಸಬ್ಬಕಾಮಸಮಿದ್ಧಿನ**ನ್ತಿ ಸಬ್ಬೇಸಮ್ಪಿ ವತ್ಥುಕಾಮಕಿಲೇಸಕಾಮಾನಂ ಸಮಿದ್ಧಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತಾನಂ। **ಸುಖಿತಾನ**ನ್ತಿ ಏವರೂಪಾನಂ ಸುಖಿತಾನಂ ಸತ್ತಾನಂ ಏವಂ ಸಬ್ಬಙ್ಗಸಮ್ಪನ್ನಂ ಜೀವಿತಂ ದೀಘಮೇವ ಪಿಯಂ, ನ ತೇ ಅಪ್ಪಂ ಜೀವಿತಮಿಚ್ಛನ್ತೀತಿ ಪಣ್ಡಿತಾ ವದನ್ತಿ। **ಪಾಣ**ನ್ತಿ ಏವರೂಪಂ ಅತ್ತನೋ ಜೀವಿತಂ ಕಸ್ಮಾ ಪಣ್ಡಿತಂ ಅನುರಕ್ಖನ್ತೋ ಚಜಸೀತಿ।

ರಾಜಾ ತಸ್ಸಾ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಗುಣಂ ಕಥೇನ್ತೋ ಇಮಾ ಗಾಥಾ ಅಭಾಸಿ -

“ಯತೋಪಿ ಆಗತೋ ಅಯ್ಯೇ, ಮಮ ಹತ್ಥಂ ಮಹೋಸಧೋ।
ನಾಭಿಜಾನಾಮಿ ಧೀರಸ್ಸ, ಅಣುಮತ್ತಮ್ಪಿ ದುಕ್ಕಟಂ॥

“ಸಚೇ ಚ ಕಿಸ್ಮಿಚಿ ಕಾಲೇ, ಮರಣಂ ಮೇ ಪುರೇ ಸಿಯಾ।
ಸೋ ಮೇ ಪುತ್ತೇ ಪಪುತ್ತೇ ಚ, ಸುಖಾಪೇಯ್ಯ ಮಹೋಸಧೋ॥

“ಅನಾಗತಂ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಂ, ಸಬ್ಬಮತ್ಥಮ್ಪಿ ಪಸ್ಸತಿ।
ಅನಾಪರಾಧಕಮ್ಮನ್ತಂ, ನ ದಜ್ಜಂ ದಕರಕ್ಖಿನೋ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೧೫೨-೧೫೪)।

ತತ್ಥ **ಕಿಸ್ಮಿಚೀ**ತಿ ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿ ಕಾಲೇ। **ಸುಖಾಪೇಯ್ಯಾ**ತಿ ಸುಖಸ್ಮಿಂಯೇವ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯ। **ಸಬ್ಬಮತ್ಥ**ನ್ತಿ ಏಸ ಅನಾಗತಞ್ಚ ಪಚ್ಚುಪ್ಪನ್ನಞ್ಚ ಅತೀತಞ್ಚ ಸಬ್ಬಂ ಅತ್ಥಂ ಸಬ್ಬಞ್ಞುಬುದ್ಧೋ ವಿಯ ಪಸ್ಸತಿ। **ಅನಾಪರಾಧಕಮ್ಮನ್ತ**ನ್ತಿ ಕಾಯಕಮ್ಮಾದೀಸು ಅಪರಾಧರಹಿತಂ। **ನ ದಜ್ಜ**ನ್ತಿ ಅಯ್ಯೇ, ಏವಂ ಅಸಮಧುರಂ ಪಣ್ಡಿತಂ ನಾಹಂ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ದಸ್ಸಾಮೀತಿ ಏವಂ ಸೋ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಗುಣೇ ಚನ್ದಮಣ್ಡಲಂ ಉದ್ಧರನ್ತೋ ವಿಯ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಕಥೇಸಿ।

ಇತಿ ಇಮಂ ಜಾತಕಂ ಯಥಾನುಸನ್ಧಿಪ್ಪತ್ತಂ। ಅಥ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾ ಚಿನ್ತೇಸಿ “ಏತ್ತಕೇನಪಿ ಪಣ್ಡಿತಸ್ಸ ಗುಣಾ ಪಾಕಟಾ ನ ಹೋನ್ತಿ, ಸಕಲನಗರವಾಸೀನಂ ಮಜ್ಝೇ ಸಾಗರಪಿಟ್ಠೇ ಆಸಿತ್ತತೇಲಂ ವಿಪ್ಪಕಿರನ್ತೀ ವಿಯ ತಸ್ಸ ಗುಣೇ ಪಾಕಟೇ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ರಾಜಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಾಸಾದಾ ಓರುಯ್ಹ ರಾಜಙ್ಗಣೇ ಆಸನಂ ಪಞ್ಞಪೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ನಾಗರೇ ಸನ್ನಿಪಾತಾಪೇತ್ವಾ ಪುನ

ರಾಜಾನಂ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದಕರಕ್ಖಸಸ್ಸ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ತೇನ ಹೇಟ್ಠಾ ಕಥಿತನಿಯಾಮೇನೇವ ಕಥಿತಕಾಲೇ ನಾಗರೇ ಆಮನ್ತೇತ್ವಾ ಆಹ -

“ಇದಂ ಸುಣಾಥ ಪಞ್ಚಾಲಾ, ಚೂಳನೇಯ್ಯಸ್ಸ ಭಾಸಿತಂ।
ಪಣ್ಡಿತಂ ಅನುರಕ್ಖನ್ತೋ, ಪಾಣಂ ಚಜತಿ ದುಚ್ಚಜಂ॥

“ಮಾತು ಭರಿಯಾಯ ಭಾತುಚ್ಚ, ಸಖಿನೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸ ಚ।
ಅತ್ತನೋ ಚಾಪಿ ಪಞ್ಚಾಲೋ, ಛನ್ನಂ ಚಜತಿ ಜೀವಿತಂ॥

“ಏವಂ ಮಹತ್ಥಿಕಾ ಪಞ್ಞಾ, ನಿಪುಣಾ ಸಾಧುಚಿನ್ತಿನೀ।
ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಹಿತತ್ಥಾಯ, ಸಮ್ಪರಾಯಸುಖಾಯ ಚಾ”ತಿ॥ (ಜಾ॰ ೧.೧೬.೨೫೫-೨೫೭)।

ತತ್ಥ **ಮಹತ್ಥಿಕಾತಿ** ಮಹನ್ತಂ ಅತ್ಥಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಠಿತಾ। **ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಹಿತತ್ಥಾಯಾತಿ** ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಅತ್ತಭಾವೇ ಹಿತತ್ಥಾಯ ಚ ಪರಲೋಕೇ ಸುಖತ್ಥಾಯ ಚ ಹೋತೀತಿ।

ಇತಿ ಸಾ ರತನಘರಸ್ಸ ಮಣಿಕ್ಖನ್ಧೇನ ಕೂಟಂ ಗಣ್ಹನ್ತೀ ವಿಯ ಮಹಾಸತ್ತಸ್ಸ ಗುಣೇಹಿ ದೇಸನಾಕೂಟಂ ಗಣ್ಹೀತಿ।

ದಕರಕ್ಖಸಪಞ್ಹೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।

ಸತ್ಥಾ ಇಮಂ ಧಮ್ಮದೇಸನಂ ಆಹರಿತ್ವಾ “ನ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಇದಾನೇವ ತಥಾಗತೋ ಪಞ್ಞವಾ, ಪುಬ್ಬೇಪಿ ಪಞ್ಞವಾಯೇವಾ”ತಿ ಜಾತಕಂ ಸಮೋಧಾನೇನ್ತೋ ಓಸಾನಗಾಥಾ ಆಹ -

“ಭೇರೀ ಉಪ್ಪಲವಣ್ಣಾಸಿ, ಪಿತಾ ಸುದ್ಧೋದನೋ ಅಹು।
ಮಾತಾ ಆಸಿ ಮಹಾಮಾಯಾ, ಅಮರಾ ಬಿಮ್ಬಸುನ್ದರೀ॥

“ಸುವೋ ಅಹೋಸಿ ಆನನ್ದೋ, ಸಾರಿಪುತ್ತೋ ಚ ಚೂಳನೀ।
ದೇವದತ್ತೋ ಚ ಕೇವಟ್ಟೋ, ಚಲಾಕಾ ಥುಲ್ಲನನ್ದಿನೀ॥

“ಪಞ್ಚಾಲಚನ್ದೀ ಸುನ್ದರೀ, ಸಾಳಿಕಾ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಅಹು।
ಅಮ್ಬಟ್ಠೋ ಆಸಿ ಕಾಮಿನ್ದೋ, ಪೋಟ್ಠಪಾದೋ ಚ ಪುಕ್ಕುಸೋ॥

“ಪಿಲೋತಿಕೋ ಚ ದೇವಿನ್ದೋ, ಸೇನಕೋ ಆಸಿ ಕಸ್ಸಪೋ।
ಉದುಮ್ಬರಾ ಮಙ್ಗಲಿಕಾ, ವೇದೇಹೋ ಕಾಳುದಾಯಕೋ।
ಮಹೋಸಧೋ ಲೋಕನಾಥೋ, ಏವಂ ಧಾರೇಥ ಜಾತಕ”ನ್ತಿ॥

ಉಮಙ್ಗಜಾತಕವಣ್ಣನಾ ಪಞ್ಚಮಾ।

(ಛಟ್ಠೋ ಭಾಗೋ ನಿಟ್ಠಿತೋ।)